

PĀLI TEXT SERIES

Vol. XII

පළමු වන කොටස
199, බෞද්ධාගමික ම.
කොටස 7.

SIMON HEWAVITARNE BEQUEST.

THE PARIVĀRA PĀLI

OF

VINAYA PITAKA

(Part I)

REVISED AND EDITED BY

THE VEN. PANDIT

IVERAGODA AMARAMOLI NAYAKA

MAHA THERO

OF THE

VIDYODAYA UNIVERSITY, CEYLON, COLOMBO 10.

FINALLY APPROVED BY

THE VEN. PANDIT

WELIWITIYE SORATA NAYAKA THERO,

VICE CHANCELLOR, VIDYODAYA UNIVERSITY.

PUBLISHED BY THE TRUSTEES:

SIRI NATHA KUMARADASA MOONESINGHE Esqr.,

AND

WIMALA DHAMMA HEWAVITARNE Esqr.,

AT

THE TRIPITAKA PUBLICATION PRESS,

MALIGAKANDA, COLOMBO,

CEYLON.

B. E. 2504

C. E. 1961

(හිටපු කවුදුරකතෙක් වාදයම. පාලිපොත්ක.)

විනයපිටකෙ

ප රි වා ර පා ලී .

(පඨමො භාගො)

සිරිලකිකාදිපෙ
විජ්ජාදය විසංචිජ්ජාලයෙ පොඤ්ඤාලසාධිකාදිනා
පණ්ඩිතනාපධාදිනා චේරගොඩ ගාමජෙන
අමරමොලී නායක තේරවරෙන
සංඝොධිතාභිසංඝිතා ව.

සිරිලකිකාවිජ්ජාදයවිසංචිජ්ජාලයාධිසංරෙන
පණ්ඩිතාචජ්ජෙන සාහිවච වක්කවනභිජ්ජාධිකාදිනා
වැලිවිටියෙ සිරි සොරනාභිධානෙන
නායකපණ්ඩිතරෙන
විජානසුද්ධිපත්තාවලොකනෙන
පටිග්ගහිතා

සසිමන්තේවාචිතාරණ මහාසංඝාණනොති
සිද්ධිනාථ කුමාරදය මුනසිහ
විමලධම්ම තේවාචිතාරණාභිධානෙන
ද්විති කොගතෙනි
හිටපු කවුදුරකතෙ මුද්‍රාපෙට්ටා පාකටිකනා.

බු : ව : 2504
ක : ව : 1961.

891

No. 891

Shelf

Date 8 August 1962

Whetnatura

අසංකයමලා මනනා.

—ධම්මපද 241.

Who readeth much, and never meditates,
Is like the greedy eater of much food,
Who'so surcloys his stomach with his cates,
That commonly they do him little good.

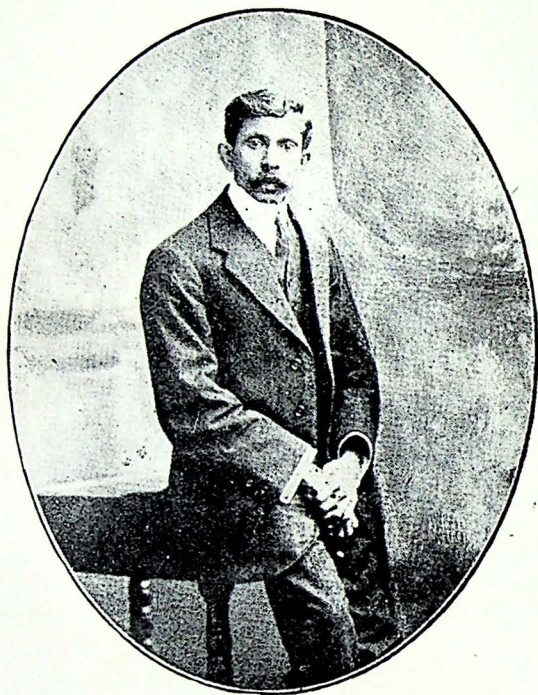
—JOSHUA SYLVESTER. *Tetrasticha*

පරිවර
පාලි

වේරගොඩ
දුරකොට්
නායක
වෙර

841

වත්තනරක්ක
XII + XIII

THE LATE
MR. SIMON ALEXANDER HEWAVITARNE.

BORN 20TH MARCH, 1875.

DIED 17TH JANUARY, 1913

PREFATORY NOTE

WE have much pleasure in placing before the public the Parivāra Pāli Part I of the Vinaya Pitaka, This is the twelfth Volume of the Pāli Text Series published according to the last will of the late Mr. Simon Alexander Hewavitarne.

This Volume was revised and edited by the Ven. Pandit Weragoda Amaramoli Nayaka Thero of the Vidyodaya University, Colombo, and finally approved by the Ven. Pandit Weliwitiye Sorata Nayaka Thero, the Vice Chancellor of the same University.

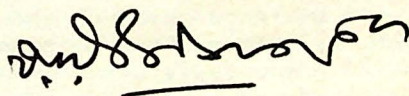
We offer our gratitude and thanks to the Nayaka Theras who took much pains in compiling this volume.

The final part of the Parivāra Pāli will be in print in due course.

S. K. Moonesinghe
W. D. Hewavitarne

17th January 2504.
1961.

Tripitaka Publication Office,
130, Maligakanda Road,
Colombo 10.
(Ceylon)

2506 නිකායා ව්‍යවස්ථාපන
1884 නවතරු 6වන 24 කොටස වැනි
1962 දසරාසයේ 8 වැනි දින

පණ ව නා.

සමමාසදිබ්බසංඝාතයෙහි සභාවතො සත්තමුතිතො පරිත්තිබ්බනිසා ගෙමාසව-
 යෙන මහාකසාපජේරප්පමුබ්බති පඤ්චමහාබ්බිණාසවයගෙති රුජගහ-
 නගරවිදුරේ සත්තපණ්ණිගුහායං සන්තිපතිතෙහි බුද්ධවචනං පඨම
 මෙව සබ්බිතිමාද්වපෙනෙහි තො ධම්මො විනයො ව සබ්බිතො,
 සො'යං තසෙව භගවතො සන්ධිකො උග්ගතිනතියාමෙනෙව තෙහි ධම්ම
 සබ්බාසනෙහි සුත්තාහිධම්මවිනයෙසෙන විහතො ඤාතො ව තොති.
 වුත්තං තෙන මහාසාමිනා සාරස්සතෙන සාරස්සදීපනිසං. 'යෙභුරොසන
 හි තිති පිටතාති භගවතො ධර්මානසාලෙ සිතානුසානමෙනෙව සබ්බි-
 තාති විසෙසතො විනයාහිධම්මපිටතාති" හි. එතෙසු ව තිස්ස පිටතෙසු
 තෙ පඨමතරං විනයපිටතං සබ්බාසනා නිදනාදිති පක්ඛිපිතබ්බ-
 ට්ඨාතෙසු පක්ඛිපනා වත්තාර පාරුජිකාති සබ්බාසනාද්වපෙඨා ඉදං
 පාරුජිකාසංඝාතති ව, තදනතරං තෙරසසබ්බාදිසෙසාදිති සබ්බාසනා
 එවං තාති විසාධිකාති ඥෙ සිකාපදසතාති මහාවිහරෙහි ව
 කිතොසා, තතො පරං හික්ඛුනිතං පඤ්ඤාතාති වතුරධිකාති තිති
 සිකාපදසතාති හික්ඛුනි විහරෙහි ව ඤාතො. තමපතෙනං යථා වුත්තං
 මහාවිහරෙහි හික්ඛුනි විහරෙහි ව ඥාතො සමොධානෙහි
 උභතො විහරෙහි වෙහෙරංසු. සො'යං උභතො විහරෙහි පන
 සබ්බසො වතුසබ්බිතාණ්වාරප්පමාණො තොති. තතො පරං අසීතිහාණ-
 වාරමත්තං බබ්බතං ව පඤ්ඤාසිසකාණ්වාරප්පමාණං පරිවාරපාඨසු
 සබ්බිතිමාද්වපෙඨා සකලමෙතං විනයපිටතං නාමාති කිතොසා
 අයසමත්තං උපාලිමහාථෙරං පටිච්ඡාපෙසුං. 'ආවුසො ඉමං තුග්ගං
 තිසසිතකො වාචෙහි'ති.

තතො පඨාය යාව සීහලෙසු පොත්තාණං පණ්ණාසිති තාව තං තසං
 උපාලිමහාථෙරසං අනෙතවාසිකපරමපරාය මුඛපාදෙන අවිච්ඡින්න-
 මාහතං දුතියතතියවතුසංගිතිතිපි සුචිස්සද්ධං රඤ්ඤිතං ගොපිතසුචා-
 තොසි. තසිදං විනයපිටතං පන කිසුචාපි උභතො විහරෙහි බබ්බතපරි-
 වාරෙසෙන තිධා විහතං ගන්ථවසෙන පඤ්ඤාසිසං ගොති-සෙය්‍යපීදං පාරු-
 ජිකපාලි පාචිතතියපාලි මහාවග්ගපාලි වුලලවග්ගපාලි පරිවාරපාදොති.
 තෙසු පරිවාරපාදොති තති දිසාමානං 'උපාලිදුසකො මෙ'ව ඉච්චාදිකං
 ගාථාබද්ධං විනයවර්ගපරමපරායං ව ගන්ථපරිසමත්තො පරං දිසා-
 මානං 'දීපනාමො මහාපඤ්ඤාපෙ-ලිඛාපෙසි" හි වචනං ව පසන්නා
 ඤෙහි ආවර්ග පරිවාරපාදො නාමායං සීහලදීපිසෙන දීපනාමකෙන
 කෙනවි ථෙරෙන රජිතො'ති ගණනාති. ධම්මසබ්බාසනෙ පනාරබ්බ'යං
 තස්ස පක්ඛිපිතුං සුත්තං, තං පක්ඛිපිසු තෙව'ති සාරස්සදීපනිසං
 වුත්තතො න කෙවලං පඨමසංගිතිසමෙව. කිසුචාපි දුතියතතියවතුස

ix

සංගීතීප්ති නිදානනාථාසදිසං සං පකඤ්චිතබ්බං තං තත්තං තත්තං අනුරුපං
 ආනෙ තස්සං තස්සං සංගීතියං සංගීතිකාරකෙහි මහාබිණ්ණසචෙති
 පකඤ්චිතමිති අමනාකා බතති, තතො තත්තං තත්තං දිස්සමානා පෙරපර-
 මපරුසුචිකා තා ගාථායො පොඤ්ඤාපෙත්තසංගීතියං ධම්මසම්මාහකෙහි
 පකඤ්චිතා'ති සලලකෙබ්බබ්බං, අථ ච පන ගන්තප්පරිසොභාතතො
 පරං දිස්සමානා 'පුබ්බාවර්ගමග්ගං ච' ඉච්චාදිකා ගාථායො හි බුද්ධි-
 කොසාවර්ගස්ස සමයතො'පි අපරභාගෙ නිසම්චිති තාලපණ්ණ-
 පොඤ්ඤෙ ඉමං ගන්තං ලෙඛනමාරුපෙතෙන නෙතථි අවර්ගෙන
 පකඤ්චිතා'ති බාගතො, ඊදිසා තාම ගාථායො අද්දෙසමපි කෙසෙසුචි
 ගන්තං ලෙඛනමාරුපිතානං පරිසමන්තො පරං 'ඉමං ලිඛිත-
 පුද්දෙසුත මෙතෙනාසමුපසම්බමෙ' ඉච්චාදිවසා දිස්සනති, අපි ච තා
 ගන්තංගධා'ති න ගන්තංනති අවර්ගා, නපි තා හි ගන්තංවතාකාලං
 පරිමෙභුමුස්ස ගනති.

අපරං ච, යදි යථාච්ඡිත්තා ගන්තපරිසමන්තො පරං දිස්සමානා
 'පුබ්බාවර්ගමග්ගං ච' ඉච්චාදිකා ගාථායො බුද්ධිකොසාවර්ගස්ස සමයෙ'පි
 අභවිස්සංසු, නිස්සංසමෙව තාසමපි අන්තර්ගතා තෙන අවර්ගථා-
 වර්ගෙන අකර්මස්සා, අපි ච තාදිස්සං අදිස්සමානතො තා ගාථායො
 අපරභාගෙ නෙතථි ඉමස්ස ලෙඛාපකෙත පකඤ්චිතා'ති ච තතො
 යෙව තා තෙව පොරුතතිකා'ති ච තාසං පමාණෙන පරිවාරපාඨස්ස
 රචනාකාලො න නිසාමෙතමෙබ්බා'ති ච අවර්ගථාසු විකාසු ච වුග්ගතියා
 මෙනෙව අයමපි පඨමසංගීතිමාරුපිතො යෙවෙති ච සලලකෙබ්බබ්බ-
 මති අයමමනාකං බනති.

යස්මා පන විතරකොසලලමාකබ්බමාතෙහි සකලවිනයපද්දෙසුතියා
 විභානො නානාසංයොගී අනවසෙසං පරිගාපුතිතබ්බො භොති, තස්මා
 ඉමස්මිං ගන්තෙ තදන්තථාධිතප්පකොතකො භො යකලො'පි තරුකකමො
 නිරුපිතො විතරකකිකරතානං කපපරුකකායමානො යථාමිතිතත්ත-
 සිද්ධිමාවනතො නිවර්තී, කිං බහුතා, යදි යො කොපි ඉප්පත්තං' හො
 උභතොවිභවිතං ච බකිකෙ ච අපරිසාපුතිතා කෙවලං පරිවාරමත්තං
 අවර්ගතියෙසෙන යමමා උග්ගණ්ණතනා'පි විතරෙ කිසුචි කොසලලං
 පාපුණ්ණං සකඤ්ඤායො' කිමිඛ පන යො තාති උභතොවිභවිතාදිති
 අනුකකමෙන යාවපරිවාරපාඨපරිසන්නං යමමා පරිගාපුතෙයො, අපි ච
 'පරිවාරමජානතො කුයො ධම්මවිතිවර්ග'නති වුග්ගතතා උභතො-
 විභවිතබ්බකිකෙ යමමා උග්ගතෙති, සීයොනාපි සබ්බථා විතරකොසලලං
 පන්තරකෙන පරිවාරපාඨො පරිගාපුතිතබ්බො යෙව.

"තත්තං පඨමසංගීතියං සංගීතකුචි සබ්බං සමොධානෙත්වා උභයාති
 පාතිමොකකාති ජො විභවිතාති බාවිතති බකිකාති සොලස පරිවාර'ති
 ඉදං විතරකපිටකං නාමා" හි විතරකත්වණ්ණනායං වුග්ගතතා පරිවාර-
 පාඨො'යං සොලසපරිවාරතාමෙනාපි මොගාරපපතො දිස්සති, අනු
 කිසුචි අද්දෙසු ධම්මවිභාගෙසු විජ්ජමානෙසු වුග්ගතවසෙන සිකාපද

වණ්ණනාය පරිවාරභූතානං තතො යෙව සොළසපරිවාරසංඛිතානං
සොළසනානං වාරතං විජ්ජානනා යෙව 'සොළසපරිවාර'තිපි 'පරි-
වාරපාසො'ති පි අයං වොහාරප්පතො'ති ගමන්තෙ.

තථා හි. අග්‍ර පන දිස්සන්ති ඉමෙ සොළස පරිවාර. සෙය්‍යපිදං:
පඤ්ඤානිවාරෙ කතාපනිවාරෙ සංඛ්‍යාව රෙ සමුට්ඨානවාරෙ අභි-
කරණවාරෙ සමථවාරෙ සමුට්ඨවාරෙ ව ඉමෙසං යෙව අට්ඨන්තං අට්ඨ-
පච්ඡයවාර වානි. ඉමෙ පන මහාවිහරිතපරියාපනා සොළස වාර යෙව.
ඉමනා නයෙනෙව හික්ඛුති විහරෙත'පි සොළස වාර ආගතා හොතති
සොළසවාරභූතානන්තරං සමුට්ඨානසිසසංඛිතොපා අන්තරපෙය්‍යාලං
සමථනෙදො බ්බංකපුච්ඡා ඵා තුත්තරිකං උපාලිපඤ්ඤානං වහ්‍යපඤ්ඤානනි
සබ්බසො' යං පරිවාරපාසො අට්ඨං විහරෙතා දිස්සන්තෙ.

එවං චිත්තප්පකාරෙ'යං ගජො සාසනොතිණ්ණානං කුලපුත්තානං
ධොරය්‍යසිලානං විනයසාගරතරණේ තරණිව මනොපයොගි සමානො
සද්ධ සමහාවිතො හොති.

සො 'යං ගජො ඉතො පුබ්බෙ කතිපයවාරං ගෙහි තෙති මුද්දපි-
තො'පි හෙවාමිනාරණතෙපිටකගන්ථප්පකාසකසභාය අර්ථකිට්ඨනමයා
කතිපයාති පොරුහතකාති තාලපණ්ණපොථකාති ච සිතලකර-
මුද්දපිතාති තපොව ස්‍යාමමරමකකරමුද්දපිතාති ච පොථකාති අඤ්ඤ
මඤ්ඤං සංසද්දයමානෙන තෙසු තෙසු පොථකෙසු ආගතාගතෙ විස-
දිසපාසානරෙ තසමිං තසමිං පිටෙඨ අබොලිපිවසෙන පකඛිප්පෙනන
යථාබලං අභිසංඝිකටො හොති.

ඉමස්ස සමථනෙදොවතුතිතො පස්මො භාගො සාහිච්චකකවතතිතා
තෙපිටකවාසිස්සරාවරිතෙන සිරිලඝ්ඤාචිජ්ජාදයවිස්සරිජ්ජාලයාධිපති
නා මමාවරියායමානෙන මෑලිමිමිස් ංසාරනාහිධානෙන නායක-
කෙරවරෙන ඔහානසුද්ධිපතොයාලොකනෙන පටිග්ගහිතො ගරුත්ත-
මුපතීතො'ති පිතිපුරස්සරං තිවෙදෙමි. ඉමස්මිං ගජොයංසොධනකිවෙව
පණ්ණිතො සිරිජරගගා පිසංසෙතො'පි යොග්‍යොසන මය්‍යං සහායො
ජාතො'ති ච කතාඤ්ඤාතාපුබ්බමගමා පටිවෙදෙමි.

ඉත්ථං තිවෙදියෙන

විජ්ජාදයවිස්සරිජ්ජාලයෙ

පොථකාලයාධිකාරිතා

පණ්ණිතෙන වෙරගොධි ගාමජෙන

අමරමොලි නායකකෙරෙනාති.

බුඩ්ධිං තතවතො පරිනිබ්බාණා
චිත්තං චස්සෙසසසානමුපරි චතුරසිසක
පඤ්ඤානනා ච සෙය්‍ය පිගසිරිපාසෙය්‍ය
පුණ්ණපසකං මාදසියං ගරුවායසර
(1960-12-15) කලබ්බ තග්ගෙ විජ්ජාදය-
විස්සරිජ්ජාලයානාති.

Xi

සූචි පනත - CONTENT

විෂයය	පිටුව	විෂයය	පිටුව
භික්ෂු නිවහනෙහි 1. කන් පසුබිත්ති වාර්තා. 1. පාර්ශ්ව කණ්ඩා		2 කොටස් වශයෙන් :-	
1 පරම පාර්ශ්ව	1	1 පරම නිසංගතිය පාවිච්ඡා	11
2 දුතිය	3	2 දුතිය	11
3 තතිය	3-4	3 තතිය	11
4 චතුර්ත	"	4 චතුර්ත	11
2 සංඝාදි සංඝ කණ්ඩා :-		5 පසුච්ඡා	11
1 පරම සංඝාදි සංඝ	4	6 ඡර්ම	11
2 දුතිය	5	7 සත්තම	12
3 තතිය	5-6	8 අර්ම	13
4 චතුර්ත	6	9 නවම	13
5 පසුච්ඡා	6	10 දසම	13
6 ඡර්ම	6	3 පනත වශයෙන් :-	
7 සත්තම	6	1 පරම නිසංගතිය	13
8 අර්ම	6	පාවිච්ඡා	
9 නවම	7	2 දුතිය	13
10 දසම	7	3 තතිය	14
11 ඵකාදසම	7	4 චතුර්ත	14
12 ආදසම	7	5 පසුච්ඡා	14
13 තෙරසම	7	6 ඡර්ම	14
3 අනිසන් කණ්ඩා :-		7 සත්තම	14
1 පරම අනිසන්	8-9	8 අර්ම	4-15
2 දුතිය	9	9 නවම	15
4 නිසංගතිය කණ්ඩා :-		10 දසම	15
කඩිනම් වශයෙන් :-		නිංගනිසංගතිය පාවිච්ඡා නිවහන.	
1 පරම නිසංගතිය	10	පාවිච්ඡා කණ්ඩා :-	
පාවිච්ඡා		මුත්තාදි වශයෙන් :-	
2 දුතිය	10	1 පරම පාවිච්ඡා	15-16
3 තතිය	10	2 දුතිය	16
4 චතුර්ත	10	3 තතිය	16
5 පසුච්ඡා	10	4 චතුර්ත	16
6 ඡර්ම	10	5 පසුච්ඡා	16
7 සත්තම	11	6 ඡර්ම	16
8 අර්ම	11	7 සත්තම	17
9 නවම	11	8 අර්ම	17
10 දසම	11	9 නවම	17
		10 දසම	17

විෂයය	පිටුව	විෂයය	පිටුව
2 හුනාම වගන්ති :-		5 පඤ්චම.	
1 පඨම. පාවිතනියං	17	6 ඡරියං	24
2 දුතියං	17	7 සත්තම.	24
3 තතියං	18	8 අරියම.	24
4 චතුස්ම.	18	9 නවම.	24
5 පඤ්චම.	18	10 දසම.	24
6 ඡරියම.	18	6 සුගතමරසවගන්ති :-	
7 සත්තම.	18	1 පඨම. පාවිතනියං	24
8 අරියම.	18	2 දුතියං	25
9 නවම.	19	3 තතියං	25
10 දසම.	19	4 චතුස්ම.	25
3 බ්බාදවගන්ති :-		5 පඤ්චම.	25
1 පඨම. පාවිතනියං	19	6 ඡරියම.	25
2 දුතියං	19	7 සත්තම.	25
3 තතියං	19	8 අරියම.	26
4 චතුස්ම.	20	9 නවම.	26
5 පඤ්චම.	20	10 දසම.	26
6 ඡරියම.	20	7 සංසාරාණ්ඩවගන්ති :-	
7 සත්තම.	20	1 පඨම. පාවිතනියං	26
8 අරියම.	20	2 දුතියං	26
9 නවම.	20	3 තතියං	26
10 දසම.	21	4 චතුස්ම.	27
4 ගොඡනවගන්ති :-		5 පඤ්චම.	27
1 පඨම. පාවිතනියං	21	6 ඡරියම.	27
2 දුතියං	21	7 සත්තම.	27
3 තතියං	21	8 අරියම.	27
4 චතුස්ම.	21	9 නවම.	27-28
5 පඤ්චම.	21	10 දසම.	28
6 ඡරියම.	22	8 සංඝඛිද්ධවගන්ති :-	
7 සත්තම.	22	1 පඨම. පාවිතනියං	28
8 අරියම.	22	2 දුතියං	28
9 නවම.	22	3 තතියං	28
10 දසම.	22	4 චතුස්ම.	28
ගොඡනවගන්ති නිවර්තන		5 පඤ්චම.	29
5 අවලංකවගන්ති :-		6 ඡරියම.	29
1 පඨම. පාවිතනියං	23	7 සත්තම.	29
2 දුතියං	23	8 අරියම.	29
3 තතියං	23	9 නවම.	29
4 චතුස්ම.	23	10 දසම.	29
		11 එකාදසම.	30
		12 ද්වාදසම.	30

විෂය නම **පිටිවිෂය**

1) රූපවග්ග :-

1 පඨමං පාවිතනියං	30
2 දුතියං ,,	30
3 තතියං ,,	30
4 චතුස්ථං ,,	30
5 පඤ්චමං ,,	31
6 ඡරියං ,,	31
7 සත්තමං ,,	31
8 අරියමං ,,	31
9 නවමං ,,	31
10 දසමං ,,	81

පාච්ඡෙදසහනිකවග්ග :-

1 පඨමං පාච්ඡෙදසහනියං	32
2 දුතියං ,,	33
3 තතියං ,,	33
4 චතුස්ථං ,,	33

පට්ඨමණ්ඩලවග්ග :-

1 පඨමං දුක්ඛකටං	33
2 දුතියං ,,	31
3 තතියං ,,	34
4 චතුස්ථං ,,	34
5 පඤ්චමං ,,	34
6 ඡරියං ,,	34
7 සත්තමං ,,	34
8 අරියමං ,,	34
9 නවමං ,,	34
10 දසමං ,,	34-35

උපකුණ්ණිකවග්ග :-

1 පඨමං දුක්ඛකටං	35
2 දුතියං ,,	35
3 තතියං ,,	35
4 චතුස්ථං ,,	35
5 පඤ්චමං ,,	35
6 ඡරියං ,,	35
7 සත්තමං ,,	35
8 අරියමං ,,	35
9 නවමං ,,	36
10 දසමං ,,	36

විෂය නම **පිටිවිෂය**

බලනකතවග්ග :-

1 පඨමං දුක්ඛකටං	36
2 දුතියං ,,	36
3 තතියං ,,	36
4 චතුස්ථං ,,	36
5 පඤ්චමං ,,	36
6 ඡරියං ,,	36
7 සත්තමං ,,	36
8 අරියමං ,,	36
9 නවමං ,,	36
10 දසමං ,,	36-37

පිණ්ඩපාතවග්ග :-

1 පඨමං දුක්ඛකටං	37
2 දුතියං ,,	37
3 තතියං ,,	37
4 චතුස්ථං ,,	37
5 පඤ්චමං ,,	37
6 ඡරියං ,,	37
7 සත්තමං ,,	37
8 අරියමං ,,	37
9 නවමං ,,	37
10 දසමං ,,	37-38

කාලවග්ග :-

1 පඨමං දුක්ඛකටං	38
2 දුතියං ,,	38
3 තතියං ,,	38
4 චතුස්ථං ,,	38
5 පඤ්චමං ,,	38
6 ඡරියං ,,	38
7 සත්තමං ,,	38
8 අරියමං ,,	38
9 නවමං ,,	38
10 දසමං ,,	38

සුරුසුරුවග්ග :-

1 පඨමං දුක්ඛකටං	39
2 දුතියං ,,	39
3 තතියං ,,	39
4 චතුස්ථං ,,	39
5 පඤ්චමං ,,	39

4-7

විස්සමයකා	දිවයින	
6 ඡව්.	39	
7 සතතම.	39	
8 අව්.	39	
9 නවම.	39	
10 දසම.	39	

පාද්‍යකාවගෙය :-

1 පථම. දුක්කට.	40
2 දුතිය.	40
3 තතිය.	40
4 චතුස.	40
5 පඤ්චම.	40
6 ඡව්.	40
7 සතතම.	40
8 අව්.	40
9 නවම.	40
10 දසම.	40

පාඨකිකාමයකා-කතා-

පතනිවගෙය

1 පථමපාද්කසස	
අපතනියො	41
2 දුතිය	42
3 තතිය	42
4 චතුස	42

සංකාදිසසකාමයකා:-

1 පථම සංකාදිසසසස	
අපතනියො	42
2 දුතිය	42
3 තතිය	43
4 චතුස	43
5 පඤ්චම	43
6 ඡව්	43
7 සතතම	43
8 අව්	43
9 නවම	43
10 දසම	43
11 එකාදසම	43
12 ද්වාදසම	44
13 තෙරසම	44

විස්සමයකා	දිවයින	
-----------	--------	--

නිසංගතිසකාමයකා

කපිනවගෙය:-

1 පථම. නිසංගතිය	
පාවිතතිය	44
2 දුතිය.	44
3 තතිය.	44
4 චතුස.	44
5 පඤ්චම.	44
6 ඡව්.	44
7 සතතම.	44
8 අව්.	44
9 නවම.	44
10 දසම.	44

සංකාදිසවගෙය:-

1 පථම. නිසංගතිය	
දුක්කට.	45
2 දුතිය.	45
3 තතිය.	45
4 චතුස.	45
5 පඤ්චම.	45
6 ඡව්.	45
7 සතතම.	45
8 අව්.	45
9 නවම.	45
10 දසම.	45

පතනවගෙය:-

1 පථම. නිසංගතිය	
පාවිතතිය. දුක්කට. ව	45
2 දුතිය.	45
3 තතිය.	45
4 චතුස.	46
5 පංචම.	46
6 ඡව්.	46
7 සතතම.	46
8 අව්.	46
9 නවම.	46
10 දසම.	46

විස්සමයා පිටිය බිංයා

පාවිතනිසකණයා

මුසාවාදවගනා

1 පඨමෙ ආපනනියො	46
2 දුතියෙ ,,	47
3 තතියෙ ,,	47
4 චතුසෙ ,,	47
5 පඤ්චමෙ ,,	47
6 ඡවෙසි ,,	47
7 සත්තමෙ ,,	47
8 අට්ඨමෙ ,,	47
9 නවමෙ ,,	47
10 දසමෙ ,,	47

භූතවගනා:-

1 පඨමෙ ආපනනියො	47
2 දුතියෙ ,,	47
3 තතියෙ ,,	48
4 චතුසෙ ,,	48
5 පඤ්චමෙ ,,	48
6 ඡවෙසි ,,	48
7 සත්තමෙ ,,	48
8 අට්ඨමෙ ,,	48
9 නවමෙ ,,	48
10 දසමෙ ,,	48

බව්වාදවගනා:-

1 පඨමෙ ආපනනියො	48
2 දුතියෙ ,,	48
3 තතියෙ ,,	48
4 චතුසෙ ,,	48
5 පඤ්චමෙ ,,	49
6 ඡවෙසි ,,	49
7 සත්තමෙ ,,	49
8 අට්ඨමෙ ,,	49
9 නවමෙ ,,	49
10 දසමෙ ,,	49

ගොජ්ඣවගනා:-

1 පඨමෙ ආපනනියො	49
2 දුතියෙ ,,	49
3 තතියෙ ,,	49

විස්සමයා පිටිය බිංයා

4 චතුසෙ ,,	49
5 පංචමෙ ,,	49
6 ඡවෙසි ,,	50
7 සත්තමෙ ,,	50
8 අට්ඨමෙ ,,	50
9 නවමෙ ,,	50
10 දසමෙ ,,	50

අවෙලකවගනා:-

1 පඨමෙ ආපනනියො	50
2 දුතියෙ ,,	50
3 තතියෙ ,,	50
4 චතුසෙ ,,	50
5 පංචමෙ ,,	50
6 ඡවෙසි ,,	51
7 සත්තමෙ ,,	51
8 අට්ඨමෙ ,,	51
9 නවමෙ ,,	51
10 දසමෙ ,,	51

සුභිමෙරසවගනා:-

1 පඨමෙ ආපනනියො	51
2 දුතියෙ ,,	51
3 තතියෙ ,,	51
4 චතුසෙ ,,	51
5 පංචමෙ ,,	51
6 ඡවෙසි ,,	51
7 සත්තමෙ ,,	52
8 අට්ඨමෙ ,,	52
9 නවමෙ ,,	52
10 දසමෙ ,,	52

සප්පාණකවගනා:-

1 පඨමෙ ආපනනියො	52
2 දුතියෙ ,,	52
3 තතියෙ ,,	52
4 චතුසෙ ,,	52
5 පංචමෙ ,,	52
6 ඡවෙසි ,,	52
7 සත්තමෙ ,,	53
8 අට්ඨමෙ ,,	53
9 නවමෙ ,,	53
10 දසමෙ ,,	53

විසයවේදිකා පිටියකි

සහබවමිකාවගෙන :-

1 පඨමේ ආපනනිකො	53
2 දුතියෙ	53
3 තතියෙ	53
4 චතුසෙ	53
5 පංචමෙ	53
6 ඡට්ඨෙ	53
7 සත්තමෙ	53
8 අට්ඨමෙ	54
9 නවමෙ	54
10 දසමෙ	54

ශ්‍රීමත්තමෙ :-

1 පඨමේ ආපනනිකො	54
2 දුතියෙ	54
3 තතියෙ	54
4 චතුසෙ	54
5 පංචමෙ	54
6 ඡට්ඨෙ	54
7 සත්තමෙ	54
8 අට්ඨමෙ	55
9 නවමෙ	55
10 දසමෙ	55

බුද්ධකා නිවේදනා.

පාටිඨෙදසනිස කාණ්ඩ :-

1 පඨමේ ආපනනිකො	55
2 දුතියෙ	55
3 තතියෙ	55
4 චතුසෙ	55

පටිමණ්ඩලෙ :-

1 පඨමේ ආපනනිකො	56
2 දුතියෙ	56
3 තතියෙ	56
4 චතුසෙ	56
5 පංචමෙ	56
6 ඡට්ඨෙ	56
7 සත්තමෙ	56
8 අට්ඨමෙ	56
9 නවමෙ	56
10 දසමෙ	56

විසයවේදිකා පිටියකි

උපකිංශනිකාවගෙන :-

1 පඨමේ දුක්ඛවාපනනි	57
2 දුතියෙ	57
3 තතියෙ	57
4 චතුසෙ	57
5 පංචමෙ	57
6 ඡට්ඨෙ	57
7 සත්තමෙ	57
8 අට්ඨමෙ	57
9 නවමෙ	57
10 දසමෙ	57

බමනකනවගෙන :-

1 පඨමේ දුක්ඛවාපනනි	57
2 දුතියෙ	57
3 තතියෙ	57
4 චතුසෙ	57
5 පංචමෙ	57
6 ඡට්ඨෙ	57
7 සත්තමෙ	58
8 අට්ඨමෙ	58
9 නවමෙ	58
10 දසමෙ	58

පණ්ඩපානවගෙන :-

1 පඨමේ දුක්ඛවාපනනි	58
2 දුතියෙ	58
3 තතියෙ	58
4 චතුසෙ	58
5 පංචමෙ	58
6 ඡට්ඨෙ	58
7 සත්තමෙ	58
8 අට්ඨමෙ	58
9 නවමෙ	58
10 දසමෙ	58

කබලවගෙන :-

1 පඨමේ දුක්ඛවාපනනි	58
2 දුතියෙ	58
3 තතියෙ	59
4 චතුසෙ	59
5 පංචමෙ	59

විෂයය	පිටුව
6 ඡවෙයි	59
7 සත්තමෙ	69
8 අට්ඨමෙ	59
9 නවමෙ	59
10 දසමෙ	59

සුරුසුරුවගෙය :-

1 පඨමෙ	59
2 දුතියෙ	59
3 තතියෙ	59
4 චතුසෙ	59
5 පංචමෙ	59
6 ඡවෙයි	59
7 සත්තමෙ	59
8 අට්ඨමෙ	59
9 නවමෙ	60
10 දසමෙ	60

පාදුකාවගෙය :-

1 පඨමෙ දුකකටාපනති	60
2 දුතියෙ	60
3 තතියෙ	60
4 චතුසෙ	60
5 පංචමෙ	60
6 ඡවෙයි	60
7 සත්තමෙ	60
8 අට්ඨමෙ	60
9 නවමෙ	60
10 දසමෙ	60
11 එකාදසමෙ	60
12 ද්වාදසමෙ	60
13 තෙරසමෙ	60
14 චුද්දසමෙ	60
15 පණණරසමෙ	61

විපතනිවාර :-

1 මෙත්තධම්මෙ එකාච්ඡනති	61
2 උදකෙ උච්චාරදිකරණෙ	
උගොවිපතනියො	61

සංඛනිතවාර :-

1 මෙත්තධම්මෙ ආපනතිකකි	
සංඛනො	16

විෂයය	පිටුව
2 අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ-	61
උච්චාරදිකරණෙ	61

සමුට්ඨානවාර :-

1 මෙත්තධම්මෙ ආපනති-	
සමුට්ඨානං	61

2 අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ-	
උච්චාරදිකරණෙ	62

අභිකරණවාර :-

1 මෙත්තධම්මෙ අභිකරණං	62
2 අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ-	
උච්චාරදිකරණෙ	62

සමථවාර :-

1 මෙත්තධම්මෙ තයො සමථං	62
2 අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ-	
උච්චාරදිකරණෙ	62

සමුච්චයවාර :-

1 මෙත්තධම්මෙ තියො	
දාපනතියො	62
2 අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ	
උච්චාරදිකරණෙ එකා දා:	63

සංඛනිතවාර :-

1 පඨම පාරුජිකයා කන්-	
පඤ්ඤානතිවාර	64
2 දුතිය	64
3 තතිය	64
4 චතුස	65

සංඛනිතවාර (1) කන්ඤ්ඤාදයො	65-68
කතාපනතිවාර (2) වතනාරො	
පාරුජිකා	68-69

සංඛනිතවාර (3) සංඛනිතවාර	69-70
-------------------------	-------

විපතනිවාර (3)	71
---------------	----

සංඛනිතවාර (4)	71
---------------	----

සමුට්ඨානවාර (5)	71
-----------------	----

විෂයය	පිටුව
අධිකරණවාරය (0)	72
සමුළුවාරය (1)	72
සමුළුවාරය (8)	72-73
නිවැසියන්ගේ මහා විභවය	

නිකුත් වූ විෂය
කළමනාකරණය
පාලන ක්‍රම

අධිකරණවාරය	71-76
දසසතියකදී	77-79
නිකුත් වූ විෂය	
දායකත්වය	79-81

ලක්ෂණය (1) නව පාලනය	81-83
---------------------	-------

රක්ෂක කාර්යය (2) දස-	83-84
පාලනය	83-84
නගරය (3) ,,	84-86
නුවරඑළිය (4) ,,	86-87
විකුණු රක්ෂක (5) ,,	88-89
දාරය (6) ,,	89-91
ගමන (7) ,,	91-92
කුමාරතුංග (8) ,,	92-94
ජනප්‍රියතාවය (9) ,,	95-97

නව විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන

පාලන ක්‍රමය	97-99
-------------	-------

කළමනාකරණය
නිවැසියන්ගේ

කළමනාකරණය-පාලන
ක්‍රම

විකුණු රක්ෂක	99
දසසතියකදී	99-100
දායකත්වය	101
ලක්ෂණය (1) දස	10

විෂයය	පිටුව
රක්ෂක කාර්යය (2)	102-103
නගරය (3) දායකත්වය	103-104
නුවරඑළිය (4) දායකත්වය	104-105

විකුණු රක්ෂක (5)	105
දාරය (6) ,,	106
ගමන (7) ,,	107-107
කුමාරතුංග (8) ,,	107-108
ජනප්‍රියතාවය (9) ,,	108-109
නව විද්‍යා මධ්‍යස්ථාන	

පාලන ක්‍රමය	109-110
කළමනාකරණය (2) නිවැසියන්ගේ	

1 විකුණු රක්ෂක	110
දායකත්වය	110
විකුණු රක්ෂක (3) නිවැසියන්ගේ	

කළමනාකරණය	110
දායකත්වය	111
කළමනාකරණය (4) නිවැසියන්ගේ	

1 සමුළුවාරය	111
සමුළුවාරය	111
2 ,, දායකත්වය	111
සමුළුවාරය (5) නිවැසියන්ගේ	

1 අධිකරණවාරය	111
අධිකරණය	111
2 ,, දායකත්වය	111
අධිකරණ වාරය (6) නිවැසියන්ගේ	

THE PALI ALPHABET

IN SINHALESE CHARACTERS.

VOWELS.

ଆ ଥାନ୍ତି ଯି ଚୁ ଚୁ ଚି ଚି ଚି ଚି

CONSONANTS.

	කා	කha	ගa	ඝha	ඞha
	චca	ඡcha	ජja	ඣha	ඤña
	ට්ṭa	ඨṭha	ඬḍa	ඬḍha	ඞṇa
	තa	ථtha	දda	ධdha	නna
	පpa	ඵpha	බba	භbha	මma
යya	රra	ලla	වva	සsa	හha
					ළla
					ෆfa

VOWELS IN COMBINATION

ක ka	කා ká	කි ki	කී kī	කු ku	කූ kú	කෙ kē	කෝ kó
ඛ kha	ඛා khá	ඛි khi	ඛී khī	ඛු khu	ඛූ khú	ඛෙ khē	ඛෝ khó
ග ga	=	=	=	=	=	=	=

CONJUNCT - CONSONANTS

කක kka	කැකැ ñā	කි tva, ටු tra	මිඵ mpha
කක kka	කුක ñha	දු dda	මබ, මි mba
කක kya	කැවි, ට ඛca	දබ, ඩි ddha	මහ mbha
කි kri	ඡ, කැඡ ඛcha	දු dra	මම mma
කි kva	ඡ, කැඡ ඛja	ට, ටු dva	මහ mha
කභ khya	කැකි ඛjha	ධව dhva	යා, යා yya
කභ khva	ට ට්ඡa	නන nta	යා yha
ගා gga	ටඡ, ට් ට්ඡha	නි nthā	ලා lla
ගා ggha	ඩඬි ට්ඨa	නු nda	ලා lya
ගු gra, ගික ටka	ඩඬි ට්ඨha	නි ndha	ලහ lha
ඬි ñkha	කුකු ට්ඨa	නන nna, නන nhz	විහ vha
ඬි ñga	කුට ට්ඨa	පප ppa	සා ssa
ඬි ñgha	කුඬ ට්ඨha	පථ ppha	සම sma
ට ටca	කුඬ, ට ට්ඨa	බබ bba	සව swa
ටඡ ccha	කුකු ට්ඨa	බහ bbha	හම hma
ජ ජja	තන tta	බ් bra	හව hva
ජඬි jgha	තථ ttha	මභ mpa	ලහ ha

සංකීර්ණකරණය.

ABBREVIATIONS

ම: ඡ: සං:-මුද්‍රා ඡායාපිටිකරණය සංසිද්ධිකරණය.

සං: සං:මකරණය වූයේ පොතකි.

විනයපිටකේ පරිවාරසාලි

නමෝ නසා ගඟවතො අරගතො සමාසමුදයසා

1. ගිහිකුම්භකේශො

1. කාන්තපසුකුමාරිවංශො. 1. පාඨමානසානුකූලො

1. යං තෙන ගඟවතා ජාතතා පසසතා අරගතා සමාසමුදෙධින පසමං පාරජිකං කන්ත පසුකුමාරිකං? කං ආරබ්භා? කිසමිං වජ්ජසමිං? අභි තන්ත පසුකුමාරිකං? අනුපසුකුමාරිකං? අනුපපන්නපසුකුමාරිකං? සබ්බන්ත පසුකුමාරිකං? පදෙසපසුකුමාරිකං? සාධාරණපසුකුමාරිකං? අසාධාරණපසුකුමාරිකං? එකතො පසුකුමාරිකං? උභතො පසුකුමාරිකං. පසුකුමාරිකං පාඨමොකුමාරිකං. කන්තාගමං? කන්ත පරිසාපන්නං? කන්තෙක උදෙසෙන උදෙසං ආගමන්ති? චතුර්තං විපතතිතං කන්තං විපතති? සත්තන්තං ආපතතිකන්තං. කන්තො ආපතතිකන්තො? ඡන්තං ආපතතිකුමාරිකං. කන්ති සමුදානෙති සමුදානි? චතුර්තං අධිකරණං. කන්තං අධිකරණං? සත්තන්තං සමුදානං. කන්ති සමුදානං? කො තන්ත විතයො? කො තන්ත අභිවිතයො? කිං තන්ත පාඨමොකං? කිං තන්ත අධිපාඨමොකං? කා විපතති? කා සමපතති? කා පටිපතති? කති අන්තෙක පටිවච ගඟවතා පසමං පාරජිකං පසුකුමාරිකං? කො සිකතින්ති? කො සිකතින්ති? කන්ත සිතං? කො ධාරෙතින්ති; කසා වචනං; කන්තාගමනං.

යං තෙන ගඟවතා ජාතතා පසසතා අරගතා සමාසමුදෙධින පසමං පාරජිකං කන්ත පසුකුමාරිකං, මෙසාලිසං පසුකුමාරිකං. කං ආරබ්භාති; සුද්දිනං. කලාපුත්තං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනි; සුද්දිනො කලාපුත්තො පුරුණදුර්ගිකාය මෙපුතං ධම්මං පටිසෙවි; තසමිං වජ්ජසමිං. අභි තන්ත පසුකුමාරිකං අනුපසුකුමාරිකං අනුපපන්න පසුකුමාරිකං එකා පසුකුමාරිකං, දෙව අනුපසුකුමාරිකං, අනුපපන්නපසුකුමාරිකං තසමිං තන්ත, සබ්බන්ත පසුකුමාරිකං පදෙසපසුකුමාරිකං. සබ්බන්ත පසුකුමාරිකං. සාධාරණපසුකුමාරිකං අසාධාරණ පසුකුමාරිකං සාධාරණපසුකුමාරිකං. එකතො පසුකුමාරිකං උභතො පසුකුමාරිකං උභතො පසුකුමාරිකං. පසුකුමාරිකං පාඨමොකුමාරිකං. කන්තාගමං;

කැප් පරියාපන්නනි නිදනොගබ් නිදනපරියාපන්නං. කතමෙත උදෙසෙන උදෙසං ආගවජ්ඣිති දුතියෙන උදෙසෙන උදෙසං ආගවජ්ඣිති. චතුන්නං විපතනිතං කතමා විපතනිති සීලවිපතනි. සත්තන්නං ආපතතිකකිකානං කතමො ආපතතිකකිකෙකානි පාරුජිකා-පතතිකකිකෙකා. ඡන්නං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානිති එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි: කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨානි. ත වාචතො; චතුන්නං අධිකරණානං කතමං අධිකරණනති ආපතනාධිකරණං. සත්තන්නං සමථානං කතති සමපෙති සමමතීති විති සමපෙති සමමති: සමමුඛාවිතයෙන ච පටිඤ්ඤතකරණෙන ව. කො තැප් විතයො කො තැප් අභිවිතයොති පඤ්ඤතති විතයො; විභතති අභිවිතයො; කිං තැප් පාතිමොකකිං කිං තැප් අධිපාතිමොකකිනති පඤ්ඤතති පාතිමොකකිං; විභතතිඅධිපාතිමොකකිං. කා විපතනිති අසංවරෙ විපතනි. කා සමපතනිති සංවරෙ සමපතනි. කා පටිපතනිති ත එවරුපං කරිසාමිති යාවජිවං ආපාණකොටිකං සමාදය සිකති සිකකාපදෙසු. කති අත්ථසෙ පටිච්ච භගවතා පඨමං පාරුජිකා පඤ්ඤතනනති දස අත්ථසෙ පටිච්ච භගවතා පඨමං පාරුජිකා පඤ්ඤතනං: සඛ්ඤ්ඤාපුත්තාය සඛ්ඤ්ඤාපුත්තාය, දුමමඛකුනං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං භික්ඛුනං එසු විහාරය, දිට්ඨධම්මිකානං ආස-වානං සංවරය, සමපරිසිකානං ආසවානං පටිඝාතාය, අප්පසන්නානං පසාදය, පසන්නානං භියොභාවාය, සද්ධම්මට්ඨිතියා, විතයානුග්ගහාය. කෙ සිකකනතිති සෙබා ව පුපුජ්ජනකාලාණකා ව සිකකනති කෙ සිකකිතසිකකාති අරහතො සිකකිතසිකකා. කැප් සිතනති සිකකා කාමෙසු සිතා කෙ ධාරෙනති. යෙසං වතනති තෙ ධාරෙනති. කසස වචනනති භගවතො වචනං අරහතො සමමාසලොඛිසස කෙනාභනනති. පරමපර්භනං.

උපාලි දසකො වෙව සොණකො සිග්ගවො තථා,
මොග්ගලිපුත්තෙන පඤ්ඤමා එතෙ ජලබ්බිතිවන යෙ.

තතො මහිනෙද්ද ඉට්ඨියො උතතියො වෙව සමබලො,¹
භද්දනාමො ව පණ්ණිතො.

එතෙ නාගා මහාපඤ්ඤ ජලබ්බිපා ඉධාගතා,
විතයං තෙ වාචසිංසු පිට්ඨං තමපණ්ණිතියා.

නිකායෙ පඤ්ඤ වාචෙසුං සත්ත වෙව පකරණෙ,
තතො අරිට්ඨො මෙධාපී තිස්සදත්තො ව පණ්ණිතො.

විසාරදෙ කාලිසුමනො පෙරෙ ව දීඝනාමකො,
දීඝසුමනො ව පණ්ණිතො.

පුතදෙව කාලිසුමනො නාගතෙරෙ ව බුද්ධිරකකිතො,
තිස්සතෙරෙ ව මෙධාපී දෙවතෙරෙ ව පණ්ණිතො.

1, සමබලො තථා, ම, ඡ, සං.

පුනදෙව! සුමනො මෙධාපී විනයෙ ව විසාරදෙ,
 බහුසුතො චූළනාගො ගජොව දුප්පධංසිගො,
 ධම්මපාලිතනාමො ව රොහණො¹ සාධුසුඡ්ඤා,
 තස්ස සිසෙස්සා මහාපඤ්ඤා ඛේමනාමො තිපෙට්ඨො.
 දීපෙ තාරකරුජාව පඤ්ඤාය අභිරොවථ,
 උපතිස්සො ව මෙධාපී පුස්සදෙවො මහාකපි.
 පුනදෙව සුමනො මෙධාපී පුස්සනාමො බහුසුතො,
 මහාකපි මහාසිවො පිට්ඨක සබ්බත්ථ කොවිදෙ,
 පුනදෙව උපාලි මෙධාපී විනයෙ ව විසාරදෙ,
 මහානාගො මහාපඤ්ඤා සද්ධම්මවංසකොවිදෙ.
 පුනදෙව අභගො මෙධාපී පිට්ඨක සබ්බත්ථ කොවිදෙ,
 තිස්සජේරු ව මෙධාපී විනයෙ ව විසාරදෙ,
 තස්ස සිසෙස්සා මහාපඤ්ඤා පුස්සනාමො² බහුසුතො,
 භාසනං අනුරකකිනෙනා ජලේදීපෙ පතිට්ඨිතො.
 චූළාභගො ව මෙධාපී විනයෙ ව විසාරදෙ,
 තිස්සජේරු ව මෙධාපී සද්ධම්මවංසකොවිදෙ.
 පුස්සදෙවො ව මෙධාපී විනයෙ ව විසාරදෙ,
 සිවජේරු ව මෙධාපී විනයෙ සබ්බත්ථ කොවිදෙ.
 එතෙ තාගා මහාපඤ්ඤා විනයඤ්ඤා මග්ගකොවිද,
 විනයං දීපෙ පකාසෙසුං පිට්ඨං තලේපණ්ණිංයාති.

2. යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සමමාසලේඛදොන දුතියං පාරුඡිකං කන්ද පඤ්ඤාතතනති. රුජග්ගෙ පඤ්ඤාතතා, කං ආරබ්භාති ධනිසං කුමහභාරපුත්තං. ආරබ්භ. කිසම්මං වජ්ඣසම්නති ධනිගො කුමහභාරපුත්තො රඤ්ඤා දුරුති අදින්නාති³ ආදිසි; තස්මිං වජ්ඣසම්මං. එකා පඤ්ඤාතති; එකා අනුපඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානීති නීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: සියා කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති; න වාචතො, සියා වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති න කායතො. සියා කායතො ව වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-.

3. තතියං පාරුඡිකං කන්ද පඤ්ඤාතතනති, වෙසාලිසං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, සමබහුලෙ හික්ඛු ආරබ්භ. කිසම්මං වජ්ඣසම්නති සමබ- හුලා හික්ඛු අඤ්ඤාමඤ්ඤං ජීවිතා වොරොපෙසුං; තස්මිං වජ්ඣසම්මං. එකා පඤ්ඤාතති; එකා අනුපඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානීති නීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: සියා කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති න වාචතො, සියා වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති න කායතො. සියා කායතො ව වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-

1. පුනරො, සහ, 2. රොහණ, 3. භ, 4. සං, 5. පුප්පධංසිගො, 6. අදින්නා, 7. ඡ, 8. 9.

4. වතුන් පාලනිකං කර්ම පඤ්ඤාතනනති වෙසාලිසං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාදී, ඔනගුමුද්දතිසෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසම් වජ්ඣසම්නති වගුමුද්දතිරයං භික්ඛු ගිහිකං අඤ්ඤාමඤ්ඤායා උත්තරිමනුයාධම්මයා වණ්ණං භාසිංසු; තසම් වජ්ඣසම්, එකා පඤ්ඤාතති. එකා අනුපඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාතිති තීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති: සියා කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති න වාචතො. සියා වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති න කායතො. සියා කායතො ව වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-.

වනනාගේ පාලනිකා

නිට්ඨිතා,

තසස්සදානං :-

මෙප්පිතාදිත්තදානඤ්ච මනුසා විග්ගානුත්තරි,
පාලනිකාති වත්තාර ඡෙජ්ජ වජ්ඣ අසංසයාති.

2. සංඝාදිසෙසසානිකං.

1 යං තෙන භගවතා ජාතතා පසානා අරහතා සම්මාසලලුද්ධතා උපකක්ඛිතා අසුචිං මොවෙනායා සංඝාදිසෙසො කර්ම පඤ්ඤාතතො? කං ආරබ්භ? කිසම් වජ්ඣසම්? අතී තත් පඤ්ඤාතති? අනුපඤ්ඤාතති? අනුපපන්නපඤ්ඤාතති? සබ්බත්තපඤ්ඤාතති? පදෙසපඤ්ඤාතති? සාධාරණ පඤ්ඤාතති? අසාධාරණපඤ්ඤාතති? එකතො පඤ්ඤාතති? උභතො පඤ්ඤාතති? පඤ්චන්තං පාතිමොක්ඛලොසානං කත්ථාගධං? කර්ම පරියාපන්නං? කතමෙන උදෙසෙන උදෙසං ගවච්ඡති? වතුන්තං විපතති? කතමා විපතති? සත්තන්තං ආපතතිකම්භානං කතමො ආපතතිකම්භෙකං? ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති? වතුන්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං? සත්තන්තං සම්පාතං කතීති සම්පේති සම්පේති? කො තත් විතයො? කො තත් අභිවිතයො? කං තත් පාතිමොක්ඛං? කිං තත් අභිපාතිමොක්ඛං? කා විපතති? කා සම්පතති? කා පටිපතති? කති අත්ථසෙ පටිච්ච භගවතා උපකක්ඛිතා අසුචිං මොවෙනායා සංඝාදිසෙසො පඤ්ඤාතතො? කෙ සිකතිති? කෙ සිකතිතිසිකති? කර්ම සිංහං? කෙ ධාරොතති? කායා වළභං? කෙනාභගතති.

යං තෙන භගවතා ජාතතා පසානා අරහතා සම්මාසලලුද්ධතා උපකක්ඛිතා අසුචිං මොවෙනායා සංඝාදිසෙසො කර්ම පඤ්ඤාතතොති සාධාරණං පඤ්ඤාතතො. කං ආරබ්භාත් ආයසම්නතං මෙසාසංඝං ආරබ්භ. කිසම් වජ්ඣසම්නති ආයසමා සෙයසෙකා හත්ථෙන උපකක්ඛිතා අසුචිං මොවෙසි; තසම් වජ්ඣසම්. අතී තත් පඤ්ඤාතති අනුපඤ්ඤාතති අනුපපන්නපඤ්ඤාතති, එකා පඤ්ඤාතති, එකා අනුපඤ්ඤාතති අනුපපන්නපඤ්ඤාතති තසම් තතී. සබ්බත්ත පඤ්ඤාතති පදෙස-පඤ්ඤාතති සබ්බත්ත පඤ්ඤාතති. සාධාරණපඤ්ඤාතති අසාධාරණ-පඤ්ඤාතති අසාධාරණපඤ්ඤාතති. එකතො පඤ්ඤාතති උභතො.

පඤ්ඤාහැකි අසාධාරණපඤ්ඤාහැකි; එකතො පඤ්ඤාහැකි. පඤ්ඤානං පාඨිමොක්ඛාද්දෙසානං කතොගධං කථා පරිඨාපනානති නිදනොගධං නිදනපරිඨාපනා. කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති තතියෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති. වතුනනං විපතනිනං කතමා විපතනිති සිලවිපතනි. සත්තනනං ආපතනිකකිකානං කතමො ආපතනිකකිකානි සමසාදිසෙසාපතනිකකිකා. ඡනනං ආපතනිසමුට්ඨානානං කතිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානීති එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි: කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානි න වාචතො. වතුනනං අධිකරණානං කතමං අධිකරණනති ආපතනාධිකරණා. සත්තනනං සමුට්ඨානං කතිති සමුට්ඨානි සමුට්ඨානි විති සමුට්ඨානි සමුට්ඨානි: සමුට්ඨානිකයෙන ව පටිඤ්ඤාත කරණෙන ව. කො තත් විනයො කො තත් අභිවිනයොති පඤ්ඤාහැකි විනයො, විභතති අභිවිනයො. කිං තත් පාඨිමොක්ඛං කිං තත් අධිපාඨිමොක්ඛනති පඤ්ඤාහැකි පාඨිමොක්ඛං; විභතති අධිපාඨිමොක්ඛං. කා විපතනිති අසංවරො විපතනි. කා සමපතනිති සංවරො සමපතනි කා පටිපතනිති න එවරූපං කරියාමිති යාවච්ඡං ආපාණකොට්ඨං සමාදාය සිකති සිකාපදෙසු. කති අත්ථසෙ පටිච්ච භගවතා උපකකම්භා අසුචිං මොවෙනායං සමසාදිසෙසො පඤ්ඤාතොති දස අත්ථසෙ පටිච්ච භගවතා උපකකම්භා අසුචිං මොවෙනායං සමසාදිසෙසො පඤ්ඤාතො: සමසුට්ඨිතාය, සමසුචාසුතාය, දුමමිකුතං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං හිකුතං ඵාසු-විහාරාය, දිට්ඨිමමිකානං ආසවානං සංවරාය, සමපරිකානං ආසවානං පටිසාදාය, අපසසනානං පසාදාය, පසනානං හිග්ගා භාවාය, සද්ධිමමිකිතා, විනයානුගහාය. කෙ සිකතිනිති සෙකා ව පුට්ඨිකකලානං ව සිකතිනි. කෙ සිකතිනිසිකානි අරහතො සිකතිනිසිකා. කත්ථ සිතනති සිකානාමෙසු සිතං. කෙ ධාරණනිති යෙසංවතනි නෙ ධාරණනි කායං වචනනි භගවතො වචනං අරහතො සමොසමුද්ධිසං කොතාභතනි පරමපරභතං. උපාදි දසකො වෙච්ච-පෙ-තමිපණ්ණියාති.

2. යං තෙන සගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සමාසලිඛුදෙති මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජිතාස්ස ධර්මාදිෂසසො කාථ පඤ්ඤානෙතාති සාවඤ්ඤං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති ආයසමන්තං උද්ධිං ආරබ්භ කිසම්මි වජ්ජසම්මන්ති ආයසමා උද්ධි මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජි; තස්මිං වජ්ජයම්මි. එකා පඤ්ඤාතාති. ඡන්තං ආපත්තිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො. -පෙ-.

3. මාතුගාමං දුටුල්ලාභි වාචාභි ඔහාසෙනාසය සබ්බාදිසෙසං නත් පඤ්ඤාතෙතාති සාමජිසං පඤ්ඤාතෙතා. නං ආරබ්භාති ආයසානං උදයං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, ආයසා උදයි මාතුගාමං දුටුල්ලාභි වාචාභි ඔහාසි; තසමි, වජ්ඣසමිං. එතා පඤ්ඤාතති.

ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නීති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති: සීයා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති න වාවතො, සීයා වාවතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති න කායතො, සීයා කායතො ව වාවතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-.

4. මාතුගාමස්ස සනතිකෙ අතතකාමපාරිවර්ගාය වණණං භාසනාස්ස සඛිකාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤාදෙනාති සාවන්ඨිසං පඤ්ඤාදෙනා, කං ආරබ්භාති ආයසමනනං උද්ධං ආරබ්භ, කිසම්ම වජ්ඣසමිනති ආයසමා උද්ධි මාතුගාමස්ස සනතිකෙ අතතකාමපාරිවර්ගාය වණණං අභාසී, තසම්ම වජ්ඣසමි, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං නීති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති: සීයා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති න වාවතො, සීයා වාවතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති න කායතො: සීයා කායතො ව වාවතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-.

5. සඤ්චරිතතං සමාපජ්ජනාස්ස සඛිකාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤාදෙනාති සාවන්ඨිසං පඤ්ඤාදෙනා, කං ආරබ්භාති ආයසමනනං උද්ධං ආරබ්භ කිසම්ම වජ්ඣසමිනති, ආයසමා උද්ධි සඤ්චරිතතං සමාපජ්ජ; තසම්ම වජ්ඣසමි, එකා පඤ්ඤානති, එකා අනුපඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති: සීයා කායතො සමුට්ඨාති න වාවතො න විතතතො සීයා වාවතො සමුට්ඨාති න කායතො න විතතතො, සීයා කායතො ව වාවතො ව සමුට්ඨාති න විතතතො, සීයා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති න වාවතො, සීයා වාවතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති න කායතො, සීයා කායතො ව වාවතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-.

6. සඤ්ඤාචිකාය කුට්ටං කාරුපෙනාස්ස සඛිකාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤාදෙනාති ආලම්බිසං පඤ්ඤාදෙනා, කං ආරබ්භාති ආලවහෙ භික්ඛු ආරබ්භ, කිසම්ම වජ්ඣසමිනති ආලවකා භික්ඛු සඤ්ඤාචිකාය කුට්ටියො කාරුපෙසුං; තසම්ම වජ්ඣසමි, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති-පෙ-.

7. මහලලකං විහාරං කාරුපෙනාස්ස සඛිකාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤාදෙනාති කොසම්බිසං පඤ්ඤාදෙනා, කං ආරබ්භාති ආයසමනනං ඡන්තං ආරබ්භ, කිසම්ම වජ්ඣසමිනති ආයසමා ඡන්තො විහාරවජ්ඣං තොධෙන්නො අඤ්ඤාතරං වෙතියරුකං ඡෙද්දපෙසී; තසම්ම වජ්ඣසමි, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති-පෙ-.

8. භික්ඛුං අමුලකෙන පාරුජ්ඣකෙන ධම්මෙන අනුභංගෙසනාස්ස සඛිකාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤාදෙනාති ඤජගහෙ පඤ්ඤාදෙනා ක, ආරබ්භාති මෙතනිසභුමමජකෙ භික්ඛු ආරබ්භ, කිසම්ම වජ්ඣසමිනති මෙතනිසභුමමජකා භික්ඛු ආයසමනනං දබ්බං මලලසුතනං අමුලකෙන පාරුජ්ඣකෙන ධම්මෙන අනුභංගෙසුං; තසම්ම වජ්ඣසමි, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නීති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති-පෙ-.

9. හිකුටුං අඤ්ඤාභාගියස්ස අධිකරණස්ස කඤ්ඤිදෙසං ලෙසමනනං උපාදාය පාරුජිකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤාසෙනාස්ස සඛිකාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤාතොතොති ගිජ්ඣගෙන පඤ්ඤාතොතො. කං ආරභොති මෙතනිස භූමමජ්ජෙන හිකුටු ආරභන. කිසමිං වජ්ඣයමනනි මෙතනියභූමමජ්ජකා හිකුටු ආයසමනනං දබ්බං මලලස්සනං අඤ්ඤාභාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්ඤි-දෙසං ලෙසමනනං උපාදාය පාරුජිකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤාසෙනාස්ස; තස්මිං වජ්ඣයමිං, එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිභි සමුට්ඨාතෙහි සමුට්ඨාති-පප-.

[illegible]

11. හෙදකෘත්‍රුවතකෘතං භික්ෂුතං යාවතභිසං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ඣනානං සඛිසංදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති ග්ඤ්ඤෙහ පඤ්ඤානෙතා. ක. ආරබ්භාති සමබහුලෙ ගිකඤ්ඤ ආරබ්භ. කිසමි. වජ්ජසමිනති සමබහුලො භික්ෂු දෙවදතතස්ස සඛිසහෙදය පරකක-මතතස්ස අනුවතකෘත අනෙප්පං වග්ගවාදකා; තයමි. වජ්ජසමි. එකා පඤ්ඤාතති. ඡතනං ආපතතිසමුට්ඨානානං එතෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායනො ව වාවනො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨාති-පෙ-.

12. දුබලවසය හික්මනො යාවතැයි සමනුභාෂනාය තප්පටි නිසසජනනය සමසාදිසෙයො කන්ථ පඤ්ඤාතෙතාති භොසමබ්බං පඤ්ඤාතෙතා, භං ආරඛොති ආයසමනං ජනනං ආරඛ, කිසමිං වජ්ජසමිනති ආයසමා ඡනො හික්මති සාධවමිකං වුවවමානො අත්තානං අවචනීයං අකාසි; තසමිං වජ්ජසමිං, එකා පඤ්ඤාති, ඡනං ආපනතිසමුවොනානං එකෙන සමුවොනෙන සමුවොති; කායනො ව වාවනො ව චිත්තනො ව සමුවොති-පෙ-.

13. කුලදසකයා භික්ෂුනො යාවතතියං සමනුභාසනාය නපටි
තිස්සජනකයා සබ්බද්ධෙසො භාණ්ඩ පඤ්ඤාතොති සාවතීයං.
පඤ්ඤාතොති. කං ආරබ්භාති අස්සජ්ජනබ්බසුතො භික්ෂු ආරබ්භ.
කීයමි. වජ්ඣයමිනති අස්සජ්ජනබ්බසුතා භික්ෂු සබ්බෙසන පබ්බජනීය-
කමමිකතා භික්ෂු ඡන්දගාමිතා දොසගාමිතා මොහගාමිතා භයගාමිතා
පාපෙසුං; තසමි. වජ්ඣයමි. එකාපඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨා
නාතං එකෙන සමුට්ඨාතෙන සමුට්ඨාති: කායතො ව වාචතො ව
විතතතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-.

தனதரண ஸஹாஜிதஸஸா
கிபிபிபா.

තසුදුතං :-

විසාට්ඨි කායසංසග්ගං-දුට්ඨිලලං අත්තකාමිඤ්ච,
සඤ්චරිතතං ඤාටි චෙව-විහාරෙ ච අමුලකං.

කාඤ්චි දෙසඤ්ච ගෙදෙ ච-තපෙව¹ අනුචතතකා,
දුබ්බවං ඤාලදුසඤ්ච-සඬ්ඝාදිසෙසා තෙරසාති.

3. අනිසන්ධිකා

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධික පඨමො අනියතො කත්ථ පඤ්ඤාතෙතා-පෙ-කොකාභතනාති.

යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මා සම්බුද්ධික පඨමො අනියතො කත්ථ පඤ්ඤාතෙතාති ඝාමිද්විසං පඤ්ඤාතෙතා. කං ආරබ්භාති ආයස්මන්තං උද්ඝ්ඨං ආරබ්භ. කිසම්මි ච්ඡන්ද්‍යමිනාති ආයස්මා උද්ඝ්ඨ මාතුගාමෙත සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමිති යෙ නිසජ්ජං කපෙපසි, තස්මිං ච්ඡන්ද්‍යමිං. අත්ථි තත්ථ පඤ්ඤාතාති අනුපඤ්ඤාතාති අනුපපන්නපඤ්ඤාතාති. එකා පඤ්ඤාතාති. අනුපඤ්ඤාතාති අනුපපන්නපඤ්ඤාතාති තස්මිං තත්ථි. සබ්බත්ථ පඤ්ඤාතාති පදෙසපඤ්ඤාතාති සබ්බත්ථ පඤ්ඤාතාති. සාධාරණපඤ්ඤාතාති අසාධාරණ පඤ්ඤාතාති අසාධාරණපඤ්ඤාතාති. එකතො පඤ්ඤාතාති උභතො පඤ්ඤාතාති එකතො පඤ්ඤාතාති. පඤ්ඤානං පාතිමොක්ඛද්දෙ-සානං කෙත්ථාගධං කත්ථ පරියාපන්නාති නිදනොගධං නිදන-පරියාපන්නං. කතමෙත උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති. චතුන්නං විපතනිතං කතමා විපතනිති සියා සීලවිපතනි, සියා ආචාරවිපතනි. සත්තන්නං ආපතනිකකුක්ඛානං කතමො ආපතනිකකුක්ඛාති. සියා පාරජිකා පතනිකකුක්ඛො, සියා සඬ්ඝාදිසෙසාපතනිකකුක්ඛො, සියා පාවිතනියා පතනිකකුක්ඛො. ඡන්නං ආපතනිසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානිති එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි : කායෙතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානි න වාවතො. චතුන්නං අධිකරණානං කතමං අධිකරණනාති ආපතනාධිකරණං. සත්තන්නං සම්මානං කතීති සංථෙගි සම්මනිති නිති සම්මෙති සම්මති : සියා සම්මුඛාචිතයො ච සියා පටිඤ්ඤාතකර-ණෙන ච සියා තිණවත්ථාරකෙන ච. කො තත්ථ චිතයො කො තත්ථ අභිචිතයොති පඤ්ඤාතාති චිතයො, විභතාති අභිචිතයො. කිං තත්ථ පාතිමොක්ඛං කිං තත්ථ අධිපාතිමොක්ඛනාති පඤ්ඤාතාති පාතිමොක්ඛං විභතාති අධිපාතිමොක්ඛං. කා විපතනිති අසංවරෙ විපතනි කා සම්පතනිති සංවරෙ සම්පතනි. කා පටිපතනිති න එවරුපං කාරියා මිති යාවජ්චං ආපාණකොට්ඨං සමාදාය සිකති සිකතාපදෙසු. කතී අත්ථවසෙ පටිච්ච භගවතා පඨමො අනියතො පඤ්ඤාතෙතාති දය අත්ථ වසෙ පටිච්ච භගවතා පඨමො අනියතො පඤ්ඤාතෙතා: සඬ්ඝසුට්ඨිතාය

සමස්ථාසුතාය; දුමමඛකුතං පුග්ගලානං නිග්ගහාය; පෙසලානං හිකුක්ඛං ආසුචිභාරාය; දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරාය; සමපරාසිකානං ආසවානං පටිසානාය; අප්පසන්නානං පසාදාය, පසන්නානං චිත්තො-භාවාය; සද්ධම්මට්ඨිතියා, විනයානුග්ගහාය.

හෙ සිකුන්ධානි සෙධා ව පුපුර්ණනකල්පාණ්කා ව සිකුන්ධානි. හෙ සිකුන්ධසිකුන්ධානි අරහතො සිකුන්ධසිකුන්ධා. කන්ද සිතනති සිකුන්ධා කාමෙසු සිතං හෙ ධාරෙනානිති. යෙසං වහන්සා හෙ ධාරෙනානි; කස්ස වචනනති භගවතො වචනං අරහතො සම්මාසම්මුද්ධියා. කෙනා භතනති පරමපරාභතං, උපාලිදාසකො-පෙ-තමිපණ්ණියාති.

2. යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සමමාසම්මුද්ධින දුතිස්සා අනිස්සො කන්ද පඤ්ඤාතොති සාමන්තියං පඤ්ඤාතොතා. කං ආරබ්භාති ආයස්මන්තං උදයං ආරබ්භ. කිස්මිං චක්ඛුස්මිතති ආයස්මා උදයි මාතුලාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසි, තස්මිං චක්ඛුස්මිං. අථ කන්ද පඤ්ඤානුචාර අනුපඤ්ඤානුචාර අනුපපන්නපඤ්ඤානුචාරිති එකා පඤ්ඤානුචාරිති. අනුපපන්නපඤ්ඤානුචාරිති තස්මිං නථි. සබ්බන්ද පඤ්ඤානුචාරිති පදෙසපඤ්ඤානුචාරිති සබ්බන්ද පඤ්ඤානුචාරිති. සාධාරණපඤ්ඤානුචාරිති අසාධාරණපඤ්ඤානුචාරිති අසාධාරණපඤ්ඤානුචාරිති. එකතො පඤ්ඤානුචාරිති උභතො පඤ්ඤානුචාරිති එකතො පඤ්ඤානුචාරිති. පඤ්ඤානුචාරිති පාතිමොක්ඛදොසානං කන්දොගධං කන්ද පරියාපන්නානුචාරිති නිදනොගධං නිදනපරියාපන්නං. කතමෙන උදෙදුසෙක උදෙදුසං ආගච්ඡතිති වතුන්තෙක උදෙදුසෙක උදෙදුසං ආගච්ඡති. වතුන්තං විපතතිතං කතමා විපතතිති සියා සිලවිපතති, සියා ආචාරවිපතති; සත්තන්තං ආපතතිකම්මානං කතමො ආපතතිකම්මානෙති සියා සම්මාදිසෙසාපතතිකම්මානෙති, සියා පාවිතියාපතතිකම්මානෙති ආපතතිසම්මුට්ඨානානං කතමි සම්මුට්ඨානෙති සම්මුට්ඨානිති තිති සම්මුට්ඨානෙති සම්මුට්ඨානි: සියා කායනො ව විතතනො ව සම්මුට්ඨානි, ත වාචනො. සියා වාචනො ව විතතනො ව සම්මුට්ඨානි න නායතො. සියා කායනො ව වාචනො ව විතතනො ව සම්මුට්ඨානි. වතුන්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණනුචාරිති ආපතනාධිකරණං. සත්තන්තං සමපානං කතමි සමපෙති සමමතිති තිති සමපෙති සමමති: සියා සම්මුට්ඨා විනයෙන ව, සියා පටිඤ්ඤානුකරණෙන ව, සියා තිණ්ණවන්දාරකෙන ව-පෙ-

මෙ අනිස්සා
නිට්ඨිතා.

තසස්ස දුතං :-

අලං කම්මනියඤ්ඤව-තපෙව ව න ගෙවි ඛො,
අනියතා සුපඤ්ඤානුචාර-බුද්ධිසෙවෙසින වාදිතාති.

තස්සද්දනං :-

විසංචිති කායසංසංගං - දුට්ඨුල්ලං අත්තකාමිඤ්ච,
සඤ්චරිතතං කුටි වෙව - විහාරෙ ව අමුලකං.

කඤ්ච දෙසඤ්ච ගෙදො ව - තපෙව¹ අනුවතතකා,
දුබ්බවං කුලදුසඤ්ච - සඤ්ඤාදිසෙසා තෙරසාති.

3. අනිසන්ධානේති

1. යං තෙන භගවතා ජාතතා පස්සතා අරහතා සමමාසලිඛුදොක පඨමො අනියතො කත් පඤ්ඤාතො - පෙ - කොකාභතනති.

යං තෙන භගවතා ජාතතා පස්සතා අරහතා සමමා සලිඛුදොක පඨමො අනියතො කත් පඤ්ඤාතොති සාමජ්ඣිකං පඤ්ඤාතො. කං ආරබ්භාති ආයසමන්තං උද්ධං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣගමනාති ආයසමා උද්ධං මාතුභාමෙත සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසන්න අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කප්පප්පි, තසමිං වජ්ඣගමිං. අපි තත් පඤ්ඤාතති අනුපඤ්ඤාතති අනුපපන්නපඤ්ඤාතති. එකා පඤ්ඤාතති. අනුපඤ්ඤාතති අනුපපන්නපඤ්ඤාතති තසමිං තත්. සබ්බත් පඤ්ඤාතති පදෙසපඤ්ඤාතති සබ්බත් පඤ්ඤාතති. සාධාරණපඤ්ඤාතති අසාධාරණ පඤ්ඤාතති අසාධාරණපඤ්ඤාතති. එතො පඤ්ඤාතති උභතො පඤ්ඤාතති එතො පඤ්ඤාතති. පඤ්චනං පාඨමොකඛුදොසානං කප්පාගමං කත් පරියාපන්නනති නිදනොගමං නිදන - පරියාපන්නං. කතමෙත උදෙදසෙන උදෙදසං ආගච්ඡති වතුකෙන උදෙදසෙන උදෙදසං ආගච්ඡති. වතුනං විපතනං කතමා විපතනි සියා සිලට්ඨතති, සියා ආචාරවිපතති. සත්තනං ආපතතිකකිකානං කතමො ආපතතිකකිකාති. සියා පාරජිකා පතතිකකිකො, සියා සඤ්ඤාදිසෙසාපතතිකකිකො, සියා පාචනියා පතතිකකිකො. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානීති එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී : කායෙයො ව චිත්තෙයො ව සමුට්ඨානී න වාවතො. වතුනං අධිකරණානං කතමං අධිකරණනති ආපතනාධිකරණං. සත්තනං සමිථානං කතීති සමිථි සමමනීති තීති සමමනී සමමනී : සියා සමමුඛාවිතයො ව සියා පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව සියා තිණ්ණිකාරකෙන ව. කො තත් විතයො කො තත් අභිවිතයොති පඤ්ඤාතති විතයො, විතනති අභිවිතයො. කිං තත් පාඨමොකං කිං තත් අධිපාඨමොකනති පඤ්ඤාතති පාඨමොකං විතනති අධිපාඨමොකං. කා විපතනි අසංවරෙ විපතති කා සමපතනීති සංවරෙ සමපතති. කා පටිපතනීති න එවරූපං කරිසො මිති යාවජ්ඣං ආපාණකොට්ඨං සමාදාය සිකති සිකතිපදෙසු. කති අත්ථසෙ පටිච්ච භගවතා පඨමො අනියතො පඤ්ඤාතොති දස අත්ථ සෙ පටිච්ච භගවතා පඨමො අනියතො පඤ්ඤාතොති සඤ්ඤාසුට්ඨිතාය

සමස්ත ආස්තියාය; දුමමඛකුතං පුග්ගලානං නිග්ගහාය; පෙසලානං භික්ඛුනං ආස්තියාය; දිට්ඨධම්මිකානං ආස්තියාය; සංවරාය; සමපරාසිකානං ආස්තියාය; පටිසානාය; අප්පසන්නානං පසාදාය, පසන්නානං භික්ඛුනං-භාසාය; සද්ධම්මට්ඨිකාය, විනයානුග්ගහාය.

කෙ සික්ඛනාති සෙධා ව පුප්ප්ථනකල්යාණකා ව සික්ඛනති. කෙ සික්ඛිතසික්ඛාති අරහතො සික්ඛිතසික්ඛා. කන්ද සිතනති සික්ඛා කාමෙසු සිතං කෙ ධාරෙනාති. යෙසං වහන්සා තෙ ධාරෙනාති; කස්ස වචනනති භගවතො වචනං අරහතො සමමාසමුද්ධස්ස. කෙනා භතනති පරමපරාභතං, උපාලිදසකො-පෙ-තච්චපණ්ණියාති.

2. යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සමමාසමුද්ධෙන දුතිස්සෙ අනිස්සෙ කන්ද පඤ්ඤාතොති සාමජ්ඣිකං පඤ්ඤාතොතා. කං ආරබ්භාති ආයස්මන්තං උද්ධං ආරබ්භ. නිසම් වජ්ජිතමිතති ආයස්මා උද්ධි මාතුගාමෙන සද්ධං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කපෙපසි, තස්මිං වජ්ජිතම්. අථ කන්ද පඤ්ඤානුච්ඡේදං අනුපපන්නපඤ්ඤානුච්ඡේදං එකා පඤ්ඤානුච්ඡේදං අනුපපන්න-පඤ්ඤානුච්ඡේදං නථි. සබ්බන්ද පඤ්ඤානුච්ඡේදං පදෙසපඤ්ඤානුච්ඡේදං සබ්බන්ද පඤ්ඤානුච්ඡේදං. සාධාරණපඤ්ඤානුච්ඡේදං අසාධාරණපඤ්ඤානුච්ඡේදං. අසාධාරණපඤ්ඤානුච්ඡේදං. එකතො පඤ්ඤානුච්ඡේදං උභතො පඤ්ඤානුච්ඡේදං එකතො පඤ්ඤානුච්ඡේදං. පඤ්ඤානුච්ඡේදං පානිමොක්ඛදොසානං කන්දොගධං කන්ද පරිඥාපන්නනති නිදන්තොගධං නිදන්තපරිඥාපන්නං. කතමෙන උදෙසෙන උදෙසං ආගමන්ති වතුන්තෙ උදෙසෙන උදෙසං ආගමන්ති. වතුන්තං විපතනිතං කතමා විපතනිති සියා සිලවිපතනි, සියා ආචාරවිපතනි; සත්තන්තං ආපතනිකමික්ඛානං කතමො ආපතනිකමික්ඛාති සියා සමික්ඛාදිසෙසාපතනිකමික්ඛා, සියා පාවිතනියාපතනිකමික්ඛා ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං කතමි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානිති නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි: සියා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානි, න වාචතො. සියා වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානි න කායතො. සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානි. වතුන්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණනති ආපතනාධිකරණං. සත්තන්තං සමථානං කතමි සමථෙති සමමතිති නිති සමථෙති සමමති: සියා සමමුඛා විනයෙන ව, සියා පටිඤ්ඤානුකරණෙන ව, සියා තිණ්ණවජාරකෙන ව-පෙ-

මෙ අනිසන්තා
නිට්ඨිතා.

තස්සද්දානං:-

අලං කමමනියඤ්චව-තපෙව ව න භෙව ඛො,
අනියතා සුපඤ්ඤානුච්ඡේදං-බුද්ධසෙවෙසින වාදිතාති.

4. නිසංගතිසංකෘතිය කයිනවගෙහි

1. යං තෙන භගවතා ජාතතා පසාදතා අරහතා සමමා සමුද්ධෙතා අනිරෝධා විවරං දසාහං අනිකාංගමෙහනස්ස නිසංගතිසං පාවිතනිසං කත් පඤ්ඤාත්තනනි සමසාලියං පඤ්ඤාත්තං. කං ආරබ්භාති ඡබ්බගතිසෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි ඡබ්බගතිසා භික්ඛු අනිරෝකවිවරං¹ දසාහාතිකකතනං. ධාරෙසුං, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාත්ති. එකා අනුපඤ්ඤාත්ති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨාති, න විතතතො. සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-

2. එකරතනං නිවිවරෙන විසසවසනනස්ස නිසංගතිසං පාවිතනිසං කත් පඤ්ඤාත්තනනි සාවජ්ඣිසං පඤ්ඤාත්තං. කං ආරබ්භාති සමබ්බුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි සමබ්බුලා භික්ඛු භික්ඛුතං හත්ථෙ විවරං නිකම්පිතා සන්තරුත්තරෙන ඡතපදවාටිකා පකකම්පු, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාත්ති. එකා අනුපඤ්ඤාත්ති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨාති; න විතතතො; සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-

3. අකාලවිවරං පටිගග්ගෙත්වා මාසං අනිකාංගමෙහනස්ස නිසංගතිසං පාවිතනිසං කත් පඤ්ඤාත්තනනි සාවජ්ඣිසං පඤ්ඤාත්තං. කං ආරබ්භාති සමබ්බුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි සමබ්බුලා භික්ඛු අකාලවිවරං පටිගග්ගෙත්වා මාසං අනිකාංගමෙසුං, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාත්ති. එකා අනුපඤ්ඤාත්ති ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානං විති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨාති, න විතතතො. සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-

4. අඤ්ඤාතිකාස භික්ඛුනිසා පුරුණවිවරං ඛොවාපෙහනස්ස නිසංගතිසං පාවිතනිසං කත් පඤ්ඤාත්තනනි සාවජ්ඣිසං පඤ්ඤාත්තං. කං ආරබ්භාති ආයසමනනං උද්ධං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි ආයසමා උද්ධි අඤ්ඤාතිකාස භික්ඛුනිසා පුරුණවිවරං ඛොවාපෙසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාත්ති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-

5. අඤ්ඤාතිකාස භික්ඛුනිසා හත්ථෙත්වා විවරං පටිගග්ගෙත්තනස්ස නිසංගතිසං පාවිතනිසං කත් පඤ්ඤාත්තනනි ගුජග්ගෙ පඤ්ඤාත්තං. කං ආරබ්භාති ආයසමනනං උද්ධං ආරබ්භ; කිසමිං වජ්ඣසමිනනි ආයසමා උද්ධි අඤ්ඤාතිකාස භික්ඛුනිසා හත්ථෙත්වා විවරං පටිගග්ගෙසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාත්ති. එකා අනුපඤ්ඤාත්ති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-

6. අඤ්ඤාතනං ගහපතිං වා ගහපතානිං වා විවරං විඤ්ඤා-
පෙනානං නියෝගිකං පාචිනනිං කන්ද පඤ්ඤාතනානි සාවච්ඡිකං
පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ආයසමනනං උපනඤ්ඤං සකාසපුතනං
ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි ආයසමා උපනඤ්ඤං සකාසපුතනං
අඤ්ඤාතනං සෙට්ඨිපුතනං විවරං විඤ්ඤාපෙසි, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා
පඤ්ඤාතනි. එකා අනුපඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං ඡති
සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි-පෙ-

7. අඤ්ඤාතනං ගහපතිං වා ගහපතානිං වා නතුතනපිං විවරං
විඤ්ඤාපෙනානං නියෝගිකං පාචිනනිං කන්ද පඤ්ඤාතනානි
සාවච්ඡිකං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බගිහසෙ හික්ඛු ආරබ්භ.
කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි ඡබ්බගිහසෙ හික්ඛු න මතනං ඡාතිඤ්ඤා බ්භුං විවරං
විඤ්ඤාපෙසුං, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනි
සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි-පෙ-

8. සුඤ්ඤා අප්පමාදිනං අඤ්ඤාතනං ගහපතිං උපසංඝ-
මිඤ්ඤා විවරෙ විභාසං ආපච්ඡන්තං නියෝගිකං පාචිනනිං කන්ද
පඤ්ඤාතනානි සාවච්ඡිකං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ආයසමනනං
උපනඤ්ඤං සකාසපුතනං ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි ආයසමා උප-
නඤ්ඤං සකාසපුතනං සුඤ්ඤා අප්පමාදිනං අඤ්ඤාතනං ගහපතිං උපසංඝ-
මිඤ්ඤා විවරෙ විභාසං ආපච්ඡ, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතනි.
ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි-පෙ-

9. සුඤ්ඤා අප්පමාදිනං අඤ්ඤාතනෙ ගහපතිනෙ උපසංඝ-
මිඤ්ඤා විවරෙ විභාසං ආපච්ඡන්තං නියෝගිකං පාචිනනිං කන්ද
පඤ්ඤාතනානි සාවච්ඡිකං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති, ආයසමනනං
උපනඤ්ඤං සකාසපුතනං ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි ආයසමා උප-
නඤ්ඤං සකාසපුතනං සුඤ්ඤා අප්පමාදිනෙ ගහපතිනෙ උපසංඝමිඤ්ඤා
විවරෙ විභාසං ආපච්ඡ, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතනි.
ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි -පෙ-

10. අනිවර්තනිකතනං චොදනාස අනිවර්තනිකතනං
චානෙන විවරං අනිවර්තනිකතනං නියෝගිකං පාචිනනිං කන්ද
පඤ්ඤාතනානි සාවච්ඡිකං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ආයසමනනං
උපනඤ්ඤං සකාසපුතනං ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි ආයසමා උප-
නඤ්ඤං සකාසපුතනං උපසංඝෙතන “අච්ඡිකෙතනා භතෙන ආගමෙති”ති වුච්ච-
මානො නාගමෙසි, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනි
සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි-පෙ-

කට්ඨිනවග්ගො පටිමො.

2. කොසිසවග්ගො.

1. කොසිසමිසංකං සන්ධං කාරපෙනානං නියෝගිකං
පාචිනනිං කන්ද පඤ්ඤාතනානි ආලම්බං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති
ඡබ්බගිහසෙ හික්ඛු ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි, ඡබ්බගිහසෙ හික්ඛු

කොසියකාරකො උපසංකම්භා ඵවමාගංසු : “බහු ආවුසො කොස-
කාරකො පච්ච, අමානමපි දස්සථ, මගමපි ඉවජාම කොසියමියසකං
සත්තං කාචු”නහි, තස්මිං වජ්ජසම්, ඵකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතති--
සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

2. සුද්ධකාලකානං ඵලකලොමානං සත්තං භාග්‍යෙහෙත්තං
නිසංගිසං පාවිතනිසං කත් පඤ්ඤාතතනති, ටෙඤ්ඤාසං පඤ්ඤාතතං
කං ආරබ්භාති ඡබ්බගිහෙසෙ ගිකඤ්ඤා ආරබ්භ, කියම් වජ්ජසම්නති,
ඡබ්බගිහෙසෙ ගිකඤ්ඤා සුද්ධකාලකානං ඵලකලොමානං සත්තං කාරුපෙසුං,
තස්මිං වජ්ජසම්, ඵකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති
සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

3. අනාදිසිංහා තුලං ඔද්දානං තුලං - ගාවජිසානං නම.
සත්තං භාග්‍යෙහෙත්තං නිසංගිසං පාවිතනිසං කත් පඤ්ඤාතතනති
සාවජිසං පඤ්ඤාතතං, කං ආරබ්භාති ඡබ්බගිහෙසෙ ගිකඤ්ඤා ආරබ්භ,
කියම් වජ්ජසම්නති ඡබ්බගිහෙසෙ ගිකඤ්ඤා ටොකඤ්ඤාච ඔද්දානං
අනෙත¹ අදිසිංහා තථෙව සුද්ධකාලකානං ඵලකලොමානං සත්තං
කාරුපෙසුං, තස්මිං වජ්ජසම්, ඵකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨා-
නානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

4. අනුචක්ඛං සත්තං භාග්‍යෙහෙත්තං නිසංගිසං පාවිතනිසං
කත් පඤ්ඤාතතනති සාවජිසං පඤ්ඤාතතං, කං ආරබ්භාති සමබහුලෙ
ගිකඤ්ඤා ආරබ්භ, කියම් වජ්ජසම්නති, සමබහුලා ගිකඤ්ඤා අනුචක්ඛං සත්තං
කාරුපෙසුං, තස්මිං වජ්ජසම්; ඵකා පඤ්ඤානති, ඵකා අනුපඤ්ඤානති,
ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති -පෙ-

5. අනාදිසිංහා සුගතසත්තං සාවජිසං සුගතමිද්දසිං නම.
නිසිද්දනසත්තං භාග්‍යෙහෙත්තං නිසංගිසං පාවිතනිසං කත්
පඤ්ඤාතතනති සාවජිසං පඤ්ඤාතතං, කං ආරබ්භාති, සමබහුලෙ
ගිකඤ්ඤා ආරබ්භ, කියම් වජ්ජසම්නති සමබහුලා ගිකඤ්ඤා සත්තං උජ්ඣිකා
ආරඤ්ඤාකමං පිණ්ඩපාතිකමං පංසුකුලිකමං සමාදිසංසු, තස්මිං
වජ්ජසම්, ඵකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨා-
නෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

6. ඵලකලොමානි පටිග්ගහෙත්තා නිසංගිසං අනිකකා-
මෙහෙත්තං නිසංගිසං පාවිතනිසං කත් පඤ්ඤාතතනති සාවජිසං
පඤ්ඤාතතං, කං ආරබ්භාති, අඤ්ඤාතරං ගිකඤ්ඤා ආරබ්භ; කියම්
වජ්ජසම්නති අඤ්ඤාතරෙ ගිකඤ්ඤා ඵලකලොමානි පටිග්ගහෙත්තා තියො
ජනං අනිකකාමෙසි, තස්මිං වජ්ජසම්, ඵකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං
ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති: සියා කායතො
සමුට්ඨාති න වාචතො, න විතතතො, සියා කායතො ව විතතතො ව
සමුට්ඨාති, න වාචතො-පෙ-

1. ඔද්දානං අනෙත අනෙත.

7. අඤ්ඤානිකාස ගිඤ්ඤානිකා ඵලකලොමානි ධොවාපෙහනස්ස නිසංගගිසං පාවිතනිසං; කන්ද පඤ්ඤානුච්ඡාය, සමෙකස්ස පඤ්ඤානුච්ඡාය, කං ආරබ්භාති, ජබ්බගගිසෙස ගිඤ්ඤා ආරබ්භ, කිසම්, චන්ද්‍රස්මිනති ජබ්බගගිසා හිඤ්ඤා අඤ්ඤාතිකාති හිඤ්ඤානිති ඵලකලොමානි ධොවාපෙහනං, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං, එකා පඤ්ඤානුච්ඡාය, ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-

8. රුපිසං පටිගගග්ගනනාස්ස නිසංගගිසං පාවිතනිසං කන්ද පඤ්ඤානුච්ඡාය ගිඤ්ඤානුච්ඡාය පඤ්ඤානුච්ඡාය, කං ආරබ්භාති ආයසමනතං, උපනාදං සකාසපුතතං ආරබ්භ, කිසම්, චන්ද්‍රස්මිනති ආයසමා උපනාදෙ සකාසපුතතො රුපිසං පටිගගගෙසි; තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං, එකා පඤ්ඤානුච්ඡාය, ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-

9. නානාප්පභාරකං රුපිසංගමොභාරං සමාපජ්ජනාස්ස නිසංගගිසං පාවිතනිසං කන්ද පඤ්ඤානුච්ඡාය සාවජ්ජිසං පඤ්ඤානුච්ඡාය, කං ආරබ්භාති ජබ්බගගිසෙස ගිඤ්ඤා ආරබ්භ, කිසම්, චන්ද්‍රස්මිනති ජබ්බගගිසා හිඤ්ඤා නානාප්පභාරකං රුපිසංගමොභාරං සමාපජ්ජිසං තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං, එකා පඤ්ඤානුච්ඡාය, ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-

10. නානාප්පභාරකං කාසමිකකසං සමාපජ්ජනාස්ස නිසංගගිසං පාවිතනිසං කන්ද පඤ්ඤානුච්ඡාය සාවජ්ජිසං පඤ්ඤානුච්ඡාය, කං ආරබ්භාති ආයසමනතං උපනාදං සකාසපුතතං ආරබ්භ, කිසම්, චන්ද්‍රස්මිනති ආයසමා උපනාදෙ සකාසපුතතො පරිබ්බාජකෙන සද්ධිං කාසමිකකසං සමාපජ්ජි; තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං, එකා පඤ්ඤානුච්ඡාය, ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-

කොසිසමගො දුතිසො.

3. පනතමගො

1. අනිරොකපනතං දසාහං අනිකානාමෙනාස්ස නිසංගගිසං පාවිතනිසං කන්ද පඤ්ඤානුච්ඡාය සාවජ්ජිසං පඤ්ඤානුච්ඡාය, කං ආරබ්භාති ජබ්බගගිසෙස ගිඤ්ඤා ආරබ්භ, කිසම්, චන්ද්‍රස්මිනති ජබ්බගගිසා හිඤ්ඤා අනිරොකපනතං ධාරෙසුං, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං, එකා පඤ්ඤානුච්ඡාය, එකා අනුපඤ්ඤානුච්ඡාය, ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති, සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨාති, න විතතතො, සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-

2. උග්ගපඤ්ඤාබ්බිතනතං පතොත අඤ්ඤං නමං පනතං වෙනාපෙහනස්ස නිසංගගිසං පාවිතනිසං කන්ද පඤ්ඤානුච්ඡාය සමෙකස්ස පඤ්ඤානුච්ඡාය, කං ආරබ්භාති ජබ්බගගිසෙස ගිඤ්ඤා ආරබ්භ, කිසම්, චන්ද්‍රස්මිනති ජබ්බගගිසා හිඤ්ඤා අපමනතකොතපි හිතොත අපමනතකොතපි බණ්ඩන විලිඛිතමතොතපි බහු පතොත විඤ්ඤා-පෙසුං; තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං, එකා පඤ්ඤානුච්ඡාය, ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-

3. ගෙසප්පානි පටිගහගෙඩො සන්නාහං අනික්කාමෙහනස්ස නිස්සංගිස්සං පාවිතනිස්සං කත්ථ පඤ්ඤාත්තනනි සාවඤ්ඤිස්සං පඤ්ඤාත්තං. කං ආරබ්භාති සමබහුලෙ හික්ඛු ආරබ්භ. කිසම්මිං චන්ද්‍රස්මිනනි සමබහුලා හික්ඛු ගෙසප්පානි පටිගහගෙඩො සන්නාහං අනික්කාමෙහං, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං. එකා පඤ්ඤාත්ති. ඡන්තං ආපත්තිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨා නෙති සමුට්ඨාති කසිතකෙ-පෙ-.

4. අනිතරකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ වසෙසිකසාවිකම්මවරං පටි සෙසනාස්ස නිස්සංගිස්සං පාවිතනිස්සං කත්ථ පඤ්ඤාත්තනනි සාවඤ්ඤිස්සං පඤ්ඤාත්තං. කං ආරබ්භාති ඡබ්බග්ගිස්සෙ හික්ඛු ආරබ්භ. කිසම්මිං චන්ද්‍රස්මිනනි ඡබ්බග්ගියා හික්ඛු අනිතරකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ වසෙසිකසාවිකම්මවරං පටියෙසිංසු, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං. එකා පඤ්ඤාත්ති. ඡන්තං ආපත්තිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

5. හික්ඛුස්ස සාමං චිවරං දධා කුසිනෙහි අනාගාමනෙහි අවඡිඤ්ඤානාස්ස නිස්සංගිස්සං පාවිතනිස්සං කත්ථ පඤ්ඤාත්තනනි සාවඤ්ඤිස්සං පඤ්ඤාත්තං කං ආරබ්භාති. ආයසමන්තං උපනඤ්ඤං සක්ඛාපුත්තං ආරබ්භ. කිසම්මිං චන්ද්‍රස්මිනනි ආයසමා උපනඤ්ඤ සක්ඛාපුත්තො හික්ඛුස්ස සාමං චිවරං දධා කුපිතො අනාගාමනො අවඡිඤ්ඤි, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං. එකා පඤ්ඤාත්ති. ඡන්තං ආපත්තිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨා නෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

6. සාමං සුත්තං විඤ්ඤාපෙඩො නානාචාසෙහි චිවරං වාසාපෙහනාස්ස නිස්සංගිස්සං පාවිතනිස්සං කත්ථ පඤ්ඤාත්තනනි භජගෙහ පඤ්ඤාත්තං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිස්සෙ හික්ඛු ආරබ්භ. කිසම්මිං චන්ද්‍රස්මිනනි, ඡබ්බග්ගියා හික්ඛු සාමං සුත්තං විඤ්ඤාපෙඩො නානා වාසෙහි චිවරං වාසාපෙසු, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං. එකා පඤ්ඤාත්ති. ඡන්තං ආපත්තිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

7. පුඤ්ඤ අප්පවාදිනස්ස අඤ්ඤාතභාස්ස ගහසනිකස්ස නානාචාසෙ උපසංඝකම්මො චිවරෙ විකප්පං ආපජ්ජනාස්ස නිස්සංගිස්සං පාවිතනිස්සං කත්ථ පඤ්ඤාත්තනනි සාවඤ්ඤිස්සං පඤ්ඤාත්තං. කං ආරබ්භාති ආයසමන්තං උපනඤ්ඤං සක්ඛාපුත්තං ආරබ්භ. කිසම්මිං චන්ද්‍රස්මිනනි ආයසමා උපනඤ්ඤ සක්ඛාපුත්තො පුඤ්ඤ අප්පවාදිනො අඤ්ඤාතභාස්ස ගහසනිකස්ස නානාචාසෙ උපසංඝකම්මො චිවරෙ විකප්පං ආපජ්ජි, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං. එකා පඤ්ඤාත්ති. ඡන්තං ආපත්තිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

8. අවෙච්ඡාතිවරං පටිගහගෙඩො චිවරකාලසමස්සං අනික්කාමෙහනාස්ස නිස්සංගිස්සං පාවිතනිස්සං කත්ථ පඤ්ඤාත්තනනි සාවඤ්ඤිස්සං පඤ්ඤාත්තං. කං ආරබ්භාති සමබහුලෙ හික්ඛු ආරබ්භ. කිසම්මිං

වච්ඡුසමිනති සමබහුලා භික්ඛු අවෙචකවිවරං පටිග්ගහෙත්වා විවරකාල සමයං අතිකකාමෙසුර, තස්මිං වච්ඡුසමිං, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං මිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති, කසිනකෙ-පෙ-

9. නිනාහං විවර්තං අඤ්ඤාතරං විවරං අනන්තරසරෙ නික්ඛිපිත්වා අතිරෙකඡාරතං මිසමසනනස්ස නිසංගතිසං පාවිතරියං කන්ද පඤ්ඤාතතනති සාමන්තිසං පඤ්ඤාතතං, කං ආරබ්භාති සමබහුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ නිසමිං වච්ඡුසමිනති, සමබහුලා භික්ඛු තිනනං විවරතං අඤ්ඤාතරං විවරං අනන්තරසරෙ නික්ඛිපිත්වා අතිරෙකඡාරතං මිස-මසං, තස්මිං වච්ඡුසමිං, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං මිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති, කසිනකෙ-පෙ-

10. භිතං සංඝිතං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමනස්ස නිසංගතිසං පාවිතරියං කන්ද පඤ්ඤාතතනති සාමන්තිසං පඤ්ඤාතතං, කං ආරබ්භාති ජබ්බගතිසං භික්ඛු ආරබ්භ නිසමිං වච්ඡුසමිනති, ජබ්බගතියා භික්ඛු ජානං සංඝිතං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණා-මෙසුං, තස්මිං වච්ඡුසමිං, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං මිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-

පනතමග්ගා නතිසො.

තිංස නිසංගතියා පාවිතරියා

තිට්ඨතා.

තස්සදානං :-

දසෙකරතති මාසො ව-ධොවනඤ්ච පටිග්ගහො,
අඤ්ඤාතකඤ්ච¹ උද්දිස්ස-උගිනනං දුතකෙන ව.
කොසියා සුද්ධි දොභාගා-ජබ්බස්සාති නිසීදනං,
දො ව ලොමාති උග්ගණ්ඨ-උගො නානපපකාරකා,
දො ව පතතාති හෙසජජ-වසසිකා දුතපඤ්චමං,
සාමං වායාපනවෙවහො-සාසබ්බා සංඝිකෙන වාති.

5. පාවිතරියකණේඛා

මුසාවාදවග්ගා

1. යං තෙන හගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සමමාසමුද්ධෙත සමසන්නමුසාවාදෙ පාවිතරියං කන්ද පඤ්ඤාතතනති සාමන්තිසං පඤ්ඤාතතං කං ආරබ්භාති, හඤ්ඤාතං සංඝාපුතතං ආරබ්භ, නිසමිං වච්ඡුසමිනති ආයස්මා හන්තො සංඝාපුතතො තිත්ථියෙහි සද්ධිං සලල පනෙතො අවජාතිත්වා පටිජාති, පටිජාතිත්වා අවජාති, තස්මිං වච්ඡුසමිං.

1. අඤ්ඤාතං තඤ්ච ව, ඡ සං.

එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිභි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති: සියා කායතො ව චිත්තතො ව යමුට්ඨාති, න වාචතො. සියා වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න කායතො. සියා කායතො ව වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-

2. ඔමඝවාදෙ පාචිනතිස්. කත් පඤ්ඤාතතනති සාවජ්ඣිස්. පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති ඡබ්බග්ගිස්ස ගිඤ්ඤ ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣස්මිනති ඡබ්බග්ගියා හිඤ්ඤ පෙසලෙති හිඤ්ඤති සද්ධිං භණ්ඩනතා පෙසලෙ හිඤ්ඤ ඔමසිංසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිභි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

3. ගිඤ්ඤපෙසුඤ්ඤා පාචිනතිස්. කත් පඤ්ඤාතතනති සාවජ්ඣියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිස්ස ගිඤ්ඤ ආරබ්භ; කිසමිං වජ්ඣස්මිනති; ඡබ්බග්ගියා හිඤ්ඤ හිඤ්ඤානං භණ්ඩනජානානං කලහ-ජානානං විවාදපනනානං පෙසුඤ්ඤා උපසංගරිංසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිභි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

4. අනුපසම්පන්නං පදසො ධම්මං වාචෙහන්තස්ස පාචිනතිස්. කත් පඤ්ඤාතතනති සාවජ්ඣිස්. පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති ඡබ්බග්ගිස්ස ගිඤ්ඤ ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣස්මිනති ඡබ්බග්ගියා හිඤ්ඤ උපසංගෙ පදසො ධම්මං වාචෙසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං, එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං විභි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති: සියා වාචතො සමුට්ඨාති, න කායතො න චිත්තතො. සියා වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න කායතො-පෙ-

5. අනුපසන්නෙහි උත්තරිං. විරතනතිරතනං සහසෙස්සං භවෙසනන්තස්ස පාචිනතිස්; කත් පඤ්ඤාතතනති ආලම්බිස්. පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති සම්බහුලෙ ගිඤ්ඤ ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣස්මිනති සම්බහුලා හිඤ්ඤ අනුපසම්පන්නෙහි සහසෙස්සං කපෙපසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පඤ්ඤානති, එකා අනුපසංඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං විභි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති: සියා කායතො සමුට්ඨාති, න වාචතො න චිත්තතො. සියා කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො-පෙ-

6. මානුශාමෙන සහසෙස්සං භවෙසනන්තස්ස පාචිනතිස්. කත් පඤ්ඤාතතනති සාවජ්ඣිස්. පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති ආසංසමහන්තං අනුරුද්ධං ආරබ්භ; කිසමිං වජ්ඣස්මිනති ආයස්මා අනුරුද්ධො මානු-ශාමෙන සහසෙස්සං කපෙපසි, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං විභි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති.-පෙ-එලික-ලොමකො.

7. මානුෂාමය උත්තරිං ජප්ප ඤච වාචානි ධම්මං දෙසෙන්නායං පාචිනතිසං කන්ද පඤ්ඤානන්දානි, ආයස්මිං පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති, ආයස්මන්තං උද්ධං ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නති, ආයස්මා උද්ධං මානුෂාමය ධම්මං දෙසෙසි, තස්මිං වජ්ජසම්මං. එකා පඤ්ඤානති. ථෙව අනුපඤ්ඤානතියො. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි-පෙ-පදසෙංධිවෙම.

8. අනුසංඝමපන්නායං උත්තරිමනුස්සධම්මං. ගුහං ආගේ-වෙනායං පාචිනතිසං කන්ද පඤ්ඤානන්දානි, වෙසාලිසං පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති, මහගුමුද්දතිරිසෙ හික්ඛු ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නති, වග්ගුමුද්දතිරිය හික්ඛු ගිහිනං අඤ්ඤමඤ්ඤායං උත්තරිමනුස්සධම්මයං වණ්ණං භාසිංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මං. එකා පඤ්ඤානති; ඡන්තං ආපනති-සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි: සියා කායතො සමුට්ඨානි, න වාචතො න විත්තතො. සියා වාචතො සමුට්ඨානි න කායතො න විත්තතො, සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨානි, න විත්තතො-පෙ-

9. හික්ඛුයං දුට්ඨලොපනති. අනුසංඝමපන්නායං ආගේ-වෙනායං පාචිනතිසං කන්ද පඤ්ඤානන්දානි, ආයස්මිං පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති, ජබ්බග්ගිසෙ හික්ඛු ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නති; ජබ්බග්ගියා හික්ඛු හික්ඛුයං දුට්ඨලොපනති. අනුපසංපන්නායං ආගේ-වෙසුං, තස්මිං වජ්ජසම්මං. එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි-පෙ-

10. පඨමිං ඛණ්ණනායං පාචිනතිසං කන්ද පඤ්ඤානන්දානි, ආලවිසං පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති, ආලවිසෙ හික්ඛු ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නති, ආලවිසා හික්ඛු පඨමිං ඛණ්ණිංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි-පෙ-

මුසාවාදවග්ගො පඨමො.

2. ගුහාම මහාවග්ගො.

1. ගුහාමපානව්‍යාසං පාචිනතිසං කන්ද පඤ්ඤානන්දානි, ආලවිසං පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති, ආලවිසෙ හික්ඛු ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නති, ආලවිසා හික්ඛු රුක්ඛං ඡන්දිංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මං. එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි-පෙ-

2. අඤ්ඤවාදග්ගෙ විගෙසග්ගෙ පාචිනතිසං කන්ද පඤ්ඤානන්දානි, ගොසමිසං පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති; ආයස්මන්තං ඡන්තං ආරබ්භ. කියම් වජ්ජසම්නති, ආයස්මා ඡන්තො සබ්බමජේඛ ආපනතියා අනුසුඤ්ඤායානො අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිවරි, තස්මිං වජ්ජසම්මං. එකා පඤ්ඤානති, එකා අනුපඤ්ඤානති; ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි-පෙ-

3. උපකාපනගෙ තිසනගෙ පාවිනතිසං කන්ද පඤ්ඤාතනනති; ග්‍රන්ථගෙ පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති; මෙතනිසගුමමජ්ඣෙහි භික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති. මෙතනිස ගුමමජ්ඣෙහි භික්ඛු ආයසමතනං දබ්බං මලලසුතනං භික්ඛු උපකාපෙසුං, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි එකා අනුපඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

4. සඞ්ඝිකං මඤ්චං වා පිඨං වා ගිඨිං වා භොවජ්ඣං වා අපේක්ඛා භාසෙ සන්ධිවො අනුදබ්ධිවො අනාසුච්ඡා පක්කමනායං පාවිනතිසං කන්ද පඤ්ඤාතනනති, ආවජ්ඣිසං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති, සමබ- හුංල භික්ඛු ආරබ්භ, කිසමිං වජ්ඣසමිනති, සමබහුලා භික්ඛු සඞ්ඝිකං සෙතාසනං අපේක්ඛාකාසෙ සන්ධිවො අනුබ්ධිවො අනාසුච්ඡා පක්කමිංසු, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. එකා අනුපඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-කසිනතෙ.

5. සඞ්ඝිකං විහාරෙ සෙසං සන්ධිවො අනුදබ්ධිවො අනාසුච්ඡා පක්කමනායං පාවිනතිසං කන්ද පඤ්ඤාතනනති, ආවජ්ඣිසං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති, සන්තර්ඝවග්ගිසෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, සන්තර්ඝ වග්ගියා භික්ඛු සඞ්ඝිකෙ විහාරෙ සෙසං සන්ධි- රිවො අනුබ්ධිවො අනාසුච්ඡා පක්කමිංසු. තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-කසිනතෙ.

6. සංඝිකෙ විහාරෙ ඡන්තං සුබ්බපගනං භික්ඛු අනුපබ්ජ්ඣ සෙසං කපපනායං පාවිනතිසං කන්ද පඤ්ඤාතනනති, ආවජ්ඣිසං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිසෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ථෙරෙ භික්ඛු අනුපබ්ජ්ඣ සෙසං කපපසුං, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨා නානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති න වාචතො-පෙ-

7. භික්ඛුං කුපිතෙන අනන්තමනෙන සඞ්ඝිකා විහාරා නික්කබ්බිනායං පාවිනතිසං කන්ද පඤ්ඤාතනනති, ආවජ්ඣිසං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිසෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු කුපිතා අනන්තමනා භික්ඛුං සඞ්ඝිකා විහාරා නික්කබ්බිංසු, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

8. සංඝිකෙ විහාරෙ උපජි වෙහාසකුමිසා ආහවමපාදකං මඤ්චං වා පිඨං වා අගිනිසිදනායං පාවිනතිසං කන්ද පඤ්ඤාතනනති ආවජ්ඣිසං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති, අඤ්ඤාතරං භික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු සඞ්ඝිකෙ විහාරෙ උපජි වෙහාස- කුටියා ආහවමපාදකං මඤ්චං සහසා අගිනිසිද්, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති: සියා කායතො සමුට්ඨාති, න වාචතො න චිත්තතො. සියා කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො-පෙ-

9. මහතිපටිසායෙ අබ්බිතිඛා නතුනනෙ. අබ්බිතිනනායං පාචිනතිසං කන්ද පඤ්ඤාතනනති, කොසමිසං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති, ආයසමනනං ඡනනං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, ආයසමා ඡනනා කතපරියොසිතං විහාරං පුතපුත ඡාදපෙසි, පුතපුත ලිමපාපෙසි, අතිහාරිකො විහාරෙ පරිපටි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති, ඡනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ජනි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

10. ඡන්තං සපපාණකං උදකං නිණං වා මහතිකං වා සිඤ්චනායං පාචිනතිසං; කන්ද පඤ්ඤාතනනති ආලමිසං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති, ආලමිසෙහි හික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, ආලමිකා හික්ඛු ජානං සපපාණකං උදකං නිණමපි මහතිකමපි සිඤ්චිංසු, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති, ඡනනං ආපතතිසමුට්ඨානං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

ගුණගාමවගෙහා දුතිසො.

3. බාවාදවගෙහා.

1. අසමමනන හික්ඛුනිසො බවදනනායං පාචිනතිසං කන්ද පඤ්ඤාතනනති, සාවජමිසං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ජබ්බගහිසෙ හික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, ජබ්බගහියා හික්ඛු අයමමතා හික්ඛු-නියො ඔවදිංසු, තසමිං වජ්ඣසමිං. අනි තන්ද පඤ්ඤාතති අනුපඤ්ඤාතති අනුපපනනපඤ්ඤාතති, එකා පඤ්ඤාතති. එකා අනුපඤ්ඤාතති, අනුපපනනපඤ්ඤාතති තසමිං නන්දි. ඡනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. සියා වාවතො සමුට්ඨාති: න කායතො න විතතතො. සියා වාවතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න කායතො-පෙ-

2. අන්ධගතෙ සුට්ඨිසෙ හික්ඛුනිසො බවදනනායං පාචිනතිසං කන්ද පඤ්ඤාතනනති, සාවජමිසං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති, ආයසමනනං චුලලපණ්ණං¹ ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, ආයසමා චුලලපණ්ණො අන්ධගතෙ සුරියෙ හික්ඛුනිසො ඔවදි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති, ඡනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-පදසොධමෙම.

3. හික්ඛුනුපය්‍යසං උපසංකමිඛා හික්ඛුනිසො බවදනනායං පාචිනතිසං කන්ද පඤ්ඤාතනනති, සකෙකාසු පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති, ජබ්බගහිසෙ හික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, ජබ්බගහියා හික්ඛු හික්ඛුනුපය්‍යසං උපසංකමිඛා හික්ඛුනිසො ඔවදිංසු, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. එකා අනුපඤ්ඤාතති. ඡනනං ආපතති-සමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-කතිතකෙ.

1. චුලපණ්ණං ම. ඡ ස.

4. ආමිසහෙතු භික්ඛු භික්ඛුනිසො ඛවදනනිති ගණනායක පාවිතනිසං. කන්ථ පඤ්ඤාතතනනි, සාවඤ්ඤිකං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිකං භික්ඛු ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣයමිනනි, ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ආමිසහෙතු භික්ඛු භික්ඛුනිසො ඛවදනනිති ගණිංසු, තසමිං වජ්ඣයමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි-පෙ-

5. අඤ්ඤාතිකාස භික්ඛුනිසා විවරං දෙනානායක පාවිතනිසං. කන්ථ පඤ්ඤාතතනනි, සාවඤ්ඤිකං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, අඤ්ඤානරං භික්ඛු ආරබ්භ; කියමිං වජ්ඣයමිනනි, අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු අඤ්ඤාති කාය භික්ඛුනිසා විවරං අද්දසි, තසමිං වජ්ඣයමිං; එකා පඤ්ඤාතති; එකා අනුපඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි-පෙ-

6. අඤ්ඤාතිකාස භික්ඛුනිසා විවරං සිබ්බෙනායක පාවිතනිසං. කන්ථ පඤ්ඤාතතනනි, සාවඤ්ඤිකං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, ආයසමතතං උද්දසිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣයමිනනි, ආයසමා උද්දසි අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනිසා විවරං සිබ්බෙසි. තසමා වජ්ඣයමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි-පෙ-

7. භික්ඛුනිසා සද්ධිං සංවිධාය එකදානානමග්ගං පටිපජ්ජනායක පාවිතනිසං. කන්ථ පඤ්ඤාතතනනි, සාවඤ්ඤිකං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිකං භික්ඛු ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣයමිනනි, ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුනිති සද්ධිං සංවිධාය එකදානානමග්ගං පටිපජ්ජංසු, තසමිං වජ්ඣයමිං. එකා පඤ්ඤාතති. එකා අනුපඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති-සමුට්ඨානානං වතුති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි : සියා කායතො සමුට්ඨානි න වාචතො න විතතතො. සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨානි, න විතතතො. සියා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානි, න වාචතො. සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානි-පෙ-

8. භික්ඛුනිසා සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහනායක පාවිතනිසං. කන්ථ පඤ්ඤාතතනනි, සාවඤ්ඤිකං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිකං භික්ඛු ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣයමිනනි, ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුනිති සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහිංසු, තසමිං වජ්ඣයමිං. එකා පඤ්ඤාතති. එකා අනුපඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං වතුති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි-පෙ-

9. ඡන්තං භික්ඛුනිපටිපාවිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජනායක පාවිතනිසං. කන්ථ පඤ්ඤාතතනනි, ගුප්ගහෙ පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, දෙවදනතං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣයමිනනි, දෙවදනෙතා ඡන්තං භික්ඛුනිපටිපාවිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජ, තසමිං වජ්ඣයමිං. එකා පඤ්ඤාතති. එකා අනුපඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි : කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානි, න වාචතො-පෙ-

10. භික්ඛුනියා සද්ධිං ඵණ්ඨා ඵණ්ඨාස රණ්ඨා නිසජ්ජං භවෙසුනායස් පාචිනතිශං. කන්ද පඤ්ඤානන්ධානි, ඤාචජ්ජිසං පඤ්ඤානන්ධං. කං ආරබ්භාති, ආයසමන්තං උද්භිං ආරබ්භ කිසම්මි වජ්ඣසම්මනති, ආයසමා උද්භි භික්ඛුනියා සද්ධිං ඵණ්ඨා ඵණ්ඨාස රණ්ඨා නිසජ්ජං කප්පසි, තසම්මි වජ්ඣසම්මි. ඵණ්ඨා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං ඵණ්ඨාන සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති: කායතො ව චිත්තනො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො-පෙ-.

බ්බාදවග්ගො නතිශො.

4. ගොජනවග්ගො.

1. නතුතනති. ආවසථපිණ්ඩං භුඤ්ජනායස් පාචිනතිශං. කන්ද පඤ්ඤානන්ධානි, ඤාචජ්ජිසං පඤ්ඤානන්ධං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිකං භික්ඛු ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ඣසම්මනති, ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අනුවසිත්වා ආවසථපිණ්ඩං භුඤ්ජංසු, තසම්මි වජ්ඣසම්මි. ඵණ්ඨා පඤ්ඤානති ඵණ්ඨා අනුපඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං විහි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-ඵලකලොමකො.

2. ගණ්ඨොජනෙ පාචිනතිශං. කන්ද පඤ්ඤානන්ධානි; ග්ණ්ඨග්ගෙ පඤ්ඤානන්ධං. කං ආරබ්භාති, දෙවදත්තං ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ඣසම්මනති, දෙවදත්තො සපරිසො කුලෙසු විඤ්ඤාපෙත්වා විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජංසු, තසම්මි වජ්ඣසම්මි. ඵණ්ඨා පඤ්ඤානති. සත්තං අනුපඤ්ඤානතියො. ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං දව්හි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-ඵලකලොමකො.

3. පරමපරගොජනෙ පාචිනතිශං. කන්ද පඤ්ඤානන්ධානි, චෙසා ලිසං පඤ්ඤානන්ධං. කං ආරබ්භාති. සමබහුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ කිසම්මි වජ්ඣසම්මනති, සමබහුලා භික්ඛු අඤ්ඤානු නිමනතිතා අඤ්ඤානු භුඤ්ජංසු, තසම්මි වජ්ඣසම්මි. ඵණ්ඨා පඤ්ඤානති. චතසො අනුපඤ්ඤානතියො. ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං විහි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-කසිතකො.

4. මහතිපත්තසුපරසුපම පමිග්ගනෙත්වා නතුතනති. පමිග්ගග්ගනායස් පාචිනතිශං. කන්ද පඤ්ඤානන්ධානි, ඤාචජ්ජිසං පඤ්ඤානන්ධං. කං ආරබ්භාති, සමබහුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ඣසම්මනති, සමබහුලා භික්ඛු න මන්තං ජාතිත්වා පටිග්ගසෙසුං. තසම්මි වජ්ඣසම්මි, ඵණ්ඨා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-කසිතකො.

5. භුතනාචිත්තා පමාජිතොති අනතිජිත්තං බ්බාදනිසං වා ගොජනිසං වා භුඤ්ජනායස් පාචිනතිශං. කන්ද පඤ්ඤානන්ධානි, ඤාචජ්ජිසං පඤ්ඤානන්ධං. කං ආරබ්භාති. සමබහුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ඣසම්මනති, සමබහුලා භික්ඛු භුතනාචිතො පවාරිතා අඤ්ඤානු භුඤ්ජංසු, තසම්මි වජ්ඣසම්මි. ඵණ්ඨා පඤ්ඤානති. ඵණ්ඨා අනුපඤ්ඤානති; ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං විහි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-කසිතකො.

6. ගිකුඤ්ඤාං භුතනාමිං පචාරිතං අනනිඨිතෙනන චාදනිසෙන වා
 භොජනිසෙන වා අභිගමස්සං පචාරෙනායං පාචිනනිසං කන්ථ
 පඤ්ඤාත්තනනි, ඝාටනිසං පඤ්ඤාත්තං. කං ආරබ්භාති, අඤ්ඤානරං
 ගිකුඤ්ඤාං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනනි, අඤ්ඤාතරෙ ගිකුඤ්ඤාං භික්ඛුං
 භුතනාමිං පචාරිතං අනනිඨිතෙනන භොජනිසෙන අභිගමස්සං පචාරෙසි,
 තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාත්ති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං තිති
 සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

7. විකාලෙ චාදනිසං වා භොජනිසං වා භුක්ඛනායං
 පාචිනනිසං කන්ථ පඤ්ඤාත්තනනි, ගිකුඤ්ඤාං පඤ්ඤාත්තං. කං
 ආරබ්භාති, සත්තරසවග්ගිසෙ ගිකුඤ්ඤාං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනනි,
 සත්තරසවග්ගියා ගිකුඤ්ඤාං විකාලෙ භොජනං භුක්ඛනං. තසමිං වජ්ජසමිං;
 එකා පඤ්ඤාත්ති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙති
 සමුට්ඨාති-පෙ-ඵලකලොමකෙ.

8. සනතිධිකාරකං චාදනිසං වා භොජනිසං වා භුක්ඛනායං
 පාචිනනිසං කන්ථ පඤ්ඤාත්තනනි, ඝාටනිසං පඤ්ඤාත්තං. කං
 ආරබ්භාති, අයසමන්තං භෙලට්ඨිසිසං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනනි,
 අයසම, භෙලට්ඨිසිසං සනතිධිකාරකං භොජනං භුක්ඛනං. තසමිං
 වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාත්ති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨා-
 නෙති සමුට්ඨාති-පෙ-ඵලකලොමකෙ.

9. පණ්ණිනපභොජනාති අපනතො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වා
 භුක්ඛනායං පාචිනනිසං කන්ථ පඤ්ඤාත්තනනි, ඝාටනිසං පඤ්ඤාත්තං.
 කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිසෙ ගිකුඤ්ඤාං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනනි,
 ඡබ්බග්ගියා ගිකුඤ්ඤාං පණ්ණිනපභොජනාති අපනතො අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වා
 භුක්ඛනං. තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාත්ති. එකා අනුපඤ්ඤාත්ති
 ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං වතුති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

10. අදිනනං මුඛචාරං ආහාරං ආහරනායං පාචිනනිසං කන්ථ
 පඤ්ඤාත්තනනි, වෙසාලිසං පඤ්ඤාත්තං. කං ආරබ්භාති, අඤ්ඤානරං
 ගිකුඤ්ඤාං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනනි, අඤ්ඤාතරෙ ගිකුඤ්ඤාං අදිනනං
 මුඛචාරං ආහාරං ආහාරෙසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාත්ති. එකා
 අනුපඤ්ඤාත්ති; ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති
 සමුට්ඨාති-පෙ-ඵලකලොමකෙ.

භොජනවග්ගො වතුපත්ථාං.

5. අවෙලක වගො

1. අවෙලකස්ස වා පටිබ්බාජකස්ස වා පටිබ්බාජිකාස්ස වා සහස්සා බාදනීයං වා භොජනීයං වා දෙනාහස්ස පාචිතනීයං කන්ද පඤ්ඤාතතනති, වෙසාලීයං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති. ආයසමනතං ආනිඤං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, ආයසමා ආනදෙඤ අඤ්ඤාතරිය්සා පටිබ්බාජිකාය එකං මඤ්ඤමානො දො පුච්ච අදුසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-ඵලකලොමකෙ.

2. හික්ඛුං එහාචුසො ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාස්ස පටිසිස්සා මානි නස්ස දුපෙඤා වා අදුපෙඤා වා උසොරාජෙනස්ස පාචිතනීයං කන්ද පඤ්ඤාතතනති, සාවජනීයං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, ආයසමනතං උපනිඤං සකාසපුතතං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, ආයසමා උපනදෙඤ සකාසපුතතො හික්ඛුං 'එහාචුසො ගාමං පිණ්ඩාස්ස පටිසිස්සාමා'ති තස්ස අදුපෙඤා උසොරාජෙසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-

3. සභොජනෙ කුලෙ අනුපබ්ජිත නිසජ්ජං කප්පෙනස්ස පාචිතනීයං කන්ද පඤ්ඤාතතනති, සාවජනීයං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, ආයසමනතං උපනිඤං සකාසපුතතං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, ආයසමා උපනදෙඤ සකාසපුතතො සභොජනෙ කුලෙ අනුපබ්ජිත නිසජ්ජං කප්පෙසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති න වාචතො-පෙ-

4. මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙනස්ස පාචිතනීයං කන්ද පඤ්ඤාතතනති සාවජනීයං පඤ්ඤාතතං, කං ආරබ්භාති. ආයසමනතං උපනිඤං සකාසපුතතං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, ආයසමා උපනදෙඤ සකාසපුතතො මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ නිසජ්ජං කප්පෙසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-

5. මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාස්ස රහො නිසජ්ජං කප්පෙනස්ස පාචිතනීයං කන්ද පඤ්ඤාතතනති සාවජනීයං පඤ්ඤාතතං, කං ආරබ්භාති. ආයසමනතං උපනිඤං සකාසපුතතං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, ආයසමා උපනදෙඤ සකාසපුතතො මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාස්ස රහො නිසජ්ජං කප්පෙසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති, ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-

6. නිමනනිනෙහි සහනෙහි සහනං හික්කුං අනාපුච්ඡා පුරෙහනනං වා පච්ඡාහනනං වා කුලෙසු වාදිනං ආපජ්ජනාස්ස පාවිතතිස්සං කන්ද පඤ්ඤාත්තනාති, ගිජ්ඣගෙ පඤ්ඤාත්තනං. කං ආරබ්භාති, ආයසමනනං උපනාදං සකාසපුත්තං ආරබ්භ කිසම්මි වජ්ජසම්මනති, ආයසමා උපනාදෙ සකාසපුත්තො නිමිනනිනො සහනෙහි සමානො පුරෙහනනමපි පච්ඡාහනනමපි කුලෙසු වාරිතනං ආපජ්ජි, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාත්තති. වතස්සො අනුපඤ්ඤාත්තතියො. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-කතිනකෙ.

7. නතුනනතිං හෙසජ්ජං විඤ්ඤාපෙහනාස්ස පාවිතතිස්සං කන්ද පඤ්ඤාත්තනාති, සකෙකසු පඤ්ඤාත්තනං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බගතිස්ස හික්කු ආරබ්භ කිසම්මි වජ්ජසම්මනති, ඡබ්බගතියා හික්කු මහානාමෙන සකෙකන අජ්ජුණ්ණා හනෙහි ආගමෙථාති වුට්ඨමානා නාගමෙසු, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාත්තති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-

8. උසසුතනං සෙහනං දස්සනාස්ස භවජනාස්ස පාවිතතිස්සං කන්ද පඤ්ඤාත්තනාති, සාවජ්ජිස්සං පඤ්ඤාත්තනං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බගතිස්ස හික්කු ආරබ්භ කිසම්මි වජ්ජසම්මනති, ඡබ්බගතියා හික්කු උය්‍යුතනං සෙහනං දස්සනාස්ස අගමංසු, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාත්තති. එකා අනුපඤ්ඤාත්තති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-ඵලකලොමකෙ.

9. අතිරෙකතිරනනං සෙහනාස්ස වසනාස්ස පාවිතතිස්සං කන්ද පඤ්ඤාත්තනාති, සාවජ්ජිස්සං පඤ්ඤාත්තනං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බගතිස්ස හික්කු ආරබ්භ කිසම්මි වජ්ජසම්මනති, ඡබ්බගතියා හික්කු අතිරෙක තිරනනං සෙහනාස්ස වසිංසු, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාත්තති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-ඵලකලොමකෙ.

10. උසෙසාධිකං භවජනාස්ස පාවිතතිස්සං කන්ද පඤ්ඤාත්තනාති, සාවජ්ජිස්සං පඤ්ඤාත්තනං; කං ආරබ්භාති, ඡබ්බගතිස්ස හික්කු ආරබ්භ කිසම්මි වජ්ජසම්මනති, ඡබ්බගතියා හික්කු උසෙසාධිකං අගමංසු, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාත්තති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං දුට්ඨි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-ඵලකලොමකෙ.

අවෙලකිවගො පඤ්ඤමො.

6. සුග්ගිපානවගො

1. සුග්ගිමරසපානො පාවිතතිස්සං කන්ද පඤ්ඤාත්තනාති, සොයමිතිස්සං පඤ්ඤාත්තනං. කං ආරබ්භාති, ආයසමනනං සාගතා ආරබ්භ කිසම්මි වජ්ජසම්මනති, ආයසමා සාගතො මජ්ජං පිට්ඨි, තසම්මි වජ්ජසම්මි; එකා පඤ්ඤාත්තති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: සියා කායතො සමුට්ඨාති, න වාවතො න විතතතො. සියා කායතො වි තතතො ව සමුට්ඨාති, න වාවතො-පෙ-

2. අඛලලිපතොදගො පාවිනතිං. කළු පඤ්ඤානුතනති, ඝාමජනිං. පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිකං හික්ඛු ආරබ්භ කියමි. වජ්ජසමිනති, ඡබ්බග්ගියා හික්ඛු හික්ඛු, අඛලලිපතොදකෙන භාසෙසුං. තසමි වජ්ජසමි. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, ත වාවතො-පෙ-.

3. උදගො හස්සබ්බමෙ¹ පාවිනතිං. කළු පඤ්ඤානුතනති ඝාමජනිං. පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති, සත්තරසවග්ගිකං හික්ඛු ආරබ්භ කියමි. වජ්ජසමිනති, සත්තරසවග්ගියා හික්ඛු අවිච්ඡිකා නදියා උදගෙ කිලිංසු, තසමි වජ්ජසමි. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, ත වාවතො-පෙ-.

4. අනාදර්ශො පාවිනතිං. කළු පඤ්ඤානුතනති, කොසමිකං. පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති, ආයසමතං ඡන්තං ආරබ්භ. කියමි. වජ්ජසමිනති, ආයසමා ඡන්තො අනාදර්ශං අකාසි, තසමි වජ්ජසමි. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

5. හික්ඛු. හිංඝාපෙග්ගාසං පාවිනතිං. කළු පඤ්ඤානුතනති, ඝාමජනිං. පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිකං හික්ඛු ආරබ්භ. කියමි. වජ්ජසමිනති, ඡබ්බග්ගියා හික්ඛු හික්ඛු. හිංඝාපෙසුං, තසමි වජ්ජසමි. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

6. ඡේතිං සමාදග්ගිකා විසිබ්බග්ගාසං පාවිනතිං. කළු පඤ්ඤානුතනති, භග්ගෙසු පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති, සමබ්බුලෙ හික්ඛු ආරබ්භ. කියමි. වජ්ජසමිනති, සමබ්බුලා හික්ඛු ජොතිං සමාදග්ගිකා විසිබ්බෙසුං, තසමි වජ්ජසමි. එකා පඤ්ඤානති. ජො අනුපඤ්ඤානතියො. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

7. බරෙතදබ්බාසං නිගාසග්ගාසං පාවිනතිං. කළු පඤ්ඤානුතනති, ගිජ්ඣගෙ පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති, සමබ්බුලෙ හික්ඛු ආරබ්භ. කියමි. වජ්ජසමිනති, සමබ්බුලා හික්ඛු රුජාතමි පසිඤ්ඤා න මහං ජාතිකා නභාසිංසු, තසමි වජ්ජසමි. එකා පඤ්ඤානති. ඡ අනුපඤ්ඤානතියො. සබ්බෙ පඤ්ඤානති පදෙසපඤ්ඤානතී, පදෙස පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-එලකලොමකෙ.

8. අනාදිසිකා නිණ්ණං දුබ්බණ්ණකරණං. අඤ්ඤානරං. දුබ්බණ්ණකරණං නවං විවරං පටිභ්ඤ්ඤානාසං පාවිනතිං. කළු පඤ්ඤානුතනති, ඝාමජනිං. පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති, සමබ්බුලෙ

1. හස්සබ්බමෙ ෧, ඡ, ස,

ගිහිකු ආරභ. කිසිම ව්‍යුත්පන්න සම්බන්ධතා ගිහිකු අතනනො විවර. න සඤ්ජාතිංසු, ත. සම් ව්‍යුත්පන්න. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-ඵලකලොමනෙ.

9. ගිහිකුසා වා ගිහිකු ජිසා වා සිකම්මානාස වා සාමනෙරසා වා සාමනෙරසා වා සාම. විවර. විකපෙසචා අපවිත්‍රදාරකං පඤ්ඤාප්පනාසා පාඨනනිසං කන් පඤ්ඤාතනනති, සාමනෙරසං පඤ්ඤාතනං. කං ආරභනාති, ආයසමනනං උපනිඤ්ඤං සකාසප්පනං ආරභ. කිසිම ව්‍යුත්පන්න, ආයසමා උපනිඤ්ඤං සකාසප්පනො ගිහිකුසා සාම. විවර. විකපෙසචා අපවිත්‍රදාරකං පරිභුඤ්ඤා, ත. සම් ව්‍යුත්පන්න. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-කඨිනනෙ.

10. ගිහිකුසා පනතං වා විවර. වා නිසිදනං වා සුමිසරං වා කාසබ්බිකං වා අපනිඤ්ඤානසා පාඨනනිසං කන් පඤ්ඤාතනනති, සාමනෙරසං පඤ්ඤාතනං. කං ආරභනාති, ඡබ්බග්ගිසෙ ගිහිකු ආරභ. කිසිම ව්‍යුත්පන්න, ඡබ්බග්ගියා ගිහිකු ගිහිකු. පනතමපි විවරමපි අපනිඤ්ඤං, ත. සම් ව්‍යුත්පන්න. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

සුගමෙරසවගො ඡබ්බිකා.

7. සප්පාණකවගො

1. සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරෙපෙනසාස පාඨනනිසං කන් පඤ්ඤාතනනති, සාමනෙරසං පඤ්ඤාතනං. කං ආරභනාති, ආයසමනනං උදසිං ආරභ. කිසිම ව්‍යුත්පන්න, ආයසමා උදසි සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරෙපෙසි, ත. සම් ව්‍යුත්පන්න. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

2. ඡන්තං සප්පාණකං උදකං පඤ්ඤාප්පනාසා පාඨනනිසං කන් පඤ්ඤාතනනති, සාමනෙරසං පඤ්ඤාතනං. කං ආරභනාති, ඡබ්බග්ගිසෙ ගිහිකු ආරභ. කිසිම ව්‍යුත්පන්න, ඡබ්බග්ගියා ගිහිකු ජානං සප්පාණකං උදකං පරිභුඤ්ඤා, ත. සම් ව්‍යුත්පන්න. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

3. ඡන්තං සථාබ්බමං නිහතාබ්බරණං සුගාතමාස උකෙකා-වෙපෙනසා පාඨනනිසං කන් පඤ්ඤාතනනති, සාමනෙරසං පඤ්ඤාතනං. කං ආරභනාති, ඡබ්බග්ගිසෙ ගිහිකු ආරභ. කිසිම ව්‍යුත්පන්න, ඡබ්බග්ගියා ගිහිකු ජානං සථාබ්බමං නිහතාබ්බරණං පුන කාමාස උකෙකාවෙසං, ත. සම් ව්‍යුත්පන්න. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

4. ගිකුසු සං ඡන්තං දුට්ඨලං ආපනති. පටිපජ්ජනායං පාචිතනියං. කන් පසැසැත්තනති, ආවජ්ජියං පසැසැත්තං. කං ආරබ්භාති, අසැසැත්තං ගිකුසු ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනති, අසැසැත්තෙරෙ ගිකුසු ගිකුසුසා ජානං දුට්ඨලං ආපනතිං පටිපජ්ජෙයි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පසැසැත්ති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති -පෙ-.

5. ඡන්තං උභතවිසතිවසාං සුගහලං උපසම්පාදෙනායං පාචිතනියං. කන් පසැසැත්තනති, ගජ්ඣපන පසැසැත්තං. කං ආරබ්භාති, සමබහුලෙ ගිකුසු ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනති, සමබහුලා ගිකුසු ජානං උභතවිසතිවසාං උපසම්පාදෙසු, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පසැසැත්ති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-.

6. ඡන්තං ඡෙට්ඨසසප්පනි සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජනායං පාචිතනියං. කන් පසැසැත්තනති, ආවජ්ජියං පසැසැත්තං. කං ආරබ්භාති, අසැසැත්තං ගිකුසු ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනති, අසැසැත්තෙරෙ ගිකුසු ජානං ඡෙට්ඨසප්පෙන සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජ, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පසැසැත්ති. ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: සියා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, ත වාචතො. සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති -පෙ-.

7. මානුගාමෙන සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජනායං පාචිතනියං. කන් පසැසැත්තනති, ආවජ්ජියං පසැසැත්තං. කං ආරබ්භාති, අසැසැත්තං ගිකුසු ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනති, අසැසැත්තෙරෙ ගිකුසු මානුගාමෙන සද්ධිං සංවිධාය එකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජ, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පසැසැත්ති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං වතුති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-.

8. පාළිකාය දිට්ඨියා සාධනතියං සමනුභාසනාය නප්පටි නියස්සජනායං පාචිතනියං. කන් පසැසැත්තනති, ආවජ්ජියං පසැසැත්තං. කං ආරබ්භාති, අදිට්ඨං ගිකුසු ගද්ධබාධිපුබ්බං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනති, අරිට්ඨා ගිකුසු ගද්ධබාධිපුබ්බෙයා පාචිකාය දිට්ඨියා යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිනියස්සජ්ජ, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පසැසැත්ති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති -පෙ-.

9. ඡන්තං නථා වාදිතා(අදිට්ඨන)ගිකුසුතා¹ අකතානුධමමනා² නං දිට්ඨිං අප්පටිනියස්සට්ඨනා සද්ධිං සමනුභාසජනායං පාචිතනියං. කන් පසැසැත්තනති, ආවජ්ජියං පසැසැත්තං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිසෙ ගිකුසු ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනති, ඡබ්බග්ගියා ගිකුසු

1. කථාවාදිතා ගිකුසුතා 30. 4. 20.

2. අකතානුධමමනා 30. 4. 20.

ජාතං තථා වාදිතා අරිට්ඨික භික්ඛුනා අකතානුබ්බමෙන නං දිට්ඨිං අප්පට්ඨිකාට්ඨික සද්ධිං සම්මුඤ්ජංසු, තස්මිං වජ්ජස්මිං. එකාපඤ්ඤතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති-පෙ-

10. ඡන්තං නථානාසිතං සමනුදදසං උපලාපෙනාසං පාවිතතිසං. කඤ්ඤා පඤ්ඤාතතනති, සාවඤ්ඤිසං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිසෙ භික්ඛු ආරබ්භ කිසමිං වජ්ජස්මිනති, ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ජාතං තථානාසිතං භග්ගමං සමනුදදසං උපලාපෙසුං, තස්මිං වජ්ජස්මිං. එකා පඤ්ඤතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති-පෙ-

සප්පාණිකවග්ගො සතතමො.

8. සහබ්බමිකවග්ගො

1. භික්ඛුති සහබ්බමිකං. වුවවමානො න නාවාහං ආවුසො එනස්මිං සික්ඛාපදෙ සික්ඛිස්සාමි සාව නාස්සදං භික්ඛුං විසතනං.¹ විනෙධරං පටිපුච්ඡස්සාමිති හණනාසං පාවිතතිසං. කඤ්ඤා පඤ්ඤාතතනති, භොසමිසං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, ආයසමනතං ඡන්තං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජස්මිනති, ආයසමා ඡන්තො භික්ඛුති සහබ්බමිකං වුවවමානො න නාවාහං ආවුසො එනස්මිං සික්ඛාපදෙ සික්ඛිස්සාමි, යාව නාස්සදං භික්ඛුං විසතනං විනෙධරං පටිපුච්ඡස්සාමිති හණ්ඨි තස්මිං වජ්ජස්මිං. එකා පඤ්ඤතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති-පෙ-

2. විනසං විවණ්ණනාසං පාවිතතිසං. කඤ්ඤා පඤ්ඤාතතනති සාවඤ්ඤිසං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිසෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජස්මිනති, ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු විනසං විවණ්ණස්සං, තස්මිං වජ්ජස්මිං. එකා පඤ්ඤතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති-පෙ-

3. මොහනග්ගො පාවිතතිසං. කඤ්ඤා පඤ්ඤාතතනති, සාවඤ්ඤිසං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිසෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජස්මිනති ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු මොහෙසුං, තස්මිං වජ්ජස්මිං. එකා පඤ්ඤතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති-පෙ-

4. භික්ඛුස්ස කුපිතො අනතනමනො පහාරං දෙනාසං පාවිතතිසං. කඤ්ඤා පඤ්ඤාතතනති, සාවඤ්ඤිසං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිසෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජස්මිනති, ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු කුපිතො අනතනමනො භික්ඛුතං පහාරං දදංසු, තස්මිං වජ්ජස්මිං. එකා පඤ්ඤතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න වාවතො-පෙ-

5. හික්කුස්ස කුටිගෙන අනන්තමගෙන කලසනනිකං උග්ගි-
රනගස්ස පාවිනනිසං. කප්පසද්දකතනනි, සාවඤ්ඤං පසද්දකතං.
කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිසෙ හික්කු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි,
ඡබ්බග්ගියා හික්කු කුපිතා අනන්තමනා හික්කුතං තලසනනිකං උග්ගි-
රිංසු, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පසද්දකති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානාතං
එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති,
ත වාවතො -පෙ-.

6. හික්කුං අමුලකෙන සංඝාදිසෙසෙන අනුඤ්ඤානගස්ස
පාවිනනිසං කප්පසද්දකතනනි, සාවඤ්ඤං පසද්දකතං. කං
ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිසෙ හික්කු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි, ඡබ්බග්ගියා
හික්කු හික්කුං අමුලකෙන සංඝාදිසෙසෙන අනුඤ්ඤානගස්ස, තසමිං
වජ්ඣසමිං. එකා පසද්දකති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානාතං නිති සමුට්ඨා-
නෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

7. හික්කුස්ස සංඝමිච්ච කුඤ්ඤවං උපදග්ගනගස්ස¹ පාවිනනිසං. කප්ප-
සද්දකතනනි, සාවඤ්ඤං පසද්දකතං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිසෙ
හික්කු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි, ඡබ්බග්ගියා හික්කු හික්කුතං
සංඝමිච්ච කුඤ්ඤවං උපදග්ගිංසු, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පසද්දකති ඡන්තං
ආපතතිසමුට්ඨානාතං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

8. හික්කුතං භණ්ඩනඡිනාතං කලභඡිනාතං විවාදපනනාතං.
උපසස්සතිං තිට්ඨනගස්ස පාවිනනිසං. කප්පසද්දකතනනි, සාවඤ්ඤං
පසද්දකතං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිසෙ හික්කු ආරබ්භ. කිසමිං
වජ්ඣසමිනනි, ඡබ්බග්ගියා හික්කු හික්කුතං භණ්ඩනඡාතාතං කලභ-
ඡාතාතං විවාදපනනාතං උපසස්සතිං තිට්ඨතිංසු, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා
පසද්දකති ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානාතං විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති:
සීයා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, ත වාවතො. සීයා කායතො ව
වාවතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-.

9. ධම්මිකානං භම්මානං ඡන්දං දඬා පච්ඡා බිඤ්ඤාධම්මං.
ආපජ්ජනගස්ස පාවිනනිසං. කප්පසද්දකතනනි, සාවඤ්ඤං
පසද්දකතං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිසෙ හික්කු ආරබ්භ. කිසමිං
වජ්ඣසමිනනි, ඡබ්බග්ගියා හික්කු ධම්මිකානං භම්මානං ඡන්දං දඬා පච්ඡා
බිඤ්ඤාධම්මං ආපජ්ජිංසු, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පසද්දකති. ඡන්තං
ආපතතිසමුට්ඨානාතං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

10. සංඝෙස විනිවජ්ජ සථාස වත්තමානාස ඡන්දං අදඬා වුට්ඨාසා
සනා පක්කමනගස්ස පාවිනනිසං. කප්පසද්දකතනනි, සාවඤ්ඤං
පසද්දකතං. කං ආරබ්භාති, අසද්දකරං හික්කු ආරබ්භ. කිසමිං
වජ්ඣසමිනනි, අසද්දකරෙ හික්කු සංඝෙස විනිවජ්ජසථාස වත්තමානාස
ඡන්දං අදඬා උට්ඨායාසනා පක්කමි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පසද්දකති.
ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානාතං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති:
කායතො ව වාවතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-.

11. සමගෙන සබ්බසා විවරං දායා පව්වා බිසනාබමමං ආපජ්ජනායං පාචිනනිසං කත් පඤ්ඤාතතනනි, ධුජගහෙ පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, ජබ්බගගිසෙ ගිඤ්ඤ ආරබ්භ කිසමිං වජ්ඣසමිනනි, ජබ්බගගියා භික්ඛු සමගෙන සබ්බසා විවරං දායා පව්වා බිසනාබමමං ආපජ්ජංසු, තස්මිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

12. ඡන්තං සංඝිතං ලාභං පරිණතං පුග්ගලස්ස පරිණාමෙනායං පාචිනනිසං කත් පඤ්ඤාතතනනි, ආවජ්ජිසං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, ජබ්බගගිසෙ ගිඤ්ඤ ආරබ්භ කිසමිං වජ්ඣසමිනනි, ජබ්බගගියා භික්ඛු ජාතං සබ්බිකං ලාභං පරිණතං පුග්ගලස්ස පරිණාමෙසු, තස්මිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

සහබමමිකවගො අට්ඨමො.

9. ධුජවගො

1. පුබ්බෙ අප්පට්ඨසංවිදිතො රඤ්ඤා අනෙකපුරං පට්ඨසනායං පාචිනනිසං කත් පඤ්ඤාතතනනි, ආවජ්ජිසං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, ආයසමතං ආනායං ආරබ්භ කිසමිං වජ්ඣසමිනනි, ආයසමා ආනෙයො පුබ්බෙ අප්පට්ඨසංවිදිතො රඤ්ඤා අනෙකපුරං පාට්ඨි, තස්මිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-කඨිතකෙ.

2. රතනං උග්ගණනනායං පාචිනනිසං කත් පඤ්ඤාතතනනි, ආවජ්ජිසං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, අඤ්ඤාතරං ගිඤ්ඤ ආරබ්භ කිසමිං වජ්ඣසමිනනි, අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු රතනං උග්ගහෙසි, තස්මිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. දො අනුපඤ්ඤාතතියො. ඡන්තං අපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

3. සනං ගිඤ්ඤ අනාපුච්ඡා විකාලෙ ගාමං පට්ඨසනායං පාචිනනිසං කත් පඤ්ඤාතතනනි, ආවජ්ජිසං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, ජබ්බගගිසෙ ගිඤ්ඤ ආරබ්භ කිසමිං වජ්ඣසමිනනි, ජබ්බගගියා භික්ඛු විකාලෙ ගාමං පට්ඨංසු, තස්මිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. නිසො අනුපඤ්ඤාතතියො. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-කඨිතකෙ.

4. දට්ඨමසං වා දනාමසං වා විසාණමසං වා සුවිසරං කාග්ගපනායං පාචිනනිසං කත් පඤ්ඤාතතනනි, සකෙකපු පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, සමබ්බුලෙ ගිඤ්ඤ ආරබ්භ කිසමිං වජ්ඣසමිනනි, සමබ්බුලෙ භික්ඛු නමතං ජාතිවා බහු සුවිසරෙ පඤ්ඤාපෙසු, තස්මිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

5. පමාණාභික්ඛානං මඤ්චං වා පීඨං වා භාග්‍යපෙනායං පාවිතනිසං කන්ද පඤ්ඤානනනති, ඝාමජනීයං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භාති, ආයසමනතං උපනායං සකාසපුතතං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, ආයසමා උපනායෙ සකාසපුතතා උචෙච මඤ්චෙ සසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති-පෙ-.

6. මඤ්චං වා පීඨං වා තුලොනදං භාග්‍යපෙනායං පාවිතනිසං කන්ද පඤ්ඤානනනති, ඝාමජනීයං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බගගිසෙ හික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, ඡබ්බගගියා හික්ඛු මඤ්චං වා පීඨං වා තුලොනදං කාරපෙසුං, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති-පෙ-.

7. පමාණාභික්ඛානං නිසීදනං භාග්‍යපෙනායං පාවිතනිසං කන්ද පඤ්ඤානනනති, ඝාමජනීයං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බගගිසෙ හික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, ඡබ්බගගියා හික්ඛු අපමාණිකාති නිසීදනාති ධාරෙසුං, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති-පෙ-.

8. පමාණාභික්ඛානං කණ්ඩුපට්ඨජාදිං භාග්‍යපෙනායං පාවිතනිසං කන්ද පඤ්ඤානනනති, ඝාමජනීයං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බගගිසෙ හික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, ඡබ්බගගියා හික්ඛු අපමාණිකායො කණ්ඩුපට්ඨජාදියො ධාරෙසුං, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති-පෙ-.

9. පමාණාභික්ඛානං වසසිකසාවිකං භාග්‍යපෙනායං පාවිතනිසං කන්ද පඤ්ඤානනනති, ඝාමජනීයං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බගගිසෙ හික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, ඡබ්බගගියා හික්ඛු අපමාණිකායො වසසිකසාවිකායො ධාරෙසුං, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති-පෙ-.

10. සුගහවිවරපපමාණං විවරං භාග්‍යපෙනායං පාවිතනිසං කන්ද පඤ්ඤානනනති, ඝාමජනීයං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භාති ආයසමනතං නායං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති, ආයසමා තෙඤ්ඤ සුගහවිවර-පපමාණං විවරං ධාරෙසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති-පෙ-.

ගුප්තගො නවමො.

වෙනවුති පාටිතනිසා
තිට්ඨිතා.

වුද්දකං නිට්ඨිතං.

තසසුද්දන්තං:-

මුසා ඔමස පෙසුසුසු-පදසො දෙව නිපජ්ජනා,
දෙසනා රෙවනා වෙව-දුට්ඨලාපනති බණනා.

භුතසුසුචාද¹ උජ්ඣාසි-මසෙවා සෙය්‍යා ව වුවවති
පුබ්බතිකකසිනාභවව²-ථාරං සපපාණතෙන ව.
අසමමතා අත්ථභගන-උපසායාමිසසන ව,
දදෙ සිබෙබ විධානෙන-නාචා භුසෙද්දය්‍ය එකතො.

පිණ්ඩං ගණං පරං පුච්ඡං-පචාරිතො පචාරිතං,
විකාරං සත්ථිති බිරං-දන්තපොණෙන තෙ දස.

අවෙලකානුපබජ්ජ³-පටිවජ්ජනං රහෙන ව,
තිමනනිතො පව්වයෙති-සෙනාවසජ්ජය්‍යාබිකං.

සුරා අභිගුලි ගාසො ව-අනාදරියසුචි භිසකා,
ජොති නගාන දුබ්බණණා-සාමං අපතිබෙන ව.

ගසුචි චූදක නමමා ව-දුට්ඨලං උභතවිසති,
ථෙය්‍ය ඉතී අවදසං-සංවාසෙනාසිතෙන ව.

සහධමික විලෙඛා-මොහො පභාරෙකුග්ගිරෙ.
අමුලකසුචි සසුචිව-සොය්‍යාමි බිගෙ පකකමෙ.

සබ්බසන විවරං දඬා-පරිණාමෙය්‍ය පුග්ගලො,
රසුසුසුචි රතනං යනනං-සුචි මසෙවා ව තුලකා;
නිසිදනං කණ්ණවජ්ජි-වසිකා සුගතෙන වාති.

තෙසං මග්ගනං උද්දන්තං:-

මුසා භුතා ව ඔවාදෙ-ගොජ්ජා මවලතෙන ව,
සුරා සපපාණතා ධමමො-රුජවග්ගෙන තෙ නවාති.

පාචිදෙසනිසගණොචා

1. යං තෙන හගවතා ජානතා පසායනා අරහතා සමමාසලුඳෙඛන
අසුසුචිකාස හිකුනිසා අනතරසරං පටිට්ඨාස හත්තනා වාදනිසං
වා ගොජ්ජනිසං වා සග්ගා පටිග්ගහගොචා භුසුචිනාස පාචිදෙස-
නිසං කත්ත පසුසුචිතනති, සාවජ්ජිසං පසුසුචිතනං. කං ආරබ්භාති,
අසුසුචිතරං හිකුනු ආරබ්භ. නිසමිං චජ්ජසමිතති, අසුසුචිතරෙ හිකුනු
අසුසුචිකාය හිකුනිතියා අනතරසරං පටිට්ඨාය හත්තනො ආමිසං
පටිග්ගහගි, තසමිං චජ්ජසමිං. එකා පසුසුචිතති. ඡන්තං ආපනති
සමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨාතෙති සමුට්ඨාති: සියා කායතො සමුට්ඨාති,
න වාචතො න විතතතො. සියා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති න
වාචතො.

1. භුතං අසුසුචි, ම. ඡ. සං. 2. පුබ්බතිකකසිනා ම. ඡ. සං.

3. උපසායාමිජ්ජ, ම. ඡ. සං.

2. භික්ඛුනියා වෛසාසනනියා න නිවාරෙචා භුඤ්ජනස්ස පාටි
දෙසනියං කන්ත පඤ්ඤානුතනනි, භජගහෙ පඤ්ඤානුතං. කං ආරබ්භාති,
ජබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනනි, ජබ්බග්ගියා භික්ඛු
භික්ඛුනියො වෛසාසනනියො න තවාරෙසුං, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා
පඤ්ඤානනි. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං මිහි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති:
සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨාති, න විතතතො සියා කායතො
ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති.

3. සෙබ්බමමනෙසු කුලෙසු බාදනියං වා ගොජනියං වා සහස්ථා
පටිගගහෙචා භුඤ්ජනස්ස පාටිදෙසනියං කන්ත පඤ්ඤානුතනනි,
සාවජනියං පඤ්ඤානුතං. කං ආරබ්භාති, සමබ්හුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කියමිං
වජ්ඣසමිනනි. සමබ්හුලා භික්ඛු න මතතං ජාතිචා පටිගගහෙසුං,
තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤානනි. දො අනුපඤ්ඤානනියො. ඡන්තං
ආපනතිසමුට්ඨානානං මිහි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති: සියා කායතො
සමුට්ඨාති, න වාචතො න විතතතො. සියා කායතො ව විතතතො ව
සමුට්ඨාති, න වාචතො.

4. ආරඤ්ඤානෙසු සෙනාසනෙසු සුඛෙබ්බ අපපටියං විදිතං බාද-
නියං වා ගොජනියං වා අජකායමෙ සහස්ථා පටිගගහෙචා
භුඤ්ජනස්ස පාටිදෙසනියං කන්ත පඤ්ඤානුතනනි, සකෙකසු
පඤ්ඤානුතං. කං ආරබ්භාති, සමබ්හුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කියමිං
වජ්ඣසමිනනි, සමබ්හුලා භික්ඛු ආරුමෙ වෛරෙ පටිවසනෙත නාරු-
වෙසුං, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤානනි. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං
මිහි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති: සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨාති,
න විතතතො. සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති.

වනනාගේ පාටිදෙසනියා නිට්ඨිතා.

තස්ස දානං :-

අඤ්ඤාතිකාය වෛසාස:-හෙබ්බාරඤ්ඤාකෙත ව,
පාටිදෙසනියා වතතාරු-සලුදොත පකාසිතාති.

පටිමණ්ඩලවග්ගො

1. යං තෙන භගවතා ජාතතා පසාතා අරහතා සම්මාසලුදොත
අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඔලමෙතෙනන නිවා-
සෙනනස්ස දුක්ඛං. කන්ත පඤ්ඤානුතනනි, සාවජනියං පඤ්ඤානුතං. කං
ආරබ්භාති, ජබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනනි, ජබ්බග්ගියා
භික්ඛු පුරතොපි පච්ඡතොපි ඔලමෙතෙන නිවාසෙසුං, තසමිං වජ්ඣසමිං.
එකා පඤ්ඤානනි. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන
සමුට්ඨාති: කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො.

2. අනාදර්ශය. පටිවච පුරතො වා පවජනො වා ඔලමෙවනෙන පාරුපනනස්ස දුක්ඛං කන් පඤ්ඤාතනනති, සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනති, ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු පුරතොපි පවජනොපි ඔලමෙවනො පාරුපිංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතනති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො.

3. අනාදර්ශය. පටිවච කායං විවජිධා අනාරඝරෙ ගවජනනස්ස දුක්ඛං-පෙ-ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු කායං විවජිතා අනාරඝරෙ ගවජිංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මි-පෙ-එකා පඤ්ඤාතනති. එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො-පෙ-.

4. අනාදර්ශය. පටිවච කායං විවජිධා අනාරඝරෙ නිසිදනනස්ස දුක්ඛං-පෙ-ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු කායං විවජිතා අනාරඝරෙ නිසිදිංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මි-පෙ-එකා පඤ්ඤාතනති. එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො-පෙ-.

5. අනාදර්ශය. පටිවච හන්ථං වා පාදං වා කිලාපෙතනන? අනාරඝරෙ ගවජනනස්ස දුක්ඛං-පෙ-ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු හන්ථමපි පාදමපි කිලාපෙනා අනාරඝරෙ ගවජිංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මි. -පෙ-එකා පඤ්ඤාතනති. එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො.

6. අනාදර්ශය. පටිවච හන්ථං වා පාදං වා කිලාපෙතනන? අනාරඝරෙ නිසිදනනස්ස දුක්ඛං-පෙ-ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු හන්ථමපි පාදමපි කිලාපෙනා අනාරඝරෙ නිසිදිංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මි-පෙ-.

7. අනාදර්ශය. පටිවච නහං නහං ඔලොකෙනෙනන අනාරඝරෙ ගවජනනස්ස දුක්ඛං-පෙ-ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු තහං නහං ඔලොකෙනා අනාරඝරෙ ගවජිංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මි-පෙ-.

8. අනාදර්ශය. පටිවච නහං නහං ඔලොකෙනෙනන අනාරඝරෙ නිසිදනනස්ස දුක්ඛං-පෙ-ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු තහං නහං ඔලොකෙනා අනාරඝරෙ නිසිදිංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මි-පෙ-.

9. අනාදර්ශය. පටිවච උක්ඛිතතකාය අනාරඝරෙ ගවජනනස්ස දුක්ඛං කන් පඤ්ඤාතනනති, සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනති, ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උක්ඛිතතකාය අනාරඝරෙ ගවජිංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතනති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො.

10. අනාදර්ශය. පටිවච උක්ඛිතතකාය අනාරඝරෙ නිසිදනනස්ස දුක්ඛං කන් පඤ්ඤාතනනති, සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනති, ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු

උක්ඛිත්තකාය අනාරඝර නිසිදිංසු, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං. එකා පඤ්ඤානි. ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො-පෙ-.

පිටිමණ්ඩලවග්ගො පඨමො.

උජ්ජග්ගිකවග්ගො.

1. අනාදජිසං පටිච්ච උජ්ජග්ගිකාස අනාරඝරෙ ගච්ඡන්තස්ස දුක්ඛං කළු පඤ්ඤාතතනි, සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිසං හික්ඛු ආරබ්භ. කිස්මිං චන්ද්‍රස්මිනි, ඡබ්බග්ගියා හික්ඛු මහාගස්මිං ගසන්තා අනාරඝරෙ ගච්ඡංසු, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං. එකා පඤ්ඤානි. ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති-පෙ-.

2. අනාදජිසං පටිච්ච උජ්ජග්ගිකාස අනාරඝරෙ නිසිදන්තස්ස දුක්ඛං කළු පඤ්ඤාතතනි, සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති, ඡබ්බග්ගිසං හික්ඛු ආරබ්භ. කිස්මිං චන්ද්‍රස්මිනි, ඡබ්බග්ගියා හික්ඛු මහාගස්මිං ගසන්තා අනාරඝරෙ නිසිදිංසු, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං. එකා පඤ්ඤානි. ජනනං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති-පෙ-.

3. අනාදජිසං පටිච්ච උච්චාසද්දං මහාසද්දං කණ්ණිකාන අනාරඝරෙ ගච්ඡන්තස්ස දුක්ඛං-පෙ-ඡබ්බග්ගියා හික්ඛු උච්චාසද්දං මහාසද්දං කණ්ණිකා අනාරඝරෙ ගච්ඡංසු, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං-පෙ-.

4. අනාදජිසං පටිච්ච උච්චාසද්දං මහාසද්දං කණ්ණිකාන අනාරඝරෙ නිසිදන්තස්ස දුක්ඛං-පෙ-ඡබ්බග්ගියා හික්ඛු උච්චාසද්දං මහාසද්දං කණ්ණිකා අනාරඝරෙ නිසිදිංසු, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං-පෙ-.

5. අනාදජිසං පටිච්ච කායපච්චාලකං අනාරඝරෙ ගච්ඡන්තස්ස දුක්ඛං-පෙ-ඡබ්බග්ගියා හික්ඛු කායපච්චාලකං අනාරඝරෙ ගච්ඡංසු, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං-පෙ-එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති න වාචතො-පෙ-.

6. අනාදජිසං පටිච්ච කායපච්චාලකං අනාරඝරෙ නිසිදන්තස්ස දුක්ඛං-පෙ-ඡබ්බග්ගියා හික්ඛු කායපච්චාලකං අනාරඝරෙ නිසිදිංසු, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං-පෙ-.

7. අනාදජිසං පටිච්ච බාහුපච්චාලකං අනාරඝරෙ ගච්ඡන්තස්ස දුක්ඛං-පෙ-ඡබ්බග්ගියා හික්ඛු බාහුපච්චාලකං අනාරඝරෙ ගච්ඡංසු, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං-පෙ-.

8. අනාදජිසං පටිච්ච බාහුපච්චාලකං අනාරඝරෙ නිසිදන්තස්ස දුක්ඛං-පෙ ඡබ්බග්ගියා හික්ඛු බාහුපච්චාලකං අනාරඝරෙ නිසිදිංසු, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං-පෙ-.

9. අනාදර්ශං පටිච්ච සිසපපවාලකං අනාරඝරෙ ගවජනායක
දුක්ඛං-පෙ-ඡබ්බග්ගි යා භික්ඛු සිසපපවාලකං අනාරඝරෙ ගවජංසු,
තස්මිං වජ්ඣස්මිං-පෙ-.

10. අනාදර්ශං පටිච්ච සිසපපවාලකං අනාරඝරෙ නිසීදනායක
දුක්ඛං කත්ථ පඤ්ඤාතතනති, ඝාවජ්ජිසං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති,
ඡබ්බග්ගිසං භික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣස්මිනති, ඡබ්බග්ගි යා භික්ඛු
සිසපපවාලකං අනාරඝරෙ ජ සීදංසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පඤ්ඤාතති,
ඡනතං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති :
කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො-පෙ-.

2. උජ්ජග්ගිකවග්ගො දුතීයො.

බමහකතවග්ගො.

1. අනාදර්ශං පටිච්ච බමහකතෙන අනාරඝරෙ ගවජනායක
දුක්ඛං කත්ථ පඤ්ඤාතතනති, ඝාවජ්ජිසං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති,
ඡබ්බග්ගිසං භික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣස්මිනති, ඡබ්බග්ගි යා භික්ඛු
බමහකතෙන අනාරඝරෙ ගවජංසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පඤ්ඤාතති,
ඡනතං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති :
කායතො ව චිත්තතො සමුට්ඨාති, න වාචතො-පෙ-.

2. අනාදර්ශං පටිච්ච බමහකතෙන අනාරඝරෙ නිසීදනායක
දුක්ඛං-පෙ-.

3. අනාදර්ශං පටිච්ච බගුණිකතෙන අනාරඝරෙ ගවජනායක
දුක්ඛං-පෙ-.

4. අනාදර්ශං පටිච්ච බගුණිකතෙන අනාරඝරෙ නිසීදනායක
දුක්ඛං-පෙ-.

5. අනාදර්ශං පටිච්ච උකකුට්ඨිකාය අනාරඝරෙ ගවජනායක
දුක්ඛං-පෙ-.

6. අනාදර්ශං පටිච්ච පලලජ්ජිකාය අනාරඝරෙ නිසීදනායක
දුක්ඛං-පෙ-.

7. අනාදර්ශං පටිච්ච අසකකවං පිණ්ඩපානං පටිගගණනනායක
දුක්ඛං-පෙ-.

8. අනාදර්ශං පටිච්ච නහං නහං බලොකෙතනෙන පිණ්ඩපානං
පටිගගණනනායක දුක්ඛං-පෙ-.

9. අනාදර්ශං පටිච්ච සුපඤ්ඤාව බහුං පටිගගණනනායක
දුක්ඛං-පෙ-.

10. අනාදර්ශං පටිච්ච දුට්ඨිකතං පිණ්ඩපානං පටිගගණනනායක
දුක්ඛං කත්ථ පඤ්ඤාතතනති, ඝාවජ්ජිසං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති,
ඡබ්බග්ගිසං භික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣස්මිනති, ඡබ්බග්ගි යා භික්ඛු

අනාදරියං පටිච්ච ථූපිකතං පිණ්ඩපාතං පටිග්ගණනිසු, තස්මිං චන්ද්‍රසම්මං. එකා පසුකුරු. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො-පෙ-.

බමහකතවගො තතිසො.

පිණ්ඩපාතවගො

1. අනාදරියං පටිච්ච අසකකවං. පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජනායං දුක්ඛකමං කන්ද පසුකුරුතනති, සාවජ්ජියං පසුකුරුතං. කා ආරබ්භාති, ජබ්බග්ගිසෙ ගිකඤ්ඤ ආරබ්භ. කියම්මි චන්ද්‍රසම්මනති, ජබ්බග්ගියා ගිකඤ්ඤ අනාදරියං පටිච්ච අසකකවං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජිංසු, තස්මිං චන්ද්‍රසම්මං. එකා පසුකුරු. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච නහං නහං බලොකෙනෙන පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජනායං දුක්ඛකමං-පෙ-.

3. අනාදරියං පටිච්ච නහං නහං බමසිඤ්ඤා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජනායං දුක්ඛකමං-පෙ-.

4. අනාදරියං පටිච්ච සුපපසුකුරු ඛහං භුඤ්ජනායං දුක්ඛකමං-පෙ-.

5. අනාදරියං පටිච්ච ථූපකතො බමසිඤ්ඤා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජනායං දුක්ඛකමං-පෙ-.

6. අනාදරියං පටිච්ච සුපං වා වාඤ්ජනං වා බද්දනන පටිච්චා ඉදනනායං දුක්ඛකමං-පෙ-.

7. අනාදරියං පටිච්ච සුපං වා වාඤ්ජනං වා අභිලානො අනනනො අසාස විඤ්ඤපෙඤ්ඤා භුඤ්ජනායං දුක්ඛකමං-පෙ-එකා පසුකුරු. එකා අනුපසුකුරු. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං විනි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: සියා කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො. සියා කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති-පෙ-.

8. අනාදරියං පටිච්ච උජ්ඣානසකුඤ්ඤා පරෙසං පතනං බලොකෙනායං දුක්ඛකමං-පෙ-එකා පසුකුරු. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති න වාචතො-පෙ-.

9. අනාදරියං පටිච්ච මහනනං කබලං කතෙනායං දුක්ඛකමං-පෙ-.

10. අනාදරියං පටිච්ච දිසං ආලොපං කතෙනායං දුක්ඛකමං කන්ද පසුකුරුතනති, සාවජ්ජියං පසුකුරුතං. කා ආරබ්භාති, ජබ්බග්ගිසෙ ගිකඤ්ඤ ආරබ්භ. කියම්මි චන්ද්‍රසම්මනති, ජබ්බග්ගියා ගිකඤ්ඤ

අනාදරියං පටිච්ච දීඝං ආලොපං කරිංසු, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං, එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො-පෙ-.

පිණ්ඩපානවග්ගො චතුස්සො.

කබලවග්ගො.

1. අනාදරියං පටිච්ච අනාහටෙ කබලෙ මුඛචාරං විවරනායස දුක්ඛං. කන්ධ පඤ්ඤානනති, සාවන්ද්‍රිසං පඤ්ඤානන. තං ආරබ්භාති ඡබ්බග්ගිසෙ භික්ඛු ආරබ්භ නිස්මිං චන්ද්‍රස්මිංහි, ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු අනාදරියං පටිච්ච අනාහටෙ කබලෙ මුඛචාරං විවරිංසු, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං, එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච භුඤ්ජමානෙන සබ්බං හන්ධං මුඛෙ පකඛිපනායස දුක්ඛං-පෙ-.

3. අනාදරියං පටිච්ච සකබලෙන මුඛෙන බ්‍යාහරනායස දුක්ඛං-පෙ-එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති-පෙ-.

4. අනාදරියං පටිච්ච විණ්ඩුනකපිණං භුඤ්ජනායස දුක්ඛං. -පෙ-එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨාති, න වාචතො-පෙ-.

5. අනාදරියං පටිච්ච කබලාවචෙජ්දකං භුඤ්ජනායස දුක්ඛං. -පෙ-.

6. අනාදරියං පටිච්ච අවගණ්ඨ කාරකං භුඤ්ජනායස දුක්ඛං. -පෙ-.

7. අනාදරියං පටිච්ච හන්ධනිද්‍රුතකං භුඤ්ජනායස දුක්ඛං. -පෙ-.

8. අනාදරියං පටිච්ච සිත්ථාවකාරකං භුඤ්ජනායස දුක්ඛං. -පෙ-.

9. අනාදරියං පටිච්ච ජීවහානිච්ඡාරකං භුඤ්ජනායස දුක්ඛං. -පෙ-.

10. අනාදරියං පටිච්ච වසුවසුකාරකං භුඤ්ජනායස දුක්ඛං. -පෙ-.

කබලවග්ගො පඤ්ඤමො.

සුරුසුරුවගෙනා

1. අනාදර්ශං පටිච්ච සුරුසුරුවාදකං භුඤ්ජනායං දුක්ඛං.
කන්ද පඤ්ඤාතනනති, නොසමික්ඛං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති, සමික්ඛ-
නුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනති, සමික්ඛලා භික්ඛු සුරුසුරු
කාරකං බිරං පිච්චෙසු, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ජනනං ආපනති
සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ව චිත්තතො
ව සමුට්ඨාති, න වාචතො-පෙ-.

2. අනාදර්ශං පටිච්ච හත්ථනිලෙලහං භුඤ්ජනායං දුක්ඛං.
-පෙ-.

3. අනාදර්ශං පටිච්ච පනනනිලෙලහං භුඤ්ජනායං දුක්ඛං.
-පෙ-.

4. අනාදර්ශං පටිච්ච ඛට්ඨනිලෙලහං භුඤ්ජනායං දුක්ඛං.
-පෙ-.

5. අනාදර්ශං පටිච්ච සාමසෙන හත්ථන පානිසථාලකං.
පටිග්ගනනායං දුක්ඛං. කන්ද පඤ්ඤාතනනති, හග්ගෙසු පඤ්ඤාතනං.
කං ආරබ්භාති, සමික්ඛනුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනති, සමික්ඛලා
භික්ඛු සාමසෙන හත්ථන පානිසථාලක. පටිග්ගනෙසු. තසමිං
වජ්ජසමිං පෙ-.

6. අනාදර්ශං පටිච්ච සසිත්ථං පනතොධනං අනතරසරෙ
ජබ්බිකනායං දුක්ඛං. කන්ද පඤ්ඤාතනනති, හග්ගෙසු පඤ්ඤාතනං.
කං ආරබ්භාති, සමික්ඛනුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනති, සමික්ඛලා
භික්ඛු සසිත්ථං පනතොධනං අනතරසරෙ ජබ්බික. තසමිං
වජ්ජසමිං-පෙ-.

7. අනාදර්ශං පටිච්ච ජනපාණියං ඛමමං දෙසෙනායං
දුක්ඛං. කන්ද පඤ්ඤාතනනති, සාවජ්ජිසං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති,
ජබ්බගහියෙ භික්ඛු ආරබ්භ-පෙ-එකා පඤ්ඤාතති. එකා අනුපඤ්ඤාතති,
ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති:
වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න කායතො-පෙ-.

8. අනාදර්ශං පටිච්ච දණ්ඩපාණියං ඛමමං දෙසෙනායං
දුක්ඛං-පෙ-.

9. අනාදර්ශං පටිච්ච සත්ථපාණියං ඛමමං දෙසෙනායං
දුක්ඛං-පෙ-.

10. අනාදර්ශං පටිච්ච ආයුධපාණියං ඛමමං දෙසෙනායං
දුක්ඛං-පෙ-.

සුරුසුරුවගෙනා ජට්ඨා.

පාළුකාවගෙහි

1. අනාදර්ශය. පවිත්‍ර පාළුකාරුක්‍ෂණය බලම. දෙසෙනහණය දුකකට.-පෙ-

2. අනාදර්ශය. පවිත්‍ර උපාහනාරුක්‍ෂණය බලම. දෙසෙනහණය දුකකට.-පෙ-

3. අනාදර්ශය. පවිත්‍ර ආනාහණය බලම. දෙසෙනහණය දුකකට.-පෙ-

4. අනාදර්ශය. පවිත්‍ර සසනගණය බලම. දෙසෙනහණය දුකකට.-පෙ-

5. අනාදර්ශය. පවිත්‍ර පලලන්ධියාස නිසිනහණය බලම. දෙසෙනහණය දුකකට.-පෙ-

6. අනාදර්ශය. පවිත්‍ර වෙසිනසිසය බලම. දෙසෙනහණය දුකකට.-පෙ-

7. අනාදර්ශය. පවිත්‍ර බලුණසිනසිසය බලම. දෙසෙනහණය දුකකට.-පෙ-

8. අනාදර්ශය. පවිත්‍ර ජමාස නිසිදිනා ආසන නිසිනහණය බලම. දෙසෙනහණය දුකකට.-පෙ-

9. අනාදර්ශය. පවිත්‍ර නිවෙ ආසන නිසිදිනා උවෙ ආසන නිසිනහණය බලම. දෙසෙනහණය දුකකට.-පෙ-

10. අනාදර්ශය. පවිත්‍ර සිතන නිසිනහණය බලම. දෙසෙනහණය දුකකට.-පෙ-

11. අනාදර්ශය. පවිත්‍ර පවුනො ගවුනෙන නිසිනහණය බලම. දෙසෙනහණය දුකකට.-පෙ-

12. අනාදර්ශය. පවිත්‍ර උපුනො ගවුනෙන පවුන ගවුනහණය බලම. දෙසෙනහණය දුකකට.-පෙ-

13. අනාදර්ශය. පවිත්‍ර සිතන උවාර. වා පසාව. වා කණෙනහණය දුකකට.-පෙ-

14. අනාදර්ශය. පවිත්‍ර හිතන උවාර. වා පසාව. වා බෙල. වා කණෙනහණය දුකකට.-පෙ-

15. අනාදර්ශය. පවිත්‍ර උදකෙ උවාර. වා පසාව. වා බෙල. වා කණෙනහණය දුකකට. කන් පසුකුණන, සාවනිය. පසුකුණන. කං ආරභාන, ජබ්බහිසෙ හිකු ආරභ. කියමි. වනුසමින, ජබ්බහිසෙ හිකු උදකෙ උවාරව පසාවව බෙලව අකංසු, තසමි. වනුසමි. එකා පසුකුණන. එකා අනුපසුකුණන. ජනන ආපනනිසුට්ඨානන. එකෙක සමුට්ඨානන සමුට්ඨානි. කායනො ව විනනන, ව සමුට්ඨානි, න වාවනො.-පෙ-

පාළුකාවගෙහි සනනමො.

පසුකුණන සසබ්බා
නිට්ඨිතා.

2. අදින්නාං ආදියනො කති ආපනතියො ආපජ්ජති, අදින්නාං ආදියනො තියෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති: පඤ්චමාසකං වා අතිරෙක පඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං අදින්නාං ථෙය්‍යසඤ්චානං ආදියති, ආපනති පාරජිකස්ස. අතිරෙකමාසකං වා උග්ගපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං අදින්නාං ථෙය්‍යසඤ්චානං ආදියති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. මාසකං වා උග්ගමාසකං වා අග්ගනකං අදින්නාං ථෙය්‍යසඤ්චානං ආදියති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අදින්නාං ආදියනො ඉමා තියෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති.

3. සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරොපෙනො කති ආපනතියො ආපජ්ජති, සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරො පෙනො තියෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති: මනුස්සං ඔදිස්ස ඔපාතං ඛණ්ඨි පපතිත්වා මරිස්සනීති, ආපනති දුක්ඛටස්ස, පපතිතෙ දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපනති පාරජිකස්ස. සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරොපෙනො ඉමා තියෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති.

4. අසන්නං අභුතං උතතරිමනුස්සධම්මං උල්ලපනො කති ආපනතියො ආපජ්ජති, අසන්නං අභුතං උතතරිමනුස්සධම්මං උල්ලපනො තියෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති: පාපිඤ්ජා ඉච්ඡාපකතො අසන්නං අභුතං උතතරිමනුස්සධම්මං උල්ලපති, ආපනති පාරජිකස්ස. 'යො තෙ විභාරෙ වසති' සො භික්ඛු අරහාති, භණ්ඨි, පටිවිජ්ජානනාස්ස ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. න පටිවිජ්ජානනාස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස. අසන්නං අභුතං උතතරිමනුස්සධම්මං උල්ලපනො ඉමා තියෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති.

වනනාතෙ පාරජිකා නිට්ඨිතා.

සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං.

1. උපකකම්භා අසුචිං මොවෙනො කති ආපනතියො ආපජ්ජති, 1 උපකකම්භා අසුචිං මොවෙනො තියෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති: වෙනෙති උපකකම්භි මුච්චති, ආපනති සඤ්චිච්චයස්ස. වෙනෙති උපකකම්භි න මුච්චති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. පයොගෙ දුක්ඛටං.

2. මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජනො තියෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති: කායෙන කායං අමසති, ආපනති සඤ්චිච්චයස්ස. කායෙන කායපටිබද්ධං අමසති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. කාය පටිබද්ධෙන කායපටිබද්ධං අමසති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

3. මාතුගාමං දුට්ඨුල්ලාහි වාචාහි ඔභාසෙනො තියෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති: වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ආදිස්ස වණ්ණමපි භණ්ඨි, අවණ්ණමපි භණ්ඨි, ආපනති සඤ්චිච්චයස්ස. වච්චමග්ගං

පසායවමගනං සපෙච්ඤා අධකකිකං උබ්භජාණුමණ්ඩලං ආදිසා
වණණමපි හණති, අවණණමපි හණති, ආපනති ථුල්ලවමයසා. කාය-
පටිබ්භං ආදිසා වණණමපි හණති, අවණණමපි හණති, ආපනති
දුක්ඛවසා.

4. අතතකාමපාරිවරියාය වණණං භාසනෙනා තිසෙසා ආපනතියො
ආපජ්ජති: මාතුගාමසා සනතිනෙ අතතකාමපාරිවරියාය වණණං
භාසති, ආපනති සඛ්‍යාදිසෙසසා. පණ්ඩිකසා සනතිනෙ අතතකාමපාරි
වරියාය වණණං භාසති, ආපනති ථුල්ලවමයසා. තිරවජානගතසා
සනතිනෙ අතතකාමපාරිවරියාය වණණං භාසති, ආපනති දුක්ඛවසා.

5. සඤ්ඤාදිවතං සමාපජ්ජනෙනා තිසෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති:
පටිග්ගණනාති විමංසති පච්චාරගති, ආපනති සඛ්‍යාදිසෙසසා.
පටිග්ගණනාති විමංසති න පච්චාරගති, ආපනති ථුල්ලවමයසා.
පටිග්ගණනාති න විමංසති න පච්චාරගති, ආපනති දුක්ඛවසා.

6. සඤ්ඤාදිවතං කුටිං කාරුපෙනෙනා තිසෙසා ආපනතියො
ආපජ්ජති: කාරුපෙති, පයොගෙ දුක්ඛව. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ
ආපනති ථුල්ලවමයසා. තසමිං පිණ්ඩං ආගතෙ ආපනති සඛ්‍යාදිසෙසසා.

7. මහල්ලකං විහාරං කාරුපෙනෙනා තිසෙසා ආපනතියො
ආපජ්ජති: කාරුපෙති, පයොගෙ දුක්ඛව. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ
ආපනති ථුල්ලවමයසා. තසමිං පිණ්ඩං ආගතෙ ආපනති සඛ්‍යාදිසෙසසා.

8. භික්ඛුං අමුලකෙන පරුජ්කෙන ධම්මෙන අනුභංගෙනෙනා
තිසෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති: අනොකාසං කාරුපෙච්ඤා වාචනා-
ධිප්පායො වදෙති, ආපනති සඛ්‍යාදිසෙසෙන දුක්ඛවසා. ඔකාසං
කාරුපෙච්ඤා අනෙකාසාධිප්පායො වදෙති, ආපනති ඔමසවදසා.

9. භික්ඛුං අඤ්ඤාභාගියසා අබ්බරණසා කිඤ්චි දෙසං ලෙඝමතතං
උපාදාය පාරුජ්කෙන ධම්මෙන අනුභංගෙනෙනා තිසෙසා ආපනතියො
ආපජ්ජති: අනොකාසං කාරුපෙච්ඤා වාචනාධිප්පායො වදෙති, ආපනති
සඛ්‍යාදිසෙසෙන දුක්ඛවසා. ඔකාසං කාරුපෙච්ඤා අනෙකාසාධිප්පායො
වදෙති, ආපනති ඔමසවදසා.

10. සඛ්‍යාදිසෙසෙන භික්ඛු යාව තතියං සමනුභාසනාය¹ නප්පටි
තිසෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති: ඤාතියා දුක්ඛව. ටිති¹ කම්මවාචාති
ථුල්ලවමයා කම්මවාචා පරියොසානෙ ආපනති සඛ්‍යාදි
සෙසසා.

11. හෙදකානුචතතකා භික්ඛු යාව තතියං සමනුභාසනාය නප්පටි-
තිසෙසා ආපනතියො ආපජ්ජති. ඤාතියා දුක්ඛව. ටිති කම්මවාචාති
ථුල්ලවමයා. කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපනති සඛ්‍යාදි
සෙසසා.

12. දුබ්බමො හික්ඛු යාව තතියං සමනුභාසියමානො නප්පටි නිස්සජ්ජෙනො තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති: සද්දතියා දුක්ඛං. දව්ඨි කම්මවාමාහි ථුල්ලච්චයා. කම්මවාමාපරියොසානෙ ආපතති සබ්බාදි-සෙසස්ස.

13. කුලදුස්සො හික්ඛු යාව තතියං සමනුභාසනාය¹ නප්පටි නිස්සජ්ජෙනො තිස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති: සද්දතියා දුක්ඛං. චිති කම්මවාමාහි ථුල්ලච්චයා. කම්මවාමාපරියොසානෙ ආපතති සබ්බාදි-සෙසස්ස.

නෙරස සබ්බාදිසෙසා නිට්ඨිතා.

නිස්සග්ගිසකණේවා-කිංචිනිවග්ගො

1. අතිරෙකච්චරං දසාහං අතික්කාමෙතො ඵං ආපතති. ආපජ්ජති නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

2. ඵකරතං තච්චරෙත විප්පවසනො ඵං ආපතති. ආපජ්ජති නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

3. අකාලච්චරං පටිග්ගහෙත්වා මාසං අතික්කාමෙතො ඵං ආපතති. ආපජ්ජති නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

4. අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුතියා පුරුණච්චරං ධොවාපෙතො දො ආපතතියො ආපජ්ජති. ධොවාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. ධොවාපිතෙ නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

5. අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුතියා ගජ්ජතො ච්චරං පටිග්ගහෙත්වා දො ආපතතියො ආපජ්ජති: ගජ්ජනාති, පයොගෙ දුක්ඛං. ගජ්ජනෙ නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

6. අඤ්ඤතං ගහපතීං වා ගහපතානීං වා ච්චරං විඤ්ඤපෙතො දො ආපතතියො ආපජ්ජති: විඤ්ඤපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. විඤ්ඤපිතෙ නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

7. අඤ්ඤතං ගහපතීං වා ගහපතානීං වා තභුතනරිං ච්චරං විඤ්ඤපෙතො දො ආපතතියො ආපජ්ජති: විඤ්ඤපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. විඤ්ඤපිතෙ නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

8. පුබ්බෙ අප්පචාරිතො අඤ්ඤතං ගහපතීකං උපසඛකම්මා ච්චරෙ විකප්පං ආපජ්ජෙනො දො ආපතතියො ආපජ්ජති: විකප්පං ආපජ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං. විකප්පං ආපනො නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

9. පුබ්බෙ අප්පචාරිතො අඤ්ඤතං ගහපතීකං උපසඛකම්මා ච්චරෙ විකප්පං ආපජ්ජෙනො දො ආපතතියො ආපජ්ජති: විකප්පං ආපජ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං. විකප්පං ආපනො නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

10. අතිරෙක තික්ඛනතුං දොදනාය අතිරෙක ඡක්ඛනතුං ණානෙත ච්චරං අභිනිප්පාදෙනො වෙ ආපතතියො ආපජ්ජති: අභිනිප්පාදෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. අභිනිප්පාදිතෙ නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

කිංචිනිවග්ගො පටිමො.

1. සමනුභාසියමානො-අහං,

කොසිඬවගෙහා

1. කොසිඬමිසංඝං සඤ්ඤා කාරුප්පෙනා දො ආපනතියො ආපජ්ජති: කාරුප්පි, පයොගෙ දුක්ඛං. කාරුප්පින නිසංගිතං පාවිතරියං.

2. සුද්ධිකාලිකානං ඵලිකලොමානං සඤ්ඤා කාරුප්පෙනා දො ආපනතියො ආපජ්ජති: කාරුප්පි, පයොගෙ දුක්ඛං. කාරුප්පින නිසංගිතං පාවිතරියං.

3. අනාදිසිඤ්ඤා කුලං ඔද්දානං කුලං ගොවරියානං නවං සඤ්ඤා කාරුප්පෙනා දො ආපනතියො ආපජ්ජති: කාරුප්පි, පයොගෙ දුක්ඛං. කාරුප්පින නිසංගිතං පාවිතරියං.

4. අනුචක්ඛං සඤ්ඤා කාරුප්පෙනා දො ආපනතියො ආපජ්ජති කාරුප්පි, පයොගෙ දුක්ඛං. කාරුප්පින නිසංගිතං පාවිතරියං.

5. අනාදිසිඤ්ඤා පුරුණසඤ්ඤා සාමන්තා සුගතවිදුජං නවං නිසිද්ධන්තං කාරුප්පෙනා දො ආපනතියො ආපජ්ජති: කාරුප්පි, පයොගෙ දුක්ඛං. කාරුප්පින නිසංගිතං පාවිතරියං.

6. ඵලිකලොමානි පටිග්ගහෙඤ්ඤා තියොජනං අතික්කාමෙනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති: පඨමං පාදං තියොජනං අතික්කාමෙති, ආපනති දුක්ඛං සං. දුතියං පාදං අතික්කාමෙති, නිසංගිතං පාවිතරියං.

7. අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා ඵලිකලොමානි ධොවාපෙනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති: ධොවාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. ධොවාපින නිසංගිතං පාවිතරියං.

8. රූපියං පටිග්ගණ්හෙනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති: ගණ්හාති පයොගෙ දුක්ඛං. ගණ්හෙති නිසංගිතං පාවිතරියං.

9. නානප්පකාරණං රූපියං වොගාරං සමාපජ්ජෙනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති: සමාපජ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං. සමාපන්න නිසංගිතං පාවිතරියං.

10. නානප්පකාරණං කයවික්කයා සමාපජ්ජෙනො වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: සමාපජ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං. සමාපන්න නිසංගිතං පාවිතරියං.

කොසිඬවගෙහා දුතියො.

පතනවගෙහා

1. අතිරේකපතනං දසාගං අතික්කාමෙනො එකං ආපනති ආපජ්ජති නිසංගිතං පාවිතරියං.

2. උභතපඤ්චබ්බිතෙන පතෙන අඤ්ඤං නවං පතනං වෙතං-පෙනො වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: වෙතාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං, වෙතාපින නිසංගිතං පාවිතරියං.

3. හෙසජ්ජාති පටිග්ගහෙත්වා සත්තාහං අතික්කාමෙනෙතා එකං ආපත්තිං ආපජ්ජති නිසංගනිතං පාවිත්තියං.

4. අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ වසසිකසාටිකවිවරං පරිගෙ-
සනෙතා දො ආපත්තියො ආපජ්ජති: පරිගෙසති, පයොගෙ දුක්ඛං.
පරිසිට්ඨං නිසංගනිතං පාවිත්තියං.

5. භික්ඛුස්ස සාමං විවරං දඬා කුපිතො අනත්තමනො අවජ්ඣදෙනො
දො ආපත්තියො ආපජ්ජති: අවජ්ඣදති, පයොගෙ දුක්ඛං. අවජ්ඣනො
නිසංගනිතං පාවිත්තියං.

6. සාමං සුත්තං විඤ්ඤපෙත්වා තත්තවායෙති විවරං වායාපෙත්තො
දො ආපත්තියො ආපජ්ජති: වායාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. වායාපිතො
නිසංගනිතං පාවිත්තියං.

7. පුඤ්ඤ අප්පචාරිතො අඤ්ඤානසංගං ගහපතිස්ස තත්තවායෙ
උපසඤ්ඤමිත්වා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජනො වෙ ආපත්තියො ආපජ්ජති
විකප්පං ආපජ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං. විකප්පං ආපනො නිසංගනිතං
පාවිත්තියං.

8. අවෙකවිවරං පටිග්ගහෙත්වා විවරකාලසමයං අතික්කාමෙනෙතා
එකං ආපත්තිං ආපජ්ජති, නිසංගනිතං පාවිත්තියං.

9. කිණ්ණං විවරතං අඤ්ඤතරං විවරං අනතරසරෙ නික්ඛිපිත්වා
අතිරෙකජාරතං විප්පවසනො එකං ආපත්තිං ආපජ්ජති
නිසංගනිතං පාවිත්තියං.

10. ජාතං සසිකං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමෙනෙතා
දො ආපත්තියො ආපජ්ජති: පරිණාමෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. පරිණා-
මෙන නිසංගනිතං පාවිත්තියං.

සත්තවග්ගො නතිප්පා.

තිංසා නිසංගනිතියා පාවිත්තියා

නිට්ඨිතා.

පාවිත්තිසංකණ්ඩා.

මුසාවාදවග්ගො

1 සම්පජානමුසාවාදං භාසනො කති ආපත්තියො ආපජ්ජති,
සම්පජාන මුසාවාදං භාසනො පඤ්ඤ ආපත්තියො ආපජ්ජති: පාපිච්චො
ඉච්ඡාපකතො අයත්තං අභූතං උත්තරිමනුස්සබ්බමං. උලුපති,
ආපත්ති පාරජිකස්ස. භික්ඛුං අමුලකෙන පාරජිකෙන බ්බමෙන
අනුඥංසෙති, ආපත්ති සබ්බාදිසෙසස්ස. 'යො තෙ විහාරෙ වසති' සො
භික්ඛු අරභා'ති භණ්ති, පටිජානනාස්ස ආපත්ති ඵලලව්වයස්ස. නප්පටි
ජානනාස්ස ආපත්ති දුක්ඛවස්ස, සම්පජානමුසාවාදෙ පාවිත්තියං,
සම්පජානමුසාවාදං භාසනො ඉමා පඤ්ඤ ආපත්තියො ආපජ්ජති,

2. ඔමසනො දො ආපනිතො ආපජ්ඣති: උපසම්පන්නං ඔමසති, ආපනති පාචිනියස්ස. අනුපසම්පන්නං ඔමසති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

3. පෙසුඤ්ඤං උපසංගරතො දො ආපනිතො ආපජ්ඣති: උපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤං උපසංගරති, ආපනති පාචිනියස්ස. අනුපසම්පන්නස්ස පෙසුඤ්ඤං උපසංගරති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

4. අනුපසම්පන්නං පදසො ධම්මං වාචෙතො දො ආපනිතො ආපජ්ඣති: වාචෙති, පයොගෙ දුක්ඛටං. පදෙ පදෙ ආපනති පාචිනියස්ස.

5. අනුපසම්පන්නෙහ උත්තරිං දුර්වතතිරත්තං සහසෙයං කපෙපනො දො ආපනිතො ආපජ්ඣති: නිපජ්ඣති, පයොගෙ දුක්ඛටං. නිපනො ආපනති පාචිනියස්ස.

6. මාතුගාමෙන සහසෙයං කපෙපනො දො ආපනිතො ආපජ්ඣති: නිපජ්ඣති, පයොගෙ දුක්ඛටං. නිපනො ආපනති පාචිනියස්ස.

7. මාතුගාමස්ස උත්තරිං ඡප්පඤ්චවාචාහි ධම්මං දෙසෙතො වෙ ආපනිතො ආපජ්ඣති: දෙසෙති, පයොගෙ දුක්ඛටං. පදෙ පදෙ ආපනති පාචිනියස්ස.

8. අනුපසම්පන්නස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මං භූතං ආරොචෙතො වෙ ආපනිතො ආපජ්ඣති: ආරොචෙති, පයොගෙ දුක්ඛටං. ආරොචිතෙ ආපනති පාචිනියස්ස.

9. භික්ඛුස්ස දුට්ඨුලං ආපනතිං අනුපසම්පන්නස්ස ආරොචෙතො දො ආපනිතො ආපජ්ඣති: ආරොචෙති, පයොගෙ දුක්ඛටං. ආරොචිතෙ ආපනති පාචිනියස්ස.

10. පඨවිං බණ්ණො දො ආපනිතො ආපජ්ඣති: බණ්ණති, පයොගෙ දුක්ඛටං. පභාරෙ පභාරෙ ආපනති පාචිනියස්ස.

මුඛවාදවගෙහා පඨමො.

භූතගාමවගෙහා,

1. භූතගාමං පාතෙතො දො ආපනිතො ආපජ්ඣති: පාතෙති, පයොගෙ දුක්ඛටං. පභාරෙ පභාරෙ ආපනති පාචිනියස්ස.

2. අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිචරතො වෙ ආපනිතො ආපජ්ඣති: අනාමරුපිතෙ අඤ්ඤවාදකෙ අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිචරති, ආපනති දුක්ඛටස්ස ආරුපිතෙ අඤ්ඤවාදකෙ අඤ්ඤානඤ්ඤං පටිචරති, ආපනති පාචිනියස්ස.

3. භික්ඛුං උඤ්ඤාපෙතො දො ආපනිතො ආපජ්ඣති: උඤ්ඤාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛටං. උඤ්ඤාපිතෙ ආපනති පාචිනියස්ස.

4. සඹ්ඤ්ඤා මඤ්ඤා වා පිඨං වා භිසිං වා කොව්ඡං වා අපේක්ඛාකාමෙසං සන්තර්ඛා අනුඤ්ඤා අනාපුච්ඡා පක්කමනෙතා දො ආපතනියො ආපජ්ජති: පඨමං පාදං ලෙඤ්ඤාපාතං අතික්කාමෙති, ආපතනි දුක්ඛං සං පාදං අතික්කාමෙති, ආපතනි පාවිතනියස්ස.

5. සඹ්ඤ්ඤා විහාරෙ සෙය්‍යං සන්තර්ඛා අනුඤ්ඤා අනාපුච්ඡා පක්කමනෙතා දො ආපතනියො ආපජ්ජති: පඨමං පාදං පරිකෙඛං අනුක්කාමෙති, ආපතනි දුක්ඛං සං පාදං අතික්කාමෙති, ආපතනි පාවිතනියස්ස.

6. සඹ්ඤ්ඤා විහාරෙ ජානං පුබ්බපගතං භික්ඛුං අනුපබ්ජ්ජ සෙය්‍යං කප්පෙනෙතා දො ආපතනියො ආපජ්ජති: නිපජ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං. නිපනෙත ආපතනි පාවිතනියස්ස.

7. භික්ඛුං කුපිතො අනතතමනො සඹ්ඤ්ඤා විහාරං නික්කංඛිතෙනො දො ආපතනියො ආපජ්ජති: නික්කංඛිති, පයොගෙ දුක්ඛං. නික්කංඛිතෙ ආපතනි පාවිතනියස්ස.

8. සඹ්ඤ්ඤා විහාරෙ උපරිවෙහාසකුටියා ආගච්චපාදනා මඤ්ඤා වා පිඨං වා අභිනිසිදනෙතා දො ආපතනියො ආපජ්ජති: අභිනිසිදති, පයොගෙ දුක්ඛං. අභිනිසිනෙත ආපතනි පාවිතනියස්ස.

9. ආතනිපරියායෙ අබ්ධිසිද්ධිං තතුතනරිං¹ අබ්ධිසිදනෙතා දො ආපතනියො ආපජ්ජති: අබ්ධිසිදති, පයොගෙ දුක්ඛං. අබ්ධිසිනෙත ආපතනි පාවිතනියස්ස.

10. ජානං සප්පාණ්ණං උදකං තිණං වා මතනිකං වා සිඤ්ඤානෙතා දො ආපතනියො ආපජ්ජති: සිඤ්ඤති, පයොගෙ දුක්ඛං. සිඤ්ඤිතෙත ආපතනි පාවිතනියස්ස.

භූතගාමවගෙගා දුතියො.

ඔවාදවගෙගා

1. අසම්මතො භික්ඛුනියො ඔවාදනෙතා දො ආපතනියො ආපජ්ජති: ඔවාදති, පයොගෙ දුක්ඛං. ඔවාදිතෙත ආපතනි පාවිතනියස්ස.

2. අත්ඛතෙ සුරියෙ භික්ඛුනියො ඔවාදනෙතා වෙ ආපතනියො ආපජ්ජති: ඔවාදති, පයොගෙ දුක්ඛං. ඔවාදිතෙත ආපතනි පාවිතනියස්ස.

3. භික්ඛුනුපස්සයං උපසඤ්ඤා භික්ඛුනියො ඔවාදනෙතා දො ආපතනියො ආපජ්ජති: ඔවාදති, පයොගෙ දුක්ඛං. ඔවාදිතෙත ආපතනි පාවිතනියස්ස.

4. ආමසගෙහු භික්ඛු භික්ඛුනියො ඔවාදනෙතා දො ආපතනියො ආපජ්ජති: භණ්ති, පයොගෙ දුක්ඛං. භණ්තිතෙත ආපතනි පාවිතනියස්ස.

5. අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා විවරං දෙනෙතා දො ආපනතියො ආපජ්ජති : දෙති, පයොගෙ දුක්ඛං; දිනෙත ආපනති පාච්ඡන්දයය.

6. අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා විවරං සිබ්බෙනෙතා දො ආපනතියො ආපජ්ජති : සිබ්බෙති, පයොගෙ දුක්ඛං; ආරපථෙ ආරපථෙ ආපනති පාච්ඡන්දයය.

7. භික්ඛුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකධ්මානමයං පටිපජ්ජනෙතා දො ආපනතියො ආපජ්ජති : පටිපජ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං පටිපනෙත ආපනති පාච්ඡන්දයය.

8. භික්ඛුනියා සද්ධිං සංවිධාය එකං නාවං අභිරුහනෙතා දො ආපනතියො ආපජ්ජති : අභිරුහති, පයොගෙ දුක්ඛං. අභිරුලෙභ ආපනති පාච්ඡන්දයය.

9. ජානං භික්ඛුනීපරිපාචිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජනෙතා දො ආපනතියො ආපජ්ජති : භුඤ්ජස්සාමිති පටිග්ගණ්හාති, ආපනති දුක්ඛං; අපේක්ඛාභාරෙ අපේක්ඛාභාරෙ ආපනති පාච්ඡන්දයය.

10. භික්ඛුනියා සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙනෙතා දො ආපනතියො ආපජ්ජති : නිසීදති, පයොගෙ දුක්ඛං. නිසිනෙත ආපනති පාච්ඡන්දයය.

බ්බාදවගෙහා නතිශො.

භොජනවගෙහා.

1. තතුතනරිං¹ ආවසථපිණ්ඩං භුඤ්ජනෙතා දො ආපනතියො ආපජ්ජති : භුඤ්ජස්සාමිති පටිග්ගණ්හාති, ආපනති දුක්ඛං. අපේක්ඛාභාරෙ අපේක්ඛාභාරෙ ආපනති පාච්ඡන්දයය.

2. ගණභොජනං භුඤ්ජනෙතා දො ආපනතියො ආපජ්ජති : භුඤ්ජස්සාමිති පටිග්ගණ්හාති, ආපනති දුක්ඛං. අපේක්ඛාභාරෙ අපේක්ඛාභාරෙ ආපනති පාච්ඡන්දයය.

3. පරමපරභොජනං භුඤ්ජනෙතා වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති : භුඤ්ජස්සාමිති පටිග්ගණ්හාති, ආපනති දුක්ඛං. අපේක්ඛාභාරෙ අපේක්ඛාභාරෙ ආපනති පාච්ඡන්දයය.

4. චන්දිපතකපුරෙ පුච්චෙ පටිග්ගණ්හෙචා තතුතනරිං පටිග්ගණ්හනෙතා වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති : ගණ්හාති, පයොගෙ දුක්ඛං. ගතිනෙත ආපනති පාච්ඡන්දයය.

5. භුතනාපී පචාරිතො අනතිරිතං බාදනීයං වා භොජනීයං වා භුඤ්ජනෙතා වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති : බාදස්සාමි භුඤ්ජස්සාමිති² පටිග්ගණ්හාති, ආපනති දුක්ඛං. අපේක්ඛාභාරෙ අපේක්ඛාභාරෙ ආපනති පාච්ඡන්දයය.

1. තතුතනරි ම, ජ, ස., 2. භුඤ්ජස්සාමිති ම, ජ, ස.,

6. හිකුටුම භුතතාවිං පවාරිතං අනතිරිතෙන නාදනීයෙන වා භොජනීයෙන වා අභිගට්ඨං පවාරෙනෙනා වෙ ආපනතීයො ආපජ්ජති: තස්ස වචනෙන බාදිස්සාමි භුඤ්ජිස්සාමිති පටිග්ගණනාති, ආපනති දුක්ඛං සං, භොජනපරිඥාසානෙන ආපනති පාවිතතීයස්ස.

7. විකාලෙ බාදනීයං වා භොජනීයං වා භුඤ්ජනෙනා වෙ ආපනතීයො ආපජ්ජති: බාදිස්සාමි භුඤ්ජිස්සාමිති පටිග්ගණනාති, ආපනති දුක්ඛං සං අපේක්ඛාභාරෙ අපේක්ඛාභාරෙ ආපනති පාවිතතීයස්ස.

8. සන්තිධිකාරකං බාදනීයං වා භොජනීයං වා භුඤ්ජනෙනා වෙ ආපනතීයො ආපජ්ජති: බාදිස්සාමි භුඤ්ජිස්සාමිති පටිග්ගණනාති, ආපනති දුක්ඛං සං, අපේක්ඛාභාරෙ අපේක්ඛාභාරෙ ආපනති පාවිතතීයස්ස.

9. පණ්ණිතභොජනාති අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ජනෙනා වෙ ආපනතීයො ආපජ්ජති: භුඤ්ජිස්සාමිති පටිග්ගණනාති, ආපනති දුක්ඛං සං, අපේක්ඛාභාරෙ අපේක්ඛාභාරෙ ආපනති පාවිතතීයස්ස.

10. අදින්නං මුඛචාරං ආහාරං ආහරනෙනා වෙ ආපනතීයො ආපජ්ජති: භුඤ්ජිස්සාමිති පටිග්ගණනාති, ආපනති දුක්ඛං සං, අපේක්ඛාභාරෙ අපේක්ඛාභාරෙ ආපනති පාවිතතීයස්ස.

භොජනවග්ගො වතුපට්ඨා.

අවෙලිකවග්ගො

1. අවෙලිකස්ස වා පරිබ්බාජකස්ස වා පරිබ්බාජිකාය වා සහත්ථා බාදනීයං වා භොජනීයං වා දෙනෙනා වෙ ආපනතීයො ආපජ්ජති: දෙති, පයොගෙ දුක්ඛං, දිනෙන ආපනති පාවිතතීයස්ස.

2. හිකුටුම 'එභාවුසො ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය පටිසිස්සාමා'ති, තස්ස දුපෙඤා වා අදුපෙඤා වා උග්ගෙසාපේනෙනා වෙ ආපනතීයො ආපජ්ජති: උග්ගෙසාපේති, පයොගෙ දුක්ඛං, උග්ගෙසාපේනෙ ආපනති පාවිතතීයස්ස.

3. සභොජනෙ කුලෙ අනුපබ්ජ් නිසජ්ජං කපෙපනෙනා වෙ ආපනතීයො ආපජ්ජති: නිසිදති, පයොගෙ දුක්ඛං, නිසිනෙන ආපනති පාවිතතීයස්ස.

4. මාතුගාමෙන සද්ධිං රහො පටිච්ඡිනෙන ආසනෙ නිසජ්ජං කපෙපනෙනා වෙ ආපනතීයො ආපජ්ජති: නිසිදති, පයොගෙ දුක්ඛං, නිසිනෙන ආපනති පාවිතතීයස්ස.

5. මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කපෙපනෙනා වෙ ආපනතීයො ආපජ්ජති: නිසිදති, පයොගෙ දුක්ඛං, නිසිනෙන ආපනති පාවිතතීයස්ස.

6. නිමනනිනො සහනො සමානො පුරෙහනනං වා පච්ඡාභනනං වා යනං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා ඤාලෙසු වාරිතනං¹ ආපජ්ජනො වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: පඨමං පාදං උපවාරං.² අතිකකාමෙති, ආපනති දුක්ඛංය; දුතියං පාදං අතිකකාමෙති, ආපනති පාවිතනියංය.

7. තතුතනරිං හෙසජ්ජං විඤ්ඤාපෙනො වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: විඤ්ඤාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. විඤ්ඤාපිතෙ ආපනති පාවිතනියංය.

8. උය්‍යුතනං සෙනං දස්සනාය ගච්ඡෙනො වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: ගච්ඡති, ආපනති දුක්ඛංය. යත්ථ සිතො පස්සති, ආපනති පාවිතනියංය.

9. අතිරෙකතිරනනං සෙනාය ව්‍යනො වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: වස්සති, පයොගෙ දුක්ඛං. ච්ඡිතෙ ආපනති පාවිතනියංය.

10. උයෙඝාඨිකං ගච්ඡෙනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති: ගච්ඡති, ආපනති දුක්ඛංය. යත්ථ සිතො පස්සති, ආපනති පාවිතනියංය.

අවෙලුඛවගොගා පඤ්චමො.

සුග්ගමෙරසවගොගා

1. මජ්ජං පිට්තො දො ආපනතියො ආපජ්ජති: පිට්ඨස්සාමිති පටිඤ්ඤානාති, ආපනති දුක්ඛංය. අජේඤ්ඤාගාරෙ අජේඤ්ඤාගාරෙ ආපනති පාවිතනියංය.

2. භික්ඛුං අභිතුලිපනොදකෙන භාසෙනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති: භාසෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. භාසිතෙ³ ආපනති පාවිතනියංය.

3. උදකෙ කිලිනො වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: ගෙට්ඨා ගොප්ඨකෙ උදකෙ කිලිති, ආපනති දුක්ඛංය. උපරි ගොප්ඨකෙ කිලිති, ආපනති පාවිතනියංය.

4. අනාදරියං කරොනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති: කරොති, පයොගෙ දුක්ඛං. තෙන ආපනති පාවිතනියංය.

5. භික්ඛුං භිංසාපෙනො වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: භිංසාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. භිංසාපිතෙ ආපනති පාවිතනියංය.

6. ජොඨං සමාදහිත්වා විසිබ්බෙනො වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: සමාදහති, පයොගෙ දුක්ඛං. සමාදහිතෙ ආපනති පාවිතනියංය.

7. ඔරෙනඤ්ඤානං නභායෙනො වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: නභායති, පයොගෙ දුක්ඛං. නභානපරියොසානෙ ආපනති පාවිතනියංය.

1 පුරෙහනනං පච්ඡාභනනං ඤාලෙසු වාරිතනං. ම, ජ, සං. 2. උපවාරං. ම, ජ, සං.
3. සමභුතාසියමිනං, සං.

8. අනාදිසිමා තිණණං දුබ්බණණකරණානං අසුසුතරං දුබ්බණණකරණං තවං විවරං පරිභුඤ්ජනො ඥො ආපනානිගො ආපජ්ජති : පරිභුඤ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං. පරිභුතෙන ආපනති පාවිතරියස්ස.

9. භික්ඛුස්ස වා භික්ඛුනියා වා සික්කමානාය වා සාමණේරස්ස වා සාමණේරියා වා සාමං විවරං විකප්පෙතො අපච්චුඤාරකං¹ පරිභුඤ්ජනො ඥො ආපනානිගො ආපජ්ජති : පරිභුඤ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං. පරිභුතෙන ආපනති පාවිතරියස්ස.

10. භික්ඛුස්ස පතනං වා විවරං වා නිසීදනං වා සුචිසරං වා කාය-බ්බිකං වා අපතිධෙතො ඥො ආපනානිගො ආපජ්ජති : අපතිධෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. අපතිඤ්ඤා² ආපනති පාවිතරියස්ස.

සුග්ගමෙරසවගො ජට්ටො.

සප්පාණකවගො

1. සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරෙපෙනො කති ආපනානිගො ආපජ්ජති? සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරෙපෙනො වතස්සො ආපනානිගො ආපජ්ජති: අනොදිස්ස ඔපාතං බණ්ති, යො කොචි පපතිමා මරියානිති, ආපනති දුක්ඛං. මනුස්සො තස්මිං පපතිමා මරති, ආපනති පාරජිකස්ස, යකො වා පෙතො වා තිරච්ඡානගත-මනුස්සවිග්ගහො වා තස්මිං පපතිමා මරති, ආපනති ථුලලච්චයස්ස. තිරච්ඡානගතො තස්මිං පපතිමා මරති, ආපනති පාවිතරියස්ස. සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරෙපෙනො ඉමා වතස්සො ආපනානිගො ආපජ්ජති.

2. ජාතං භප්පාණකං උදකං පරිභුඤ්ජනො ඥො ආපනානිගො ආපජ්ජති : පරිභුඤ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං. පරිභුතෙන ආපනති පාවිතරියස්ස.

3. ජාතං යථාධම්මං නිගතාධිකරණං පුත කමමාය උකෙකාවෙනො ඥො ආපනානිගො ආපජ්ජති: උකෙකාවෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. උකෙකාවිතෙ ආපනති පාවිතරියස්ස.

4. භික්ඛුස්ස ජාතං දුට්ඨුලං ආපනතිං පටිච්ඡාදෙනො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: පාවිතරියං.

5. ජාතං උභනවිසතිවස්සං පුග්ගලං උපසම්පාදෙනො ඥො ආපනානිගො ආපජ්ජති: උපසම්පාදෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. උපසම්පාදිතෙ ආපනති පාවිතරියස්ස.

6. ජාතං ථෙය්‍යසංකේත සද්ධිං සංවිධාය එකභානමග්ගං පටිපජ්ජනො ඥො ආපනානිගො ආපජ්ජති: පටිපජ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං. පටිපජ්ජනෙ ආපනති පාවිතරියස්ස.

1. අපච්චුඤාරණං. 2. අපතිඤ්ඤා. 3. අපතිඤ්ඤා. 4. අපතිඤ්ඤා.

7. මානුෂාමෙත සද්ධිං සංවිධාය ඵකඤ්ඤානමයං පටිපජ්ජනෙතා චෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: පටිපජ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං, පටි-පනෙන ආපනති පාචිනියස්ස.

8 පාපිකාය දිට්ඨියා යාව තතියං සමනුභාසියමානො¹ නපටි තිස්සජ්ජනෙතා ඥෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: ඤානතියා දුක්ඛං කමම වාචාපරියොසානෙ ආපනති පාචිනියස්ස.

9. ජානං තථාචාදිනා භික්ඛුනා අකතානුධම්මෙන² තං දිට්ඨිං අපටිතිස්සවෙත්ත සද්ධිං සමනුඤ්ඤානෙතා ඥෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: සමනුඤ්ඤති, පයොගෙ දුක්ඛං, සමනුතෙන ආපනති පාචිනියස්ස.

10. ජානං තථා නාසිතං සමනුඤ්ඤාසං උපලාපෙනෙතා චෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: උපලාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං, උපලාපිතෙ ආපනති පාචිනියස්ස.

සප්පාණ්ඩවග්ගො සතතමො.

සහධමමිකවග්ගො

1. භික්ඛුහි සහධමමිකං වුවවමානො 'න තාචාහං ආවුසො ඵකසමිං සිකඛාපදෙ සිකඛිස්සාමි, යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං වෘත්තං විනයධරං පටිපුච්ඡිස්සාමි'ති හණනෙතා චෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: හණති, පයොගෙ දුක්ඛං, හණිතෙ ආපනති පාචිනියස්ස.

2. විනයං විචණ්ණෙනෙතා චෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: විචණ්ණෙති, පයොගෙ දුක්ඛං, විචණ්ණිතෙ ආපනති පාචිනියස්ස.

3. මොගෙනෙතා චෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: අනාරොපිතෙ මොගෙ මොගෙති, ආපනති දුක්ඛං, අනාරොපිතෙ මොගෙ මොගෙති, ආපනති පාචිනියස්ස.

4. භික්ඛුස්ස කුපිතො අනත්තමනො පහාරං දෙනෙතා ඥෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: පහරති, පයොගෙ දුක්ඛං, පහරිතෙ³ ආපනති පාචිනියස්ස.

5. භික්ඛුස්ස කුපිතො අනත්තමනො තලසතතිකං උග්ගිරිනෙතා චෙ ආපනතියො ආපජ්ජති. උග්ගිරති, පයොගෙ දුක්ඛං, උග්ගිරිතෙ ආපනති පාචිනියස්ස.

6. භික්ඛුං අමුලකෙන සඛ්ඤාදිසෙසෙන අනුඤ්ඤානෙතා චෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: අනුඤ්ඤති, පයොගෙ දුක්ඛං, අනුඤ්ඤිතෙ ආපනති පාචිනියස්ස.

7. භික්ඛුස්ස සඤ්චිච්ච කුකකුච්චං උපදහනෙතා චෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: උපදහති, පයොගෙ දුක්ඛං, උපදහිතෙ ආපනති පාචිනියස්ස.

1. අමනුභාසනාය ම. ජ. ස. 2. අකතානුධම්මෙන ම. ජ. ස. 3. පහත ම. ජ. ස.

8. අනාදි සිඬා තිණණං දුබ්බණණකරණං අඤ්ඤාතරං දුබ්බණණ කරණං තවං විවරං පරිභුඤ්ජනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති : පරිභුඤ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං. පරිභුතෙන ආපනති පාවිතරියං.

9. භික්ඛුස්ස වා භික්ඛුනියා වා සික්ඛමානාය වා සාමණේරස්ස වා සාමණේරියා වා සාමං විවරං විභප්පඤ්ඤා අපච්චුඤ්ඤාරකං¹ පරි-භුඤ්ජනො වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති : පරිභුඤ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං. පරිභුතෙන ආපනති පාවිතරියං.

10. භික්ඛුස්ස පතනං වා විවරං වා නිසීදනං වා සුචිශ්රං වා කාය-බන්ධනං වා අපතිධෙතො වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති : අපතිධෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. අපතිදො² ආපනති පාවිතරියං.

සුගමෙරසවගො ජට්ටො.

සප්පාණකවගො

1. සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරුපෙනො කති ආපනතියො ආපජ්ජති? සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරුපෙනො වතස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති: අනෙදිස්ස ඔපාතං බණති, යො කොපි පප-තිඤ්ඤා මරියාතිති, ආපනති දුක්ඛං. මනුස්සො තස්මිං පපතිඤ්ඤා මරති, ආපනති පාරජිකස්ස, යකො වා පෙනො වා තිරච්ඡානගත-මනුස්සවිග්ගො වා තස්මිං පපතිඤ්ඤා මරති, ආපනති ථුලලච්චියස්ස, තිරච්ඡානගතො තස්මිං පපතිඤ්ඤා මරති, ආපනති පාවිතරියං. සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වොරුපෙනො ඉමා වතස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති.

2. ජානං සප්පාණකං උදකං පරිභුඤ්ජනො වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති : පරිභුඤ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං. පරිභුතෙන ආපනති පාවිතරියං.

3. ජානං යථාධර්මං නිගතාධිකරණං පුත කමමාය උකෙකාටෙනො වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: උකෙකාටෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. උකෙකාටිතෙ ආපනති පාවිතරියං.

4. භික්ඛුස්ස ජානං දුට්ඨුලං ආපනතිං පටිච්ඡාදෙනො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: පාවිතරියං.

5. ජානං උභනවිසතිවස්සං පුග්ගලං උපසම්පාදෙනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති: උපසම්පාදෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. උප-සම්පාදිතෙ ආපනති පාවිතරියං.

6. ජානං ථෙය්‍යසංකේත සද්ධිං සංවිධාය එකධානමග්ගං පටි-පජ්ජනො වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: පටිපජ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං. පටිපත්තෙ ආපනති පාවිතරියං.

1. අපච්චුඤ්ඤාරකං. ම. ජ. අං. 2. අපතිසිතෙ, ම ජ.,

7. මානුෂාමෙත සද්ධිං සංවිධාය ඵකඤ්ඤානමයං පටිපජ්ජනෙතා චෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: පටිපජ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං, පටි-පනන ආපනති පාචිනියස්ස.

8 පාපිකාය දිට්ඨියා යාව තතියං සමනුභාසියමානො¹ නපටි තිස්සජ්ජනෙතා ඥෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: ඤාතියා දුක්ඛං කමම වාචාපරියොසානෙ ආපනති පාචිනියස්ස.

9. ජානං තථාචාදිනා භික්ඛුනා අකතානුධම්මෙන² තං දිට්ඨිං අපටිතිස්සවෙත්ත සද්ධිං සමමුඤ්ජනෙතා ඥෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: සමමුඤ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං, සමමුඤ්ජනෙත ආපනති පාචිනියස්ස.

10. ජානං තථා නාසිතං සමණුඤ්ජෙසං උපලාපෙනෙතා චෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: උපලාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං, උපලාපිතෙ ආපනති පාචිනියස්ස

සප්පාණ්ඩවගො සතනමො.

සහධම්මකවගො

1. භික්ඛුහි සහධම්මකං වුච්චමානො 'න තාචාහං ආවුසො ඵතසමිං සිකඛාපදෙ සිකඛිස්සාමි, යාව න අඤ්ඤං භික්ඛුං වෘත්තං විනයධරං පටිපුච්ඡිස්සාමි'ති හණනෙතා චෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: හණති, පයොගෙ දුක්ඛං, හණිතෙ ආපනති පාචිනියස්ස.

2. විනයං විචණ්ණෙනෙතා චෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: විචණ්ණෙති, පයොගෙ දුක්ඛං, විචණ්ණිතෙ ආපනති පාචිනියස්ස.

3. මොගෙනෙතා චෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: අනාරොපිතෙ මොගෙ මොගෙති, ආපනති දුක්ඛං, අනාරොපිතෙ මොගෙ මොගෙති, ආපනති පාචිනියස්ස.

4. භික්ඛුස්ස කුපිතො අනත්තමනො පහාරං දෙනෙතා ඥෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: පහරති, පයොගෙ දුක්ඛං, පහරිතෙ³ ආපනති පාචිනියස්ස.

5. භික්ඛුස්ස කුපිතො අනත්තමනො තලසතතිකං උග්ගිරනෙතා චෙ ආපනතියො ආපජ්ජති. උග්ගිරති, පයොගෙ දුක්ඛං, උග්ගිරිතෙ ආපනති පාචිනියස්ස.

6. භික්ඛුං අමුලකෙන සඛ්ඤාදිසෙසෙන අනුඤ්ඤානෙතා චෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: අනුඤ්ඤාති, පයොගෙ දුක්ඛං, අනුඤ්ඤිතෙ ආපනති පාචිනියස්ස.

7. භික්ඛුස්ස සඤ්චිච්ච කුකකුච්චං උපදහනෙතා චෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: උපදහති, පයොගෙ දුක්ඛං, උපදහිතෙ ආපනති පාචිනියස්ස.

1. ආමනුභාසනාය ම. ජ. ස. 2. අකතානුධම්මෙත ම. ජ. ස. 3. පහත ම. ජ. ස.

8. හික්කුනංගණක ජාතානං කලකජාතානං විවාදපනානං උපස්සුතිං නිට්ඨනොං වෙ ආපනානො ආපජ්ජති: සොස්සාමිති ගවජ්ජති, ආපනානි දුක්ඛංයං. යථ සිනො සුණාති, ආපනානි පාවිනානංයං.

9. ධම්මිකානං කම්මානං ඡන්දං දන්වා පච්ඡා බීයනධම්මං ආපජ්ජනොං වෙ ආපනානො ආපජ්ජති: බීයති, පයොගෙ දුක්ඛංයං. බිසිතෙ ආපනානි පාවිනානංයං.

10. සඛෙස විනිවජ්ජකථාය වනනමානාය ඡන්දං අදන්වා උදායාසනා පක්කම්මනොං වෙ ආපනානො ආපජ්ජති: පරිසාය ගජ්ජපාසං විජ්-ගනනංයං ආපනානි දුක්ඛංයං. විජ්ජිතෙ ආපනානි පාවිනානංයං.

11. සමග්ගෙක සඛෙසන විවරං දන්වා පච්ඡා බීයනධම්මං ආපජ්ජනොං වෙ ආපනානො ආපජ්ජති: බීයති, පයොගෙ දුක්ඛංයං. බිසිතෙ ආපනානි පාවිනානංයං.

12. ජාතං සබ්බිකං ලාභං පරිණතං පුග්ගලංයං පරිණාමෙනොං වෙ ආපනානො ආපජ්ජති: පරිණාමෙති, පයොගෙ දුක්ඛංයං. පරිණාමිතෙ ආපනානි පාවිනානංයං.

සහධම්මිකවග්ගො අට්ඨමො.

රුජ්ජවග්ගො

1. පුබ්බෙ අප්පට්ඨිකං විදිතො රඤ්ඤෙ අනෙකපුරං පටිසනොං වෙ ආපනානො ආපජ්ජති: පඨමං පාදං උම්මාරං අතික්කාමෙති, ආපනානි දුක්ඛංයං. දුතියං පාදං අතික්කාමෙති, ආපනානි පාවිනානංයං.

2. රතනං උග්ගණනෙනොං වෙ ආපනානො ආපජ්ජති. ගණනාති, පයොගෙ දුක්ඛංයං. ගහිතෙ ආපනානි පාවිනානංයං.

3. සත්තං හික්කුං අනාපුච්ඡා විකාලෙ ගාමං පටිසනොං වෙ ආපනානො ආපජ්ජති: පඨමං පාදං පරිකෙඛපං අතික්කාමෙති, ආපනානි දුක්ඛංයං. දුතියං පාදං අතික්කාමෙති, ආපනානි පාවිනානංයං.

4. අට්ඨමයං වා දනනමයං වා විසාණමයං වා සුච්ඡිකරං කාරු-පෙනොං වෙ ආපනානො ආපජ්ජති. කාරුපෙති, පයොගෙ දුක්ඛංයං. කාරුපිතෙ ආපනානි පාවිනානංයං.

5. පමාණාතික්කනං මඤ්චං වා පිඨං වා කාරුපෙනොං වෙ ආපනානො ආපජ්ජති: කාරුපෙති, පයොගෙ දුක්ඛංයං. කාරුපිතෙ ආපනානි පාවිනානංයං.

6. මඤ්චං වා පිඨං වා තුලොනඤ්ඤං කාරුපෙනොං වෙ ආපනානො ආපජ්ජති: කාරුපෙති, පයොගෙ දුක්ඛංයං. කාරුපිතෙ ආපනානි පාවිනානංයං.

7. පමාණාතිකකතනං නිසිදනං කාරුපෙනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති: කාරුපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. කාරුපිනෙ ආපනති පාවිතතියස්ස.

8. පමාණාතිකකතනං කණ්ඩුපට්ඨාදිං කාරුපෙනො වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: කාරුපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. කාරුපිනෙ ආපනති පාවිතතියස්ස.

9. පමාණාතිකකතනං වසිසිකසාරිකං කාරුපෙනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති: කාරුපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. කාරුපිනෙ ආපනති පාවිතතියස්ස.

10. සුගතවිවරපමාණං විවරං කාරුපෙනො කති ආපනතියො ආපජ්ජති? සුගත විවරපමාණං විවරං කාරුපෙනො වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: කාරුපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. කාරුපිනෙ ආපනති පාවිතතියස්ස. සුගතවිවරපමාණං විවරං කාරුපෙනො ඉමා දො ආපනතියො ආපජ්ජති.

ශ්‍රීජම්බෙහා නම්මො

බුද්දකා

නිට්ඨිතා.

පාට්‍රිදේශනීයකණ්ඩා

1. අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනීයා අනාරඝරං පට්ඨාය හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙත්වා භුඤ්ජනො කති ආපනතියො ආපජ්ජති? අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනීයා අනාරඝරං පට්ඨාය හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වසහජා පටිග්ගහෙත්වා භුඤ්ජනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති: භුඤ්ජස්සාමිති පටිග්ගණ්හාති, ආපනති දුක්ඛං. අජේඤ්ඤාතො අජේඤ්ඤාතො ආපනති පාට්‍රිදේශනීයස්ස. අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනීයා අනාරඝරං පට්ඨාය හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙත්වා භුඤ්ජනො ඉමා වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති.

2. භික්ඛුනීයා වොසාසනනීයා න නිවාරෙත්වා භුඤ්ජනො වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: භුඤ්ජස්සාමිති පටිග්ගණ්හාති, ආපනති දුක්ඛං. අජේඤ්ඤාතො අජේඤ්ඤාතො ආපනති පාට්‍රිදේශනීයස්ස.

3. සෙබසම්මනෙසු ඤාලෙසු බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙත්වා භුඤ්ජනො දො ආපනතියො ආපජ්ජති: භුඤ්ජස්සාමිති පටිග්ගණ්හාති, ආපනති දුක්ඛං. අජේඤ්ඤාතො අජේඤ්ඤාතො ආපනති පාට්‍රිදේශනීයස්ස.

4. ආරඤ්ඤකෙසු සෙනාසනෙසු පුබ්බ අප්පට්ඨිදිනං බාදනීයං වා භොජනීයං වා අජේඤ්ඤාතො සහජා පටිග්ගහෙත්වා භුඤ්ජනො කති ආපනතියො ආපජ්ජති? ආරඤ්ඤකෙසු සෙනාසනෙසු පුබ්බ අප්පට්-

සංවිදිතං බාදනීයං වා භොජනීයං වා අරුකාරමෙ සහජා පටිග්ගහෙනා, භුක්ඤ්ඤානො වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: භුක්ඤ්ඤාමිති පටිග්ගහෙනා, ආපනති දුක්ඛං සං, අරුකාරමෙ අරුකාරමෙ ආපනති පාටිදෙසනීයං, ආරුක්ඤ්ඤානෙසු සෙතාසනෙසු පුබ්බෙ අපට්ඨසංවිදිතං බාදනීයං වා භොජනීයං වා අරුකාරමෙ සහජා පටිග්ගහෙනා, භුක්ඤ්ඤානො ඉමා වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති.

වනනාතර පාටිදෙසනීයා

නිට්ඨිතා,

පරිමණිකලවග්ගො

1. අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඔලලෙහිනො නිවාසෙනො කති ආපනතියො ආපජ්ජති? අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඔලලෙහිනො නිවාසෙනො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං. අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඔලලෙහිනො නිවාසෙනො ඉමං එකං ආපනතිං ආපජ්ජති.

2. අනාදරියං පටිච්ච පුරතො වා පච්ඡතො වා ඔලලෙහිනො පාරුපතො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

3. අනාදරියං පටිච්ච කායං විචරිතො අනාරඝරෙ ගච්ඡතො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

4. අනාදරියං පටිච්ච කායං විචරිතො අනාරඝරෙ නිසීදතො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

5. අනාදරියං පටිච්ච හත්ථං වා පාදං වා කිලාපෙනො අනාරඝරෙ ගච්ඡතො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

6. අනාදරියං පටිච්ච හත්ථං වා පාදං වා කිලාපෙනො අනාරඝරෙ නිසීදතො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

7. අනාදරියං පටිච්ච තභං තභං ඔලොකෙනො අනාරඝරෙ ගච්ඡතො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

8. අනාදරියං පටිච්ච තභං තභං ඔලොකෙනො අනාරඝරෙ නිසීදතො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

9. අනාදරියං පටිච්ච උකඛිත්තකාය අනාරඝරෙ ගච්ඡතො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

10. අනාදරියං පටිච්ච උකඛිත්තකාය අනාරඝරෙ නිසීදතො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

පරිමණිකලවග්ගො පඨමො.

උජ්ජග්ගිකාවගො

1. අනාදරියං පටිච්ච උජ්ජග්ගිකාය අනාරඝරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

2. අනාදරියං පටිච්ච උජ්ජග්ගිකාය අනාරඝරෙ නිසීදන්තො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

3. අනාදරියං පටිච්ච උච්චාසද්ධං මහාසද්ධං කරුණො අනාරඝරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

4. අනාදරියං පටිච්ච උච්චාසද්ධං මහාසද්ධං කරුණො අනාරඝරෙ නිසීදන්තො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

5. අනාදරියං පටිච්ච කායප්පවාලකං අනාරඝරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

6. අනාදරියං පටිච්ච කායප්පවාලකං අනාරඝරෙ නිසීදන්තො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

7. අනාදරියං පටිච්ච බාහුප්පවාලකං අනාරඝරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

8. අනාදරියං පටිච්ච බාහුප්පවාලකං අනාරඝරෙ නිසීදන්තො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

9. අනාදරියං පටිච්ච සීඝ්‍රප්පවාලකං අනාරඝරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

10. අනාදරියං පටිච්ච සීඝ්‍රප්පවාලකං අනාරඝරෙ නිසීදන්තො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

උජ්ජග්ගිකාවගො දුතිසො.

බම්බකතාවගො

1. අනාදරියං පටිච්ච බම්බකතො අනාරඝරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

2. අනාදරියං පටිච්ච බම්බකතො අනාරඝරෙ නිසීදන්තො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

3. අනාදරියං පටිච්ච ඔගුණ්ඨිතො අනාරඝරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

4. අනාදරියං පටිච්ච ඔගුණ්ඨිතො අනාරඝරෙ නිසීදන්තො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

5. අනාදරියං පටිච්ච උකකුටිකාය අනාරඝරෙ ගච්ඡන්තො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

6. අනාදරියං පටිච්ච පලලච්ඡිකාය අනාරඝරෙ නිසීදන්තො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

7. අනාදරියං පටිච්ච අසකකල්මං පිණ්ඩපාතං පටිග්ගණ්හනො ඵකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

8. අනාදරියං පටිච්ච තහං තහං ඔලොකෙනො පිණ්ඩපාතං පටිග්ගණ්හනො ඵකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

9. අනාදරියං පටිච්ච සුපඤ්ඤව ඛත්තං පටිග්ගණ්හනො ඵකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

10. අනාදරියං පටිච්ච චූපිකතං පිණ්ඩපාතං පටිග්ගණ්හනො ඵකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

බ්‍රහ්මකතවග්ගො නානිසො.

පිණ්ඩපානවග්ගො

1. අනාදරියං පටිච්ච අසකකල්මං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජනො ඵකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

2. අනාදරියං පටිච්ච තහං තහං ඔලොකෙනො පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජනො ඵකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

3. අනාදරියං පටිච්ච තහං තහං ඔමසිත්වා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජනො ඵකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

4. අනාදරියං පටිච්ච සුපඤ්ඤව ඛත්තං භුඤ්ජනො ඵකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

5. අනාදරියං පටිච්ච චූපිකතං ඔමසිත්වා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජනො ඵකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

6. අනාදරියං පටිච්ච සුපං වා බ්‍රහ්මඤ්ජනං ඔදනෙන පටිච්ඡාදෙනො ඵකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

7. අනාදරියං පටිච්ච සුපං වා ඔදනං වා අභිලාෂො අත්තනො අත්තං විඤ්ඤපෙත්වා භුඤ්ජනො ඵකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

8. අනාදරියං පටිච්ච උප්කිංතසඤ්ඤා පරෙසං පතනං ඔලොකෙනො ඵකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

9. අනාදරියං පටිච්ච මහනතං කබලං කරොතො ඵකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

10. අනාදරියං පටිච්ච දීඝං ආලොපං කරොතො ඵකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

පිණ්ඩපානවග්ගො චතුසො.

කබලවග්ගො

1. අනාදරියං පටිච්ච අනාගටෙ කබලෙ මුඛචාරං විවරනො ඵකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

2. අනාදරියං පටිච්ච භුඤ්ජමානො සබ්බං කත්ථං මුඛෙ පකම්පනො ඵකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

3. අනාදරිය පටිච්ච සකබලෙන මුඛෙන බ්‍යාගරනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

4. අනාදරිය පටිච්ච විඤ්ඤකෙකපකං භුඤ්ජනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

5. අනාදරිය පටිච්ච කබලාවච්ඡේදකං භුඤ්ජනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

6. අනාදරිය පටිච්ච අවගණකාරකං භුඤ්ජනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

7. අනාදරිය පටිච්ච ගජ්ජනිද්ධුතකං භුඤ්ජනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

8. අනාදරිය පටිච්ච සිත්ථාවකාරකං භුඤ්ජනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

9. අනාදරිය පටිච්ච ජිව්හා නිව්ජාරකං! භුඤ්ජනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

10. අනාදරිය පටිච්ච චප්පච්චකාරකං භුඤ්ජනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

භබලවගො පඤ්චමො.

සුරුසුරුචගො.

1. අනාදරිය පටිච්ච සුරුසුරුකාරකං භුඤ්ජනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

2. අනාදරිය පටිච්ච ගජ්ජනිලොභකං භුඤ්ජනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

3. අනාදරිය පටිච්ච පතනිලොභකං භුඤ්ජනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

4. අනාදරිය පටිච්ච ඔට්ඨනිලොභකං භුඤ්ජනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

5. අනාදරිය පටිච්ච සාම්සෙන ගජ්ජන පානියපාලකං පටිග්ගණනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

6. අනාදරිය පටිච්ච සසිත්ථකං පතනසංචතං අනාරඝරේ ඡෙඛිතො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

7. අනාදරිය පටිච්ච ඡතනපාණිස්ස ධම්මං දෙසෙනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

8. අනාදරිය පටිච්ච දණ්ඩපාණිස්ස ධම්මං දෙසෙනො; එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: දුක්ඛං.

9. අනාදරියං පටිච්ච සන්තප්තියා ධම්මං දෙසෙන්නො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

10. අනාදරියං පටිච්ච ආයුධපාණියා ධම්මං දෙසෙන්නො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

සුරුසුරුවගො ඡවෙඛා.

පාදුකාවගො.

1. අනාදරියං පටිච්ච පාදුකාරුලුහස්ස ධම්මං දෙසෙන්නො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

2. අනාදරියං පටිච්ච උපාහතාරුලුහස්ස ධම්මං දෙසෙන්නො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

3. අනාදරියං පටිච්ච යානගතස්ස ධම්මං දෙසෙන්නො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

4. අනාදරියං පටිච්ච සයනගතස්ස ධම්මං දෙසෙන්නො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

5. අනාදරියං පටිච්ච සලලඤ්ඤාය නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙන්නො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

6. අනාදරියං පටිච්ච වෙසිතසීසස්ස ධම්මං දෙසෙන්නො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

7. අනාදරියං පටිච්ච ඔගුණ්ණිකසීසස්ස ධම්මං දෙසෙන්නො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

8. අනාදරියං පටිච්ච ඡමාය නිසිද්ධා ආසනෙ නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙන්නො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

9. අනාදරියං පටිච්ච නිවේ ආසනෙ නිසිද්ධා උච්ච ආසනෙ නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙන්නො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

10. අනාදරියං පටිච්ච ඕතො නිසින්නස්ස ධම්මං දෙසෙන්නො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

11. අනාදරියං පටිච්ච පච්ඡතො ගච්ඡන්නො පුරතො ගච්ඡන්නස්ස ධම්මං දෙසෙන්නො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

12. අනාදරියං පටිච්ච උපපථෙන ගච්ඡන්නො පථෙන ගච්ඡන්නස්ස ධම්මං දෙසෙන්නො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

13. අනාදරියං පටිච්ච ඕතො උච්චාරං වා පස්සාවං වා කඤ්ඤොනො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

14. අනාදරියං පටිච්ච හරිතෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කඤ්ඤොනො එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං.

15. අනාදරය පරිච්ඡි උදකෙ උවාරං වා පසාචං වා බෙලං වා කණෙනො කති ආපනිතො ආපජ්ජති? අනාදරය පරිච්ඡි උදකෙ උවාරං වා පසාචං වා බෙලං වා කණෙනො එකං ආපනිතො ආපජ්ජති: දුක්ඛං, අනාදරය පරිච්ඡි උදකෙ උවාරං වා පසාචං වා බෙලං වා කණෙනො ඉමං එකං ආපනිතො ආපජ්ජති.

පාදුකාවගොගා සත්තමො.

සෙබ්බා නිට්ඨිතා.

කතාපනතිවාර්ත නිට්ඨිතො දුතීයො.

විපතනිවාර්ත

1. මෙට්ඨං ධම්මං පරිසෙවනනස්ස ආපනිතො වතුනං විපතනිතං කති විපතනිතො හජනති? මෙට්ඨං ධම්මං පරිසෙවනනස්ස ආපනිතො වතුනං විපතනිතං චෙ විපතනිතො හජනති: සීයා සීල-විපතනි, සීයා ආචාරවිපතනි-පෙ-.

2. අනාදරය පරිච්ඡි උදකෙ උවාරං වා පසාචං වා බෙලං වා කණෙනස්ස ආපනි වතුනං විපතනිතං කති විපතනිතො හජති? අනාදරය පරිච්ඡි උදකෙ උවාරං වා පසාචං බෙලං වා කණෙනස්ස ආපනි වතුනං විපතනිතං එකං විපතනි හජති: ආචාරවිපතනි.

විපතනිවාර්ත නිට්ඨිතො තතීයො

සංඛගිතිවාර්ත

1. මෙට්ඨං ධම්මං පරිසෙවනනස්ස ආපනිතො සත්තනනං ආපනිතකකිකානං කතීති ආපනිතකකිකෙති සංඛගිතා? මෙට්ඨං ධම්මං පරිසෙවනනස්ස ආපනිතො සත්තනනං ආපනිතකකිකානං තීති ආපනිතකකිකෙති සංඛගිතා: සීයා පාරජිකාපනිතකකිකෙති; සීයා ථුලලවමයාපනිතකකිකෙති; සීයා දුක්ඛවාපනිතකකිකෙති-පෙ-.

2. අනාදරය පරිච්ඡි උදකෙ උවාරං වා පසාචං වා බෙලං වා කණෙනස්ස ආපනි සත්තනනං ආපනිතකකිකානං කතීති ආපනිතකකිකෙති සංඛගිතා? අනාදරය පරිච්ඡි උදකෙ උවාරං වා පසාචං වා බෙලං වා කණෙනස්ස ආපනි සත්තනනං ආපනිතකකිකානං එකෙන ආපනිතකකිකෙති සංඛගිතා: දුක්ඛවාපනිතකකිකෙති.

සංඛගිතිවාර්ත නිට්ඨිතො වතුපෙඨා.

සමුට්ඨානවාර්ත

1. මෙට්ඨං ධම්මං පරිසෙවනනස්ස ආපනිතො ඡන්තං ආපනි සමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානනි? මෙට්ඨං ධම්මං පරිසෙවනනස්ස ආපනිතො ඡන්තං ආපනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානනි¹ භාගතො ව විත්තතො ව සමුට්ඨානනි; න වාචනො-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙළං වා කරුණකස්ස ආපනති ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති? අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙළං වා කරුණකස්ස ආපනති ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකක සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති; න ඩාවතො.

සමුට්ඨානවාගේ නිබ්බිතො පඤ්චමො.

අභිකරණවාගේ

1. මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවනකස්ස ආපනතියො වතුනනං අභිකරණානං කතමං අභිකරණං? මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවනකස්ස ආපනතියො වතුනනං අභිකරණානං ආපනතාධිකරණං-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙළං වා කරුණකස්ස ආපනති වතුනනං අභිකරණානං කතමං අභිකරණං? අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙළං වා කරුණකස්ස ආපනති වතුනනං අභිකරණානං ආපනතාධිකරණං.

අභිකරණවාගේ නිබ්බිතො ඡ්වෙද්ධා

සමථවාගේ

1. මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවනකස්ස ආපනතියො සත්තනනං සමථානං කතීති සමථෙති සමමනති? මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවනකස්ස ආපනතියො සත්තනනං සමථානං තීති සමථෙති සමමනති: සීයා සමමුඛා විනයෙන ව පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව. සීයා සමමුඛා විනයෙන ව තිණ වන්දාරකෙන ව-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙළං වා කරුණකස්ස ආපනති සත්තනනං සමථානං කතීති සමථෙති සමමනති? අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙළං වා කරුණකස්ස ආපනති සත්තනනං සමථානං තීති සමථෙති සමමනති: සීයා සමමුඛා විනයෙන ව, පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව, සීයා සමමුඛා විනයෙන ව තිණවන්දාරකෙන ව.

සමථවාගේ නිබ්බිතො සත්තමො.

සමුච්චසවාගේ

1. මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවනෙතො කති ආපනතියො ආපජ්ජති? මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවනෙතො තියස්සා ආපනතියො ආපජ්ජති: අකඛ්ඛිතෙ¹ සරීරෙ මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවති, ආපනති පාරාජිකස්ස. යෙභුයෙසන බසිතෙ² සරීරෙ මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවති, ආපනති ඵලලව්වස්ස. චිත්තකතෙ³ මුලෙ අවජ්ජපනතං අභිගජ්ජතං පවෙසෙති, ආපනති දුක්ඛවස්ස. මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවනෙතො ඉමා තියස්සා ආපනතියො ආපජ්ජති.

1. අකඛ්ඛිතෙ, ෧, ඡ, සං, 2. බාසිතෙ ම ඡ සං, 3. චිද්ධකතෙ ම, ඡ, සං,

තා ආපතියෝ වතුනාං විපතීනං කති විපතියෝ හජන්ති? සත්තනාං ආපතීක්ඛකානං කතීති ආපතීක්ඛකේති සඛගිතා? ඡන්තං ආපතීසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානාති? වතුනාං අභිකරණානං කතමං අභිකරණං? සත්තනාං සමථානං කතීති සමපේති සමමනති? තා ආපතියෝ වතුනාං විපතීනං දො විපතියෝ හජන්ති : සීයා සීලවිපතීනං සීයා ආචාරවිපතීනං සත්තනාං ආපතීක්ඛකානං තීති ආපතීක්ඛකේති සඛගිතා : සීයා පාරජිකා පතතික්ඛකේති, සීයා පුලලවචයාපතතික්ඛකේති, සීයා දුක්ඛවා-පතතික්ඛකේති. ඡන්තං ආපතීසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානාති : කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨානාති, න වාචතො. වතුනාං අභිකරණානං ආපතනාධිකරණං; සත්තනාං සමථානං තීති සමපේති සමමනති : සීයා සමමුඛාවිනයෙන ව පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව, සීයා සමමුඛාවිනයෙන ව තිණවත්ථාරකෙන ව-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසාඨං වා බෙලං වා කරෙතො කති ආපතියෝ ආපජ්ජති : අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසාඨං වා බෙලං වා කරෙතො එකං ආපතියං ආපජ්ජති : දුක්ඛං. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසාඨං වා බෙලං වා කරෙතො ඉමං එකං ආපතියං ආපජ්ජති.

සා ආපතී වතුනාං විපතීනං කති විපතියෝ හජති? සත්තනාං ආපතීක්ඛකානං කතීති ආපතීක්ඛකේති සඛගිතා? ඡන්තං ආපතීසමුට්ඨානං කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානාති? වතුනාං අභිකරණානං කතමං අභිකරණං? සත්තනාං සමථානං කතීති සම-පේති සමමති? සා ආපතී වතුනාං විපතීනං එකං විපතියං හජති : ආචාරවිපතීනං. සත්තනාං ආපතීක්ඛකානං එකෙන ආපතී-ක්ඛකේති සඛගිතා : දුක්ඛවාපතතික්ඛකේති. ඡන්තං ආපතීසමුට්ඨා-නානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානාති : කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨානාති, න වාචතො. වතුනාං අභිකරණානං ආපතනාධිකරණං. සත්තනාං සමථානං තීති සමපේති සමමති : සීයා සමමුඛාවිනයෙන ව පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව, සීයා සමමුඛාවිනයෙන ව තිණවත්ථාරකෙන ව.

සමුච්චයවාරේ නිවසිතො අරුමො.

ඉමෙ අට්ඨ වාග් සජ්ඣායනාමගෙන¹ ලිඛිතා.

තස්සුඤ්ඤානං :-

කත්ථ පඤ්ඤානති කති ව විපතී සඛගෙන ව,
සමුට්ඨානාධිකරණා සමපේ සමුච්චයෙන වාති.

කන්ද පඤ්ඤානති වාගේ-පාගජිකාගණකො.

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පසසතා අරහතා සමමාසලේඛන මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා පාගජිකං කන්ද පඤ්ඤාතතං? කං ආරබ්භා? කියමිං වජ්ඣසමිං? -පෙ-කෙනාභතනනි.

යං තෙන භගවතා ජානතා පසසතා අරහතා සමමාසලේඛන මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා පාගජිකං කන්ද පඤ්ඤාතතනනි, වෙසාලියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති, සුද්දිනනං කලඤ්චුතතං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනනි සුද්දිනනා කලඤ්චුතතො පුරුණදුග්ගිකාය මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවි, තසමිං වජ්ඣසමිං. අත්ති තන්ද පඤ්ඤාතති අනු-පඤ්ඤාතති අනුපපන්නපඤ්ඤාතති? එකා පඤ්ඤාතති. දො අනු-පඤ්ඤාතතියො. අනුපපන්නපඤ්ඤාතති තසමිං නත්ති. සබ්බන්ද පඤ්ඤාතති පදෙසපඤ්ඤාතති? සබ්බන්ද පඤ්ඤාතති. සාධාරණපඤ්ඤාතති අසා-ධාරණපඤ්ඤාතති? සාධාරණ පඤ්ඤාතති. එකතො පඤ්ඤාතති උභතො පඤ්ඤාතති? උභතො පඤ්ඤාතති. පඤ්චනනාපාතිමො කල්ලදො සානං කන්දොගධං කන්ද පරියාපන්නනනි? තිදුතොගධං; තිදුන පරියාපන්නං. කතමෙත උදෙදුසෙත උදෙදුසං ආගච්ඡති? දුග්ගියෙත උදෙදු-සෙත උදෙදුසං ආගච්ඡති. වතුනනං විපතනිනං කතමා විපතනිති? සිලවිපතනි; සත්තනනං ආපතනිකකුක්ඛානං කතමො ආපතනිකකුක්ඛොති? පාගජිකාපතනිකකුක්ඛො. ඡන්නං ආපතනිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානිති? එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි: කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානි, න වාචතො. -පෙ-කෙනාභතනනි? පරමපරු-භතො:-

“උපාලි දසකො වෙච්ච සොණකො සිග්ගවො තථා මොග්ගලිපුතෙනත පඤ්චමා එතෙ ජලේඝිරිවහගෙ-පෙ-, එතෙ නාගා මහාපඤ්ඤා විතසඤ්ඤා මග්ගකොවිදු විතස දීපෙ පකාසෙසුං පිටකං තමපණ්ණියා” ති.

2. යං තෙන භගවතා-පෙ-අදිනනං ආදිසනපච්චයා පාගජිකං කන්ද පඤ්ඤාතතනනි? රුජගහෙ පඤ්ඤාතතං; කං ආරබ්භාති? ධනියං කුමහකාරචුතතං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනනි? ධනියො කුමහකාර-චුතතො රඤ්ඤා දුරුති අදිනනාති¹ ආදිසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. එකා අනුපඤ්ඤාතති. ඡන්නං ආපතනිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි: සියා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානි, න වාචතො. සියා වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානි, න කායතො. සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානි-පෙ-.

3. සඤ්චිච්ච මනුස්සවිගගහං ජීවිතා වොගෙපණපච්චයා පාගජිකං කන්ද පඤ්ඤාතතනනි? වෙසාලියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති? සමබ-හුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනනි? සමබහුලා භික්ඛු අඤ්ඤා මඤ්ඤාං ජීවිතා වොගෙපණං, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. එකා අනුපඤ්ඤාතති. ඡන්නං ආපතනිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි-පෙ-.

1. අදිනනං. ම. ඡ. සං.

4. අසන්නං අභුතං උත්තරිමනුස්සබ්බමං උලලපනපච්චයා පාඨ ජිහං කන්ද පඤ්ඤානන්දායං? වෙසාලියං පඤ්ඤානන්දායං. කං ආරබ්භාති? වග්ගුමුද්දතිරියෙ හික්ඛු ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිතති? වග්ගුමුද්දතිරියෙ හික්ඛු හිතිනං අඤ්ඤාමඤ්ඤායං උත්තරිමනුස්සබ්බමස්ස වණණං භාසිංසු, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤානති. එකා අනුපඤ්ඤානති ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිඨි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

වන්තාගේ පාඨජිහා
නිට්ඨිතා.

සඤ්ඤාදිසෙසකණ්ඩාදසො.

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සමමාසමුද්ධෙත උපකකම්මා අසුචිං මොවනපච්චයා සඤ්ඤාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤානෙතො? කං ආරබ්භ? කිසමිං වජ්ජසමිං?-පෙ-කෙතනාභතනති?

යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සමමාසමුද්ධෙත උපකකම්මා අසුචිං මොවනපච්චයා සඤ්ඤාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤානෙතොති සාවච්ඡියං පඤ්ඤානෙතො. කං ආරබ්භාති ආයස්මන්තං සෙය්‍යසකං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිතති ආයස්මා සෙය්‍යසකො උපකකම්මා අසුචිං මොවෙසි, තසමිං වජ්ජසමිං. අනි තන්ද පඤ්ඤානති, අනු-පඤ්ඤානති, අනුපපන්නපඤ්ඤානති, එකා පඤ්ඤානති. එකා අනු-පඤ්ඤානති, අනුපපන්නපඤ්ඤානති තසමිං තඤ්ඤාති; සබ්බන්ද පඤ්ඤානති පදෙසපඤ්ඤානති සබ්බන්ද පඤ්ඤානති; සාධාරණපඤ්ඤානති අසාධාරණ පඤ්ඤානති අසාධාරණපඤ්ඤානති; එකතො පඤ්ඤානති, උභතො පඤ්ඤානති? එකතො පඤ්ඤානති. පඤ්ඤානතං පාඨිමොක්ඛද්දෙසානං කන්දොගධං, කන්ද පරියාපන්නාති නිදුකොගධං. නිදුත පරියාපන්නං. කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති තිතියෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති. චතුන්නං විපතතිතං කතමා විපතතිති සීලවිපතති. සත්තන්නං ආපතතිකම්මකොතං කතමො ආපතතිකම්මකොති සඤ්ඤාදිසෙසාපතතිකම්මකො. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතිඨි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාතිති එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, ත වාචතො. කෙතනාභතනති? පරමපරාගතො:-

උපාලි දසකො වෙච සොණකො සිග්ගවො තථා,
මොග්ගලිපුත්තෙන පඤ්චමා එතෙ ජලේසිරිවහයෙ-පෙ-,
එතෙ නාගා මහාපඤ්ඤා විනායඤ්ඤා මග්ගකොවිදා,
විනායං දීපෙ පකාසෙසුං පිටකං තඬ්ඬපණ්ණියාති.

2. මාතුභාමෙත සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජනපච්චයා සඤ්ඤාදි සෙසො කන්ද පඤ්ඤානෙතො? සාවච්ඡියං පඤ්ඤානෙතො. කං ආරබ්භාති? ආයස්මන්තං උද්ධං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිතති? ආයස්මා උද්ධං මාතුභාමෙත සද්ධිං. කායසංසග්ගං සමාපජ්ජ, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, ත වාචතො-පෙ-.

3. මානුෂාමං දුට්ඨලොභි වාචාහි බහාසනපච්චසා සබ්බාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති? සාවච්ඡයං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති? ආයසමන්තං උදයං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනති? ආයසමා උදයි මානුෂාමං දුට්ඨලොභි වාචාහි බහාසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤානති; ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං නිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: සීයා කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො. සීයා වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න කායතො. සීයා කායතො ව වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-.

4. මානුෂාමස්ස සන්තතිකො අත්තනාමපාරිච්ඡිසාස චණ්ණං භාසනපච්චසා සබ්බාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති? සාවච්ඡයං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති? ආයසමන්තං උදයං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනති? ආයසමා උදයි මානුෂාමස්ස සන්තතිකො අත්තනාමපාරිච්ඡිසාස චණ්ණං භාසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං නිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-.

5. සඤ්ඤානං සමාපජ්ජනපච්චසා සබ්බාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති? සාවච්ඡයං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති? ආයසමන්තං උදයං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනති? ආයසමා උදයි සඤ්ඤානං සමාපජ්ජ, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤානති. එකා අනුපඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති: සීයා කායතො සමුට්ඨාති, න වාචතො න චිත්තතො. සීයා වාචතො සමුට්ඨාති, න කායතො න චිත්තතො. සීයා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨාති, න චිත්තතො. සීයා කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො. සීයා වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න කායතො. සීයා කායතො ව වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-.

6. සඤ්ඤාචිකාස කුට්ඨං කාශ්පනපච්චසා සබ්බාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති? ආලච්ඡයං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති? ආලච්ඡිකො භික්ඛු ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනති? ආලච්ඡිකා භික්ඛු සඤ්ඤාචිකාය කුට්ඨෙයා කාරුපෙසුං, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-.

7. මහලොකං විහාරං කාශ්පනපච්චසා සබ්බාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති? කොසම්බයං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති? ආයසමන්තං ඡන්තං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනති? ආයසමා ඡන්තො විහාරවජ්ඣං සොබෙනො අඤ්ඤාතරං වෙතිගරුකං ඡෙදපෙසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-.

8. ගිකඤ්ඤං අමුලකොන පාරිජිකොන බමෙමන අනුදාංසන පච්චසා සබ්බාදිසෙසො කන්ථ පඤ්ඤානෙතාති? රුජගහෙ පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති? මෙතනිගච්ඡමුජ්ජකො භික්ඛු ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනති?

මෙතනිග්‍රමමජ්ඣා භික්ඛු ආයසමන්තං දබ්බං මලලුප්පතං අමුලකෙන පාරජිකෙන ධම්මෙන අනුදායංසෙසුං, තසම් චන්ද්‍රස්මිං, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-.

9. භික්ඛුං අඤ්ඤානාතිසස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චිදෙසං ලෙසමන්තං උපාදාස පාරජිකෙන ධම්මෙන අනුදායංසනපච්චසා සබ්බාදිසෙසො කල්පඤ්ඤානෙතාති? රුජගහෙ පඤ්ඤානෙතා, කං ආරබ්භාති? මෙතනිග්‍රමමජ්ඣා භික්ඛු ආරබ්භ, කිසම් චන්ද්‍රස්මිනති? මෙතනිග්‍රමමජ්ඣා භික්ඛු ආයසමන්තං දබ්බං මලලුප්පතං අඤ්ඤානාතිසස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චිදෙසං ලෙසමන්තං උපාදාස පාරජිකෙන ධම්මෙන අනුදායංසෙසුං, තසම් චන්ද්‍රස්මිං, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-.

10. සබ්බසෙද්ධස්ස භික්ඛුන්තො සාවනනිසං සමනුභාසනාස නපපටිතිස්සජ්ඣනපච්චසා සබ්බාදිසෙසො කල්පඤ්ඤානෙතාති? රුජගහෙ පඤ්ඤානෙතා, කං ආරබ්භාති? දෙවදත්තං ආරබ්භ, කිසම් චන්ද්‍රස්මිනති? දෙවදත්තො සමග්ගස්ස සබ්බස්ස හෙදාය පරික්කම්, තසම් චන්ද්‍රස්මිං, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති-පෙ-.

11. හෙදකානුචිත්තකානං භික්ඛුන්තො සාවනනිසං සමනුභාසනාස නපපටිතිස්සජ්ඣනපච්චසා සබ්බාදිසෙසො කල්පඤ්ඤානෙතාති? රුජගහෙ පඤ්ඤානෙතා, කං ආරබ්භාති? සම්බහුලෙ භික්ඛු ආරබ්භ, කිසම් චන්ද්‍රස්මිනති? සම්බහුලා භික්ඛු දෙවදත්තස්ස සබ්බ හෙදාය පරික්ක මන්තස්ස අනුචිත්තකා අසෙසුං වග්ගවාදකා, තසම් චන්ද්‍රස්මිං, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති-පෙ-.

12. දුබ්බවස්ස භික්ඛුන්තො සාවනනිසං සමනුභාසනාස නපපටි තිස්සජ්ඣනපච්චසා සබ්බාදිසෙසො කල්පඤ්ඤානෙතාති? කොසම්බිං පඤ්ඤානෙතා, කං ආරබ්භාති? ආයසමන්තං ඡන්තං ආරබ්භ, කිසම් චන්ද්‍රස්මිනති? ආයසමා ඡන්තො භික්ඛුති සහධම්මිකං වුවචමානො අත්තානං අවචනිං අකාසී, තසම් චන්ද්‍රස්මිං, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති-පෙ-.

13. කුලදුස්සස්ස භික්ඛුන්තො සාවනනිසං සමනුභාසනාස නපපටි තිස්සජ්ඣනපච්චසා සබ්බාදිසෙසො කල්පඤ්ඤානෙතාති? සාවජිං පඤ්ඤානෙතා, කං ආරබ්භාති? අස්සජ්ජනබ්බසුකෙ භික්ඛු ආරබ්භ, කිසම් චන්ද්‍රස්මිනති? අස්සජ්ජනබ්බසුකා භික්ඛු සබ්බෙත පබ්බාජනීය කම්මකතා භික්ඛු ඡන්දගාමිකා දොසගාමිකා මොහගාමිකා භයගාමිකා පාපෙසුං, තසම් චන්ද්‍රස්මිං, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨා නානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති-පෙ-.

14. අනාදර්ශං පටිච්ච උදහෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලංවා කරණපට්ඨසා දුක්ඛං කන්ත පඤ්ඤාත්තනනි? සාවභිසං පඤ්ඤාත්තං, කං ආරබ්භාති? ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු ආරබ්භ, කීයම් වජ්ඣගමිනනි? ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උදහෙ උච්චාරමපි පස්සාවමපි බෙලමපි අකංසු, තයම් වජ්ඣගමිං, එකා පඤ්ඤානනි, එකා අනුපඤ්ඤානනි, ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න වාචනො-පෙ-.

කන්තපඤ්ඤානනිවාගෙ නිබ්බිතො පබ්බො.

කතාපතනිවාගෙ-පාරාජිකාගණකා

1. මෙට්ඨනං ධම්මං පරිසෙවනපට්ඨයා නති ආපතනියො ආපජ්ජති? මෙට්ඨනං ධම්මං පරිසෙවනපට්ඨයා වතස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති: අකබ්බිතෙ සරිරෙ මෙට්ඨනං ධම්මං පරිසෙවති, ආපතනි පාරාජිකස්ස, ගෙභුගෙයන බ්බිතෙ සරිරෙ මෙට්ඨනං ධම්මං පරිසෙවති, ආපතනි ථුල්ලවට්ඨස්ස, වතතකතෙ මුබ්බෙ අවජ්ජපත්තං අභිනජානං පච්චෙසෙති ආපතනි දුක්ඛවස්ස. ජතුමට්ඨනං¹ පාවිතතියං, මෙට්ඨනං ධම්මං පරි-සෙවනපට්ඨයා ඉමා වතස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති.

2. අදින්නං ආදියනපට්ඨයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති? අදින්නං ආදියනපට්ඨයා තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති: පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අශ්ශතකං අදින්නං ථෙය්‍යසංඛ්ඛාතං ආදියති, ආපතනි පාරාජිකස්ස, අතිරෙකමාසකං වා උභනපඤ්චමාසකං වා අශ්ශතකං අදින්නං ථෙය්‍යසංඛ්ඛාතං ආදියති, ආපතනි ථුල්ලවට්ඨස්ස, මාසකං වා උභනමාසකං වා අශ්ශතකං අදින්නං ථෙය්‍යසංඛ්ඛාතං ආදියති, ආපතනි දුක්ඛවස්ස, අදින්නං ආදියනපට්ඨයා ඉමා තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති.

3. සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරෙපනපට්ඨයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති? සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරෙපන පට්ඨයා තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති: මනුස්සං ඔදිස්ස ඔපාතං බණ්ඨි පපතිනා මරිය්සනිති, ආපතනි දුක්ඛවස්ස, පපතිතෙ දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජති, ආපතනි ථුල්ලවට්ඨස්ස, මරති, ආපතනි පාරාජිකස්ස, සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරෙපනපට්ඨයා ඉමා තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති.

4. අසන්නං අභුතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උල්ලපනපට්ඨයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති? අසන්නං අභුතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උල්ල-පනපට්ඨයා තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති: පාපිච්චෙජා ඉච්ඡාපකතො අගන්නං අභුතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උල්ලපති, ආපතනි පාරාජිකස්ස, 'ගො ගෙ විහාරෙ වසති' නො භික්ඛු අරහාති භණ්ඨි, පටිවිජානනස්ස

1. ජතුමට්ඨනං ම, ජ සං,

ආපනති පුලලව්වය. නපටිවිජානනකය ආපනති දුක්ඛය
අසනතං අභුතං උත්තරිමනුසංධිමං උලපනපච්ඡයා ඉමා තිස්සො
ආපනතියො ආපජ්ජති.

විනාශක පාඨකීකා
නිට්ඨිතා.

සඛ්‍යාදිසෙසකණ්ඩාදශො

1. උපකක්ඛිකා අසුචිං මොචනපච්චයා කති ආපනතියො ආපජ්ජති?
උපකක්ඛිකා අසුචිං මොචනපච්චයා තිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති :
වෙනෙති උපකක්ඛිති මුච්චති, ආපනති සඛ්‍යාදිසෙසය. වෙනෙති
උපකක්ඛිති න මුච්චති, ආපනති පුලලව්වය. පයොගෙ දුක්ඛං.
උපකක්ඛිකා අසුචිං මොචනපච්චයා ඉමා තිස්සො ආපනතියො
ආපජ්ජති.

2. කායසංසග්ගං සමාපජ්ජනපච්චයා කති ආපනතියො ආපජ්ජති?
කායසංසග්ගං සමාපජ්ජනපච්චයා පඤ්ච ආපනතියො ආපජ්ජති :
අවස්සුතා භික්ඛුනි අවස්සුතසං පුරිසපුග්ගලස්ස අධිකකං උඛභජ්ඣ
මණ්ඩලං ගහණං සාදිගති, ආපනති පාරුජිකස්ස. භික්ඛුං කායෙන
කායං අමසති, ආපනති සඛ්‍යාදිසෙසය. කායෙන කායපටිබද්ධං
අමසති, ආපනති පුලලව්වය. කායපටිබද්ධෙන කායපටිබද්ධං අම-
සති, ආපනති දුක්ඛය. අභ්‍යුලිපතොදකෙ පාවිතතියං. කාය-
සංසග්ගං සමාපජ්ජන පච්චයා ඉමා පඤ්ච ආපනතියො ආපජ්ජති.

3. මාතුගාමං දුට්ඨුල්ලාහි ව්චාහි ඔභායනපච්චයා තිස්සො ආපනති
යො ආපජ්ජති : වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ආදියං වණණමපි හණති
අවණණමපි හණති, ආපනති සඛ්‍යාදිසෙසය. වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං
ඔපෙඤා අධිකකං උඛභජ්ඣමණ්ඩලං ආදියං වණණමපි හණති,
අවණණමපි හණති, ආපනති පුලලව්වය. කායපටිබද්ධං ආදියං
වණණමපි හණති, අවණණමපි හණති ආපනති දුක්ඛය.

4. අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භායනපච්චයා තිස්සො ආපනති
යො ආපජ්ජති : මාතුගාමස්ස සනතිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං
භාසති, ආපනති සඛ්‍යාදිසෙසය. පණ්ණිතස්ස සනතිකෙ අත්තකාමපාරි
වරියාය වණණං භාසති, ආපනති පුලලව්වය. තිරච්ජානගතස්ස
සනතිකෙ අත්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසති, ආපනති දුක්ඛය.

5. සඤ්චරිතතං සමාපජ්ජනපච්චයා තිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති :
පටිගණනාති¹ විමංසති උච්චාගරති, ආපනති සඛ්‍යාදිසෙසය.
පටිගණනාති විමංසති න පච්චාගරති, ආපනති පුලලව්වය. පටි-
ගණනාති, න විමංසති න පච්චාගරති, ආපනති දුක්ඛය.

1. පටිගණනාති ම, ජ, ස.

6. සඤ්ඤාවිකාය කුටිං කාරුපනපච්චයා තිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති : කාරුපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. එකං පිණ්ඩං¹ අනාගතෙ ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස, තස්මිං පිණ්ඩං ආගතෙ ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

7. මහලුකං විහාරං කාරුපනපච්චයා තිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති : කාරුපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස, තස්මිං පිණ්ඩං ආගතෙ ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

8. භික්ඛුං අමුලකෙන පාරුජ්ජිකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤාසනපච්චයා තිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති : අනොකාසං කාරුපෙතො වාචනාධිපපායො වදෙති, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛං. ඔකාසං කාරුපෙතො අනෙකාසාධිපපායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදස්ස.

9. භික්ඛුං අඤ්ඤාභාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චිදෙසං ලෙඝමනනං උපාදාය පාරුජ්ජිකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤාසනපච්චයා තිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති : අනොකාසං කාරුපෙතො වාචනාධිපපායො වදෙති, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛං. ඔකාසං කාරුපෙතො අනෙකාසාධිපපායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදස්ස.

10. සංඝභෙදකො භික්ඛු යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨි ස්සජ්ජනපච්චයා තිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති : ඤාතියා දුක්ඛං. ද්විති කම්මවාචාති ථුල්ලච්චයා, කම්මවාචාපරිඥොසානෙ ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

11. භෙදකානුචතනකා භික්ඛු යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨි නිස්සජ්ජනපච්චයා තිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති : ඤාතියා දුක්ඛං. ද්විති කම්මවාචාති ථුල්ලච්චයා, කම්මවාචාපරිඥොසානෙ ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

12. දුඛබ්බො භික්ඛු යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨි ස්සජ්ජනපච්චයා තිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති : ඤාතියා දුක්ඛං. ට්ඨිති කම්මවාචාති ථුල්ලච්චයා, කම්මවාචාපරිඥොසානෙ ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

13. කුලදුස්සකො භික්ඛු යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨි ස්සජ්ජනපච්චයා තිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති : ඤාතියා දුක්ඛං. ට්ඨිති කම්මවාචාති ථුල්ලච්චයා, කම්මවාචාපරිඥොසානෙ ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස-පෙ-.

14. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලුං වා කරණපච්චයා කති ආපනතියො ආපජ්ජති? අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලුං වා කරණපච්චයා එකං ආපනතිං ආපජ්ජති : දුක්ඛං. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලුං වා කරණපච්චයා ඉමං එකං ආපනතිං ආපජ්ජති.

කතා පනතිවාගෙ නිට්ඨිතො දුතියො.

විපතනිවෘත්තේ

1. මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපතනියො වතුන්නං විපතනිනං කති විපතනියො හජනති? මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපතනියො වතුන්නං විපතනිනං දො විපතනියො හජනති : සියා සීල-විපතනි, සියා ආචාරවිපතනි-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපතනි වතුන්නං විපතනිනං කති විපතනියො හජති? අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණ-පච්චයා ආපතනි වතුන්නං විපතනිනං එකං විපතනි හජති: ආචාර විපතනිං.

විපතනිවෘත්තේ නිවසිනො නතිසො.

සංගහිතවෘත්තේ

1. මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපතනියො සත්තන්නං ආපතනිකකුක්ඛානං කතිභි ආපතනිකකුක්ඛෙභි සංගහිතා? මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපතනියො සත්තන්නං ආපතනිකකුක්ඛානං වතුති ආපතනිකකුක්ඛෙභි සංගහිතං : සියා පාරුජිකාපතනිකකුක්ඛෙත, සියා ථුලලච්චයාපතනිකකුක්ඛෙත, සියා පාචිතතියාපතනිකකුක්ඛෙත, සියා දුක්ඛවාපතනිකකුක්ඛෙත-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපතනි සත්තන්නං ආපතනිකකුක්ඛානං කතිභි ආපතනි-කකුක්ඛෙභි සංගහිතා: අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපතනි සත්තන්නං ආපතනිකකුක්ඛානං එකෙත ආපතනිකකුක්ඛෙත සංගහිතා: දුක්ඛවාපතනිකකුක්ඛෙත.

සංගහිතවෘත්තේ නිවසිනො වතුසො.

සමුදායවෘත්තේ

1. මෙළුනං ධම්මං පටිසෙවනපච්චයා ආපතනියො ඡන්නං ආපතනි සමුදායානානං කතිභි සමුදායනෙභි සමුදායහනති? මෙළුනං ධම්මං පටි-සෙවනපච්චයා ආපතනියො ඡන්නං ආපතනිසමුදායානානං එකෙත සමුදායනෙත සමුදායහනති : කායනො ව චිත්තනො ව සමුදායහනති, න වාචනො-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපතනි ඡන්නං ආපතනිසමුදායානානං කතිභි සමුදාය-නෙභි සමුදායාති? අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපතනි ඡන්නං ආපතනිසමුදායානානං එකෙත සමුදායනෙත සමුදායාති : කායනො ව චිත්තනො ව සමුදායාති, න වාචනො.

සමුදායවෘත්තො නිවසිනො පස්සමො.

අධිකරණවාගේ

1. මෙප්‍රභං ධම්මං පරිසෙවනපච්චයා ආපනතියො චතුන්නං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං? මෙප්‍රභං ධම්මං පරිසෙවනපච්චයා ආපනතියො චතුන්නං අධිකරණානං ආපනතාධිකරණං-පෙ-.

2. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපනති චතුන්නං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං? අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපනති චතුන්නං අධිකරණානං ආපනතාධිකරණං.

අධිකරණවාගේ නිවසිනා ඡවෙය්‍යා.

සමථවාගේ

1. මෙප්‍රභං ධම්මං පරිසෙවනපච්චයා ආපනතියො සත්තන්නං සමථානං කතීති සමපේති සමමනති? මෙප්‍රභං ධම්මං පරිසෙවනපච්චයා ආපනතියො සත්තන්නං සමථානං තීති සමපේති සමමනති: සියා සමමුඛා විනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව, සියා සමමුඛා විනයෙන ව තිණ්ණවජාරකෙන ව-පෙ-.

2 අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපනති සත්තන්නං සමථානං කතීති සමපේති සමමති? අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ආපනති සත්තන්නං සමථානං තීති සමපේති සමමති: සියා සමමුඛා විනයෙන ව පටිඤ්ඤාන කරණෙන ව, සියා සමමුඛා විනයෙන ව තිණ්ණවජාරකෙන ව.

සමථවාගේ නිවසිනා සත්තමො.

සමුච්චසවාගේ

1. මෙප්‍රභං ධම්මං පරිසෙවනපච්චයා කති ආපනතියො ආපජ්ජති? මෙප්‍රභං ධම්මං පරිසෙවනපච්චයා චතස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති: අකඛසිතෙ සරීරෙ මෙප්‍රභං ධම්මං පරිසෙවති, ආපනති පාරුජ්කස්ස. යෙතුයෙෂන ඛසිතෙ සරීරෙ මෙප්‍රභං ධම්මං පරිසෙවති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. චක්කකතෙ මුඛෙ අවුජ්ජනනං අභිගජ්ජනං පචෙසති, ආපනති දුක්ඛවස්ස. ඡතුමට්ටකෙ පාචිතතියං. මෙප්‍රභං ධම්මං පරිසෙවනපච්චයා ඉමා චතස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති.

2. තා ආපනතියො චතුන්නං විපතතිනං කති විපතතියො භජ්ජති? සත්තන්නං ආපනතිකඛකානං කතීති ආපනතිකඛකොති සභිගභිතා? ඡන්නං ආපනතිසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානොති සමුට්ඨහනති? චතුන්නං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං? සත්තන්නං සමථානං කතීති සමපේති සමමනති?

තා ආපතියෝ වතුනාං විපතීනං දො විපතියෝ හජනති: සියා සිලවිපතී, සියා ආචාරවිපතී. සත්තනාං ආපතීකකකුතාං වතුති ආපතීකකකුතී සභගතිතා: සියා පාරජිකාපතීකකකුත, සියා ථුලලවචයාපතීකකකුත, සියා පාවිතීයාපතීකකකුත, සියා දුක්කලාපතීකකකුත. ඡනාං ආපතීසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨනනී: කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨනනී, න වාචතො. වතුනාං අබිකරණානං ආපතනාබිකරණං. සත්තනාං සමථානං තීභි සමපේභි සමමනී: සියා සමමුඛාවිනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව, සියා සමමුඛාවිනයෙන ව තිණුවන්දාරකෙන ව-පෙ-.

3. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසාඨං වා බෙලං වා කරණපච්චයා කති ආපතියෝ ආපජ්ජති? අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසාඨං වා බෙලං වා කරණපච්චයා එකං ආපතීං ආපජ්ජති: දුක්කලං. අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසාඨං වා බෙලං වා කරණපච්චයා ඉමං එකං ආපතීං ආපජ්ජති.

4. සා ආපතී වතුනාං විපතීනං කති විපතියෝ හජති? සත්තනාං ආපතීකකුතාං කතීභි ආපතීකකකුතී සභගතිතා? ඡනාං ආපතීසමුට්ඨානානං කතීභි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී? වතුනාං අබිකරණානං කතමං අබිකරණං? සත්තනාං සමථානං කතීභි සමපේභි සමමනී?

සා ආපතී වතුනාං විපතීනං එකං විපතීං හජති: ආචාර-විපතීං. සත්තනාං ආපතීකකුතාං එකෙන ආපතීකකකුත සභගතිතා: දුක්කලාපතීකකකුත. ඡනාං ආපතීසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානී: කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨානී, න වාචතො. වතුනාං අබිකරණානං ආපතනාබිකරණං. සත්තනාං සමථානං තීභි සමපේභි සමමනී: සියා සමමුඛාවිනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව, සියා සමමුඛාවිනයෙන ව තිණුවන්දාරකෙන ව.

සමුච්චයවාගේ නිදසිතො අට්ඨමො.

අට්ඨ පච්චයවාග් නිදසිතා.

මහාවිහරෙහි සොලස මහාවාග් නිදසිතා.

නිදසිතො ච මහාවිහරෙහි. 1

භික්ෂුනී විභවේශා.

කන්ද පඤ්ඤානතිමායෙ-පාඨස්ඝාහණේවා

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සමමාසමුද්දාන භික්ෂුනීනං පඤ්චමං පාරුජිකං කන්ද පඤ්ඤාතතං? කං ආරබ්භා? කිසමිං වජ්ඣස්මිං? අපී තන්ද පඤ්ඤාතති? අනුපඤ්ඤාතති? අනුපපන්නපඤ්ඤාතති? සබ්බන්දපඤ්ඤාතති? පදෙසපඤ්ඤාතති? සාධාරණපඤ්ඤාතති, අසාධාරණ පඤ්ඤාතති, එකතො පඤ්ඤාතති, උභතො පඤ්ඤාතති, චතුන්නං පාතිමොකමුද්දසානං කන්දාගධං, කන්ද පරියාපන්නං? කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති? චතුන්නං විපතතිනං කතමා විපතති? සත්තන්නං ආපතතිකකිකානං කතමො ආපතතිකකිකො? ඡන්නං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි? චතුන්නං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං? සත්තන්නං සමථානං කතීති සමපේති සමමති? කො තන්ද විනයො; කො තන්ද අභිවිනයො? කිං තන්ද පාතිමොකං කිං තන්ද අධිපාතිමොකං? කා විපතති? කා සමපතති? කා පටිපතති? කති අන්ධමෙස පටිච්ච භගවතා භික්ෂුනීනං පඤ්චමං පාරුජිකං පඤ්ඤාතතං? කා සිකතිනි? කා සිකතිනසිකති? කන්ද සිතං? කා ධාරෙතති; කස්ස වචනං; කෙනාභතනති.

යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සමමාසමුද්දාන භික්ෂුනීනං පඤ්චමං පාරුජිකං කන්ද පඤ්ඤාතතනති සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං, කා ආරබ්භාති සුඤ්ඤිකං. භික්ෂුනීං ආරබ්භ කිසමිං වජ්ඣස්මිනති සුඤ්ඤිකං භික්ෂුනී අවස්සවා අවස්සවස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදිසි, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. අපී තන්ද පඤ්ඤාතති, අනුපඤ්ඤාතති, අනුපපන්නපඤ්ඤාතති? එක පඤ්ඤාතති, අනුපඤ්ඤාතති, අනුපපන්නපඤ්ඤාතති තස්මිං තස්මිං. සබ්බන්ද පඤ්ඤාතති පදෙසපඤ්ඤාතති සබ්බන්ද පඤ්ඤාතති, සාධාරණපඤ්ඤාතති අසාධාරණපඤ්ඤාතති, එකතො පඤ්ඤාතති උභතො පඤ්ඤාතති එකතො පඤ්ඤාතති; චතුන්නං පාතිමොකමුද්දසානං කන්දාගධං කන්ද පරියාපන්නති නිදුතොගධං, නිදුතපරියාපන්නං, කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති දුරියතෙ උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති චතුන්නං විපතතිනං කතමා විපතති සීලවිපතති, සත්තන්නං ආපතතිකකිකානං කතමො ආපතතිකකිකොති පාරුජිකා පතතිකකිකො, ඡන්නං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානිති එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි: කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානි න වාචතො, චතුන්නං අධිකරණානං කතමං අධිකරණනති ආපතතාධිකරණං; සත්තන්නං සමථානං කතීති සමපේති සමමති? විති සමපේති සමමති: සමමුඛා විනයෙන ව, පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව; කො තන්ද විනයො කො තන්ද අභිවිනයොති පඤ්ඤාතති විනයො, විතතති අභිවිනයො, කිං තන්ද පාතිමොකං, කිං තන්ද අධිපාතිමොකනති පඤ්ඤාතති පාතිමොකං, විතතති අධිපාතිමොකං; කා විපතති අසංවරෙ විපතති, කා

සමපතනීති සංවරෙ සමපතනී. කා පටිපතනීති 'න ඵවරූපං කරිස්සාමි'ති යාවජ්චං ආපාණකොටිකං සමාදාය සිකති සිකිතාපදෙසු. කති අත්ථසෙ පටිච්ච භගවතා භික්ඛුනීනං පඤ්චමං පාරජිකං පඤ්ඤානනති දස අත්ථසෙ පටිච්ච භගවතා භික්ඛුනීනං පඤ්චමං පාරජිකං පඤ්ඤානනං: සඛිඤ්ඤාපට්ඨතාය, සඛිඤ්ඤාපට්ඨතාය, දුමමඛික්ඛුනීනං¹ භික්ඛුනීනං නිග්ගහාය, පෙසලානං භික්ඛුනීනං ඵාසුචිභාරය, දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරය, සමපරසිකානං ආසවානං පටිඤ්ඤාය, අප්පසන්නානං පසාදාය, පසන්නානං භියෙසාභාවාය, සද්ධම්මට්ඨිනියා, විනායානුග්ගහාය කා සිකතිනීති කෙකිං ව පුප්පජ්ජනකලාසාණිකා ව සිකතිනී. කා සිකතිනසිකතාති අරහතා සිකතිනසිකතා; කත්ථ සිතනති සිකතාකාමාසු සිතං. කා ධාරෙතනීති යාසං චතතනති, තා ධාරෙතනී. කස්ස චචතනති භගවතො චචනං අරහතො සමමා-සමුද්ධස්ස. කෙතානතනති පමපරහතං.

උපාලි දාසකො චෙව සොණකො සිග්ගවො තථා,
මොග්ගලිපුතෙතන පඤ්චමා ඵතෙ ජලේසිරිවහයෙ.

තතො මහිඤ්ඤ ඉට්ඨිඤො උනතීඤො චෙව සමිඤ්ඤො,²
භද්දතාමො ව පණ්ඩිතො,
ඵතෙ තාගා මහාපඤ්ඤ ජලේසිරි පා ඉධාගතා.

විනයං තෙ වාචසිංසු පිටකං තමිපණ්ණිනා,
නිකායෙ පඤ්ච වාචෙසුං සතත චෙව පකරණෙ.

තතො අරිට්ඨා මෙධාචි තිස්සදත්තො ව පණ්ඩිතො
විසාරදො කාලසුමනො ථෙරො ව දීඝනාමකො
දීඝසුමනො ව පණ්ඩිතො.

පුනදෙව කාලසුමනො නාගත්ථෙරො ව බුද්ධරක්ඛිතො,
තිස්සත්ථෙරො ව මෙධාචි දෙවත්ථෙරො ව පණ්ඩිතො.

පුනදෙව සුමනො මෙධාචි විනයෙ ව විසාරදො,
බහුසස්සුතො චූළනාගො ගජොව දුප්ථං සියො.

ධම්මපාලිතනාමො ව රෙහණො සාධු පුජිතො,
තස්ස සියෙසා මහාපඤ්ඤ බෙමනාමො තිපෙට්ඨකො.

දීපෙ තාරකරජාව පඤ්ඤාය අතිරෙද්ථ,
උපතිස්සො ව මෙධාචි චුස්සදෙවො මහාකපි.

පුනදෙව සුමනො මෙධාචි චුස්සනාමො³ බහුසස්සුතො,
මහාකපි මහාසිවො පිටකෙ සබ්බත්ථ කොච්ඡෙදො.

පුනදෙව උපාලි මෙධාචි විනයෙ ව විසාරදො,
මහානාගො මහාපඤ්ඤ සද්ධම්මට්ඨංසකොච්ඡෙදො.

1. දුමමඛික්ඛු නං ම. ඡ. ස.

3. ම නිපෙට්ඨි.

2. සමිඤ්ඤො තථා ම. ඡ. ස.

4. පුප්පජ්ජනාමො ම. ඡ. ස.

පුතදෙව අභයො මෙධාවි පිටතෙ සබ්බත්තො වීදො,
තිස්සන්තො ච මෙධාවි විනයෙ ච විසාරදො.

තස්ස සිසො මහාපඤ්ඤා පුස්සනාමො බහුස්සුතො,
සාසනං අනුරක්ඛතො ජලොදීපෙ පඨිට්ඨිතො.

වුලාගයො ච මෙධාවි විනයෙ ච විසාරදො,
තිස්සන්තො ච මෙධාවි සද්ධම්මවංසකො වීදො.

පුස්සදෙවො ච! මෙධාවි විනයෙ ච විසාරදො,
සිවන්තො ච මෙධාවි විනයෙ සබ්බත්තො වීදො.

එතෙ නාගා මහාපඤ්ඤා විනයඤ්ඤා ඉග්ගකො වීදො,
විනයං දීපෙ පකාසෙසුං පිටතං තඤ්ඤානි යාති.

2. යං තෙන භගවතා ජාතවා පස්සවා අරගතා සමමාසලොඤ්ඤාන
භික්ඛුනිනං ඡදං පාරජිකං කත්තං පඤ්ඤාතතනාති සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතතං.
කං ආරබ්භාති ඵලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනාති
ඵලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි ජාතං පාරජිකං ධම්මං අජ්ඣාපකං භික්ඛුනිං
තෙවත්තනා පටිපෙදොදෙසි, ත ගණස්ස ආරොවෙසි, තස්මිං වජ්ජසමිං.
එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන
සමුට්ඨාති : කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨාති -පෙ-.

3. භික්ඛුනිනං සත්තමං පාරජිකං කත්තං පඤ්ඤාතතනාති සාවච්ඡියං
පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති ඵලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං
වජ්ජසමිනාති ඵලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි සමයෙන සමෙකෙන උකම්භතං අර්ථං
භික්ඛුං ගඤ්ඤාති පුබ්බං අනුචරති, තස්මිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති.
ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති ධුර-
තිකෙකපෙ-පෙ-.

4. භික්ඛුනිනං අට්ඨමං පාරජිකං කත්තං පඤ්ඤාතතනාති සාවච්ඡියං
පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසමිං
වජ්ජසමිනාති ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො අට්ඨමං වජ්ජං පරිපුරෙසුං, තස්මිං
වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන
සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති ධුරතිකෙකපෙ-පෙ-.

අට්ඨ පාරජිකා නිට්ඨිතා.

තස්සුද්දනං :-

මේ ඵුතාදිනඤ්ඤානසු මහස්ස වීර්යානුතතරි,
කායසංසග්ගං ඡාදෙති උකම්භතො අට්ඨ වජ්ජකා;
පඤ්ඤාපෙසි මහාවිරො ඡෙඡ්ඡ්ඡ වජ්ජ අසංසග්ගාති.

සංඝාදිසෙසකණ්ඩා

1. යං තෙන ගගවතා ජාතතා පස්සතා අරහතා සමමාසලුද්ධන උස්සයවාදිකාය භික්ඛුනියා අට්ටා කරුණනියා සංඝාදිසෙසො කපුපඤ්ඤානෙතා? -පෙ-කෙනාගගනති?

යං තෙන ගගවතා ජාතතා පස්සතා අරහතා සමමාසලුද්ධන උස්සයවාදිකාය භික්ඛුනියා අට්ටා කරුණනියා සංඝාදිසෙසො කපුපඤ්ඤානෙතාහි සාවච්ඡියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති ඵුල්ලනඤ්ඤා භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්මි චජ්ඣස්මිනති ඵුල්ලනඤ්ඤා භික්ඛුනි උස්සය-වාදිකා විහරි, තස්මි චජ්ඣස්මි. අච්ඡි තපු පඤ්ඤානති අනුපඤ්ඤානති අනුපපත්තපඤ්ඤානති එකා පඤ්ඤානති අනුපඤ්ඤානති අනුපපත්ත-පඤ්ඤානති තස්මි නච්ඡි. සබ්බපු පඤ්ඤානති පදෙසපඤ්ඤානති සබ්බපු පඤ්ඤානති. සාධාරණපඤ්ඤානති අසාධාරණපඤ්ඤානති අසාධාරණපඤ්ඤානති. එකතො පඤ්ඤානති උභතො පඤ්ඤානති එකතො පඤ්ඤානති. චතුත්තං පාතිමොක්ඛලොසානං කප්පොගධං කපු පරියාපන්නනති නිදුනොගධං නිදුනපරියාපන්නං. කතමෙත උද්දෙසෙත උද්දෙසං ආගච්ඡති තතියෙත උද්දෙසෙත උද්දෙසං ආගච්ඡති. චතුත්තං විපතනිතං කතමා විපතනිති. සීලවිපතනති සත්තනනං ආපතතිකම්මකානං කතමො ආපතතිකම්මකාහි සංඝාදි-සෙසාපතතිකම්මකො ඡන්නං ආපතතිසමුට්ඨානානං කතමි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානිති ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි : සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨානි. න විතතතො, සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානි-පෙ-කෙනාගගනති පරමපරහතං.

උපාලි දුසකො වෙව-පෙ-පිටකා තමිපණ්ණියාති.

2. මොරිං වුට්ඨාපෙනතියා සංඝාදිසෙසො කපු පඤ්ඤානෙතාහි සාවච්ඡියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති ඵුල්ලනඤ්ඤා භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්මි චජ්ඣස්මිනති ඵුල්ලනඤ්ඤා භික්ඛුනි මොරිං වුට්ඨාපෙසි. තස්මි චජ්ඣස්මි. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්නං ආපතතිසමුට්ඨානානං ද්විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි: සියා වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානි, න කායතො, සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානි-පෙ-.

3. එකාය ගාමනතරං ගච්ඡනතියා සංඝාදිසෙසො කපු පඤ්ඤානෙතාහි සාවච්ඡියං පඤ්ඤානෙතා; කං ආරබ්භාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්මි චජ්ඣස්මිනති? අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි එකාව ගාමනතරං ගච්ඡි, තස්මි චජ්ඣස්මි. එකා පඤ්ඤානති තිස්සො අනු-පඤ්ඤානතියො. ඡන්නං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි; පස්මපාරජිකො.

4. සමයෙත සමෙසන උක්ඛිතතං භික්ඛුනිං ධම්මෙන විනයෙන සජ්ඣ සාසනෙ න අතපලොකෙතො කාරකසංඝං අනඤ්ඤාය ගණ්ණං ඡඤ්ඤා ඔසාරෙනතියා සංඝාදිසෙසො කපු පඤ්ඤානෙතාහි සාවච්ඡියං පඤ්ඤානෙතා. කං ආරබ්භාති ඵුල්ලනඤ්ඤා භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්මි

වච්ඡුසමිනති ථුලලනඤ භික්ඛුනී සමග්ගෙන සමඛ්ඝන උක්ඛිතතං භික්ඛුනිං ධම්මෙන විතගෙන සච්ඡයාසනෙන අපලොකෙඤ්චා කාරක-සඛ්ඝං අනඤ්ඤාය ගණස්ස ඡන්දං ඔසාරෙසි, තස්මිං වච්ඡුසමිං, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි බ්‍රුරතීකෙකප්ප-පෙ-.

5. අවස්සුතාය භික්ඛුනීයා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙඤ්චා භුඤ්ජනතීයා සඛ්ඝාදිසෙසො කත්ථ පඤ්ඤානෙතාති සාවඤ්ඤායං පඤ්ඤානෙතා, කං ආරබ්භාති සුඤ්ජනඤ භික්ඛුනිං ආරබ්භ, කිසමිං වච්ඡුසමිනති සුඤ්ජනඤ භික්ඛුනි අවස්සුතා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස හත්තො ආමිසං පටිග්ගහෙසි, තස්මිං ච්ඡුසමිං, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි පට්ඨපාරජ්ඣෙ.

6. “කිං තෙ අග්ගෙ ඵසො පුරිසපුග්ගලො කරිස්සති අවස්සුතො වා අනවස්සුතො වා, යතො ඤං අනවස්සුතා? ඉඛ්ඝග්ගෙ යං තෙ ඵසො පුරිසපුග්ගලො දෙනි බාදනීයං වා භොජනීයං වා, තං ඤං සහජා පටිග්ගහෙඤ්චා බාද වා, භුඤ්ජ වා”ති උග්ගෙප්පෙතීයා සඛ්ඝාදිසෙසො කත්ථ පඤ්ඤානෙතාති සාවඤ්ඤායං පඤ්ඤානෙතා, කං ආරබ්භාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ කිසමිං වච්ඡුසමිනති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි “කිං තෙ අග්ගෙ ඵසො පුරිසපුග්ගලො කරිස්සති අවස්සුතො වා අනවස්සුතො වා යතො ඤං අනවස්සුතා? ඉඛ්ඝග්ගෙ යං තෙ ඵසො පුරිසපුග්ගලො දෙනි බාදනීයං වා භොජනීයං වා, තං ඤං සහජා පටිග්ගහෙඤ්චා බාද වා, භුඤ්ජ වා”ති උග්ගෙප්පෙසි, තස්මිං වච්ඡුසමිං, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි-පෙ-.

7. කුපිතාය අනත්තමනාය භික්ඛුනීයා යාවතතීයං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිස්සජ්ජනතීයා¹ සඛ්ඝාදිසෙසො කත්ථ පඤ්ඤානෙතාති සාවඤ්ඤායං පඤ්ඤානෙතා, කං ආරබ්භාති වණ්ඤකාදිං භික්ඛුනිං ආරබ්භ, කිසමිං වච්ඡුසමිනති වණ්ඤකාදි භික්ඛුනි කුපිතා අනත්තමනා එවං අවච “බුද්ධං පච්චාචිකකාමි, ධම්මං පච්චාචිකකාමි, සඛ්ඝං පච්චාචිකකාමි සිකකං පච්චාචිකකාමි”ති, තස්මිං වච්ඡුසමිං එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි බ්‍රුරතීකෙකප්ප-පෙ-.

8. කිසමිවිදෙව අධිකරණෙ පච්චාකතාය භික්ඛුනීයා යාවතතීයං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිස්සජ්ජනතීයා සඛ්ඝාදිසෙසො කත්ථ පඤ්ඤානෙතාති සාවඤ්ඤායං පඤ්ඤානෙතා, කං ආරබ්භාති වණ්ඤකාදිං භික්ඛුනිං ආරබ්භ, කිසමිං වච්ඡුසමිනති වණ්ඤකාදි භික්ඛුනි කිසමිවිදෙව අධිකරණෙ පච්චාකතා කුපිතා අනත්තමනා එවං අවච “ඡන්දගාමිතීයො ව භික්ඛුනීයො දෙසගාමිතීයො ව භික්ඛුනීයො මොහගාමිතීයො ව භික්ඛුනීයො හඨගාමිතීයො ව භික්ඛුනීයො”ති, තස්මිං වච්ඡුසමිං එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි බ්‍රුරතීකෙකප්ප.

9. සංසර්ගිකං භික්ඛුනීතං යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපි තිස්සජනනිතං සඤ්ඤාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤාතනාති සාවතියං පඤ්ඤාතනා, කං ආරබ්භාති සමබ්බුලා භික්ඛුනීතො ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනති සමබ්බුලා භික්ඛුනීතො සංසර්ගිකං විහරිංසු, තස්මිං වජ්ජසමිං, එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති ධුරතිකෙකපෙ-පෙ-.

10. “සංසර්ගිකං අයෙස තුලෙන විහරංථ, මා තුලෙන නානා විහරංථ” ති1 උයොජෙනතියා යාවතනියං සමනුභාසනාය නපපි තිස්සජනනියා සඤ්ඤාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤාතනාති යාවතියං පඤ්ඤාතනා, කං ආරබ්භාති ථුල්ලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනති ථුල්ලනඤ්ඤං භික්ඛුනී “සංසර්ගිකං අයෙස තුලෙන විහරංථ, මා තුලෙන නානා විහරංථ” ති යොජෙයි, තස්මිං වජ්ජසමිං, එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති; ධුරතිකෙකපෙ, -පෙ-.

දස සඤ්ඤාදිසෙසා

තිට්ඨතා.

තස්සදානං :-

උයොජෙයි ගාමනාරංඃ2 උකම්භනං බාදනෙන ව,
කිං තෙ කුපිතා කිසමිවි3 සංසර්ගිකා ඤායතෙ දසාති.

නිසංගතිසංකල්පය.

1. යං තෙන භගවතා ජාතතා පසාදතා අරහතා සමමාසමුද්ධාන පතාසනනිවයං කරුණතියා තිස්සගතියං පාවිතතියං කන්ද පඤ්ඤාතනනති සාවතියං පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති ඡබ්බගතියා භික්ඛුනීතො ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනති ඡබ්බගතියා භික්ඛුනීතො පතාසනනිවයං අකංසු, තස්මිං වජ්ජසමිං, එකා පඤ්ඤාතති ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං දමිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති කාමිනකෙ-පෙ-.

2. අකාලවිවරං කාලවිවරනති අබිධිතිකා භාජාපෙතතියා තිස්සගතියං පාවිතතියං කන්ද පඤ්ඤාතනනති සාවතියං පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති ථුල්ලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනති ථුල්ලනඤ්ඤං භික්ඛුනි අකාලවිවරං කාලවිවරනති අබිධිතිකා භාජාපෙසි, තස්මිං වජ්ජසමිං, එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-.

3. භික්ඛුනීතා සද්ධිං විවරං පරිවතෙතො අවජ්ඣනතියා තිස්සගතියං පාවිතතියං කන්ද පඤ්ඤාතනනති සාවතියං පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති ථුල්ලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමිනති ථුල්ලනඤ්ඤං භික්ඛුනීතා සද්ධිං විවරං පරිවතෙතො අවජ්ඣනී, තස්මිං වජ්ජසමිං, එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-.

4. අඤ්ඤා විඤ්ඤාපෙතා අඤ්ඤා විඤ්ඤාපෙනා නිසසගතිං පාවිතීයං කථා පඤ්ඤාතනානි සාවචරීයං පඤ්ඤාතනං කං ආරබ්භාති ඵලලනඤං හික්ඛුති ආරබ්භ. කිසම් වජ්ජසම්භවී ඵලලනඤං හික්ඛුති අඤ්ඤා විඤ්ඤාපෙතා අඤ්ඤා විඤ්ඤාපෙසි, තසම් වජ්ජසම්. එකා පඤ්ඤාතනී. ඡතනං ආපතනී සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි -පෙ-

5. අයුතු. වෙනාපෙනා අයුතු. වෙනාපෙනා නිසඟගිග. පාවිතිය කන් පයුතු තනනා සාවනිය පයුතු තන. නා අරඟනා ප්ලලනන. හිකුනි. අරඟ. කිසමි වනුසමිනා ප්ලලනන හිකුනි අයුතු. වෙනාපෙනා අයුතු. වෙනාපෙනා, තසමි වනුසමි. එනා පයුතුනා. ජනන. අපනාසමුධානාන. ජනි සමුධානනි සමුධානි -පෙ-.

6. අඤ්ඤාදන්තො පරික්කාරෙන අඤ්ඤාදුට්ඨිකොන සංඝිකොන අඤ්ඤාං වෙතාපෙනායා නිසංගයං පාවනායං කාළං පඤ්ඤාතතනති සාවන්තියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති? සම්මහුලා හික්කුතිශෝ ආරබ්භ. කිස්මිං වජ්ජස්මිනති, සම්මහුලා හික්කුතිශෝ අඤ්ඤාදන්තො පරික්කාරෙන අඤ්ඤාදුට්ඨිකොන සංඝිකොන අඤ්ඤාං වෙතාපෙනාං තස්මිං වජ්ජස්මිං. එකා පඤ්ඤාතති; ඡන්නං ආපනායමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙනති යමුට්ඨානි-පෙ-.

[illegible]

8 අඤ්ඤාදන්තීකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤාදුට්ඨිකෙන මහාජනිකෙන අඤ්ඤං වෙතාපෙනායා තිස්සගගියං පාවිතරියං කාළු පඤ්ඤාතනනති සාවණියං පඤ්ඤාතනං. නං ආරබ්භාඪී සම්මත්තූලා භික්ඛුනිජයො ආරබ්ඞ. නිසම්. චන්ද්‍රසම්නනී සම්මත්තූලා භික්ඛුනිජයො අඤ්ඤාදන්තීකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤාදුට්ඨිකෙන මහාජනිකෙන අඤ්ඤං වෙතාපෙසුං. නසම්. චන්ද්‍රසම්. එකා පඤ්ඤාතනී. ඡන්තං ආපනතිසමුවාසානං ඡති සමුවාසා-
නෙති සමුවාසි-පෙ.-

9. අඤ්ඤදත්තෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤද්දිසිකෙන මහාජනිකෙන සඤ්ඤවිකෙන අඤ්ඤං වේතාපෙනායා නිසංගහිං පාවිනරිං කන්ථ පඤ්ඤතතනති සාවඤ්ඤං පඤ්ඤතතං කං ආරබ්භාති සමභුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්. චජ්ඣසම්නති සමභුලා භික්ඛුනියො අඤ්ඤදත්තෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤද්දිසිකෙන මහාජනිකෙන සඤ්ඤවිකෙන අඤ්ඤං වේතාපෙසුං, තසම්. චජ්ඣසම්. එකා පඤ්ඤතති. ජනනං ආපතතිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

10. අඤ්ඤාදජීකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤාද්දිසිකෙන පුග්ගලිකෙන සඤ්ඤාවිකෙන අඤ්ඤාං වේතාපෙනතියා නිසංගතියං පාචිනතියං කැප් පඤ්ඤාතනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ථුල්ලනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති ථුල්ලනදු භික්ඛුනි අඤ්ඤාදජීකෙන පරික්ඛාරෙන අඤ්ඤාද්දිසිකෙන පුග්ගලිකෙන සඤ්ඤාවිකෙන අඤ්ඤාං වේතාපෙසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනි සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

11. අතිරෙකවතුකකංසපරමං ගරුපාපුරණං. වේතාපෙනතියා නිසංගතියං පාචිනතියං කැප් පඤ්ඤාතනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ථුල්ලනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති ථුල්ලනදු භික්ඛුනි රුජානං කම්බලං විඤ්ඤාපෙසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි ඡන්තං ආපතනි සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-

12. අතිරෙක අබ්බිතෙය්‍යකංසපරමං ලුහුපාපුරණං. වේතාපෙනතියා නිසංගතියං පාචිනතියං කැප් පඤ්ඤාතනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ථුල්ලනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති ථුල්ලනදු භික්ඛුනි රුජානං කම්බලං විඤ්ඤාපෙසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනි සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

මාදස නිසංගතියා පාචිනතියා
නිට්ඨිතා.

තසසුද්දානං :-

පතනං අකාලං කාලඤ්ච පරිවතෙන ව විඤ්ඤාපෙ,
වේතාපෙචා අඤ්ඤාදජී සබ්බිකාඤ්ච මහාජනිකං,
සඤ්ඤාවිකා පුග්ගලිකා වතුකකංසබ්බිතෙය්‍යකාති.

පාචිනතිකණ්ඩා.

ලුහුණ්වග්ගො

1. යං තෙන භගවතා ජාතතා පස්සතා අරහතා සමමාසමුද්දොත ලුහුණං බාදනතියා පාචිනතියං කැප් පඤ්ඤාතනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ථුල්ලනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති ථුල්ලනදු භික්ඛුනි න මත්තං ජාතිචා බහුං ලුහුණං හර පෙසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනි සමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති එළකලොමකෙ-පෙ-.

2 සමබ්බොදො ලොමං සංහරපෙනතියා පාචිනතියං කැප් පඤ්ඤාතනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ඡබ්බගතියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනති ඡබ්බගතියා භික්ඛුනියො සමබ්බොදො ලොමං සංහරපෙසුං, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනි සමුට්ඨානානං වතුති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

3. තලසාතනෙ පාවිතතියං කත් පඤ්ඤාතතනානි සාවඤ්ඤාං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති දො භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනාති දො භික්ඛුනියො තලසාතනං අකංසු, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. පඨමපාරජ්ඣනෙ-පෙ-.

4. ජතුමට්ටනෙ පාවිතතියං, කත් පඤ්ඤාතතනානි සාවඤ්ඤාං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි ජතුමට්ටනං ආදිසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. පඨමපාරජ්ඣනෙ-පෙ-.

5. අතිරෙකආබුලපබ්බපරමං උදකසුද්ධිකං ආදියනතියා පාවිතතියං කත් පඤ්ඤාතතනානි සකෙකසු පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි අතිගමතිරං උදකසුද්ධිකං ආදිසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. පඨමපාරජ්ඣනෙ-පෙ-.

6. භික්ඛුස්ස භුඤ්ජනාස්ස පාතියෙන වා විට්ඨපනෙන වා උප-තිට්ඨනතියා පාවිතතියං කත් පඤ්ඤාතතනානි සාවඤ්ඤාං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි භික්ඛුස්ස භුඤ්ජනාස්ස පාතියෙන වා විට්ඨපනෙන වා උපතිට්ඨ, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං විනි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. එලකලොමනෙ-පෙ-.

7. ආමකධඤ්ඤාං විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ජනතියා පාවිතතියං කත් පඤ්ඤාතතනානි සාවඤ්ඤාං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති සමබහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ කිසමිං වජ්ඣසමිනාති සමබහුලා භික්ඛුනියො ආමකධඤ්ඤාං විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ජංසු, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-.

8. උච්චාරං වා පස්සාවං වා සබ්බාරං වා විඝාසං වා තිරෙකුඛෙඛි¹ වා තිරෙපාකාරෙ වා ඡබ්බිතනතියා පාවිතතියං කත් පඤ්ඤාතතනානි සාවඤ්ඤාං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි උච්චාරං² තිරෙකුඛෙඛි තිරෙපාකාරෙ ඡබ්බිතසි. තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-.

9. උච්චාරං වා පස්සාවං වා සබ්බාරං වා විඝාසං වා කර්තෙ ඡබ්බිතනතියා පාවිතතියං කත් පඤ්ඤාතතනානි සාවඤ්ඤාං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති සමබහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනාති

1. තිරෙකුඛෙඛි ඡබ්බිතසි, ම. ඡ. ස. 2. උච්චාරමපි පස්සාවමපි සබ්බාරමපි

සමබ්‍රහ්මා භික්ඛුනියො උච්චාරමපි පසාඨමපි සඛිකාරමපි විසාසමපි හරිතෙ ඡබ්බසුං, තස්මිං චජ්ඣමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-.

9. නචචං වා ගීතං වා වාදිතං වා දස්සනාය ගව්ඡනතියා පාචිත්තියං කන්ද පඤ්ඤාතනනති රුජගහෙ පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ඡබ්බගතියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසමිං චජ්ඣමිනති? ඡබ්බගතියා භික්ඛුනියො නචමපි ගීතමපි වාදිතමපි දස්සනාය අගමංසු, තස්මිං චජ්ඣමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං චිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති. එළකලොමකෙ-පෙ-.

ලසුණමග්ගො පඨමො.

රතනකිකාරමග්ගො.

1. රතනකිකාරෙ අපපදිපෙ පුරිසෙත සද්ධිං එකෙනෙකාය සනතිඨනතියා පාචිත්තියං කන්ද පඤ්ඤාතනනති සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං චජ්ඣමිනති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනී රතනකිකාරෙ අපපදිපෙ පුරිසෙත සද්ධිං එකෙනෙකා සනතිට්ඨි, තස්මිං චජ්ඣමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං චිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති. ථෙය්‍යසන්ධකෙ-පෙ-.

2 පටිච්ඡනේන ඔකාසෙ පුරිසෙත සද්ධිං එකෙනෙකාය සනතිඨනතියා පාචිත්තියං, කන්ද පඤ්ඤාතනනති සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං චජ්ඣමිනති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනී පටිච්ඡනේන ඔකාසෙ පුරිසෙත සද්ධිං එකෙනෙකා සනතිට්ඨි, තස්මිං චජ්ඣමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං චිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති. ථෙය්‍යසන්ධකෙ-පෙ-.

3 අජේඤ්ඤාකාසෙ පුරිසෙත සද්ධිං එකෙනෙකාය සනතිට්ඨනතියා පාචිත්තියං කන්ද පඤ්ඤාතනනති සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං චජ්ඣමිනති? අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනී අජේඤ්ඤාකාසෙ පුරිසෙත සද්ධිං එකෙනෙකා සනතිට්ඨි තස්මිං චජ්ඣමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං චිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති. ථෙය්‍යසන්ධකෙ-පෙ-.

4. රට්ඨයා¹ වා බ්‍රහ්මෙ වා සිඛ්ඝාටකෙ වා පුරිසෙත සද්ධිං එකෙනෙකාය සනතිට්ඨනතියා පාචිත්තියං කන්ද පඤ්ඤාතනනති සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ථුල්ලනඤ්ඤා භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං චජ්ඣමිනති ථුල්ලනඤ්ඤා භික්ඛුනී රට්ඨයාපි බ්‍රහ්මෙපි සිඛ්ඝාටකෙපි පුරිසෙත සද්ධිං එකෙනෙකා සනතිට්ඨි, තස්මිං චජ්ඣමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං චිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති. ථෙය්‍යසන්ධකෙ-පෙ-.

1 රට්ඨයාය ඉ, ජ, භ,

5. පුරෝහතාං කුලානි උපසඤ්ඤාමිත්වා ආසනෙන නිසීදිත්වා සාමිකෙන අනාපුච්ඡා පකකමනනියා පාචිතනියං කන්ධ පඤ්ඤාතනනනි සාවචනියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි පුරෝහතාං කුලානි උපසඤ්ඤාමිත්වා ආසනෙන නිසීදිත්වා සාමිකෙන අනාපුච්ඡා පකකමි, තයමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි; ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං මිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති. කඨිනකො-පෙ-.

6. පච්ඡාභතාං කුලානි උපසඤ්ඤාමිත්වා සාමිකෙන අනාපුච්ඡා ආසනෙන නිසීදනනියා පාචිතනියං කන්ධ පඤ්ඤාතනනනි සාවචනියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි පච්ඡාභතාං කුලානි උපසඤ්ඤාමිත්වා සාමිකෙන අනාපුච්ඡා ආසනෙන නිසීදි, තයමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං මිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති. කඨිනකො-පෙ-.

7. විකාලෙ කුලානි උපසඤ්ඤාමිත්වා සාමිකෙන අනාපුච්ඡා සෙය්‍යං සන්ධරිත්වා වා සන්ධරුපෙත්වා වා අභිනිසීදනනියා පාචිතනියං කන්ධ පඤ්ඤාතනනනි සාවචනියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති සමබහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි සමබහුලා භික්ඛුනියො විකාලෙ කුලානි උපසඤ්ඤාමිත්වා සාමිකෙන අනාපුච්ඡා සෙය්‍යං සන්ධරිත්වා අභිනිසීදිංසු, තයමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං මිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති. කඨිනකො-පෙ-.

8. දුග්ගතිතෙන දුපඛාරිතෙන පරං උඤ්ඤාපෙතනියා පාචිතනියං කන්ධ පඤ්ඤාතනනනි සාවචනියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි දුග්ගතිතෙන දුපඛාරිතෙන පරං උඤ්ඤාපෙසි, තයමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං මිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති-පෙ-.

9. අත්තානං වා පරං වා නිරයෙන වා බ්‍රහ්මවරියෙන වා අභිසපනනියා පාචිතනියං, කන්ධ පඤ්ඤාතනනි සාවචනියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති වණ්ඨකාලිං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි වණ්ඨකාලි භික්ඛුනි අත්තානමපි පරමපි නිරයෙනපි බ්‍රහ්මවරියෙනපි අභිසපි, තයමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං මිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති-පෙ-.

10. අත්තානං වධිත්වා වධිත්වා රෙදනනියා පාචිතනියං කන්ධ පඤ්ඤාතනනනි සාවචනියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති වණ්ඨකාලිං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි වණ්ඨකාලි භික්ඛුනි අත්තානං වධිත්වා රෙදි, තයමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි; ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුරතිකෙකපෙ-පෙ-.

රත්තකාලිකාරවග්ගො දුතිසො.

නිගානවග්ගො

1. නග්ගාය නග්ගායනනියා පාචිතනියං කළු පඤ්ඤාතනනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති සමබ්බුලා භික්ඛු තියො ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසම්මානි සමබ්බුලා භික්ඛු තියො නග්ගා නග්ගායංසු, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. එළකලොමකෙ-පෙ-.

2. පමාණාති කකතනං උදකසාපිකං කාරුපෙනනියා පාචිතනියං කළු පඤ්ඤාතනනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු තියො ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනනි ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු තියො අපමාණිකායො උදකසාපිකායො කාරෙසුං. තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-.

3. භික්ඛු තියා විවරං විසිබ්බාපෙචා වා විසිබ්බාපෙචා වා නෙව සිබ්බෙනනියා න සිබ්බාපනාය උසස්ස කකං කාරෙනනියා පාචිතනියං කළු පඤ්ඤාතනනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ථුල්ලනඤ්ඤං භික්ඛු තියං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනනි ථුල්ලනඤ්ඤං භික්ඛු තියා විවරං විසිබ්බාපෙචා නෙව සිබ්බෙසි, න සිබ්බාපනාය උසස්ස කකං අකාසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුරතිකෙබ්බෙ-පෙ-.

4. පඤ්චාතිකං සමසාපිවාරං අතිකකාමෙනනියා පාචිතනියං කළු පඤ්ඤාතනනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති සමබ්බුලා භික්ඛු තියො ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනනි සමබ්බුලා භික්ඛු තියො භික්ඛු තියා ගජෙව විවරං නිකම්පිචා සත්තරුත්තරෙන ඡන්තපදවාරිකං සකකම්භස්ස, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. කසිනකෙ-පෙ-.

5. විවරසමකමනියං ධාරෙනනියා පාචිතනියං කළු පඤ්ඤාතනනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛු තියං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනනි අඤ්ඤාතරං භික්ඛු තියා විවරං අනාප්ච්ඡා පාරුපි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. කසිනකෙ-පෙ-.

6. ගණස්ස විවරලාභං අනතරයං කාරෙනනියා පාචිතනියං කළු පඤ්ඤාතනනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ථුල්ලනඤ්ඤං භික්ඛු තියං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනනි ථුල්ලනඤ්ඤං භික්ඛු තියා ගණස්ස විවරලාභං අනතරයං අකාසි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-.

7. ධම්මිකං විවරවිහරිතං පටිබාහනනියා පාචිතනියං කළු පඤ්ඤාතනනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ථුල්ලනඤ්ඤං භික්ඛු තියං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣසමිනනි ථුල්ලනඤ්ඤං භික්ඛු තියා ධම්මිකං විවරවිහරිතං පටිබාහි, තසමිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති -පෙ-.

8. අගාරිකයා වා පරිබොජකයා වා පරිබොජකාය වා සමණවිවරං දෙනතියා පාවිතතියං කන්ථ පඤ්ඤාතනනාති සාවඤ්ඤායං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ථුල්ලනදං හික්ඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනාති ථුල්ලනදං හික්ඛුති අගාරිකයා සමණවිවරං අදුසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-.

9. දුබ්බලවිවරපච්චාසාය විවරකාලසමයං අතිකකාමෙනතියා පාවිතතියං කන්ථ පඤ්ඤාතනනාති සාවඤ්ඤායං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ථුල්ලනදං හික්ඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනාති; ථුල්ලනදං හික්ඛුති දුබ්බලවිවරපච්චාසාය විවරකාලසමයං අතිකකාමෙසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-.

10. ධම්මකං කසිනුද්ධාරං පටිබාහනතියා පාවිතතියං කන්ථ පඤ්ඤාතනනාති? සාවඤ්ඤායං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති? ථුල්ලනදං හික්ඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනාති ථුල්ලනදං හික්ඛුති ධම්මකං කසිනුද්ධාරං පටිබාහි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-.

නිගානවගොගා නතිශො.

තුච්චවගොගා

1. ද්විත්තං හික්ඛුතිතං එකමඤ්ඤා තුච්චවෙනනිතං පාවිතතියං කන්ථ පඤ්ඤාතනනාති සාවඤ්ඤායං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති සමබ්බුලා හික්ඛුතියො ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනාති සමබ්බුලා හික්ඛුතියො දො එකමඤ්ඤා තුච්චවෙසුං, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං විහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති. එළකලොමකෙ-පෙ-.

2. ද්විත්තං හික්ඛුතිතං එකන්ථරණපාපුරණං තුච්චවෙනනිතං පාවිතතියං කන්ථ පඤ්ඤාතනනාති සාවඤ්ඤායං පඤ්ඤාතනං; කං ආරබ්භාති සමබ්බුලා හික්ඛුතියො ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනාති සමබ්බුලා හික්ඛුතියො දො එකන්ථරණපාපුරණං තුච්චවෙසුං, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං විහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති. එළකලොමකෙ-පෙ-.

3. හික්ඛුතියා සඤ්චිච අථාපුං කරොනතියා පාවිතතියං කන්ථ පඤ්ඤාතනනාති සාවඤ්ඤායං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ථුල්ලනදං හික්ඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ජසමිනාති ථුල්ලනදං හික්ඛුති හික්ඛුතියා සඤ්චිච අථාපුං අකාසි තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-.

4. දුකඛිතං සහජ්චිතිං නෙව උපට්ඨෙනතියා න උපට්ඨාපනාය උස්සකකං කරොනතියා පාවිතතියං කන්ථ පඤ්ඤාතනනාති සාවඤ්ඤායං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ථුල්ලනදං හික්ඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං

වච්ඡයන්ති ඵලප්පාදි භික්ඛුනි උක්ඛිතං සහජීවිතිං තෙව උපට්ඨාසීන උපට්ඨාපනාය උසස්සකං අකාසී, තස්මිං වච්ඡයම්, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති, ධුර-නිකේනපෙ-පෙ-.

5. භික්ඛුනි යා උපස්සයං දන්වා කුපිතාය අනතනමනාය නිකකඛිසි-නනියා පාවිතනියං කන්ද පඤ්ඤානනනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති ඵලප්පාදි භික්ඛුනිං ආරබ්භ, කිසම් වච්ඡයන්ති ඵලප්පාදි භික්ඛුනි භික්ඛුනියා උපස්සයං දන්වා කුපිතා අනතනමනා නිකකඛිසි තස්මිං වච්ඡයම්, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං නිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති.

6. සංඝට්ඨාය භික්ඛුනියා යාවතනියං සමනුභාසනාය නප්පටි-නිස්සජ්ජනනියා පාවිතනියං කන්ද පඤ්ඤානනනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති වණ්ඛකාලිං භික්ඛුනිං ආරබ්භ, කිසම් වච්ඡයන්ති වණ්ඛකාලි භික්ඛුනි සංඝට්ඨා විහරි, තස්මිං වච්ඡයම්, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති, ධුර-නිකේනපෙ-පෙ-.

7. අනෙතාරට්ඨි සාසඛකසමමනෙ සප්පට්ඨගයෙ අසඤ්ඤාය වාරිකං වරනනියා පාවිතනියං කන්ද පඤ්ඤානනනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති සමබහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ, කිසම් වච්ඡයන්ති සමබහුලා භික්ඛුනියො අනෙතාරට්ඨි සාසඛකසමමනෙ සප්පට්ඨගයෙ අසඤ්ඤාය වාරිකං වරිංසු, තස්මිං වච්ඡයම්, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපනති-සමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති, එළකලොමකෙ-පෙ-.

8. තිරොරට්ඨි සාසඛකසමමනෙ සප්පට්ඨගයෙ අසඤ්ඤාය වාරිකං වරනනියා පාවිතනියං කන්ද පඤ්ඤානනනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති සමබහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ, කිසම් වච්ඡයන්ති සමබහුලා භික්ඛුනියො තිරොරට්ඨි සාසඛකසමමනෙ සප්පට්ඨගයෙ අසඤ්ඤාය වාරිකං වරිංසු, තස්මිං වච්ඡයම්, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආප-නතිසමුට්ඨානානං විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති, එළකලොමකෙ-පෙ-.

9. අනෙතාවස්සං වාරිකං වරනනියා පාවිතනියං කන්ද පඤ්ඤානනනනි රුජගහෙ පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති, සමබහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ, කිසම් වච්ඡයන්ති සමබහුලා භික්ඛුනියො අනෙතාවස්සං වාරිකං වරිංසු, තස්මිං වච්ඡයම්, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨා-නානං විති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති, එළකලොමකෙ-පෙ-.

10. වස්සං වුත්ථාය¹ භික්ඛුනියා වාරිකං න පකකමනනියා පාවිතනියං කන්ද පඤ්ඤානනනනි රුජගහෙ පඤ්ඤාතනං, කං ආරබ්භාති සමබහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ, කිසම් වච්ඡයන්ති සමබහුලා භික්ඛුනියො වස්සං වුත්ථා වාරිකං න පකකමිංසු, තස්මිං වච්ඡයම්, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති, පඨමපාරු-ජිකෙ-පෙ-.

තුමට්ටමගෙනා වතුඤ්ඤා.

විනයාගාරවග්ගො

1. රජාගාරං වා විනයාගාරං වා ආරාමං වා උය්‍යානං වා පොක්ක-
රණිං වා දසානාය ගවජනිකා පාවිතනිකං කන්ථ පඤ්ඤාතතනනි
සාවනීයං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති ඡබ්බගහිකා භික්ඛුනිකො ආරබ්භ.
කිසමිං වජ්ඣසමිනනි ඡබ්බගහිකා භික්ඛුනිකො රජාගාරමපි විනයා-
ගාරමපි දසානාය අගමංසු. තස්මිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං
ආපතනිසමුට්ඨානානං මිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති. එළකලොමකෙ-
-පෙ-.

2. ආසද්දිං වා පලලඛකං වා පරිභුඤ්ජනනිකා පාවිතනිකං, කන්ථ
පඤ්ඤාතතනනි සාවනීයං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති සමබහුලා
භික්ඛුනිකො ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි සමබහුලා භික්ඛුනිකො
ආසද්දිමපි පලලඛකමපි පරිභුඤ්ජංසු, තස්මිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති.
ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං මිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති. එළක-
ලොමකෙ-පෙ-.

3. සුතතං කන්තනනිකා පාවිතනිකං කන්ථ පඤ්ඤාතතනනි සාවනීයං
පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති? ඡබ්බගහිකා භික්ඛුනිකො ආරබ්භ. කිසමිං
වජ්ඣසමිනනි ඡබ්බගහිකා භික්ඛුනිකො සුතතං කන්තංසු, තස්මිං වජ්ඣසමිං.
එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං මිති සමුට්ඨානෙනි
සමුට්ඨාති. එළකලොමකෙ-පෙ-.

4. ගිහිවෙය්‍යාවච්චං කණ්ණෙනිකා පාවිතනිකං කන්ථ පඤ්ඤාතතනනි
සාවනීයං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති සමබහුලා භික්ඛුනිකො ආරබ්භ.
කිසමිං වජ්ඣසමිනනි සමබහුලා භික්ඛුනිකො ගිහිවෙය්‍යාවච්චං අකංසු,
තස්මිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං මිති
සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති. එළකලොමකෙ-පෙ-.

5. භික්ඛුනිති¹ 'එගය්‍ය ඉමං අධිකරණං වූපසමෙහි'ති වූච්චමානාය
සාධුති පටිසසුචා² තෙව උපසමෙනනිකා න උපසමාය උසසුකකං
කණ්ණෙනිකා පාවිතනිකං කන්ථ පඤ්ඤාතතනනි සාවනීයං පඤ්ඤාතතං.
කං ආරබ්භාති ඵලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ කිසමිං වජ්ඣසමිනනි.
ඵලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි භික්ඛුනිති 'එගය්‍ය ඉමං අධිකරණං වූපසමෙහි'ති
වූච්චමානා සාධුති පටිසසුචා තෙව උපසමෙහි, න උපසමාය උසසුකකං
අකාසි, තස්මිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං
එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුරනිකෙකපෙ-පෙ-.

6. අගාරිකස්ස වා පරිබ්බාජකස්ස වා පරිබ්බාජකාය වා සහජා
බාදනීයං වා භොජනීයං වා දෙනනිකා පාවිතනිකං කන්ථ පඤ්ඤාතතනනි
සාවනීයං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති ඵලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ.
කිසමිං වජ්ඣසමිනනි ඵලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි අගාරිකස්ස සහජා බාදනීයමපි
භොජනීයමපි අදසී, තස්මිං වජ්ඣසමිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතනි
සමුට්ඨානානං මිති සමුට්ඨානෙනි සමුට්ඨාති. එළකලොමකෙ-පෙ-.

1. භික්ඛුකයා ම. ඡ. සං.

2. පටිසසුභ්වයා ම. ඡ. සං.

7. ආවසථවිවරං අනිස්සජ්ජිකා පරිභුඤ්ඤානතිතා පාචිත්තිතං, කන්ද පඤ්ඤානතනති සාවච්ඡිතං පඤ්ඤානතං, කං ආරබ්භාති ථුල්ලනඤං හික්ඛුතිං ආරබ්භ කිසම්මි වජ්ජසම්මනති ථුල්ලනඤ හික්ඛුති ආවසථ-විවරං අනිස්සජ්ජිකා පරිභුඤ්ඤා, තසම්මි වජ්ජසම්මි, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං විහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති, කසිතකෙ-පෙ-.

8. අ වසථං අනිස්සජ්ජිකා වාරිකං පකකම්මනතිතා පාචිත්තිතං කන්ද පඤ්ඤානතනති සාවච්ඡිතං පඤ්ඤානතං, කං ආරබ්භාති ථුල්ලනඤං හික්ඛුතිං ආරබ්භ කිසම්මි වජ්ජසම්මනති ථුල්ලනඤ හික්ඛුති ආවසථං අනිස්සජ්ජිකා වාරිකං පකකම්මි, තසම්මි වජ්ජසම්මි, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං විහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති, කසිතකෙ-පෙ-.

9. තිරවජ්ජනවිජ්ජං පරියාපුණ්ණනතිතා පාචිත්තිතං කන්ද පඤ්ඤානතනති සාවච්ඡිතං පඤ්ඤානතං, කං ආරබ්භාති ඡබ්බග්ගිතා හික්ඛුතිතො ආරබ්භ කිසම්මි වජ්ජසම්මනති ඡබ්බග්ගිතා හික්ඛුතිතො තිරවජ්ජනවිජ්ජං පරියාපුණ්ණංසු, තසම්මි වජ්ජසම්මි, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං විහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති, පදසො-ධමෙම-පෙ-.

10. තිරවජ්ජනවිජ්ජං වාමෙවනතිතා පාචිත්තිතං කන්ද පඤ්ඤානතනති සාවච්ඡිතං පඤ්ඤානතං, කං ආරබ්භාති ඡබ්බග්ගිතා හික්ඛුතිතො ආරබ්භ කිසම්මි වජ්ජසම්මනති ඡබ්බග්ගිතා හික්ඛුතිතො තිරවජ්ජනවිජ්ජං වාමෙසු, තසම්මි වජ්ජසම්මි, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං විහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති, පදසොධමෙම-පෙ-.

විනතාභාරවග්ගො පඤ්චමො.

ආගමවග්ගො

1 ජානං සහික්ඛුකං ආරුමං අනාපුච්ඡා පච්ඡිසනතිතා පාචිත්තිතං කන්ද පඤ්ඤානතනති සාවච්ඡිතං පඤ්ඤානතං, කං ආරබ්භාති සම්බහුලා හික්ඛුතිතො ආරබ්භ කිසම්මි වජ්ජසම්මනති සම්බහුලා හික්ඛුතිතො අනාපුච්ඡා ආරුමං පච්ඡිසංසු, තසම්මි වජ්ජසම්මි, එකා පඤ්ඤානති, ථො අනුපඤ්ඤානතිතො, ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති, ධුරතිකෙබ්බෙ-පෙ-.

2. හික්ඛුං අකෙකාසනතිතා පරිභාසනතිතා පාචිත්තිතං කන්ද පඤ්ඤානතනති චෙසාලියං පඤ්ඤානතං, කං ආරබ්භාති ඡබ්බග්ගිතා හික්ඛුතිතො ආරබ්භ කිසම්මි වජ්ජසම්මනති ඡබ්බග්ගිතා හික්ඛුතිතො ආයසමනතං උපාලිං අකෙකාසිංසු, තසම්මි වජ්ජසම්මි, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-.

3. වණ්ඨිකතාය ගණං පරිභාසනතිතා පාචිත්තිතං කන්ද පඤ්ඤානතනති සාවච්ඡිතං පඤ්ඤානතං, කං ආරබ්භාති ථුල්ලනඤං හික්ඛුතිං ආරබ්භ කිසම්මි වජ්ජසම්මනති ථුල්ලනඤ හික්ඛුති වණ්ඨිකතාය ගණං පරිභාසි, තසම්මි වජ්ජසම්මි, එකා පඤ්ඤානති, ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-.

4. නිමනනිතාය වා පවාරිතාය වා බාදනියා වා භොජනියං වා අඤ්ඤානු භුඤ්ඤානනියා පාවිතනියං කන්ද පඤ්ඤාතතනනි සාවචනියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති සම්බුද්ධා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි සම්බුද්ධා භික්ඛුනියො භුතතාවිතියො පවාරිතා අඤ්ඤානු භුඤ්ඤානු, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසම්මුට්ඨානානං වතුති සම්මුට්ඨානෙති සම්මුට්ඨාති-පෙ-.

5. කුලං මච්ඡරුගනනියා පාවිතනියං කන්ද පඤ්ඤාතතනනි සාවචනියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි කුලං මච්ඡරුග, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසම්මුට්ඨානානං තිති සම්මුට්ඨානෙති සම්මුට්ඨාති-පෙ-.

6. අභික්ඛුතෙ ආවාසෙ වසං වසනනියා පාවිතනියං කන්ද පඤ්ඤාතතනනි සාවචනියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති සම්බුද්ධා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි සම්බුද්ධා භික්ඛුනියො අභික්ඛුතෙ ආවාසෙ වසං වසිංසු, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසම්මුට්ඨානානං විති සම්මුට්ඨානෙති සම්මුට්ඨාති. එළකලොමකෙ-පෙ-.

7. වසං වුත්ථාය භික්ඛුනියා උභතො සබ්බෙ තිති සානෙති නප්ප-වාරෙතනියා පාවිතනියං කන්ද පඤ්ඤාතතනනි සාවචනියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති සම්බුද්ධා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි සම්බුද්ධා භික්ඛුනියො වසං වුත්ථා භික්ඛුනි සබ්බෙ¹ නප්පවාරෙසු, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසම්මුට්ඨානානං එකෙන සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨාති. ධුරතිකෙබ්බෙ-පෙ-පෙ-.

8. ඔවාදාය වා සංවාසාය වා න ගච්ඡනනියා පාවිතනියං කන්ද පඤ්ඤාතතනනි සකෙකසු පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති ඡබ්බගගියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි ඡබ්බගගියා භික්ඛුනියො ඔවාදං න ගච්ඡිංසු, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසම්මුට්ඨානානං එකෙන සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨාති. පඨමපාරුජ්ජකෙ-පෙ-.

9. උපොසථම්පි න පුච්ඡනනියා ඔවාදම්පි න යාවනනියා පාවිතනියං කන්ද පඤ්ඤාතතනනි සාවචනියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති සම්බුද්ධා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි සම්බුද්ධා භික්ඛුනියො උපොසථම්පි න පුච්ඡිංසු, ඔවාදම්පි න යාවිංසු, තසම්මි වජ්ජසම්මි. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසම්මුට්ඨානානං එකෙන සම්මුට්ඨානෙන සම්මුට්ඨාති. ධුරතිකෙබ්බෙ-පෙ-පෙ-.

10. පසාමෙ ජාතං ගණිතා වා රුහිතං² වා අනපලොකෙනා සබ්බං වා ගණං වා පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකාය ගෙද්දපෙනනියා පාවිතනියං කන්ද පඤ්ඤාතතනනි සාවචනියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනනි අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි පසාමෙ

1. සික්ඛුසබ්බං. 2. ඡ. සං. 3. රුහිතං. 4. ඡ. සං.

ජාතං ගණකං පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා හෙදපෙසි, තසමිං චන්ද්‍රසමිං.
එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං. චිති සමුට්ඨානෙති
සමුට්ඨාති, කාසිතනෙ-පෙ-.

ହେଉଥିବାରୁ ଶତ୍ରୁ

ଶବ୍ଦସମୀକ୍ଷା

1. ගබහිතිං වුට්ඨාපෙනායා පාචිතතියං, කන්ථ පඤ්ඤාතතනනි සාවණියං පඤ්ඤාතතං. නං ආරබ්භාති සමබහුලා භික්ඛු තියො ආරබ්භ. නිසමි. වණ්ණසමිතාති සමබහුලා භික්ඛු තියො ගබහිතිං වුට්ඨාපෙප්පුං, තසමිං වණ්ණසමි. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙනති සමුට්ඨාති-පෙ-.

2. පාඨනැති, වුටියාපෙනැතියා පාවිතැතියං කැන් පඤ්ඤාතතැනැති සාවඤ්ඤියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භැනැති සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියම්මි වජ්ඣසම්මනැති සම්බහුලා භික්ඛුනියො පාඨනැතිං වුටියාපෙසුං, තසම්මි වජ්ඣසම්මි. එකා පඤ්ඤාතැති. ඡතනං ආපතැතිසම්මුටියානානං තිති සම්මුටියානෙති සම්මුටියානි-පෙ-.

3. දෙව වසෂාති ඡස්ථ ධම්මෙස්ස අසික්ඛිතසික්ඛං සික්ඛමානං වුට්ඨා-
පෙනතියා පාචිතතියං කන්ථ පඤ්ඤාතතතති සාවතියං පඤ්ඤාතතා.
කං ආරබ්භාති සමභුලා භික්ඛුතියො ආරබ්භ. කිසමිං චන්ද්‍රසමිතති
සමභුලා භික්ඛුතියො දෙව වසෂාති ඡස්ථ ධම්මෙස්ස අසික්ඛිතසික්ඛං.
සික්ඛමානං වුට්ඨාපෙස්සං, තසමිං චන්ද්‍රසමිං. එකා පඤ්ඤාති. ඡන්තං
ආපනතිසමුට්ඨානානං තිභි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

4. දෙව වසෑහි ඡත්‍ර බලමසු සිකිනසිකං සිකිමානං සබ්බන අසමතං. වුට්ඨාපෙනායා පාච්ඤායං කත්ථ පඤ්ඤාතනනනි සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතනං. නං ආරබ්භාති සමුත්තලා භික්ඛුතියො ආරබ්භ. කියම්. වජ්ජසම්නති සමුත්තලා භික්ඛුතියො දෙව වසෑහි ඡත්‍ර බලමසු සිකිනසිකං සිකිමානං සබ්බන අසමතං වුට්ඨාපෙසුං, තසම්. වජ්ජසම්. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡතනං ආපනතිසමුට්ඨානානං නිගි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

[illegible]

6. පරිපූර්ණ වාදය වසා ගිහිගත වෙ වසානි ජය වමෙමසු
අසිකම්බසිකිං වුට්ඨාපෙනානි පාවිතනිං කන් පඤ්ඤාතනනි
සාවජිතං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භානි සමබ්බුලා හිකුතිඥො ආරබ්භ.
කිසමිං වජ්ජසමිනා ඤබ්බුලා හිකුතිඥො. පරිපූර්ණ වාදය වසා
ගිහිගත වෙ වසානි ජය වමෙමසු අසිකම්බසිකිං වුට්ඨාපෙසුං තසමිං
වජ්ජසමිං. එකං පඤ්ඤාතනි, ජනනං ආපනනි සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨා
ඉතති සමුට්ඨානි-පෙ-.

7. පරිපුණ්ණආදසවසං ගිහිගතං චෙ වසානි ඡස් ධම්මෙසු සික්ඛිතසික්ඛං සමෙක්ඛන අසම්මතං වුට්ඨාපෙනායා පාවිතරියං කන්ථ පඤ්ඤාතතනානි සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති සමබහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මං වජ්ජසම්මනානි සමබහුලා භික්ඛුනියො පරිපුණ්ණආදසවසං ගිහිගතං චෙ වසානි ඡස් ධම්මෙසු සික්ඛිතසික්ඛං සමෙක්ඛන අසම්මතං වුට්ඨාපෙසු, තස්මිං වජ්ජසම්මං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

8. සහජ්චිතිං වුට්ඨාපෙඤා චෙ වසානි නෙව අනුග්ගණනානායා න අනුග්ගණනාපෙනායා පාවිතරියං කන්ථ පඤ්ඤාතතනානි සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්මං වජ්ජසම්මනානි පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි සහජ්චිතිං වුට්ඨාපෙඤා දො වසානි නෙව අනුග්ගණෙසි, න අනුග්ගණනාපෙසි, තස්මිං වජ්ජසම්මං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුරතිකෙඛපෙ-පෙ-.

9. වුට්ඨාපිතං පවතතිතිං චෙ වසානි නානුබ්භිනානායා පාවිතරියං කන්ථ පඤ්ඤාතතනානි සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති සමබහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මං වජ්ජසම්මනානි සමබහුලා භික්ඛුනියො වුට්ඨාපිතං පවතතිතිං දො වසානි නානුබ්භිනායා, තස්මිං වජ්ජසම්මං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. පඨම පාරුජ්ඣෙ-පෙ-.

10. සහජ්චිතිං වුට්ඨාපෙඤා නෙව වුපකාසෙකනායා න වුපකාසාපෙනායා පාවිතරියං කන්ථ පඤ්ඤාතතනානි සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්මං වජ්ජසම්මනානි පුලලනඤ්ඤං භික්ඛුනි සහජ්චිතිං වුට්ඨාපෙඤා නෙව වුපකාසෙසි, න වුපකාසාපෙසි, තස්මිං වජ්ජසම්මං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුරතිකෙඛපෙ-පෙ-.

ගබ්බිනිවග්ගො සත්තමො

කුමාරිභූතවග්ගො

1. උභනවිසතිවසං කුමාරිභූතං වුට්ඨාපෙනායා පාවිතරියං කන්ථ පඤ්ඤාතතනානි සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති සමබහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මං වජ්ජසම්මනානි සමබහුලා භික්ඛුනියො උභනවිසතිවසං කුමාරිභූතං වුට්ඨාපෙසු, තස්මිං වජ්ජසම්මං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතතිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

2. පරිපුණ්ණවිසතිවසං කුමාරිභූතං චෙ වසානි ඡස් ධම්මෙසු අසික්ඛිතසික්ඛං වුට්ඨාපෙනායා පාවිතරියං කන්ථ පඤ්ඤාතතනානි සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති සමබහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මං වජ්ජසම්මනානි සමබහුලා භික්ඛුනියො පරිපුණ්ණවිසතිවසං

කුමාරිභූතං ථෙව වසානි ඡස්ඝ ධම්මෙස්ස අසික්ඛිතසික්ඛං වුට්ඨාපෙස්සං, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි-පෙ-.

3. පරිපුණ්ණවිසතිවසානං කුමාරිභූතං ථෙව වසානි ඡස්ඝ ධම්මෙස්ස සික්ඛිතසික්ඛං සමෙක්ඛන අසමමතං වුට්ඨාපෙනානි පාචිත්තියං කන්ද පඤ්ඤාතනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති සමබ්‍රහ්මා භික්ඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං චන්ද්‍රස්මිනි. සමබ්‍රහ්මා භික්ඛුතිං පරි පුණ්ණවිසතිවසානං කුමාරිභූතං ථෙව වසානි ඡස්ඝ ධම්මෙස්ස සික්ඛිතසික්ඛං සමෙක්ඛන අසමමතං වුට්ඨාපෙස්සං, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං. එකා පඤ්ඤාතනි ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි-පෙ-.

4. උභනද්වාදසවසානං වුට්ඨාපෙනානි පාචිත්තියං, කන්ද පඤ්ඤාතනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති සමබ්‍රහ්මා භික්ඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං චන්ද්‍රස්මිනි සමබ්‍රහ්මා භික්ඛුතිං උභන ද්වාදසවසානං වුට්ඨාපෙස්සං, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි-පෙ-.

5. පරිපුණ්ණද්වාදසවසානං සමෙක්ඛන අසමමතං වුට්ඨාපෙනානි පාචිත්තියං කන්ද පඤ්ඤාතනනි. සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති සමබ්‍රහ්මා භික්ඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං චන්ද්‍රස්මිනි සමබ්‍රහ්මා භික්ඛුතිං පරිපුණ්ණද්වාදසවසානං සමෙක්ඛන අසමමතං වුට්ඨාපෙස්සං, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි. එළකලොමකො-පෙ-.

6. 'අලං තාව තෙ අග්ගෙ වුට්ඨාපිතො'ති වුච්චමානං සාධුති පරිසුඤ්ඤිතා පච්ඡා බ්‍රහ්මනිවර්තං ආපච්ඡනානි පාචිත්තියං කන්ද පඤ්ඤාතනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති වණ්ඨකාළි භික්ඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං චන්ද්‍රස්මිනි වණ්ඨකාළි භික්ඛුති 'අලං තාව තෙ අග්ගෙ වුට්ඨාපිතො'ති වුච්චමානං සාධුති පරිසුඤ්ඤිතා පච්ඡා බ්‍රහ්මනිවර්තං ආපච්ඡ, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානි-පෙ-.

සික්ඛමානං 'සචෙ මෙ ත්වං අග්ගෙ විවරං දස්සසි, එවාහං තං වුට්ඨාපෙස්සාමි'ති වච්ඡා තෙව වුට්ඨාපෙනානි න වුට්ඨාපනාය උස්සුකකං කාරෙනානි පාචිත්තියං කන්ද පඤ්ඤාතනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති පුලලනද්‍රං භික්ඛුතිං ආරබ්භ. කියමිං චන්ද්‍රස්මිනි පුලලනද්‍රං භික්ඛුති සික්ඛමානං 'සචෙ මෙ ත්වං අග්ගෙ විවරං දස්සසි, එවාහං තං වුට්ඨාපෙස්සාමි'ති වච්ඡා තෙව වුට්ඨාපෙසි, න වුට්ඨාපනාය උස්සුකකං අසාසි, තස්මිං චන්ද්‍රස්මිං. එකා පඤ්ඤාතනි. ඡන්තං ආපතනි-සමුට්ඨානානං එකොක සමුට්ඨානෙක සමුට්ඨානි. ධුරතිකො-පෙ-.

8. සික්ඛමානං 'සචෙ මං ත්වං අග්ගෙ ථෙව වසානි අනුබ්ඤ්ඤාසි, එවාහං තං වුට්ඨාපෙස්සාමි'ති වච්ඡා තෙව වුට්ඨාපෙනානි න වුට්ඨා-පනාය උස්සුකකං කාරෙනානි පාචිත්තියං කන්ද පඤ්ඤාතනනි

සාවභියං පඤ්ඤත්තං. කං ආරඛ්‍යාති ථුල්ලනඤ්ඤං භික්ඛුතිං ආරඛ්‍ය. කිසම්මිං වජ්ඣසම්මානි ථුල්ලනඤ්ඤං භික්ඛුතිං සික්ඛමානං 'සචෙ මං නාං අයෙස වෙ වසායාති අනුබ්බිසාසි, එවමානං. තං වුට්ඨාපෙසායාමි'ති වචා නෙව වුට්ඨාපෙසි, න වුට්ඨාපනාය උසස්සක්කං අකාසි, තස්මිං වජ්ඣසම්මිං. එකා පඤ්ඤත්ති. ඡන්තං ආපත්තිසමුට්ඨානානං එතෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ධුරතිකෙබ්බෙ-පෙ-.

9. පුරිසසංසට්ඨං කුමාරකයංසට්ඨං වණ්ණිං සොනාවස්සං¹ සික්ඛමානං වුට්ඨාපෙනනියා පාචිත්තියං කත්ථ පඤ්ඤත්තනනි සාවභියං පඤ්ඤත්තං. කං ආරඛ්‍යාති ථුල්ලනඤ්ඤං භික්ඛුතිං ආරඛ්‍ය. කිසම්මිං වජ්ඣසම්මානි ථුල්ලනඤ්ඤං භික්ඛුතිං පුරිසසංසට්ඨං කුමාරකයංසට්ඨං වණ්ණිං සොනාවස්සං සික්ඛමානං වුට්ඨාපෙසි, තස්මිං වජ්ඣසම්මිං. එකා පඤ්ඤත්ති. ඡන්තං ආපත්තිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-.

10. මාතාපිතුති වා සාමිකෙන වා අනනුඤ්ඤං සික්ඛමානං වුට්ඨාපෙනනියා පාචිත්තියං කත්ථ පඤ්ඤත්තනනි සාවභියං පඤ්ඤත්තං. කං ආරඛ්‍යාති ථුල්ලනඤ්ඤං භික්ඛුතිං ආරඛ්‍ය. කිසම්මිං වජ්ඣසම්මානි ථුල්ලනඤ්ඤං භික්ඛුතිං මාතාපිතුති² සාමිකෙන වා අනනුඤ්ඤං සික්ඛමානං වුට්ඨාපෙසි, තස්මිං වජ්ඣසම්මිං. එකා පඤ්ඤත්ති ඡන්තං ආපත්තිසමුට්ඨානානං වතුති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: සියා වාවතො සමුට්ඨාති, න කායතො න විත්තතො. සියා කායතො ව වාවතො ව සමුට්ඨාති, න විත්තතො. සියා වාවතො ව විත්තතො ව සමුට්ඨාති, න කායතො. සියා කායතො ව වාවතො ව විත්තතො ව සමුට්ඨාති-පෙ-.

11. පාරිවාසිකඡද්දනෙන සික්ඛමානං වුට්ඨාපෙනනියා පාචිත්තියං කත්ථ පඤ්ඤත්තනනි රුජග්ගෙ පඤ්ඤත්තං; කං ආරඛ්‍යාති ථුල්ලනඤ්ඤං භික්ඛුතිං ආරඛ්‍ය. කිසම්මිං වජ්ඣසම්මානි ථුල්ලනඤ්ඤං භික්ඛුතිං පාරිවාසිකඡද්දනෙන සික්ඛමානං වුට්ඨාපෙසි, තස්මිං වජ්ඣසම්මිං. එකා පඤ්ඤත්ති. ඡන්තං ආපත්තිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-.

12. අනුචස්සං වුට්ඨාපෙනනියා පාචිත්තියං කත්ථ පඤ්ඤත්තනනි සාවභියං පඤ්ඤත්තං. කං ආරඛ්‍යාති සමබ්බුලා භික්ඛුතිං ආරඛ්‍ය. කිසම්මිං වජ්ඣසම්මානි සමබ්බුලා භික්ඛුතිං අනුචස්සං වුට්ඨාපෙසං, තස්මිං වජ්ඣසම්මිං. එකා පඤ්ඤත්ති ඡන්තං ආපත්තිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-.

13. එකං වස්සං වෙ වුට්ඨාපෙනනියා පාචිත්තියං කත්ථ පඤ්ඤත්තනනි සාවභියං පඤ්ඤත්තං. කං ආරඛ්‍යාති සමබ්බුලා භික්ඛුතිං ආරඛ්‍ය. කිසම්මිං වජ්ඣසම්මානි සමබ්බුලා භික්ඛුතිං එකං වස්සං වෙ වුට්ඨාපෙසං, තස්මිං වජ්ඣසම්මිං. එකා පඤ්ඤත්ති. ඡන්තං ආපත්තිසමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති-පෙ-.

කුමාරිකුතවග්ගො අධ්‍යායො.

ජනනුපාහනවග්ගො

1. ජනනුපාහනං ධාරෙනතියා පාචිත්තියං කළු පඤ්ඤාතනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනති ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො ජනනුපාහනං ධාරෙසුං. තස්මිං වජ්ජසම්මිං. එකා පඤ්ඤාතති. එකා අනුපඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං චිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. ඵලකලොමකො-පෙ-.

2. යානෙන යායනතියා පාචිත්තියං කළු පඤ්ඤාතනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ කිසම්මි වජ්ජසම්මනති ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො යානෙන යායංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මිං. එකා පඤ්ඤාතති. එකා අනුපඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං. චිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. ඵලකලොමකො-පෙ-.

3. සඛ්ඝාණිං ධාරෙනතියා පාචිත්තියං කළු පඤ්ඤාතනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ කිසම්මි වජ්ජසම්මනති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි සඛ්ඝාණිං ධාරෙසි, තස්මිං වජ්ජසම්මිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං චිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. ඵලකලොමකො-පෙ-.

4. ඉත්ථාලඛිකාරං ධාරෙනතියා පාචිත්තියං කළු පඤ්ඤාතනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං; කං ආරබ්භාති ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනති ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො ඉත්ථාලඛිකාරං ධාරෙසුං, තස්මිං වජ්ජසම්මිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං චිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. ඵලකලොමකො-පෙ-.

5. ගඤ්චණ්ණකෙන තහායනතියා පාචිත්තියං කළු පඤ්ඤාතනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනති ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො ගඤ්චණ්ණකෙන තහායංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං චිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. ඵලකලොමකො-පෙ-.

6. වාසිතකෙන පිඤ්ඤාතෙන තහායනතියා පාචිත්තියං කළු පඤ්ඤාතනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනති ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො වාසිතකෙන පිඤ්ඤාතෙන තහායංසු, තස්මිං වජ්ජසම්මිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං චිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති: ඵලකලොමකො-පෙ-.

7. භික්ඛුනියා උමමද්දපෙනතියා පරිමද්දපෙනතියා පාචිත්තියං කළු පඤ්ඤාතනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති සම්බහුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්මි වජ්ජසම්මනති සම්බහුලා භික්ඛුනියො භික්ඛුනියා උමමද්දපෙසුං, තස්මිං වජ්ජසම්මිං. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං චිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති. ඵලකලොමකො-පෙ-

8. සිකුම්මානාය උමමද්දපෙනියා පරිමද්දපෙනියා පාවිතනය කළු පඤ්ඤාතනනානි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති සමබ්බුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣස්මිනාති සමබ්බුලා භික්ඛුනියො සිකුම්මානාය උමමද්දපෙසුං, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පඤ්ඤාතනී. ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං විහි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ඵලකලොමකො-පෙ-.

9. සාමණේරියා උමමද්දපෙනියා පරිමද්දපෙනියා පාවිතනය කළු පඤ්ඤාතනනානි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති සමබ්බුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣස්මිනාති සමබ්බුලා භික්ඛුනියො සාමණේරියා උමමද්දපෙසුං, පරිමද්දපෙසුං, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පඤ්ඤාතනී. ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං විහි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ඵලකලොමකො-පෙ-.

10. ගිහිනියා උමමද්දපෙනියා පරිමද්දපෙනියා පාවිතනය කළු පඤ්ඤාතනනානි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති සමබ්බුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣස්මිනාති සමබ්බුලා භික්ඛුනියො ගිහිනියා උමමද්දපෙසුං, පරිමද්දපෙසුං, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පඤ්ඤාතනී. ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං විහි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. ඵලකලොමකො-පෙ-.

11. භික්ඛුස්ස පුරතො අනාපුච්ඡා ආසනෙ නිසීදනානියා පාවිතනය කළු පඤ්ඤාතනනානි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති සමබ්බුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣස්මිනාති සමබ්බුලා භික්ඛුනියො භික්ඛුස්ස පුරතො අනාපුච්ඡා ආසනෙ නිසීදංසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පඤ්ඤාතනී. ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං විහි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. කාසිනකො-පෙ-.

12. අනොකාසකතං භික්ඛුං පඤ්ඤාතනං පුච්ඡනානියා පාවිතනය කළු පඤ්ඤාතනනානි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති සමබ්බුලා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣස්මිනාති සමබ්බුලා භික්ඛුනියො අනොකාසකතං භික්ඛුං පඤ්ඤාතනං පුච්ඡංසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පඤ්ඤාතනී. ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං විහි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති. පදයො ධම්මො-පෙ-.

13. අසඤ්ඤාචාරානාමං පටිසන්ධියා පාවිතනය කළු පඤ්ඤාතනනානි සාවච්ඡියං පඤ්ඤාතනං. කං ආරබ්භාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කියමිං වජ්ඣස්මිනාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි අසඤ්ඤාචාරානාමං පටිසිංසු, තස්මිං වජ්ඣස්මිං. එකා පඤ්ඤාතනී. ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං විහි සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: සියා කායතො සමුට්ඨාති න වාචතො විතතතො, සියා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති න වාචතො-

ජනතුපාහනවග්ගො නවමො.

නවවග්ගබ්බද්දකා නිට්ඨිතා.

තසසුද්දානං :-

ලසුණං සංභරෙ ලොමං තලමට්ඨස්සව සුද්ධිකං,
 භුඤ්ජන්තාමිකධස්සද්දානං දො විඝාතො දස්සනා.
 අනිකාමෙ පටිච්ඡන්තො අප්පෙක්ඛාකාමෙ රථිකාය ව,
 පුරෙ පච්ඡා විකාලෙ ව දුග්ගති තිරගෙ වගි.
 නගොදකා විසිබ්බොත්තා පඤ්චාතිකං සඛිකමනියං,
 ගණවිහබ්බගසමණං දුබ්බලං කතීනෙන ව.
 එකමස්සවන්තරණෙන සස්සව්ච්ච සහජ්චිතීං,
 දත්තා සංසට්ඨ අනොතා ව නිරොවස්සං න පකකමෙ.
 රුජා ආසද්දි සුත්තස්සව ගිහි වුපසමෙන ව,
 දදෙ විවරවසට්ඨං පරියාපුණස්සව වාචගෙ.
 ආරාමකෙකාසවණ්ඨි ව භුඤ්ජෙය්‍ය කුලමච්ඡරී,
 වාසො පචාරණොවාද්දා¹ වෙ ධම්මා පසාබෙන ව.
 ගබ්ගීනී² පායන්ති ඡ ධම්මෙ අසමමතුතවාදස,
 පරිපුණ්ණස්සව සමෙක්ඛන සහවුට්ඨා ඡ පස්සව ව.
 කුමාරි දො ව සබ්බෙක්ඛන ද්වාදස සමමතෙන ව,
 අලං යවෙ ව දො වස්සං සංසට්ඨා සාමිකෙන ව.
 පාරිවාසිකානුවස්සං දුරෙ වුට්ඨාපතෙන ව,
 ඡන්ත යාතෙන සමික්ඛාණී ඉන්ද්‍රියාලඛනාරවණණකෙ.
 පිඤ්ඤාන භික්ඛුනි වෙව සික්ඛා ව සංමණෙරිකා,
 ගිහිනි භික්ඛුස්ස පුරතො අනොකාසමසඛිකවිකානි.

තෙසං වග්ගානං උද්දානං :-

ලසුණකිකාරනභානා තුවට්ට විත්තාගාරකා,³
 ආරාම⁴ ගබ්ගීනි වෙව කුමාරි ඡන්තපාගනානි.

පාටිදේසනීයකණ්ඩා.

1. සප්පිං. විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජන්තියා පාටිදේසනීයං. කන්ද පඤ්ඤානනිකානි සාවන්තියං පඤ්ඤානං. කං ආරබ්භාති ඡබ්බගතියා භික්ඛුනීයො ආරබ්භ. ඤ්ඤානං වජ්ජසමිතාති ඡබ්බගතියා භික්ඛුනීයො සප්පිං විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජංසු, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤානති, එකා අනුපඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං වතුති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානි-පෙ-.

1. දාස පචාරණවාද. ම, ඡ, ස., 3. විත්තාගාරකා, ම, ඡ, ස.,
 2. ගබ්ගීනී ඡ, ස., 4. ආරාම. ම, ඡ, ස.,

2. තෙලං විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ජනනියා පාටිදෙසනීයං කන්ථ පඤ්ඤානතනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භාති ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම් වජ්ජසම්නනි ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො තෙලං විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ජංසු, තසම් වජ්ජසම්-පෙ-.

3. මට්ඨං විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ජනනියා පාටිදෙසනීයං කන්ථ-පෙ- ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො මට්ඨං විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ජංසු, තසම් වජ්ජසම්-පෙ-.

4. එංඤ්ඤං විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ජනනියා පාටිදෙසනීයං කන්ථ-පෙ- ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො එංඤ්ඤං විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ජංසු, තසම් වජ්ජසම්-පෙ-.

5. මච්ඡං විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ජනනියා පාටිදෙසනීයං කන්ථ-පෙ- ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො මච්ඡං විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ජංසු, තසම් වජ්ජසම්-පෙ-.

6. මංසං විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ජනනියා පාටිදෙසනීයං කන්ථ-පෙ- ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො මංසං විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ජංසු, තසම් වජ්ජසම්-පෙ-.

7. බීරං විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ජනනියා පාටිදෙසනීයං කන්ථ-පෙ- ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො බීරං විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ජංසු, තසම් වජ්ජසම්-පෙ-.

8. දබ්බං විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ජනනියා පාටිදෙසනීයං කන්ථ පඤ්ඤානතනනි සාවච්ඡියං පඤ්ඤානතං. කං ආරබ්භාති ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම් වජ්ජසම්නනි ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො දබ්බං විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ජංසු, තසම් වජ්ජසම්. එකා පඤ්ඤානති. එකා අනු-පඤ්ඤානති. ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං වතුභි සමුට්ඨානෙහි සමුඤ්ඤාති. සීයා කායනො සමුට්ඨාති, න වාවතො. න විතතනො. සීයා කායනො ව වාවතො ව සමුට්ඨාති න විතතනො, සීයා කායනො ව විතතනො ව සමුට්ඨාති, න වාවතො. සීයා කායනො ව වාවතො ව විතතනො ව සමුට්ඨාති-පෙ-.

අට්ඨ පාටිදෙසනීයා නිට්ඨිතා.

තස්සද්දානං :-

සප්පිං තෙලං මට්ඨඤ්ඤෙව එංඤ්ඤං මච්ඡමෙව ව,
මංසං බීරං දබ්බඤ්ඤෙව විඤ්ඤපෙචාන භික්ඛුනී,
පාටිදෙසනීයා අට්ඨ සමුද්දෙහින පකාසිතාති.¹

සෙ සිකඛාපදා හික්ඛුච්ඡග්ගෙහි විජ්ඣාපිතා,
තෙ සංබිදිතා² හික්ඛුනී ච්ඡග්ගෙහි.

කන්ථ පඤ්ඤානතිවාරො නිට්ඨිතො පඨමො.

1. සයං බ්‍රහ්මකාදිකානං ම. ඡ. සං.

2. සංබිතො ම ඡ. සං.

කතාපතනිවාරණ පාඨපිකාකරණය

1. අවස්සුතා භික්ෂුනී අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංඝග්ගං සාදිගන්ති කති ආපතනීයො ආපජ්ජති? අවස්සුතා භික්ෂුනී අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංඝග්ගං සාදිගන්ති නිසේයා ආපතනීයො ආපජ්ජති අධිකකකං උඛතජානුමණ්ඩලං ගහණං සාදිගති ආපතනී පාරජිකස්ස, උඛතකකකං අධොජානුමණ්ඩලං ගහණං සාදිගති ආපතනී ථුල්ලච්චයස්ස කායපටිබද්ධ ගහණං සාදිගති, ආපතනී දුක්ඛවස්ස. අවස්සුතා භික්ෂුනී අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංඝග්ගං සාදිගන්ති ඉමා නිසේයා ආපතනීයො ආපජ්ජති.

2. චජ්ජපටිච්ඡාදිකා භික්ෂුනී චජ්ජ පටිච්ඡාදෙනති කති ආපතනීයො ආපජ්ජති? චජ්ජපටිච්ඡාදිකා භික්ෂුනී චජ්ජ පටිච්ඡාදෙනති නිසේයා ආපතනීයො ආපජ්ජති: ජානං පාරජිකං ධම්මං පටිච්ඡාදෙනති ආපතනී පාරජිකස්ස. චෙමතිකා පටිච්ඡාදෙනති, ආපතනී ථුල්ලච්චයස්ස. ආචාර විපතනී. පටිච්ඡාදෙනති, ආපතනී දුක්ඛවස්ස. චජ්ජපටිච්ඡාදිකා භික්ෂුනී චජ්ජ පටිච්ඡාදෙනති ඉමා නිසේයා ආපතනීයො ආපජ්ජති.

3. උක්ඛිතතානුචතනිකා භික්ෂුනී යාව තතියං සමනුභාසතාය නපටිතිස්සජ්ජන්ති කති ආපතනීයො ආපජ්ජති? උක්ඛිතතානුචතනිකා භික්ෂුනී යාව තතියං සමනුභාසතාය නපටිතිස්සජ්ජන්ති නිසේයා ආපතනීයො ආපජ්ජති: ඤාතනිසා දුක්ඛවං. විභිකම්මවාචාති ථුල්ලච්චයං කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතනී පාරජිකස්ස. උක්ඛිතතානුචතනිකා භික්ෂුනී යාවතතියං සමනුභාසතාය නපටිතිස්සජ්ජන්ති ඉමා නිසේයා ආපතනීයො ආපජ්ජති.

4. අට්ඨමං චජ්ජං පරිපුරෙනති කති ආපතනීයො ආපජ්ජති? අට්ඨමං චජ්ජං පරිපුරෙනති නිසේයා ආපතනීයො ආපජ්ජති: “පුරිසෙත ඉක්ඛන්තාමං ගහනං ආගමන්ති”ති වුත්තා ගමන්ති. ආපතනී දුක්ඛවස්ස. පුරිසස්ස ගන්ථපාසං ඔක්කන්තමත්තෙත ආපතනී ථුල්ලච්චයස්ස. අට්ඨමං චජ්ජං පරිපුරෙනති ආපතනී පාරජිකස්ස. අට්ඨමං චජ්ජං පරිපුරෙනති ඉමා නිසේයා ආපතනීයො ආපජ්ජති.

පාඨපිකා නිවර්තන.

සංක්ෂිප්තසංස්කරණය

1. උස්සයවාදිකා භික්ෂුනී අට්ඨමං කරෙනති නිසේයා ආපතනීයො ආපජ්ජති: එකස්ස ආරොචෙති, ආපතනී දුක්ඛවස්ස. දුතියස්ස ආරොචෙති, ආපතනී ථුල්ලච්චයස්ස. අට්ඨමං පරියොසානෙ ආපතනී සංක්ෂිප්තසංස්කරණය.

2. වොරිං වුට්ඨාපෙනති නිසේයා ආපතනීයො ආපජ්ජති: ඤාතනියා දුක්ඛවං. ද්විති කම්මවාචාති ථුල්ලච්චයං. කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතනී සංක්ෂිප්තසංස්කරණය.

3. එකා ගාමනකරං ගව්න්තරී තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති: ගව්න්ති ආපතනි දුක්ඛංයං, පඨමං පාදං පරිනෙකපං අතික්කාමෙති, ආපතනි ථුල්ලච්චයංයං දුතියං පාදං අතික්කාමෙති ආපතනි සඛ්ඝාදි-සෙසස්සං.

4. සමයෙහන සමෙක්ඝන උක්ඛිත්තං හික්ඛුතිං ධම්මෙත චිතයෙන සංවුසංඝනෙන අනපදොභෙත්වා කාරකසම්ඝං අනඤ්ඤාය ගණස්ස ඡන්දං ඕසාරොතරී තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති: ඤාතරියා දුක්ඛං. චිති කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයං කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතනි සඛ්ඝාදි-සෙසස්සං.

5. අවස්සුතා හික්ඛුති අවස්සුතස්ස පුරිසදුග්ගලස්ස ගජ්ජෙනා බාද-නියං වා, භොජනියං වා සගජ්ජා පටිග්ගහෙත්වා භුඤ්ජන්තරී තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති: බාදිස්සාමි භුඤ්ජස්සාමිති පටිග්ගණනාති, ආපතනි ථුල්ලච්චයංයං, අජෙක්ඛාභාරෙ අජෙක්ඛාභාරෙ ආපතනි සඛ්ඝාදි-සෙසස්සං. උදකදන්තපොණං පටිග්ගණනාති, ආපතනි දුක්ඛංයං.

6. "කිං තෙ අයෙස එසො පුරිසපුග්ගලො කරියෙති අවස්සුතො වා අනවස්සුතො වා යතො චං අනවස්සුතා? ඉතිස්සෙය් යං තෙ එසො පුරිසපුග්ගලො දෙති බාදනියං වා භොජනියං වා, තං චං සගජ්ජා පටිග්ගහෙත්වා බාද වා භුඤ්ජ වා"ති උයෙසාජෙනරී තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති: තස්සා වචනෙන බාදිස්සාමි භුඤ්ජස්සාමිති පටිග්ගණනාති, ආපතනි දුක්ඛංයං. අජෙක්ඛාභාරෙ අජෙක්ඛාභාරෙ ආපතනි ථුල්ලච්චයංයං භොජනපරියොසානෙ ආපතනි සඛ්ඝාදිසෙසස්සං.

7. කුපිතා හික්ඛුති යාව තතියං සමනුභාසනාය නප්පටිතිස්සජ්ජන්තරී තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති: ඤාතරියා දුක්ඛං. චිති කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයං, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතනි සඛ්ඝාදිසෙසස්සං.

8. කියම්චිදෙව අභිකරණෙ පච්චාකතා හික්ඛුති යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිතිස්සජ්ජන්තරී තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති: ඤාතරියා දුක්ඛං. චිති කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයං. කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතනි සඛ්ඝාදිසෙසස්සං.

9. සංසට්ඨා හික්ඛුතියො යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිතිස්සජ්ජන්තරී තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජන්තරී: ඤාතරියා දුක්ඛං. චිති කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයං කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතනි සඛ්ඝාදි-සෙසස්සං.

10. "අංඤ්චායෙස භුමෙත විහරං මා භුමෙත නානා විහරිත්වා"ති උයෙසාජෙනරී යාවතතියං සමනුභාසනාය නප්පටිතිස්සජ්ජන්තරී තිස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති: ඤාතරියා දුක්ඛං. චිති කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයං කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපතනි සඛ්ඝාදිසෙසස්සං.

සඛ්ඝාදිසෙසා නිට්ඨිතා.

නිසංගහිකණ්ඩා

1. පතනසනනිවයං කණ්ණනිවයං ආපනනි ආපජ්ජති: නිසංගහිකණ්ඩා පාවිතනිකණ්ඩා.

2. අකාලවිවරං කාලවිවරනනි අබිධානිකා හාජ පෙනනි ඉදා ආපනනිකා ආපජ්ජති: හාජාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. හාජාපිනෙ නිසංගහිකණ්ඩා පාවිතනිකණ්ඩා.

3. හික්ඛුනිකා සද්ධිං විවරං පරිවතෙනකා අවජ්ජනනි වෙ ආපනනිකා ආපජ්ජති: අවජ්ජනනි, පයොගෙ දුක්ඛං. අවජ්ජනනි නිසංගහිකණ්ඩා පාවිතනිකණ්ඩා.

4. අසුඤ්ඤා විසුඤ්ඤාපෙනා අසුඤ්ඤා විසුඤ්ඤාපෙනනි ඉදා ආපනනිකා ආපජ්ජති: විසුඤ්ඤාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. විසුඤ්ඤාපිනෙ නිසංගහිකණ්ඩා පාවිතනිකණ්ඩා.

5. අසුඤ්ඤා වෙනාපෙනා අසුඤ්ඤා වෙනාපෙනනි ඉදා ආපනනිකා ආපජ්ජති: වෙනාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. වෙනාපිනෙ නිසංගහිකණ්ඩා පාවිතනිකණ්ඩා.

6. අසුඤ්ඤාදජිනෙහ පරික්ඛාරෙන අසුඤ්ඤාදිසිකෙන සබ්බිකෙන අසුඤ්ඤා වෙනාපෙනනි ඉදා ආපනනිකා ආපජ්ජති: වෙනාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. වෙනාපිනෙ නිසංගහිකණ්ඩා පාවිතනිකණ්ඩා.

7. අසුඤ්ඤාදජිනෙහ පරික්ඛාරෙන අසුඤ්ඤාදිසිකෙන සබ්බිකෙන සසුඤ්ඤාපිනෙහ අසුඤ්ඤා වෙනාපෙනනි වෙ ආපනනිකා ආපජ්ජති: වෙනාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. වෙනාපිනෙ නිසංගහිකණ්ඩා පාවිතනිකණ්ඩා.

8. අසුඤ්ඤාදජිනෙහ පරික්ඛාරෙන අසුඤ්ඤාදිසිකෙන මහාජනිකෙන අසුඤ්ඤා වෙනාපෙනනි වෙ ආපනනිකා ආපජ්ජති: වෙනාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. වෙනාපිනෙ නිසංගහිකණ්ඩා පාවිතනිකණ්ඩා.

9. අසුඤ්ඤාදජිනෙහ පරික්ඛාරෙන අසුඤ්ඤාදිසිකෙන මහාජනිකෙන සසුඤ්ඤාපිනෙහ අසුඤ්ඤා වෙනාපෙනනි වෙ ආපනනිකා ආපජ්ජති: වෙනාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. වෙනාපිනෙ නිසංගහිකණ්ඩා පාවිතනිකණ්ඩා.

10. අසුඤ්ඤාදජිනෙහ පරික්ඛාරෙන අසුඤ්ඤාදිසිකෙන පුග්ගලිකෙන සසුඤ්ඤාපිනෙහ අසුඤ්ඤා වෙනාපෙනනි වෙ ආපනනිකා ආපජ්ජති: වෙනාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. වෙනාපිනෙ නිසංගහිකණ්ඩා පාවිතනිකණ්ඩා.

11. අතිරේඛාවතුක්ඛංසපරමං ගරුපාපුරණං වෙනාපෙනනි ඉදා ආපනනිකා ආපජ්ජති: වෙනාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. වෙනාපිනෙ නිසංගහිකණ්ඩා පාවිතනිකණ්ඩා.

12. අතිරේකඅසිකෙය්‍යක්ඛංසපරමං ලුහුපාපුරණං වෙනාපෙනනි ඉදා ආපනනිකා ආපජ්ජති: වෙනාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. වෙනාපිනෙ නිසංගහිකණ්ඩා පාවිතනිකණ්ඩා.

නිසංගහිකා පාවිතනිකා නිවසිනා,

පාච්ඡන්දිකානුකූලය.

ලසුණවග්ගො

1. ලසුණං බාදනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති: බාදිකාමිති පටිග්ගණනාති, ආපනති දුක්ඛං අප්පෙකානාමෙ අප්පෙකානාමෙ ආපනති පාච්ඡන්දියං.

2. සංඝරාමෙ ලොමං සංඝරාමපනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති: සංඝරාමපති, පයොගෙ දුක්ඛං, සංඝරාමපනති පාච්ඡන්දියං.

3. නලසානකං කණෙනති ටෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: කණෙන, පයොගෙ දුක්ඛං, කණෙන ආපනති පාච්ඡන්දියං.

4. ජතුමට්ඨකං ආදියනති ටෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: ආදියති, පයොගෙ දුක්ඛං, ආදියනෙ¹ ආපනති පාච්ඡන්දියං.

5. අභිරතච්ඡිද්ධාලංචරං උදකසුද්ධිකං ආදියනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති: ආදියති, පයොගෙ දුක්ඛං, ආදියනෙ ආපනති පාච්ඡන්දියං.

6. භික්ඛුස්ස භුක්ඛන්තස්ස පානියෙන වා විඬුපනෙන වා උපතිට්ඨනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති: හත්ථපාසෙ තිට්ඨති ආපනති පාච්ඡන්දියං, හත්ථපාසං විජ්ජිතං තිට්ඨති, ආපනති දුක්ඛං.

7. ආමකධික්ඛාදං වික්ඛාදපෙති භුක්ඛනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති: භුක්ඛන්තස්ස පටිග්ගණනාති, ආපනති දුක්ඛං, අප්පෙකානාමෙ අප්පෙකානාමෙ ආපනති පාච්ඡන්දියං.

8. උච්චාරං වා පසාචං වා සඛකාරං වා විසාසං වා තිරෙකුච්චි වා තිරෙපාකාරෙ වා ජබ්බිනති ටෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: ජබ්බිනති, පයොගෙ දුක්ඛං, ජබ්බිනෙන ආපනති පාච්ඡන්දියං.

9. උච්චාරං වා පසාචං වා සඛකාරං වා විසාසං වා හරිතෙ ජබ්බිනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති: ජබ්බිනති, පයොගෙ දුක්ඛං, ජබ්බිනෙන ආපනති පාච්ඡන්දියං.

10. නච්චං වා ගිතං වා වාදිතං වා දස්සනාය ගච්ඡනති ටෙ ආපනති-ශො ආපජ්ජති: ගච්ඡති, ආපනති දුක්ඛං, ගත්ථ සිතා පසති වා සුණාති වා, ආපනති පාච්ඡන්දියං.

ලසුණවග්ගො පඨමො.

රත්තකිකාරවග්ගො.

1. රත්තකිකාරෙ අපාදිපෙ පුරිසෙන සද්ධිං එකෙනෙකා සනතිට්ඨනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති: හත්ථපාසෙ තිට්ඨති, ආපනති පාච්ඡන්දියං, හත්ථපාසං විජ්ජිතං තිට්ඨති, ආපනති දුක්ඛං.

1. ආදිනෙක. ම, ජ, ස.

2. පටිච්ඡේදන ඔක්කාසෙ පුරිසෙත සද්ධිං එකෙනෙකා සනතිට්ඨනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති: ගන්ධපාසෙ තිට්ඨති, ආපනති පාවිතනි-යස්ස. ගන්ධපාසං විජ්ජිතො තිට්ඨති, ආපනති දුක්ඛං වස්ස.

3. අලේඛාකාසෙ පුරිසෙත සද්ධිං එකෙනෙකා සනතිට්ඨනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති: ගන්ධපාසෙ තිට්ඨති, ආපනති පාවිතනි-යස්ස. ගන්ධපාසං විජ්ජිතො තිට්ඨති, ආපනති දුක්ඛං වස්ස.

4. රට්ඨො වා බ්බුගෙ වා සිඛිකාටකෙ වා පුරිසෙත සද්ධිං එකෙනෙකා සනතිට්ඨනති වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: ගන්ධපාසෙ තිට්ඨති, ආපනති පාවිතනි-යස්ස. ගන්ධපාසං විජ්ජිතො තිට්ඨති, ආපනති දුක්ඛං වස්ස.

5. පුරෙග්ගතං කුලාති උපසඛිකමිතො ආයතෙ නිසිද්ධො සාමිකෙ අනාපුච්ඡා පකකමනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති: පඨමං පාදං අනොවස්සකං අතික්කාමෙති, ආපනති දුක්ඛං වස්ස. දුතියං පාදං අතික්කාමෙති, ආපනති පාවිතනි-යස්ස.

6. පච්ඡාග්ගතං කුලාති උපසඛිකමිතො සාමිකෙ අනාපුච්ඡා ආයතෙ නිසිද්ධනති වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: නිසිද්ධති, පයොගෙ දුක්ඛං වස්ස. නිසිද්ධන ආපනති පාවිතනි-යස්ස.

7. විකාලෙ කුලාති උපසඛිකමිතො සාමිකෙ අනාපුච්ඡා සෙය්සං සන්ධිතො වා සන්ධිපෙතො වා අභිනිසිද්ධනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති: අභිනිසිද්ධති, පයොගෙ දුක්ඛං වස්ස. අභිනිසිද්ධන ආපනති පාවිතනි-යස්ස.

8. දුග්ගතිතෙන දුපධාරිතෙන පරං උජ්ඣාපෙනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති: උජ්ඣාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං වස්ස. උජ්ඣාපිතෙ ආපනති පාවිතනි-යස්ස.

9. අත්තානං වා පරං වා තීරයෙන වා බ්‍රහ්මවරියෙන වා අභිසපනති වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: අභිසපති, පයොගෙ දුක්ඛං වස්ස. අභිසපිතෙ ආපනති පාවිතනි-යස්ස.

10. අත්තානං වධිතො වධිතො රෙදනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති: වධිති රෙදති, ආපනති පාවිතනි-යස්ස. වධිති න රෙදති, ආපනති දුක්ඛං වස්ස.

රතනකිකාරවග්ගො දුතිසො

නිගානිවග්ගො

1. නග්ගා නගායනති දො ආපනතියො ආපජ්ජති: නගායති, පයොගෙ දුක්ඛං වස්ස. නගානපරියොසානෙ ආපනති පාවිතනි-යස්ස.

2. පමාණාතික්කතං උදකසාපිකං කාරුපෙනති වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: කාරුපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං වස්ස. කාරුපිතෙ ආපනති පාවිතනි-යස්ස.

3. භික්ෂුනියා විවරං විසිබ්බෙත්වා වා විසිබ්බෙත්වා වා නෙවං-
සිබ්බෙනාති න සිබ්බාපනාය උස්සුකකං කරොන්ති එකං ආපනතීං
ආපජ්ජති: පාවිත්තියං.

4. පඤ්චාහිකං සඛ්ඝාටිවාරං¹ අනුකකාමෙනාති එකං ආපනතීං
ආපජ්ජති: පාවිත්තියං.

5. විවරසඛකමනියං ධාරොන්ති වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: ධාරෙති,
පයොගෙ දුක්ඛං. ධාරිතෙ ආපනති පාවිත්තියං.

6. ගණස්ස විවරලාභං අනන්ධයං කරොන්ති වෙ ආපනතියො
ආපජ්ජති: කරොති, පයොගෙ දුක්ඛං. කතෙ ආපනති පාවිත්තියං.

7. ධම්මිකං විවරවිහඞ්ගං පටිබාහන්ති වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති:
පටිබාහති, පයොගෙ දුක්ඛං. පටිබාහිතෙ ආපනති පාවිත්තියං.

8. අගාරිකස්ස වා පරිබ්බාජකස්ස වා පරිබ්බාජකාය වා සමණවිවරං
දෙනාති වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: දෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. දිනෙන
ආපනති පාවිත්තියං.

9. දුබ්බලවිවරපච්චාසාය විවරකාලසමයං අර්ඝකකාමෙනාති දො
ආපනතියො ආපජ්ජති: අර්ඝකකාමෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. අර්ඝකකා-
මිතෙ ආපනති පාවිත්තියං.

10. ධම්මිකං කභීනුඤ්චාරං පටිබාහන්ති වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති:
පටිබාහති, පයොගෙ දුක්ඛං. පටිබාහිතෙ ආපනති පාවිත්තියං.

නානානිවග්ගො නතිස්සො.

තුච්චට්ඨග්ගො.

1. වෙ භික්ෂුනියො එකමඤ්ඤො තුච්චට්ඨනතියො වෙ ආපනතියො
ආපජ්ජන්ති: නිපජ්ජන්ති, පයොගෙ දුක්ඛං. නිපනෙන ආපනති
පාවිත්තියං.

2. දො භික්ෂුනියො එකඤ්චරණපාපුරණං තුච්චට්ඨනතියො දො
ආපනතියො ආපජ්ජන්ති: ඤ්චරණපාපුරණං, පයොගෙ දුක්ඛං. නිපනෙන
ආපනති පාවිත්තියං.

3. භික්ෂුනියා සංඤ්චිච්ච අපාසුං කරොන්ති දො ආපනතියො
ආපජ්ජති: කරොති, පයොගෙ දුක්ඛං. කතෙ ආපනති පාවිත්තියං.

4. දුක්ඛිතං සභජ්චිතීං නෙව උපට්ඨන්ති න උපට්ඨාපනාය
උස්සුකකං කරොන්ති එකං ආපනතීං ආපජ්ජති: පාවිත්තියං.

5. භික්ෂුනියා උපස්සයං දත්වා කුපිතා අනත්තමනා නික්කඤ්ඤාති
වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: නික්කඤ්ඤාති, පයොගෙ දුක්ඛං. ඤ්ඤාති
තෙ ආපනති පාවිත්තියං.

6. සංඝට්ඨා භික්ෂුනී යාව තතියං සමනුභාසනාය නප්පටිතිස්සජ්ජන්ති
වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: ඤ්ඤාතියා දුක්ඛං. කම්මවාචාපරිඤ්ඤා-
සාතෙ ආපනති පාවිත්තියං.

7. අනෙකාරවෙස් සාසඛකසමනෙ සපපිභයෙ අසඤ්ඤා වාරිකා වරනා වෙ ආපනායො ආපජ්ජති: පටිපජ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං, පටිපනෙ ආපනා පාචනියස්ස.

8. තිරුරවෙස් සාසඛකසමනෙ සපපිභයෙ අසඤ්ඤා වාරිකා වරනා දො ආපනායො ආපජ්ජති: පටිපජ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං, පටිපනෙ ආපනා පාචනියස්ස.

9. අනෙකාවස්සං වාරිකං වරනා දො ආපනායො ආපජ්ජති: පටිපජ්ජති, පයොගෙ දුක්ඛං, පටිපනෙ ආපනා පාචනියස්ස.

10. වස්සං වුජ්ඣා භික්ඛුනි වාරිකං න පකකමනා එකං ආපනායො ආපජ්ජති: පාචනියං.

තුමමමගො වතුපො.

විනාගාරවගො.

1. රජාගාරං වා විත්තාගාරං වා ආරාමං වා උය්‍යානං වා ඡායාකු-
රිණිං වා දස්සනාය ගව්ජනා වෙ ආපනායො ආපජ්ජති: ගව්ජනි,
පයොගෙ දුක්ඛං. තත්ථිඨා¹ පස්සති, ආපනා පාචනියස්ස.

2. ආයඤ්ඤං වා පලලඛකං වා පරිභුඤ්ඤානි දො ආපනායො ආපජ්ජති: පරිභුඤ්ඤානි, පයොගෙ දුක්ඛං. පරිභුතෙ ආපනා පාචනියස්ස.

3. සුත්තං කන්තනානි දො ආපනායො ආපජ්ජති: කන්තනි,
පයොගෙ දුක්ඛං. උජ්ජුජ්ජවෙ ආපනා පාචනියස්ස.

4. ගිහිවෙය්‍යාවච්චං කරුනානි දො ආපනායො ආපජ්ජති:
කරුනි, පයොගෙ දුක්ඛං. කතෙ ආපනා පාචනියස්ස.

5. භික්ඛුනිඨා “එගගෙස ඉමං අභිකරණං වුපසමෙති”ති වුච්චමානා
සාධුනි පටිසසුඤ්ඤා කෙව වුපසමෙතා න වුපසමාය උසසුක්ඛං
කරුනානි එකං ආපනායො ආපජ්ජති: පාචනියං.

6. අගාරිකස්ස වා පරිබ්බාජකස්ස වා පරිබ්බාජකාය වා සකන්තා
බාදනීයං වා භොජනීයං වා භද්දනා දො ආපනායො ආපජ්ජති: භද්දනි,
පයොගෙ දුක්ඛං. දිනෙ ආපනා පාචනියස්ස.

7. ආවසථවිවරං අනිස්සජ්ජිතා පරිභුඤ්ඤානි වෙ ආපනායො
ආපජ්ජති: පරිභුඤ්ඤානි, පයොගෙ දුක්ඛං. පරිභුතෙ ආපනා
පාචනියස්ස.

8. ආවසථං අනිස්සජ්ජිතා වාරිකං පකකමනා දො ආපනායො
ආපජ්ජති: පඨමං පාදං පරිකෙඛපං අභික්ඛාමෙති, ආපනා දුක්ඛං.
දුතියං පාදං අභික්ඛාමෙති, ආපනා පාචනියස්ස.

9. තිරව්ජානවිජ්ජං පරියාපුණනා වෙ ආපනායො ආපජ්ජති:
පරියාපුණනා, පයොගෙ දුක්ඛං. පදෙ පදෙ ආපනා පාචනියස්ස.

10. තිරව්ජානවිජ්ජං වාචෙනා වෙ ආපනායො ආපජ්ජති: වාචෙනි,
පයොගෙ දුක්ඛං. පදෙ පදෙ ආපනා පාචනියස්ස.

විනාගාරවගො පඤ්චමො.

1. ජාතං සභිකවුක්කං ආරාමං අනාපුර්වං පටිසන්ති වෙ ආපනනියො ආපජ්ජති: පඨමං පාදං පරිකෙඛපං අභිකකාමෙති, ආපනති දුක්ඛං පාදං අභිකකාමෙති, ආපනති පාවිතනියස්ස.

2. භික්ඛුං අකෙකාසනති පරිභාසනති දො ආපනනියො ආපජ්ජති: අපෙක්කාසති, පයොගෙ දුක්ඛං. අකෙකාසිතෙ ආපනති පාවිතනියස්ස.

3. වණ්ඩිකතා¹ ගණං පරිභාසනති වෙ ආපනනියො ආපජ්ජති: පරිභාසති පයොගෙ දුක්ඛං. පරිභාසිතෙ ආපනති පාවිතනියස්ස.

4. නිමනනිතා වා පචාරිතා වා බාදනියංවා භොජනියං වා භුඤ්ඤනති වෙ ආපනනියො ආපජ්ජති: බාදිස්සාමි භුඤ්ඤස්සාමිති පටිග්ගන්තාති, ආපනති දුක්ඛං. අපෙක්කාසාදෙ අපෙක්කාසාදෙ ආපනති පාවිතනියස්ස.

5. කුලං මච්ඡරුගනති දො ආපනනියො ආපජ්ජති: මච්ඡරුගති, පයොගෙ දුක්ඛං. මච්ඡරිතෙ ආපනති පාවිතනියස්ස.

6. අභිකවුක්කෙ ආවාසෙ වස්සං වසනති දො ආපනනියො ආපජ්ජති: වස්සං වසිස්සාමිති සෙතාසනං පඤ්ඤපෙති, පානියං වා පරිභොජනියං වා උපට්ඨපෙති, පරිවෙණං වා සමමජ්ජති, ආපනති දුක්ඛං. සහ අරුණුග්ගමනා ආපනති පාවිතනියස්ස.

7. වස්සං වුත්ථා භික්ඛුනි උභතො සබ්බස්ස තිති සානෙති නපච්චා-රෙනති එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: පාවිතනියං.

8. ඔවාදාය වා සංවාසාය වා න ගච්ඡනති එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: පාවිතනියං.

9. උපොසඨමපි න පුර්වනති ඔවාදමපි න යාවනති එකං ආපනතිං ආපජ්ජති: පාවිතනියං.

10. පසාඛෙ ජාතං ගණංවා වා රුහිතං වා අනපලොකෙත්වා සබ්බං වා ගණං වා පුරිසෙත සද්ධිං එකෙනෙකා හෙදපෙනති වෙ ආපනනියො ආපජ්ජති: හෙදපෙති පයොගෙ දුක්ඛං. හෙදපිතෙ ආපනති පාවිතනියස්ස.

ආශ්මවග්ගො ඡට්ඨො.

ගබ්භිනිවග්ගො.

1. ගබ්භිනිං වුට්ඨාපෙනති වෙ ආපනනියො ආපජ්ජති: වුට්ඨාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපනති පාවිතනියස්ස.

2. පායනතිං වුට්ඨාපෙනති වෙ ආපනනියො ආපජ්ජති: වුට්ඨාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපනති පාවිතනියස්ස.

3. වෙ වස්සාති ඡස්ස ධම්මෙස්ස අසිකඛිතසිකං සිකඛමානං වුට්ඨා-පෙනති දො ආපනනියො ආපජ්ජති: වුට්ඨාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපනති පාවිතනියස්ස.

4. දො වසානි ඡස්ථ ධම්මස්ස සිකිතසිකිං සිකිතමානං සඛෙසන අසමමතං වුට්ඨාපෙනි වෙ ආපනනියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපනනි පාවිතනියස්ස.

5. උභනචාදසවස්සං ගිහිගතං වුට්ඨාපෙනි වෙ ආපනනියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපනනි පාවිතනියස්ස.

6. පරිපුණ්ණවාදසවස්සං ගිහිගතං වෙ වසානි ඡස්ථ ධම්මස්ස අසිකිතසිකිං වුට්ඨාපෙනි වෙ ආපනනියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපනනි පාවිතනියස්ස.

7. පරිපුණ්ණවාදසවස්සං ගිහිගතං වෙ වසානි ඡස්ථ ධම්මස්ස සිකිතසිකිං සඛෙසන අසමමතං වුට්ඨාපෙනි දො ආපනනියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපනනි පාවිතනියස්ස.

8. සහජ්චිතිං වුට්ඨාපෙනි දො වසානි නෙව අනුග්ගණනනනි නානුග්ගණනාපෙනි එකං ආපනනි ආපජ්ජති : පාවිතනියං.

9. වුට්ඨාපිතං පවනනිතිං වෙ වසානි නානුබ්බිනනි එකං ආපනනි ආපජ්ජති : පාවිතනියං.

10. සහජ්චිතිං වුට්ඨාපෙනි නෙව වූපකාසෙනනි න වූපකාසා පෙනනි එකං ආපනනි ආපජ්ජති : පාවිතනියං.

ගබ්භිනිවග්ගො සත්තමො.

කුමාරිභූතවග්ගො

1. උභනවිසතිවස්සං කුමාරිභූතං වුට්ඨාපෙනි දො ආපනනියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපනනි පාවිතනියස්ස.

2. පරිපුණ්ණවිසතිවස්සං කුමාරිභූතං වෙ වසානි ඡස්ථ ධම්මස්ස අසිකිතසිකිං වුට්ඨාපෙනි වෙ ආපනනියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපනනි පාවිතනියස්ස.

3. පරිපුණ්ණවිසතිවස්සං කුමාරිභූතං වෙ වසානි ඡස්ථ ධම්මස්ස සිකිතසිකිං සඛෙසන අසමමතං වුට්ඨාපෙනි වෙ ආපනනියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපනනි පාවිතනියස්ස.

4. උභනවාදසවස්සං වුට්ඨාපෙනි දො ආපනනියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපනනි පාවිතනියස්ස.

5. පරිපුණ්ණවාදවස්සං සඛෙසන අසමමතං වුට්ඨාපෙනි දො ආපනනියො ආපජ්ජති : වුට්ඨාපෙනි, පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ඨාපිතෙ ආපනනි පාවිතනියස්ස.

6. “අලං නාව තෙ අයෙහ වුට්ටාපිතෙනා”හි වුට්ටමානා සාධුති පටිසුඤ්ඤා පච්ඡා බිග්ගධම්මං ආපඤ්ඤානි චෙ ආපනනියො ආපඤ්ඤා බිග්ගති, පයොගෙ දුක්ඛං. බිග්ගෙන ආපනනි පාවිතනියං.

සිකුමානං “සචෙ මෙ තිං අයෙහ විවරං දස්සාමි, එවාහං තං වුට්ටාපෙස්සාමි”හි වන්තා තෙව වුට්ටාපෙතනි න වුට්ටාපනාය උස්සුක්ඛං කුරුතනි එකං ආපනනි ආපඤ්ඤා : පාවිතනියං.

8. සිකුමානං “සචෙ මං තිං අයෙහ චෙ වස්සාමි අනුබ්බිස්සාමි, එවාහං තං වුට්ටාපෙස්සාමි”හි වන්තා තෙව වුට්ටාපෙතනි න වුට්ටාපනාය උස්සුක්ඛං කුරුතනි එකං ආපනනි ආපඤ්ඤා : පාවිතනියං.

9. පුරිසසංගමං කුමාරකසංගමං වන්තං සොකාවස්සා සිකුමානං වුට්ටාපෙතනි චෙ ආපනනියො ආපඤ්ඤා : වුට්ටාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ටාපිතෙ ආපනනි පාවිතනියං.

10. මාතාපිතුති වා සාමිකෙන වා අනනුඤ්ඤානං සිකුමානං වුට්ටාපෙතනි ඤේ ආපනනියො ආපඤ්ඤා : වුට්ටාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ටාපිතෙ ආපනනි පාවිතනියං.

11. පාරිවාසිකජ්ඣදුතෙන සිකුමානං වුට්ටාපෙතනි චෙ ආපනනියො ආපඤ්ඤා : වුට්ටාපෙති පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ටාපිතෙ ආපනනි පාවිතනියං.

12 අනුචස්සං වුට්ටාපෙතනි ඤේ ආපනනියො ආපඤ්ඤා : වුට්ටාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ටාපිතෙ ආපනනි පාවිතනියං.

13. එකං වස්සං චෙ වුට්ටාපෙතනි චෙ ආපනනියො ආපඤ්ඤා : වුට්ටාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. වුට්ටාපිතෙ ආපනනි පාවිතනියං.

කුමාරිකුතවග්ගො අට්ඨමො.

ජනතුපාහනවග්ගො.

1. ජනතුපාහනං ධාරෙතනි චෙ ආපනනියො ආපඤ්ඤා : ධාරෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. ධාරිතෙ ආපනනි පාවිතනියං.

2. යාතෙන යායනති ඤේ ආපනනියො ආපඤ්ඤා : යායති, පයොගෙ දුක්ඛං. යායිතෙ ආපනනි පාවිතනියං.

3. සඛිකාණ්ඩං ධාරෙතනි ඤේ ආපනනියො ආපඤ්ඤා : ධාරෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. ධාරිතෙ ආපනනි පාවිතනියං.

4. ඉත්ථාලඛකාරං ධාරෙතනි චෙ ආපනනියො ආපඤ්ඤා : ධාරෙති, දුක්ඛං. ධාරිතෙ ආපනනි පාවිතනියං.

5. ගනුච්ඡානකෙන නභායනති ඤේ ආපනනියො ආපඤ්ඤා : නභායති, පයොගෙ දුක්ඛං. නභානපරිඤ්ඤානෙ ආපනනි පාවිතනි-
ගායනං.

6. වාසිතනෙහි පිඤ්ඤාපෙත්තා නිසායනනී වෙ ආපනනීයො ආපජ්ජති: නිසායනී, පයොගෙ දුක්ඛං. නිසානපරියොසානෙ ආපනනී පාවිතනී-යස්ස.

7. භික්ඛුනීයා උම්මද්දපෙත්තනී පරිමද්දපෙත්තනී වෙ ආපනනීයො ආපජ්ජති: උම්මද්දපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. උම්මද්දිතෙ ආපනනී පාවිතනීයස්ස.

8. සික්ඛමානාය උම්මද්දපෙත්තනී පරිමද්දපෙත්තනී වෙ ආපනනීයො ආපජ්ජති: උම්මද්දපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. උම්මද්දිතෙ ආපනනී පාවිතනීයස්ස.

9. සාමනෙරියා උම්මද්දපෙත්තනී පරිමද්දපෙත්තනී වෙ ආපනනීයො ආපජ්ජති: උම්මද්දපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. උම්මද්දිතෙ ආපනනී පාවිතනීයස්ස.

10. ගිහිනියා උම්මද්දපෙත්තනී පරිමද්දපෙත්තනී වෙ ආපනනීයො ආපජ්ජති: උම්මද්දපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. උම්මද්දිතෙ ආපනනී පාවිතනීයස්ස.

11. භික්ඛුස්ස පුරතො අනාපුච්ඡා ආසනෙ නිසීදනනී වෙ ආපනනී-යො ආපජ්ජති: නිසීදනී, පයොගෙ දුක්ඛං. නිසීනෙ ආපනනී පාවිතනීයස්ස.

12. අනොකාසං ඛතං භික්ඛුං පඤ්ඤං පුච්ඡනනී වෙ ආපනනීයො ආපජ්ජති: පුච්ඡති පයොගෙ දුක්ඛං. පුච්ඡිතෙ ආපනනී පාවිතනීයස්ස.

13. අසඤ්ඤාවිකා ගාමං පටිසන්තනී වෙ ආපනනීයො ආපජ්ජති: පඨමං පාදං පරිකෙඨං අතික්ඛාමෙති. ආපනනී දුක්ඛංයස්ස. දුතියං පාදං අතික්ඛාමෙති, ආපනනී පාවිතනීයස්ස.

ජනතුපාගනාවග්ගො නවමො.

නවවග්ගවුද්දකා: නිට්ඨිතා.

පාටිදෙසනීයකණ්ණිකා.

1. සප්පිං විඤ්ඤාපෙත්තා භුඤ්ජනනී වෙ ආපනනීයො ආපජ්ජති භුඤ්ජස්සාමිති පටිග්ගණ්හාති, ආපනනී දුක්ඛංයස්ස. අපේක්ඛාභාරෙ අපේක්ඛාභාරෙ ආපනනී පාටිදෙසනීයස්ස.

2. තෙලං විඤ්ඤාපෙත්තා භුඤ්ජනනී වෙ ආපනනීයො ආපජ්ජති: භුඤ්ජස්සාමිති පටිග්ගණ්හාති, ආපනනී දුක්ඛංයස්ස. අපේක්ඛාභාරෙ අපේක්ඛාභාරෙ ආපනනී පාටිදෙසනීයස්ස.

3. මධුං විඤ්ඤාපෙත්තා භුඤ්ජනනී වෙ ආපනනීයො ආපජ්ජති: භුඤ්ජස්සාමිති පටිග්ගණ්හාති, ආපනනී දුක්ඛංයස්ස. අපේක්ඛාභාරෙ අපේක්ඛාභාරෙ ආපනනී පාටිදෙසනීයස්ස.

4. එංග්ලන්තය විශ්වකීර්තිමත් භූමියකි. එම භූමියෙහි ආපනායෝ ආපජ්ජති: භූමියෙහි පවතින නිසා, ආපනායෝ දුකකට යයි. අපේක්ෂාකාරී අපේක්ෂාකාරී ආපනායෝ පාවිදෙසනීයයි.

5. මාලිකා විශ්වකීර්තිමත් භූමියකි. එම භූමියෙහි ආපනායෝ ආපජ්ජති: භූමියෙහි පවතින නිසා, ආපනායෝ දුකකට යයි. අපේක්ෂාකාරී අපේක්ෂාකාරී ආපනායෝ පාවිදෙසනීයයි.

6. මංගල විශ්වකීර්තිමත් භූමියකි. එම භූමියෙහි ආපනායෝ ආපජ්ජති: භූමියෙහි පවතින නිසා, ආපනායෝ දුකකට යයි. අපේක්ෂාකාරී අපේක්ෂාකාරී ආපනායෝ පාවිදෙසනීයයි.

7. බිරු විශ්වකීර්තිමත් භූමියකි. එම භූමියෙහි ආපනායෝ ආපජ්ජති: භූමියෙහි පවතින නිසා, ආපනායෝ දුකකට යයි. අපේක්ෂාකාරී අපේක්ෂාකාරී ආපනායෝ පාවිදෙසනීයයි.

8. දබ්බ විශ්වකීර්තිමත් භූමියකි. එම භූමියෙහි ආපනායෝ ආපජ්ජති: භූමියෙහි පවතින නිසා, ආපනායෝ දුකකට යයි. අපේක්ෂාකාරී අපේක්ෂාකාරී ආපනායෝ පාවිදෙසනීයයි.

අධික පාවිදෙසනීය නිවසකි.

කතාපනතිවාරො නිවසකි දුකකට යයි.

විපතනිවාරො.

1. අවසානයෙහි භික්ෂුකියා අවසානයෙහි පුරිසපුරිසකාලයෙහි කායසං-සංගතං සාදිගන්තියා ආපනායෝ වතුනාං විපතනිවාරො කති විපතනිවාරො හජනති? අවසානයෙහි භික්ෂුකියා අවසානයෙහි පුරිසපුරිසකාලයෙහි කායසං-ගතං සාදිගන්තියා ආපනායෝ වතුනාං විපතනිවාරො වෙ විපතනිවාරො හජනති: සියා සිලවිපතනි, සියා ආචාරවිපතනි-පෙ-.

2. දබ්බ විශ්වකීර්තිමත් භූමියකි. එම භූමියෙහි ආපනායෝ වතුනාං විපතනිවාරො කති විපතනිවාරො හජනති? දබ්බ විශ්වකීර්තිමත් භූමියකි. එම භූමියෙහි ආපනායෝ වතුනාං විපතනිවාරො එකං විපතනිවාරො හජනති: ආචාරවිපතනි.

විපතනිවාරො නිවසකි තනිවයි.

සංගතවාරො.

1. අවසානයෙහි භික්ෂුකියා අවසානයෙහි පුරිසපුරිසකාලයෙහි කායසං-සංගතං සාදිගන්තියා ආපනායෝ සත්තනාං ආපනායෝ කති විපතනිවාරො කති විපතනිවාරො හජනති? අවසානයෙහි භික්ෂුකියා අවසානයෙහි පුරිසපුරිසකාලයෙහි කායසංගතං සාදිගන්තියා ආපනායෝ සත්තනාං ආපනායෝ කති විපතනිවාරො කති විපතනිවාරො හජනති: සියා පාරිසරිකා-පනතිවාරො, සියා පුලලවාරො, සියා දුකකට යයි.

2. දබ්. විඤ්ඤපෙච්ඤා භුඤ්ඤනතියා ආපනතියො සත්තනනං. ආපනතිකකුක්ඛානං කතීභි ආපනතිකකුක්ඛෙභි සමගභිතා? දබ්. විඤ්ඤපෙච්ඤා භුඤ්ඤනතියා ආපනතියො සත්තනනං. ආපනතිකකුක්ඛානං චිති ආපනතිකකුක්ඛෙභි සමගභිතා: සීයා පාවිඤ්දසතියාපනතිකකුක්ඛෙභි, සීයා දුක්ඛකවාපනතිකකුක්ඛෙභි.

සමගභවාරො නිට්ඨිතො චතුසො.

සමුට්ඨානවාරො

1. අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදියනතියා ආපනතියො ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං කතීභි සමුට්ඨානෙභි සමුට්ඨගනති? අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදියනතියා ආපනතියො ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨගනති: කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨගනති, න වාවතො-පෙ-.

2. දබ්. විඤ්ඤපෙච්ඤා භුඤ්ඤනතියා ආපනතියො ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං කතීභි සමුට්ඨානෙභි සමුට්ඨගනති? දබ්. විඤ්ඤපෙච්ඤා භුඤ්ඤනතියා ආපනතියො ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං චතුරී සමුට්ඨානෙභි සමුට්ඨගනති: සීයා කායතො සමුට්ඨගනති, න වාවතො න විතතතො, සීයා කායතො ච වාවතො ච සමුට්ඨගනති න විතතතො සීයා කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨගනති, න වාවතො සීයා කායතො ච වාවතො ච විතතතො ච සමුට්ඨගනති.

සමුට්ඨානවාරො නිට්ඨිතො පඤ්චමො.

අධිකරණවාරො.

1. අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදියනතියා ආපනතියො චතුනනං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං? අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදියනතියා ආපනතියො චතුනනං අධිකරණානං ආපනතාධිකරණං-පෙ-.

2. දබ්. විඤ්ඤපෙච්ඤා භුඤ්ඤනතියා ආපනතියො චතුනනං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං. දබ්. විඤ්ඤපෙච්ඤා භුඤ්ඤනතියා ආපනතියො චතුනනං අධිකරණානං ආපනතාධිකරණං.

අධිකරණවාරො නිට්ඨිතො ඡට්ඨො.

සමථවාරො

1. අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදියනතියා ආපනතියො සත්තනනං සමථානං කතීභි සමථෙභි සමමනති? අවස්සුතාය භික්ඛුනියා අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කාය-

සංසංගං සාදිගන්තියා ආපත්තියො සත්තනනං සමථානං නිති සමපේති සමමනති: සියා සමමුඛාවිනයෙන ව පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව, සියා සමමුඛාවිනයෙන ව තිණව්‍යාපාරකෙන ව-පෙ-.

2. දබ්බං විඤ්ඤාපෙඤ්ඤා භුඤ්ඤානතියා ආපත්තියො සත්තනනං සමථානං කතීති සමපේති සමමනති? දබ්බං විඤ්ඤාපෙඤ්ඤා භුඤ්ඤානතියා ආපත්තියො සත්තනනං සමථානං නිති සමපේති සමමනති: සියා සමමුඛාවිනයෙන ව පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව සියා සමමුඛාවිනයෙන ව තිණව්‍යාපාරකෙන ව.

සමමථාරො නිට්ඨිතො සත්තනමො.

සමුච්චයවංගො.

1. අවස්සුතා හිකඛුනී අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසංගං සාදිගන්ති කති ආපත්තියො ආපජ්ජති? අවස්සුතා හිකඛුනී අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසංගං සාදිගන්ති තිස්සො ආපත්තියො ආපජ්ජති: අබ්බකකං උබ්බජ්ජාණුමණ්ඩලං ගහණං සාදිගති, ආපත්ති පාරුජ්ඣස්ස. උබ්බකකකං අබ්බජ්ජාණුමණ්ඩලං ගහණං සාදිගති, ආපත්ති පුලලවමයස්ස කායපටිබ්බං ගහණං සාදිගති, ආපත්ති දුක්ඛං වස්ස. අවස්සුතා හිකඛුනී අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස කායසංසංගං සාදිගන්ති ඉමා තිස්සො ආපත්තියො ආපජ්ජති.

තා ආපත්තියො චතුන්නං විපතතිනං කති විපතතියො හජ්ජති? සත්තනනං ආපත්තිකකිකානං කතීති ආපත්තිකකිකෙති සමගතිතා? ඡන්නං ආපත්තිසමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨගන්ති චතුන්නං අබ්බකරණං කතමං අබ්බකරණං? සත්තනනං සමථානං කතීති සමපේති සමමනති?

තා ආපත්තියො චතුන්නං විපතතිනං වෙ විපතතියො හජ්ජති: සියා සීලවිපතනං¹ සියා ආචාරවිපතනං සත්තනනං ආපත්තිකකිකානං නිති ආපත්තිකකිකෙති සමගතිතා: සියා පාරුජ්ජාපත්තිකකිකෙති. සියා පුලලවමයාපත්තිකකිකෙති, සියා දුක්ඛවාපත්තිකකිකෙති. ඡන්නං ආපත්තිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨගන්ති: කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨගන්ති න වාචකො චතුන්නං අබ්බකරණං ආපත්තා බ්බකරණං. සත්තනනං සමථානං නිති සමපේති සමමනති: සියා සමමුඛාවිනයෙන ව පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව, සියා සමමුඛාවිනයෙන ව තිණව්‍යාපාරකෙන ව-පෙ-.

2. දබ්බං විඤ්ඤාපෙඤ්ඤා භුඤ්ඤානතී කති ආපත්තියො ආපජ්ජති? දබ්බං විඤ්ඤාපෙඤ්ඤා භුඤ්ඤානතී වෙ ආපත්තියො ආපජ්ජති: භුඤ්ඤාසාමිති පටිග්ගහණාති, ආපත්ති දුක්ඛං වස්ස, අපේකාභාරෙ අපේකාභාරෙ ආපත්ති පාටිදෙසනීයස්ස. දබ්බං විඤ්ඤාපෙඤ්ඤා භුඤ්ඤානතී ඉමා දෙව ආපත්තියො ආපජ්ජති.

1. සියා සීලවිපතනි සයා ආචාරවිපතනි.

තා ආපතනියො වතුනනං විපතනිනං කති විපතනියො භජනති? සත්තනනං ආපතනිකකුක්ඛානං කතිති ආපතනිකකුක්ඛොති සඛගතිතා? ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං කතිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨගතා? වතුනනං අබිකරණානං කතමං අබිකරණං? සත්තනනං සමථානං කතිති සම-පෙති සමමනති?

තා ආපතනියො වතුනනං විපතනිනං එකං විපතනිං භජනති: ආචාරවිපතනිං, සත්තනනං ආපතනිකකුක්ඛානං මිති ආපතනිකකුක්ඛොති සඛගතිතා: සියා පාටිදෙසනියාපතනිකකුක්ඛොති, සියා දුක්ඛවාපතනි-කකුක්ඛොති ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං වතුති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨ-ගතති: සියා කායතො සමුට්ඨගතති, න වාචතො න විතතතො, සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨගතති, න විතතතො, සියා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨගතති න වාචතො, සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨගතති, වතුනනං අබිකරණානං ආපතනාබිකරණං, සත්තනනං සමථානං කති සමපෙති සමමනති: සියා සමුට්ඨානෙති විතයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව, සියා සමුට්ඨානෙති විතයෙන ව තිණවජාරකෙන ව.

සමුච්චසමාගෙහි නිට්ඨිතො අට්ඨමො.

කන්ද පඤ්ඤානවිචාරය - පාරාජික කතෘණය

1. යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සමමාසලුද්ධාන කායසංසග්ගං සාදිගතපච්චයා පාරාජිකං කන්ද පඤ්ඤාතතං? කං ආරබ්භ? කිසමිං වජ්ඣසමිං? - පෙ - කෙනාභතනති.

යං තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සමමාසලුද්ධාන කායසංසග්ගං සාදිගතපච්චයා පාරාජිකං කන්ද පඤ්ඤාතතනති සාමන්තියං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති සුඤ්ඤිතඤං භික්ඛු හිං ආරබ්භ, කිසමිං වජ්ඣසමිනති සුඤ්ඤිතඤං භික්ඛුනි අවස්සුතා අවස්සුතස්ස පුරිස-පුග්ගලස්ස කායසංසග්ගං සාදිසි, තසමිං වජ්ඣසමිං, අනි තන්ද පඤ්ඤාතති අනුපඤ්ඤාතති අනුපපන්න පඤ්ඤාතති එකා පඤ්ඤාතති, අනු-පඤ්ඤාතති අනුපපන්නපඤ්ඤාතති තසමිං තස්මි, සබ්බන්ද පඤ්ඤාතති පදෙසපඤ්ඤාතති සබ්බන්ද පඤ්ඤාතති, සාධාරණපඤ්ඤාතති, අසාධා-රණපඤ්ඤාතති අසාධාරණපඤ්ඤාතති, එකතො පඤ්ඤාතති උභතො පඤ්ඤාතති එකතො පඤ්ඤාතති, වතුනනං පාතිමොක්ඛදොසානං කත්ථාගධං කන්ද පරියාපන්නනති නිදනොගධං, නිදනපරියාපන්නං, කතමෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡතිති දුතියෙන උද්දෙසෙන උද්දෙසං ආගච්ඡති, වතුනනං විපතනිනං කතමා විපතනිති සීලිවිපතනි, සත්තනනං ආපතනිකකුක්ඛානං කතමො ආපතනිකකුක්ඛොති පාරාජිකා-පතනිකකුක්ඛොති, ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං කතිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානිති එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානි: කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානි, න වාචතො - පෙ - කෙනාභතනති පරමපරගතං, උපාලි-දසකො වෙලි - පෙ - පිටකං තමභිපණ්ණියාති.

2. වජ්ජපටිවෘද්ධපවචයා පාරජිකං කන්ද පඤ්ඤාතතනාති සාවච්ඡිං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති ථුල්ලනඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්ම වජ්ජසම්නති ථුල්ලනඤං භික්ඛුනි ජානං පාරජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනානං භික්ඛුනිං තෙවතතනා පටිවෙදෙසි, න ගණ්ඨා ආරෙවෙසි, තසම්ම වජ්ජසම්ම. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: ධුරතිකෙකපෙ-පෙ-.

3. යාව තතිසං සමනුභාසකාය නපට්ඨිතිස්සජ්ජනපවචයා පාරජිකං කන්ද පඤ්ඤාතතනාති සාවච්ඡිං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති ථුල්ලනඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්ම වජ්ජසම්නති ථුල්ලනඤං භික්ඛුනි සමග්ගෙන සංසෙන උත්තරිතං අජිඝං භික්ඛුං ගඤ්ඤාතිධුර්වං අනුචතති, තසම්ම වජ්ජසම්ම. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: ධුරතිකෙකපෙ-පෙ-.

4. අට්ඨමං වජ්ජං පරිපුරණපවචයා පාරජිකං කන්ද පඤ්ඤාතතනාති සාවච්ඡිං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති ජබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො ආරබ්භ. කිසම්ම වජ්ජසම්නති ජබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො අට්ඨමං වජ්ජං පරිපුරෙසුං, තසම්ම වජ්ජසම්ම. එකා පඤ්ඤාතති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: ධුරතිකෙකපෙ-පෙ-.

පාරජිකා නිවේශනා.

සඤ්ඤාදිසෙසසංගණනා

1. යං තෙන භගවතා-පෙ- උස්සයවාදිකාය භික්ඛුනියා අට්ඨ කරණපවචයා සඤ්ඤාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤාතතො? කං ආරබ්භ? කිසම්ම වජ්ජසම්ම?-පෙ-කෙනාභතනති.

යං තෙන භගවතා ජාතතා පස්සතා අරභතා සම්මාසමුද්දාන උස්සයවාදිකාය භික්ඛුනියා අට්ඨකරණපවචයා සඤ්ඤාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤාතතොති යාවච්ඡිං පඤ්ඤාතතං. කං ආරබ්භාති ථුල්ලනඤං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසම්ම වජ්ජසම්නති ථුල්ලනඤං භික්ඛුනි උස්සයවාදිකා විහර, තසම්ම වජ්ජසම්ම. අනි තන්ද පඤ්ඤාතති අනුපඤ්ඤාතති අනුපපන්න පඤ්ඤාතති එකා පඤ්ඤාතති. අනුපඤ්ඤාතති අනුපපන්නපඤ්ඤාතති තසම්ම නජි. සබ්බන්දපඤ්ඤාතති පදෙසපඤ්ඤාතති සබ්බන්ද පඤ්ඤාතති. සාධාරණපඤ්ඤාතති අසාධාරණපඤ්ඤාතති අසාධාරණපඤ්ඤාතති. එකතොපඤ්ඤාතති උභතොපඤ්ඤාතති එකතොපඤ්ඤාතති. වතුන්නං පාතිමොක්ඛද්දොසානං කත්තොගධං කන්ද පරියාපන්නනති නිදනොගධං නිදනපරියාපන්නං. කතමෙන උදෙසෙන උදෙසං ආග-ච්ඡිති තතිසෙත උදෙසෙන උදෙසං ආගච්ඡති. වතුන්නං විපතතිනං කතමා විපතති සීලවිපතති. සත්තන්නං ආපතතිකකිකානං කතමො ආපතතිකකිකොති සඤ්ඤාදිසෙසාපතතිකකිකො. ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨා

නානං කන්ති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානීති චිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානීති සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨානීති, න විතතතො. සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානීති. කෙනාගතනති පරමපරාගතං :

උපාලි දසකො වෙවි සොණකො සිග්ගවො තථා,
මොග්ගලිපුතො ව පඤ්ඤානං එතෙ ජලවුසිරිවග්ගො-පෙ-
එතෙ නාගා මහාපඤ්ඤා විතර්කාදි මොග්ගාපිදා,
විතර්කං දීපෙ පකාසෙසුං පිටකං තථෙව පඤ්ඤානං.

2. වොරිං වුට්ඨාපනපච්චයා සංඝාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤානෙතොති සාවචනීයං පඤ්ඤානෙතො. කං ආරබ්භාති ඵලලනාදං භික්ඛුනි ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමීනති ඵලලනාදං භික්ඛුනි වොරිං වුට්ඨාපෙසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං චිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානීති සියා වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානීති, න කායතො, සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානීති.

3. එකා ගාමනතරං ගමනපච්චයා සංඝාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤානෙතොති සාවචනීයං පඤ්ඤානෙතො. කං ආරබ්භාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමීනති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි එකාගාමනතරං ගච්ඡි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤානති. තිස්සො අනුපඤ්ඤානතියො, ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානීති පඨමපාරාජිකො-පෙ-.

4 සමග්ගෙන සංඝෙසන උක්ඛිතතං භික්ඛුනිං ධම්මෙන විනයෙන සන්ත්ථාසනෙන අනපලොකෙතො කාරකසංඝං අනඤ්ඤාය ගණස්ස ඡන්දං ඔසාරණපච්චයා සංඝාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤානෙතොති සාවචනීයං පඤ්ඤානෙතො. කං ආරබ්භාති ඵලලනාදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමීනති ඵලලනාදං භික්ඛුනි සමග්ගෙන සංඝෙසන උක්ඛිතතං භික්ඛුනිං ධම්මෙන විනයෙන සන්ත්ථාසනෙන අනපලොකෙතො කාරකසංඝං අනඤ්ඤාය ගණස්ස ඡන්දං ඔසාරණපච්චයා, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානීති : ධුරනිකෙබ්බෙ-පෙ-.

5. අවස්සවාය භික්ඛුනියා අවස්සවාය පුරිසපුග්ගලො ගන්තො බාදනීයං වා ගොජනීයං වා සහජා පටිග්ගහෙතො භුක්ඛනපච්චයා සංඝාදිසෙසො කන්ද පඤ්ඤානෙතොති සාවචනීයං පඤ්ඤානෙතො. කං ආරබ්භාති සුඤ්ඤාතො භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමීනති සුඤ්ඤාතො භික්ඛුනි අවස්සවාය අවස්සවාය පුරිසපුග්ගලො ගන්තො බාදනීයමපි ගොජනීයමපි පටිග්ගහෙසි, තසමිං වජ්ජසමිං. එකා පඤ්ඤානති. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානීති : පඨමපාරාජිකො-පෙ-.

6. “කිං තෙ අරොග්ගං එසො පුරිසපුග්ගලො කරිස්සති අවස්සවො වා අනවස්සවො වා යතො තං අනවස්සවා? ඤ්ඤායෙය්‍ය යං ගත එසො පුරිසපුග්ගලො දෙනි බාදනීයං වා ගොජනීයං වා, තං තං අනවස්සවො

පටිග්ගහෙතො බාද වා භුඤ්ඤ වා” හි උග්ගොප්පකපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කාන්ත පඤ්ඤාදායකානි සාවනීයං පඤ්ඤාදායකා කාං ආරබ්භාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමීනාති අඤ්ඤාතරං භික්ඛුනි “කිං තෙ අග්ගෙ එසො පුරිසපුග්ගලො කාරියස්සති අවස්සුතො වා අනවස්සුතො වා යතො චං අනවස්සුතා? ඉඛිකෙය්‍ය යං තෙ එසො පුරිසපුග්ගලො දෙනි බාදනීයං වා භොජනීයං වා, තං චං සහජා පටිග්ගහෙතො බාද වා භුඤ්ඤ වා” හි උග්ගොප්පකපච්චයා, තස්මිං වජ්ජසමිං, එකා පඤ්ඤාතරි, ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං තිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති-පෙ-.

7. භූපිතාය අනතතමනාය භික්ඛුනීයා යාවතතීයං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිකාප්පකපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කාන්ත පඤ්ඤාදායකානි සාවනීයං පඤ්ඤාදායකා කාං ආරබ්භාති වණ්ඨකාලිං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමීනාති වණ්ඨකාලි භික්ඛුනි භූපිතා අනතතමනා එවං අවච්ඡා: “බුද්ධං පච්චකාමි, ධම්මං පච්චකාමි, සඛිකං පච්චකාමි, සිකාං තස්මිං වජ්ජසමිං, පච්චකාමි” හි, එකා පඤ්ඤාතරි, ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : ධුරතිකෙකපෙ-පෙ-.

8. කිසමිවිදෙව අධිකරණෙ පච්චාසනාය භික්ඛුනීයා යාවතතීයං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිකාප්පකපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කාන්ත පඤ්ඤාදායකානි සාවනීයං පඤ්ඤාදායකා කාං ආරබ්භාති වණ්ඨකාලිං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමීනාති වණ්ඨකාලි භික්ඛුනි කිසමිවිදෙව අධිකරණෙ පච්චාසනා භූපිතා අනතතමනා එවං අවච්ඡා: ‘ඡන්දගාමිනීයො ව භික්ඛුනීයො, දෙසගාමිනීයො ව භික්ඛුනීයො, මොගගාමිනීයො ව භික්ඛුනීයො, භයගාමිනීයො ව භික්ඛුනීයො’ති, තස්මිං වජ්ජසමිං, එකා පඤ්ඤාතරි, ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : ධුරතිකෙකපෙ-පෙ-.

9. සංඝට්ඨානං භික්ඛුනීනං යාව තතීයං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිකාප්පකපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කාන්ත පඤ්ඤාදායකානි සාවනීයං පඤ්ඤාදායකා කාං ආරබ්භාති සමනුභාසනා භික්ඛුනීයො ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමීනාති සමනුභාසනා භික්ඛුනීයො සංඝට්ඨානං විහරිංසු, තස්මිං වජ්ජසමිං, එකා පඤ්ඤාතරි, ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : ධුරතිකෙකපෙ-පෙ-.

10. “සංඝට්ඨානං වග්ගෙ තුමෙහ විහරංථ, මා තුමෙහ නානා විහරිත්ථ” හි උග්ගොප්පකපච්චයා යාවතතීයං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිකාප්පකපච්චයා සඛිකාදිසෙසො කාන්ත පඤ්ඤාදායකානි සාවනීයං පඤ්ඤාදායකා කාං ආරබ්භාති පුලලනදං භික්ඛුනිං ආරබ්භ. කිසමිං වජ්ජසමීනාති පුලලනදං භික්ඛුනි “සංඝට්ඨානං වග්ගෙ තුමෙහ විහරංථ, මා තුමෙහ නානා විහරිත්ථ” හි උග්ගොප්පකපච්චයා, තස්මිං වජ්ජසමිං, එකා පඤ්ඤාතරි, ඡන්තං ආපතති සමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : ධුරතිකෙකපෙ-පෙ-.

11. දැඩි විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජනපච්චයා පාරිදෙසනීයං කන්ද පඤ්ඤානන්ධායාමයං පඤ්ඤානන්ධං. කං ආරබ්භාති ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො ආරබ්භා. නිසමිං චන්ද්‍රසමිනති ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො දැඩි විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජිංසු, තස්මිං චන්ද්‍රසමිං. එකා පඤ්ඤානති. එකා අනු-පඤ්ඤානති. ජනනං ආපනතිසමුට්ඨානානං චතුරි සමුට්ඨානෙනි සමුඨාති-පෙ-.

කන්ද පඤ්ඤානන්ධායාම නිවේනනා පටිමො.

කන්ද පඤ්ඤානන්ධායාම-පාඨජිකාකණ්ඩා

1. කායසංසග්ගං සාදිගනපච්චයා කති ආපනතියො ආපජ්ජති? කායසංසග්ගං සාදිගනපච්චයා පඤ්ච ආපනතියො ආපජ්ජති: අවස්සතා භික්ඛුනී අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස අධිකකිං උබ්භජාණුමණ්ඩලං ගහණං සාදිගති, ආපනති පාරජිකස්ස, භික්ඛු කායෙත කායං ආමසති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස. කායෙත කායපටිබද්ධං ආමසති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. කායපටිබද්ධෙන කායපටිබද්ධං ආමසති, ආපනති දුක්ඛවස්ස. අභිතුලිපතොදනෙ පාවිතනීයං. කායසංසග්ගං සාදිගනපච්චයා ඉමා පඤ්ච ආපනතියො ආපජ්ජති.

2. චජ්ජපටිච්ඡාදනපච්චයා කති ආපනතියො ආපජ්ජති? චජ්ජ පටිච්ඡාදනපච්චයා චතස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති: භික්ඛුනී ජානං පාරජිකං ධම්මං¹ පටිච්ඡාදෙති, ආපනති පාරජිකස්ස. චෙමතිකා පටිච්ඡාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. භික්ඛු සංඝාදිසෙසං පටිච්ඡාදෙති, ආපනති පාඨිතනීයස්ස. ආචාරවිපතනිං පටිච්ඡාදෙති ආපනති දුක්ඛවස්ස. චජ්ජපටිච්ඡාදනපච්චයා ඉමා චතස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති.

3. යාවතනීයං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජනපච්චයා කති ආපනතියො ආපජ්ජති? යාවතනීයං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජන-පච්චයා පඤ්ච ආපනතියො ආපජ්ජති: උකම්භතානුචතනිකා භික්ඛුනී යාවතනීයං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජති, ඤාතනීයා දුක්ඛවං. මිති කම්මවාචාති ථුල්ලච්චයා. කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපනති පාරජිකස්ස. හෙදකානුචතනිකා භික්ඛුනී යාවතනීයං සමනුභාසනාය නපපටි-තිස්සජ්ජති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස. පාපිකාය දිට්ඨියා යාවතනීයං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජති ආපනති පාවිතනීයස්ස. යාවතනීයං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජනපච්චයා ඉමා පඤ්ච ආපනතියො ආපජ්ජති.

4. අට්ඨමං චන්ද්‍රං පරිපුරණපච්චයා කති ආපනතියො ආපජ්ජති? අට්ඨමං චන්ද්‍රං පරිපුරණපච්චයා තිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති: පුරි-සෙත “ඉන්ද්‍රනාම ගහනං ආගච්ඡා”ති වුත්තා ගච්ඡති, ආපනති දුක්ඛවස්ස. පුරිසස්ස හත්පාසං ඔක්කනනම්මෙතො ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. අට්ඨමං චන්ද්‍රං පරිපුරෙති, ආපනති පාරජිකස්ස. අභිමං චන්ද්‍රං පරිපුරණ පච්චයා ඉමා තිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති.

පාඨජිකා නිවේනනා.

සංඛ්‍යාදිසෙසසනපණ්ණාසකං

1. උසස්ගමාදිකා භික්ඛුනි අට්ඨකරණපච්චයා තිස්සො ආපනනියො ආපජ්ජති: එකස්ස ආරොවෙති, ආපනනි දුක්ඛකට්ඨං. දුතියස්ස ආරොවෙති, ආපනනි ථුල්ලච්චයස්ස. අට්ඨපරියොසානෙ ආපනනි සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

2. මොරිං වුට්ඨාපනපච්චයා තිස්සො ආපනනියො ආපජ්ජති: ඤාතනියා දුක්ඛකට්ඨං. මිති කම්මවාමාහි ථුල්ලච්චයා. කම්මවාමාපරියොසානෙ ආපනනි සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

3. එකා ගාමනතරං ගමනපච්චයා තිස්සො ආපනනියො ආපජ්ජති: ගච්ඡති, ආපනනි දුක්ඛකට්ඨං. පඨමං පාදං පරිකෙඛපං අභික්ඛාමෙති ආපනනි ථුල්ලච්චයස්ස. දුතියං පාදං අභික්ඛාමෙති, ආපනනි සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

4. සමමෙය්‍යන සමෙසන උක්ඛිතතං භික්ඛුනිං ධම්මමන මිනෙය්‍යන සන්ත්තසනෙන අනපද්‍රොහෙනා චාරකසංඝං අනඤ්ඤාය ගණස්ස ඡන්දං ඔසාරණපච්චයා තිස්සො ආපනනියො ආපජ්ජති: ඤාතනියා දුක්ඛකට්ඨං. මිති කම්මවාමාහි ථුල්ලච්චයා. කම්මවාමාපරියොසානෙ ආපනනි සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

5. අවස්සුතා භික්ඛුනි අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලොග්ග ගන්තො බාදනියං වා භොජනියං වා සගන්තා පටිග්ගගෙහි: භුඤ්ජනපච්චයා තිස්සො ආපනනියො ආපජ්ජති: බාදස්සාමි භුඤ්ජස්සාමිති පටිග්ගණනාති, ආපනනි ථුල්ලච්චයස්ස. අපේක්ඛාගාතරෙ අපේක්ඛාගාතරෙ ආපනනි සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස. උදකදන්තපොණං පටිග්ගණනාති, ආපනනි දුක්ඛකට්ඨං.

6. "කිං තෙ අයෙස ඵසං පුරිසපුග්ගලොකරිස්සති අවස්සුතො වා අනවස්සුතො වා යතො නිං අනවස්සුතා? ඉඛස්සෙය්‍ය යං තෙ ඵසො පුරිසපුග්ගලොකෙති බාදනියං වා භොජනියං වා, නං නිං සගන්තා පටිග්ගගෙහි: බාද වා භුඤ්ජ වා" ති උයෙසාජනපච්චයා තිස්සො ආපනනියො ආපජ්ජති: තස්සා වචනෙන බාදස්සාමි භුඤ්ජස්සාමිති පටිග්ගණනාති, ආපනනි දුක්ඛකට්ඨං. අපේක්ඛාගාතරෙ අපේක්ඛාගාතරෙ ආපනනි ථුල්ලච්චයස්ස භොජනපරියොසානෙ ආපනනි සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

7. කුපිතා භික්ඛුනි යාච තතියං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිස්සජ්ජන පච්චයා තිස්සො ආපනනියො ආපජ්ජති: ඤාතනියා දුක්ඛකට්ඨං. මිති කම්මවාමාහි ථුල්ලච්චයා. කම්මවාමාපරියොසානෙ ආපනනි සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

8. කිසම්චිදෙව අභිකරණ පච්චාකතා භික්ඛුනි යාච තතියං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිස්සජ්ජන පච්චයා තිස්සො ආපනනියො ආපජ්ජති: ඤාතනියා දුක්ඛකට්ඨං. මිති කම්මවාමාහි ථුල්ලච්චයා. කම්මවාමාපරියොසානෙ ආපනනි සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

9. සංසට්ඨා භික්ඛුනි යාච තතියං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිස්සජ්ජන පච්චයා තිස්සො ආපනනියො ආපජ්ජති: ඤාතනියා දුක්ඛකට්ඨං. දමිති කම්මවාමාහි ථුල්ලච්චයා. කම්මවාමාපරියොසානෙ ආපනනි සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස.

10. "සංසංචාරයෙහි තුලෙහි විහරංථ. මා තුලෙහි නානා විහරිත්වා"ති උග්‍රයොජ්ජන්ති යාවනති. සමනුභාසනාය නප්පරිතිස්සජ්ජන පච්චයා නිස්සො ආපනතියො ආපජ්ජති : ඤහති යා දුක්ඛං. චිති කම්මවාචාති ඵුල්ලච්චයා. කම්මවාචා පරියොයානෙ ආපනති සම්ඝාදිසෙසං.

දසසම්ඝාදිසෙසා නිට්ඨිනා.

සථා භෙධිනා නථා මිත්‍යාචරනඛිනා,

පච්චස්සමෙව නානාකරණං.

1. දබ්බං විඤ්ඤපෙච්චා භුඤ්ඤනපච්චයා කති ආපනතියො ආපජ්ජති? දබ්බං විඤ්ඤපෙච්චා භුඤ්ඤනපච්චයා වෙ ආපනතියො ආපජ්ජති: බාදිස්සාමි භුඤ්ඤස්සාමිති පටිග්ගණනාති, ආපනති දුක්ඛං සං. අජෙඤ්ඤා-භාරෙ අජෙඤ්ඤාභාරෙ ආපනති පාටිදෙසනියං. දබ්බං විඤ්ඤපෙච්චා භුඤ්ඤනපච්චයා ඉමා දෙව ආපනතියො ආපජ්ජති.

කතාපනතිවාරො නිට්ඨිතො තතියො.

විපනතිවාරො.

1. කායසංසග්ගං සාදිගනපච්චයා ආපනතියො චතුන්නං විපනතිනං කති විපනතියො භජනති? කායසංසග්ගං සාදිගනපච්චයා ආපනතියො චතුන්නං විපනතිනං දෙව විපනතියො භජනති : සියා සීලවිපනති, සියා ආචාරවිපනති-පෙ-.

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙච්චා භුඤ්ඤනපච්චයා ආපනතියො චතුන්නං විපනතිනං කති විපනතියො භජනති දබ්බං විඤ්ඤපෙච්චා භුඤ්ඤනපච්චයා ආපනතියො චතුන්නං විපනතිනං එකං විපනති භජනති: ආචාර-විපනති.

විපනතිවාරො නිට්ඨිතො තතියො.

සම්භගවාරො

1. කායසංසග්ගං සාදිගනපච්චයා ආපනතියො සත්තනනං ආපනති-කම්ඤ්ඤානං කති ආපනතිකම්ඤ්ඤාති සම්භගති යා? කායසංසග්ගං සාදිගන පච්චයා ආපනතියො සත්තනනං ආපනතිකම්ඤ්ඤානං පඤ්ඤාති ආපනති-කම්ඤ්ඤාති සම්භගති තා: සියා පාරුජ්කාපනතිකම්ඤ්ඤාති. සියා සම්ඝාදිසෙසා පනතිකම්ඤ්ඤාති. සියා ඵුල්ලච්චයාපනතිකම්ඤ්ඤාති. සියා පාචිතතියා-පනතිකම්ඤ්ඤාති. සියා දුක්ඛවාපනතිකම්ඤ්ඤාති-පෙ-.

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙච්චා භුඤ්ඤනපච්චයා ආපනතියො සත්තනනං ආපනතිකම්ඤ්ඤානං කති ආපනතිකම්ඤ්ඤාති සම්භගති යා දබ්බං විඤ්ඤ-පෙච්චා භුඤ්ඤනපච්චයා ආපනතියො සත්තනනං ආපනතිකම්ඤ්ඤානං චිති ආපනතිකම්ඤ්ඤාති සම්භගති තා: සියා පාටිදෙසනියා පනතිකම්ඤ්ඤාති සියා දුක්ඛවාපනතිකම්ඤ්ඤාති.

සම්භගවාරො නිට්ඨිතො චතුර්ථො.

සමුදානව්‍යාප්තිය.

1. කායසංසග්ගං සාදිගතපච්චයා ආපනතියො ඡන්තං ආපනති-සමුදානානං කතීති සමුදානෙනති සමුදානනති කායසංසග්ගං සාදිගතපච්චයා ආපනතියො ඡන්තං ආපනතිසමුදානානං එකෙන සමුදානෙන සමුදානනති: කායතො ව විතතතො ව සමුදානනති, න වාචතො -පෙ-.

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙච්චා භුඤ්ඤතපච්චයා ආපනතියො ඡන්තං ආපනතිසමුදානානං කතීති සමුදානෙනති සමුදානනති? දබ්බං විඤ්ඤපෙච්චා භුඤ්ඤතපච්චයා ආපනතියො ඡන්තං ආපනතිසමුදානානං වතුති සමුදානෙනති සමුදානනති: සීයා කායතො සමුදානනති, න වාචතො න විතතතො. සීයා කායතො ව වාචතො ව සමුදානනති, න විතතතො සීයා කායතො ව විතතතො ව සමුදානනති, න වාචතො. සීයා කායතො ව වාචතො විතතතො ව සමුදානනති.

සමුදානවාරො නිට්ඨිතො පඤ්චමො.

අධිකරණව්‍යාප්තිය.

1. කායසංසග්ගං සාදිගතපච්චයා ආපනතියො වතුන්නං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං? කායසංසග්ගං සාදිගතපච්චයා ආපනතියො වතුන්නං අධිකරණානං ආපනතාධිකරණං-පෙ-.

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙච්චා භුඤ්ඤතපච්චයා ආපනතියො වතුන්නං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං? දබ්බං විඤ්ඤපෙච්චා භුඤ්ඤතපච්චයා ආපනතියො වතුන්නං අධිකරණානං ආපනතාධිකරණං.

අධිකරණවාරො නිට්ඨිතො ඡට්ඨො.

සමථව්‍යාප්තිය.

1. කායසංසග්ගං සාදිගතපච්චයා ආපනතියො සත්තනනං සමථානං කතීති සමථෙති සමමනති? කායසංසග්ගං සාදිගතපච්චයා ආපනතියො සත්තනනං සමථානං තීති සමථෙති සමමනති: සීයා සමමුඛාවිතයෙන ව, පටිඤ්ඤතකරණෙන ව, සීයා සමමුඛාවිතයෙන ව, තිණ්ණවජාරකෙන ව-පෙ-.

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙච්චා භුඤ්ඤතපච්චයා ආපනතියො සත්තනනං සමථානං කතීති සමථෙති සමමනති? දබ්බං විඤ්ඤපෙච්චා භුඤ්ඤතපච්චයා ආපනතියො සත්තනනං සමථානං තීති සමථෙති සමමනති: සීයා සමමුඛාවිතයෙන ව, පටිඤ්ඤතකරණෙන ව සීයා සමමුඛාවිතයෙන ව තිණ්ණවජාරකෙන ව.

සමථවාරො නිට්ඨිතො සත්තමො.

සමුවවසවාණේ

1. කායසංසග්ගං සාදිගතපච්චයා කති ආපතනිගො ආපජ්ජති? කායසංසග්ගං සාදිගතපච්චයා පඤ්ච ආපතනිගො ආපජ්ජති: අවස්සුතා හික්ඛුති අවස්සුතස්ස පුරිසපුග්ගලස්ස අධිකඛිකං උඛහජාණුමණ්ණිලං ගගණං සාදිගති. ආපතනිපාරුජ්ඣස්ස. හික්ඛු කායෙත කායං අමසති, ආපතනි සඛ්ඝාදිසෙයස්ස. කායෙත කායපට්ඨං අමසති, ආපතනි පුලලවචයස්ස. කායපට්ඨදොග්ග කායපට්ඨං අමසති, ආපතනි දුක්ඛං ධස්ස. අභිතුලිපතොදනෙ පාවිතනියං. කායසංසග්ගං සාදිගතපච්චයා ඉමා පඤ්ච ආපතනිගො ආපජ්ජති.

තා ආපතනිගො චතුන්නා විපතනිනං කති විපතනිගො ගජ්ජති? සත්තන්නං ආපතනිකඛිකානං කතිහි ආපතනිකඛිකෙහි සඛගතිතා? ඡන්නං ආපතනිසමුට්ඨානානං කතිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨගතති? චතුන්නා අධිකරණානං කතමං අධිකරණං? සත්තන්නං සමථානං කතිහි සමපේති සමමනති?

තා ආපතනිගො චතුන්නං විපතනිනං වෙ විපතනිගො ගජ්ජති: සීයා සීලවිපතනිං සීයා ආචාරවිපතනිං. සත්තන්නං ආපතනිකඛිකානං පඤ්චති අපතනිකඛිකෙහි සඛගතිතා: සීයා පාරුජ්ඣාපතනිකඛිකෙහි, සීයා සඛ්ඝාදිසෙසාපතනිකඛිකෙහි, සීයා පුලලවචයාපතනිකඛිකෙහි, සීයා පාවිතනියාපතනිකඛිකෙහි, සීයා දුක්ඛවාපතනිකඛිකෙහි. ඡන්නං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨගතති: කායතො ච විතතතො ච සමුට්ඨගතති, න වාචතො. චතුන්නං අධිකරණානං ආපතනාධිකරණං. සත්තන්නං සමථානං තිහි සමපේති සමමනති: සීයා සමමුඛා විතයෙත ව, පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව. සීයා සමමුඛා විතයෙත ව තිණ්ණවත්තාරකෙන ව-පෙ-.

2. දබ්බං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤතපච්චයා කති ආපතනිගො ආපජ්ජති? දබ්බං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤතපච්චයා වෙ ආපතනිගො ආපජ්ජති: භුඤ්ඤස්සාමිති පටිග්ගණනාති, ආපතනි දුක්ඛධස්ස. අජේඤාගාරෙ අජේඤාගාරෙ ආපතනි පාරිදෙසනීයස්ස. දබ්බං විඤ්ඤපෙඤා භුඤ්ඤත පච්චයා ඉමා දො ආපතනිගො ආපජ්ජති.

තා ආපතනිගො චතුන්නං විපතනිනං කති විපතනිගො ගජ්ජති? සත්තන්නං ආපතනිකඛිකානං කතිහි ආපතනිකඛිකෙහි සඛගතිතා? ඡන්නං ආපතනිසමුට්ඨානානං කතිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨගතති? චතුන්නං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං? සත්තන්නං සමථානං කතිහි සමපේති සමමනති.?

තා ආපතනිගො චතුන්නං විපතනිනං එකං විපතනිං ගජ්ජති: ආචාරවිපතනිං. සත්තන්නං ආපතනිකඛිකානං මිහි ආපතනිකඛිකෙහි සඛගතිතා: සීයා පාරිදෙසනීයාපතනිකඛිකෙහි, සීයා දුක්ඛවාපතනිකඛිකෙහි. ඡන්නං ආපතනිසමුට්ඨානානං චතුහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨගතති. සීයා කායතො සමුට්ඨගතති න වාචතො න විතතතො. සීයා කායතො ච

වාවතො ව සමුට්ඨගනති, න විතතතො. සීයා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨගනති, න වාවතො. සීයා කායතො ව වාවතො ව විතතතො ව සමුට්ඨගනති. චතුන්නං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං. සත්තන්නං සමථානං තිති සමපෙති සමමනති : සීයා සමුච්චාවිතයෙන ව පටිඤ්ඤත කරණෙන ව; සීයා සමුච්චාවිතයෙන ව තිණවජාරකෙන වාති.

සමුච්චයවාරො නිට්ඨිතො අට්ඨමො.

අට්ඨ පව්වසවාග් නිට්ඨිනා.

තෙසං උද්දානං :-

කත්ථාරො ව විපතතිවාරො ව සඛගථාරො
සමුට්ඨානවාරො වෙව අධිකරණවාරො ව,
සමථවාරො ව සමුච්චයවාරො ව ඉමෙ සත්ත වාර
ආදිතො පඤ්ඤතතිවාරෙන සහ අට්ඨ වාර ගොනති.

භික්ඛුනිවිහබ්බෙහ සොලස මහාවාග් නිට්ඨිනා.

නිට්ඨිතො ව භික්ඛුනිවිහබ්බෙහා.

සමුට්ඨාන සීස සබ්බසො

සමුට්ඨානස්ස ද්දානං :-

අනිච්චා සබ්බෙ සබ්බාර දුක්ඛා නත්තා ව සබ්බතා,
නිබ්බාණසෙඤ්ච පඤ්ඤතති අතථතා ඉති නිච්ඡයා.

බුද්ධිවඤ්ඤ අනුප්පනො බුද්ධාදිවෙව අනුග්ගතො,
තෙසං සභාගධම්මානං නාමමත්තං න නායති.

දුක්ඛාරං විවිධං කළා පුරස්කාන පාරමී,
උප්පජ්ජනති මහාවීර වක්ඛුභුතා සබ්බවතො.

තෙ දෙසයනති සද්ධම්මං දුක්ඛභාතිං සුඛාවහං,
අභිජ්ජසො සක්ඛමුති සබ්බභුතානුකම්පකො.

සබ්බසත්තභුතමො සීහො පිටකෙ තිති දෙසයි,
සුත්තන්නං අභිධම්මසෙඤ්ච විනයසෙඤ්ච මහාගුණං.

එවං නිශ්චි සද්ධම්මො විනයො යදි තිට්ඨති,
උභතො ව විහඞ්භාති බ්බකා යා ව මාතිකා.

මාලාසුත්තගුණෙනෙව පරිවාරෙන ගන්තිතා,
තෙසං ව පරිවාරස්ස සමුට්ඨානං ඤායතො කතං.

සමෙහදං නිදනසෙඤ්ඤං සුත්තෙ දිස්සන්ති උපරි,
නසමා සිකෙති පරිවාරං ධම්මකාමො සුපෙසලොති.

තෙරසෙසමුට්ඨානං

විහබ්බෙහි විසු පඤ්ඤාතනං උද්දිසනති උපොසප්ථො,
පවනබාමි සමුට්ඨානං යථාඤ්ඤං සුඤ්ඤං මෙ.

පාරුජිකං යං පඨමං දුතියඤ්ඤා නතො පරං,
සඤ්චරිතතානුභාසඤ්ඤා¹ අතිරෙකඤ්ඤා විවරං.

ලොමාති පදසො ධම්මො භූතං සංවිධානෙන ව,
පඨය්‍යදෙසනවොරිං ව අනනුඤ්ඤාතාය තෙරස.

තෙරසෙතෙ සමුට්ඨානනායා විඤ්ඤාති විනතිතා,
එකෙකස්මිං සමුට්ඨානෙ සදිසා ඉධ දිස්සෙර.

මෙට්ඨනං සුකකසංසංගො අනියතා පඨමිකා,
පුබ්බුපපරිපාවිතා රහො භික්ඛුනියා සහ.

සභොජනෙ² රහො වෙව අඛතුලී උදකෙ හසං,
පහාරෙ උග්ගිරෙ දො ව තෙපඤ්ඤාසා ව සෙබ්බියා.

අධකකිකගාමවස්සුතා තලමට්ඨඤ්ඤා සුද්ධිකා,
වස්සං වුත්ථා ව ඔවාදං නානුබ්බෙහි පවහතිතිං.

ජසත්තති ඉමෙ සිකඛා කායමානසිකා කතා,
සබ්බෙ එකසමුට්ඨානා පඨමං පාරුජිකං යථා.

පඨමපාඨජිකසමුට්ඨානං නිට්ඨිතං.

අදින්නං වික්ඛන්තනරිං දුට්ඨුලලං අත්තකාමිතං,
අමුලා අඤ්ඤාභාගියා අනියතා දුතිසිකා.

අවජ්ඣෙද පරිණාමනෙ මුසා ඔමස පෙසුණා,
දුට්ඨුලලා පඨවිං බණ්ණ භූතං අඤ්ඤාය උජ්ඣිපෙ.

නිකකඛිස්සිතං සිඤ්චනඤ්ඤා ආමිසභෙතු භූතතාපී,
එති අනාදරි භිංසා අපතිධෙ ව ජීවිතං.

ජානං සප්පාණ්ණං කමමං උභතෙන සංවාසතාසනා,
සහධම්මිකං විලෙඛා ව මොහො අමුලකෙන ව.

කුක්කුචචං ධම්මිකං විවරං³ පරිණාමෙය්‍ය පුග්ගලෙ,
කිං තෙ අකාලං අවජ්ඣෙද දුග්ගතින⁴ තීරයෙන ව.

ගණං විහබ්බං දුබ්බලං කසිතාථාසු පස්සයං,
අපකකාසවණ්ණි මච්ඡරි ගබ්හිනී ව පායනතියා.

1. සඤ්චරිතතානු භාසඤ්ඤා ම. ඡ. සං 4 දුග්ගති . ඡ. සං [ධම්මිකං දඬා සා.

2. වෙව ම. ඡ. සං. 3. කුක්කුචචං ධම්මිකං විවරං දඬා ඉ. ඡ. සං. කුක්කුචචං.

දො වසා සිකිනා සබ්බෙන තයො වෙව ගිහිගතා,
කුමාරිභූතා තිස්සො ව උභනඤාදස සමමතා.

අලං තාව සොකාවස්සං ඡන්ද අනුවස්සා ව දො,
සිකිනාපද සත්තතිමෙ සමුට්ඨානා තිකා කතා.

කායවිතෙතන න වාචා විතතං න කායිකං,
නිති වාරෙහි ජායනති පාරජිකං දුතියං යථා.

දුතිය පාරජිකසමුට්ඨානං නිවේශිතං.

සඤ්චරි කුටි විහාරෙ ධොවනඤ්ච පටිග්ගහො,
විඤ්ඤානභූතතරි අභිගට්ඨං උභින්නං දුතකෙන ව.

කොසිල පුද්ධ දොභාගා ඡබ්බස්සානි නිසීදනං,
රිඤ්චනානි රුපිකා වෙව උගො නානපපකාරකා.

උභත බ්බික වස්සිකා සුත්තං විකප්පතෙන ව,
ඤා ර දත සිබ්බනී ව පුච්චවමය ජොති ව.

රතනං සුචි මඤ්ඤො ව නුලං නිසීදනං කණ්ණු ව,
වස්සිකා ව සුගතෙන විඤ්ඤානා අඤ්ඤං වෙදාපතා.

දො සබ්බිකා මහාජනී දො පුග්ගලා ලුහුකා ගරු,
වෙ විසාසා සාරිකා ව අමණවිවරෙන ව.

සමපඤ්ඤාසිමෙ ධම්මා ඡහි ඨානෙහි ජායරෙ,
කායතො න වාචා විතතා වාචතො න කායමතා.

කායවාචා න විතතතො¹ කායවිතතා න වාචතො,
වාචා විතතා න කායෙන නීති වාරෙහි² ජායරෙ;
ඡ සමුට්ඨානිකා වෙතෙ සඤ්චරිතෙන න සාදිසා.

සඤ්චරිතසමුට්ඨානං නිවේශිතං.

හෙදනුවත්තදුබ්බ ව දුස දුට්ඨලල දිට්ඨි ව,
ඡන්දං උජ්ජග්ගිකා දො ව දො ව සඤ්ඤා න බ්බාගරෙ.

ඡමා නිවාසනෙ ඨානං පච්ඡතො උප්පට්ඨන ව,
චජ්ජානුවත්තිගහණා ඔසාරෙ පච්චාචිකකිකා.

කිසම්මි සංසර්ඨා වෙ වධි විසිබ්බෙ දුක්ඛිතාය ව,
පුත සංසර්ඨා න වූප්පමෙ ආරාමඤ්ච පවාරණා.

අනුදාමාසං සහ ජීවි වෙ විවරං අනුබ්බිකා,
සත්තනිංස ඉමෙ ධම්මා කායවාචාය විතතතො;
සබ්බෙ එකසමුට්ඨානා යමනුභාසනා යථා.

යමනුභාසනසමුට්ඨානං නිවේශිතං.

1. චිත්තා ම, ඡ, සං.

2. භික්ඛාසනෙහි අසා,

උබ්භතං කසිතං තීති පඨමං පත්තග්ගසජ්ජං,
අවෙචකං වාපි සාසඛකං පකකමනෙත්තක වා දුවෙ.
උපය්‍යයං පරමපරං අනතිරිත්තං නමත්තනං,
විකප්පං රක්ඛන්තං විකාලෙ වොසාසාරක්ඛන්තක ව.
උය්‍යයාසනච්ඡිද්ධස්ස ධුරෙ පච්ඡා විකාලෙ ව,
පක්ඛාතිකා සඛකමතී දුමව ආවසපේත ව.
පසාබ්බෙ ආසනෙ වෙච තිංස ඵකු තතා ඉමෙ,
කායවාචා න විත්තා තීති ආරොගී ජායමර;
වෙ සමුට්ඨාතිකා සබ්බෙ කසිත්තක සභා සමා.

කසිතසමුට්ඨානං නිට්ඨිතං

ඵලකලොමා දො සෙය්‍යා ආභව්ව පිණ්ඩගොජ්ජනං,
ගණ විකාල සනතිධි දත්තපොණෙන වෙලකා.
උය්‍යුත්තං සෙනං උය්‍යොධි සුරු ඔරෙන තභායතා,
දුබ්බණ්ණෙ වෙ දෙසනීයා¹ ලසුණුපතීට්ඨි නච්චතා
නග නං අත්ථරණං සෙය්‍යා අනෙත්තා රට්ඨි තථා බ්බි,
අනෙත්තාවස්සං විත්තාගාරං ආසන්දි සුත්තකත්තතා.
වෙය්‍යාවච්චං සහත්ථා ව අතිකුක්ඛාවාසෙන ව,
ජිත්තං යානස්ස උච්ඡාණිං අලඛිතාරං ගක්ඛි වාසිතං.
හිකුක්ඛි සිකඛිමානා ව සාමණෙරී ගිහිනීයා,
අසංඝ වට්ඨිකා ආපනති වත්තාරීසා වතුත්තරී.
කායෙත න වාචා විත්තෙන කායවිත්තෙන න වාචෙත්තා,
දො සමුට්ඨාතිකා සබ්බෙ සමා ඵලකලොමකාති.

ඵලකලොමසමුට්ඨානං නිට්ඨිතං.

පදක්ඛන්ත අසමමතා තථා අත්ථභගනෙන ව,
තිරපජානවිජ්ජා දො චුත්තා අනොකායෙ ඵ පුච්ඡතා.
සත්ත සිකඛාපද ඵනෙ වාචා න කායවිත්තතො,
වාචා විත්තෙන ජායනති න තු කායෙත ජායමර;
දො සමුට්ඨාතිකා සබ්බෙ පදසොධම්මසාදිසා.

පදසොධම්මසමුට්ඨානං නිට්ඨිතං.

අද්ධානං නාවං පණ්ණිතං මාතුගාමෙන සංගතර,
බ්බක්ඛන්තං නිමනතිතා වෙච අට්ඨි ව පාටිදෙසනී.
සිකඛා පණ්ණරසා ඵනෙ කායා න වාචා ත මනා,
කායවාචාති ජායනති න තෙ විත්තෙන ජායමර.
කායවිත්තෙන ජායනති න තෙ ජායනති වාචතො,
කායවාචාති විත්තෙන සමුට්ඨානා වතුබ්බිධා;
පක්ඛන්තා බුද්ධස්සණෙන අද්ධානෙන සභා සමා.²

අද්ධානසමුට්ඨානං නිට්ඨිතං.

ථෙය්‍යසසුථං උපස්සති සුපං විඤ්ඤපනෙන ව,
 රතති ඡන්තඤ්ච ඕකාසං එතෙ බ්‍රහ්මෙන සත්තමා,
 කාය විතතන ජායනති න තෙ ජායනති වාවතො,
 තිහි ආරෙහි ජායනති චෙ සමුට්ඨාතිකා ඉමෙ;
 ථෙය්‍යසසුථං ඤෙසිතාදිච්චබ්බන්තා.

ථෙය්‍යසසුථං සමුට්ඨානං නිට්ඨිනං.

ඡන්තපාණීය සද්ධම්මං න දෙසෙනති තපාගතා,
 තප්ථව¹ දණ්ඩපාණීය සසුථාසුධපාණිතං.
 පාදුකුපාහතා යානං සෙය්‍ය පලලනිකාය ව,
 චෙසිතො ගුණිතො චෙව එකාදස මනු ඛතා.
 වාවා විතතන ජායනති න තෙ ජායනති කායතො,
 සබ්බෙ එකසමුට්ඨානා සමකා ධම්මදෙසන.

ධම්මදෙසනාසමුට්ඨානං නිට්ඨිනං.

භූතං කායෙන ජායති න වාවාය² න විතතො,
 වාවතො ව සමුට්ඨාති න කායා න ව විතතො,
 කායවාවාය ජායති න ව ජායති විතතො,
 භූතායුරවතකා නාම තිහි ආනෙහි ජායති.

භූතායුරවතසමුට්ඨානං නිට්ඨිනං.

වොරිං³ වාවාය විතතන න තු ජායති කායතො,
 ජායති තිහි ආරෙහි වොරිවුට්ඨාපනං ඉදං;
 අකතං දව්වසමුට්ඨානං ධම්මරුපෙන භාසිතං.

වොරිවුට්ඨාපනසමුට්ඨානං නිට්ඨිනං.

අනනුඤ්ඤතං වාවාය න කායා න ව විතතො,
 ජායති කායවාවාය න තං ජායති විතතො,
 ජායති වාවා විතතන න තං ජායති කායතො,
 ජායති තිහි වාරෙහි අකතං වතුසාතිකං.

අනනුඤ්ඤතසමුට්ඨානං නිට්ඨිනං.

සමුට්ඨානං හි සබ්බං දස තිති සුදෙසිතං,
 අසමමාහකරං ආනං නෙතතිධම්මානුලොමිකං;
 ධාරයනො ඉමං විඤ්ඤ සමුට්ඨානෙ න මුග්ගනිති.
සමුට්ඨානාසිසබ්බෙබ්බො නිට්ඨිතො.

අනාරව්වසංඝාල
කතිපුත්තවාරය

1. කති අපවතියො? කති අපවතීකකකු? කති විනිතවැටුණි? කති අගාරවා? කති ගාරවා? කති විනිතවැටුණි? කති විපතතියො? කති අපවතීසමුදානා? කති විවාදමුලානි? කති අනුවාදමුලානි? කති සාරණියා ධම්මා? කති හෙදකරවැටුණි? කති අධිකරණානි? කති සමථා?

පඤ්ච අපවතියො පඤ්ච අපවතීකකකු. පඤ්ච විනිත වැටුණි. සතත අපවතියො සතත අපවතීකකකු. සතත විනිත වැටුණි ඡ අගාරවා, ඡ ගාරවා. ඡ විනිතවැටුණි. චතසොසා විපතතියො, ඡ අපවතී සමුදානා. ඡ විවාදමුලානි. ඡ අනුවාදමුලානි. ඡ සාරණියා ධම්මා. අධාරස හෙදකරවැටුණි. චතාරි අධිකරණානි. සතත සමථා.

2. තත් කතමා පඤ්ච අපවතියො? පාරජිකාපතනි, සමසාදිසෙසා පතනි, පාවිතනියාපතනි, පාටිදෙසනියාපතනි, දුක්ඛවාපතනි. ඉමා පඤ්ච අපවතියො.

3. තත් කතමෙ පඤ්ච අපවතීකකකු? පාරජිකාපතනීකකු, සමසාදිසෙසාපතනීකකු, පාවිතනියාපතනීකකු, පාටිදෙසනියා-පතනීකකු, දුක්ඛවාපතනීකකු. ඉමෙ පඤ්ච අපවතීකකු.

4. තත් කතමානි පඤ්ච විනිතවැටුණි? පඤ්ච අපවතීකකුකු අරති විරති පටිවිරති වෙරමණී අකිරියා අකරණං අනඤ්ඤාපතනි වෙලා අනතිකකමො සෙවුසානො ඉමානි පඤ්ච විනිතවැටුණි.

5. තත් කතමා සතත අපවතියො? පාරජිකාපතනි, සමසාදිසෙසා පතනි, පුලලවචයාපතනි, පාවිතනියාපතනි, පාටිදෙසනියාපතනි, දුක්ඛවාපතනි, දුක්ඛාසිතාපතනි. ඉමා සතත අපවතියො.

6. තත් කතමෙ සතත අපවතීකකකු? පාරජිකාපතනීකකු, සමසාදිසෙසාපතනීකකු, පුලලවචයාපතනීකකු, පාවිතනියා-පතනීකකු, පාටිදෙසනියාපතනීකකු, දුක්ඛවාපතනීකකු, දුක්ඛාසිතාපතනීකකු. ඉමෙ සතත අපවතීකකු.

7. තත් කතමානි සතත විනිතවැටුණි? සතත අපවතීකකුකු අරති විරති පටිවිරති වෙරමණී අකිරියා අකරණං අනඤ්ඤාපතනි වෙලා අනතිකකමො සෙවුසානො, ඉමානි සතත විනිතවැටුණි.

8. තත් කතමෙ ඡ අගාරවා? බුද්ධි අගාරවො, ධම්ම අගාරවො, සමසාදි අගාරවො, සික්ඛාය අගාරවො, අපමාදෙ අගාරවො, පටි-සන්ධාරෙ අගාරවො, ඉමෙ ඡ අගාරවා.

9. තත් කතමෙ ඡ ගාරවා? බුද්ධි ගාරවො, ධම්ම ගාරවො, සමසාදි ගාරවො, සික්ඛාය ගාරවො, අපමාදෙ ගාරවො, පටිසන්ධාරෙ ගාරවො, ඉමෙ ඡ ගාරවා.

10. තත් කතමානි ඡ විනිතවැටුණි? ඡ අගාරවෙති අරති විරති පටිවිරති වෙරමණී අකිරියා අකරණං අනඤ්ඤාපතනි වෙලා අන-තිකකමො සෙවුසානො, ඉමානි ඡ විනිතවැටුණි.

11. තඤ්ඤතමා චතස්සො විපතනියො? සීලවිපතනී, ආචාරවිපතනී, දිට්ඨි විපතනී, ආජීවවිපතනී, ඉමා චතස්සො විපතනියො.

12. තඤ්ඤතමෙ ඡ ආපතනිසමුට්ඨානා? අඤ්ඤාපතනි කායතො සමුට්ඨානී, න වාචතො න චිත්තතො. අඤ්ඤාපතනි වාචතො සමුට්ඨානී, න කායතො න චිත්තතො. අඤ්ඤාපතනි කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨානී, න වාචතො. අඤ්ඤාපතනි වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨානී, න කායතො. අඤ්ඤාපතනි කායතො ව වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨානී. ඉමෙ ඡ ආපතනිසමුට්ඨානා.

13. තඤ්ඤතමානි ඡ විවාදමූලානි? ඉධ භික්ඛු කොඛතො හොති උපතාභී, යො සො භික්ඛු කොඛතො හොති උපතාභී, සො සඤ්ඤිපි අගාරවො විහරති අප්පතිස්සවො ධම්මෙපි අගාරවො විහරති අප්පතිස්සවො. සඤ්ඤිපි අගාරවො විහරති අප්පතිස්සවො. සික්ඛායපි න පරිපූරකාරී හොති. යො සො භික්ඛු සඤ්ඤි අගාරවො විහරති අප්පතිස්සවො, ධම්මෙ-පෙ-සඤ්ඤ-පෙ-සික්ඛාය න පරිපූරකාරී සො සඤ්ඤ විවාදං ජනෙති, යො හොති විවාදෙ, බහුජනඅභිතාය බහුජනඅසුබාය බහුතො ජනස්ස අනඤ්ඤාය අභිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං. එවරූපං වෙ තුමෙහ විවාදමූලං අජ්ඣිත්තං වා බග්ගිධා වා සමනුපසෙය්‍යයාථ, තනු තුමෙහ තස්සෙව පාපකස්ස විවාදමූලස්ස පඤාණාය වායමෙය්‍යාථ. එවරූපං වෙ තුමෙහ විවාදමූලං අජ්ඣිත්තං වා බග්ගිධා වා න සමනු-පසෙය්‍යයාථ, තනු තුමෙහ තස්සෙව පාපකස්ස විවාදමූලස්ස අයතීං අනවස්සවාය පටිපජ්ජෙය්‍යාථ. එවමෙතස්ස පාපකස්ස විවාදමූලස්ස පඤාණං හොති එවමෙතස්ස පාපකස්ස විවාදමූලස්ස අයතීං අන-වස්සවො හොති.

14. පුත ව පරං මකඛි හොති පලාසි-පෙ-ඉස්සුකි හොති මච්ඡරී, සඤ්ඤා හොති මායාසී, පාඨවේණි හොති මිච්ඡාදිට්ඨි, සන්ධිට්ඨිපරාමාසී හොති ආධානගාභී දුප්පටිතිස්සගනී, යො සො භික්ඛු සන්ධිට්ඨිපරාමාසී හොති ආධානගාභී දුප්පටිතිස්සගනී, සො සඤ්ඤිපි අගාරවො විහරති අප්පතිස්සවො. ධම්මෙපි අගාරවො විහරති අප්පතිස්සවො. සඤ්ඤිපි අගාරවො විහරති අප්පතිස්සවො, සික්ඛායපි න පරිපූරකාරී හොති. යො සො භික්ඛු සඤ්ඤි අගාරවො විහරති අප්පතිස්සවො-ධම්මෙ-පෙ-සඤ්ඤ-පෙ-සික්ඛාය න පරිපූරකාරී, සො සඤ්ඤ විවාදං ජනෙති, යො හොති විවාදෙ, බහුජනඅභිතාය බහුජනඅසුබාය බහුතො ජනස්ස අනඤ්ඤාය අභිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං. එවරූපං වෙ තුමෙහ විවාදමූලං අජ්ඣිත්තං වා බග්ගිධා වා සමනුපසෙය්‍යයාථ තනු තුමෙහ තස්සෙව පාපකස්ස විවාදමූලස්ස පඤාණාය වායමෙය්‍යාථ. එවරූපං වෙ තුමෙහ විවාදමූලං අජ්ඣිත්තං වා බග්ගිධා වා න සමනුපසෙය්‍යයාථ, තනු තුමෙහ තස්සෙව පාපකස්ස විවාදමූලස්ස අයතීං අනවස්සවාය පටිපජ්ජෙය්‍යාථ. එවමෙතස්ස පාපකස්ස විවාදමූලස්ස පඤාණං හොති. එවමෙතස්ස පාපකස්ස විවාදමූලස්ස අයතීං අනවස්සවො හොති, ඉමානි ඡ විවාදමූලානි.

16. තත්ත්ව කතමානි ජ අනුවාදමුලානි? ඉධ භික්ඛු කොධනො හොති උපනාති, යො සො භික්ඛු කොධනො හොති උපනාති, සො සන්ධිපි අගාරවො විහරති අප්පතිස්සවො. ධම්මෙපි අගාරවො විහරති අප්පතිස්සවො සම්මෙපි අගාරවො විහරති අප්පතිස්සවො. සික්ඛායපි න පරිපුරකාරී හොති. යො සො භික්ඛු සන්ධිපි අගාරවො විහරති අප්පතිස්සවො. ධම්මෙ-පෙ-සම්මෙ-පෙ-සික්ඛාය න පරිපුරකාරී සො සම්මෙ අනුවාදං ජනෙති, යො හොති අනුවාදෙ බහුජන අභිනාය බහු-ජන අසුබාය බහුතො ජනස්ස අනන්ධාය අභිනාය දුක්ඛාය දෙව-බහුස්සානං. එවරූපං වෙ තුමෙහ අනුවාදමුලං අඤ්ඤානං වා බහිද්ධා වා සමනුපසෙස්සය්‍යාථ, තත්තු තුමෙහ තස්සෙව පාපකස්ස අනුවාදමුලස්ස පහාණං වායමෙය්‍යාථ. එවරූපං වෙ තුමෙහ අනුවාදමුලං අඤ්ඤානං වා බහිද්ධා වා න සමනුපසෙස්සය්‍යාථ, තත්තු තුමෙහ තස්සෙව පාපකස්ස අනුවාදමුලස්ස ආයතිං අනවස්සවාය පටිපජ්ජෙය්‍යාථ. එවමෙතස්ස පාපකස්ස අනුවාදමුලස්ස පහාණං හොති, එවමෙතස්ස පාපකස්ස අනුවාදමුලස්ස ආයතිං අනවස්සවො හොති. පුන ව පරං භික්ඛු මකති හොති පලාසි-පෙ-ඉස්සුති හොති මච්ඡරී-සයො හොති මායාචී-පාපිච්ඡො, හොති මච්ඡාදිට්ඨි-සන්ධිට්ඨි පරමාසි හොති ආධානගාති දුප්පටිතිස්සගති, යො සො භික්ඛු සන්ධිට්ඨිපරමාසි හොති ආධානගාති දුප්පටිතිස්සගති, සො සන්ධිපි අගාරවො විහරති අප්පතිස්සවො. ධම්මෙපි අගාරවො විහරති අප්පතිස්සවො සම්මෙපි අගාරවො විහරති අප්පතිස්සවො. සික්ඛායපි න පරිපුරකාරී හොති. යො සො භික්ඛු සන්ධිපි අගාරවො විහරති අප්පතිස්සවො. ධම්මෙ-පෙ-සම්මෙ-පෙ-සික්ඛාය න පරිපුරකාරී, සො සම්මෙ අනුවාදං ජනෙති, යො හොති අනුවාදෙ බහුජන අභිනාය බහුජන අසුබාය බහුතො ජනස්ස අනන්ධාය අභිනාය දුක්ඛාය දෙවබහුස්සානං. එවරූපං වෙ තුමෙහ අනුවාදමුලං අඤ්ඤානං වා බහිද්ධා වා සමනුපසෙස්සය්‍යාථ, තත්තු තුමෙහ තස්සෙව පාපකස්ස අනුවාදමුලස්ස පහාණං වායමෙය්‍යාථ. එවරූපං වෙ තුමෙහ අනුවාදමුලං අඤ්ඤානං වා බහිද්ධා වා න සමනුපසෙස්සය්‍යාථ, තත්තු තුමෙහ තස්සෙව පාපකස්ස අනුවාදමුලස්ස ආයතිං අනවස්සවාය පටිපජ්ජෙය්‍යාථ. එවමෙතස්ස පාපකස්ස අනුවාදමුලස්ස පහාණං හොති. එවමෙතස්ස පාපකස්ස අනුවාදමුලස්ස ආයතිං අනවස්සවො හොති ඉමානි ජ අනුවාදමුලානි.

17. තත්ත්ව කතමෙ ජ සාරානියා ධම්මො? ඉධ භික්ඛුනො මෙතං කායකමමං පච්චුපට්ඨිතං හොති සමුග්ගවාරිස්ස ආචී වෙච්ච රහො ව, අයමපි ධම්මො සාරානියො පියකරණො ගරුකරණො සමග්ගාය අච්චාදාය සාමග්ගියා එකිභාවාය සංවත්තති.

පුන ව පරං භික්ඛුනො මෙතං චචිකමමං පච්චුපට්ඨිතං හොති සමුග්ගවාරිස්ස ආචී වෙච්ච රහො ව, අයමපි ධම්මො සාරානියො පියකරණො ගරුකරණො සමග්ගාය අච්චාදාය සාමග්ගියා එකිභාවාය සංවත්තති.

පුත ව පරං භික්ඛුනො මෙතනා මනොකමමං පවුට්ඨිතං
භොති සමුගමාරිපු ආවි වෙව රහො ව, අයමපි ධම්මො සාරුතියො
පියකරණො ගරුකරණො සමගායා අවිවාදයා සාමගගියා එකිභාවාය
සංවත්තති.

පුත ව පරං භික්ඛු යෙ යො ලාභා ධම්මිකා ධම්මලද්ධා අනන්තයො
පානපරියාපනනමත්තමපි, තථාරූපෙහි ලාභෙහි අපපට්ඨිතත්ත
භොති භොති සීලවනෙහි සමුගමාරිහි සාධාරණභොති, අයමපි
ධම්මො සාරුතියො පියකරණො ගරුකරණො සමගායා අවිවාදයා
සාමගගියා එකිභාවාය සංවත්තති.

පුත ව පරං භික්ඛු යාති තාති සීලාති අබණ්ඩාති අවජ්ඣාති අස-
බලාති අකමමාසාති භුජ්ඣාති විඤ්ඤාපසස්ථාති අපරමධානාති සමාධි-
සංවත්තතිකාති, තථාරූපෙපු සීලෙපු සීලසාමඤ්ඤාගතො විහරති
සමුගමාරිහි ආවි වෙව රහො ව, අයමපි ධම්මො සාරුතියො පිය-
කරණො ගරුකරණො සමගායා අවිවාදයා සාමගගියා එකි භාවාය සංවත්තති.

පුත ව පරං භික්ඛු යායං දිට්ඨි අරියානියසාතිකා නියසාති තකකරයා
සමමා දුක්ඛකයාය, තථාරූපාය දිට්ඨියා දිට්ඨිසාමඤ්ඤාගතො විහරති
සමුගමාරිහි ආවි වෙව රහො ව, අයමපි ධම්මො සාරුතියො පිය-
කරණො ගරුකරණො සමගායා අවිවාදයා සාමගගියා එකි භාවාය
සංවත්තති. ඉමෙ ඡ සාරුඤ්ඤා ධම්මො.

18. තත්ථ කතමාති අධාරස හෙදකරවණ්ණි? ඉධ භික්ඛු අධම්මං
ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති,
විනයං අවිනයොති දීපෙති, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන භාසිතං
ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං
අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාවිණ්ණං තථාගතෙන ආවිණ්ණං
තථාගතෙනාති දීපෙති, ආවිණ්ණං තථාගතෙන අනාවිණ්ණං තථා-
ගතෙනාති දීපෙති, අපඤ්ඤානං තථාගතෙන පඤ්ඤානං තථාගතෙන-
නාති දීපෙති, පඤ්ඤානං තථාගතෙන අපඤ්ඤානං තථාගතෙනාති
දීපෙති, ආපනනිං අනාපනනිති දීපෙති, අනාපනනිං ආපනනිති දීපෙති,
ලහුකං ආපනනිං ගරුකාපනනිති දීපෙති, ගරුකා ආපනනිං ලහුකා
පනනිති දීපෙති, සාවසෙසං ආපනනිං අනවසෙසාපනනිති දීපෙති,
අනවසෙසං ආපනනිං සාවසෙසාපනනිති දීපෙති, දුට්ඨලො ආපනනිං
අදුට්ඨලොපනනිති දීපෙති, අදුට්ඨලො ආපනනිං දුට්ඨලො ආපනනිති
දීපෙති; ඉමාති අධාරස හෙදකරවණ්ණි.

19. තත්ථ කතමාති වත්තාරි අධිකරණාති? විවාදධිකරණං අනුවාදධි
කරණං ආපත්තාධිකරණං කිවාධිකරණං; ඉමාති වත්තාරි අධිකර-
ණාති.

20. තත්ථ කතමෙ සත්ත සමථා? සමුඛාවිතයො, සතිවිතයො,
අමුල්ලාවිතයො, පටිඤ්ඤාතකරණං, යෙභ්බයසිකා, තයසපාපියසසිකා,
තිණ්ණවත්තාරකො; ඉමෙ සත්ත සමථා.

කතිසුච්ඡාවාගෙ නිට්ඨිනො,

စာမေးပွဲ နံပါတ် :-

ආපනති ආපනතිකකිකිං-පිනිතා සතකධා පුත,
පිනිතා ගාරවා චේව-ගාරවා මුලමෙව ව.

පුත විනිතා විපතති-සමුච්ඡාතා විවාදතා,
අනුචාද සාගුණියා-භෙදධිකරණෙන ව;
සතෙනව සමථා වුතතා-පද සතතරසා ඉමෙති,

ප්‍ර ආපනතිසම්‍රි ක්‍රියානව්‍යාපන.

1. පළමු ආපනතිසම්මසානෙන පාරුජිකං ආපඤ්ඤායාති? න හිති වතඛබ්බං, සමිකාදිසෙසං ආපඤ්ඤායාති? සීයාති වතඛබ්බං, ථුලලච්චයං ආපඤ්ඤායාති? සීයාති වතඛබ්බං, පාවතතියං ආපඤ්ඤායාති? සීයාති වතඛබ්බං, පාවිදෙසතියං ආපඤ්ඤායාති? සීයාති වතඛබ්බං, දුක්ඛං ආපඤ්ඤායාති? සීයාති වතඛබ්බං, දුක්ඛාසිතං ආපඤ්ඤායාති? න හිති වතඛබ්බං.

2. දුකියෙන ආපනතිසමුට්ඨානෙන පාරිජිකං ආපජේය්‍යාති? න හිති වහනබ්බං, සබ්බාදිසෙසං ආපජේය්‍යාති? සියාති වහනබ්බං, ඵුලලච්චයං ආපජේය්‍යාති? සියාති වහනබ්බං, පාවිතතියං ආපජේය්‍යාති? සියාති වහනබ්බං, පාටිදෙයනීයං ආපජේය්‍යාති? න හිති වහනබ්බං, දුක්ඛං ආපජේය්‍යාති? සියාති වහනබ්බං, දුඛාසිතං ආපජේය්‍යාති? න හිති වහනබ්බං.

3. තනියෙන ආපනතිසම්මට්ඨානෙන පාරජිකං ආපඤ්ඡය්‍යාති? න තිති වතතබ්බං, සඛිකාදිසෙසං ආපඤ්ඡය්‍යාති? සීයාති වතතබ්බං, ථුලලච්චයං ආපඤ්ඡය්‍යාති? සීයාති වතතබ්බං, පාවිතතිශං ආපඤ්ඡය්‍යාති? සීයාති වතතබ්බං, පාවිදෙසතිශං ආපඤ්ඡය්‍යාති? සීයාති වතතබ්බං, දුක්ඛං ආපඤ්ඡය්‍යාති? සීයාති වතතබ්බං, දුක්ඛාසිතං ආපඤ්ඡය්‍යාති? න තිති වතතබ්බං.

4. වතුකේන්ද්‍රීය ආපනාසම්මුතියෙන් පාරිභෝගික ආපජ්ජයාහි? සියාති වත්තබ්බං, සම්භාවිතෙසං ආපජ්ජයාහි? සියාති වත්තබ්බං, පුලුවාලං ආපජ්ජයාහි? සියාති වත්තබ්බං, පාවිත්තං ආපජ්ජයාහි? සියාති වත්තබ්බං, පාරිදේශනීයං ආපජ්ජයාහි? සියාති වත්තබ්බං, දුක්ඛං ආපජ්ජයාහි? සියාති වත්තබ්බං, දුක්ඛාසිකං ආපජ්ජයාහි? න හිති වත්තබ්බං.

5. පඤ්චමෙන ආපඤ්ඤාසම්මානෙන පාරාජිකං ආපඤ්ඤාසාති? සීයාති චන්තබ්බං, සම්මාදිසෙසං ආපඤ්ඤාසාති? සීයාති චන්තබ්බං, පුලලච්චයං ආපඤ්ඤාසාති? සීයාති චන්තබ්බං, පාවිතතිං ආපඤ්ඤාසාති? සීයාති චන්තබ්බං, පාරිදෙසනීයං ආපඤ්ඤාසාති? න හිති චන්තබ්බං, දුක්ඛං, ආපඤ්ඤාසාති? සීයාති චන්තබ්බං, දුක්ඛාසිතං ආපඤ්ඤාසාති? සීයාති චන්තබ්බං.

6. ජවේශන ආපනතිසමුට්ඨානෙන පාරුජිකං ආපරේජය්‍යාති? සියාති වතතබ්බං, සඛ්ඤාදිසෙසං ආපරේජය්‍යාති? සියාති වතතබ්බං, සඛ්ඤාදි-
සෙසං ආපරේජය්‍යාති? සියාති වතතබ්බං, ථුල්ලවමයං ආපරේජය්‍යාති?
සියාති වතතබ්බං; පාවිතනියං ආපරේජය්‍යාති? සියාති වතතබ්බං,
පාරිදෙසනියං ආපරේජය්‍යාති? සියාති වතතබ්බං, දුක්ඛටං ආපරේජ-
ය්‍යාති? සියාති වතතබ්බං, දුබ්භාසිතං ආපරේජය්‍යාති? ක භිති වතතබ්බං

ජ ආපනතිසමුට්ඨානවාගෙ නිවසිතො පබ්බො.

කතාපනතිවාගෙ.

1. පඨමෙන ආපනතිසමුට්ඨානෙන කති ආපනතියො ආපරේජති?
පඨමෙන ආපනතිසමුට්ඨානෙන පඤ්ච ආපනතියො ආපරේජති: භික්ඛු
කපටියසඤ්ඤාදී සඤ්ඤාදීනාය ඤාටිං කරොති අදෙසිතවජ්ඣුකං පමා-
ණාතිකකතනං සාරම්භං අපරික්කමනං, පයොගෙ දුක්ඛටං එකං
පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපනති ථුල්ලවමයස්ස, තස්මිං පිණ්ඩෙ ආගතො
ආපනති සඛ්ඤාදිසෙසස්ස, භික්ඛු කපටියසඤ්ඤාදී විකාලෙ භොජනං
භුඤ්ජති, ආපනති පාවිතනියස්ස, භික්ඛු කපටියසඤ්ඤාදී අඤ්ඤාතිකාය
භික්ඛුනියා අන්තර්ග්‍රහං පටිට්ඨාය ගජ්ජනො බාදනියං වා භොජනියං වා
සගජ්ජා පටිග්ගහෙවා භුඤ්ජති, ආපනති පාරිදෙසනියස්ස, පඨමෙන
ආපනතිසමුට්ඨානෙන ඉමා පඤ්ඤා ආපනතියො ආපරේජති.

තා ආපනතියො වතුන්තං විපතනිතං කති විපතනියො ගජ්ජනති?
සත්තන්තං ආපනතිකකිකානං කතිති ආපනතිකකිකෙති සඛගතිතා?
ජන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං කතිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨගතති?
වතුන්තං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං? සත්තන්තා සම්මානං
කතිති සම්මෙථි සම්මනති.

තා ආපනතියො වතුන්තං විපතනිතං චෙ විපතනියො ගජ්ජනති: සියා
සීලවිපතනිං සියා ආචාරවිපතනිං, සත්තන්තං ආපනතිකකිකානං පඤ්චති
ආපනතිකකිකෙති සඛගතිතා: සියා සඛ්ඤාදිසෙසාපනතිකකිකෙති,
සියා ථුල්ලවමයාපනතිකකිකෙති, සියා පාවිතනියාපනතිකකිකෙති, සියා
පාරිදෙසනියාපනතිකකිකෙති, සියා දුක්ඛටාපනතිකකිකෙති, ජන්තං
ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨගතති: කායතො
සමුට්ඨගතති, ත වාචතො න විහතතො, වතුන්තං අධිකරණානං
ආපත්තාධිකරණං, සත්තන්තං සම්මානං තිති සම්මෙථි සම්මනති: සියා
සමුඛාවිතයෙන ව පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව, සියා සමුඛා විතයෙන ව,
තිණ්ණවජ්ජාරකෙන ව.

2. දුජ්ජෙන ආපනතිසමුට්ඨානෙන කති ආපනතියො ආපරේජති?
දුජ්ජෙන ආපනතිසමුට්ඨානෙන වතස්සො ආපනතියො ආපරේජති: භික්ඛු
කපටියසඤ්ඤාදී සමාදිසති “කුටිං මෙ කරොමා”ති, තස්ස කුටිං කරොනති
අදෙසිතවජ්ඣුකං පමාණාතිකකතනං සාරම්භං අපරික්කමනං, පයොගෙ
දුක්ඛටං, එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපනති ථුල්ලවමයස්ස, තස්මිං

පිණෙකු ආගතෙ ආපතති සම්භාදිසෙසස්ස. භික්ඛු කපපියසංඤ්ඤි අනුප-
සම්පන්නං පදසොධම්මං වාවෙති, ආපතති පාවිතතියස්ස. දුතියෙන
ආපතතිසමුට්ඨානෙන ඉමා වරස්සො ආපතතියො ආපජ්ජති.

තා ආපතතියො චතුන්නං විපතතිනං කති විපතතියො භජ්ජති?
-පෙ-සත්තන්නං සමථානං කතිති සමපේති සම්මතති?

තා ආපතතියො චතුන්නං විපතතිනං දො විපතතියො භජ්ජති:
සියා සීලවිපතතිං, සියා ආචාර විපතතිං. සත්තන්නං ආපතතිකකුක්ඛානං
චතුති ආපතතිකකුක්ඛිති සම්මතතිතා: සියා සම්භාදිසෙසපතතික-
කුක්ඛිත. සියා පුලලච්චයාපතතිකකුක්ඛිත. සියා පාවිතතියාපතතික-
කුක්ඛිත. සියා දුක්ඛකවාපතතිකකුක්ඛිත. ඡන්නං ආපතතිසමුට්ඨානානං
එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානනති වාවතො සමුට්ඨානනති න කායතො
න විතතතො. චතුන්නං අධිකරණානං ආපතතාධිකරණං සත්තන්නං
සමථානං තිති සමපේති සම්මතති: සියා සම්මුඛාවිතයෙන ව පටිඤ්ඤත
කරණෙන ව. සියා සම්මුඛාවිතයෙන ව තිණ්ණවත්ථාරකෙන ව.

3. තතියෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන කති ආපතතියො ආපජ්ජති?
තතියෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන පඤ්ච ආපතතියො ආපජ්ජති: භික්ඛු
කපපියසංඤ්ඤි සංවිද්ධිත්වා කුට්ටිං කතරුති අද්දෙසිතචජ්ඣකං පමාණං-
තික්කන්නං සාරථො අපරිකකම්මනං, පයොගෙ දුක්ඛං. එකං පිණෙකු
අනාගතෙ ආපතති පුලලච්චයස්ස. තස්මිං පිණෙකු ආගතෙ ආපතති
සම්භාදිසෙසස්ස. භික්ඛු කපපියසංඤ්ඤි පණ්ණිතගොජ්ජාති අතතතො
අත්ථාය විඤ්ඤපෙත්වා භුඤ්ජති, ආපතති පාවිතතියස්ස. භික්ඛු කපපිය
සංඤ්ඤි භික්ඛුතියා වොසාසනතියා න තිවාතරත්වා භුඤ්ජති, ආපතති
පාටිදෙසනිතියස්ස. තතියෙන ආපතතිසමුට්ඨානෙන ඉමා පඤ්ච
ආපතතියො ආපජ්ජති.

තා ආපතතියො චතුන්නං විපතතිනං කති විපතතියො භජ්ජති?-පෙ-
සත්තන්නං සමථානං කතිති සමපේති සම්මතති?

තා ආපතතියො චතුන්නං විපතතිනං දො විපතතියො භජ්ජති:
සියා සීලවිපතතිං, සියා ආචාර විපතතිං. සත්තන්නං ආපතතිකකුක්ඛානං
පඤ්චති ආපතතිකකුක්ඛිති සම්මතතිතා: සියා සම්භාදිසෙසපතතික-
කුක්ඛිත. සියා පුලලච්චයාපතතිකකුක්ඛිත. සියා පාවිතතියාපතතික-
කුක්ඛිත. සියා පාටිදෙසනිතියාපතතිකකුක්ඛිත. සියා දුක්ඛකවාපතතික-
කුක්ඛිත. ඡන්නං ආපතතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨා-
නනති: කායගො ව වාවතො ව සමුට්ඨානනති, න විතතතො චතුන්නං
අධිකරණානං ආපතතාධිකරණං. සත්තන්නං සමථානං තිති සමපේති
සම්මතති: සියා සම්මුඛාවිතයෙන ව පටිඤ්ඤතකරණෙන ව. සියා
සම්මුඛාවිතයෙන ව තිණ්ණවත්ථාරකෙන ව.

4. චතුස්සෙත ආපතතිසමුට්ඨානෙන කති ආපතතියො ආපජ්ජති?
චතුස්සෙත ආපතතිසමුට්ඨානෙන ඡ ආපතතියො ආපජ්ජති: භික්ඛු
මෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවති, ආපතති පාරුජ්කස්ස භික්ඛු අකපපියසංඤ්ඤි

සඤ්ඤාවිකාය කූටිං කරොති අදෙසිතවජ්ඣිකං පමාණාතිකකන්තං සාරමහං අපරික්කමනං, පයොගෙ දුක්ඛං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපනති ඵුලලවමයස්ස. තසමිං පිණ්ඩං ආගතෙ ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස. භික්ඛු අකපපියසඤ්ඤා විකාලෙ භොජනං භුංඤ්ති, ආපනති පාවිතතියස්ස. භික්ඛු අකපපියසඤ්ඤා අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුතියා අනන්තරං පට්ට්ඨාය හත්තො බාදනීයං වා භොජනීයං වා සහත්වා පටිග්ගං ගෙඛා භුංඤ්ති, ආපනති පාරිදෙසනීයස්ස. චතුත්තර ආපනතිසමුට්ඨා තෙන ඉමා ඡ ආපනතියො ආපජ්ජති.

තා ආපනතියො චතුත්තරං විපතතිනං කති විපතතියො හජ්ජති? -පෙ-සත්තන්තං සමථානං කතිහි සමපේති සමමනති?

තා ආපනතියො චතුත්තරං විපතතිනං දො විපතතියො හජ්ජති: සියා සීලවිපතතිං, සියා ආචාරවිපතතිං. සත්තන්තං ආපනතික්කකානං ඡති ආපනතික්කකෙහි සංගහිතා: සියා පාරුජ්ජකාපනතික්කකෙහි. සියා සංඝාදිසෙසාපනතික්කකෙහි, සියා පාරිදෙසනීයාපනතික්කකෙහි. සියා දුක්ඛවාපනතික්කකෙහි. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුථා තෙන සමුට්ඨහනති: කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨහනති න වාචතො, චතුත්තරං අධිකරණානං ආපනතාධිකරණං. සත්තන්තං සමථානං තිහි සමපේති සමමනති: සියා සමමුඛාවිතයෙන ව පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව. සියා සමමුඛාවිතයෙන ව තිණවජාරකෙන ව

5. පඤ්ඤමෙන ආපනතිසමුට්ඨාතෙන කති ආපනතියො ආපජ්ජති? පඤ්ඤමෙන ආපනතිසමුට්ඨාතෙන ඡ ආපනතියො ආපජ්ජති: භික්ඛු පාපිච්ඡො ඉච්ඡාපකතො අසන්තං අභූතං උත්තරිමනුස්සධමමං උලුපති, ආපනති පාරුජ්ජස්ස. භික්ඛු අකපපියසඤ්ඤා සමාදිසති “කූටිං මෙ කරොමා”ති තස්ස කූටිං කරොති අදෙසිතවජ්ඣිකං පමාණාතිකකන්තං සාරමහං අපරික්කමනං, පයොගෙ දුක්ඛං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපනති ඵුලලවමයස්ස. තසමිං පිණ්ඩං ආගතෙ ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස. භික්ඛු අකපපියසඤ්ඤා අනුපසම්පන්නං පදසො ධමමං. වාචෙති, ආපනති පාවිතතියස්ස. න මුංසෙතුකාමො න වමොතුකාමො න මඩ්ඛුකාත්තු කාමො දවකාමසතා භිතෙන භිතං වදෙති, ආපනති දුබ්බාසිතස්ස. පඤ්ඤමෙන ආපනතිසමුට්ඨාතෙන ඉමා ඡ ආපනතියො ආපජ්ජති.

තා ආපනතියො චතුත්තරං විපතතිනං කති විපතතියො හජ්ජති? -පෙ-සත්තන්තං සමථානං කතිහි සමපේති සමමනති?

තා ආපනතියො චතුත්තරං විපතතිනං දො විපතතියො හජ්ජති: සියා සීලවිපතතිං, සියා ආචාරවිපතතිං. සත්තන්තං ආපනතික්කකානං ඡති ආපනතික්කකෙහි සංගහිතා: සියා පාරුජ්ජකාපනතික්කකෙහි. සියා සංඝාදිසෙසාපනතික්කකෙහි. සියා ඵුලලවමයාපනතික්කකෙහි. සියා පාවිතතියාපනතික්කකෙහි. සියා දුක්ඛවාපනතික්කකෙහි. ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨාතෙන සමුට්ඨහනති: වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨහනති, න

කායනො, චතුරානං අධිකරණානං ආපනනාධිකරණං, සත්තනං සම-
ථානං තීති සමපේති සමමනති: සියා සමමුඛාවිනයෙන ව පටිඤ්ඤාන
කරණෙන ව, සියා සමමුඛාවිනයෙන ව තිණවජාරකෙන ව.

6. ඡවේයන ආපනතිසමුට්ඨානෙන කති ආපනතියො ආපජ්ජති ?
ඡවේයන ආපනතිසමුට්ඨානෙන ඡ ආපනතියො ආපජ්ජති: හික්ඛු
සංවිදහිත්වා හණ්ඨං අවහරති, ආපනති පාරුජ්ඣස්ස, හික්ඛු අකපපිය
සඤ්ඤාදි සංවිදහිත්වා කුටිං කරොති අද්දෙසිතවජ්ජුකං පමාණාතිකකතනං
සාරමහා අපරිකකමනං, පයොගෙ දුක්ඛං, එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ
ආපනති ථුල්ලවචයස්ස, තස්මිං පිණ්ඩෙ ආගතෙ ආපනති සඤ්ඤාදිසෙසස්ස
හික්ඛු අකපපිය සඤ්ඤාදි පණ්ණිතභොජනාති අත්තනො අත්ථාය විඤ්ඤා-
පෙත්වා භුඤ්ජති, ආපනති පාවිතතියස්ස, හික්ඛු අකපපිය සඤ්ඤාදි
හික්ඛු තියා වොසාසනතියා න නිවාරෙත්වා භුඤ්ජති, ආපනති පාටිදෙස-
නීයස්ස, ඡවේයා ආපනති සමුට්ඨානෙන ඉමා ඡ ආපනතියො ආපජ්ජති.

තා ආපනතියො චතුරානං විපතතිනං කති විපතතියො හජනති?
සත්තනං ආපනතිකකතනං කතිහි ආපනතිකකතෙති සභගතිතා?
ඡන්ත ආපනතිසමුට්ඨානානං කතිහි සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානනති?
චතුරානං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං? සත්තනං සමථානං
කතිහි සමපේති සමමනති?

තා ආපනතියො චතුරානං විපතතිනං ඥෙ විපතතියො හජනති:
සියා සීලවිපතනී, සියා ආචාරවිපතනී, සත්තනං ආපනතිකකතනං
ජති ආපනතිකකතෙති සභගතිතා: සියා පාරුජ්ඣාපනතිකකතෙති, සියා
සඤ්ඤාදිසෙසාපනතිකකතෙති, සියා ථුල්ලවචයාපනතිකකතෙති, සියා
පාවිතතියාපනතිකකතෙති, සියා පාටිදෙසනීයාපනතිකකතෙති, සියා
දුක්ඛවාපනතිකකතෙති, ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුථා-
නෙන සමුට්ඨානනති: කාය: තා ව වාචනො ව විතතතො ව සමුට්ඨගනති,
චතුරානං අධිකරණානං ආපනනාධිකරණං, සත්තනං සමථානං තීති
සමපේති සමමනති: සියා සමමුඛාවිනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව,
සියා සමමුඛාවිනයෙන ව තිණවජාරකෙන වාති.

ඡආපනතිසමුට්ඨානානං කතාපතිවාරෙහි නිබ්බිනො දුතියො.

ආපනතිසමුට්ඨානගාථා.

සමුට්ඨානා කාසිකා අනන්තදස්සිනා
අකඛාතා ලොකාගිතෙන විවෙකදස්සිනා,
ආපනතියො තෙන සමුට්ඨිතා කති
පුළුඡාමි තං බුද්ධි විහඞ්ගකොවිද.

සමුට්ඨානා කාසිකා අනන්තදස්සිනා
අකඛාතා ලොකාගිතෙන විවෙකදස්සිනා,
ආපනතියො තෙන සමුට්ඨිතා පඤ්ඤා
එතං තෙ අකඛාමි විහඞ්ගකොවිද.

සමුදායයන් වැඩිවීමත් අනන්‍යතාවයක් සහිත
අකෘති ලෝකයකට විවේචනයක් සහිත,
අපගේ ජීවිතය තෙත සමුදායයන් කෙරෙහි
ප්‍රවේශයක් වන බැවින් විශේෂයෙන්ම.

සමුදායයන් වැඩිදියුණු කරගැනීම සහ
අනාගතය සඳහා ප්‍රවේශයක් සහිත,
සෞඛ්‍යසම්මත සහ සමුදායයන් වැඩිදියුණු
වන පරිදි. නො අනෙකුත් විෂයයන් සඳහා වේ.

සමුච්ඡායා කාසිකා, වාචස්පතියා අනන්තදසසිනා,
අකුභානා ලොකානිකතන විවේකදසසිනා,
අංජනනිකො තෙන සමුච්ඡායා කානි
පුච්ඡාමි තං බුද්ධ විභවනකොථිද.

සමුලස්ථාන කායිකා වාචස්විකා අනන්තදසස්ථාන
අක්කානා ලොකානිතෙන ඒවෙ . දසස්ථාන,
අපනතියො තෙන සමුලස්ථානා පඤ්ච
ඵතං තෙ අක්කාමි විහඞගකොට්ඨ.

සමුදායානා කායිකා මානසිකා අනන්තදසයිනා,
අකුඛාතා ලොකාතිතෙන විවෙකදසයිනා,
අපතනියො තෙන සමුට්ඨිතා කාති
සුච්ඡාමි තං බුද්ධි විභගිතකොට්ඨ.

සමුදායිකා කායිකා මිත්‍රිකා අත්‍යන්‍යදායීතා
අකඩාතා ලෝකගිවෙන විවේකදායීතා,
අපකර්ශය තෙත සමුදායීතා ඡ
එතං තෙ අකඩාමි විහබ්‍යතොවිද.

සමුච්ඡායා වාචසිකා මානසිකා අනන්තදස්සිනා
අකඛානා ලොකතිවෙන විවෙනදස්සිනා,
ආංකරිකා තෙන සමුච්ඡායා කති
පුච්ඡාමි තං බුද්ධි විහරිතකොවිද.

හමු වීයානා මාවසිකා මානසිකා අනර්තදසිනා
 අකකානා ලොකග්ගෙන විවෙකදසිනා,
 අංජනනියො තෙන හමු වීයානා ඡ
 එතං තෙ අකකාමි විහරිතකොවිද.

සමුදායානා කායිකා වාචසිකා මානසිකා අනන්තදසයිනා
අකඩානා ලොකානිතෙන විවේකදසයිනා,
අසනරියො තෙන සමුට්ඨිනා කන්
සුවණ්ඨි තං බුද්ධි පිඨඞගකොවිද.

සමුදායානා කාසිකා වාචසිකා මානසිකා අනන්තදසසිනා
අකකානා ලොකනිතෙන විවේකදසසිනා,
අපනතියො තෙන සමුදායිනා ඡ
එතං තෙ අකකාමි විහරිතකොවිදහි.

ආපනති සමුප්පානගාමා නිවේදනා

1. සීලවිපතනිපට්ඨයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති? සීලවිපතනි-පට්ඨයා වතසෙය්‍යා ආපතනියො ආපජ්ජති: භික්ඛුනී ජාතං පාරුජිකං ධම්මං පටිච්ඡාදෙති, ආපතනී පාරුජිකස්ස. චෙමතිකා පටිච්ඡාදෙති, ආපතනී ථුල්ලච්ඨයස්ස. ගිනුකු සඛිඤ්ඤාසං පටිච්ඡාදෙති, ආපතනී පාචිතනියස්ස. අතතනො දුට්ඨිල්ලා පටිච්ඡාදෙති, ආපතනී දුක්ඛච්ඨයස්ස. සීලවිපතනිපට්ඨයා ඉමා වතසෙය්‍යා ආපතනියො ආපජ්ජති.

තා ආපතනියො වතුන්නං විපතනීනං කති විපතනියො භජන්ති? -පෙ-සත්තන්නං සමථානං කතීති සමපේති සමමනති?

තා ආපතනියො වතුන්නං විපතනීනං දො විපතනියො භජන්ති: සීයා සීලවිපතනී, සීයා ආචාරවිපතනී, සත්තන්නං ආපතනිකකිකානං වතුති ආපතනිකකිකෙති සඛිගතිතා: සීයා පාරුජිකාපතනිකකිකෙති, සීයා ථුල්ලච්ඨයාපතනිකකිකෙති, සීයා පාචිතනියාපතනිකකිකෙති, සීයා දුක්ඛච්ඨයාපතනිකකිකෙති, ඡන්නං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙත සමුට්ඨානෙත සමුට්ඨානනති: කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානනති. වතුන්නං අධිකරණානං ආපතනාධිකරණං, සත්තන්නං සමථානං තීති සමපේති සමමනති: සීයා සමමුඛාවිතයෙන ව පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව, සීයා සමමුඛාවිතයෙන ව තිණ්ණවජාරකෙන ව.

2. ආචාරවිපතනිපට්ඨයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති? ආචාර-විපතනිපට්ඨයා එකං ආපතනී ආපජ්ජති: ආචාරවිපතනී පටිච්ඡාදෙති, ආපතනී දුක්ඛච්ඨයස්ස. ආචාරවිපතනිපට්ඨයා ඉමං එකං ආපතනී ආපජ්ජති.

සා ආපතනී වතුන්නං විපතනීනං කති විපතනියො භජති? -පෙ-සත්තන්නං සමථානං කතීති සමපේති සමමනති?

සා ආපතනී වතුන්නං විපතනීනං එකං විපතනී භජති: ආචාරවිපතනී, සත්තන්නං ආපතනිකකිකානං එකෙත ආපතනිකකිකෙති සඛිගතිතා: දුක්ඛච්ඨයාපතනිකකිකෙති, ඡන්නං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙත සමුට්ඨානෙත සමුට්ඨානති: කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානති. වතුන්නං අධිකරණානං ආපතනාධිකරණං, සත්තන්නං සමථානං තීති සමපේති සමමනති: සීයා සමමුඛාවිතයෙන ව පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව, සීයා සමමුඛාවිතයෙන ව තිණ්ණවජාරකෙන ව.

3. දිට්ඨිවිපතනිපට්ඨයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති? දිට්ඨිවිපතනි-පට්ඨයා දො ආපතනියො ආපජ්ජති: පාපිකාය දිට්ඨියා යාව තතියං සමනුභාසකාය නපපටිතිස්සජ්ජති, ඤානියා දුක්ඛච්ඨයා, කම්මවාචාපට්ඨයොයානො ආපතනී පාචිතනියස්ස. දිට්ඨිවිපතනිපට්ඨයා ඉමා දො ආපතනියො ආපජ්ජති.

තා ආපතනියො වතුන්නං විපතනීනං කති විපතනියො භජන්ති? -පෙ-සත්තන්නං සමථානං කතීති සමපේති සමමනති?

තා ආපතනියො වතුන්නං විපතනිනං එකං විපතනිං හජ්ජනති: ආචාර විපතනිං. සත්තන්නං ආපතනිකකුක්ඛානං දව්ඨි ආපතනිකකුක්ඛිති සමගතිතා: සියා පාවිතනියාපතනිකකුක්ඛිත. සියා දුක්ඛවාපතනිකකුක්ඛිත. ඡන්නං ආපතනිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨගනති: කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨගනති. වතුන්නං අධිකරණානං ආපතනාධිකරණං. සත්තන්නං සමථානං තීති සමපේති සමමනති: සියා සමමුඛාවිතයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව. සියා සමමුඛාවිතයෙන ව, තිණ්වජාරකෙන ව.

4. ආජීවවිපතනි පච්චයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති? ආජීව විපතනි පච්චයා ඡ ආපතනියො ආපජ්ජති: ආජීවහෙතු ආජීවකාරණා පටිපෙත්තා ඉවත්පකතො අසන්නං අභුතං උත්තරිමනුස්සධමමං උල්පති, ආපතනි පාරුජිකස්ස; ආජීවහෙතු ආජීවකාරණා සඤ්චරිතං සමාපජ්ජති, ආපතනි සබ්බාදිසෙසස්ස; ආජීවහෙතු ආජීවකාරණා යො තෙ විහාරෙ වසති, සො භික්ඛු අරහාති හණ්ති, පටිච්ජානනක්ඛස්ස ආපතනි ථුල්ලවමස්ස. ආජීවහෙතු ආජීවකාරණා භික්ඛු පණ්ණිතභොජනාති අත්තතො අත්ථාය විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ජති, ආපතනි පාවිතනියස්ස. ආජීවහෙතු ආජීවකාරණා භික්ඛුති පණ්ණිතභොජනාති අත්තතො අත්ථාය විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ජති, ආපතනි පාටිදෙසනියස්ස. ආජීවහෙතු ආජීවකාරණා සුපං වා ඔදනං වා අභිලාෂො අත්තතො අත්ථාය විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ජති ආපතනි දුක්ඛං. ආජීවවිපතනි පච්චයා ඉමා ඡ ආපතනියො ආපජ්ජති.

තා ආපතනියො වතුන්නං විපතනිනං කති විපතනියො හජ්ජනති? -සෙ-සත්තන්නං සමථානං කතීති සමපේති සමමනති?

තා ආපතනියො වතුන්නං විපතනිනං වෙ විපතනියො හජ්ජනති: සියා සීලවිපතනිං. සියා ආචාරවිපතනිං. සත්තන්නං ආපතනිකකුක්ඛානං ඡති ආපතනිකකුක්ඛිති සමගතිතා: සියා පාරුජිකාපතනිකකුක්ඛිත. සියා සබ්බාදිසෙසාපතනිකකුක්ඛිත. සියා ථුල්ලවමයාපතනිකකුක්ඛිත. සියා පාවිතනියාපතනිකකුක්ඛිත. සියා පාටිදෙසනියාපතනිකකුක්ඛිත. සියා දුක්ඛවාපතනිකකුක්ඛිත. ඡන්නං ආපතනිසමුට්ඨානානං ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨගනති: සියා කායතො සමුට්ඨගනති, න වාචතො න විතතතො. සියා වාචතො සමුට්ඨගනති, න කායතො න විතතතො. සියා කායතො වවාචතො ව සමුට්ඨගනති, න විතතතො සියා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨගනති න වාචතො, සියා වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨගනති, න කායතො සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨගනති. වතුන්නං අධිකරණානං ආපතනාධිකරණං. සත්තන්නං සමථානං තීති සමපේති සමමනති: සියා සමමුඛාවිතයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව. සියා සමමුඛාවිතයෙන ව තිණ්වජාරකෙන ව.

විපතනිසමුට්ඨයාග් නිබ්බිතො වතුණො.

අධිකරණ පව්වය වාග්දේ.

1. විවාදාධිකරණ පව්වය කති ආපතනියෝ ආපජ්ජති? විවාදාධිකරණ පව්වය දෙව ආපතනියෝ ආපජ්ජති: උපසම්පන්නං ඔමසති, ආපතනි පාවිතනියස්ස. අනුපසම්පන්නං ඔමසති, ආපතනි දුක්ඛං ව. විවාදාධිකරණ පව්වය ඉමං දෙව ආපතනියෝ ආපජ්ජති.

තා ආපතනියෝ චතුන්නං විපතනිනං කති විපතනියෝ භජන්ති? -පෙ-සන්නන්තං සමථානං කතිහි සමපේති සමමන්ති?

තා ආපතනියෝ චතුන්නං විපතනිනං එකං විපතනි. භජන්ති: ආචාර විපතනි. සන්නන්තං ආපතනිකං කුඤ්ඤං චිති ආපතනිකං කුඤ්ඤං සම්භවති: සියං පාවිතනියාපතනිකං කුඤ්ඤං. සියං දුක්ඛං පාවිතනිකං කුඤ්ඤං, ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨාන්තං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානන්ති: සියං කායතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානන්ති, න වාචතො. සියං වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානන්ති, න කායතො. සියං කායතො ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානන්ති. චතුන්නං අධිකරණානං ආපතනාධිකරණං. සන්නන්තං සමථානං නිති සමපේති සමමන්ති: සියං සමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤාන කරණෙන ච. සියං සමුඛාවිනයෙන ච තිණ්ණවතරකෙන ච.

2. අනුවාදාධිකරණ පව්වය කති ආපතනියෝ ආපජ්ජති? අනුවාදාධිකරණ පව්වය තියෙස්සා ආපතනියෝ ආපජ්ජති: හික්ඛුං අමුලකෙන පාරජිකෙන ධම්මෙන අනුභංගෙහි ආපතනි සම්භංගිකෙසස්ස. අමුලකෙන සම්භංගිකෙසස්ස අනුභංගෙහි ආපතනි පාවිතනියස්ස. අමුලකාය ආචාර විපතනියා අනුභංගෙහි ආපතනි දුක්ඛං ව. අනුවාදාධිකරණ පව්වය ඉමං තියෙස්සා ආපතනියෝ ආපජ්ජති.

තා ආපතනියෝ චතුන්නං විපතනිනං කති විපතනියෝ භජන්ති? -පෙ-සන්නන්තං සමථානං කතිහි සමපේති සමමන්ති?

තා ආපතනියෝ චතුන්නං විපතනිනං දෙව විපතනියෝ භජන්ති සියං සීල විපතනි. සියං ආචාර විපතනි. සන්නන්තං ආපතනිකං කුඤ්ඤං නිති ආපතනිකං කුඤ්ඤං සම්භවති: සියං සම්භංගිකෙසස්ස පාවිතනිකං කුඤ්ඤං. සියං පාවිතනියාපතනිකං කුඤ්ඤං. සියං දුක්ඛං පාවිතනිකං කුඤ්ඤං. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨාන්තං නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨානන්ති: සියං කායතො, ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානන්ති, න වාචතො. සියං වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානන්ති, න කායතො. සියං කායතො, ච වාචතො ච චිත්තතො ච සමුට්ඨානන්ති. චතුන්නං අධිකරණානං ආපතනාධිකරණං. සන්නන්තං සමථානං නිති සමපේති සමමන්ති: සියං සමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤාන කරණෙන ච. සියං සමුඛාවිනයෙන ච තිණ්ණවතරකෙන ච.

3. ආපතනාධිකරණ පව්වය කති ආපතනියෝ ආපජ්ජති? ආපතනාධිකරණ පව්වය චතෙස්සා ආපතනියෝ ආපජ්ජති: හික්ඛුනි ජානං පාරජිකං ධම්මං පටිවජ්ජෙදති, ආපතනි පාරජිකස්ස. වෙමතිකා

පරිවර්තයෙහි, ආපනති ප්‍රලව්‍යයය. හිකුණු සමසාදිසෙසං පරිවර්තයෙහි ආපනතිපාවිතියයය. ආචාරවිපතනිං පරිවර්තයෙහි ආපනති දුක්ඛංයය. ආපනතාධිකරණපව්‍යය ඉමා වතයෙයා ආපනතියො ආපජ්ජති.

තා ආපනතියො වතුනනං විපතනිනං කති විපතතියො හජ්ජති -පෙ-සත්තනනං සමථානං කතිති සමපේති සමමනති?

තා ආපනතියො වතුනනං විපතනිනං දො විපතතියො හජ්ජති: සියා සීලවිපතනිං, සියා ආචාරවිපතනිං, සත්තනනං ආපනතිකුක්ඛානං වතුති ආපනතිකුක්ඛෙහි සමගතිතා: සියා පාරජිකාපතතිකුක්ඛෙහි, සියා ප්‍රලව්‍යයපතතිකුක්ඛෙහි, සියා පාවිතතියාපතතිකුක්ඛෙහි, සියා දුක්ඛංපතතිකුක්ඛෙහි, ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානනති: කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානනති වතුනනං අධිකරණානං ආපනතාධිකරණං, සත්තනනං සමථානං තිති සමපේති සමමනති: සියා සමමුඛාචිතයෙන ව පරිඤ්ඤාතකරණෙන ව, සියා සමමුඛාචිතයෙන ව තිණ්වජ්ජාරකෙන ව.

4. කිව්වාධිකරණපව්‍යය කති ආපනතියො ආපජ්ජති? කිව්වාධිකරණපව්‍යය පඤ්ච ආපනතියො ආපජ්ජති: උක්ඛිතනානුවතතිකා හිකුණුති යාව තතියං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජති, ඤාතියා දුක්ඛං, විති කමමවාචාති ප්‍රලව්‍යය, කමමවාචාපරියොසානෙ ආපනති පාරජිකයා, හෙදකානුවතතිකා හිකුණු යාවතතියං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජති, ආපනති සමසාදිසෙසයා, පාපිකාය දිට්ඨියා යාව තතියං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජති, ආපනති පාවිතතියයා, කිව්වාධිකරණපව්‍යය ඉමා පඤ්ච ආපනතියො ආපජ්ජති.

තා ආපනතියො වතුනනං විපතනිනං කති විපතතියො හජ්ජති? -පෙ-සත්තනනං සමථානං කතිති සමපේති සමමනති?

තා ආපනතියො වතුනනං විපතනිනං දො විපතතියො හජ්ජති: සියා සීලවිපතනිං, සියා ආචාරවිපතනිං, සත්තනනං ආපනතිකුක්ඛානං පඤ්ච ආපනතිකුක්ඛෙහි සමගතිතා: සියා පාරජිකාපතතිකුක්ඛෙහි, සියා සමසාදිසෙසපතතිකුක්ඛෙහි, සියා ප්‍රලව්‍යයපතතිකුක්ඛෙහි, සියා පාවිතතියාපතතිකුක්ඛෙහි, සියා දුක්ඛංපතතිකුක්ඛෙහි, ඡන්තං ආපනතිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානනති: කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨානනති, වතුනනං අධිකරණානං ආපනතාධිකරණං, සත්තනනං සමථානං තිති සමපේති සමමනති: සියා සමමුඛාචිතයෙන ව පරිඤ්ඤාතකරණෙන ව, සියා සමමුඛාචිතයෙන ව තිණ්වජ්ජාරකෙන ව.

ථෙපචා සත්ත ආපනතියො සත්තාපතතිකුක්ඛෙ අවසෙසා ආපනතියො වතුනනං විපතනිනං කති විපතතියො හජ්ජති? සත්තනනං ආපනතිකුක්ඛානං කතිති ආපනතිකුක්ඛෙහි සමගතිතා? ඡන්තං ආපනති සමුට්ඨානානං කතිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨානනති? වතුනනං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං? සත්තනනං සමථානං කතිති සමපේති සමමනති?

එපෙනි; සත්‍ය ආපතියෝ සත්‍යාපතීන්කෙහි අවසේසා ආපතියෝ වතුනහ. විපතීන් න කතමං විපතීන් හඳුනා. සත්‍යත්‍යං ආපතීන්කෙහි නිසා න කතමෙන ආපතීන්කෙහි සමග-
තිතා. ජනනං ආපතීන්සමුදායානං න කතමෙන සමුදායෙන සමුදා-
යනා. වතුනහ අධිකරණානං න කතමං අධිකරණං. සත්‍යත්‍යං සම-
ථානං න කතමෙන සමපේන සමපෙනි. නං තිස්ස හෙතු? එපෙනි; සත්‍යාපතීන්කෙහි නත් සද්දපතීන්යොති.

අධිකරණපවමසවාගේ නිවසිනො ප සුවමො.

අනන්තරපෙය්‍යාලං: නිවසිනං.

තස්සද්දනං :-

කති පුච්ඡා සමුදායානං-කතාපතී තපේච ව,
සමුදායානං විපතී ව-තථාධිකරණෙන වාති.

සමථහෙදො.

1. විවාදාධිකරණස්ස කිං පුබ්බභගමං? කති ධානාති? කති වජ්ජති?
කති භූමියො? කති හෙතු? කති මූලාති? කතීභාකාරෙති විවදති? විවා-
දාධිකරණං කතීති සමපේති සමමති?

අනුවාධිකරණස්ස කිං පුබ්බභගමං? කති ධානාති? කති වජ්ජති?
කති භූමියො? කති හෙතු? කති මූලාති? කතීභාකාරෙති අනුවදති?
අනුවාදාධිකරණං කතීති සමපේති සමමති?

ආපතනාධිකරණස්ස කිං පුබ්බභගමං? කති ධානාති? කති වජ්ජති?
කති භූමියො? කති හෙතු? කති මූලාති? කතීභාකාරෙති ආපතනං
ආපජ්ජති? ආපතනාධිකරණං කතීති සමපේති සමමති?

කිව්වාධිකරණස්ස කිං පුබ්බභගමං? කති ධානාති? කති වජ්ජති?
කති භූමියො? කති හෙතු? කති මූලාති? කතීභාකාරෙති කිව්වං ජායති?
කිව්වාධිකරණං කතීති සමපේති සමමති?

2. විවාදාධිකරණස්ස කිං පුබ්බභගමනාති ලොභො පුබ්බභගමො,
දොසො පුබ්බභගමො, මොහො පුබ්බභගමො, අප්‍රමාදො පුබ්බභගමො,
අප්‍රදො පුබ්බභගමො, අමොහො පුබ්බභගමො, කති ධානාතිති අධිකර-
ණ හෙදකර වජ්ජති ධානාති. කති වජ්ජතීති අධිකරණ හෙදකර වජ්ජති
වජ්ජති. කති භූමියොති අධිකරණ හෙදකර වජ්ජති භූමියො, කති
හෙතුති නව හෙතු: තයො කුසලහෙතු තයො අකුසලහෙතු, තයො
අබ්‍යාකතහෙතු කති මූලාතිති ව.දස මූලාති. කතීභාකාරෙති විව-
දතීති විභාකාරෙති විවදති: ධම්මද්ධි වා, අධම්මද්ධි වා, විවාදාධිකරණං.
කතීති සමපේති සමමතීති විවාදාධිකරණං විති සමපේති සමමති: සමමුඛා
විතයෙන ව යෙකුයසසිකාය ව.

3. අනුවාදාධිකරණය කිං පුබ්බඛගමනාහි ලොභො පුබ්බඛගමො, දොසො පුබ්බඛගමො, මොහො පුබ්බඛගමො, අලොභො පුබ්බඛගමො, අදොසො පුබ්බඛගමො, අමොහො පුබ්බඛගමො. කති ආනානිති වතසොං විපතනියො ආනාති, කති වජ්ජනිති වතසොං විපතනියො වජ්ජති, කති භූමියොති, වතසොං විපතනියො භූමියො, කති හෙතුති නව හෙතු : තයො කුසලහෙතු, තයො අකුසලහෙතු, තයො අබ්බසාකත හෙතු. කති මූලානිති වුද්දස මූලාති. කතිභාකාරෙති අනුවදනීති. විභාකාරෙති අනුවදති : වජ්ජතො වා ආපතනිතො වා. අනුවාදාධිකරණං කතිති සමපේති සමමතිති අනුවාදාධිකරණං වතුති සමපේති සමමති : සමමුඛාවිතයෙන ව සතිවිතයෙන ව අමුද්දා විතයෙන ව තස්ස පාපියස සිකාය ව.

4 අපත්තාධිකරණය කිං පුබ්බඛගමනාහි ලොභො පුබ්බඛගමො- දොසො පුබ්බඛගමො, මොහො පුබ්බඛගමො, අලොභො පුබ්බඛගමො, අදොසො පුබ්බඛගමො, අමොහො පුබ්බඛගමො. කති ආනානිති සත්තා- පතතිකකිං ආනාති. කති වජ්ජනිති සත්තාපතතිකකිං වජ්ජති, කති භූමියොති සත්තාපතතිකකිං භූමියො, කති හෙතුති නව හෙතු¹ තයො කුසලහෙතු, තයො අකුසලහෙතු, තයො අබ්බසාකතහෙතු, කති මූලානිති ඡ ආපතනිසමුදාහාරි මූලාති. කතිභාකාරෙති ආපතනිං ආපජ්ජනීති ඡභාකාරෙති ආපතනිං ආපජ්ජති : අලජ්ජිතා, අඤ්ඤාණතා, කුඤ්ඤවචපකතතා, අකපපියෙ කපපියසඤ්ඤිතා, කපපියෙ අකපපිය සඤ්ඤිතා, සති සමමොසා. අපත්තාධිකරණං කතිති සමපේති සමමතිති අපත්තාධිකරණං තිති සමපේති සමමති : සමමුඛාවිතයෙන ව පටිඤ්ඤාන කරණෙන ව. සමමුඛාවිතයෙන ව තිණවත්ථාරකෙන ව.

5. කිව්වාධිකරණය කිං පුබ්බඛගමනාහි ලොභො පුබ්බඛගමො, දොසො පුබ්බඛගමො, මොහො පුබ්බඛගමො, අලොභො පුබ්බඛගමො, අදොසො පුබ්බඛගමො, අමොහො පුබ්බඛගමො. කති ආනානිති වතනාරි කමමාති ආනාති. කති වජ්ජනිති වතනාරි කමමාති වජ්ජති. කති භූමියොති වතනාරි කමමාති භූමියො, කති හෙතුති නව හෙතු තයො කුසලහෙතු, තයො අකුසලහෙතු, තයො අබ්බසාකතහෙතු; කති මූලානිති එකං මූලං සමෙසා : කතිභාකාරෙති කිව්වං ජායනීති. විභා- කාරෙති කිව්වං ජායති : ඤ්ඤනිතො වා, අපලොකනතො වා. කිව්වාධි- කරණං කතිති සමපේති සමමතිති කිව්වාධිකරණං එකෙන සමපේත සමමති : සමමුඛාවිතයෙන.

6. කති සමථා සත්ත සමථා : සමමුඛා විතයො, සතිවිතයො, අමුද්දාවිතයො, පටිඤ්ඤානකරණං, යෙභුයසසිකා, තස්සපාපියසසිකා, තිණවත්ථාරකො. ඉමෙ සත්ත සමථා. සීයා ඉමෙ සත්ත සමථා දස සමථා හොනති. දස සමථා සත්ත සමථා හොනති. වජ්ජවසසන පරියායෙන සීයාති. නාථඤ්ඤා සීයා? විවාදාධිකරණය වෙ සමථා. අනුවාදාධිකරණය

වතනාණේ සමථා. ආපත්තාධිකරණයන් තණෝ සමථා, කිව්වාධිකරණයන් එකෝ සමථො, එවං ඉමෙ සත්ත සමථා දසසමථා නොනති, දසසමථා සත්ත සමථා නොනති ව්‍යුත්තසෙන පරියායෙන.

පඤ්ඤාභාවාණේ නිට්ඨිතො ඡ්‍යෙට්ඨා.

සාධාරණවාණේ.

1. කති සමථා විවාදාධිකරණයන් සාධාරණෝ? කති සමථා විවාදාධිකරණයන් අසාධාරණෝ? කති සමථා අනුවාදාධිකරණයන් සාධාරණෝ? කති සමථා අනුවාදාධිකරණයන් අසාධාරණෝ? කති සමථා ආපත්තාධිකරණයන් සාධාරණෝ? කති සමථා ආපත්තාධිකරණයන් අසාධාරණෝ? කති සමථා කිව්වාධිකරණයන් සාධාරණෝ? කති සමථා කිව්වාධිකරණයන් අසාධාරණෝ?

දෙව සමථා විවාදාධිකරණයන් සාධාරණෝ : සමමුඛාචිතයෝ යෙහුයසිකා, පඤ්ඤා සමථා විවාදාධිකරණයන් අසාධාරණෝ : සතිචිතයෝ, අමුලුභවිතයෝ, පටිඤ්ඤාතකරණෝ, තස්සාපාපියසසිකා, තිණ්වත්ථාරකෝ. වතනාණේ සමථා අනුවාදාධිකරණයන් සාධාරණෝ : සමමුඛාචිතයෝ, සතිචිතයෝ, අමුලුභවිතයෝ, තස්සාපාපියසසිකා.

තණෝ සමථා අනුවාදාධිකරණයන් අසාධාරණෝ : යෙහුයසිකා, පටිඤ්ඤාතකරණෝ, තිණ්වත්ථාරකෝ.

තණෝ සමථා ආපත්තාධිකරණයන් සාධාරණෝ : සමමුඛාචිතයෝ, පටිඤ්ඤාතකරණෝ, තිණ්වත්ථාරකෝ. වතනාණේ සමථා ආපත්තාධිකරණයන් අසාධාරණෝ : යෙහුයසිකා, සතිචිතයෝ, අමුලුභවිතයෝ, තස්සාපාපියසසිකා.

එකෝ සමථො කිව්වාධිකරණයන් සාධාරණෝ : සමමුඛාචිතයෝ, ඡ සමථා කිව්වාධිකරණයන් අසාධාරණෝ : යෙහුයසිකා, සතිචිතයෝ, අමුලුභවිතයෝ, පටිඤ්ඤාතකරණෝ, තස්සාපාපියසසිකා, තිණ්වත්ථාරකෝ.

සාධාරණවාණේ නිට්ඨිතො සත්තමො.

තබ්බාගියවාණේ

1. කති සමථා විවාදාධිකරණයන් තබ්බාගියෝ? කති සමථා විවාදාධිකරණයන් අඤ්ඤාගාගියෝ? කති සමථා අනුවාදාධිකරණයන් තබ්බාගියෝ? කති සමථා අනුවාදාධිකරණයන් අඤ්ඤාගාගියෝ? කති සමථා ආපත්තාධිකරණයන් තබ්බාගියෝ? කති සමථා ආපත්තාධිකරණයන් අඤ්ඤාගාගියෝ? කති සමථා කිව්වාධිකරණයන් තබ්බාගියෝ? කති සමථා කිව්වාධිකරණයන් අඤ්ඤාගාගියෝ.

එව සමථා විවාදාධිකරණයන් තබ්බාගියෝ : සමමුඛාචිතයෝ, යෙහුයසිකා, පඤ්ඤා සමථා විවාදාධිකරණයන් අඤ්ඤාගාගියෝ : සතිචිතයෝ, අමුලුභවිතයෝ, පටිඤ්ඤාතකරණෝ, තස්සාපාපියසසිකා, තිණ්වත්ථාරකෝ.

වතනාඳුරු සමථා අනුචාදාධිකරණස්ස තබ්බාගිගො: සමමුඛා විතයො සතිවිතයො, අමුලුභවිතයො, තස්ස පාපියසසිකා, තයො සමථා අනුචාදාධිකරණස්ස අඤ්ඤාභාගිගො: ගෙභුග්ගසසිකා, පටිඤ්ඤාතකරණං, තිණ්ණවජ්ඣාරකො. තයො සමථා ආපතනාධිකරණස්ස තබ්බාගිගො: සමමුඛා විතයො, පටිඤ්ඤාතකරණං, තිණ්ණවජ්ඣාරකො. වතනාඳුරු සමථා ආපතනාධිකරණස්ස අඤ්ඤාභාගිගො: ගෙභුග්ගසසිකා, සතිවිතයො, අමුලුභවිතයො තස්ස පාපියසසිකා.

එකො සමථො නිව්වාධිකරණස්ස තබ්බාගිගො: සමමුඛා විතයො. ඡ සමථා නිව්වාධිකරණස්ස අඤ්ඤාභාගිගො: ගෙභුග්ගසසිකා, සතිවිතයො, අමුලුභවිතයො, පටිඤ්ඤාතකරණං, තස්ස පාපියසසිකා, තිණ්ණවජ්ඣාරකො.

තබ්බාගිගොගෙ නිබ්බිතො අට්ඨමො.

සමථාසමථස්සවාගෙ

1. සමථා සමථස්ස සාධාරණා? සමථා සමථස්ස අසාධාරණා? සියා සමථා සමථස්ස සාධාරණා. සියා සමථා සමථස්ස අසාධාරණා.

කථං සියා සමථා සමථස්ස සාධාරණා? කථං සියා සමථා සමථස්ස අසාධාරණා? ගෙභුග්ගසසිකා සමමුඛා විතයස්ස සාධාරණා. සතිවිතයස්ස අමුලුභවිතයස්ස පටිඤ්ඤාතකරණස්ස තස්ස පාපියසසිකාය තිණ්ණවජ්ඣාරකස්ස අසාධාරණා.

සතිවිතයො සමමුඛා විතයස්ස සාධාරණො. අමුලුභවිතයස්ස පටිඤ්ඤාතකරණස්ස තස්ස පාපියසසිකාය තිණ්ණවජ්ඣාරකස්ස ගෙභුග්ගසසිකාය අසාධාරණො.

අමුලුභවිතයො සමමුඛා විතයස්ස සාධාරණො. පටිඤ්ඤාතකරණස්ස තස්ස පාපියසසිකාය තිණ්ණවජ්ඣාරකස්ස ගෙභුග්ගසසිකාය සතිවිතයස්ස අසාධාරණො.

පටිඤ්ඤාතකරණං සමමුඛා විතයස්ස සාධාරණො. තස්ස පාපියසසිකාය තිණ්ණවජ්ඣාරකස්ස ගෙභුග්ගසසිකාය සතිවිතයස්ස අමුලුභවිතයස්ස අසාධාරණො.

තස්ස පාපියසසිකා සමමුඛා විතයස්ස සාධාරණො. තිණ්ණවජ්ඣාරකස්ස ගෙභුග්ගසසිකාය සතිවිතයස්ස අමුලුභවිතයස්ස පටිඤ්ඤාතකරණස්ස අසාධාරණො.

තිණ්ණවජ්ඣාරකො සමමුඛා විතයස්ස සාධාරණො. ගෙභුග්ගසසිකාය සතිවිතයස්ස අමුලුභවිතයස්ස පටිඤ්ඤාතකරණස්ස තස්ස පාපියසසිකාය අසාධාරණො; එවං සියා සමථා සමථස්ස සාධාරණො, එවං සියා සමථා සමථස්ස අසාධාරණො.

සමථාසමථස්ස සාධාරණවාගෙ නිබ්බිතො අට්ඨමො.

සමථා සමථස්ස තබ්බාගිඤ්චාගේ.

1. සමථා සමථස්ස තබ්බාගිඤ්චා, සමථා සමථස්ස අඤ්ඤාභාගිඤ්චා, සීයා සමථා සමථස්ස තබ්බාගිඤ්චා, සීයා සමථා සමථස්ස අඤ්ඤාභාගිඤ්චා.

2. කථං සීයා සමථා සමථස්ස තබ්බාගිඤ්චා? කථං සීයා සමථා සමථස්ස අඤ්ඤාභාගිඤ්චා? යෙභුග්ගසිකා සමුඛවාචිකයස්ස තබ්බාගිඤ්චා, සතිචිතයස්ස අමුලුභවිතයස්ස පටිඤ්ඤාතකරණස්ස තස්සපාපියසසිකාය තිණ්ණවජ්ජාරකස්ස අඤ්ඤාභාගිඤ්චා.

සතිචිතයෝ සමුඛවාචිකයස්ස තබ්බාගිඤ්චා, අමුලුභවිතයස්ස පටිඤ්ඤාතකරණස්ස තස්සපාපියසසිකාය තිණ්ණවජ්ජාරකස්ස යෙභුග්ගසිකාය අඤ්ඤාභාගිඤ්චා.

අමුලුභවිතයෝ සමුඛවාචිකයස්ස තබ්බාගිඤ්චා, පටිඤ්ඤාතකරණස්ස තස්සපාපියසසිකාය තිණ්ණවජ්ජාරකස්ස යෙභුග්ගසිකාය සතිචිතයස්ස අඤ්ඤාභාගිඤ්චා.

පටිඤ්ඤාතකරණං සමුඛවාචිකයස්ස තබ්බාගිඤ්චා, තස්සපාපියසසිකාය තිණ්ණවජ්ජාරකස්ස යෙභුග්ගසිකාය සතිචිතයස්ස අමුලුභවිතයස්ස අඤ්ඤාභාගිඤ්චා.

තස්සපාපියසසිකා සමුඛවාචිකයස්ස තබ්බාගිඤ්චා, තිණ්ණවජ්ජාරකස්ස යෙභුග්ගසිකාය සතිචිතයස්ස අමුලුභවිතයස්ස පටිඤ්ඤාතකරණස්ස තස්සපාපියසසිකාය අඤ්ඤාභාගිඤ්චා, එවං සීයා සමථා සමථස්ස තබ්බාගිඤ්චා, එවං සීයා සමථා සමථස්ස අඤ්ඤාභාගිඤ්චා.

සමථා සමථස්ස තබ්බාගිඤ්චාගේ නිබ්බිතො දසමො.

සමථසමුඛවිනයවාඡන

1. සමථො සමුඛවාචිකයො, සමුඛවාචිකයො භමපො, සමථො යෙභුග්ගසිකා, යෙභුග්ගසිකා සමථො, සමථො සතිචිතයො, සතිචිතයො සමපො, සමථො අමුලුභවිතයො, අමුලුභවිතයො සමථො, සමථො පටිඤ්ඤාතකරණො, පටිඤ්ඤාතකරණං සමථො, සමථො තස්සපාපියසසිකා, තස්සපාපියසසිකා සමථො, සමථො තිණ්ණවජ්ජාරකො, තිණ්ණවජ්ජාරකො සමපො.

යෙභුග්ගසිකා සතිචිතයො අමුලුභවිතයො පටිඤ්ඤාතකරණං තස්සපාපියසසිකා තිණ්ණවජ්ජාරකො ඉමෙ සමථා සමථා, නො සමුඛවාචිකයො, සමුඛවාචිකයො සමථො චෙව සමුඛවාචිකයො ව.

සතිචිතයො අමුලුභවිතයො පටිඤ්ඤාතකරණං තස්සපාපියසසිකා තිණ්ණවජ්ජාරකො සමුඛවාචිකයො ඉමෙ සමථා සමථා, නො යෙභුග්ගසිකා, යෙභුග්ගසිකා සමථො චෙව යෙභුග්ගසිකා ව.

අමුලුභවිතයො පටිඤ්ඤාතකරණං තස්සපාපියසසිකා තිණ්ණවජ්ජාරකො සමුඛවාචිකයො යෙභුග්ගසිකා ඉමෙ සමථා සමථා, නො සතිචිතයො, සතිචිතයො සමථො චෙව සතිචිතයො ව.

පටිඤ්ඤානකරණං තස්සපාපියසසිකා තිණ්වජාරකො සමමුඛා-
විනයො යෙභුයසසිකා සතිවිනයො ඉමෙ සමථා සමථා. නො අමුල්ලා
විනයො. අමුල්ලාවිනයො සමථො චෙව අමුල්ලාවිනයො ව.

තස්සපාපියසසිකා තිණ්වජාරකො සමමුඛාවිනයො යෙභුයසසිකා
සතිවිනයො අමුල්ලාවිනයො ඉමෙ සමථා සමථා. නො පටිඤ්ඤාන-
කරණං. පටිඤ්ඤානකරණං සමථො චෙව පටිඤ්ඤානකරණංඤ්ච.

තිණ්වජාරකො සමමුඛාවිනයො යෙභුයසසිකා සතිවිනයො අමුල්ලා
විනයො පටිඤ්ඤානකරණං ඉමෙ සමථා සමථා. නො තස්සපාපියසසිකා.
තස්සපාපියසසිකා සමථො චෙව තස්සපාපියසසිකා ව.

සමමුඛාවිනයො යෙභුයසසිකා සතිවිනයො අමුල්ලාවිනයො
පටිඤ්ඤානකරණං තස්සපාපියසසිකා ඉමෙ සමථා සමථා. නො තිණ්-
වජාරකො. තිණ්වජාරකො සමථො චෙව තිණ්වජාරකො ව.

සමථසමමුඛාවිනයවාගේ නිට්ඨිතො ඵකාදසමො.

විනයවාගේ.

1. විනයො සමමුඛාවිනයො, සමමුඛාවිනයො විනයො, විනයො
යෙභුයසසිකා, යෙභුයසසිකා විනයො, විනයො සතිවිනයො, සති-
විනයො විනයො විනයො අමුල්ලාවිනයො, අමුල්ලාවිනයො විනයො,
විනයො පටිඤ්ඤානකරණං. පටිඤ්ඤානකරණං විනයො, විනයො තස්ස
පාපියසසිකා, තස්සපාපියසසිකා විනයො, විනයො තිණ්වජාරකො,
තිණ්වජාරකො විනයො.

විනයො සියා සමමුඛාවිනයො, සියා න සමමුඛාවිනයො, සමමුඛා-
විනයො විනයො චෙව සමමුඛාවිනයො ව.

විනයො සියා යෙභුයසසිකා, සියා න යෙභුයසසිකා, යෙභුයසසිකා
විනයො චෙව යෙභුයසසිකා ව.

විනයො සියා සතිවිනයො, සියා න සතිවිනයො, සතිවිනයො
විනයො චෙව සතිවිනයො ව.

විනයො සියා අමුල්ලාවිනයො, සියා න අමුල්ලාවිනයො, අමුල්ලා-
විනයො විනයො චෙව අමුල්ලාවිනයො ව.

විනයො සියා පටිඤ්ඤානකරණං. සියා න පටිඤ්ඤානකරණං.
පටිඤ්ඤානකරණං විනයො චෙව පටිඤ්ඤානකරණංඤ්ච.

විනයො සියා තස්සපාපියසසිකා, සියා න තස්සපාපියසසිකා, තස්ස-
පාපියසසිකා විනයො චෙව තස්සපාපියසසිකා ව.

විනයො සියා තිණ්වජාරකො, සියා න තිණ්වජාරකො, තිණ්-
වජාරකො විනයො චෙව තිණ්වජාරකො ව.

විනයවාගේ නිට්ඨිතො මාදසමො.

යන් පටිඤ්ඤානකරණං ලබ්‍හති, තන් සමමුඛාවිනයො ලබ්‍හති. යන් සමමුඛාවිනයො ලබ්‍හති, තන් පටිඤ්ඤානකරණං ලබ්‍හති. න තන් තස්සපාපියසසිකා ලබ්‍හති. න තන් තිණ්‍වන්තාරකො ලබ්‍හති. න තන් යෙභ්‍යසසිකා ලබ්‍හති. න තන් සතිවිනයො ලබ්‍හති. න තන් අමුලුභවිනයො ලබ්‍හති.

යන් තස්සපාපියසසිකා ලබ්‍හති, තන් සමමුඛාවිනයො ලබ්‍හති. යන් සමමුඛාවිනයො ලබ්‍හති, තන් තස්සපාපියසසිකා ලබ්‍හති. න තන් තිණ්‍වන්තාරකො ලබ්‍හති. න තන් යෙභ්‍යසසිකා ලබ්‍හති. න තන් සතිවිනයො ලබ්‍හති, න තන් අමුලුභවිනයො ලබ්‍හති. න තන් පටිඤ්ඤානකරණං ලබ්‍හති.

යන් තිණ්‍වන්තාරකො ලබ්‍හති, තන් සමමුඛාවිනයො ලබ්‍හති. යන් සමමුඛාවිනයො ලබ්‍හති, තන් තිණ්‍වන්තාරකො ලබ්‍හති. න තන් යෙභ්‍යසසිකා ලබ්‍හති. න තන් සතිවිනයො ලබ්‍හති. න තන් අමුලුභවිනයො ලබ්‍හති. න තන් පටිඤ්ඤානකරණං ලබ්‍හති. න තන් තස්සපාපියසසිකා ලබ්‍හති.

යන් යෙභ්‍යසසිකා, තන් සමමුඛාවිනයො. යන් සමමුඛාවිනයො, තන් යෙභ්‍යසසිකා. න තන් සතිවිනයො. න තන් අමුලුභවිනයො. න තන් පටිඤ්ඤානකරණං. න තන් තස්සපාපියසසිකා. න තන් තිණ්‍වන්තාරකො.

යන් සතිවිනයො, තන් සමමුඛාවිනයො. යන් සමමුඛාවිනයො, තන් සතිවිනයො. න තන් අමුලුභවිනයො. න තන් පටිඤ්ඤානකරණං. න තන් තස්සපාපියසසිකා. න තන් තිණ්‍වන්තාරකො. න තන් යෙභ්‍යසසිකා. සමමුඛාවිනයං කාභුනමුලං-පෙ-.

යන් තිණ්‍වන්තාරකො, තන් සමමුඛාවිනයො. යන් සමමුඛාවිනයො, තන් තිණ්‍වන්තාරකො. න තන් යෙභ්‍යසසිකා. න තන් සතිවිනයො. න තන් අමුලුභවිනයො. න තන් පටිඤ්ඤානකරණං. න තන් තස්සපාපියසසිකා.

විකල්පපොසාලං.

සන්ධාගේ නිවසිනො වතුදදසමො

සමථවාගේ.

යස්මිං සමයෙ සමමුඛාවිනයෙන ව යෙභ්‍යසසිකාය ව අධිකරණං වූපසමෙති, යන් යෙභ්‍යසසිකා ලබ්‍හති. තන් සමමුඛාවිනයො ලබ්‍හති. යන් සමමුඛාවිනයො ලබ්‍හති, තන් යෙභ්‍යසසිකා ලබ්‍හති. න තන් සතිවිනයො ලබ්‍හති. න තන් අමුලුභවිනයො ලබ්‍හති. න තන් පටිඤ්ඤානකරණං ලබ්‍හති. න තන් තස්සපාපියසසිකා ලබ්‍හති. න තන් තිණ්‍වන්තාරකො ලබ්‍හති.

යසම් සමයෙ සමමුඛාවිනයෙන ව සතිවිනයෙන ව අධිකරණං වූපසමමති, යත් සතිවිනයො ලබනති, තත් සමමුඛා විනයො ලබනති. යත් සමමුඛාවිනයො ලබනති, තත් සතිවිනයො ලබනති. න තත් අමුල්ලාවිනයො ලබනති. න තත් පටිඤ්ඤානකරණං ලබනති. න තත් තස්සපාපියසසිකා ලබනති. න තත් තිණ්වජාරකො ලබනති, න තත් යෙභ්බයසසිකා ලබනති.

යසම් සමයෙ සමමුඛාවිනයෙන ව අමුල්ලාවිනයෙන ව අධිකරණං වූපසමමති, යත් අමුල්ලාවිනයො ලබනති, තත් සමමුඛාවිනයො ලබනති. යත් සමමුඛාවිනයො ලබනති, තත් අමුල්ලාවිනයො ලබනති. න තත් පටිඤ්ඤානකරණං ලබනති. න තත් තස්සපාපියසසිකා ලබනති. න තත් තිණ්වජාරකො ලබනති. න තත් යෙභ්බයසසිකා ලබනති. න තත් සතිවිනයො ලබනති.

යසම් සමයෙ සමමුඛාවිනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව අධිකරණං වූපසමමති, යත් පටිඤ්ඤානකරණං ලබනති, තත් සමමුඛාවිනයො ලබනති. යත් සමමුඛාවිනයො ලබනති, තත් පටිඤ්ඤානකරණං ලබනති. න තත් තස්සපාපියසසිකා ලබනති. න තත් තිණ්වජාරකො ලබනති. න තත් යෙභ්බයසසිකා ලබනති. න තත් සතිවිනයො ලබනති. න තත් අමුල්ලාවිනයො ලබනති.

යසම් සමයෙ සමමුඛාවිනයෙන ව තස්සපාපියසසිකාය ව අධිකරණං වූපසමමති, යත් තස්සපාපියසසිකා ලබනති, තත් සමමුඛාවිනයො ලබනති. යත් සමමුඛාවිනයො ලබනති, තත් තස්සපාපියසසිකා ලබනති. න තත් තිණ්වජාරකො ලබනති. න තත් යෙභ්බයසසිකා ලබනති. න තත් සතිවිනයො ලබනති. න තත් අමුල්ලාවිනයො ලබනති. න තත් පටිඤ්ඤානකරණං ලබනති.

යසම් සමයෙ සමමුඛාවිනයෙන ව තිණ්වජාරකෙන ව අධිකරණං වූපසමමති, යත් තිණ්වජාරකො ලබනති, තත් සමමුඛාවිනයො ලබනති. යත් සමමුඛාවිනයො ලබනති, තත් තිණ්වජාරකො ලබනති. න තත් යෙභ්බයසසිකා ලබනති. න තත් සතිවිනයො ලබනති. න තත් අමුල්ලාවිනයො ලබනති. න තත් පටිඤ්ඤානකරණං ලබනති. න තත් තස්සපාපියසසිකා ලබනති.

සමමතිවාදෙ නිවසිනො පණ්ණරසමො.

සංසංඛිතවාදෙ.

1. අධිකරණතති වා සමථාති වා ඉමෙ ධම්මා සංසංඛිතා උදුහු විසංසංඛිතා? ලබ්බා ව පනිමෙසං ධම්මානං විනිබ්බුජ්ඣා විනිබ්බුජ්ඣා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙභුනති.

අධිකරණතති වා සමථාති වා ඉමෙ ධම්මා විසංසංඛිතා, නො සංසංඛිතා, ලබ්බා ව පනිමෙසං ධම්මානං විනිබ්බුජ්ඣා විනිබ්බුජ්ඣා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙභුනති, සො මා භෙවනතිස්ස වචනීයො. අධිකරණතති වා

සමථානි වා ඉමෙ ධම්මා සංසඨානා නො විසංසඨානා. න ච ලබ්භා¹ ඉමෙසං ධම්මානා විනිබ්බුජ්ඣා විනිබ්බුජ්ඣා තාතාකරණං පඤ්ඤාපෙත්තුං. තං කිසස හෙතු? නනු වුත්තං හගවතා “වත්තාරිමානි හික්ඛවෙ අධිකරණානි. සත්තා සමථා. අධිකරණං සමපෙති සමමනති. සමථා අධිකරණෙති සමමනති”ති. එවං ඉමෙ ධම්මා සංසඨානා නො විසංසඨානා නො ච ලබ්භා ඉමෙසං ධම්මානා විනිබ්බුජ්ඣා විනිබ්බුජ්ඣා තාතාකරණං පඤ්ඤාපෙත්තුනති.

සංසඨානාගේ නිවහිනො සොළසමො.

සමමතිවාගේ

1. විවාදාධිකරණං කතීති සමපෙති සමමති? අනුවාදාධිකරණං කතීති සමපෙති සමමති? ආපත්තාධිකරණං කතීති සමපෙති සමමති? කිවාධිකරණං කතීති සමපෙති සමමති?

විවාදාධිකරණං ද්විති සමපෙති සමමති: සමමුඛාවිනයෙන ව යෙභුග්ගසිකාය ව.

අනුවාදාධිකරණං චතුති සමපෙති සමමති: සමමුඛාවිනයෙන ව සතිවිනයෙන ව අමුලුභවිනයෙන ව තස්සපාපියග්ගසිකාය ව.

ආපත්තාධිකරණං තිති සමපෙති සමමති: සමමුඛාවිනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව තිණවත්ථාරකෙන ව.

කිවාධිකරණං එකෙන සමපෙන සමමති: සමමුඛාවිනයෙන.

විවාදාධිකරණෙකුළු අනුවාදාධිකරණෙකුළු කතීති සමපෙති සමමනති? විවාදාධිකරණෙකුළු අනුවාදාධිකරණෙකුළු පඤ්ඤානි සමපෙති සමමනති: සමමුඛාවිනයෙන ව යෙභුග්ගසිකාය ව සතිවිනයෙන ව අමුලුභවිනයෙන ව. තස්සපාපියග්ගසිකාය ව.

විවාදාධිකරණෙකුළු ආපත්තාධිකරණෙකුළු කතීති සමපෙති සමමනති? විවාදාධිකරණෙකුළු ආපත්තාධිකරණෙකුළු චතුති සමපෙති සමමනති සමමුඛාවිනයෙන ව යෙභුග්ගසිකාය ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව තිණවත්ථාරකෙන ව.

විවාදාධිකරණෙකුළු කිවාධිකරණෙකුළු කතීති සමපෙති සමමනති? විවාදාධිකරණෙකුළු කිවාධිකරණෙකුළු විති සමපෙති සමමනති: සමමුඛාවිනයෙන ව යෙභුග්ගසිකාය ව.

අනුවාදාධිකරණෙකුළු ආපත්තාධිකරණෙකුළු කතීති සමපෙති සමමනති? අනුවාදාධිකරණෙකුළු ආපත්තාධිකරණෙකුළු ඡති සමපෙති සමමනති: සමමුඛාවිනයෙන ව සතිවිනයෙන ව අමුලුභවිනයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව තස්සපාපියග්ගසිකාය ව තිණවත්ථාරකෙන ව.

අනුචාදනිකරණයකට නිවැරදිකරණයකට කතිහි සමපෙති සමනනි?
 අනුචාදනිකරණයකට නිවැරදිකරණයකට විනුහි සමපෙති සමනනි:
 සමුඛාදිතයන ව සතිවිතයන ව අමුද්‍රිතවිතයන ව තයස
 පාපියසසකය ව.

ආපතොධිකරණඤ්ච නිච්චාධිකරණඤ්ච කතීති සමපේති සමනති?
ආපතොධිකරණඤ්ච නිච්චාධිකරණඤ්ච තීති සමපේති සමනති:
සමමුඛාචිතජයන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව තිණවජ්ඣාරකෙන ව.

විවාදාදායකයෙකු වී ඇතුවාදායකයෙකු වී ඇපතතාධිකාරයෙකු වී නැති වී සමපේති සමමතනී? විවාදාදායකයෙකු වී ඇතුවාදායකයෙකු වී ඇපතතාධිකාරයෙකු වී නැති වී සමපේති සමමතනී: සමමතනීයයෙන් වී සමමතනීයය වී සමමතනීයය වී ඇමුණුමයෙන් වී පරිසරයෙන්-කාරයෙන් වී නැත: පාලනයය වී නිකුත්කරන ව.

ඩිව්‍යාදාසිකරණයට අනුච්ඡාදිකරණයට නිව්‍යාසිකරණයට කනිනි
 සමපෙති සමමනනි ? ඩිව්‍යාදාසිකරණයට අනුච්ඡාදිකරණයට නිව්‍යාසි-
 කරණයට පසුවහි සමපෙති සමමනනි : අමුඛ්‍යාසිතයෙන ව යෙහුය-
 සිතාය ව සති විතයෙන ව අමුඛ්‍යාසිතයෙන ව නයසපාපියසිතාය ව.

අනුවාදාධිකාරණයට ආපනාධිකාරණයට කිව්වාධිකාරණයට කනිති සමපෙති සමමනනි? අනුවාදාධිකාරණයට ආපනාධිකාරණයට කිව්වාධිකාරණයට ඡති සමපෙති සමමනනි: සමුඛාවිනයෙන ව සති- විනයෙන ව අමුලහිවිනයෙන ව පටිඤ්ඤානායකරණෙන ව තසසපාපිග්ග- පිකාය ව තිණ්වජ්ඣාරකෙන ව.

විවාදාධිකරණයේදී අනුවාදාධිකරණයේදී ආපතනාධිකරණයේදී කිව්වාධිකරණයේදී කාහිනි සමපේති සමමනනි ? විවාදාධිකරණයේදී අනුවාදාධිකරණයේදී ආපතනාධිකරණයේදී කිව්වාධිකරණයේදී සතනති සමපේති සමමනනි : සල්ලුමාවිතයෙන ව යෙහුයසසිකාය ව සතිවිතයෙන ව අමුල්ලාවිතයෙන ව පටිසුද්දහකරණෙන ව තසාපාපයසසිකාය ව තිණවජ්ජාරණෙන ව.

සමම නැතිවූයෙන් නිවසිනි සනාතරසමය.

සමමනනි න සමමනනිවාසය.

1. විවෘද්ධීකරණය කෙරෙහි සමපේති සමමති? කෙරෙහි සමපේති න සමමති? අනුච්ඡිද්ධීකරණය-ප්‍ර-ආපනනාධිකරණය-ප්‍ර-කිව්‍යාධිකරණය කෙරෙහි සමපේති සමමති? කෙරෙහි සමපේති න සමමති?

විවාදාසීකරණය වී තිබියදීම සමථෙහි සමමති : සම්මුතාවිතයෙන් ව යෙහු-
ග්‍රහණය වූ පසුව සමථෙහි න සමමති : සංවිධානයෙන් ව අනුමතවිත-
යෙන් ව පවත්වාගෙන යාමට හේතු වන පාලන ක්‍රියා ව තිබේ.

අනුවාදය කරණං වතුයි සමපේති සමමති : සමමුඛාචිතයෙන ව සතිචිතයෙන ව අමුද්‍රාවිතයෙන ව තසසපාපියසසිකාය ව. තිති සමපේති න සමමති : යෙභුග්ගසසිකාය ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව තිණ-වජ්ජාරකෙන ව.

ආපනනාධිකරණ නීති සමපේති සමමිති : සමමුඛාචිතයෙන් ව පවිසිදුකරනේන ව ණිණවජාරනෙත ව වතුනි සමපේති ත සමමිති : යෙහුයසිකාය ව සතිචිතයෙන් ව අමුලාචිතයෙන් ව තසසපාදියස- සිකාය ව.

කිව්ව, ධනරණ, ඵනන සමප්ත සමමති: සමමුඛාචිතයෙන ඡති සමපෙති න සමමති: සෙචුයසසිකාය ව සති විතයෙන ව අමුලන- විතයෙන ව පටිදදානනරණෙන ව තසසපාපියසසිකාය ව තිණ- වසාරනෙන ව.

විවාදාධිකරණයේදී අනුවාදාධිකරණයේදී කනිනි සමපේති සමමනනි? කනිනි සමපේති න සමමනනි? විවාදාධිකරණයේදී අනුවාදාධිකරණයේදී පසුකි සමපේති සමමනනි: සමමුඛාවිනායෙන ව ගෙභුගායසිකාය ව සතිවිනායෙන . අමුලුකවිනායෙන ව තසාපායසිකාය ව විනි සම-පේති න සමමනනි: පටිසංකප්පකරණෙන ව තිණවත්ථාරකෙන ව.

විවාදාසනයේදී ආපනාසනයේදී කනිති සමපේති සමමනනී? කනිති සමපේති න සමමනනී? විවාදාසනයේදී ආපනාසනයේදී වතුති සමපේති සමමනනී: සමමුඛාසිතයෙන ව යෙභුග්ගසිකාය ව පටිසංකද්ධාකරණෙන ව තිණවිජාරකෙන ව. තිති සමපේති න සමමනනී: සතිපිතයෙන ව අමුද්දුචිතයෙන ව නසසපායිග්ගසිකාය ව.

විවාදාසීයයන්ගේ කිව්වා, සිංහලයාගේ කිව්වා, සමාජයේ සමාජය? කතා කියා සමාජයේ නිසි සමාජය? විවාදාසීයයන්ගේ කිව්වා, සිංහලයාගේ කිව්වා, සමාජයේ සමාජය: සමාජවාදයෙන් ව ගෙනගොස් සිංහලයා ව. පසුව සමාජයේ නිසි සමාජය: සමාජවාදයෙන් ව ගෙනගොස් සිංහලයා ව. පසුව සමාජයේ නිසි සමාජය: සමාජවාදයෙන් ව ගෙනගොස් සිංහලයා ව.

[illegible]

අනුවාදාධිකාරණයකට කිව්වා, ධිකරණයකට කනිහි සමපේති සමමනනි? කනිහි සමපේති න සමමනනි? අනුවාදාධිකරණයකට කිව්වා, ධිකරණයකට චතුති සමපේති සමමනනි: සමමුඛා, විනයයෙන ච සතිච්ඡායයෙන ච අමුල්ලචිතයෙන ච තසසපාපියසසිකාය ව. තිහි සමපේති න සමමනනි: භයභායසසිකාය ච පචිකුසුත කරණෙන ච තිණවිජාරකෙන ව.

ආපනතාධිකරණයට කිව්වා, ධිකරණයට කතීති සමපේති සමමනනි? කතීති සමපේති නා සමමනනි? ආපනතාධිකරණයට කිව්වා, ධිකරණයට නීති සමපේති සමමනනි: සමුලබාචිතයෙන ව පටිඤ්ඤානුකාරණෙන ව තිණවණාරතෙන ව. වතුති සමපේති නා සමමනනි: යෙඤ්ඤාසසිකාය ව සතිචිතයෙන ව අමුල්ලාචිතයෙන ව තසසපාපියසසිකාය ව.

විවාදාධිකාරණයෙහි අනුවාදාධිකාරණයෙහි ආපනනාධිකාරණයෙහි කතිහි සමපේති සමමනනි? කතිහි සමපේති න සමමනනි? විවාදාධිකාරණයෙහි අනුවාදාධිකාරණයෙහි ආපනනාධිකාරණයෙහි සතනති සමපේති සමමනනි : සමමුඛාවිනශෙන ව යෙභුයසසිකාය ව සතිවිනශෙන ව අමුලුභවිනශෙන ව පච්ඡිද්ධතකාරණෙන ව තසසපාපියසසිකාය ව තිණවස්සාරණෙන ව.

විවාදාධිකරණයේදී අනුවාදාධිකරණයේදී කිව්වාධිකරණයේදී කතිහි
 සමපේති සමමතති ? කතිහි සමපේති න සමමතති ? විවාදාධිකරණයේදී
 අනුවාදාධිකරණයේදී කිව්වාධිකරණයේදී පසුගි සමපේති සමමතති :
 සමමුඛාවිතයෙන ව යෙභුයසසිකාය ව සතිවිතයෙන ව අමුලුභවිත-
 යෙන ව තසසපාපියසසිකාය ව, ද්විති සමපේති න සමමතති : පරිඤ්ඤාත
 කරණෙන ව තිණවත්ථාරකෙන ව,

අනුවාදාධිකරණයේදී ආපතනාධිකරණයේදී කිව්වාධිකරණයේදී කතිහි සමපේති සමමනනි? කතිහි සමපේති න සමමන? අනුවාදාධිකරණයේදී ආපතනාධිකරණයේදී කිව්වාධිකරණයේදී ඡති සමපේති සමමනනි: සමමනාචිතයෙන ව සතිචිතයෙන ව අමුලාචිතයෙන ව පටිසංසුත-කරණෙන ව තසස පාපියසසිකාය ව තිණවතාරකෙන ව, එකෙන සමපේති න සමමනනි: යෙහෙයසසිකාය.

විවාදාධිකරණයේදී අනුවාදාධිකරණයේදී ආපතනාධිකරණයේදී කිව්වාධිකරණයේදී කනිනි සමපේති සමමනනි? කනිනි සමපේති න සමමනනි? විවාධිකරණයේදී අනුවාදාධිකරණයේදී ආපතනාධිකරණයේදී කිව්වාධිකරණයේදී සතනනි සමපේති සමමනනි : සමමුඛාවිතයෙන් ව යෙහුයසිකාය ව සතිවිතයෙන ව අමුලාචිතයෙන ව පරික්කුණ-කරණෙන ව තසසපාපියයසිකාය ව තිණවත්ථාරකෙන ව.

සමමනනි න සමමනනි වාග්ග නිවසිතනා අධිකාරසමමා.

සමථාධිකරණවාදය.

1. සමථා සමපේභි සමමනනි, සමථා අධිකරණෙහි සමමනනි, අධිකරණා සමපේභි සමමනනි, අධිකරණා අධිකරණෙහි සමමනනි.

සියා සමථා සමපේති සමමනනි. සියා සමථා සමපේති න සමමනනි.
සියා සමථා අධිකරණෙති සමමනනි. සියා සමථා අධිකරණෙති න
සමමනනි. සියා අධිකරණා සමපේති සමමනනි. සියා අධිකරණා සමපේති
න සමමනනි. සියා අධිකරණා අධිකරණෙති සමමනනි. සියා අධිකරණා
අධිකරණෙති න සමමනනි.

2 කථං සියා සමථා සමථෙහි සමනනි? කථං සියා සමථා සමථෙහි න සමනනි? භෙදාසාසිකා සමුඛාචිතයෙන සමමති. සනිච්ඡයෙන න සමමති. අමුද්දාචිතයෙන න සමමති. පටික්ඛාදානාරණෙන න සමමති. තුස්සපාපියාසසිකාය න සමමති. තිණවන්තාරකොත න සමමති.

සතිවිතෘයා සම්මුතාචිතයෙන සම්මති. අමුළතචිතයෙන න සම්මති. පටික්ඛන්දනකරණෙන න සම්මති. තස්සාපිසයසිකාය න සම්මති. තිණ-වික්ඛාරකෙන න සම්මති. යෙසුග්ගසිකාය න සම්මති.

අමුද්‍රව්‍යවිනයෝ සම්මුඛවිනයෝ සම්මති. පරිඤ්ඤාතකරණෝ න න සම්මති. ත්‍යාගාදියාසිභායා න සම්මති. තිණවන්දාරකෝන න සම්මති. භොග්‍යාසිභායා න සම්මති. සතිවිනයෝ න සම්මති.

පරික්ෂකකරණං සම්මුඛාචිතයෙන සම්මති. තක්සාලාපියාසිකාය
න සම්මති. තිණවතාරකෙන න සම්මති. යෙභුයාසිකාය න සම්මති.
සතිවිෂයෙන න සම්මති. අමුද්වාරිතයෙන න සම්මති.

තඤ්ඤාපාදියාසිකා සම්මුඛාචිනයෙන සම්මති. තිණවන්තරනෙන න සම්මති. යෙභ්බුයාසිකාය න සම්මති. සතිචිනයෙන න සම්මති. අමුලන-චිනයෙන න සම්මති. පටිඤ්ඤාතකාරණෙන න සම්මති.

තිණවතොරකො සමුච්චාවිතයෙන සමමති, යෙභ්බසාසිකාය න සමමති, සතිවිතයෙන න සමමති, අමුල්ලවිතයෙන න සමමති, පටිසුඤ්ඤකරණෙන න සමමති, තසංපාඨසාසිකාය න සමමති.

එවං සිංහා සමථා, සමපේති සමමනාහි. එවං සිංහා සමථා, සමපේති ත
සමමනාහි.

3. කළු සිංහ සමථා අධිකරණෙහි සම්මතයි ? කළු සිංහ සමථා අධිකරණෙහි න සම්මතයි ?

සමුඛ විනයය විවාදිකරණෙන න සමමති, අනුවාදිකරණෙන න සමමති, ආපත්තාධිකරණෙන න සමමති, කිව්වාධිකරණෙන සමමති, ගෙභ්‍රායසිකා විවාදිකරණෙන න සමමති, අනුවාදිකරණෙන න සමමති, ආපත්තාධිකරණෙන න සමමති, කිව්වාධිකරණෙන සමමති.

සතිවිනයෝ විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන න සමමති. ආපත්තාධිකරණෙන න සමමති, කිව්වාධිකරණෙන සමමති.

අමුද්‍රව්‍යවිනයෝ විවාදාධිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාධිකරණෙන
න සමමති. ආපතතාධිකරණෙන න සමමති. කිව්වාධිකරණෙන සමමති

පරික්ෂකයන් විවාදාත්මක නොවන සම්මතීන්, අනුමැතියෙන් යුතු නොවන සම්මතීන්, ආපනයාධාරණයෙන් යුතු සම්මතීන්, ක්ලාමයාධාරණයෙන් යුතු සම්මතීන්.

තත්ත්වපරික්ෂකයා විමර්ශනය කරගන්න හිසමතයි. අනුමතයකර-
ගන්න හිසමතයි. ආපනායකයකරගන්න හිසමතයි, කිව්වායකරගන්න
සමතයි.

තීණවත්තාරකො විවාදාදිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාදිකරණෙන න සමමති. ආපත්තාධිකරණෙන න සමමති. කිව්වාධිකරණෙන සමමති.

එවං සියා සමථා අධිකරණෙහි සමමතති. එවං සියා සමථා අධිකරණෙහි න සමමතති.

4. කථං සියා අධිකරණා සමපේති සමමතති? කථං සියා අධිකරණා සමපේති න සමමතති? විවාදාදිකරණං සමමුඛාවිනයෙන ව යෙභුග්ගසංසිකාය ව සමමති. සතිවිනයෙන ව අමුලුභවිනයෙන ව පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව තස්සපාපියසංසිකාය ව තීණවත්තාරකෙන ව න සමමති.

අනුවාදාදිකරණං සමමුඛාවිනයෙන ව සතිවිනයෙන ව අමුලුභවිනයෙන ව තස්සපාපියසංසිකාය ව සමමති. යෙභුග්ගසංසිකාය ව පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව තීණවත්තාරකෙන ව න සමමති.

ආපත්තාධිකරණං සමමුඛාවිනයෙන ව පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව තීණවත්තාරකෙන ව සමමති. යෙභුග්ගසංසිකාය ව සතිවිනයෙන ව අමුලුභවිනයෙන ව තස්සපාපියසංසිකාය ව න සමමති.

කිව්වාධිකරණං සමමුඛාවිනයෙන සමමති. යෙභුග්ගසංසිකාය ව සතිවිනයෙන ව අමුලුභවිනයෙන ව පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව තස්සපාපියසංසිකාය ව තීණවත්තාරකෙන ව න සමමති. එවං සියා අධිකරණා සමපේති සමමතති. එවං සියා අධිකරණා සමපේති න සමමතති.

5. කථං අධිකරණා අධිකරණෙහි සමමතති? කථං සියා අධිකරණා අධිකරණෙහි න සමමතති? විවාදාදිකරණා විවාදාදිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාදිකරණෙන න සමමති. ආපත්තාධිකරණෙන න සමමති. කිව්වාධිකරණෙන සමමති.

අනුවාදාදිකරණා විවාදාදිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාදිකරණෙන න සමමති. ආපත්තාධිකරණෙන න සමමති. කිව්වාධිකරණෙන සමමති.

ආපත්තාධිකරණා විවාදාදිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාදිකරණෙන න සමමති. ආපත්තාධිකරණෙන න සමමති. කිව්වාධිකරණෙන සමමති.

කිව්වාධිකරණං විවාදාදිකරණෙන න සමමති. අනුවාදාදිකරණෙන න සමමති. ආපත්තාධිකරණෙන න සමමති. කිව්වාධිකරණෙන සමමති. එවං සියා අධිකරණා අධිකරණෙහි සමමතති. එවං සියා අධිකරණා අධිකරණෙහි න සමමතති.

ඡුටි සමථාවත්තාදෙපි අධිකරණා සමමුඛාවිනයෙන සමමතති. සමමුඛාවිනයො න කෙනවි සමමති.

සමථාධිකරණවාදෙහි නිට්ඨිකො ඵකුනවිසතිමො.

සමුට්ඨානවාගේ

6. විවාදාධිකරණං වතුනනං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං සමුට්ඨාපෙති? විවාදාධිකරණං වතුනනං අධිකරණානං න කතමං අධිකරණං සමුට්ඨාපෙති? අපි ව විවාදාධිකරණපච්චයා වත්තාගේ අධිකරණා ජායනති. යථා කථං වීය? ඉධ භික්ඛු විවදනති. ධර්මමාති වා, අධර්මමාති වා, විතර්කමාති වා, අවිතර්කමාති වා, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙතනාති වා, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙතනාති වා, ආවිණ්ණං තථාගතෙතනාති වා, අභාවිණ්ණං තථාගතෙතනාති වා, පඤ්ඤාතනා තථාගතෙතනාති වා, අපඤ්ඤාතනං තථාගතෙතනාති වා, ආපතනීති වා, අනාපතනීති වා, ලුහුකාපතනීති වා, ගරුකාපතනීති වා, සාවසෙසාපතනීති වා, අනවසෙසාපතනීති වා, දුට්ඨිලාපතනීති වා, අදුට්ඨිලාපතනීති වා, යං තත්ථ භණ්ඩනං කලුප්පා විහාප්පා විවාදො නානාචාදො අඤ්ඤාථාචාදො විපච්චයතාය වොහාගේ ඡේධගං, ඉදං වුව්චති විවාදාධිකරණං. විවාදාධිකරණං සඬෙඝා විවදති, විවාදාධිකරණං. විවදමානො අනුවදති, අනුවාදාධිකරණං. අනුවදමානො ආපතනිං ආපජ්ජති, ආපතනාධිකරණං. තාය ආපතනියා සඬෙඝා ං මමං කරෙති, කිච්චාධිකරණං. එවා විවාදාධිකරණපච්චයා වත්තාගේ අධිකරණා ජායනති.

7. අනුවාදාධිකරණං වතුනනං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං සමුට්ඨාපෙති? අනුවාදාධිකරණං වතුනනං අධිකරණානං න කතමං අධිකරණං සමුට්ඨාපෙති? අපි ව: අනුවාදාධිකරණපච්චයා වත්තාගේ අධිකරණා ජායනති. යථා කථං වීය. ඉධ භික්ඛු භික්ඛුං අනුවදනති: පිලච්චනතියා වා, ආචාරවිපතතියා වා, දිට්ඨිවිපතතියා වා, ආජිවිපතතියා වා, යො තත්ථ අනුවාදො අනුවදනා අනුලුපනා අනුභණ්ණා අනුසම්පවිසකතා අබ්භුසාහනතා අනුබලපපදානං, ඉදං වුව්චති අනුවාදාධිකරණං. අනුවාදාධිකරණං සඬෙඝා විවදති, විවාදාධිකරණං. විවදමානො අනුවදති, අනුවාදාධිකරණං. අනුවදමානො ආපතනිං ආපජ්ජති, ආපතනාධිකරණං. තාය ආපතනියා සඬෙඝා කම්මං කරෙති, කිච්චාධිකරණං. එවං අනුවාදාධිකරණපච්චයා වත්තාගේ අධිකරණා ජායනති.

8. ආපතනාධිකරණං වතුනනං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං සමුට්ඨාපෙති? ආපතනාධිකරණං වතුනනං අධිකරණානං න කතමං අධිකරණං සමුට්ඨාපෙති? අපි ව: ආපතනාධිකරණපච්චයා වත්තාගේ අධිකරණා ජායනති. යථා කථං වීය? පඤ්චපි ආපතනිකකිංඤා සතතපි ආපතනිකකිංඤා ආපතනාධිකරණං. ඉදං වුව්චති ආපතනාධිකරණං. ආපතනාධිකරණං සඬෙඝා විවදති, විවාදාධිකරණං. විවදමානො අනුවදති, අනුවාදාධිකරණං. අනුවදමානො ආපතනිං ආපජ්ජති, ආපතනාධිකරණං. තාය ආපතනියා සඬෙඝා කම්මං කරෙති, කිච්චාධිකරණං. එවං ආපතනාධිකරණපච්චයා වත්තාගේ අධිකරණා ජායනති.

1. කිව්වාසිකරණං වතුනනං අසිකරණානං කතමං අසිකරණං
සමුදාපෙති? කිව්වාසිකරණං වතුනනං අසිකරණානං න කතමං අසි-
කරණං සමුදාපෙති? අපි ව: කිව්වාසිකරණං වචයා වතනායෙ අසි-
කරණා ජායනති. යථා කථං විය? යා සමසයා කිව්වයනා කරණියතා
අපලාකතකමම. සද්ධතියමම සද්ධතියුතියකමම, සද්ධතියුතියකමම
ඉදං වුවවති කිව්වාසිකරණං. කිව්වාසිකරණෙ සමසයා විවදති, විවදසි-
කරණං. විවදමානං අනුවදති, අනුවදසිකරණං. අනුවදමානං
අපතනං අපජනි, අපතනාසිකරණං. තාය අපතනියා සමසයා කමම
කරුණි. කිව්ව සිකරණං එම. කිව්වාසිකරණං වචයා වතනායෙ අසි-
කරණා ජායනති.

සමුදාපනවායෙ නිධිතනා විසතිමො.

හජනිවාරය.

1. විවදසිකරණං වතුනනං අසිකරණානං කතමං අසිකරණං
හජනි? කතමං අසිකරණං උපනිසිතං? කතමං අසිකරණං පරියා-
පනනං? කතමෙන අසිකරණෙන සමගතිතං.

අනුවදසිකරණං වතුනනං අසිකරණානං කතමං අසිකරණං
හජනි? කතමං අසිකරණං උපනිසිතං? කතමං අසිකරණං පරියා-
පනනං? කතමෙන අසිකරණෙන සමගතිතං. අපතනාසිකරණං
වතුනනං අසිකරණානං කතමං අසිකරණං හජනි? කතමං අසිකරණං
උපනිසිතං? කතමං අසිකරණං පරියාපනනං? කතමෙන අසිකර-
ණෙන සමගතිතං.

කිව්වාසිකරණං වතුනනං අසිකරණානං කතමං අසිකරණං හජනි?
කතමං අසිකරණං උපනිසිතං? කතමං අසිකරණං පරියාපනනං?
කතමෙන අසිකරණෙන සමගතිතං?

විවදසිකරණං වතුනනං අසිකරණානං විවදසිකරණං හජනි.
විවදසිකරණං උපනිසිතං. විවදසිකරණං පරියාපනනං. විවදසි-
කරණෙන සමගතිතං.

අනුවදසිකරණං වතුනනං අසිකරණානං අනුවදසිකරණං හජනි.
අනුවදසිකරණං උපනිසිතං. අනුවදසිකරණං පරියාපනනං. අනු-
වදසිකරණෙන සමගතිතං.

අපතනාසිකරණං වතුනනං අසිකරණානං අපතනාසිකරණං
හජනි. අපතනාසිකරණං උපනිසිතං අපතනාසිකරණං පරියාපනනං.
අපතනාසිකරණෙන සමගතිතං.

කිව්වාසිකරණං වතුනනං අසිකරණානං කිව්වාසිකරණං හජනි.
කිව්වාසිකරණං උපනිසිතං, කිව්වාසිකරණං පරියාපනනං, කිව්වාසි-
කරණෙන සමගතිතං.

විවාදාධිකරණං සත්තන්තං සමථානං කති සමපේ හජති? කති සමපේ උපතිස්සිතං? කති සමපේ පරියාපන්නං? කති සමපේහි සමගතිතං? කති සමපේහි සමමති?

අනුවාදාධිකරණං - පප- ආපානාධිකරණං - පප- කිව්වාධිකරණං සත්තන්තං සමථානං කති සමපේ හජති? කති සමපේ උපතිස්සිතං? කති සමපේ පරියාපන්නං? කති සමපේහි සමගතිතං. කති සමපේහි සමමති?

විවාදාධිකරණං සත්තන්තං සමථානං කෙටි සමපේ හජති. කෙටි සමපේ උපතිස්සිතං. කෙටි සමපේ පරියාපන්නං. කෙටි සමපේහි සමගතිතං. කෙටි සමපේහි සමමති: සමමුඛාවිනයෙන ව යෙතුයසසිකාය ව.

අනුවාදාධිකරණං සත්තන්තං සමථානං වන්නායෙ සමපේ හජති. වන්නායෙ සමපේ උපතිස්සිතං. වන්නායෙ සමපේ පරියාපන්නං. වන්නායෙ සමපේහි සමගතිතං. වන්නායෙ සමපේහි සමමති: සමමුඛාවිනයෙන ව. සමමුඛාවිනයෙන ව අමුලුභවිනයෙන ව නාසාපායසසිකාය ව.

ආපානාධිකරණං සත්තන්තං සමථානං තයෙයා සමපේ හජති. තයෙයා සමපේ උපතිස්සිතං. තයෙයා සමපේ පරියාපන්නං. තයෙයා සමපේහි සමගතිතං. තයෙයා සමපේහි සමමති: සමමුඛාවිනයෙන ව පටිකුසුදාකරණෙන ව තණවන්තරකෙන ව.

කිව්වාධිකරණං සත්තන්තං සමථානං එකං සමථං හජති. එකං සමථං උපතිස්සිතං. එකං සමථං පරියාපන්නං. එකෙන සමපේහි සමගතිතං. එකෙන සමපේහි සමමති: සමමුඛාවිනයෙන ව.

හජතිවාගේ නිට්ඨිතො එකමිසතිමො.

ස ම ථ හෙ දො

නිට්ඨිතො.

තසුදුකං :-

අධිකරණං පරියායං-සාධාරණං ව භාගියා,
සමථා සාධාරණිකං-සමප්පස තබ්බාගියා.

සමථා සමමුඛා වෙව-විනයෙන කුසලෙන ව,
සමථා සමථ සංසර්වා-සමමනනි න සමමනනි ව;
සමථාධිකරණෙකෙව-සමුදායං හජනති චාති.

(TRIPITAKA PUBLICATIONS)

Vol. No.	NAME OF BOOK.	EDITED BY
1.	Petavatthu Aṭṭhakathā Second Edition	Siri Dhammaramat'ssa Nayaka Thero & Acarya Pandit Mapalagama Candajoti Thero Welivitiye Pandit Sorata Thero
2.	Thera-Gāthāṭṭhakathā, 1st Part	Suriyagoda Sumangala Thero & Webode Sangharatana Thero
3.	Theri-Gāthāṭṭhakathā	Bihalpola Siri Dewarakkhita Nayaka Thero
4.	Digha Nikāyaṭṭhakathā, 1st Part	Heyyantuduwe Dhammakitti Siri Dewamitta Nayaka Maha Thero
5.	Dhammapadaṭṭhakathā, 1st Part	K. Siri Sumangala Ratanasara Nayaka Maha Thero
6.	Udānaṭṭhakathā Second Edition	Bihalpola Siri Dewarakhita Nayaka Thero, Welivitiye Pandit Sorata Thero & Pandit Palannoruwe Vimaladhamma Thero
7.	Suttanipātaṭṭhakathā Second Edition	Suriyagoda Sumangala Thero & Pandit Mapalagama Candajoti Thero Acharya Baddegama Siri Piyaratana Maha Thero
8.	Visuddhimaggaṭṭhakathā	Pamunuwe Buddhadatta Maha Thero
9.	Nettipakkaranatṭhakathā	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
10.	Mahāniddeśaṭṭhakathā	Boruggamuwe Siri Rewata Maha Thero
11.	Khudakapāṭhaṭṭhakathā	Acarya Pandit Welipitiye Dewananda Nayaka Thero
12.	Buddhawamsaṭṭhakathā	Pandit Yagirala Paññananda Nayaka Maha Thero
13.	Dhammapadaṭṭhakathā, 2nd Part	K. Siri Sumangala Ratanasara Nayaka Maha Thero
14.	Cūlaniddeśaṭṭhakathā	Boruggamuwe Siri Rewata Maha Thero
15.	Anguttara Nikāyaṭṭhakathā, 1st Part	Dhammakitti Siri Dhammananda Nayaka Maha Thero
16.	Samyuttanikāyaṭṭhakathā, 1st Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
17.	Vimānavatthu Aṭṭhakathā	M. Siri Siddhattha Nayaka Maha Thero & Acarya Morontuduwe Siri Dhammananda Nayaka Thero

(TRIPITAKA PUBLICATIONS.)

Vol. No.	NAME OF BOOK.	EDITED BY
18.	Ġhera-Gāthaṭṭhakathā, 2nd Part	Rerukane Ariyañāna Thero
19.	Diġha Nikāyaṭṭhakathā, 2nd Part	Boruggamuwe Siri Rewata Maha Thero
20.	Jātaḱaṭṭhakathā, 1st Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
21.	Paṭisambhidā Maggaṭṭhakathā	M. Dhammakitti Siri Jinaratana Nayaka Maha Thero, M. Siri Anomadassi Nayaka Thero & Welivitiye Pandit Sorata Thero
22.	Samyutta Nikāyaṭṭhakathā, 2nd Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
23.	Itivuttakaṭṭhakathā	Acarya Morontuduwe Siri Dhammananda Nayaka Thero
24.	Jātaḱaṭṭhakathā, 2nd Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
25.	Sutta Sanghaṭṭhakathā	Acarya Baddegama Siri Piyaratana Maha Thero
26.	Cariyāpiṭakaṭṭhakathā	Acarya Kuḱulnape Siri Dewarakkhita Thero
27.	Catubbānawāraṭṭhakathā	Pandit Doraṇegoda Nanasena Thero
28.	Samantapāsādikā Vinayaṭṭhakathā, 1st Part	Acarya Baddegama Siri Piyaratana Thero & Welivitiye Pandit Sorata Thero
29.	Apadānaṭṭhakathā	Welivitiye Pandit Sorata Thero
30.	Mātikaṭṭhakathā	Siri Saddhammakitti Karandana Jinaratana Maha Thero
31.	Samyutta Nikāyaṭṭhakathā, 3rd Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
32.	Jātaḱaṭṭhakathā, 3rd Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
33.	Anguttara Nikāyaṭṭhakathā, 2nd Part	Dhammakitti Siri Dhammananda Nayaka Maha Thero
34.	Vibhaṅgaṭṭhakathā	Pandit Yagirala Siri Paññānanda Nayaka Maha Thero
35.	Majjhima Nikāyaṭṭhakathā, 1st Part	Dhammakitti Siri Dhammananda Nayaka Maha Thero
36.	Jātaḱaṭṭhakathā 4th Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
37.	Jātaḱaṭṭhakathā, 5th Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
38.	Pāncappakaraṇaṭṭhakathā, 1st Part	Rerukane Ariyañāna Thero

(TRIPITAKA PUBLICATIONS.)

Vol. ON.	NAME OF BOOK	EDITED BY
39.	Jātakatṭhakathā, 6th Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
40.	Pancappakaranatṭha- kathā, 2nd Part	Acarya Rerukane Candavimala Thero
41.	Jātakatṭhakathā 7th Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
42.	Dhammasanganippa- karanatṭhakathā	Pandit Yagirala Paññananda Nayaka Maha Thero
43.	Apadānatṭhakathā, 2nd Part	Pandit Walagedara Somaloka Tissa Thero
44.	Majjhima Nikāyatṭha- kathā, 2nd Part	Dhammakitti Siri Dhammananda Nayaka Maha Thero
45.	Samantapāsādikā Vinayatṭhakathā, 2nd Part	Weliwitiye Pamaratana Thero
46.	Samantapāsādikā Vinayatṭhakatha 3rd Part	Weliwitiye Sorata Nayaka Thero
47.	Majjhimanikavāṭṭha Kathā 3rd Part	Dhammakitti Siri Paññasara Nayaka Maha Thero
48.	Samantapāsādikā Vinayatṭhakatha 4th Part	Weliwitiye Sorata Nayaka Thero
49.	Majjhimanikayattha Kathā 4th Part	Dhammakitti Siri Pannasāra Nayaka Maha Thero

(PALI SERIES)

1.	Cariyāpitaka Pāli	Acarya Wilegoda Dhammananda Maha Thero
2.	Pārājika Pāli	Pandit Palannoruwe Wimaladhamma Nayaka Thero
3.	Dhammasanganippa- karana	Pandit Hapuwalane Sri Nanaloka Thero
4.	Jātaka Pāli	Pandit Widurupola Piyatissa Maha Nayaka Thero
5.	Jātaka Pāli 2nd Part	Pandit Widurupola Piyatissa Maha Nayaka Thero
6.	Khuddaka Patha-Dhammapada-Pali	Ven. Halgastota Dewananda Thero

7. Catubhanavara Pali,	Ven. Pathegama Walpita Siri Sumanatissa
Nayaka Thero
8. Apadana pali 1st Part,	Ven Pandit Walagedara Somaloka Tissa
Nayaka Thero
9 Mahawagga Pali 1	Ven. Pandit Dehigaspe Pannasara
Nayaka Thero
10. Mahawagga Pali II	Ven. Dr. Dehigaspe Pannasara
Nayaka Thero
11. Jataka Pali iii	Pandit Nuwara Eliye Senananda Thero
12 The Parivara Pali 1	Ven. Pandit Weragoda Amaramoli
Nayaka Thero

PALI TEXT SERIES

Vol. XIII

SIMON HEWAVITARNE BEQUEST.

THE PARIVĀRA PĀLI

OF

VINAYA PITAKA

(Part II)

REVISED AND EDITED BY

THE VEN. PANDIT

WERAGODA AMARAMOLI NAYAKA

MAHA THERO

OF THE

VIDYODAYA UNIVERSITY, CEYLON, COLOMBO 10.

FINALLY APPROVED BY

THE VEN. PANDIT

WELIWITIYE SORATA NAYAKA THERO,

VICE CHANCELLOR, VIDYODAYA UNIVERSITY.

PUBLISHED BY THE TRUSTEES

SIRI NATHA KUMARADASA MOONESINGHE Esqr.,

AND

WIMALA DHAMMA HEWAVITARNE Esqr.,

AT

THE TRIPITAKA PUBLICATION PRESS,

MALIGAKANDA, COLOMBO,

CEYLON.

B. E. 2505

C. E. 1962

*P. H. Ratnat
20 June*

(නිපිටකමුද්දකරණ තෙරසම්. පාළිපොත්ත.)

විනයපිටකේ ප රි වා ර පා ලී .

(දුතියො භාගො)

සිරිලකිකාදීපෙ

විජේජාදයවිසංවිජ්ජාලයෙ පොත්තාලයාධිකාරිනා
පණ්ඩිතොපාධිකාරිනා චේරගොඩ ගාමපේන
ආ ම ර මො ලී නා ය ක තේ ර ව රෙ න
සංඝොධිතාභිසංඝිතා ව.

සිරිලකිකාවිජේජාදයවිසංවිජ්ජාලයාධිකාරින
පණ්ඩිතාවජිසෙන සාහිවච වක්කවතනිලපාධිකාරිනා
වැලිවිටියෙ සිරි සොරනාභිධානෙන
නාසකපේරවරෙන
ඔසානසුද්ධිපත්තාදිලොකතෙන
පටිග්ගභිතා.

සසිමන් භේවාචිතාරණ මහාසංඝාණතෙනහි
සිදිනාඨ කුමාරදය මුනසිහ
විමලබම භේවාචිතාරණාභිධානෙන
ද්විති සොගතෙහි
නිපිටකමුද්දකරණ මුද්දකරණා පාකපිකනා.

මු : ව : 2385.

කි : ව : 1962.

THE LATE
MR. SIMON ALEXANDER HEWAVITARNE.

BORN 20TH MARCH, 1875.

DIED 17TH JANUARY, 1913

PREFATORY NOTE

WE have much pleasure in placing before the public the Revised and the final part of the Parivāra Pāli of the Vinaya Pitaka. This is the thirteenth Volume of the Pāli Text Series published according to the last will of the late Mr. Simon Alexander Hewavitarne.

This Volume was revised and edited by the Ven. Pandit Weṇṇaṇṇa Anantamoli Nayaka Thero of the Vidyodaya University, Colombo, and finally approved by the Ven. Pandit Weliwitiye Sorata Nayaka Thero, the Vice Chancellor of the same University.

We offer our gratitude and thanks to the learned Nayaka Theros who took much pains in compiling this volume.

The 49th anniversary of the demise of the late Mr. Simon Alexander Hewavitarne the founder of this Tripitaka Bequest, falls on the 17th January 1962. May he attain Nibbana.

S. K. Moonesinghe
W. D. Hewavitarne

17th January 2505.
1962.

Tripitaka Publication Office,
130, Maligakanda Road,
Colombo 10,
(Ceylon)

ප න්‍යා ව නා.

සමමාසමුද්ධායා හගවතො සකාමුනිතො පරිනිබ්බුතියා තෙමා-
 සවමොන මහාකසාපතේරපමුඛෙති පඤ්චමහාබිණ්ණාසවසතෙති
 රාජගහනගරවිදුරෙ සත්තපණ්ණේගුහායං සන්තිපතිතෙති බුද්ධවචනං.
 පස්මමෙව සඛිතිනිමාරොපෙනෙති යො ධවෙමා විනයො ව සඛිතො
 කො'යං තස්සෙව හගවතො සන්තිකෙ උග්ගතිතනියාමෙනෙව තෙති
 ධම්මසඛිතාහතෙති සුත්තානිධම්මවිනයවසෙන විහතො සපිතො ව
 තොති වුත්තං තෙනං මහාසාමනා සාරිපුත්තෙන සාරණදීපනිසං.
 "ශෙභුයෙසන හි තිති පිටකාති හගවතො ධර්මානකාලෙ භිතානුකකමෙ-
 නෙව සඛිතිතාති විසෙසතො විනයානිධම්මපිටකාති"ති. එතෙසු ව නිසු
 පිටකෙසු තෙ පස්මතරං විනයපිටකං සඛිතායන්තා නිදුනාදිති පක්ඛිපි-
 තබ්බධ්‍යානෙසු පක්ඛිපන්තා වග්ගාරි පාරුජිකාති සඛිතමාරොපෙනා
 ඉදං පාරුජිකකණ්ඩනති ව, තදනන්තරං තෙරසසඛිතාදිසෙසාති සඛිතා-
 යනාං එවං තාති විසාධිකාති දො සික්ඛාපදසතාති මහාවිහරෙහිති ව
 කිතොනාං තතො පරං භික්ඛුනිතං පඤ්ඤාන්තාති වතුරධිකාති තිති
 සික්ඛාපදසතාති භික්ඛුනි විහරෙහිති ව අපෙසුං. තමපනෙනං යථාචුත්ත
 මහාවිහරභික්ඛුනි භික්ඛුනිවිහරභික්ඛුනි දො එකතො සමොධානෙනා
 උභතොවිහරභික්ඛුනාමෙන වොගරිංසු. කො'යං උභතොවිහරෙහි පන
 යබ්බසො වතුසට්ඨිභාණ්ඩාරපමාණො හොති. තතො පරං අසීතිභාණ්-
 ඩාරමන්තකං බකිකං ව පඤ්චවිසතිභාණ්ඩාරපමාණං පරිවාරපාසඤ්ච
 සඛිතිනිමාරොපෙනා සකලමෙනං විනයපිටකං නාමාති කිතොනාං
 ආයසමන්තං උපාලිමහාපේරං පටිච්ඡාපෙසුං: 'ආවුසො ඉමං තුයානං
 තිස්සිතකෙ වාටෙති' ති.

තතො පට්ඨාය යාව සීහලෙසු පොණ්ඩාරොපණ්ණංගිති තාව තං තස්ස
 උපාලිමහාපේරස්ස අනෙතවාසිකපරමපරාය මුඛපාසෙන අවිච්ඡින්න-
 මාහතා දුතියතනියවතුන්සංගීතිහිපි සුවිසුද්ධං රක්ඛිතං ගොපිතඤ්චා-
 හොසි. තසිදං විනයපිටකං පන කිඤ්චාපි උභතොවිහරභික්ඛුනපරි-
 වාරවසෙන තිධා විහරතං ගන්ථවසෙන පඤ්චවිධං හොති. තෙය්‍යපිදං පාරු
 ජිකපාළි පාවිතනියපාළි මහාවග්ගපාළි චුල්ලවග්ගපාළි පරිවාරපාසොති.
 තෙසු පරිවාරපාසෙ තතිං තතිං දිස්සමානං උපාලියුගකො වෙ'ව ඉච්චාදික
 ගාථාබද්ධං විනයාවරියපරමපරායකථං ව ගන්ථපරිසමන්තො පරං දිස්ස-
 මානං "දීපනාමො මහාපඤ්ඤා-පෙ. ලිඛාපෙසි"ති වචනං ව පස්සන්තා
 කෙවි ආවරියා පරිවාරපාසො නාමායං සීහලදීපියෙන දීපනාමකෙන
 කෙනවි පේරෙන රවිතො'ති ගණ්හනති. ධම්මසඛිතාහතෙ පනාරඛ්‍ය'යං
 තත් පක්ඛිපිතුං යුත්තං, තං පක්ඛිපිංසු යෙවාති සාරණදීපනිසං
 චුත්තන්තා ත කෙවලං පස්මසංගිතියමෙව කිඤ්චාපි දුතියතනියවතුන්

18

සංගිතිස්ස'පි නිදුනකථාසදිසං යං පකඛිපිතබ්බං තං තත් තත් අනුරූපෙ
 ථානෙ තස්සං තස්සං සංගීතියං සංගිතිකාරකෙහි මහාබිණ්ණසවෙහි
 පකඛිතතමිති අමහාතං ඛනති තතො තත් තත් දිස්සමානා ථෙරපර-
 මපරසුචතා තා ගාථායො පොත්තායුරුපණසංගීතියං ධම්මසඛිතාහකෙහි
 පකඛිතතා'ති සුලලකෙබ්බතබ්බං. අපි ච පත ගන්ථපරියොසානතො පරං
 දිස්සමානා 'පුබ්බාවරියමග්ගං ච' ඉච්චාදිකා ගාථායො හි බුද්ධිකොසා-
 චරියස්ස සමයතො'පි අපරභානෙ නිසම්චිපි තාලපණ්ණපොත්තකෙ
 ඉමං ඉමං ගන්ථං ලෙඛනමාරුපෙතොන නෙතවි ආචරියෙන
 පකඛිතතා'ති බායතෙ. ඊදිසා නාම ගාථායො අඤ්ඤාසම්පි කෙසඤ්චි
 ගන්ථානං ලෙඛනමාරුපිතානං පරිසමනනිතො පරං 'ඉමං ලිඛිත-
 පුඤ්ඤාන මෙතොයසමුපසඛිතමෙ' ඉච්චාදිවසා දිස්සන්ති. අපි ච තා
 ගන්ථොගධා'ති න ගණයනති ආචරියා නපි තා හි ගන්ථරචනාකාලං
 පරිමෙතුමුස්සගන්ති.

අපරං ච. යදි යථාච්චතා ගන්ථපරිසමනනිතො පරං දිස්සමානා
 පුබ්බාවරියමග්ගං ච' ඉච්චාදිකා ගාථායො බුද්ධිකොසාචරියස්ස සමයෙ'පි
 අභවිස්සංසු, නිස්සංසයමෙව භාසමි අත්ථිභාවතා තෙන අට්ඨකථා-
 චරියෙන අකරිසිස්සා. අපි ච තාදිස්සය අදිස්සමානතා තා ගාථායො
 අපරභානෙ නෙතවිපි ඉමස්ස ලෙඛාපතොන පකඛිතතා'ති ච තතො
 යෙව තා තෙව පොරුනතිකා'ති ච තාසං පමාණෙන පරිවාරපාඨස්ස
 රචනකාලො න නියමෙනබ්බො'ති ච අට්ඨකථාසු විකාසුච ච චුත්තනියා
 මෙනෙව අයමි පඨමසංගීතිමාරුදිතො යෙවාති ච සුලලකෙබ්බතබ්බ-
 මිති අයමමහාතං ඛනති.

යසමා පත විනයකොසලලමානබ්බමානෙහි සකලවිනයපඤ්ඤානනියා
 විභාගො නානාතයෙහි අනවසෙසං පරියාපුනිතබ්බො යොති, තස්මා
 ඉමස්මිං ගන්ථෙ තදන්තසාධාපපතොනතො සො සකලො'පි නයකකමො
 නිරුපිතො විනයජ්ඣගතරතානං කපාරුකකායමානො යථාචිතත්-
 සිද්ධිමාවගතො නිට්ඨති. කිං ඛත්තා යදි යො කොපි ඉවෙජ්ජය' සො
 උභතොවිභවිතං ච ඛනිකෙ ච අපරියාපුනිතා කෙවලං පරිවාරමත්තා
 ආචරියතිස්සයෙන සමමා උක්ඛණ්ණතො'පි විනයෙ කිඤ්චි කොසලලං
 පාපුණ්ණං සකකුතෙය්' කිමබ්බ පත යො තාති උභතොවිභවිතාදීති
 අනුක්කමෙන යාවපරිවාරපාඨපරියන්තං සමමා පරියාපුතෙය් අපි ච
 'පරිවාරමජානතො කුතො ධම්මවිනිච්ජය'නති චුත්තතා උභතො-
 විභවිතං. ඛනිකෙ සමමා උග්ගතොති සිතොනාපි සබ්බථා විනයකොසලලං
 පත්තුං නන පරිවාරපාඨො පරියාපුනිතබ්බො යෙව.

'ගන්ථ පඨමසංගීතියං සංගීතඤ්ච සබ්බං සමොධානෙනා උභයාති
 පාතිමොකධාති ඤේ විභවිතාති බාවිසති ඛනිකාති සොලස පරිවාර'ති
 ඉදං විනයපිටකං තාමා'ති විනයත්ථවණ්ණනායං චුත්තතා පරිවාර-
 පාඨො'යං සොලසපරිවාරතාමෙනාපි වොයාරපපතො දිස්සති. අනු
 කිඤ්චාපි අඤ්ඤාසු ධම්මවිභාගෙසු විජ්ජමානෙසු මුඛ්‍යවසෙන සිකාපද

විශිෂ්ටතාවය පරිවාරභූතානං තතො යෙව සොලසපරිවාරසංඛ්‍යාතානං
 සොලසනා වාරානං විජ්ජමානතො යෙව 'සොලසපරිවාර' නිපි පරි-
 වාරපාඨො'නිපි අයං වොහාරපපතො'නි ගමසතෙ.

තථා හි. අනු පන දිස්සන්ති ඉමෙ සොලස පරිවාර, සෙය්‍යපිදං
 පඤ්ඤානතිවාරෙ කතාපතතිවාරෙ සංගහවාරෙ සමුට්ඨානවාරෙ අබි-
 කරණවාරෙ සමථවාරෙ සමුච්චයවාරෙව ඉමෙසං තෙව අට්ඨන්තං අට්ඨ-
 පච්චයවාරා වාති. ඉමෙ පන මහාවිහරිකපරිසාපනා සොලස වාර යෙව
 ඉමිනා තසෙනෙව භික්ඛුනිවිහරෙත්ති සොලස වාර ආගතා භොනති
 සොලසවාරදායානතාරං සමුට්ඨානසීසසංඛිතො අනතරපෙය්‍යාලං
 සමථගෙදෙ ඛනිකපුච්ඡා එකුතනරිකං උපාලිපඤ්ඤානං වග්ගපඤ්ඤාකතති
 සංඛිතො' යං පරිවාරපාඨො අට්ඨං විහරෙතො දිස්සතෙ.

එවං වුත්තපපකාරෙ'යං ගණො සාසනොතිශ්ශානං කුලපුත්තානං
 ධොරය්‍යසිලානං විතයසංගරතරණෙ තරණීව මනොපයොගි සමානො
 සද්ද සමහාවිතො හොති.

සො' යං ගණො ඉතො පුබ්බෙ කතිපයවාරං තෙහි තෙහිමුද්දපි-
 තො'පි හෙවාමිනාරණතෙට්ටකගන්ථපකාසකසභාය අජ්ඣට්ඨිත
 මයා කතිපයානි පොරුතනකාති තාලපණ්ණපොරුකාති ව සිහලකබර-
 මුද්දපිතානි තථෙව ස්‍යාමරමමකබරමුද්දපිතානි ව පොරුකාති අඤ්ඤ
 මඤ්ඤං සංසද්දයමානෙන තෙසු තෙසු පොරුකෙසු ආගතාගතෙ විස-
 දිසපාඨානතරෙ තසමි. තසමි. පිට්ඨි අට්ඨෙ ලිපිවසෙන පකඛිපතෙන
 යථාලං අතිසංකතො හොති.

ඉමස්ස පරිවාර පාඨස්ස දුතියො භාගො සාහිවචකකවතතිනා
 තෙට්ටකවාට්ඨස්සරුවරියෙන සිරිලකිකාවිජ්ජාදයවිස්සවිජ්ජාලයාධිපති
 නා මමාවරියායමානෙන චූලිමිත්ථෙය්‍යෙ සොරනාගිධානෙන නායක-
 තෙරවරෙන ඛසානසුද්ධිපතොලොකනෙන පටිගහතිතො ගරුතන-
 මුපතිතො'නි පිතිපුරස්සරං නිවෙදෙමි. ඉමසමි. ගන්ථසංසොධනකිවෙව
 ගණනිගම නෙමිඤ්ඤ සමණුදෙදසසා, පණ්ණිතො සිරිරනන පිසසෙනො
 මහාසයො ව යෙභුගොසන මය්‍යා සහායො ජාතා'නි ව කතඤ්ඤානා-
 පුබ්බධගමං පටිවෙදෙමි.

ඉන්ද්‍රං නිවෙදීයතෙ

විජ්ජාදයවිස්සවිජ්ජාලයෙ
 පොරුකාලයාධිකාරිනා
 පණ්ණිතෙන චේරගොඛ ගාමඤ්ඤ
 අමරමොලි නායකතෙරෙන.

බුද්ධස්ස භගවතො පරිවාරිකාණා
 විනා. වස්සසහසානමුපරි පඤ්ඤාධිපත
 පඤ්ඤානතම වස්ස අය්‍යයුජ්ජායස්ස
 ජුණ්ණපණ්ණි සත්තමයං. චූලවාරෙ
 (1961, 10, 16.) කලමුක්ක නගර
 විජ්ජාදයවිස්සවිජ්ජාලයතො නි.

Xi

සූචිපත - CONTENT

විෂය	පිටුව
බකුක පුවතුවාල	159-162
එකකවාර	162-163
දුකවාර	163-166
භිකවාර	167-171
වතුකකවාර	171-175
පකවකවාර	176-182
ජකකවාර	182-183
සතකකවාර	184-186
අට්ඨකවාර	187
තවකවාර	188
දසකවාර	188-190
එකදසකවාර	191
උපොසථාදි පුවතුවාල	192-193
අත්ථස පකරණ	193-194

මහාවග්ගා නිට්ඨාන.

ගාථා සංඝයා	194-200
අභිකරණ-උකෙකාටන කෙදදයෝ	201-211
අපරගාථා සංඝයා	212-213
අනුච්ඡක අනුග්ගොගො	214-215
වොදනාදි පටිපතති	215-216
අනුච්ඡකස්ස පටිපතති-වුලසංඝයාම	218-220
මහාසංඝයාම	220-
වොහරතොත ජාතිකබ්බං	220-
වජ්ජුජාති තබ්බාදයෝ	221-222
න ජ්ඣගතිං ගතතබ්බාදයෝ	222-
කථං න ජ්ඣගතිං ගච්ඡති ආදයෝ	224-225
සඤ්ඤපතිගාදයෝ	225-226
අනුච්ඡකස්ස අනුග්ගොගො	227-228
පුවතුවිතයෝ	228-229
මහාසංඝයාම	229
කතීනභෙදො	229-238
අතිස්සිතවග්ගො	238-241

විසයා	පිටිවිකියා
වෛකාරවග්ගො	241-247
දිව්‍යාචිකමවග්ගො	248-251
අනුකාදනවග්ගො	251-256
ධ්‍රැවවග්ගො	256-257
මුසාවාදවග්ගො	258-259
භික්ඛුනොවාදවග්ගො	259-262
උබ්බාතිකාවග්ගො	262-265
අධිකරණවූපසමවග්ගො	265-268
සමසංභේදකවග්ගො	268-272
දුතිය සමසංභේදකවග්ගො	270-272
ආවාසිකවග්ගො	272-273
කසීනන්දරවග්ගො	273-275

උපාලිපඤ්චිකං නිවසිනං.

වනනාගරෙ පාරුජිකා	275-276
තෙරසසඛිකාදිසෙසා	276-278
සෙබ්බා	278
සමුට්ඨානං	279
දුතියසමනණිකං	279-286

සෙදමොවනගාථා	286-292
කමමවග්ගො	292-296
අන්වසවග්ගො	296-297
පඤ්ඤාතනවග්ගො	297-
අපඤ්ඤාතෙත පඤ්ඤාතනවග්ගො	297-298
නවසමනගවග්ගො	298-300
පරිවාරෙ	301

පරිවාරපාලි නිවසිනා

සංකේතනිරූපනං. ABBREVIATIONS

ම: ඡ: සං:-මරමම ඡට්ඨසමනායනා සංසොධනං.
සං: සං: සං:මකකරමුද්දිත පොත්තකා.

xiii

IN SINHALESE CHARACTERS.

අනු අර්ථ ඉති ජි ලු ලුබු එම බර

කa	කkha	ගga	ගgha	ඛkha			
චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤña			
ට්ṭa	ඡṭṭha	ඞḍa	ඡḍḍha	ඤṇa			
තta	ථtha	දda	ධdha	නna			
පpa	ඵpha	බba	භbha	මma			
යya	රra	ලla	චva	ඝssa	භha	ළla	ඞḍa

ක ka	කා ká	කි ki	කී kī	කු ku	කූ kú	කෙ kē	කෝ kó
ඛ kha	ඛා khá	ඛි khi	ඛී khī	ඛු khu	ඛූ khú	ඛෙ khē	ඛෝ khó
ග ga	=	=	=	=	=	=	=

කක kka	කෙකෙ kēka	කි tva, කු tra	මේ mpha
කක kka	කෙක kēka	දද dda	මෙ, ම mba
කා kya	කෙච්, ච kēca	දඩ, ඩ ddha	මහ mbha
කි kri	ඡ, කෙඡ kēcha	දු dra	මම mma
කි kva	ඡ්, කෙඡ් kēja	ච, ච් dva	මහ mha
කා kha	කෙකි kēja	ධව dhva	යය, යා yya
කච khva	ච ච් tta	නන nta	යා yha
ගා gga	ච්, ච් tta	ඡ න් tha	ලල lla
ගා ggha	ච් ච් dda	ඡ න් nda	ලා lya
ග් gra, ගි gka	ච් ච් dda	ඡ න් ndha	ලා lha
ච් ච් kha	ඡ න් nna, ඡ න් nhz	ච් ව් vha	
ච් ච් gga	ඡ න් ppa	සා ssa	
ච් ච් ggha	ඡ න් ppha	සා sma	
ච් ච් cca	ඡ න් bba	සා swa	
ච් ච් ccha	ඡ න් bbha	සා hma	
ඡ ඡ jja	ඡ න් tta	මු bra	හි hva
ඡ ඡ jjha	ඡ න් ttha	මු mpa	ලා lha

$\frac{1}{x^2}, \frac{1}{x}, x, x^2, x^3, x^4, x^5, x^6$

විනයපිටකේ ප රි වා ර පා ලී

(දුතියො භාගො)

නමො නංගු හගවතො අරහතො සමමා සමුද්දාසං.

බ්බිකපුත්තවාගේ.

උපසම්පදං පුච්ඡිංසං සනිදුනං සනිද්දෙසං සමුක්ඛං උපදානං කති ආපනතිංයො? උපසම්පදං විසංජ්ඣංසං සනිදුනං සනිද්දෙසං සමුක්ඛං උපදානං ථෙව ආපනතිංයො.

උපසංඝං පුච්ඡිංසං සනිදුනං සනිද්දෙසං සමුක්ඛං උපදානං කති ආපනතිංයො? උපසංඝං විසංජ්ඣංසං සනිදුනං සනිද්දෙසං සමුක්ඛං උපදානං තිස්සො ආපනතිංයො.

වස්සුපනාසිකං පුච්ඡිංසං සනිදුනං සනිද්දෙසං සමුක්ඛං උපදානං කති ආපනතිංයො? වස්සුපනාසිකං විසංජ්ඣංසං සනිදුනං සනිද්දෙසං සමුක්ඛං උපදානං එකා ආපනති.

පචාරණං පුච්ඡිංසං සනිදුනං සනිද්දෙසං සමුක්ඛං උපදානං කති ආපනතිංයො? පචාරණං විසංජ්ඣංසං සනිදුනං සනිද්දෙසං සමුක්ඛං උපදානං තිස්සො ආපනතිංයො.

වමමසඤ්ඤානං පුච්ඡිංසං සනිදුනං සනිද්දෙසං සමුක්ඛං උපදානං කති ආපනතිංයො? වමමසඤ්ඤානං විසංජ්ඣංසං සනිදුනං සනිද්දෙසං සමුක්ඛං උපදානං තිස්සො ආපනතිංයො.

භෙසජ්ජං පුච්ඡිංසං සනිදුනං සනිද්දෙසං සමුක්ඛං උපදානං කති ආපනතිංයො? භෙසජ්ජං විසංජ්ඣංසං සනිදුනං සනිද්දෙසං සමුක්ඛං උපදානං තිස්සො ආපනතිංයො.

කසිනං පුච්ඡිංසං සනිදුනං සනිද්දෙසං සමුක්ඛං උපදානං කති ආපනතිංයො? කසිනං විසංජ්ඣංසං සනිදුනං සනිද්දෙසං සමුක්ඛං උපදානං නච්ඡි තථ ආපනති.

විවරසඤ්ඤානං පුච්ඡිංසං සනිදුනං සනිද්දෙසං සමුක්ඛං උපදානං කති ආපනතිංයො? විවරසඤ්ඤානං විසංජ්ඣංසං සනිදුනං සනිද්දෙසං සමුක්ඛං උපදානං තිස්සො ආපනතිංයො.

වමෙපයං පුච්ඡිංසං සනිදුනං සනිද්දෙසං සමුක්ඛං උපදානං කති ආපනතිංයො? වමෙපයං විසංජ්ඣංසං සනිදුනං සනිද්දෙසං සමුක්ඛං උපදානං එකා ආපනති.

කොසමඛං පුච්ඡිංසං සනිදුනං සනිද්දෙසං සමුක්ඛං උපදානං කති ආපනතිංයො? කොසමඛං විසංජ්ඣංසං සනිදුනං සනිද්දෙසං සමුක්ඛං උපදානං එකා ආපනති.

කමකඩකඩයා පුළුල් කොට සිටියද, සිතියමට පිටතට
 කඩ ඇවතියො? කමකඩකඩයා විසින්ම සිතියමට සිටියද, සිතියමට
 සිතියමට පිටතට එක ඇවතිය.

පාලිමාසිකං පුළුච්ඡං සනිද්දනං සනිද්දෙසං සමුක්කට්ඨපදනං කති ආපනතිසෝ? පාරිච්ඡිකං විසයජ්ඣිකං සනිද්දනං සනිද්දෙසං සමුක්කට්ඨපදනං එකා ආපනති.

සමුවච්ඡං ප්‍රච්ඡිස්සං සතිදුතං සතිදෙදසං සමුක්කංචිපදනං කති
ආපනකියො? සමුවච්ඡං විසුච්ඡිස්සං සතිදුතං සතිදෙදසං සමුක්කංචි-
පදනං එකා ආපනති.

සමථං පුච්ඡිසුං සනිදානං සනිද්දෙසං : සමුක්කච්ඡිපදානං කභි
ආපනතිංයො? සමථං චිසුඤ්ඤිසුං සනිදානං සනිද්දෙසං : සමුක්කච්ඡි-
පදානං ථෙඤ්ඤාපනතිංයො,

බුදුකවච්ඡුකං පුච්ඡිසං සතිදුතං සනිද්දසං සමුකකට්ඨපදුතං
 කති ආපතන්ගො? බුදුකවච්ඡුකං විසුඤ්ඤාසං සතිදුතං සනිද්දසං
 සමුකකට්ඨපදුතං භික්ඛා ආ : නතිගො.

සෙනාසභා. පුළුල් සභා සනිදහස සනිදෙහි සමුදායවිභවය
කඩි අපනවිභවය? සෙනාසභා විශාල සභා සනිදහස සනිදෙහි
සමුදායවිභවය නිසා අපනවිභවය.

සබ්බභූතදං පුට්ඨස්සං සනිදානං සනිදෙදාසං සමුක්ඛට්ඨපදානං කතී ආපතතියො? සබ්බභූතදං විස්සජ්ජස්සං සනිදානං සනිදෙදාසං සමුක්ඛට්ඨපදානං ඥා ආපතතියො.

සමාවාරං පුළුඹිසං සනිදුනං සනිදෙදුසං: සමුකකට්ඨපදුනං කථි
ආපනතියො? සමාවාරං විසුඤ්ඤං සනිදුනං සනිදෙදුසං: සමුකකට්ඨ
පදුනං එකං ආපනති.

එපනං පුච්ඡිස්සං සතියුතං සතියුතං සමුක්ඛං පඤ්ඤානං කතං ආපනතිං? එපනං විසුඤ්ඤානං සතියුතං සතියුතං සමුක්ඛං පඤ්ඤානං ඵකා ආපනති.

හික්මවීම නිසා. ප්‍රථමය. සනිදුනං සනිද්දෙසං! සමුකකට්ඨ-
පදුනං කති ආපනායො? හික්මවීම නිසා. විසසජ්ජසං සනිදුනං
සනිද්දෙසං! සමුකකට්ඨපදුනං ඥා ආපනායො.

පඤ්චසතිකං පුළ්ඤ්ඤං සනිදානං සනිද්දොසං සමුක්ඛං ඵෙපදානං කති ආවනතියො? පඤ්චසතිකං විසංයුජ්ඤං සනිදානං සනිද්දොසං සමුක්ඛං ඵෙපදානං තත්ථ තත්ථ ආපනති.

ආහාරයෙහි ප්‍රවේශය සහිත සහිතයෝ සම්බන්ධයෙන්
කති ආපනතියෝ? සහාරයෙහි විශේෂයෝ සහිත සහිතයෝ
සම්බන්ධයෙන් නැති නැති ආපනතිය.

බිඳකපුට්ඨාචාරො නිට්ඨිතො පඨමො.

නසුදුහි :-

උපසම්පදාසංඝා - වසුපතාසිනපවාරණ,
වමමහෙසජ්ඣනිනා - විවරං වමෙපයනෙන ව.

කොසම්බකකිකං කමමං - පරිවාසී සමුව්චයා,
සමථ මුද්දාසා සෙනා - සම්බහෙදං සමාවාරෙ;
ථපනං භික්ඛුනිඛකං - පඤ්ච සතතා තෙන වානි.

එකතුවාගේ.

1. ආපනතිකරු ධම්මා ජාතිතබ්බා, අනාපනතිකරු ධම්මා ජාතිතබ්බා, ආපනති ජාතිතබ්බා, අනාපනති ජාතිතබ්බා, ලුහුකා ආපනති ජාතිතබ්බා, ගරුකා ආපනති ජාතිතබ්බා, සාවිසෙසා ආපනති ජාතිතබ්බා, අනවසෙසා ආපනති ජාතිතබ්බා, දුට්ඨලා ආපනති ජාතිතබ්බා, අදුට්ඨලා ආපනති ජාතිතබ්බා, සප්පට්ඨකමා ආපනති ජාතිතබ්බා, අප්පට්ඨකමා ආපනති ජාතිතබ්බා, දෙසනාගාමිනී ආපනති ජාතිතබ්බා, අදෙසනාගාමිනී ආපනති ජාතිතබ්බා, අනතරුසිකා ආපනති ජාතිතබ්බා, අනනතරුසිකා ආපනති ජාතිතබ්බා, සාවජ්ජපඤ්ඤානති ආපනති ජාතිතබ්බා, අනවජ්ජපඤ්ඤානති ආපනති ජාතිතබ්බා, කිරිගතො සමුව්චිකා ආපනති ජාතිතබ්බා, අකිරිගතො සමුව්චිකා ආපනති ජාතිතබ්බා, කිරිගාකිරිගතො සමුව්චිකා ආපනති ජාතිතබ්බා, පුබ්බාපනති ජාතිතබ්බා, අපරාපනති ජාතිතබ්බා, පුබ්බාපනතිනං අනතරාපනති ජාතිතබ්බා, අපරාපනතිනං අනතරාපනති ජාතිතබ්බා, දෙසිකා ගණනුපගා ආපනති ජාතිතබ්බා, දෙසිකා න ගණනුපගා ආපනති ජාතිතබ්බා, පඤ්ඤානති ජාතිතබ්බා, අනුපඤ්ඤානති ජාතිතබ්බා, අනුපපනතපඤ්ඤානති ජාතිතබ්බා, සබ්බත්ථ පඤ්ඤානති ජාතිතබ්බා, පදෙස පඤ්ඤානති ජාතිතබ්බා, සාධාරණ පඤ්ඤානති ජාතිතබ්බා, අසාධාරණ පඤ්ඤානති ජාතිතබ්බා, එකතො පඤ්ඤානති ජාතිතබ්බා, උභතො පඤ්ඤානති ජාතිතබ්බා, උල්ලවජ්ජා ආපනති ජාතිතබ්බා, අඋල්ලවජ්ජා ආපනති ජාතිතබ්බා, ගිහිපටිසඤ්ඤානතා ආපනති ජාතිතබ්බා, න ගිහිපටිසඤ්ඤානතා ආපනති ජාතිතබ්බා, නිශතා ආපනති ජාතිතබ්බා, අනිශතා ආපනති ජාතිතබ්බා, ආදිකරෙ පුග්ගලො ජාතිතබ්බා, අනාදිකරෙ පුග්ගලො ජාතිතබ්බා, අධිව්වාපනතො පුග්ගලො ජාතිතබ්බා, අනිශ්ඨාපනතො පුග්ගලො ජාතිතබ්බා, වොදකො පුග්ගලො ජාතිතබ්බා, චුදිතකො පුග්ගලො ජාතිතබ්බා, අධම්මවොදකො පුග්ගලො ජාතිතබ්බා, අධම්මචුදිතකො පුග්ගලො ජාතිතබ්බා, ධම්මවොදකො පුග්ගලො ජාතිතබ්බා, ධම්මචුදිතකො පුග්ගලො ජාතිතබ්බා, නිශතො පුග්ගලො ජාතිතබ්බා, අනිශතො පුග්ගලො ජාතිතබ්බා, සබ්බාපනතො පුග්ගලො ජාතිතබ්බා, අභබ්බාපනතො පුග්ගලො ජාතිතබ්බා, උඛක්ඛතකො පුග්ගලො

ජාතිතබ්බො, අනුකම්පනානො පුග්ගලො ජාතිතබ්බො, නාසිතනො පුග්ගලො ජාතිතබ්බො, අනාසිතනො පුග්ගලො ජාතිතබ්බො, සමාන-සංවාසනො පුග්ගලො ජාතිතබ්බො, අසමානසංවාසනො පුග්ගලො ජාතිතබ්බො, යපනං ජාතිතබ්බන්ති.

උභයං නිබ්බිතං.

හස්සද්දනං :-

කරු ආපනති ලුහුකා යාවසෙසා ව දුටුපුලලා,
පටිකමිදෙසනා වෙච් අනතරවජ්ජකිරියා.¹

නිරියාකිරියං පුබ්බො අනතරං ගණනුපගා,
පඤ්ඤනති අනානුපපනන සබ්බන්ත පදෙසසාධාරණා ව ඵකතො.²

ඵලලගිතිතියතා ව ආදි අබ්බව වොදකො,
අබ්බවබ්බව කියතො අභබ්බොකම්පන නාසිතා;
සමානං යපනං වෙච් උද්දනං ඵකතො ඉදන්ති.

දුභවාගේ

1. අත්ථාපනති සඤ්ඤවිමොක්ඛා, අත්ථාපනති නො සඤ්ඤ-
විමොක්ඛා, අත්ථාපනති ලභ්බසමාපනතිකස්ස, අත්ථාපනති න ලභ්බසමා-
පනතිකස්ස, අත්ථාපනති සභ්බමමපටිසඤ්ඤනතා, අත්ථාපනති අසභ්බමම-
පටිසඤ්ඤනතා, අත්ථාපනති සපරිකකාරපටිසඤ්ඤනතා, අත්ථාපනති පර-
පරිකකාරපටිසඤ්ඤනතා, අත්ථාපනති සපුග්ගලපටිසඤ්ඤනතා, අත්ථා-
පනති පරපුග්ගලපටිසඤ්ඤනතා, අත්ථි සච්චං භණ්ණෙනා ගරුකං
ආ: නතිං ආපජ්ජති, අත්ථි සච්චං භණ්ණෙනා ලුහුකං ආපනතිං ආපජ්ජති,
අත්ථි මුසා භණ්ණෙනා ගරුකං ආපනතිං ආපජ්ජති, අත්ථි මුසා භණ්ණෙනා
ලුහුකං ආපනතිං ආපජ්ජති, අත්ථාපනති භූමිගතො ආපජ්ජති, නො
වෙභාසගතො, අත්ථාපනති වෙභාසගතො ආපජ්ජති, නො භූමිගතො,
අත්ථාපනති තිකම්මෙනො ආපජ්ජති, නො පටිසන්නො, අත්ථාපනති
පටිසන්නො ආපජ්ජති, නො තිකම්මෙනො, අත්ථාපනති ආදියනො
ආපජ්ජති, අත්ථාපනති අනාදියනො ආපජ්ජති, අත්ථාපනති සමාදි-
යනො ආපජ්ජති, අත්ථාපනති න සමාදියනො ආපජ්ජති, අත්ථාපනති
කරොතො ආපජ්ජති, අත්ථාපනති න කරොතො ආපජ්ජති, අත්ථා-
පනති දෙනො ආපජ්ජති, අත්ථාපනති න දෙනො ආපජ්ජති,
අත්ථාපනති දෙතො ආපජ්ජති, අත්ථාපනති න දෙතො ආපජ්ජති,
අත්ථාපනති පටිග්ගණනෙනො ආපජ්ජති, අත්ථාපනති න
පටිග්ගණනෙනො ආපජ්ජති, අත්ථාපනති පරිභොගෙන ආපජ්ජති,
අත්ථාපනති න පරිභොගෙන ආපජ්ජති, අත්ථාපනති රතතිං ආපජ්ජති,
නො දිවා අත්ථාපනති දිවා ආපජ්ජති, නො රතතිං, අත්ථාපනති

1. පටිසමම දසනා ව අනතරවජ්ජකිරියා. ම. ජ. සං. - 2 සබ්බන්තාධාරණා ව
[ඵකතො ම. ජ. සං. පඤ්ඤනානුපපනනා සබ්බා සාධාරණා ව ඵකතො සග්ගා.

අරුණුග්ගෙ ආපජ්ජති, අත්ථාපතති න අරුණුග්ගෙ ආපජ්ජති, අත්ථාපතති ඡීඤ්ඤෙනා ආපජ්ජති, අත්ථාපතති න ඡීඤ්ඤෙනා ආපජ්ජති, අත්ථාපතති ඡාදෙතෙනා ආපජ්ජති, අත්ථාපතති න ඡාදෙතෙනා ආපජ්ජති, අත්ථාපතති ධාරෙතෙනා ආපජ්ජති, අත්ථාපතති න ධාරෙතෙනා ආපජ්ජති.

ඥේ උපොසථා: වාතුදදසිකො ව පණණරසිකො ව, ඥේ උපාරණා: වාතුදදසිකො ව පණණරසිකො ව, ඥේ කමමාති: අප-ලොකනකමමං, ඤතතිකමමං. අපරුනිපි ඥේ කමමාති: ඤතතිදුතිය-කමමං, ඤතතිවතුන්කමමං. ඥේ කමමව්ඤ්ඤිති: අපලොකනකමමස්ස වඤ්ඤි, ඤතතිකමමස්ස වඤ්ඤි, අපරුනිපි ඥේ කමමව්ඤ්ඤිති: ඤතතිදුතිය-කමමස්ස වඤ්ඤි, ඤතතිවතුන්කමමස්ස වඤ්ඤි. ඥේ කමමදෙඤා: අපලොකන කමමස්ස දෙඤා, ඤතතිකමමස්ස දෙඤා, අපරෙපි වෙ කමමදෙඤා ඤතතිදුතියකමමස්ස දෙඤා, ඤතතිවතුන්කමමස්ස දෙඤා. ඥේ කමමසම්පතතියො: අපලොකනකමමස්ස සම්පතති, ඤතතිකමමස්ස සම්පතති, අපරමි ඥේ කමමසම්පතතියො: ඤතතිදුතියකමමස්ස සම්පතති ඤතතිවතුන්කමමස්ස සම්පතති. ඥේ නානාසංවාසකභූමියො: අත්තනාව අත්තනාං නානාසංවාසකං කරොති, සමග්ගො වා නං සබ්බෙසා උක්ඛිපති අදස්සනෙ වා අපට්ඨිකමමෙ වා අපට්ඨිකස්සනෙ වා. ඥේ සමානසංවාසකභූමියො: අත්තනාව අත්තනාං සමානසංවාසකං කරොති, සමග්ගො වා නං සබ්බෙසා උක්ඛිපතං ඔකාරෙති දස්සනෙ වා පට්ඨිකමමෙ වා පට්ඨිකස්සනෙ වා. ඥේ පාරුජිකා: භික්ඛුනඤ්ඤි, භික්ඛුනි-නඤ්ඤි. ඥේ සබ්බාදිසෙසා - ඥේ ඵුල්ලවට්ඨො-ඥේ පාචිතතියො - ඥේ පාටිදෙසනීයො-ඥේ දුක්ඛපා - ඥේ දුක්ඛාසිතා භික්ඛුනඤ්ඤි භික්ඛුනි-නඤ්ඤි. සත්ත ආපතතියො සත්ත ආපතතිකඤ්ඤා, විනාකාරෙති සබ්බෙසා භිජ්ජති: කමමන වා, සලාකගාගෙන වා.

ඥේ පුග්ගලා න උපසම්පාදෙතබ්බා: අධ්වානගීනො අබ්බගීනො, අපරෙපි ඥේ පුග්ගලා න උපසම්පාදෙතබ්බා: වඤ්ඤිප්පනො කරණ-දුක්ඛකට්ඨො, අපරෙපි ඥේ පුග්ගලා න උපසම්පාදෙතබ්බා: අපරිපුරෙ පරිපුරෙ නො ව යාවති. විනනං පුග්ගලානං නිස්සංගං න වන්තබ්බං, අලජ්ජස්ස ව බාලස්ස ව, විනනං පුග්ගලානං නිස්සංගො න දුතබ්බො, අලජ්ජස්ස ව, ලජ්ජනො ව න යාවති. විනනං පුග්ගලානං නිස්සංගො, දුතබ්බො: බාලස්ස ව ලජ්ජස්ස ව යාවති. වෙ පුග්ගලා අහබ්බා ආපතති. ආපජ්ජතුං: බුද්ධා ව, පච්චෙකබුද්ධා ව ඥේ පුග්ගලා භබ්බා ආපතති. ආපජ්ජතුං: භික්ඛු ව භික්ඛුනිතො ව, වෙ පුග්ගලා අහබ්බා සඤ්චිච ආපතති. ආපජ්ජතුං: භික්ඛු ව භික්ඛුනිතො ව අරියපුග්ගලා, ඥේ පුග්ගලා භබ්බා සඤ්චිච ආපතති. ආපජ්ජතුං: භික්ඛු ව භික්ඛුනිතො ව පුපුජ්ජනා, වෙ පුග්ගලා අහබ්බා සඤ්චිච ඤාතිසාරං වඤ්ඤං අජ්ඣාචරිතුං: භික්ඛු ව භික්ඛුනිතො ව අරියපුග්ගලා, වෙ පුග්ගලා භබ්බා සඤ්චිච ඤාතිසාරං වඤ්ඤං අජ්ඣාචරිතුං: භික්ඛු ව භික්ඛුනිතො ව පුපුජ්ජනා, ඥේ

පටිකේතනාදි: කායෙන වා පටිකේතනාදි, වාචාය වා පටිකේතනාදි, චෙතිස්සාරණා: අප්පි පුග්ගලො අප්පතෙනා නිස්සාරණං, තස්සෙව ඤාණෙන භික්ෂුරෙති, එකච්චො සුනිස්සාරිතො, එකච්චො දුන්නිස්සාරිතො, ඤො ඔසාරණා: අප්පි පුග්ගලො අප්පතෙනා ඔසාරණං, තස්සෙව ඤාණෙන ඔසාරෙති, එකච්චො ඤාසාරිතො, එකච්චො දුසාරිතො, චෙ පටිකේතනා: කායෙන වා පටිජානාති, වාචාය වා පටිජානාති, චෙ පටිග්ගනා: කායෙන වා පටිග්ගනාති, කායපටිබ්බේතන වා පටිග්ගනාති, චෙ පටිකේතපා: කායෙන වා පටිකේතපති වාචාය වා පටිකේතපති, චෙ උපසාදිකා: සිකුපසාදිකා ව භොගුපසාදිකා ව, චෙ වොදනා: කායෙන වා වොදෙති වාචාය වා වොදෙති, චෙ කසිනස්ස පලිබොධා: ආවාසපලිබොධො ව විචරපලිබොධො ව, ඤො කසිනස්ස අපලිබොධා: ආවාස අපලිබොධො ව විචරඅපලිබොධො ව, චෙ විචරති: ගහපතිකස්ස පංසුකුලිකස්ස, චෙ පතනා: අයොපතෙනා චිත්තිකා පතෙනා, චෙ මණ්ඩලාති: තිපුමයං සිසුමයං, ඤො පතනස්ස අධිසාතා: කායෙන වා අධිවේසිති වාචාය වා අධිවේසිති චෙ විචරස්ස අධිවේසිතා: කායෙන වා අධිවේසිති, වාචාය වා අධිවේසිති, ඤො විකප්පනා: සමුච්චාපිකප්පනා ව පරමුච්චාපිකප්පනා ව, චෙ විකප්පනා: නික්ඛන්තස්ස භික්ඛන්තස්ස, චෙ වේතසිකා: පඤ්ඤාතස්ස පඤ්ඤාතානුලොමස්ස, චෙ විතසස්ස සලලොඛා: අකප්පිතෙ සෙවුසාතො කප්පිතෙ මත්තකාරිතො, විතාතාරෙති ආපතති ආපජ්ජති: කායෙන වා ආපජ්ජති, වාචාය වා ආපජ්ජති, විතාකාරෙති ආපතති ආපජ්ජති: කායෙන වා ආපජ්ජති, වාචාය වා ආපජ්ජති, චෙ පරිවාරා: පටිච්ඡන්තපරිවාරො අපටිච්ඡන්තපරිවාරො, අපරෙපි චෙ පරිවාරා: සුඛන්තපරිවාරො සමොධානපරිවාරො, චෙ මානතතා: පටිච්ඡන්තමානතතං අපටිච්ඡන්තමානතතං, අපරෙපි චෙ මානතතා: පඤ්ඤාතමානතතං සමොධානමානතතං, මිත්තං පුග්ගලානං රතඤ්චෙදො: පාරිවාසිකස්ස ව මානතතාවාරිකස්ස ව, චෙ අනාදරියාති: පුග්ගලඅනාදරියස්ස ධම්මඅනාදරියස්ස, චෙ ලොභාති: ජාතිමස්ස කාරිමස්ස, අපරුතිපි චෙ ලොභාති: සාමුද්දං කාලලොභං, අපරුතිපි චෙ ලොභාති: සිකුචං උබ්බිදං, අපරුතිපි චෙ ලොභාති: රුමකං පක්කාලකං, චෙ පරිභොගා: අබ්බන්තරපරිභොගො ව බාහිරපරිභොගො ව, චෙ අකේතනා: භික්ඛො ව අකේතනො උපකප්පො ව අකේතනො, විතාකාරෙති පෙසුඤ්ඤං යොති: පියකම්මස්ස වා හෙදුබ්බස්ස යස්ස වා, විතාකාරෙති ගණ්ඨොජනං පසවති: නිමන්තනතො වා විඤ්ඤාතො වා, චෙ වස්සුපතාසිකා: පුරිමිකා ව පච්ඡිමිකා ව, චෙ අධම්මිකාති පාඨිමොක්ඛස්ස වා, චෙ ධම්මිකාති පාඨිමොක්ඛස්ස වා, චෙ පුග්ගලා බාලා: යො ව අනාගතං භාරං වහති, යො ව ආගතං භාරං න වහති, චෙ පුග්ගලා පණ්ඩිතා: යො ව අනාගතං භාරං න වහති, යො ව ආගතං භාරං වහති, අපරෙපි ඤො පුග්ගලා බාලා: යො ව අකප්පිතෙ කප්පිතසඤ්ඤා, යො ව කප්පිතෙ අකප්පිතසඤ්ඤා, චෙ පුග්ගලා පණ්ඩිතා: යො ව අකප්පිතෙ අකප්පිතසඤ්ඤා, යො ව කප්පිතෙ කප්පිතසඤ්ඤා, අපරෙපි චෙ පුග්ගලා බාලා: යො ව අනාගතං ආපතතිසඤ්ඤා, යො ව

ආපනතියා අනාපනතියැයි. දො පුග්ගලා පණ්ණිතා : යො ව ආපනතියා
 ආපනතියැයි, යො ව අනාපනතියා අනාපනතියැයි. අපරෙච්ඡි දො
 පුග්ගලා බාලා : යො ව අධිමෙම ධම්මසැයි, යො ව ධිමෙම අධිමමසැයි.
 වෙ පුග්ගලා පණ්ණිතා : යො ව අධිමෙම අධිමමසැයි, යො ව ධිමෙම
 ධම්මසැයි, අපරෙච්ඡි දො පුග්ගලා බාලා : යො ව අවිනයෙ විනයසැයි,
 යො ව විනයෙ අවිනයසැයි. වෙ පුග්ගලා පණ්ණිතා : යො ව අවිනයෙ
 අවිනයසැයි, යො ව විනයෙ විනයසැයි. චිත්තං පුග්ගලානං ආඝවා
 වසින්නති : යො ව න කුක්කුල්වායිතබ්බං කුක්කුල්වායති යො ව කුක්කුල්වා
 යිතබ්බං න කුක්කුල්වායති. චිත්තං පුග්ගලානං ආඝවා න වසින්නති :
 යො ව න කුක්කුල්වායිතබ්බං න කුක්කුල්වායති යො ව කුක්කුල්වායිතබ්බං
 කුක්කුල්වායති. අපරෙසමපි චිත්තං පුග්ගලානං ආඝවා වසින්නති : යො ව
 අකප්පියෙ කප්පියසැයි, යො ව කප්පියෙ අකප්පියසැයි. චිත්තං
 පුග්ගලානං ආඝවා න වසින්නති : යො ව අකප්පියෙ අකප්පියසැයි,
 යො ව කප්පියෙ කප්පියසැයි. අපරෙසමපි ද්විත්තං පුග්ගලානං ආඝවා
 වසින්නති : යො ව අනාපනතියා ආපනතියැයි, යො ව ආපනතියා අනා-
 පනතියැයි. චිත්තං පුග්ගලානං ආඝවා න වසින්නති : යො ව අනා-
 පනතියා අනාපනතියැයි, යො ව ආපනතියා ආපනතියැයි. අපරෙ-
 සමපි චිත්තං පුග්ගලානං ආඝවා වසින්නති : යො ව අධිමෙම ධම්මසැයි,
 යො ව ධිමෙම අධිමමසැයි. චිත්තං පුග්ගලානං ආඝවා න වසින්නති :
 යො ව අධිමෙම අධිමමසැයි, යො ව ධිමෙම ධම්මසැයි. අපරෙසමපි
 චිත්තං පුග්ගලානං ආඝවා වසින්නති : යො ව අවිනයෙ විනයසැයි,
 යො ව විනයෙ අවිනයසැයි. චිත්තං පුග්ගලානං ආඝවා න වසින්නති :
 යො ව අවිනයෙ අවිනයසැයි, යො ව විනයෙ විනයසැයි.

දුක්ඛා නිවෘත්තා,

තස්සද්දනං :-

සඤ්ඤා ලද්ධා ව සද්ධම්මා පරික්කාරා ව පුග්ගලා,
 සචං භූමි නික්කම්මතො ආදියතො සමාදියං.

කරුතො දෙතො ගණනො පරිභොගෙන රතති ව,
 අරුණා ඡිද්ධං ඡාදෙතො ධාරෙතො ව උපොසමා.

පචාරණා කම්මා පරා වජ්ඣ අපරා දෙසා ව,
 අපරා දො ව සමපනති නානා සමානමෙව ව.

පාරජිකා සඛිකා ථුල්ලව පාවිතියා පටිදෙසනි,
 දුක්ඛවා දුක්ඛාසිතා වෙව සත්තාපනතික්කකා ව.

තිජ්ජනි උපසම්පදා තපෙව අපරෙ දුමෙ,
 න වජ්ඣබ්බං න දුක්ඛබ්බං අභබ්බාභබ්බමෙව ව.

සඤ්චිච්ච සාතිසාරා ව පටිභෙක්ඛාසා ව නිසාරණා,
 ඔසාරණා පටිඤ්ඤා ව පටිග්ගහා පටික්කපා.

උපසාහි වොදනා ව කසිනා ව දුට්ඨෙ තථා,
විවරුපනනමණ්ඩලා අබ්ධානා තථෙව වෙ.

විකප්පනා ව විනයා වෙනසිකා සලලොඛා,
ආපජ්ජති ව වුට්ඨාති පරිවාරො අපරෙ දුට්ඨෙ.

දො මානනනා අපරෙ ව රතනිවෙජ්ඣො අනාදරී,
දො ලොණා තයො අපරෙ පරිභොගකොකාසනා ව.

පෙසුඤ්ඤා ව ගණාවස්ස ධපනා භාරකපටියා,
අනාපනති අබමමබමා විනයො ආසවෙ තථා ති.

නිකමාණ

1. අනාපනති තිට්ඨතො භගවති ආපජ්ජති, නො පරිතිබ්බුතො. අනාපනති පරිතිබ්බුතො භගවති ආපජ්ජති, නො තිට්ඨතො. අනාපනති තිට්ඨතොපි භගවති ආපජ්ජති පරිතිබ්බුතොපි. අනාපනති කාලෙ ආපජ්ජති නො විකාලෙ අනාපනති විකාලෙ ආපජ්ජති නො කාලෙ. අනාපනති කාලෙ වෙව ආපජ්ජති විකාලෙ ව අනාපනති රතනිං ආපජ්ජති නො දිවා. අනාපනති දිවා ආපජ්ජති නො රතනිං. අනාපනති රතනිං වෙව ආපජ්ජති දිවා ව. අනාපනති දසවස්සො ආපජ්ජති නො උගදසවස්සො. අනාපනති උගදසවස්සො ආපජ්ජති නො දසවස්සො. අනාපනති දසවස්සො වෙව ආපජ්ජති උගදසවස්සො ව. අනාපනති පඤ්චවස්සො ආපජ්ජති නො උගද පඤ්චවස්සො. අනාපනති උගද පඤ්චවස්සො ආපජ්ජති, නො පඤ්චවස්සො. අනාපනති පඤ්චවස්සො වෙව ආපජ්ජති උගදපඤ්චවස්සො ව. අනාපනති කුසල-විතො ආපජ්ජති, අනාපනති අකුසලවිතො ආපජ්ජති. අනාපනති අබ්සාකතවිතො ආපජ්ජති. අනාපනති සුඛවෙදනාසමඛිති ආපජ්ජති, අනාපනති දුක්ඛවෙදනාසමඛිති ආපජ්ජති. අනාපනති අදුක්ඛමසුඛ-වෙදනාසමඛිති ආපජ්ජති. තීති වොදනාවන්ත්ති: දිට්ඨොන සුතොන පරි-සඛිකාස. තයො සලාකගාහා: ගුලුකකො විචට්ඨකො සකණ්ණජප්පකො. තයො පටිකෙඛපා: මහිච්ඡතා අසනතුට්ඨිතා අසලලොඛතා. තයො අනුඤ්ඤාතා: අපට්ඨිච්ඡතා සනතුට්ඨිතා සලලොඛතා. අපරෙපි තයො පටිකෙඛපා: මහිච්ඡතා අසනතුට්ඨිතා අමතනඤ්ඤාතා. තයො අනුඤ්ඤාතා: අපට්ඨිච්ඡතා සනතුට්ඨිතා මතනඤ්ඤාතා තිස්සො. පඤ්ඤාතනියො: පඤ්ඤාතනි අනුපඤ්ඤාතනි අනුපපනනපඤ්ඤාතනි. අපරාපි තිස්සො පඤ්ඤාතනියො: සබ්බත්ථ පඤ්ඤාතනි පදෙසපඤ්ඤාතනි සංඛාරණ-පඤ්ඤාතනි. අපරාපි තිස්සො පඤ්ඤාතනියො: අසංඛාරණපඤ්ඤාතනි එකතො පඤ්ඤාතනි උභතො පඤ්ඤාතනි.

අනාපනති බාලො ආපජ්ජති නො පණ්ඩිතො, අනාපනති පණ්ඩිතො ආපජ්ජති නො බාලො. අනාපනති බාලො වෙව ආපජ්ජති පණ්ඩිතො ව. අනාපනති කාලෙ ආපජ්ජති නො ජුණො. අනාපනති ජුණො ආපජ්ජති නො කාලෙ. අනාපනති කාලෙ වෙව ආපජ්ජති ජුණො ව. අනි කාලෙ

කප්පති නො ජුණෙන, අත්ති ජුණෙන කප්පති නො කැලේ, අත්ති කාලේ වෙව කප්පති ජුණෙන ව. අත්තාපතති ගෙමනෙන ආපජ්ජති නො ගිවෙන නො වසෙස. අත්තාපතති ගිවෙන ආපජ්ජති නො නෙමනෙන නො වසෙස. අත්තාපතති වසෙස ආපජ්ජති නො ගිවෙන නො නෙමනෙන. අත්තාපතති සබ්බෙසා ආපජ්ජති න ගණො න පුග්ගලො. අත්තාපතති ගණො ආපජ්ජති න සබ්බෙසා න පුග්ගලො. අත්තාපතති පුග්ගලො ආපජ්ජති න සබ්බෙසා න ගණො. අත්ති සම්මසංස කප්පති න ගණස්ස න පුග්ගලස්ස. අත්ති ගණස්ස කප්පති න සම්මසංස න පුග්ගලස්ස. අත්ති පුග්ගලස්ස කප්පති න සම්මසංස න ගණස්ස. තිස්සො ඡාදනා : වච්ඡා ඡාදෙති නො ආපතතිං. ආපතතිං ඡාදෙති න වච්ඡං. වච්ඡාසෙදුව ඡාදෙති ආපතතිංසෙව. තිස්සො පටිච්ඡාදියො : ජනනාසරපටිච්ඡාදි, උදක පටිච්ඡාදි, වත්තපටිච්ඡාදි. තිති පටිච්ඡන්තාති වහනති නො විවටාති: මාභුගාමො පටිච්ඡන්තො වහති නො විවටො. බ්‍රාහ්මණානං මනනා පටිච්ඡන්තො වහනති නො විවටා. මිච්ඡාදිට්ඨි පටිච්ඡන්තො වහති නො විවටා. තිති විවටාති විරෝධනති නො පටිච්ඡන්තාති : වඤ්ඤාමාලං විවටං. විරෝධනති නො පටිච්ඡන්තං. සුරියමණ්ඩලං විවටං. විරෝධනති නො පටිච්ඡන්තං, තථාගතපප්පච්ඡෙදිකො ධම්මවිතයො විවටො විරෝධනති නො පටිච්ඡන්තො. තයො තෙතාසනගාමා : පුරිමිකො, පච්ඡිමිකො, අනන්තර-මුත්තකො. අත්තාපතති ගිලානො ආපජ්ජති නො අගිලානො. අත්තාපතති අගිලානො ආපජ්ජති නො ගිලානො. අත්තාපතති ගිලානො වෙව ආපජ්ජති අගිලානො ව.

තිති අධම්මිකාති පාතිමොක්ඛට්ඨපනාති. තිති ධම්මිකාති පාති-මොක්ඛට්ඨපනාති. තයො පරිවාසා : පටිච්ඡන්තපරිවාසො, අපටිච්ඡන්ත-පරිවාසො, සුද්ධන්තපරිවාසො. තයො මානත්තා : පටිච්ඡන්තමානත්තං, අපටිච්ඡන්තමානත්තං, පක්ඛමානත්තං. තයො පාරිදායිකස්ස භික්ඛුනො රතතිවෙජ්ජා : සභවාසො, විප්පවාසො, අනාගෙවනා. අත්තාපතති අනෙතා ආපජ්ජති නො බති. අත්තාපතති බති ආපජ්ජති නො අනෙතා. අත්තා-පතති අනෙතා වෙව ආපජ්ජති බති ව. අත්තාපතති අනෙතාසීමාය ආපජ්ජති නො බතිසීමාය. අත්තාපතති බතිසීමාය ආපජ්ජති නො අනෙතාසීමාය. අත්තාපතති අනෙතාසීමාය වෙව ආපජ්ජති බතිසීමාය ව. තිභාකාරෙ ආපතතිං. ආපජ්ජති: කායෙන ආපජ්ජති, වාචාය ආපජ්ජති, කායෙන වාචාය ආපජ්ජති. අපරෙහිපි තිභාකාරෙහි ආපතතිං. ආපජ්ජති: සම්මප්පෙකි, ගණප්පෙකි, පුග්ගලස්ස සන්තිකෙ. තිභාකාරෙහි ආපතතිං වුට්ඨාති : කායෙන වුට්ඨාති, වාචාය වුට්ඨාති, කායෙන වාචාය වුට්ඨාති. අපරෙහිපි තිභාකාරෙහි ආපතතිං වුට්ඨාති: සම්මප්පෙකි, ගණප්පෙකි, පුග්ගලස්ස සන්තිකෙ. තිති අධම්මිකාති අමුලාචිතයස්ස දුතාති. තිති ධම්මිකාති අමුලාචිතයස්ස දුතාති.

තිඤ්ඤාති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො ආකම්මානො සබ්බෙසා තජ්ජනීයකමමං කරෙග්ග : භණ්ඩකකාරකො භොති-පෙ-සබ්බෙස අභි-කාරණකාරකො, බාලො භොති අබ්බන්ධො ආපතතිබ්බුලො අතපදනො,

ගිහිසංඝටේඨා විහරති අනනුලොමිකෙති ගිහිසංඝයෙහි. නිහබ්බෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො ආකඛ්ඛිමානො ඤෙඤා නියස්සකමං කරෙය්‍ය: භණ්ඩනකාරකො යොති-පෙ-ඤෙඤ අබිකරණකාරකො, බාලො යොති අබ්‍යතො ආපත්තිබහුලො අනපදො, ගිහි සංඝටේඨා විහරති අනනුලොමිකෙති ගිහිසංඝයෙහි. නිහබ්බෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො ආකඛ්ඛිමානො ඤෙඤා පබ්බාජනියකමං කරෙය්‍ය: භණ්ඩනකාරකො යොති-පෙ-ඤෙඤ අබිකරණකාරකො, බාලො යොති අබ්‍යතො ආපත්තිබහුලො අනපදො, බුලුදුස්සො යොති පාපසමා වාදො, දිස්සන්ති වෙව පාපකා සමාචාරා සුය්‍යන්ති ව. නිහබ්බෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො ආකඛ්ඛිමානො ඤෙඤා පටිසාරණීයකමං කරෙය්‍ය: භණ්ඩනකාරකො යොති-පෙ-ඤෙඤ අබිකරණකාරකො, බාලො යොති අබ්‍යතො ආපත්තිබහුලො අනපදො, ගිහි අකෙකාසනි පරිභාසති. නිහබ්බෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො ආකඛ්ඛිමානො ඤෙඤා ආපත්තියා අදස්සතෙ උකෙඛපනියකමං කරෙය්‍ය: භණ්ඩනකාරකො යොති-පෙ-ඤෙඤ අබිකරණකාරකො, බාලො යොති අබ්‍යතො ආපත්තිබහුලො අනපදො, ආපත්තිං ආපජ්ජිමා න ඉච්ඡති ආපත්තිං පසිද්ධං.

නිහබ්බෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො ආකඛ්ඛිමානො ඤෙඤා ආපත්තියා අපට්ඨකමෙ උකෙඛපනියකමං කරෙය්‍ය: භණ්ඩනකාරකො යොති-පෙ-ඤෙඤ අබිකරණකාරකො, බාලො යොති අබ්‍යතො ආපත්තිබහුලො අනපදො, ආපත්තිං ආපජ්ජිමා න ඉච්ඡති ආපත්තිං පටිකාදුං. නිහබ්බෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො ආකඛ්ඛිමානො ඤෙඤා පාපිකාය දිට්ඨියා අපට්ඨිකස්සෙ උකෙඛපනියකමං කරෙය්‍ය: භණ්ඩනකාරකො යොති-පෙ-ඤෙඤ අබිකරණකාරකො, බාලො යොති අබ්‍යතො ආපත්තිබහුලො අනපදො, න ඉච්ඡති පාපිකං දිට්ඨිං පටිතිස්සජ්ජිතං. නිහබ්බෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො ආකඛ්ඛිමානො ඤෙඤා ආගාලකාය වෙතෙය්‍ය: භණ්ඩනකාරකො යොති කාලගකාරකො විදාදකාරකො භස්සකාරකො ඤෙඤ අබිකරණකාරකො, බාලො යොති අබ්‍යතො ආපත්තිබහුලො අනපදො, ගිහිසංඝටේඨා විහරති අනනුලොමිකෙති ගිහිසංඝයෙහි. නිහබ්බෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමං කාතබ්බං: අලජ්ජි ව යොති, බාලො ව, අපකතො ව.

අපරෙහිපි නිහබ්බෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමං කාතබ්බං: අබිදිලෙ සීලවිපතො යොති, අජ්ඣාචාරෙ ආචාරවිපතො යොති, අතිදිට්ඨියා දිට්ඨිවිපතො යොති. අපරෙහිපි නිහබ්බෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමං කාතබ්බං: කාසිකෙන දවෙන සමන්තාගතො යොති, වාචසිකෙන දවෙන සමන්තාගතො යොති, කාසික වාචසිකෙන දවෙන සමන්තාගතො යොති. අපරෙහිපි නිහබ්බෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමමි: කාතබ්බං: කාසිකෙන අනාචාරෙන සමන්තාගතො යොති, වාචසිකෙන අනාචාරෙන සමන්තාගතො යොති, කාසිකවාචසිකෙන අනාචාරෙන සමන්තාගතො යොති. අපරෙහිපි නිහබ්බෙහි

සමන්තාගස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං : කාසිකෙන උපසාඨිකෙන සමන්තාගතො හොති, වාචසිකෙන උපසාඨිකෙන සමන්තාගතො හොති, කාසිකවාචසිකෙන උපසාඨිකෙන සමන්තාගතො හොති, අපරෙතිපි නිඝඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං : කාසිකෙන මිච්ඡාජ්චෙන සමන්තාගතො හොති, වාචසිකෙන මිච්ඡාජ්චෙන සමන්තාගතො හොති, කාසිකවාචසිකෙන මිච්ඡාජ්චෙන සමන්තාගතො හොති. අපරෙතිපි නිඝඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං : ආපත්තිං ආපනො කම්මකතො උපසම්පාදෙති, නිසසං දෙති, ආමණෙරං උපට්ඨාපෙති. අපරෙතිපි නිඝඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං : ශාසනං ආපත්තිං ආපජ්ජති, අසුඤ්ඤං වා තාදිස්සං, තතොවා පාපිඨහරං. අපරෙතිපි නිඝඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කම්මං කාතබ්බං : චූඨස්ස අවණණං භාසති, ධම්මස්ස අවණණං භාසති. දම්මස්ස අවණණං භාසති.

නිඝඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො සම්මතඥෙක උපොසථං ඤාපෙතස්ස “අලං භික්ඛු මා භණ්ඩනං, මා කලහං, මා විශ්මයං, මා විදාදං”ති ඔවදිත්වා සම්මත උපොසථො කාතබ්බො අලජ්ජි ව හොති, බාලො ව, අපකත තෙනා ව. නිඝඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො සම්මතඥෙක පචාරණං ඤාපෙතස්ස “අලං භික්ඛු මා භණ්ඩනං, මා කලහං, මා විශ්මයං, මා විදාදං”ති ඔවදිත්වා සම්මත පචාරකබ්බො අලජ්ජි ව හොති, බාලො ව, අපකත තෙනා ව. නිඝඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො න කාචි සම්මතඥෙක දුතබ්බො : අලජ්ජි ව හොති, බාලො ව, අපකත තෙනා ව. නිඝඛෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සම්මත න වොහරිතබ්බො : අලජ්ජි ව හොති, බාලො ව, අපකත තෙනා ව. නිඝඛෙගති සමන්තාගතො භික්ඛුන කිසම්පි පචෙට්ඨකට්ඨානෙ ඤාපෙතබ්බො : අලජ්ජි ව හොති, බාලො ව, අපකත තෙනා ව. නිඝඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො නිසසං ත වත්තබ්බො : අලජ්ජි ව හොති, බාලො ව, අපකත තෙනා ව. නිඝඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො නිසසං ත දුතබ්බො : අලජ්ජි ව හොති, බාලො ව, අපකත තෙනා ව. නිඝඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො ඔකාසකම්මං කාරුපෙතස්ස නාලං ඔකාසකම්මං කාචුං : අලජ්ජි ව හොති, බාලො ව, අපකත තෙනා ව. නිඝඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො සච්චනියං න දුතබ්බො : අලජ්ජි ව හොති, බාලො ව, අපකත තෙනා ව. නිඝඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො විතයො පුච්ඡිතබ්බො : අලජ්ජි ව හොති, බාලො ව, අපකත තෙනා ව. නිඝඛෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා විතයො න පුච්ඡිතබ්බො : අලජ්ජි ව හොති, බාලො ව, අපකත තෙනා ව. නිඝඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො විතයො විසස්සජ්ජිතබ්බො : අලජ්ජි ව හොති, බාලො ව, අපකත තෙනා ව. නිඝඛෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා විතයො න විසස්සජ්ජිතබ්බො : අලජ්ජි ව හොති, බාලො ව. අපකත තෙනා ව. නිඝඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො අනුයොගො න දුතබ්බො : අලජ්ජි ව හොති, බාලො ව,

අපකතතෙතා ව. නිහබෙහති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං විනයො න සංකල්පිතබ්බො: 1 අලජ්ජි ච නොති, බාලො ච, අපකතතෙතා ව. නිහබෙහති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙනබ්බො, න නිසංයො දුතබ්බො, න සාමනේරො උපට්ඨාපෙතබ්බො: අලජ්ජි ච නොති, බාලො ච, අපකතතෙතා ව.

තයො උපොසථා : වානුද්දසිකො, පණණරසිකො, සාමග්ගි-උපොසථො. අපරෙපි තයො උපොසථා : සබ්බෙ උපොසථො, ගණෙ උපොසථො පුග්ගලෙ උපොසථො. අපරෙපි තයො උපොසථා : සුතනුදෙසො උපොසථො, පාරිසුද්ධි උපොසථො, අබ්ට්ඨානුපොසථො. තිස්සො පවාරණා : වානුද්දසිකා, පණණරසිකා, සාමග්ගිපවාරණා. අපරුපි තිස්සො පවාරණා : සබ්බෙ පවාරණා, ගණෙ පවාරණා, පුග්ගලෙ පවාරණා. අපරුපි තිස්සො පවාරණා : තෙවාපිකා පවාරණා, ද්වෙවාපිකා පවාරණා, සමානවසිකා පවාරණා.

තයො ආපාසිකා නෙරසිකා ඉදමප්පභාය : යො ච අබ්බභවාරි බ්බභවාරිපටිකෙඤ්ඤ, යො ච සුද්ධං බ්බභවාරි පරිසුද්ධං බ්බභවාරියං වරතතං අමුලකෙන අබ්බභවාරියෙන 2 අනුද්ධංසෙති යො වායං ඵලංචාදි ඵලංදිට්ඨි “නත්ති කාමෙසු දෙසො”ති යො කාමෙසු පාතව්‍යතං ආපජ්ජති. තිති අකුසලමූලාති : ලොභො අකුසලමූලං, දෛසො අකුසලමූලං, මොහො අකුසලමූලං. තිති කුසලමූලාති : අලොභො කුසලමූලං, අදෛසො කුසලමූලං, අමොහො කුසලමූලං. තිති දුච්චරිතාති : කායදුච්චරිතං, වච්චරිතං, මනෝදුච්චරිතං. තිති සුචරිතාති : කායසුචරිතං, වච්චරිතං, මනෝසුචරිතං. තයො අත්ථව්‍යෙ පටිච්ච භගවතා කුලෙසු තිකභොජනං පඤ්ඤාතතං : දුමමිකුතං පුග්ගලාතං නිග්ගහාය පෙසලාතං භික්ඛුනං ථාසුචිතාරාය, මා පාපිච්ඡා පකං නිසංයාය සබ්බං භිද්දෙය්‍යං, කුලානුද්දයතාය ව. තිති අසද්ධිමෙහි අභි-භූතො පරිඨාදිත්තවිතො දෙවදත්තො ආපාසිකො නෙරසිකො කප්පට්ඨො අතෙහිවෙණ : පාපිච්ඡතා, පාපමිත්තතා, ඔරමත්තකෙන විසෙසාධිගමෙන අන්තරුවොසානං ආපාදි. තිස්සො සමමුභිතො : දණ්ඩ-සමමුඛි, සිකකාසමමුඛි, දණ්ඩසිකකා සමමුඛි. තිස්සො පාදකා ධ්‍රුවට්ඨා-නිතා අසසිකමනිතා : වච්චපාදකා, පස්සාවපාදකා, ආවමනපාදකා. තිස්සො පාදසංසතිතො : සකකරු, කඤ්ඤා, සමුද්දපේණකොති.

නිකං නිට්ඨිතං.

තස්සද්දානං :-

තිට්ඨතෙන කාලෙ රතනිං ව දස පඤ්ච භූෂලෙන,
වෙදනා චෝදනා විඤ්ච සලාකා ඤේ පටිකම්පා.

පඤ්ඤානති අපරෙ ඤේ ව බාලො කාලෙ ව කප්පති,
හෙමනෙන සබ්බෙසා සබ්බස්ස ඡාදනා ව පටිච්ඡාදි.

පටිච්ඡන්තා විවටා ව සෙනාසනගිලායනා,
පාඨමොක්ඛං පටිවාසං මානත්තාපාරිවාසිකා.

අනෙකා අනෙකා ව සීමාය ආපජ්ජති පුනාපරෙ,
වුට්ඨාති අපරෙ චෙව අමුලුභවිතයා දුට්ඨෙ.

තජ්ජනියා නියස්සා ව පබ්බාජපටිසාරණි,
අදස්සනාපටිකමෙම අනිස්ස ග්ගෙ ව දිට්ඨියා.

ආගාලුකකම්මාබ්බිසිලෙ දවාතාවාරසාතිකා,
ආජ්චාපනනාතාදිසිකා අවණ්ණපොසථෙන ව.

පවාරණා සමමුති ව වොහාරපමෙවිකෙන ව
න වජ්ඣබ්බං න දුග්ගබ්බං ඔක්කාසං න කරෙ තථා.

න කරෙ ඝවච්ඡිතං න පුච්ඡි ධබ්බතා දුට්ඨෙ,
න විස්සරෙස්ස දුට්ඨෙ චෙව අනුයොගමපි නො දදෙ.

සාකච්ඡා උපසම්පදා නිස්සයසාමිකෙණ ව,
උපොසථා තිකා තිති පවාරණා තිකා තයො.

ආපාසිකා අභූසලා භූසලා වරිතා දුට්ඨෙ,
තිකනොජනසංගමෙම සමමුති පාදුකෙන ව.
පාදසංඝතිකා චෙව උද්දානං තිකකො ඉදන්ති.

වතුකකමාගේ.

අත්ථාපනති සකවාචාය ආපජ්ජති, පරවාචාය වුට්ඨාති. අත්ථාපනති පරවාචාය ආපජ්ජති, සකවාචාය වුට්ඨාති. අත්ථාපනති සකවාචාය ආපජ්ජති, සකවාචාය වුට්ඨාති. අත්ථාපනති පරවාචාය ආපජ්ජති, පරවාචාය වුට්ඨාති. අත්ථාපනති කායෙන ආපජ්ජති, වාචාය වුට්ඨාති. අත්ථාපනති වාචාය ආපජ්ජති, කායෙන වුට්ඨාති. අත්ථාපනති කායෙන ආපජ්ජති, කායෙන වුට්ඨාති. අත්ථාපනති වාචාය ආපජ්ජති, වාචාය වුට්ඨාති. අත්ථාපනති පසුතෙනා ආපජ්ජති, පටිබුඬො වුට්ඨාති. අත්ථාපනති පටිබුඬො ආපජ්ජති, පසුතෙනා වුට්ඨාති. අත්ථාපනති පසුතෙනා ආපජ්ජති, පසුතෙනා වුට්ඨාති. අත්ථාපනති පටිබුඬො ආපජ්ජති, පටිබුඬො වුට්ඨාති. අත්ථාපනති අවිතකකො ආපජ්ජති, සවිතකකො වුට්ඨාති. අත්ථාපනති සවිතකකො ආපජ්ජති, අවිතකකො වුට්ඨාති. අත්ථාපනති අවිතකකො ආපජ්ජති, අවිතකකො වුට්ඨාති. අත්ථාපනති

සචිත්තකො ආපජ්ජති, සචිත්තකො වුට්ඨාති. අත්ථාපතති ආපජ්ජනො දෙසෙති, දෙසෙනො ආපජ්ජති. අත්ථාපතති ආපජ්ජනො වුට්ඨාති, වුට්ඨාතනො ආපජ්ජති. අත්ථාපතති කමෙතන ආපජ්ජති, අකමෙතන වුට්ඨාති. අත්ථාපතති අකමෙතන ආපජ්ජති, කමෙතන වුට්ඨාති. අත්ථාපතති කමෙතන ආපජ්ජති, කමෙතන වුට්ඨාති. අත්ථාපතති අකමෙතන ආපජ්ජති, අකමෙතන වුට්ඨාති.

වත්තාරො අනරියවොහාරු : අදිට්ඨො දිට්ඨවාදිතා, අසුතෙ සුතවාදිතා, අමුතෙ මුතවාදිතා, අවිඤ්ඤතෙ විඤ්ඤතවාදිතා. වත්තාරො අරියවොහාරු : අදිට්ඨො අදිට්ඨවාදිතා, අසුතෙ අසුතවාදිතා, අමුතෙ අමුතවාදිතා, අවිඤ්ඤතෙ අවිඤ්ඤතවාදිතා. අපරෙපි වත්තාරො අනරියවොහාරු : දිට්ඨො අදිට්ඨවාදිතා, සුතෙ අසුතවාදිතා, මුතෙ අමුතවාදිතා, විඤ්ඤතෙ අවිඤ්ඤතවාදිතා. වත්තාරො අරියවොහාරු : දිට්ඨො දිට්ඨවාදිතා, සුතෙ සුතවාදිතා, මුතෙ මුතවාදිතා, විඤ්ඤතෙ විඤ්ඤතවාදිතා.

වත්තාරො පාරුජ්ඣා භික්ඛුතං භික්ඛුනිති සාධාරණං. වත්තාරො පාරුජ්ඣා භික්ඛුනිතං භික්ඛුනි අසාධාරණං. වත්තාරො පරික්ඛාරු : අනි පරික්ඛාරො රක්ඛිතබ්බො නොපෙතබ්බො මමාසිතබ්බො පරිභුඤ්ජිතබ්බො, අනි පරික්ඛාරො රක්ඛිතබ්බො ගොපෙතබ්බො මමාසිතබ්බො න පරිභුඤ්ජිතබ්බො, අනි පරික්ඛාරො රක්ඛිතබ්බො නොපෙතබ්බො න මමාසිතබ්බො න පරිභුඤ්ජිතබ්බො, අනි පරික්ඛාරො න රක්ඛිතබ්බො න ගොපෙතබ්බො න මමාසිතබ්බො න පරිභුඤ්ජිතබ්බො. අත්ථාපතති සමමුඛා ආපජ්ජති, පරමමුඛා වුට්ඨාති. අත්ථාපතති පරමමුඛා ආපජ්ජති, සමමුඛා වුට්ඨාති. අත්ථාපතති සමමුඛා ආපජ්ජති සමමුඛා වුට්ඨාති. අත්ථාපතති පරමමුඛා ආපජ්ජති, පරමමුඛා වුට්ඨාති. අත්ථාපතති අජානනො ආපජ්ජති, ජානනො වුට්ඨාති. අත්ථාපතති ජානනො ආපජ්ජති, අජානනො වුට්ඨාති. අත්ථාපතති අජානනො ආපජ්ජති, අජානනො වුට්ඨාති. අත්ථාපතති ජානනො ආපජ්ජති ජානනො වුට්ඨාති.

වතුහාකාරෙති ආපතති. ආපජ්ජති : කායෙන ආපජ්ජති, වාචාය ආපජ්ජති, කායෙන වාචාය ආපජ්ජති, කමමවාචාය ආපජ්ජති. අපරෙතිපි වතුහාකාරෙති ආපතති. ආපජ්ජති : සංකමජේඛි, ගණ්ඤජේඛි, පුග්ගලස්ස සන්තිකෙ, ලිඛිතපාතුහාවෙන. වතුහාකාරෙති ආපතති. වුට්ඨාති : කායෙන වුට්ඨාති, වාචාය වුට්ඨාති, කායෙන වාචාය වුට්ඨාති, කමමවාචාය වුට්ඨාති. අපරෙතිපි වතුහාකාරෙති ආපතති. වුට්ඨාති : සංකමජේඛි, ගණ්ඤජේඛි, පුග්ගලස්ස සන්තිකෙ, ලිඛිතපාතුහාවෙන. සහපටිලාහෙන පුරිමං ජහාති, පච්ඡිමෙ පතිට්ඨාති, විඤ්ඤනනිශො පටිපසංමනනති, පඤ්ඤනනිශො නිරුජ්ඣනති. සහපටිලාහෙන පච්ඡිමං ජහාති, පුරිමෙ පතිට්ඨාති, විඤ්ඤනනිශො පටිපසංමනනති, පඤ්ඤනනිශො නිරුජ්ඣනති, වතස්සො වොදනා;

සීලවිපතනියා වොදෙති, ආචාරවිපතනියා වොදෙති, දිට්ඨිවිපතනියා වොදෙති, ආජීවවිපතනියා වොදෙති. වාතාරො පරිවාසා: පටිච්ඡන්ත-පරිවාසො, අපටිච්ඡන්තපරිවාසො, සුඛිත්තපරිවාසො, සමොධානපරිවාසො. වාතාරො මානත්තා: පටිච්ඡන්තමානත්තං, අපටිච්ඡන්තමානත්තං, පකඛමානත්තං, සමොධානමානත්තං. වාතාරො මානත්ත-චාරිකස්ස භික්ඛුනො රත්තිච්ඡේද: සභවාසො, විප්පවාසො, අනාරොචනා, උභො ගණේ වරති. වත්තාරො සාමුකකාසා. වත්තාරො පටිග්ගනිත-පරිභොගා: යාවකාලිකං, යාමකාලිකං, සත්තාභකාලිකං, යාවජීවිකං. වාතාරි මහාවිකවාති: ගුප්ථො, මුග්ගං, ජාරිකා, මහතිකා. වාතාරි කම්මාති: අපලොකකම්මං, ඤාතිකම්මං, ඤාතිදුතියකම්මං, ඤාති-වතුඤ්ඤාකම්මං. අපරාතිපි වාතාරි කම්මාති: අධිමෙත වග්ගකම්මං, අධිමෙත සමග්ගකම්මං, ධිමෙත වග්ගකම්මං, ධිමෙත සමග්ගකම්මං. වසංසො විපතනියො: සීලවිපතනි, ආචාරවිපතනි, දිට්ඨිවිපතනි, ආජීව-විපතනි. වත්තාරි අධිකරණාති: විවාදාධිකරණං, අනුවාදාධිකරණං, ආපත්තාධිකරණං, කිව්වාධිකරණං. වත්තාරො පරිසද්ධසනා: භික්ඛු දුස්සිලො පාපධිමො පරිසද්ධසනො, භික්ඛුනී දුස්සිලා පාපධිමා පරිසද්ධසනා, උපාසකො දුස්සිලො පාපධිමො පරිසද්ධසනො, උපාසිකා දුස්සිලා පාපධිමා පරිසද්ධසනා. වාතාරො පරිසංසොගතා: භික්ඛු සීලවා කල්‍යාණධිමො පරිසංසොගතො, භික්ඛුනී සීලවතී කල්‍යාණධිමා පරිසංසොගතා, උපාසකො සීලවා කල්‍යාණ ධිමො පරිසංසොගතො, උපාසිකා සීලවතී කල්‍යාණධිමා පරිසංසොගතා.

අත්ථාපතනි ආගන්තුකො ආපජ්ජති නො ආවාසිකො. අත්ථාපතනි ආවාසිකො ආපජ්ජති නො ආගන්තුකො. අත්ථාපතනි ආගන්තුකො වෙව ආපජ්ජති ආවාසිකො ව. අත්ථාපතනි නෙව ආගන්තුකො ආපජ්ජති නො ආවාසිකො. අත්ථාපතනි ගම්මකො ආපජ්ජති නො ආවාසිකො. අත්ථාපතනි ආවාසිකො ආපජ්ජති නො ගම්මකො. අත්ථාපතනි ගම්මකො වෙව ආපජ්ජති ආවාසිකො ව. අත්ථාපතනි නෙව ගම්මකො ආපජ්ජති නො ආවාසිකො. අත්ථි වජ්ඣනානත්තතා නො ආපත්තිනානත්තතා. අත්ථි ආපත්ති නානත්තතා නො වජ්ඣනානත්තතා. අත්ථි වජ්ඣනානත්තතා වෙව ආපත්තිනානත්තතා ව. අත්ථි නෙව වජ්ඣනානත්තතා නො ආපත්තිනානත්තතා. අත්ථි වජ්ඣසභාගතා නො ආපත්තිසභාගතා. අත්ථි ආපත්තිසභාගතා නො වජ්ඣසභාගතා. අත්ථි වජ්ඣසභාගතා වෙව ආපත්තිසභාගතා ව. අත්ථි නෙව වජ්ඣසභාගතා නො ආපත්තිසභාගතා. අත්ථාපතනි උපජ්ඣායො ආපජ්ජති නො සද්ධිවිහාරිකො. අත්ථාපතනි සද්ධිවිහාරිකො ආපජ්ජති නො උපජ්ඣායො. අත්ථාපතනි උපජ්ඣායො වෙව ආපජ්ජති සද්ධිවිහාරිකො ව. අත්ථාපතනි නෙව උපජ්ඣායො ආපජ්ජති නො සද්ධිවිහාරිකො. අත්ථාපතනි ආවරිගො ආපජ්ජති නො අනෙකවාසිකො. අත්ථාපතනි අනෙකවාසිකො ආපජ්ජති නො ආවරිගො. අත්ථාපතනි ආවරිගො වෙව ආපජ්ජති අනෙකවාසිකො ව.

අත්ථාපතනි තෙව අචරියො අපඡ්ඡති නො අනොච්ඡාසිනො. චතතොරො පච්චයා අත්ථාපතනි වස්සවෙද්දස්ස : සබ්බො වා භිනෙතො නොති, සබ්බං භිඤ්ඤාමා වා නොනති, ජීවිතනන්දයො වා නොති, බ්‍රහ්මවර්ගනන්දයො වා. වග්ගාරි වරිද්ධවර්තනාති : මුසාවාදො, පිසුණා වාවා, ඵරුසා වාවා, සමථපඤ්ඤා, වග්ගාරි වරිද්ධවර්තනාති : සමච්චාවා, අපිසුණා වාවා, අඤ්ඤා වාවා, මනනා භාසා. අත්ථි ආදියනෙතො ගරුකං අපතනං අපඡ්ඡති, පයොජෙතො ලුහුකං. අත්ථි ආදියනෙතො ලුහුකං අපතනං අපඡ්ඡති, පයොජෙතො ගරුකං. අත්ථි ආදියනෙතොපි පයොජෙතොපි ගරුකං අපතනං අපඡ්ඡති. අත්ථි ආදියනෙතොපි පයොජෙතොපි ලුහුකං අපතනං අපඡ්ඡති.

අත්ථි පුග්ගලො අභිවාදනාරහො නො පච්චුට්ඨානාරහො. අත්ථි පුග්ගලො පච්චුට්ඨානාරහො නො අභිවාදනාරහො. අත්ථි පුග්ගලො අභිවාදනාරහො වෙව පච්චුට්ඨානාරහො ව. අත්ථි පුග්ගලො තෙව අභිවාදනාරහො නො පච්චුට්ඨානාරහො. අත්ථි පුග්ගලො ආසනාරහො නො අභිවාදනාරහො. අත්ථි පුග්ගලො අභිවාදනාරහො නො ආසනාරහො. අත්ථි පුග්ගලො ආසනාරහො වෙව අභිවාදනාරහො ව. අත්ථි පුග්ගලො තෙව ආසනාරහො නො අභිවාදනාරහො. අත්ථාපතනි කාලෙ අපඡ්ඡති නො විකාලෙ. අත්ථාපතනි විකාලෙ අපඡ්ඡති නො කාලෙ. අත්ථාපතනි කාලෙ වෙව අපඡ්ඡති විකාලෙ ව. අත්ථාපතනි තෙව කාලෙ අපඡ්ඡති නො විකාලෙ. අත්ථි පටිග්ගහිතං කාලෙ කප්පති නො විකාලෙ. අත්ථි පටිග්ගහිතං විකාලෙ කප්පති නො කාලෙ. අත්ථි පටිග්ගහිතං කාලෙ වෙව කප්පති විකාලෙ ව. අත්ථි පටිග්ගහිතං තෙව කාලෙ කප්පති නො විකාලෙ. අත්ථාපතනි පච්චනතිමෙසු ජනපදෙසු අපඡ්ඡති නො මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු අත්ථාපතනි මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු අපඡ්ඡති නො පච්චනතිමෙසු ජනපදෙසු. අත්ථාපතනි පච්චනතිමෙසු ජනපදෙසු වෙව අපඡ්ඡති මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු ව. අත්ථාපතනි තෙව පච්චනතිමෙසු ජනපදෙසු අපඡ්ඡති නො මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු. අත්ථි පච්චනතිමෙසු ජනපදෙසු කප්පති නො මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු. අත්ථි මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු කප්පති නො පච්චනතිමෙසු ජනපදෙසු. අත්ථි පච්චනතිමෙසු ජනපදෙසු වෙව කප්පති මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු ව. අත්ථි තෙව පච්චනතිමෙසු ජනපදෙසු කප්පති නො මජ්ඣිමෙසු ජනපදෙසු. අත්ථාපතනි අනෙතො අපඡ්ඡති නො බිති. අත්ථාපතනි බිති අපඡ්ඡති නො අනෙතො. අත්ථාපතනි අනෙතො වෙව අපඡ්ඡති බිති ව. අත්ථාපතනි අනෙතොසීමාය අපඡ්ඡති නො බිහිසීමාය. අත්ථාපතනි බිහිසීමාය අපඡ්ඡති නො අනෙතොසීමාය. අත්ථාපතනි අනෙතොසීමාය වෙව අපඡ්ඡති බිහිසීමාය ව. අත්ථාපතනි තෙව අනෙතොසීමාය අපඡ්ඡති නො බිහිසීමාය. අත්ථාපතනි ගාමෙ අපඡ්ඡති නො අරඤ්ඤෙ. අත්ථාපතනි අරඤ්ඤෙ අපඡ්ඡති නො ගාමෙ. අත්ථාපතනි ගාමෙ වෙව අපඡ්ඡති අරඤ්ඤෙ ව. අත්ථාපතනි තෙව ගාමෙ අපඡ්ඡති නො අරඤ්ඤෙ.

වතසො වොදනා: වජ්‍රසද්‍රස්සනා, ආපතතිසද්‍රස්සනා, සංවාස පටිකෙකපො, සාමිවිපටිකෙකපො. වතතාරෙ පුබ්බකිච්චා, වතතාරෙ පත්තකාලා, වතතාරි අතඤ්ඤපාවිතතියාති. වතසො භික්ඛුසමු-
තිසො. වතතාරි අගතිගමනාති: ඡද්‍රගතිං ගව්ඡති, ද්‍රෙසාගතිං ගව්ඡති, මොහාගතිං ගව්ඡති, හයාගතිං ගව්ඡති. වතතාරි නාගතිගමනාති: න ඡද්‍රගතිං ගව්ඡති, න ද්‍රෙසාගතිං ගව්ඡති, න මොහාගතිං ගව්ඡති, න හයාගතිං ගව්ඡති. වතුහමෙගති සමන්තාගතො අලජ්ජි භික්ඛු සඛ්ඝං භිද්දති: ඡද්‍රගතිං ගව්ඡන්තො, ද්‍රෙසාගතිං ගව්ඡන්තො, මොහාගතිං ගව්ඡන්තො, හයාගතිං ගව්ඡන්තො. වතුහමෙගති සමන්තාගතො පෙසලො භික්ඛු භින්නං සඛ්ඝං සමිග්ගං කරෙති: න ඡද්‍රගතිං ගව්ඡන්තො, න ද්‍රෙසාගතිං ගව්ඡන්තො, න මොහාගතිං ගව්ඡන්තො, න හයාගතිං ගව්ඡන්තො. වතුහමෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො විතයො න පුච්ඡි තබ්බො: ඡද්‍රගතිං ගව්ඡති, ද්‍රෙසාගතිං ගව්ඡති, මොහාගතිං ගව්ඡති, හයාගතිං ගව්ඡති. වතුහමෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා විතයො න පුච්ඡි තබ්බො: ඡද්‍රගතිං ගව්ඡති, ද්‍රෙසාගතිං ගව්ඡති, මොහාගතිං ගව්ඡති, හයාගතිං ගව්ඡති. වතුහමෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො විතයො න විස්සජේතබ්බො: ඡද්‍රගතිං ගව්ඡති, ද්‍රෙසාගතිං ගව්ඡති, මොහාගතිං ගව්ඡති, හයාගතිං ගව්ඡති. වතුහමෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා විතයො න විස්සජේතබ්බො: ඡද්‍රගතිං ගව්ඡති, ද්‍රෙසාගතිං ගව්ඡති, මොහාගතිං ගව්ඡති, හයාගතිං ගව්ඡති. වතුහමෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො අනුයොගො න දුතබ්බො: ඡද්‍රගතිං ගව්ඡති, ද්‍රෙසාගතිං ගව්ඡති, මොහාගතිං ගව්ඡති, හයාගතිං ගව්ඡති. වතුහමෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං විතයො න සංකච්ඡාතබ්බො: ඡද්‍රගතිං ගව්ඡති, ද්‍රෙසාගතිං ගව්ඡති, මොහාගතිං ගව්ඡති, හයාගතිං ගව්ඡති. අත්ථාපතති ගිලානො ආපජ්ජති නො අගිලානො, අත්ථාපතති අගිලානො ආපජ්ජති නො ගිලානො, අත්ථාපතති ගිලානො චෙව ආපජ්ජති අගි-
ලානො ව, අත්ථාපතති තෙව ගිලානො ආපජ්ජති නො අගිලානො. වතතාරි අබමිකාති පාතිමොක්ඛට්ඨපනාති. වතතාරි බමිකාති පාති-
මොක්ඛට්ඨපනාතිති.

වතුකකං නිව්ඛිතං.

තස්සද්දනං :-

සකවාචාය කායෙන පසුතො ව අවිත්තකො,
ආපජ්ජන්තො ව කමෙතන වොහාරු වතුරෙ තථා.

භික්ඛුනං භික්ඛුනිතඤ්ච පටික්ඛායෙ ව සමමුඛා,
අජානකාලෙ මජ්ඣෙ ව වුට්ඨාති දුට්ඨා තථා.

පටිලාහා 1 ව වොදනා පටිව්ඤා ව වුච්චති,
මානතතවාට්ඨකා වාපි සාමුක්ඛකංසා පටිග්ගතා.

මහාචිකටකමානි පුන කමමිපතනියො,
අභිකරණො දුස්සීලා ව සොහනාගනානුකොන ව.

ගමකො වජ්ජිකානතතා සභාගුප්ඤ්ඤායෙන ව,
ආචරියො පච්චයා ව දුච්චරිතං සුචරිතං.

ආදියතො පුග්ගලො ව අරහා ආසනෙන ව,
කාලෙ ව කප්පති චෙව පච්චනග්ගේසු කප්පති.

අතො අතො ව සිමාස ගාමෙ ව චොදනාස ව,
පුබ්බකිච්චං පත්තකාලො අනඤ්ඤසමමුඛියො ව.

අනභි නාතති චෙව අලජ්ජි පොසලෙන ව,
පුච්ඡිතබ්බො දුච්චෙ චෙව විසංජ්ජය්‍යා හරා දුච්චෙ;
අනුසොනො ව සාකච්ඡා ගිලානො සපනෙන වා ති.

පඤ්චකවාග්ග

1. පඤ්ච ආපතනියො. පඤ්ච ආපතනිකකායා. පඤ්ච විනිතවජ්ජිති. පඤ්ච කමානි ආනන්තරිකානි. පඤ්ච පුග්ගලා නියතා. පඤ්ච ඡේදනකා ආපතනියො. පඤ්චභාකාරෙහි ආපතනිං ආපජ්ජති. පඤ්ච ආපතනියො මුසාවාදපච්චයා. පඤ්චභාකාරෙහි කමමං න උපෙති : සයං වා කමමං න කතෙති, පරං වා නාඤ්ඤසති, ඡන්දං වා පාරිසුද්ධිං වා න දෙති, කසිරමානෙ කමෙම පටිකෙකාසති, කතෙ වා පන කමෙම අධමමදිට්ඨි නොති. පඤ්චභාකාරෙහි කමමං උපෙති : සයං වා කමමං කතෙති, පරං වා අඤ්ඤසති, ඡන්දං වා පාරිසුද්ධිං වා දෙති, කසිරමානෙ කමෙම න පටිකෙකාසති, කතෙ වා පන කමෙම ධමමදිට්ඨි නොති. පඤ්ච පිණ්ඩපාතිකස්ස භික්ඛුනො කප්පනති : අනාමනනවරො, ගණ්ඨොජනං, පරමපරනොජනං, අනඛිට්ඨානං, අවිකප්පනං. පඤ්චගබ්භෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු උසුඤ්ඤිතපරිඤ්ඤිතො නොති පාපභික්ඛුපි අකුප්පධමොපි : චෙයිසානොවරො වා නොති, විධවාගොවරො වා නොති, පුලලකුමාරිනොවරො වා නොති, පණ්ඩකගොවරො වා නොති, භික්ඛුනිගොවරො වා නොති. පඤ්ච තෙලානි : තිලතෙලං, ඝාෂපතෙලං, මධුකතෙලං, ඵරණ්ඩතෙලං, වෘතතෙලං. පඤ්ච වසානි : අවඡ්චසං, මචඡ්චසං, සුසුකාවසං, සුකරවසං, ගද්ගවසං. පඤ්ච බ්‍යසනානි : ඤාති-බ්‍යසනං, ගොගබ්‍යසනං, රෙගබ්‍යසනං සිලබ්‍යසනං, දිට්ඨිබ්‍යසනං. පඤ්ච සමපදා : ඤාතිසමපදා, ගොගසමපදා, අරෙගසමපදා, සිලසමපදා, දිට්ඨි-සමපදා. පඤ්ච නිශ්ශයපටිපත්තංගදියො උපජ්ඣායමහා : උපජ්ඣායො පකකරොතො වා නොති, විබ්භතොතො වා, කාලකතො වා, පක-සබ්භතොතො වා, ආණ්ඩග්ගෙව පඤ්චමි. පඤ්ච පුග්ගලා න උපසම්පාදෙ-තබ්බා : අධ්‍යානනිතො, අභිනනිතො, වජ්ජිවිපතො, කරණදුක්කට්ඨො, අපරිපුරො. පඤ්ච පංසුකුලානි : සොසානිකං, පාපණ්ණිකං, උඤ්ජරබාසිතං, උපචිකා බාසිතං, අග්ගිදසිං. අපරානිපි පඤ්ච පංසුකුලානි : ගොබාසිතං,

අජබාසීතං, පුප්ඵවරං, ආනිසෙකිකං, ගතපටියාගතං, පඤ්ච අවහාරා: ථෙය්‍යාවහාරො, පසංඝාවහාරො, පරිකප්පාවහාරො, පටිවජ්ජනා-වහාරො, කුසාවහාරො. පඤ්ච මහාවොරු ඤානො සංවිජ්ජමානා ලොකසමිං. පඤ්ච අවිසෂ්ඨජායාති. පඤ්ච අවෙහෙසිනියාති. පඤ්චා-පතනියො කායතො සමුට්ඨගතනි න වාචතො න චිත්තතො. පඤ්චා-පතනියො කායතො ච වාචතො ච සමුට්ඨගතනි න චිත්තතො. පඤ්චා-පතනියො දෙසනාගාමිනියො. පඤ්ච සඛ්ඛා. පඤ්ච පාරිමොක්ඛදොසො. සබ්බපච්චන්ද්‍ර මෙසු ජනපදෙසු විනාශධරපඤ්චමෙන ගණෙන උප-සම්පාදෙතබ්බං. පඤ්ච ආනිසංඝා කඨිනන්දාරො. පඤ්ච කමිසොති යාව තතියෙනෙ. පඤ්චාපතනියො. පඤ්චභානාරොති අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපතති පාරුජීකස්ස. පඤ්චභානාරොති අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපතති පුලලවමයස්ස. පඤ්චභානාරොති අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපතති දුක්ඛ-වස්ස. පඤ්ච අකාපටියාති න පරිභුඤ්ජිතබ්බොති: අදින්නාඤ්ච යොති, අදිදිතාඤ්ච යොති, අකාපටියාඤ්ච යොති, අපට්ඨග්ගිතාඤ්ච යොති, අකතාර්ථිතාඤ්ච යොති. පඤ්ච කපටියාති පරිභුඤ්ජිතබ්බොති: දින්නාඤ්ච යොති, විදින්නාඤ්ච යොති, කපටියාඤ්ච යොති, පට්ඨග්ගිතාඤ්ච යොති, කතාර්ථිතාඤ්ච යොති. පඤ්ච දුකාරි අපුඤ්ඤති පුඤ්ඤ-සම්මතොති ලොකසමිං: මජ්ඣදුකං, සමජ්ඣදුකං, ඉත්ථිදුකං, උසදුකං විත්තකම්මදුකං. පඤ්ච උප්පන්නා දුප්පටිනොදො: උප්පන්නො රුතො දුප්පටිවිනොදො, උප්පන්නො දොතො දුප්පටිවිනොදො, උප්පන්නො මොතො දුප්පටිවිනොදො, උප්පන්නං පටිපාණං දුප්පටිවිනොදො, උප්පන්නං ගම්මවිත්තං දුප්පටිවිනොදො. පඤ්චානිසංඝා සම්මජ්ජනියා: සකච්චතං. පසිද්ධි, පරවිත්තං පසිද්ධි, දෙවතා අත්තමනා යොනති, පාසාදිකසංචිතනිකං කම්මං උපවිතාති, කායස්ස හෙද පරමරණං සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජති. අපරෙඤ්ච පඤ්චානිසංඝා සම්මජ්ජනියා: සකච්චතං. පසිද්ධි, පරවිත්තං. පසිද්ධි, දෙවතා අත්තමනා යොනති, සත්ථු සංඝතං කතං යොති, පටිච්චා ජනතා දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජති.

පඤ්චභෙග්ගති සමන්තාගතො විනයධරො බාලොකේව සබ්බං ගච්ඡති: අත්තතො භාසපරියන්තං න උග්ගණ්ණාති, පරස්ස භාසපරි-යන්තං න උග්ගණ්ණාති, අත්තතො භාසපරියන්තං අනුග්ගණේවා පරස්ස භාසපරියන්තං අනුග්ගණේවා අධිමේමන කාරොති අපටිඤ්ඤය. පඤ්ච-භෙග්ගති සමන්තාගතො විනයධරො පණ්ඩිතොකේව සබ්බං ගච්ඡති: අත්තතො භාසපරියන්තං උග්ගණ්ණාති, පරස්ස භාසපරියන්තං උග්ගණ්ණාති, අත්තතො භාසපරියන්තං උග්ගණේවා පරස්ස භාසපරි-යන්තං උග්ගණේවා ධිමේමන කාරොති පටිඤ්ඤය. අපරෙඤ්ච පඤ්ච-භෙග්ගති සමන්තාගතො විනයධරො බාලොකේව සබ්බං ගච්ඡති: ආපතතිං න ජානාති, ආපතනියා මූලං න ජානාති, ආපතති සමුදයං න ජානාති, ආපතතිතිරෙධං න ජානාති, ආපතතිතිරෙධගාමිනිං පටිපදං න ජානාති. පඤ්චභෙග්ගති සමන්තාගතො විනයධරො පණ්ඩිතොකේව

සඬිං ගව්ණි : ආපතනිං ජානාති, ආපතනිං මූලං ජානාති, ආපතනිං-
සමුදයං ජානාති, ආපතනිනිරෝධං ජානාති, ආපතනිනිරෝධනාමනිං
පටිපදං ජානාති. අපරෙහිපි පඤ්චගමෙනහි සමනනාගතො විනයධරෙ
බාලොඤ්ච සඬිං ගව්ණි : අධිකරණං න ජානාති, අධිකරණස්ස මූලං
න ජානාති, අධිකරණසමුදයං න ජානාති, අධිකරණනිරෝධං න
ජානාති, අධිකරණනිරෝධනාමනිං පටිපදං න ජානාති. පඤ්චගමෙනහි
සමනනාගතො විනයධරෙ පණ්ණිනොඤ්ච සඬිං ගව්ණි : අධිකරණං
ජානාති, අධිකරණස්ස මූලං ජානාති, අධිකරණසමුදයං ජානාති,
අධිකරණනිරෝධං ජානාති, අධිකරණනිරෝධනාමනිං පටිපදං ජානාති.
අපරෙහිපි පඤ්චගමෙනහි සමනනාගතො විනයධරෙ බාලොඤ්ච
සඬිං ගව්ණි : චක්ඛං න ජානාති, නිදුතං න ජානාති, පඤ්ඤතනිං
න ජානාති, අනුපඤ්ඤතනිං න ජානාති, අනුසංඛිවචනපථං න ජානාති.
පඤ්චගමෙනහි සමනනාගතො විනයධරෙ පණ්ණිනොඤ්ච සඬිං
ගව්ණි : චක්ඛං ජානාති, නිදුතං ජානාති, පඤ්ඤතනිං ජානාති,
අනුපඤ්ඤතනිං ජානාති, අනුසංඛිවචනපථං ජානාති. අපරෙහිපි
පඤ්චගමෙනහි සමනනාගතො විනයධරෙ බාලොඤ්ච සඬිං ගව්ණි :
ඤ්ඤතනිං න ජානාති, ඤ්ඤතනිං කරණං න ජානාති, න පුබ්බකුසලො
ගොති, න අපරකුසලො ගොති, අකාලඤ්ඤා ච ගොති. පඤ්ච-
ගමෙනහි සමනනාගතො විනයධරෙ පණ්ණිනොඤ්ච සඬිං ගව්ණි :
ඤ්ඤතනිං ජානාති, ඤ්ඤතනිං කරණං ජානාති, පුබ්බකුසලො ගොති,
අපරකුසලො ගොති, කාලඤ්ඤා ච ගොති. අපරෙහිපි පඤ්චගමෙනහි
සමනනාගතො විනයධරෙ බාලොඤ්ච සඬිං ගව්ණි : ආපත්තානා
පතනිං න ජානාති, ලුහුකගරුකං ආපතනිං න ජානාති, සාවසෙසාන-
වසෙසං ආපතනිං න ජානාති, දුට්ඨිලාදුට්ඨිලං ආපතනිං
න ජානාති, ආවර්ගපරමපරං බො පනස්ස සුග්ගතිතා ගොති න සුමනසි
කතා න සුපධාරිතා. පඤ්චගමෙනහි සමනනාගතො විනයධරෙ පණ්ණි
නොඤ්ච සඬිං ගව්ණි : ආපත්තානාපතනිං ජානාති, ලුහුකගරුකං
ආපතනිං ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපතනිං ජානාති, දුට්ඨිලා-
දුට්ඨිලං ආපතනිං ජානාති, ආවර්ගපරමපරං බො පනස්ස සුග්ගතිතා
ගොති සුමනසි කතා සුපධාරිතා. අපරෙහිපි පඤ්චගමෙනහි සමනනා-
ගතො විනයධරෙ බාලොඤ්ච සඬිං ගව්ණි : ආපත්තානාපතනිං න
ජානාති, ලුහුකගරුකං ආපතනිං න ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං
ආපතනිං න ජානාති, දුට්ඨිලාදුට්ඨිලං ආපතනිං න ජානාති, උභයාති
බො පනස්ස පාතිමොක්ඛාති න විඤ්ඤාන සමාගතාති ගොතනි න
සුචිතතනාති න සුපචතනිති න සුචිතිච්ඡිතාති සුතතසො අනුබ්බසං-
නසො. පඤ්චගමෙනහි සමනනාගතො විනයධරෙ පණ්ණිනොඤ්ච
සඬිං ගව්ණි. ආපත්තානාපතනිං ජානාති, ලුහුකගරුකං ආපතනිං
ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපතනිං ජානාති, දුට්ඨිලාදුට්ඨිලං
ආපතනිං ජානාති, උභයාති බො පනස්ස පාතිමොක්ඛාති විඤ්ඤාන
සමාගතාති ගොතනි සුචිතතනාති සුපචතනිති සුචිතිච්ඡිතාති සුතතසො

අනුබ්‍යසැප්තං. අපරෙහිපි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතො විනයධරො
 බාලොතෙව සංඛං ගව්ඡති : ආපත්තානාපත්තිං න ජානාති, ලුහුක-
 ගරුකං ආපත්තිං න ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං න ජානාති,
 දුට්ඨලොදුට්ඨලං ආපත්තිං න ජානාති, අධිකරණෙව න විනිවර්ශ-
 කුසලො හොති. පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතො විනයධරො පණ්ඩිතො
 තෙව සංඛං ගව්ඡති : ආපත්තානාපත්තිං ජානාති, ලුහුකගරුකං
 ආපත්තිං ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං ජානාති, දුට්ඨලො-
 දුට්ඨලං ආපත්තිං ජානාති, අධිකරණෙව විනිවර්ශකුසලො හොති.
 පඤ්ච ආරඤ්ඤානා : මන්දානා මොමුහතා ආරඤ්ඤානො හොති,
 පාපිවේෂා ඉච්ඡාපකතො ආරඤ්ඤානො හොති, උමාදා විතතකෙඛපා
 ආරඤ්ඤානො හොති, වණ්ණිකං බුද්ධෙහි බුද්ධසාවකෙහිති ආරඤ්ඤානො
 හොති. අපි ච : අපිච්ඡෙදෙඤ්ඤව නිසාය සන්තුට්ඨිඤ්ඤව නිසාය
 සලලෙඛෙඤ්ඤව නිසාය පටිවේකෙඤ්ඤව නිසාය ඉදමනිතෙඤ්ඤව
 නිසාය අරඤ්ඤානො හොති.

පඤ්ච පිණ්ඩපාතිනා - පෙ - පඤ්ච පංසුකුලිකා - පෙ - පඤ්ච රුක-
 මූලිකා - පෙ - පඤ්ච කොසාතිනා - පෙ - පඤ්ච අබ්‍යාසාසිකා - පෙ - පඤ්ච
 තෙව්වරිකා - පෙ - පඤ්ච සපදානවාරිකා - පෙ - පඤ්ච නෙසජ්ජිකා - පෙ -
 පඤ්ච යජාංසථිකා - පෙ - පඤ්ච ඵකාසතිකා - පෙ - පඤ්ච බලපපථා-
 හතතිකා - පෙ - පඤ්ච පතනපිණ්ඩිකා : මන්දානා මොමුහතා පතන-
 පිණ්ඩිකො හොති, පාපිවේෂා ඉච්ඡාපකතො පතනපිණ්ඩිකො හොති,
 උමාදා විතතකෙඛපා පතනපිණ්ඩිකො හොති, වණ්ණිකං බුද්ධෙහි බුද්ධ-
 සාවකෙහිති පතනපිණ්ඩිකො හොති. අපි ච : අපිච්ඡෙදෙඤ්ඤව නිසාය
 සන්තුට්ඨිඤ්ඤව නිසාය සලලෙඛෙඤ්ඤව නිසාය පටිවේකෙඤ්ඤව
 නිසාය ඉදමනිතෙඤ්ඤව නිසාය පතනපිණ්ඩිකො හොති. පඤ්ච-
 ගඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛුනා තාතිසසිතො වජ්ඣබ්බං උපොසථං
 න ජානාති, උපොසථකමමං න ජානාති, පාතිමොක්ඛං න ජානාති,
 පාතිමොක්ඛද්දෙසං න ජානාති, උභතපඤ්චවෙසො හොති. පඤ්ච-
 ගඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛුනා අතිසසිතො වජ්ඣබ්බං උපොසථං
 ජානාති, උපොසථකමමං ජානාති, පාතිමොක්ඛං ජානාති, පාතිමොක්ඛ-
 ද්දෙසං ජානාති, පඤ්චවෙසො වා හොති අතිරෙකපඤ්චවෙසො වා.
 අපරෙහිපි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛුනා තාතිසසිතො
 වජ්ඣබ්බං : පචාරණං න ජානාති, පචාරණකමමං න ජානාති, පාති-
 මොක්ඛං න ජානාති, පාතිමොක්ඛද්දෙසං න ජානාති, උභතපඤ්චවෙසො
 හොති, පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛුනා අතිසසිතො වජ්ඣබ්බං :
 පචාරණං ජානාති, පචාරණකමමං ජානාති, පාතිමොක්ඛං ජානාති,
 පාතිමොක්ඛද්දෙසං ජානාති, පඤ්චවෙසො වා හොති, අතිරෙකපඤ්ච-
 වෙසො වා. අපරෙහිපි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛුනා
 තාතිසසිතො වජ්ඣබ්බං : ආපත්තානාපත්තිං න ජානාති, ලුහුකගරුකං
 ආපත්තිං න ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං න ජානාති,
 දුට්ඨලොදුට්ඨලං ආපත්තිං න ජානාති, උභතපඤ්චවෙසො හොති.

පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතෙන භික්ෂුනා අතිස්සිතො වත්ථබ්බං:
 ආපත්තානාපත්තිං ජානාති, ලුත්තගරුකං ආපත්තිං ජානාති, සාවනෙසා
 නවසෙසං ආපත්තිං ජානාති, දුට්ඨලලාදුට්ඨලලං ආපත්තිං ජානාති,
 පඤ්චවය්සො වා හොති අතිරේකපඤ්චවය්සො වා. පඤ්චග්ගෙහි
 සමන්තාගතො භික්ෂුනියා නාතිස්සිතො වත්ථබ්බං: උපොසථං න
 ජානාති, උපොසථකමමං න ජානාති, පාතීමොකං න ජානාති,
 පාතීමොකනුද්දෙසං න ජානාති, උග්ගපඤ්චවය්සො හොති. පඤ්චග්ගෙහි
 සමන්තාගතො භික්ෂුනියා අතිස්සිතො වත්ථබ්බං: උපොසථං ජානාති,
 උපොසථකමමං ජානාති, පාතීමොකං ජානාති, පාතීමොකනුද්දෙසං
 ජානාති, පඤ්චවය්සො වා හොති අතිරේකපඤ්චවය්සො වා. අපරෙතිපි
 පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ෂුනියා නාතිස්සිතො වත්ථබ්බං:
 පවාරණං න ජානාති, පවාරණකමමං න ජානාති, පාතීමොකං න
 ජානාති, පාතීමොකනුද්දෙසං න ජානාති, උග්ගපඤ්චවය්සො හොති.
 පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ෂුනියා අතිස්සිතො වත්ථබ්බං.
 පවාරණං ජානාති, පවාරණකමමං ජානාති, පාතීමොකං ජානාති,
 පාතීමොකනුද්දෙසං ජානාති, පඤ්චවය්සො වා හොති අතිරේකපඤ්චවය්සො
 වා. අපරෙතිපි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ෂුනියා නාතිස්සිතො
 වත්ථබ්බං: ආපත්තානාපත්තිං න ජානාති, ලුත්තගරුකං ආපත්තිං න
 ජානාති, සාවනෙසානවසෙසං ආපත්තිං න ජානාති, දුට්ඨලලාදුට්ඨලලං
 ආපත්තිං න ජානාති, උග්ගපඤ්චවය්සො හොති. පඤ්චග්ගෙහි සමන්තා-
 ගතො භික්ෂුනියා අතිස්සිතො වත්ථබ්බං: ආපත්තානාපත්තිං ජානාති
 ලුත්තගරුකං ආපත්තිං ජානාති, සාවනෙසානවසෙසං ආපත්තිං
 ජානාති, දුට්ඨලලාදුට්ඨලලං ආපත්තිං ජානාති, පඤ්චවය්සො වා හොති,
 අතිරේකපඤ්චවය්සො වා. පඤ්ච ආදීනවා අපාසාදිකො: අත්තාපි අත්තානං
 උපවදති, අනුච්චි වීඤ්ඤා ගරහනති, පාපකො කිත්තිඤ්ඤො
 අබ්බුග්ගවත්ති, සම්මුල්ලො කාලං කරොති, නායස්ස හෙද පරමමරණා
 අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං තීරයං උපපජ්ජති. පඤ්චාතිසංසා පාසාදිකො
 අත්තාපි අත්තානං න උපවදති, අනුච්චි වීඤ්ඤා පසංසනති, කල්යාණො
 කිත්තිඤ්ඤො අබ්බුග්ගවත්ති. අසම්මුල්ලො කාලං කරොති, නායස්ස හෙද
 පරමමරණා සුගතිං සංගං ලොකං උපපජ්ජති. අපරෙපි පඤ්ච ආදීනවා
 අපාසාදිකො: අපසංසනා න පපසිදනති, පසංසනානං චකච්චානං
 අඤ්ඤාප්තං හොති, සජ්ඣසාසනං අකතං හොති, පච්ඡිමා ජනතා
 දිට්ඨානුගතිං තාපජ්ජති, විතූමස්ස තාපසිදත්. පඤ්චාතිසංසා පාසා-
 දිකො: අපසංසනා පසිදනති, පසංසනානං භියෙසාභාවාය හොති,
 සජ්ඣසාසනං කතං හොති, පච්ඡිමා ජනතා දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජති,
 විතූමස්ස පසිදති.

පඤ්ච ආදීනවා කුලුපකො: අනාමත්තවාගෙ ආ ජ්ජති, රතො
 නිඤ්ජාය ආපජ්ජති, පච්චිකො ආතො ආපජ්ජති, භොග්ගාමස්ස
 උත්තරං ඡපපඤ්ච වාචාති ධම්මං දෙවොනො ආපජ්ජති, කාමසංකප-
 බ්බුලො ව විගරති. පඤ්ච ආදීනවා කුලුපකස්ස භික්ෂුනො අතිරේකං

කුලෙසු සාසවංශය විහරතො : මානුගාමස්ස අභිණ්‍යදස්සනං, දස්සනෙ
සති සංසග්ගො, සංසග්ගෙ සති විස්සාසො, විස්සාසෙ සති ඔත්තාරො.
මඤ්ඤාචාරාදස්සනං භික්ඛුනො පාරිකාශිං :- අනභිජ්ජතො වා බ්‍රහ්ම-
චරියං, චරියසති, අඤ්ඤාතරං වා සංගිලිට්ඨං. ආපතතිං ආපජ්ජස්සති,
සිකං වා පච්චන්ධාය භිත්තායාචන්තිස්සතිති. පඤ්ච ඛිජාති : මුලඛිජං,
බහුඛිජං, ඵලඛිජං, අග්ගඛිජං, ඛිජඛිජඤ්ඤාච පඤ්චමං. පඤ්චති
සමණකපෙපති ඵලං පරිභුඤ්ජිතබ්බං : අග්ගිපරිචිතං, සත්ථපරිචිතං,
නබපරිචිතං, අඛිජං, තිබ්බට්ඨඛිජඤ්ඤාච පඤ්චමං. පඤ්ච විසුද්ධියො:
තිද්දනං උද්දිසිත්වා අවසෙසං සුතෙන සාවෙතබ්බං, අයං පඨමා විසුද්ධි.
තිද්දනං උද්දිසිත්වා වතතාරි පාරුජ්ඣාති උද්දිසිත්වා අවසෙසං සුතෙන
සාවෙතබ්බං. අයං දුතියා විසුද්ධි. තිද්දනං උද්දිසිත්වා වතතාරි පාරුජ්ඣාති
උද්දිසිත්වා තෙරස සංඝාදිකෙතෙ උද්දිසිත්වා අවසෙසං සුතෙන සාවෙ-
තබ්බං. අයං තතියා විසුද්ධි. තිද්දනං උද්දිසිත්වා වතතාරි පාරුජ්ඣාති
උද්දිසිත්වා තෙරස සංඝාදිකෙතෙ උද්දිසිත්වා ඤේ අනිග්ගෙ උද්දිසිත්වා
අවසෙසං සුතෙන සාවෙතබ්බං. අයං චතුර්තා විසුද්ධි. විත්තාරෙනෙව
පඤ්චමි. අපරාධි පඤ්ච විසුද්ධියො : සුභතුව්‍යදෙකො, පාරිසුද්ධිඋපො-
සපො, අබ්බිතානුපොසපො, පචාරණා, සාමග්ගිඋපොසපොසෙව
පඤ්චමො. පඤ්චාතිසංඝා විනයධරෙ : අත්තතො සිලකතනො සුභතො
තොති සුරකතො, කුතකුළවාපකතානං පටිසරණං තොති, විසාරදො
සංඝමජ්ජෙති චොගරති, පච්චන්තිතෙ සහධමෙතෙ සුනික්ඛතිතං
නිග්ගණනාති, සද්ධම්මට්ඨිතිතා පටිපනොතො තොති. පඤ්ච අධම්මිකාති
පාතිමොක්ඛට්ඨපනාති. පඤ්ච ධම්මිකාති පාතිමොක්ඛට්ඨපනාතිති.

පඤ්චකං නිවසිතං.

තස්සද්දනං :-

ආපතති ආපතතික්ඛන්තො විනිතා නන්තරෙන ව,
පුග්ගලචේදනා චෙව ආපජ්ජති ව පච්චයා.

න උපෙති උපෙති ව කප්පනාචස්සධිකිතෙලං ව,
වසං බ්‍රහ්ම සමපද පස්සද්ධි පුග්ගලෙන ව.

සොසාතිකං බාසිතඤ්ච ඵෙය්‍යං වොරෙ පවුච්චති,¹
අවිස්සජ්ජි අවෙහිසිති කායතො කායවාතො.

දෙසනා සංඝඋද්දෙසා පච්චනති කසිතෙන ව,
කම්මොති යාව තතිසං පාරුජ්ඣා ඵුලල දුක්ඛං.

අකප්පියං කප්පියඤ්ච අපුඤ්ඤා දුචිතොදයා,
සමමජ්ජති අපරෙ ව භාගං ආපතති මෙව ව.

අධිකරණං වජ්ඣ ඤාතති ආපතතා උභයාති ව,
ලුහකට්ඨමකා ඵතෙ කණ්ණසුක්ඛා විජානථ.

අරඤ්ඤං පිණ්ඩපාතඤ්ඤං පංසුරුකකස්සසාතිකා,
අබොධාසංඝො විවරඤ්ඤං සපදාන නිසංඝිකා ¹

අක්ඛි බලු පච්ඡාපි පතඤ්ඤානි මෙව ව,
උපොසඨං පවාරණං ආපතනානාපතති පි ව.

කණ්ණසුකකපදා එතෙ හිකුන්තිනමපි තෙ තථා,
අපාසාදිකපාසාදි තථෙව අපරෙ දුවෙ.

කුලුපතෙ අතිවෙලං ටිජං සමණකපා ව,
විසුද්ධි අපරෙ වෙව විනයා ධම්මකෙන ව;
ධම්මකා ව තථා වුත්තා නිට්ඨිතා සුද්ධි පඤ්ඤානාති.

ජකානවාගේ.

1. ඡ අගාරවා. ඡ ගාරවා. ඡ විනිතවජ්ජුති. ඡ සාමිවිශො. ඡ ආපතතිසමුට්ඨානා. ඡ ඡේදනකා ආපතතිශො. ඡගාභාරෙහි ආපතතිං ආපජ්ජති. ඡ ආතිසංඝා විනයධරෙ. ඡ පරමාති. ඡාරතතං තිව්වරෙන විප්පවසිතබ්බං. ඡ විවරුති. ඡ රජනාති. ඡ ආපතතිශො භායො ව විත්තතො ව සමුට්ඨානනි න වාචතො. ඡ ආපතතිශො වාචතො ව විත්තතො ව සමුට්ඨානනි න භායො. ඡ ආපතතිශො භායො ව වාචතො ව විත්තතො ව සමුට්ඨානනි. ඡ කම්මාති. ඡ විවාදමුලාති. ඡ අනුවාදමුලාති. ඡ සාරණීයධම්මා. දීඝතො ඡ විදජ්ජිශො සුගත විදජ්ජිශා. නිරිශං ඡ විදජ්ජිශො. ඡ නිසංසපටිප්පස්සද්ධිශො ආවට්ඨිමා ඡ නගාතෙ අනුපඤ්ඤානතිශො. විප්පානවිවරං ආදාය පකකමති. විකප්පවිවරං සමාදාය පකකමති.

ඡගබ්බෙහි සමන්තාගතෙන හිකුන්තා උපසම්පාදෙතබ්බං, නිසංසො දතබ්බො, සාමිඤ්ඤෙ උපට්ඨාපෙතබ්බො: අසෙකෙන සීලකිකුකෙන සමන්තාගතො ගොති, අසෙකෙන සමාධිකිකුකෙන සමන්තාගතො ගොති, අසෙකෙන පඤ්ඤකිකුකෙන සමන්තාගතො ගොති, අසෙකෙන විමුත්තිකිකුකෙන සමන්තාගතො ගොති, අසෙකෙන විමුත්තිඤ්ඤාදස්සනකෙකිකුකෙන සමන්තාගතො ගොති. දසවස්සො වා ගොති අතිරෙකදසවස්සො වා.

අපරෙහිපි ඡගබ්බෙහි සමන්තාගතෙන හිකුන්තා උපසම්පාදෙතබ්බං, නිසංසො දතබ්බො, සාමිඤ්ඤෙ උපට්ඨාපෙතබ්බො: අතතනා අසෙකෙන සීලකිකුකෙන සමන්තාගතො ගොති, පරං අසෙකෙන සීලකිකුකෙන සමාදායො, අතතනා අසෙකෙන සමාධිකිකුකෙන සමන්තාගතො ගොති, පරං අසෙකෙන සමාධිකිකුකෙන සමාදායො, අතතනා අසෙකෙන පඤ්ඤකිකුකෙන සමන්තාගතො ගොති, පරං අසෙකෙන පඤ්ඤකිකුකෙන සමාදායො, අතතනා අසෙකෙන විමුත්තිකිකුකෙන සමන්තාගතො ගොති, පරං අසෙකෙන විමුත්තිකිකුකෙන

සමාදපෙතා, අත්තනා අසෙකෙන විමුත්තිඤ්ඤාදස්සනකකඤ්ඤා සමන්තාගතො හොති පරං අසෙකෙ විමුත්තිඤ්ඤාදස්සනකකඤ්ඤා සමාදපෙතා දසවස්සො වා හොති අතිරෙකදසවස්සො වා.

අපරෙහිපි ඡහබ්බෙහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං, නිස්සයො දාතබ්බො, සාමිණේරෙ උපට්ඨාපෙතබ්බො: සද්ධො හොති, ගිරිමා හොති, ඔත්තප්පි හොති, ආරඬ්ඨවිර්ථො හොති, උපට්ඨිතසති නොති, දසවස්සො වා හොති අතිරෙකදසවස්සො වා.

අපරෙහිපි ඡහබ්බෙහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං, නිස්සයො දාතබ්බො, සාමිණේරෙ උපට්ඨාපෙතබ්බො: න අබ්බිලො සීල-විපතො හොති, න අඤ්ඤාචාරෙ ආචාරවිපතො හොති, න අතිදිට්ඨියා දිට්ඨිවිපතො හොති, බහුස්සුතො හොති, පඤ්ඤා වා හොති, දසවස්සො වා හොති අතිරෙකදසවස්සො වා.

අපරෙහිපි ඡහබ්බෙහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං, නිස්සයො දාතබ්බො, සාමිණේරෙ උපට්ඨාපෙතබ්බො: පටිබලො හොති අනෙතවාසිං වා සද්ධිවිහාරිං වා ගිලානං උපට්ඨාතුං වා උපට්ඨාපෙතුං වා, අනභිරතං වූපකාසෙතුං වා වූපකාසාපෙතුං වා, උපපන්නං කුකකුචං ධම්මතො විනොදෙතුං, ආපතනිං ජානාති, ආපතනිවුට්ඨානං ජානාති, දසවස්සො වා හොති අතිරෙකදසවස්සො වා.

අපරෙහිපි ඡහබ්බෙහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං, නිස්සයො දාතබ්බො, සාමිණේරෙ උපට්ඨාපෙතබ්බො: පටිබලො හොති අනෙතවාසිං වා සද්ධිවිහාරිං වා ආභිසම්චාරිකාය සික්ඛාය සික්ඛාපෙතුං, ආදිබ්බභවරිසිකාය සික්ඛාය විනෙතුං, අභිධම්ම විනෙතුං, අභිච්ඡායෙ විනෙතුං, උපපන්නං දිට්ඨිගතං ධම්මතො විවෙචෙතුං, දසවස්සො වා හොති අතිරෙකදසවස්සො වා.

අපරෙහිපි ඡහබ්බෙහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං, නිස්සයො දාතබ්බො, සාමිණේරෙ උපට්ඨාපෙතබ්බො: ආපතනිං ජානාති, අනාපතනිං ජානාති, ලහුකං ආපතනිං ජානාති, ගරුකං ආපතනිං ජානාති, උභයානි බො පනස්ස පාඨමොක්ඛානි විජාරෙන සවාගතානි හොතති සුචිතතානි සුප්පවතනීනි සුචිතිවර්තනීනි සුත්තසො අනු-බ්‍යක්ඛන්තො, දසවස්සො වා හොති, අතිරෙකදසවස්සො වා. ඡ අධම්මිකානි පාඨමොක්ඛාපතනී. ඡ ධම්මිකානි පාඨමොක්ඛාප-තනීනි.

තස්සදානං :-

අභාරවා භාරවා ව චිනිතා සාම්මිපි ව,
සමුට්ඨානා ඡේදනා චෙව ආකාරානිසංසෙන ව.

පරමානි ඡ ජාරතතං මිවරං රජනානි ව,
කායතො විතතතො වාපි වාචතො විතතතොපි ව.

කායවාචා විතතතො ව කම්මවිවාදමෙව ව,
අනුවාද දිස්සො ව තිරිසං නිස්සයෙන ව.

අනුපඤ්ඤානි ආදය සමාදය තථෙව ව,
අසෙකෙඛ සමාදපෙතා සද්ධො අභිසිලෙන ව,
ගිලානාභිසමාවාරි ආපතතාධම්මධම්මකාභි.

සත්තකම්මාදේ.

1. සත්ත ආපතනියො; සත්ත ආපතනි ඛණ්ඩා; සත්ත චිනිතවජ්ජුති; සත්ත සාම්මිපො; සත්ත අධම්මිකා පටිඤ්ඤානකරණා; සත්ත ධම්මිකා පටිඤ්ඤානකරණා; සත්තනතං අනාපතනි සත්තනතං ආපතනි සත්තානකරණීයෙන ගන්තුං; සත්තානිසංසා විනයධරෙ; සත්ත පරමානි; සත්තමෙ අරුණුග්ගනිනෙ නිස්සග්ගයං නොති; සත්ත සමථා; සත්තකම්මානි; සත්ත ආමිකධ්මිකානි; තිරිසං සත්තනතරා; ගණනොජතෙ සත්ත අනුපඤ්ඤානතියො; නෙසජජාති පටිග්ගහෙත්වා සත්තාගපරමං සනතිධිකාරකං පටිභුඤ්ජිතබ්බානි; කතවිවරං ආදය පක්කමති; කතවිවරං සමාදය පක්කමති; භික්ඛුස්ස න නොති ආපතනි දට්ඨබ්බා; භික්ඛුස්ස නොති ආපතනි දට්ඨබ්බා; භික්ඛුස්ස නොති ආපතනි පටිකානබ්බා; සත්තඅධම්මිකානි පාතිමොක්ඛාපතානි; සත්ත ධම්මිකානි පාතිමොක්ඛාපතානි.

සත්තභවෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු විනයධරෙ නොති : ආපතනි ජානාති, අනාපතනි ජානාති, ලුහුකං ආපතනි ජානාති, ගරුකං ආපතනි ජානාති, සීලවා නොති පාඨමොක්ඛාසංවරසංවුච්ඡො විහරති, ආචාරගොචරසම්පන්නො අණුමතෙනසු චජේජසු භයදස්සාවි සමාදය සිකති සිකතිපදෙසු, වතුනතං ක්කානානං අභිවේතසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරනං නිකාමලාභී නොති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී, ආසවානං ඛයා අනාසවං වෙතොවිමුත්තං පඤ්ඤවිමුත්තං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති.

අපරෙහිපි සත්තභවෙහි සමන්තාගතො විනයධරෙ නොති : ආපතනි ජානාති, අනාපතනි ජානාති, ලුහුකං ආපතනි ජානාති, ගරුකං ආපතනි ජානාති, බහුසසුතො නොති සුතධරෙ සුතසනතිවයො, යෙ තෙ ධම්මා ආදිකල්යාණා මජ්ඣෙකා කල්යාණා පරිනොසාන කල්යාණා සාත්ථං සම්මාදානං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මවරියං

අභිථදනති, නථාරුපාසංඝ ධම්මා බ්‍රහ්මස්වතා නොනති ධනා වච්ඡා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුප්පට්ඨිකා, චතුන්නං ක්කානානං ආභිවේත සිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී නොති අනිච්ඡලාභී අකසිරලාභී, ආසවානඤ්ච ඛයා අනාසවං වේතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨොව ධම්මෙ සංගං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති.

අපරෙහිපි සත්‍යකතංගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු විනයධරො නොති: ආපතති ජානාති, අනාපතති ජානාති, ලුහුකං ආපතති ජානාති, ගරුකං ආපතති ජානාති, උභයාති ඛො පනස්ස පාතිමොක්ඛාති විජාරෙන සවාගතාති නොනති සුචිතතතාති සුප්පවනතිති සුචිතිච්ඡිතාති සුතඤ්ඤා අනුබ්‍යාසාදිකතො, චතුන්නං ක්කානානං ආභිවේත සිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී නොති අනිච්ඡලාභී අකසිරලාභී, ආසවානඤ්ච ඛයා අනාසවං වේතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨොව ධම්මෙ සංගං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහරති.

අපරෙහිපි සත්‍යකතංගෙහි සමන්තාගතො විනයධරො නොති: ආපතති ජානාති, අනාපතති ජානාති, ලුහුකං ආපතති ජානාති, ගරුකං ආපතති ජානාති, අනෙකවිහිතං පුබ්බෙ නිවාසං අනුස්සරති, සෙය්‍යපිදං, එකමපි ජාතිං ද්වෙපි ජාතියො තිස්සොපි ජාතියො චතස්සොපි ජාතියො පඤ්චපි ජාතියො දසපි ජාතියො විසමපි ජාතියො තිංසමපි ජාතියො චත්තාලිසමපි ජාතියො පඤ්ඤාසමපි ජාතියො ජාතිසතමපි ජාති-සහස්සමපි ජාති සතසහස්සමපි අනෙකෙපි සංවට්ටකපෙප අනෙකෙපි විවට්ටකපෙප අනෙකෙපි සංවට්ටිවට්ටකපෙප අමුත්‍රාසිං එවංනාමො එවං ගොතොනා එවං වණ්ණොනා එවමාගාරො එවංසුඛදුක්ඛපටිසංවේදී එවං මායුපරිඤ්ඤානා, සො තතො වුතො ඉග්ගිප්පනොනාති ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙකවිහිතං පුබ්බෙ නිවාසං අනුස්සරති, දිබ්බෙන චක්ඛුනා විදුග්ගෙන අතික්කත්තමානුසංගෙන සතෙන පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජ මානෙ භිතෙ පණ්ණිනෙ සුචිණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථා-කාමමුප්පෙන සතෙන පජානාති-ඉමෙ චත නොතොනා සත්‍යා කායදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා වට්ඨිදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා අරියානං උපවාදනා මච්ඡාදිට්ඨිකා මච්ඡාදිට්ඨිකමමසමා-දනා තෙ කායස්ස තෙද පරමමරණා අපායං දුග්ගාමං විනිපාතං තිරයං උපපන්නා, ඉමෙවා පන නොතොනා සත්‍යා කායසුචරිතෙන සමන්තා-ගතා වට්ඨිදුච්චරිතෙන සමන්තාගතා මනොසුචරිතෙන සමන්තාගතා අරි-යානං අනුපවාදනා සමමාදිට්ඨිකා සමමාදිභිකමමසමාදනා තෙ කායස්ස-තෙද පරමමරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපන්නාති ඉති දිබ්බෙන චක්ඛුනා විදුග්ගෙන අතික්කත්තමානුසංගෙන සතෙන පස්සති වචමානෙ උපපජ්ජ මානෙ භිතෙ පණ්ණිනෙ සුචිණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකාමමුප්පෙන සතෙන පජානාති, ආසවානඤ්ච ඛයා අනාසවං වේතො විමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං දිට්ඨොව ධම්මෙ සංගං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උප-සම්පජ්ජ විහරති.

අපරෙහිපි සත්තහමෙහි සමන්තාගතො විනයධරේ කොහති: ආපතනිං ජානාති, අනාපතනිං ජානාති, ලුහුකං ආපතනිං ජානාති, ගරුකං ආපතනිං ජානාති, සීලවා හොති-පෙ-සමාදය සිකකති සිකකා පදෙසු, චතුන්නං කොන්නං ආභිවෙහසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී හොති අනිච්ඡලාභී අකසිරලාභී ආසවානඤ්ච ඛයා අනාසවං වෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං දිට්ඨං ව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සචරිකාචා උපසම්පජ්ජ විහරති.

අපරෙහිපි සත්තහමෙහි සමන්තාගතො විනයධරේ කොහති: ආපතනිං ජානාති, අනාපතනිං ජානාති, ලුහුකං ආපතනිං ජානාති, ගරුකං ආපතනිං ජානාති, බහුස්සතො හොති-පෙ-දිට්ඨියා සුප්පට්ඨිධා: චතුන්නං කොන්නං ආභිවෙහසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාම-ලාභී හොති අනිච්ඡලාභී අකසිරලාභී, ආසවානඤ්ච ඛයා අනාසවං වෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං දිට්ඨං ව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සචරිකාචා උපසම්පජ්ජ විහරති.

අපරෙහිපි සත්තහමෙහි සමන්තාගතො විනයධරේ කොහති: ආපතනිං ජානාති, අනාපතනිං ජානාති, ලුහුකං ආපතනිං ජානාති, ගරුකං ආපතනිං ජානාති, උභයාති බො පනස්ස පාඨමොක්ඛාති විජ්ජා රෙන ස්වාගතාති හොතති සුචිතතොති සුප්පට්ඨතීති සුචිතිච්ඡිතාති සුත්තකො අනුබ්බඤ්ජනකො, චතුන්නං කොන්නං ආභිවෙහසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී හොති අනිච්ඡලාභී, අකසිරලාභී, ආසවානඤ්ච ඛයා අනාසවං වෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං දිට්ඨං ව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සචරිකාචා උපසම්පජ්ජ විහරති.

අපරෙහිපි සත්තහමෙහි සමන්තාගතො විනයධරේ කොහති: ආපතනිං ජානාති, අනාපතනිං ජානාති, ලුහුකං ආපතනිං ජානාති, ගරුකං ආපතනිං ජානාති, අනෙකවිහිතං දුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති, කෙය්වදං එකමපි ජාතිං ආදිපි ජාතියො -පෙ-ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙකවිහිතං දුබ්බෙතිවාසං අනුසාරති -පෙ- දිබ්බෙත චක්ඛුතා විසුද්ධොති අනිකකන්තමානුසංකොතෙ අතො පස්සති චමමානෙ උපපජ්ජ මානෙ හිතෙ පණ්ණිතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකමමු පගෙ අතොත පජානාති. ආසවානඤ්ච ඛයා අනාසවං වෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤා විමුත්තිං දිට්ඨං ව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සචරිකාචා උපසම්පජ්ජ විහරති.

සත්ත අසද්ධිමා: අසද්ධො හොති, අහිරිතො හොති, අනොත්තප්පි හොති, අප්පස්සතො හොති, කුසිතො හොති, මුට්ඨස්සති හොති, දුප්පඤ්ඤා හොති.

සත්ත සද්ධිමා: සද්ධො හොති, හිරිතො හොති, ඔත්තප්පි හොති, බහුස්සතො හොති, ආරම්භිරියො හොති, උපට්ඨිතසති හොති, පඤ්ඤාචා හොතිති,

සත්තකං නිවසිතං.

තස්සද්දනං :-

ආපනති ආපනති කකඛා විනිතා සාමිවිපි ව,
අධමමිකා ධමමිකා ව අනාපනති ව සත්තානං.

ආතිසංසපරමාති අරුණා සමපේන ව,
කමමා ආමකධස්සද්ද ව තිරියං ගණනොජනෙ.

සත්තාන පරමං ආදාය සමාදාය තපේ ව ව,
න හොති හොති හොති ව අධමමධමමිකානි ව.

වත්තාරෙ¹ විනයධර වහු භික්ඛු ව නොහනෙ,
සත්ත වෙව අසද්ධමමා සත්ත සද්ධමමදෙසිතාති.

අට්ඨකවාගේ.

1. අට්ඨාතිසංසෙ සමපස්සමානෙන න සො භික්ඛු ආපනතියා අදස්සනෙ උක්ඛිපිතබ්බො, අට්ඨාතිසංසෙ සමපස්සමානෙන පරෙසමපි සද්ධාය සා ආපනති දෙසෙනබ්බො අට්ඨ යාව තතීයකා. අට්ඨභාකාරෙති කුලා දුසෙති. අට්ඨ මාතිකා විවරස්ස උපපාදාය. අට්ඨ මාතිකා කසි-
තස්ස උභාරාය. අට්ඨ පානාති. අට්ඨ ටි අසද්ධමමෙති අභිභූතො පරියා දින්නවිතො දෙවදතො ආපාසිකො නෙරසිකො කප්පටේයා අනෙ-
ක්ඛේයා, අට්ඨ ලොකධමමා. අට්ඨ ගරුධමමා. අට්ඨ පාවිදෙසනීයා අට්ඨබ්බිකො මුසාවාදෙ, අට්ඨ උපොසථඛනාති. අට්ඨ දුතෙය්‍යඛනාති. අට්ඨ තිත්ථිවත්තනාති. අට්ඨ අච්ඡරියබ්බතා ධමමා භොසමුද්දෙ අට්ඨ අච්ඡරියා අබ්බතා ධමමා ඉමස්මිං ධමමවිනගෙ. අට්ඨ අනතිරිත්තා. අට්ඨ අතිරිත්තා. අට්ඨමෙ අරුණුග්ගමනෙ නිස්සග්ගියං නොති. අට්ඨ පාරජිකා. අට්ඨමං වජ්ඣං පරිසුරෙනති කාසෙතබ්බො. අට්ඨමං වජ්ඣං පරිසුරෙනතියා දෙසිතාපි අදෙසිතා හොති. අට්ඨවාචිකා උපසම්පදා. අට්ඨන්තං පච්චුට්ඨා තබ්බං. අට්ඨන්තං ආසනං දතබ්බං. උපාසිකා අට්ඨ වරති යාවති. අට්ඨගබ්බෙති සමන්තානතො භික්ඛු භික්ඛු නොවාදනො සමන්තිතබ්බො. අට්ඨාති සංසා විනයධරෙ. අභ පරමාති. තස්ස පාපියස්සකාකමමකතෙන භික්ඛුතා අට්ඨස්ස ධමමෙසු සමමා වත්තිතබ්බං. අට්ඨ අධමමිකාති පාති-
මොක්ඛ ධම්පනාති. අට්ඨ ධමමිකාති පාතිමොක්ඛධම්පනාතිති.

අට්ඨකං නිවසිතං.

තස්සද්දනං :-

න සො භික්ඛු පරෙසමපි යාවතතීයං දුසිතා,
මාතිකා කසිත්තඛාරා පානා අභිභූතෙන ව.

ලොක ධමමා ගරුධමමා පාවිදෙසනීයා මුසා,
උපොසථා ව දුතඛනා තිත්ථිකා සමුද්දෙපි ව.

අබ්‍යුතා අනතිරිතතං අතිරිතතං නිසංගහිතං,
පාරුජිකධම්මං වුද්ඪි අදෙසිත්‍රපසමපදා.

පච්චුට්ඨානාසනඤ්ඤාව වරං ඔවාදකෙන ව,
ආනිසංසපරිඤ්ඤා අට්ඨධම්මෙසු වතනනා;
අධම්මිකා ධම්මිකා ව අට්ඨිකා සුප්පකාසිතා හි.

නවකාවාගේ.

1. නව ආඝාතවුද්ඪිති. නව ආඝාතපටිච්ඡිතයා. නව විනීතවුද්ඪිති. නව පඨමාපත්‍රානා. නව සබ්බෙසා භිජ්ජති. නව පණ්ණිතභොජනාති. නව මංසෙහි දුක්කටං. නවහි පාඨිමොක්ඛදොසා. නව පරමාති. නව තණ්හා මුලකා ධම්මො. නවවිධමානා. නව විවරුති අභිට්ඨාසබ්බාති. නව විවරුති න විකප්පතබ්බාති. දිස්සො නව විදජ්ඣයො සුගතවිදජ්ජයා. නව අධම්මිකාති දුනාති. නව අධම්මිකා පටිග්ගහා. නව අධම්මිකා පරිනොගා. නීති ධම්මිකාති දුනාති. තයො ධම්මිකා පටිග්ගහා. තයො ධම්මිකා පරිනොගා. නව අධම්මිකා පඤ්ඤානුතරො.¹ නව ධම්මිකා පඤ්ඤානුතරො. අධම්මකමෙ ඥෙ නවකාති. ධම්මකමෙ වෙ නවකාති. නව අධම්මිකාති පාඨිමොක්ඛධම්මපනා හි. නව ධම්මිකාති පාඨිමොක්ඛධම්මපනාති.

නවකං නිවසිතං.

තස්සද්දිතං :

ආඝාතවුද්ඪි විනයා විනිතා පඨමෙන ව,
භිජ්ජති ව පණ්ණිතඤ්ඤා මංසුදොසපරමාති ව.

තණ්හා මානා අභිට්ඨානා විකප්පෙ ව විදජ්ඣයො,
දුනා පටිග්ගහා භොගා නිවිධා පුන ධම්මිකා.

අධම්මධම්මපඤ්ඤානුතරං දුට්ඨෙ ඥෙ නවකාති ව,
පාඨිමොක්ඛ ධම්මපනා හි ධම්මධම්මිකාති වාති.

දසකාවාගේ.

1. දස ආඝාතවුද්ඪිති. දස ආඝාතවුද්ඪිපටිච්ඡිතයා. දස විනීතවුද්ඪිති. දසවුද්ඪිකා මිච්ඡාදිට්ඨි. දසවුද්ඪිකා සම්මාදිට්ඨි. දස අනතගාතිකා දිට්ඨි. දස මිච්ඡත්තා. දස සම්මත්තා. දස අකුසලකම්මපථා. දස කුසලකම්මපථා. දස අධම්මිකා සලාකගාහා. දස ධම්මිකා සලාකගාහා. සාමණේරුතං දස සික්ඛාපදාති. දසභග්ගෙහි සමනනාගතො සාමණේරො නාසෙතබ්බො.

දසභග්ගෙහි සමනනාගතො විනයධරො බාලොඤ්ඤාව සම්බං ගවුජ්ජිති. අනතනො භාසපරිඤ්ඤා න උග්ගණ්ණාති, පඨසං භාසපරිඤ්ඤා න උග්ගණ්ණාති, අනතනො භාසපරිඤ්ඤා අනුග්ගණ්ණාති පරසං භාස-

පරිශ්‍රයන් අනුග්‍රහණයෙන් අධිමෙහ නාමය, අපරිඤ්ඤා, ආපනතී න ජානාති, ආපනතීයා මූලං න ජානාති, ආපනතී සමුදයං න ජානාති, ආපනතී නිරෝධං න ජානාති, ආපනතී නිරෝධගාමිනි පටිපදං න ජානාති.

දසගුණෙහි සමන්තාගතො විනයධරෙ පණ්ණිකොඤ්ච සංඛං ගච්ඡති : අතතො භාසපරිශ්‍රයන් උග්‍රාණාති, පරස්ස භාසපරිශ්‍රයන් උග්‍රාණාති, අතතො භාසපරිශ්‍රයන් උග්‍රාණෙත්වා පරස්ස භාසපරිශ්‍රයන් උග්‍රාණෙත්වා ධර්මෙහ නාමය පරිඤ්ඤා, ආපනතී ජානාති, ආපනතීයා මූලං ජානාති, ආපනතී සමුදයං ජානාති, ආපනතී නිරෝධං ජානාති, ආපනතී නිරෝධගාමිනි පටිපදං ජානාති.

අපරෙහිපි දසගුණෙහි සමන්තාගතො විනයධරෙ බාලොඤ්ච සංඛං ගච්ඡති : අධිකරණං න ජානාති, අධිකරණස්ස මූලං න ජානාති, අධිකරණසමුදයං න ජානාති, අධිකරණනිරෝධං න ජානාති, අධිකරණනිරෝධගාමිනි පටිපදං න ජානාති, චන්ද්‍රං න ජානාති, නිදනං න ජානාති, පඤ්ඤානි න ජානාති, අනුපඤ්ඤානි න ජානාති, අනුසංඛිවචනපථං න ජානාති.

දසගුණෙහි සමන්තාගතො විනයධරෙ පණ්ණිකොඤ්ච සංඛං ගච්ඡති : අධිකරණං ජානාති, අධිකරණස්ස මූලං ජානාති, අධිකරණ සමුදයං ජානාති, අධිකරණනිරෝධං ජානාති, අධිකරණනිරෝධ ගාමිනි පටිපදං ජානාති, චන්ද්‍රං ජානාති, නිදනං ජානාති, පඤ්ඤානි ජානාති, අනුපඤ්ඤානි ජානාති, අනුසංඛිවචනපථං ජානාති.

අපරෙහිපි දසගුණෙහි සමන්තාගතො විනයධරෙ බාලොඤ්ච සංඛං ගච්ඡති : ඤානි න ජානාති, ඤානියා කරණං න ජානාති, න පුබ්බකුසලො හොති, න අපරකුසලො හොති, අකාලඤ්ඤා ච හොති, ආපනතානාපනතී න ජානාති, ලුහුකගරුකං ආපනතී න ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපනතී න ජානාති, දුට්ඨලාදුට්ඨලං ආපනතී න ජානාති, ආවරිශපරමපරං බො පනස්ස න සුග්‍රහිතා හොති න සුමනසි කතා න සුපධාරිතා.

දසගුණෙහි සමන්තාගතො විනයධරෙ පණ්ණිකොඤ්ච සංඛං ගච්ඡති : ඤානි ජානාති, ඤානියා කරණං ජානාති, පුබ්බකුසලො හොති, අපරකුසලො හොති, කාලඤ්ඤා ච හොති, ආපනතානාපනතී ජානාති, ලුහුකගරුකං ආපනතී ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපනතී ජානාති, දුට්ඨලාදුට්ඨලං ආපනතී ජානාති, ආවරිශපරමපරං බො පනස්ස සුග්‍රහිතා හොති සුමනසි කතා සුපධාරිතා.

අපරෙහිපි දසගුණෙහි සමන්තාගතො විනයධරෙ බාලොඤ්ච සංඛං ගච්ඡති : ආපනතානාපනතී න ජානාති, ලුහුකගරුකං ආපනතී න ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපනතී න ජානාති, දුට්ඨලාදුට්ඨලං ආපනතී න ජානාති, උග්‍රාණාති බො පනස්ස පාඨමොක්ඛාති විනායෙහි න සවාගතාති හොති න සුමනසාති න සුපවනතීති න

සුවිනිවිජ්ජානි සුත්තසො අනුබ්බසුත්තසො, ආපනනාපනතිං න ජානාති, ලුහුකගරුකං ආපනතිං න ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපනතිං න ජානාති, දුට්ඨලොදුට්ඨලං ආපනතිං න ජානාති, අධිකරණේ ව න විනිවිජ්ජයකුඤ්ඤො හොති.

දසහමෙහි සමන්තාගතො විනයධරො පණ්ණිනොචෙව සබ්බං ගව්ජ්ජි : ආපනනාපනතිං ජානාති, ලුහුකගරුකං ආපනතිං ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපනතිං ජානාති, දුට්ඨලොදුට්ඨලං ආපනතිං ජානාති, උභයාති බො පනස්ස පාතිමොක්ඛානි විජාරොන සවාගතානි භොනති සුවිහතනානි සුප්පවනනිති සුවිනිවිජ්ජානි සුත්තසො අනුබ්බසුත්තසො, ආපනනාපනතිං ජානාති, ලුහුකගරුකං ආපනතිං ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපනතිං ජානාති, දුට්ඨලොදුට්ඨලං ආපනතිං ජානාති, අධිකරණේ ව විනිවිජ්ජයකුඤ්ඤො හොති.

දසහමෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු උබ්බාතිකාය සමමනනිතබ්බො, දස අත්ථවසෙ පටිච්ච ත්ථාගගෙන සාවකානා සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතතං. දස ආදිතවා රුජතෙනපුරුප්පවෙඤ්ඤෙන දස දුතවජ්ඣති. දස රතනානි. දසවක්ඛො භික්ඛුඤ්ඤො දසවග්ගෙන ගණෙන උපසම්පාදෙතබ්බං. දස පංසුකුලානි. දස විවරධාරණා, දසාහපරමං අතිරෙකවිවරං ධාරෙතබ්බං. දස සුක්ඛානි. දස ඉඤ්ඤායො. දස ගරියායො. වෙසාලියං දස වජ්ඣති දිපෙනති. දස පුග්ගලා අවඤ්ඤා. දස අනෙකාසවජ්ඣති. දසභාකාරෙති පෙසුඤ්ඤං උපසංගරති. දස සෙනාසනානි. දස වරුනි යාමිංසු. දස අධම්මිකානි පාතිමොක්ඛස්පනානි. දස ධම්මිකානි පාතිමොක්ඛස්පනානි. දසාතිසංසා යාගුයා. දස මංසා අකපපියා. දස පරමානි. දසවස්සෙන භික්ඛුනා බ්‍යග්ගෙන පටිබලෙන පබ්බාපේතබ්බං උපසම්පාදෙතබ්බං නිස්සයො දුතබ්බො සාමණේරො උපට්ඨපේතබ්බො. දසවස්සාය භික්ඛුනියා බ්‍යතතාය පටිබලාය පබ්බාපේතබ්බො උපසම්පාදෙතබ්බො නිස්සයො දුතබ්බො සාමණේරෝ උපට්ඨාපේතබ්බො. දසවස්සාය භික්ඛුනියා බ්‍යතතාය පටිබලාය උපට්ඨාපෙන සම්මුති සාදිතබ්බො. දසවස්සාය ගිහිගතාය සික්ඛා දුතබ්බොති.

දසකං නිට්ඨිතං.

තසසුද්දානං :-

ආසානවිනයා¹ වජ්ඣ මිච්ඡා සමමා ව අනතගා,
මිච්ඡදතා වෙව සමමතතා අකුසලා කුසලාපි ව.

සලාකා අධම්මාධම්මා ව සාමණේරු ව නාසනා,
භාසාධිකරණා² වෙව පඤ්ඤානති ලුහුකමෙව ව.

ලුහුකා ගරුකා එතෙ කණ්ණසුක්ඛා, විජානථ,
උබ්බාතිකා ව සික්ඛා ව අනෙකාපුරෙ ව වජ්ඣති.

1, ආසානවිනයං ම. ඡ. ෧෦. 2, භාසාධිකරණඤ්ඤි ව ම. ඡ. ෩.

රතනං දසවග්ගො ව තථෙව උපසම්පදා,
පංසුකුලධාරණො ව දසාගසුක්කඉජ්ඣියො.
හරියා දස වජ්ජනි අවජ්ඣකෙකාසෙන ව,
පෙසුඤ්ඤා වෙව සෙනානි වරුනි ව අධම්මිකා.
ධම්මිකා යාගුමංසා ව පරමා භික්ඛු භික්ඛුනී,
වුට්ඨාපනා ගිහිගතා දසකා සුප්පකාසිතාති.

එකාදසවග්ග

1. එකාදස පුග්ගලා අනුපසම්පන්නා න උපසම්පාදෙනබ්බා, උපසම්පන්නා නාසෙනබ්බා. එකාදස පාදුකා අකප්පියා. එකාදස පතතා අකප්පියා. එකාදස විවරුනි අකප්පියාති. එකාදස යාවතතියකා භික්ඛුනීතං. එකාදස අනතරුසිකා ධම්මා පුච්ඡිතබ්බා. එකාදස විවරුනි අබ්බාතබ්බාති. එකාදස විවරුනි න විකප්පෙතබ්බාති. එකාදස අරුණුග්ගමිනෙ නිස්සග්ගියං ගොති. එකාදස ගණ්ඨිකා කප්පියා. එකාදස විභා¹කප්පියා. එකාදස පඨවියො අකප්පියා. එකාදස පඨවියො කප්පියා. එකාදස නිස්සයපටිපස්සද්ධියො. එකාදස පුග්ගලා අවජ්ඣියා. එකාදස පරමාති. එකාදස වරුනි යාචිංසු. එකාදස සීමාදෙසා. අකෙකායක පරිභාසනෙ පුග්ගලෙ එකාදස ආදීනවා පාටිකඛ්ඛා. මෙත්තාය වෙතො විමුත්තියා ආසෙවිතාය භාවිතාය බහුලීකතාය යානීකතාය චජ්ජිකතාය අනුට්ඨිකාය පරිචිතාය සුසමාරද්ධාය එකාදසානිසංසා පාටිකඛ්ඛා: සුඛා සුපතී, සුඛං පටිබුජ්ඣති, න පාපකං සුපිනං පස්සති, මනුස්සානං පියො ගොති, අමනුස්සානං පියො ගොති, දෙවතා රක්ඛතති, නාස්ස අග්ගි වා විසං වා සජ්ජං වා කමති, භුවටං විතතං සමාධියතී, මුඛවණ්ණො විප්පසිදති, අසමමුද්දෙහා කාලං කරොති, උත්තරිං අප්පටිච්ඡකිනෙතො භ්‍රමාලොකුපගො ගොති. මෙත්තාය වෙතො විමුත්තියා ආසෙවිතාය භාවිතාය බහුලීකතාය යානීකතාය චජ්ජිකතාය අනුට්ඨිකාය පරිචිතාය සුසමාරද්ධාය ඉමෙ එකාදසානිසංසා පාටිකඛ්ඛාති.

එකාදසකං නිට්ඨිතං.

තස්සද්දානං:-

නාසෙනබ්බො පාදුකා ව පතතා ව විවරුනි ව,
තතියා පුච්ඡිතබ්බා ව අබ්බාතා විකප්පනා.
අරුණං ගණ්ඨිකා විභා¹ අකප්පියා ව කප්පියා,
නිස්සයා වජ්ඣියා වෙව පරමාති වරුනි ව;
සීමාදෙසා ව අකෙකායා මෙත්තායෙකාදසා කතාති.
එකුත්තරිකං නිට්ඨිතං.

තයුතුදාන :-

එකකා ව දුකා මෙව කිකා ව වතු පඤ්චකා,
ඡ සතතට්ඨ නවකා ව දස එකාදසාති ව.

හිතාය සබ්බසතතානං ඤාතධිමේතන තාදිනා,
එකුතතරිකා විමලං මහාවිරෙන දෙසිතාති.

උපොසථාදිමයාඡනා

1 උපොසථකමමස්ස කො ආදි? කිං මජ්ඣේ? කිං පරියොසානං? පවාරණස්ස කමමස්ස කො ආදි? කිං මජ්ඣේ? කිං පරියොසානං? තජ්ජනියකමමස්ස කො ආදි? කිං මජ්ඣේ? කිං පරියොසානං? නියස්ස-කමමස්ස -පෙ- පබ්බාජනියකමමස්ස -පෙ- පටිසාරණීයකමමස්ස -පෙ- උකෙකපනියකමමස්ස -පෙ- පරිවාසදානස්ස -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාය -පෙ- මානවතදානස්ස -පෙ- අබ්බානස්ස -පෙ- උපසම්පදකමමස්ස කො ආදි? කිං මජ්ඣේ? කිං පරියොසානං? තජ්ජනියකමමස්ස පටිපසස්සධියා කො ආදි? කිං මජ්ඣේ? කිං පරියොසානං? නියස්සකමමස්ස පටිපසස්ස-ධියා -පෙ- පබ්බාජනියකමමස්ස පටිපසස්සධියා -පෙ- පටිසාරණීය-කමමස්ස පටිපසස්සධියා -පෙ- උකෙකපනියකමමස්ස පටිපසස්සධියා කො ආදි? කිං මජ්ඣේ? කිං පරියොසානං? සච්චිතයස්ස කො ආදි? කිං මජ්ඣේ? කිං පරියොසානං? අමුලුහවිතයස්ස -පෙ- තස්සපාපියසසිකාය -පෙ- තිණවජාරකස්ස -පෙ- හිතබ්බනොවාදකසමමුතිතා -පෙ- තිව්විරෙන අවිප්පවාසයමමුතිතා -පෙ- සත්තසමමුතිතා -පෙ- රූපිගජ්ඣිකසමමුතිතා -පෙ- සාරිගභාසකසමමුතිතා -පෙ- පනතභාසකසමමුතිතා -පෙ- දණ්ඩසමමුතිතා -පෙ- සිකකාසමමුතිතා -පෙ- දණ්ඩසිකකාසමමුතිතා කො ආදි? කිං මජ්ඣේ? කිං පරියොසානං?

පුච්ඡනා නිට්ඨිතා.

1 උපොසථකමමස්ස කො ආදි? කිං මජ්ඣේ? කිං පරියොසානනති උපොසථකමමස්ස කාමගති ආදි. කිරියා මජ්ඣේ. නිට්ඨානං පරියොසානං. පවාරණකමමස්ස කො ආදි? කිං මජ්ඣේ? කිං පරියොසානනති පවාරණකමමස්ස කාමගති ආදි. කිරියා මජ්ඣේ. නිට්ඨානං පරියොසානං. තජ්ජනියකමමස්ස කො ආදි? කිං මජ්ඣේ? කිං පරියොසානනති තජ්ජනියකමමස්ස වජ්ඣ ව පුග්ගලො ව ආදි. ඤාතති මජ්ඣේ. කමමවා වා පරියොසානං. නියස්සකමමස්ස -පෙ- පබ්බාජනියකමමස්ස -පෙ- පටිසාරණීයකමමස්ස -පෙ- උකෙකපනියකමමස්ස -පෙ- පරිවාසදානස්ස -පෙ- මූලාය පටිකස්සනාය -පෙ- මානවතදානස්ස -පෙ- අබ්බානස්ස -පෙ- උපසම්පදකමමස්ස කො ආදි? කිං මජ්ඣේ? කිං පරියොසානනති? උපසම්පදකමමස්ස පුග්ගලො ආදි. ඤාතති මජ්ඣේ. කමමවා වා පරියොසානං.

තජ්ජනියකමමය පටිපසයාදියා කො ආදි? කිං මජ්ඣේ? කිං පරිමොසානනනි තජ්ජනියකමමය පටිපසයාදියා සමමා වතතනා ආදි. ඤානනි මජ්ඣේ, කමමමා, පරිමොසානං, නියයකමමය-පෙ-පබ්බාජනිය කමමය-පෙ-පටිසාරණියකමමය-පෙ-උකෙට්ඨනියකමමය පටිපසයාදියා කො ආදි? කිං මජ්ඣේ? කිං පරිමොසානනනි උකෙට්ඨනියකමමය පටිපසයාදියා සමමා වතතනා ආදි. ඤානනි මජ්ඣේ, කමමමා, පරිමොසානං, සතිවිනයය කො ආදි? කිං මජ්ඣේ? කිං පරිමොසානනනි සතිවිනයය වච්ඡු ව පුග්ගලො ව ආදි ඤානනි මජ්ඣේ, කමමමා, පරිමොසානං, අමුලනවිනයය-පෙ-තසා පාපියසිකාය-පෙ-තිණවන්ථරකය-පෙ-භික්ඛුනොවාදකමමුතියා-පෙ-තිවිවරෙන අපිපසවාසසමමුතියා-පෙ-සන්තකමමුතියා-පෙ-රුපියජිබ්බකමමුතියා-පෙ-සාට්ඨගාහාපකමමුතියා-පෙ-පතනගහාපකමමුතියා-පෙ-දණ්ඩසමමුතියා-පෙ-සිකකාසමමුතියා-පෙ-දණ්ඩසිකකාසමමුතියා කො ආදි? කිං මජ්ඣේ? කිං පරිමොසානනනි දණ්ඩසිකකාසමමුතියා වච්ඡු ව පුග්ගලො ව ආදි. ඤානනි මජ්ඣේ, කමමමා, පරිමොසානං,

උපපාදායාදි විසයජනනා නිවේදනා.

අනුමාන පහරණ.

1 දස අක්ෂරයේ පටිවම් කථාගතෙන සාවකානං සිකධපදං
පඤ්ඤාතතො: සබ්බස්මුත්තිතායා ඥාණපාස්සිකාය, උමමෙකුතං පුග්ගලානං
ඡන්දනාය, පෙසලානං හික්කුතං එස්ස වීජාරාය, දිට්ඨධම්මිකානං ආය-
මානං සංවරාය, අමපරුසිකානං ආසවානං පටිඝාතාය, අපපසන්නානං
පසාදාය, පසන්නානං හිතොශාලාය, සද්ධම්මට්ඨිනියා, විතොහුග්ගාය.

යං සමික්ඛසුට්ඨි, තං ඤමික්ඛඵාසු, යං සමික්ඛඵාසු, තං දුමමංකුතං පුග්ග-
 ලානං නිග්ගතාය, යං දුමමංකුතං පුග්ගලානං නිග්ගතාය, තං පෙසලානං
 භික්ඛුතං ඵාසුචිභාරුය, යං පෙසලානං භික්ඛුතං ඵාසුචිභාරුය, තං
 දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරුය, යං දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සං-
 වරුය, තං සම්පරුසිකානං ආසවානං පටිඝාතාය, යං සම්පරුසිකානං
 ආසවානං පටිඝාතාය, තං අප්පසන්නානං පසාදය, යං අප්පසන්නානං
 පසාදය, තං පසන්නානං භික්ෂොභාවාය, යං පසන්නානං භික්ෂො-
 භාවාය, තං සඤ්චම්මට්ඨිතියා, යං සඤ්චම්මට්ඨිතියා, තං චිතයානුග්ගතාය.

යං සම්මසුට්ඨි, තං සම්මසුථාසු. යං සම්මසුට්ඨි, තං දුම්මිකුතං. පුග්ගලානං නිග්ගහාය. යං සම්මසුට්ඨි, තං පෞලානං භික්ඛුනං ථාසු-
විහාරය. යං සම්මසුට්ඨි, තං දිට්ඨධම්මිකානං ආත්මානං සංවරය. යං
සම්මසුට්ඨි, තං උම්මරුසිකානං ආත්මානං පටිසාතය. යං සම්මසුට්ඨි, තං
අප්පසන්නානං පසාදය. යං සම්මසුට්ඨි, තං පසන්නානං භික්ඛුසාමාය.
යං සම්මසුට්ඨි, තං සද්ධම්මට්ඨිතියා. යං සම්මසුට්ඨි, තං විනයානුශා-
හාය.

යං සඛිසථාසු, තං දුමමංකුතං පුග්ගලානං නිග්ගහාය. යං සඛිසථාසු, තං පෙසලානං භික්ඛුනං ථාසුචිහාරය. යං සඛිසථාසු, තං දිට්ඨිමිතිකානං ආසවානං සංවරය. යං සඛිසථාසු, තං සමපරාධිකානං ආසවානං පටිඝාතය. යං සඛිසථාසු, තං අපසසන්නානං පසාදය. යං සඛිසථාසු, තං පසන්නානං භියෙසාභාවාය. යං සඛිසථාසු, තං සද්ධම්මට්ඨිනියා, යං සඛිසථාසු, තං විනයානුග්ගහාය. යං සඛිසථාසු, තං සඛිසසුට්ඨි.

යං දුමමංකුතං පුග්ගලානං නිග්ගහාය-පෙ-යං පෙසලානං භික්ඛුනං ථාසුචිහාරය-යං දිට්ඨිමිතිකානං ආසවානං සංවරය-යං සමපරාධිකානං ආසවානං පටිඝාතය-යං අපසසන්නානං පසාදය-යං පසන්නානං භියෙසාභාවාය යං සද්ධම්මට්ඨිනියා- යං විනයානුග්ගහාය, තං සඛිසසුට්ඨි. යං විනයානුග්ගහාය, තං සඛිසථාසු. යං විනයානුග්ගහාය, තං දුමමංකුතං පුග්ගලානං නිග්ගහාය. යං විනයානුග්ගහාය, තං පෙසලානං භික්ඛුනං ථාසුචිහාරය. යං විනයානුග්ගහාය, තං දිට්ඨිමිතිකානං ආසවානං සංවරය. යං විනයානුග්ගහාය, තං සමපරාධිකානං ආසවානං පටිඝාතය. යං විනයානුග්ගහාය, තං අපසසන්නානං පසාදය. යං විනයානුග්ගහාය, තං පසන්නානං භියෙසාභාවාය. යං විනයානුග්ගහාය, තං සද්ධම්මට්ඨිනියා.

අත්ථසතං ධම්මසතං දෙව නිරුතතිසතානි ව,
චන්තාරි සද්දණ්ණසතානි අත්ථවසෙ පකරණෙති.

අත්ථවස¹ පකරණං නිට්ඨිතං.

මහාවග්ගො නිට්ඨිතො.

තස්සදානං :-

පසමං අට්ඨි පුච්ඡාය පච්චතෙසු පුනට්ඨි ව,
භික්ඛුනං තොලස ඵතෙ භික්ඛුනිතමපි තොලස.

පෙය්‍යාල අනතරං හෙද ඵකුතතරිකමෙව ව,
පවාරණත්ථවසිකා මහාවග්ගස්ස සඛිගහොති.

ගාථාසඛිගණකං.

1 එකංසං විවරං කතො පග්ගතෙකොන අසද්දලිං,
ආසිංසමානරූපො ව² කිස්ස නිං ඉධ මාගතො.

විසු විතෙසු පසද්දකතා තෙ උද්දෙසං ආගච්ඡන්ති උපොසථෙසු,
කති තෙ සික්ඛාපදාති ගොතති කතීසු තගරෙසු පසද්දකතා.

හද්දතො තෙ උච්චි නො යොතිතො පරිපුච්ඡසි,
තග්ග තෙ අහමකම්ස්සං යථාපි කුසලො තථා.

1, අත්ථවසපකරණං. 2 ආසිංසමාන රූපොව ම. ජ. ඉ.

විසු විතරෙසු පඤ්ඤාතතා තෙ උද්දෙසං ආගමින්නති උපාසකේසු,
අභිජ්ඣිසිසතාති තෙ නොනති සත්තසු නගරේසු පඤ්ඤාතතා.

කතමෙසු සත්තසු නගරේසු පඤ්ඤාතතා ඉඛ්ඤ මෙ තු. බ්‍යාකර¹,
තං වචනපථං² නිසාමසිත්වා පටිපජ්ජෙම හිතාය නො සියාති.

වෙසාලියං රාජගහෙ සාවඤ්ඤං ච ආලම්බිතං,
නොසම්බන්ධං ච සංකෙසු භග්‍යෙසු වෙව පඤ්ඤාතතා.

කති වෙසාලියං පඤ්ඤාතතා? කති රාජගහෙ කතා?,
සාවඤ්ඤං කති නොනති? කති ආලම්බිතං කතා?

කති නොසම්බන්ධං පඤ්ඤාතතා? කති සංකෙසු වුවවන්?,
කති භග්‍යෙසු පඤ්ඤාතතා? තං මෙ අත්තාති පුට්ඨතො.

දස වෙසාලියං පඤ්ඤාතතා එකවිස රාජගහෙ කතා,
ඡ උභත තිති සතාති සංඛෙසු සාවඤ්ඤං කතා.

ඡ ආලම්බිතං පඤ්ඤාතතා අට්ඨ නොසම්බන්ධං කතා,
අට්ඨ සංකෙසු වුවවන්ති තතො භග්‍යෙසු පඤ්ඤාතතා.

යෙ වෙසාලියං පඤ්ඤාතතා තෙ සුඤ්ඤාති යථා තථං,
මෙට්ඨන විග්ගහ්‍යතතර් අතිරෙකඤ්ච කාමිකං.

භූතං පරමපරභතතං දන්තපොතෙන අවෙලකො,
හිකඛුනිසු ච අකෙකාසො දසෙනෙ වෙසාලියං කතා.

යෙ රාජගහෙ පඤ්ඤාතතා තෙ සුඤ්ඤාති යථා තථං,
අදින්නාදුතං රාජගහෙ ඤේ අනුඤ්ඤාසතාපි ඤේපි ච නෙදු.

අන්තර්වාසකං රුපිකං සුත්තං උප්පාදනෙන ච පාටිකපිණ්ඩං,
ගණනොප්පතං විකාලෙ ච වර්තනං නසානං උභතවිසති.

විමරං දත්තං වොසාසනති ඵලෙන රාජගහෙ කතා,
ගිරග්ගවරියා තපේව ඡන්දෙනෙත එකවිසති.

යෙ සාවඤ්ඤං පඤ්ඤාතතා තෙ සුඤ්ඤාති යථා තථං,
පාරුජ්ඣාති වතතාරි සම්ඝාදිසෙසා භවන්ති සොලස.

අතිශතා ච ඤේ නොනති නිසසග්ගියා වතුචිසති,
ඡ පඤ්ඤාස සතඤ්ඤව භුද්දකාති පවුච්චන්ති.

දසගෙව ච ගාරග්ගා ඤේ සත්තති ච සෙබ්බියා,
ඡ උභත තිති සතාති සංඛෙසු සාවඤ්ඤං කතා.

යෙ අලම්බිතං පඤ්ඤාතතා තෙ සුඤ්ඤාති යථා තථං,
කුටි කොසිය ඤෙය්‍යා ච බතනෙ ගමිඡ්ඤ දෙවතො;
සප්පාණකඤ්ච සිඤ්ඤාති ඡ එතෙ ආලම්බිතං කතා.

යෙ කොසමිඤ්ඤං පඤ්ඤානාං තෙ සුඤ්ඤාති යථා තථං,
මහාවිහාරො දෙවදිඤ්ඤං අඤ්ඤං ආරං සුරාය ව;
අනාදරියං සහධිමො පයො පාතෙන අට්ඨමිං.

යෙ ච ඤානෙසු පඤ්ඤානාං තෙ සුඤ්ඤාති යථා තථං,
එළුඤ්ඤාමානි පතො ව ඔවාදො වෙච භෙසජ්ජං.

සුචි ආරඤ්ඤාකො වෙච ඡ එතෙ¹ කාපිලවත්තෙ,
උදක සුද්ධියා ඔවාදො භික්ඛුනිසු පවුච්චති.

යෙ ච භග්ගෙසු පඤ්ඤානාං තෙ සුඤ්ඤාති යථා තථං,
සමාදරිනිං විසිඤ්ඤානි සාමිසෙන සසිත්තං.

පාරජිකානි චතතාරි සමසාදිසෙසානි භවන්ති,
සත්ත නිසංගනියා අට්ඨ ආතනිසති ච බද්ධා.

ඥො ගාරග්ගා තයො සෙකධා ඡ පඤ්ඤාස සිකධාපදා,
ඡ සු නගරෙසු පඤ්ඤානාං බුද්ධොනාදිච්චබ්බුතා.

ඡ උභත නිති සතානි සබ්බො සාවජ්ඣං කතා,
කාරුණිකෙන බුද්ධොන ගොභමෙන යසසිනා.

චතුස්ථිපතනි

- 1 යං තං අපුච්ඡිතං අකිත්තසි තො,
තං තං බ්‍යාකතං අනඤ්ඤාතං;
අඤ්ඤං කං පුච්ඡාමි තදික්ඛ ඔුඤ්ඤි.

ගරුකලත්‍රකඤ්ඤාපි සාදිසෙසං නාදිසෙසං,
දුට්ඨිලාඤ්ඤා අදුට්ඨිලං යෙ ච යාවතතියතා.

සාධාරණාසාධාරණං විපතනියො² යෙහි සඤ්ඤාති සමමනනි,
සබ්බානි පෙතානි විශාකරොහි හන්ද වාකාං සුඤ්ඤාමි තෙ.

එකතිංසා යෙ ගරුකා අට්ඨන්ත ආනචසෙසා,
යෙ ගරුකා තෙ දුට්ඨිලා තෙ දුට්ඨිලා සා සිලවිපතනි

පාරජිකං සමසාදිසෙසො සිලවිපතනිනි වුච්චති,
ඵලලච්චයං පාඨිතනියං පාඨිදෙසනියං තථා.

දුක්ඛං දුක්ඛාසිතං යො වායං අකොකාසනි,
හසසාධිපායො අයං සා ආචාරවිපතනි සමමතා.

විපරිතදිට්ඨිං ගණනනනි අඤ්ඤාමෙහි පුරකකතා,
අබ්බාවිකකනනි සමුද්ධං දුප්පඤ්ඤා මොහපාරුතා අයං

සා දිට්ඨි විපතනි සමමතා.

1, අභිධාන ම. ඡ. සං.

2, විපතනියා ම. ඡ. සං.

ආජීවයෙතු ආජීවකාරණා පාපිවේජා ඉච්ඡාපකතො අසන්නං
අභුතං උත්තරිමත්‍රස්සධම්මං උලුපති. ආජීවයෙතු ආජීවකාරණා
සඤ්චරිතතං සමාපජ්ජති. ආජීවයෙතු ආජීවකාරණා 'නො තෙ විහාරෙ
වසති, නො භික්ඛු අරුණා'ති හණති. ආජීවයෙතු ආජීවකාරණා භික්ඛු
පණ්ණිතභොජනාති අත්තතො අත්ථාය විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ජති. ආජීව-
යෙතු ආජීවකාරණා භික්ඛු සුපං වා ඔදනං වා අභිලාභො අත්තතො
අත්ථාය විඤ්ඤපෙචා භුඤ්ජති. අයං සා ආජීවවිපතති සම්මතා.

එකාදස යාවතතිස්සා තෙ සුණෝති යථා තථං,
උක්ඛිතතානුච්ඡතතා අට්ඨ යාවතතිස්සා;
අරිට්ඨො වණ්ඤකාලී ව ඉමෙ තෙ යාවතතිස්සා.

මේදනකාදි

1 කති මේදනකාති? කති හෙදනකාති? කති උද්දලනකාති? කති
අනඤ්ඤපාවිතතිශාති? කති භික්ඛුසම්මුතිශො? කති සාම්මිතො? කති
පරමාති? කති ජාතනති පඤ්ඤතතා බුද්ධොතාදිවච්ඡනුතා?

ජ මේදනකාති, එකං හෙදනකං, එකං උද්දලනකං, වග්ගාරි
අනඤ්ඤපාවිතතිශාති, වහණො භික්ඛුසම්මුතිශො, සත්ත සාම්මිතො,
වුද්දස පරමාති, නොලස¹ ජාතනති පඤ්ඤතතා බුද්ධොතාදිවච්ඡනුතා.

අසාධාරණාදි

1 විසං ඤෙ සතාති භික්ඛුතං සික්ඛාපදාති,
උද්දෙසං ආගච්ඡන්ති උපොසථෙසු.

තිති සතාති වග්ගාරි භික්ඛුතිතං සික්ඛාපදාති,
උද්දෙසං ආගච්ඡන්ති උපොසථෙසු.

ජ වග්ගාලිසා භික්ඛුතං භික්ඛුතිති අසාධාරණා,
සතං තිංසාව භික්ඛුතිතං භික්ඛුති අසාධාරණා.

සතං සත්තති ඡවෙච උභින්නං අසාධාරණා,
සතං සත්තති වග්ගාරි උභින්නං සමසික්ඛතා.

විසං ඤෙ සතාති භික්ඛුතං සික්ඛාපදාති,
උද්දෙසං ආගච්ඡන්ති උපොසථෙසු තෙ සුණෝති යථා තථං.

පාරජිකාති වග්ගාරි සඤ්ඤාදිසෙසාති භවන්ති තෙරස,
අතිස්සා ඤෙ භොතති නික්ඛාගතිශාති තිංසෙව;

ඤෙ තවුති ව වුද්දකා වග්ගාරෙ පාරිදෙසතිශා පඤ්ච සත්තති

සෙබ්බා.

විසං ඤෙ සතාතිපි² මෙ භොතති භික්ඛුතං,
සික්ඛාපදාති උද්දෙසං ආගච්ඡන්ති උපොසථෙසු.

1, සොදස ම, ජ, සං.

2. තිතිසතාති වජ්ඣ ම, ජ, සං.

නීති සතානි වතතාරි භික්ඛුනිනං සික්ඛාපදානි,
උද්දෙසං අගච්ඡන්ති උපොසපේසු තෙ සුඤ්ඤාති යථා තථං.

පාරුජිකානි අට්ඨ සඤ්ඤාදිසෙසානි භවන්ති සත්තරස,
නිස්සග්ගියානි තිංසෙව සතං අට්ඨි ඡවෙච්ච බුද්දකානි පවුච්චන්ති.

අට්ඨ පාටිදෙසනියා පඤ්ඤා සත්තති සෙබ්බා,
නීති සතානි වතතාරිමෙ භොන්ති භික්ඛුනිනං;
සික්ඛාපදානි උද්දෙසං අගච්ඡන්ති උපොසපේසු.

ඡ වතතාලීස භික්ඛුනං භික්ඛුනිති අසාධාරණා,
තෙ සුඤ්ඤාති යථා තථං.

ඡ සඤ්ඤාදිසෙසා විති අනිඤ්ඤානි අට්ඨ,
නිස්සග්ගියානි ද්වාදස තෙ යෙති නොන්ති විසති.

ආවිසති බුද්දකා වතතාරො පාටිදෙසනියා,
ඡ ඡත්තාලීසා උමෙ නොන්ති භික්ඛුනං භික්ඛුනිති අසාධාරණා

සතං තිංසා ව භික්ඛුනිනං භික්ඛුනිති අසාධාරණා,
තෙ සුඤ්ඤාති යථා තථං.

පාරුජිකානි වතතාරි සඤ්ඤාදිසෙසා දස නිස්සරො,
නිස්සග්ගියා වාදස ඡත්තාලුති ව බුද්දකා අට්ඨ පාටිදෙසනියා;
සතං තිංසා උමෙ නොන්ති භික්ඛුනිනං භික්ඛුනිති අසාධාරණා.

සතං සත්තති ඡවෙච්ච උභින්නං අසාධාරණා,
තෙ සුඤ්ඤාති යථා තථං.

පාරුජිකානි වතතාරි සඤ්ඤාදිසෙසානි භවන්ති කොලස,
අනිශ්චානි ව ද්වෙ නොන්ති නිස්සග්ගියානි වතුච්ඡති.

සතං අසාරස චෙව බුද්දකානි පවුච්චන්ති වාදස පාටිදෙසනියා
සතං සත්තති ඡ වෙච්චිමෙ නොන්ති උභින්නං අසාධාරණා.

සතං සත්තති වතතාරි උභින්නං සමසික්ඛතා,
තෙ සුඤ්ඤාති යථා තථං.

පාරුජිකානි වතතාරි සඤ්ඤාදිසෙසානි භවන්ති සත්ත,
නිස්සග්ගියානි අට්ඨාරස සමසත්තති බුද්දකා පඤ්ඤා සත්තති
සෙබ්බා;
සතං සත්තති වතතාරි උමෙ භොන්ති උභින්නං සමසික්ඛතා.

අට්ඨෙව පාරුජිකා යෙ දුරසදා තාලවත්ථ සමුපමා,
පණ්ඩිතලාසො පුට්ඨිලා සිසව්ඤ්ඤානාම සො තරො.

තැලොව මන්තා ඒනොනා අවිරුලිනි හවනනි තෙ,
තෙව්සනි සඞ්ඝාදිසෙසා වෙ අනියතා වෙ වනනාලිස නිසසගනියා

අට්ඨාසිති සතං පාවිතනියා වාදස පාවිදෙසනියා,
පඤ්ච සත්තනි සෙබියා තිති සමථෙති සමමනනි.

සමමුඛා ව පටිඤ්ඤාය නිණවන්තරකෙන ව,
වෙ උපොසථා දො පචාරණා වනතාරි කමමානි ඒනෙන
දෙසිතා.

පඤ්චව උදෙසා වනතාරෙ හවනනි අතඤ්ඤථා,
ආපනති කුකුඤා ව හවනනි සත්ත.

අධිකරණානි වනතාරි සත්තනි සමථෙති සමමනනි,
විති වතුනි නිති කිව්වං ඒනෙන සමමති.

පාඨජිකාදිආපනති

1. පාඨජිකනනි යං වුත්තං තං සුණොති යථා තථං,
වුත්තො පරදො හට්ඨො ව සද්ධම්මො හි තිරුකතො¹
යංවාසොපි තතිං නන්ති තෙනෙනං ඉති වුවවති.

සඞ්ඝාදිසෙසොති යං වුත්තං තං සුණොති යථා තථං,
සඞ්ඝාව දෙනි පරිවාසං මුලාය පටිකසසති;
මානතතං දෙනි අබෙහති තෙනෙනං ඉති වුවවති.

අනියතොති යං වුත්තං තං සුණොති යථා තථං,
අනියතො න නියතො අනෙකංසිකතං පදං;
තිණ්ණමඤ්ඤතරං ථානං අනියතොති පවුවති.

ථුලලව්වයනනි යං වුත්තං තං සුණොති යථා තථං,
ඵකසස මුලෙ යො දෙසෙති යො ව තං පතිගණනති;
අවචයො තෙන සමො නන්ති තෙනෙනං ඉති වුවවති.

නිසසගනියනනි යං වුත්තං තං සුණොති යථා තථං,
සඞ්ඝමජේඤ්ඤ ගණමජේඤ්ඤ ඵකසසෙව ඵකතො;
නිසසජිකාන දෙසෙති තෙනෙනං ඉති වුවවති.

පාවිතනියනනි යං වුත්තං තං සුණොති යථා තථං,
පාතෙති කුසලං ධම්මං අරියමග්ගමපරජ්ඣති;
විත්තසමමොහනට්ඨානං තෙනෙනං ඉති වුවවති.

පාවිදෙසනියනනි යං වුත්තං තං සුණොති යථා තථං,
තිකුලු අඤ්ඤානො සනෙතා නිවර්තා උද්ධාය හොජනං.

1. සඞ්ඝමාසි නිරඞ්කෘතා. ව, ජ, සං.

සාමං ගතෙහිං භුඤ්ජෙය්‍ය භාරයානති පවුච්චති,
නිමන්තනාසු භුඤ්ජන්තං ඡන්දස් වොසාසති තස්මිතික්ඛති;
අනිවාරෙහිං තතිං භුඤ්ජෙය්‍ය භාරයානති පවුච්චති.

සද්ධාවිත්තං කුලං ගතො අප්පභොගා අනාලිනියං,
අභිලාභො තතිං භුඤ්ජෙය්‍ය භාරයානති පවුච්චති.

යො වෙ අරඤ්ඤෙ විහරන්තො සාසඛෙක සහයානකො,
අවිදිතං තතිං භුඤ්ජෙය්‍ය භාරයානති පවුච්චති.

තික්ඛති අඤ්ඤාතිකා සන්තා යං පරෙසං මමාසිතං,
සප්පි තෙලං මධු එංගුලිකං මංජුමංසං අපොප්පි බීරං;
දබ්බිකා යං විඤ්ඤාපෙය්‍ය භීතික්ඛති භාරයානන්තො සුගතස්ස-
සාසනො.

දුක්ඛචන්ති යං වුත්තං තං සුඤ්ඤාති යථා තථං,
අපරඤ්ඤා චිරඤ්ඤා ඛලිතං යඤ්ඤා දුක්ඛචං.

යං මනුෂ්සා කරෙ පාපා අභි වා යදි වා රහො,
දුක්ඛචන්ති පච්චෙදෙනති තෙනෙතං ඉති වුච්චති.

දුක්ඛාසිතන්ති යං වුත්තං තං සුඤ්ඤාති යථා තථං,
දුක්ඛාසිතං දුර්ගච්ඤා සංඛිතිලිච්ඤා යං පදං;
යඤ්ඤා විඤ්ඤා ගරහන්ති තෙනෙතං ඉති වුච්චති.

සෙබ්බන්ති යං වුත්තං තං සුඤ්ඤාති යථා තථං,
සෙබ්බස්ස සික්ඛමානස්ස උජ්ජිග්ගානුසාරිනො.

ආදිපෙතං වරණඤ්ඤා මුඛං සංයම සංවරො,
සික්ඛා එතාදිසී තස්මි තෙනෙතං ඉති වුච්චති.

ඡන්තමතිවස්සති විච්චං නාතිවස්සති,
තස්මා ඡන්තං විචරෙථ එවං තං නාතිවස්සති.

ගති මිගානං පවනං ආකාසො පකඛිනං ගති,
විහරො ගති ධම්මානං නිබ්බාණං අරහතො ගති.

ගාථාසංඛිගණිකං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං :-

සත්ත තගරෙස්ස පඤ්ඤාතං විපත්ති වතුරෙපි ව,
තික්ඛනං භීතික්ඛනිකා ඤ්ඤා සාධාරණා අසාධාරණා;
සාසනානුගතයා ගාථාසංඛිගණිකං ඉදන්ති.

අධිකරණහෙද. උකෙකාටගහෙදදි

වතනාරි අධිකරණානි: විවාදාධිකරණං, අනුවාදාධිකරණං, ආපතනාධිකරණං, නිව්වාධිකරණං. ඉමානි වතනාරි අධිකරණානි. ඉමෙසං චතුන්නං අධිකරණානං කති උකෙකාටා? ඉමෙසං චතුන්නං අධිකරණානං දස උකෙකාටා: විවාදාධිකරණං ඥා උකෙකාටා. අනුවාදාධිකරණං චාතනාරෙ උකෙකාටා. ආපතනාධිකරණං තයො උකෙකාටා. නිව්වාධිකරණං එකො උකෙකාටො. ඉමෙසං චතුන්නං අධිකරණානං ඉමෙ දස උකෙකාටා.

විවාදාධිකරණං උකෙකාටෙතො කති සමථෙ උකෙකාටෙති? අනුවාදාධිකරණං උකෙකාටෙතො කති සමථෙ උකෙකාටෙති? ආපතනාධිකරණං උකෙකාටෙතො කති සමථෙ උකෙකාටෙති? නිව්වාධිකරණං උකෙකාටෙතො කති සමථෙ උකෙකාටෙති? විවාදාධිකරණං උකෙකාටෙතො වෙ සමථෙ උකෙකාටෙති. අනුවාදාධිකරණං උකෙකාටෙතො චතනාරෙ සමථෙ උකෙකාටෙති. ආපතනාධිකරණං උකෙකාටෙතො තයො සමථෙ උකෙකාටෙති. නිව්වාධිකරණං උකෙකාටෙතො එකං සමථං උකෙකාටෙති.

කති උකෙකාටා? කතිභාසාරෙති උකෙකාටනං පසවති? කතිභ-
වෙහති සමනනාගතො පුග්ගලො අධිකරණං උකෙකාටෙති? කති
පුග්ගලො අධිකරණං උකෙකාටෙතො ආපතනිං ආපජ්ජනති?

වාදස උකෙකාටා දසභාසාරෙති උකෙකාටනං පසවති චතුහඬෙහති
සමනනාගතො පුග්ගලො අධිකරණං උකෙකාටෙති. චතනාරෙ
පුග්ගලො අධිකරණං උකෙකාටෙතො ආපතනිං ආපජ්ජනති.

කතමෙ ආදස උකෙකාටා? අකතං කමමං, දුක්කතං කමමං, පුන
කාතබ්බං කමමං, අනිහනං, දුන්නිහනං, පුන නිහතිතබ්බං, අනිච්ඡිතං
දුච්ඡිතිච්ඡිතං, පුන විනිච්ඡිතබ්බං, අවුපසන්නං, දුවුපසන්නං, පුන උප-
සමෙතබ්බනති ඉමෙ ආදස උකෙකාටා.

කතමෙති දසභාසාරෙති උකෙකාටනං පසවති? තත්ථ ජාතකං
අධිකරණං උකෙකාටෙති. තත්ථ ජාතකං වුපසන්නං අධිකරණං
උකෙකාටෙති. අනතරුමග්ගෙ අධිකරණං උකෙකාටෙති. අනතරු
මග්ගෙ වුපසන්නං අධිකරණං උකෙකාටෙති. තත්ථ ගතං අධිකරණං
උකෙකාටෙති. තත්ථ ගතං වුපසන්නං අධිකරණං උකෙකාටෙති. සති-
විනයං උකෙකාටෙති. අමුලුභවිනයං උකෙකාටෙති. තස්සපාපියසිකං
උකෙකාටෙති. තිණ්වජ්ජාරකං උකෙකාටෙති. ඉමෙති දසභාසාරෙති
උකෙකාටකං පසවති.

කතමෙති චතුහඬෙහති සමනනාගතො පුග්ගලො අධිකරණං
උකෙකාටෙති? ඡ්ඤාගතිං ගව්ඡ්ඤො අධිකරණං උකෙකාටෙති. දොසා
ගතිං-පෙ-මොහාගතිං-පෙ-භයාගතිං ගව්ඡ්ඤො අධිකරණං උකෙකා
ටෙති. ඉමෙති චතුහඬෙහති සමනනාගතො පුග්ගලො අධිකරණං
උකෙකාටෙති.

කතමෙ වතතාඤ්ඤ පුග්ගලා අධිකරණං උකෙකාටෙතොතා ආපනතීං ආපජ්ජනති? තදනුපසම්පන්නො උකෙකාටෙති, උකෙකාටනකං පාවිත්තියං, ආගනතුකො උකෙකාටෙති, උකෙකාටනකං පාවිත්තියං, කාරකො උකෙකාටෙති, උකෙකාටනකං පාවිත්තියං, ඡන්දයකො උකෙකාටෙති, උකෙකාටනකං පාවිත්තියං, ඉමෙ වතතාඤ්ඤ පුග්ගලා අධිකරණං උකෙකාටෙතොතා ආපනතීං ආපජ්ජනති.

අධිකරණනිදනාදි

විවාදාධිකරණං කිංනිදනං? කිංසමුදයං? කිංජාතිකං? කිංපහවං? කිංසමාරං? කිංසමුට්ඨානං? අනුවාදාධිකරණං කිංනිදනං? කිංසමුදයං? කිංජාතිකං? කිංපහවං? කිංසමාරං? කිංසමුට්ඨානං? ආපනතාධිකරණං කිංනිදනං? කිංසමුදයං? කිංජාතිකං? කිංපහවං? කිංසමාරං? කිංසමුට්ඨානං? කිව්වාධිකරණං කිංනිදනං? කිංසමුදයං? කිංජාතිකං? කිංපහවං? කිංසමාරං? කිංසමුට්ඨානං?

විවාදාධිකරණං විවාදනිදනං, විවාදසමුදයං, විවාදජාතිකං, විවාදපහවං, විවාදසමාරං, විවාදසමුට්ඨානං, අනුවාදාධිකරණං අනුවාදනිදනං, අනුවාදසමුදයං, අනුවාදජාතිකං, අනුවාදපහවං, අනුවාදසමාරං, අනුවාදසමුට්ඨානං, ආපනතාධිකරණං ආපනතිනිදනං, ආපනතිසමුදයං, ආපනතිජාතිකං, ආපනතිපහවං, ආපනතිසමාරං, ආපනතිසමුට්ඨානං, කිව්වාධිකරණං කිව්වනිදනං, කිව්වසමුදයං, කිව්වජාතිකං, කිව්වපහවං,¹ කිව්වසමාරං, කිව්වසමුට්ඨානං.

විවාදාධිකරණං කිංනිදනං? කිංසමුදයං? කිංජාතිකං? කිංපහවං? කිංසමාරං? කිංසමුට්ඨානං? අනුවාදාධිකරණං-පෙ-ආපනතාධිකරණං-පෙ-කිව්වාධිකරණං කිංනිදනං? කිංසමුදයං? කිංජාතිකං? කිංපහවං? කිංසමාරං? කිංසමුට්ඨානං?

විවාදාධිකරණං හෙතුනිදනං, හෙතුසමුදයං, හෙතුජාතිකං, හෙතුපහවං, හෙතුසමාරං, හෙතුසමුට්ඨානං, අනුවාදාධිකරණං-පෙ-ආපනතාධිකරණං-පෙ-කිව්වාධිකරණං හෙතුනිදනං, හෙතුසමුදයං, හෙතුජාතිකං, හෙතුපහවං, හෙතුසමාරං, හෙතුසමුට්ඨානං

විවාදාධිකරණං කිංනිදනං? කිංසමුදයං? කිංජාතිකං? කිංපහවං? කිංසමාරං? කිංසමුට්ඨානං? අනුවාදාධිකරණං-පෙ-ආපනතාධිකරණං-පෙ-කිව්වාධිකරණං කිංනිදනං? කිංසමුදයං? කිංජාතිකං? කිංපහවං? කිංසමාරං? කිංසමුට්ඨානං.

විවාදාධිකරණං, පච්චයනිදනං, පච්චයසමුදයං, පච්චයජාතිකං, පච්චයපහවං, පච්චයසමාරං, පච්චයසමුට්ඨානං, අනුවාදාධිකරණං-පෙ-ආපනතාධිකරණං-පෙ-කිව්වාධිකරණං පච්චයනිදනං, පච්චයසමුදයං, පච්චයජාතිකං, පච්චයපහවං, පච්චයසමාරං, පච්චයසමුට්ඨානං.

අධිකරණමූලාදි

1 වතුනා අධිකරණානං කති මූලාති? කති සමුට්ඨානා? වතුනා අධිකරණානං තෙතනිංස මූලාති. තෙතනිංස සමුට්ඨානා.

වතුනා අධිකරණානං කතමාති තෙතනිංස මූලාති? විවාදාධිකරණස්ස ආදස මූලාති. අනුවාදාධිකරණස්ස වුද්දස මූලාති. ආපතාධිකරණස්ස ඡ මූලාති. කිව්වාධිකරණස්ස එකං මූලං සංඛ්ඛා. වතුනා අධිකරණානං ඉමාති තෙතනිංස මූලාති. වතුනා අධිකරණානං කතමෙ තෙතනිංස සමුට්ඨානා? විවාදාධිකරණස්ස අට්ඨාරස හෙදකර වද්දති සමුට්ඨානා. අනුවාදාධිකරණස්ස වාදස්සා විපතනියො සමුට්ඨානා. ආපතාධිකරණස්ස සතත ආපතනිකකිකා සමුට්ඨානා. කිව්වාධිකරණස්ස වාතාරි කමමාති සමුට්ඨානා. වතුනා අධිකරණානං ඉමෙ තෙතනිංස සමුට්ඨානා.

අධිකරණපව්වසාපතති

විවාදාධිකරණං ආපතානාපතති? විවාදාධිකරණං න ආපතති. කිං පන විවාදාධිකරණපව්වසා ආපතතිං ආපජේය්‍යාති? ආම, විවාදාධිකරණපව්වසා ආපතතිං ආපජේය්‍ය. විවාදාධිකරණපව්වසා කති ආපතතියො ආපජ්ජති? විවාදාධිකරණපව්වසා දො ආපතතියො ආපජ්ජති: උපසම්පන්නං ඔමසති ආපතති පාවිතනියස්ස. අනුපසම්පන්නං ඔමසති ආපතති දුක්ඛංස, විවාදාධිකරණපව්වසා ඉමා වෙ ආපතතියො ආපජ්ජති.

තා ආපතතියො වතුනා විපතනිංස කති විපතනියො හජ්ජති? වතුනා අධිකරණානං කතමං අධිකරණං? සතතනා ආපතනිකකිකානං කතීති ආපතනිකකිකෙති සමිහතිතා? ඡත්තං ආපතති නමුට්ඨානානං කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහනති? කතීති අධිකරණෙහි කතීසු ථානෙසු කතීති සමපෙති සමමනති?

තා ආපතතියො වතුනා විපතනිංස එකං විපතනිං හජ්ජති, අවාර විපතනිං. වතුනා අධිකරණානං ආපතාධිකරණං. සතතනා ආපතනිකකිකානං දව්ඨි ආපතනිකකිකෙති සමිහතිතා, සියා පාවිතනියා පතනිකකිකෙති. සියා දුක්ඛංසතනිකකිකෙති. ඡත්තං ආපතති නමුට්ඨානානං තීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨහනති. එතෙන අධිකරණෙන, කිව්වාධිකරණෙන තීසු ථානෙසු සමිහමජේඛි ගණමජේඛි පුග්ගලස්ස සතතිතෙ. තීති සමුට්ඨෙහි සමමනති: සියා සමුට්ඨානිකයෙන ව පටිඤ්ඤාකරණෙන ව, සියා සමුට්ඨානිකයෙන ව තිණවජ්ඣාරයෙන ව.

අනුවාදාධිකරණං ආපතානාපතති? අනුවාදාධිකරණං න ආපතති. කිමපන අනුවාදාධිකරණපව්වසා ආපතතිං ආපජේය්‍යාති? ආම, අනුවාදාධිකරණපව්වසා ආපතතිං ආපජේය්‍ය අනුවාදාධිකරණපව්වසා කති ආපතතියො ආපජ්ජති? අනුවාදාධිකරණපව්වසා කියෙස්සා

ආපතනියො ආපජ්ජති : හික්ඛුං අමුලකොන පාරුජ්ඣකො ධම්මෙන අනුඤ්ඤෙති, ආපතනි සම්ඤාදිසෙසං. අමුලකොන සම්ඤාදිසෙසෙන අනුඤ්ඤෙති, ආපතනි පාවිතනියං. අමුලකාය ආචාරවිපතනියො අනුඤ්ඤෙති ආපතනි දුක්ඛං. අනුචාදාධිකරණපච්චයා ඉමා තියෙසො ආපතනියො ආපජ්ජති.

තා ආපතනියො චතුක්ඛං විපතනීතං කති විපතනියො හජ්ජති ? චතුක්ඛං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං? සත්තත්තං ආපතනිකකිංතං කතිහි ආපතනිකකෙකි සම්භවිතා? ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං කතිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨගතනි? කතිහි අධිකරණෙහි කතිස්ස ඤානෙස්ස කතිහි සමපෙති සමමනනි?

තා ආපතනියො චතුක්ඛං විපතනීතං දො විපතනියො හජ්ජති : සියා සීලවිපතනිං, සියා ආචාරවිපතනිං. චතුක්ඛං අධිකරණානං ආපතනාධිකරණං. සත්තත්තං ආපතනිකකිංතං තිහි ආපතනිකකෙකි සම්භවිතා : සියා සම්ඤාදිසෙසාපර්කකිකෙකි, සියා පාවිතනියා පතනිකකිකෙකි, සියා දුක්ඛවාපතනිකකිකෙකි. ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං තිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨගතනි. යා තා ආපතනියො ගරුකා තා ආපතනියො එකෙන අධිකරණෙන, නිව්වාධිකරණෙන; එකමහි ඤානෙ සම්භවෙයි. ද්වීති සමපෙති සමමනනි: සමමුඛාචිනයෙන ව, පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව. යා තා ආපතනියො ලභුකා, තා ආපතනියො එකෙන අධිකරණෙන නිව්වාධිකරණෙන. තීස්ස ඤානෙස්ස: සම්භවෙයිකි ගණමෙයිකි පුග්ගලෙස්ස සතතිතෙ. තිහි සමපෙති සමමනනි : සියා සමමුඛාචිනයෙන ව පටිඤ්ඤාතකරණෙන ව, සියා සමමුඛාචිනයෙන ව තිණ්වත්තාරකෙන ව.

ආපතනාධිකරණං ආපතනානාපතනිති ? ආපතනාධිකරණං ආපතනි. කිව්වන ආපතනාධිකරණපච්චයා ආපතනිං ආපජ්ජෙය්‍යාති? ආම, ආපතනාධිකරණපච්චයා ආපතනිං ආපජ්ජෙය්‍ය. ආපතනාධිකරණපච්චයා කති ආපතනියො ආපජ්ජති? ආපතනාධිකරණපච්චයා චතස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති : හික්ඛුනි ජාතං පාරුජ්ඣං ධම්මං.¹ පටිච්ඡාදෙති, ආපතනි පාරුජ්ඣකං. වෙමතිකා පටිච්ඡාදෙති, ආපතනි ඵලලව්වයං. හික්ඛු සම්ඤාදිසෙසං පටිච්ඡාදෙති, ආපතනි පාවිතනියං. ආචාරවිපතනිං පටිච්ඡාදෙති ආපතනි දුක්ඛං. ආපතනාධිකරණ පච්චයා ඉමා චතස්සො ආපතනියො ආපජ්ජති.

තා ආපතනියො චතුක්ඛං විපතනීතං කති විපතනියො හජ්ජති ? චතුක්ඛං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං? සත්තත්තං ආපතනිකකිංතං කතිහි ආපතනිකකෙකි සම්භවිතා? ඡන්තං ආපතනිසමුට්ඨානානං කතිහි සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨගතනි? කතිහි අධිකරණෙහි කතිස්ස ඤානෙස්ස කතිහි සමපෙති සමමනනි?

1. පාරුජ්ඣ ධම්මෙ අජ්ඣාපනනං, ස්‍යා,

තා ආපත්තියෝ චතුරතං විපතනිනං දො විපතනියෝ භජනති : සියං සිලවිපතනිං, සියං ආචාරවිපතනිං, චතුරතං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං, සත්තනතං ආපත්තිකකුකුතං චතුති ආපත්තිකකුකුති සමගතිතා : සියං පාරුජිකාපත්තිකකුකුති, සියං ථුලලච්චයාපත්තිකකුකුති, සියං පාවිතනියාපත්තිකකුකුති, සියං දුක්ඛවාපත්තිකකුකුති, ඡන්තං ආපත්තිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානනති : කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨගතති, යං සං ආපත්ති අනවසෙසං සං ආපත්ති න කතමෙන අධිකරණෙන න කතමමති යානෙ න කතමෙන සමපෙන සමමති? යං තා ආපත්තියෝ ලුහුකා, තා ආපත්තියෝ එකෙන අධිකරණෙන කිච්චාධිකරණෙන, තිස්සි යානෙසු සමසමපෙකි ගණමපෙකි පුග්ගලස්ස සතතිකො, තිති සමපෙති සමමතති : සියං සමමුඛා විතයෙන ච පටිඤ්ඤාතකරණෙන ච, සියං අමමුඛාවිතයෙන ච තිණවජාරකෙන ච.

කිච්චාධිකරණං ආපත්තානාපත්තිති? කිච්චාධිකරණං නාපත්ති, කිමපන කිච්චාධිකරණපච්චයා ආපතනිං ආපජෙජ්ජයාති? අම, කිච්චාධිකරණපච්චයා ආපතනිං ආපජෙජ්ජයා, කිච්චාධිකරණපච්චයා කති ආපතනියෝ ආපජ්ජති? කිච්චාධිකරණපච්චයා පඤ්ච ආපතනියෝ ආපජ්ජති : උක්ඛිතතානුවතනිකා හිකුති යාච තතියං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජති, ඤාතනියා දුක්ඛං, දිති කමමවාචාති ථුලලච්චයා, කමමවාචාපටියොසානෙ ආපතනි පාරුජිකස්ස, නෙදකානුවතනකා හිකුති යාචතතියං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජනති ආපතනි සමසාදිසෙසස්ස, පාපිකාය දිට්ඨියා යාචතතියං සමනුභාසනාය නපපටිතිස්සජ්ජනති, ආපතනි පාවිතනියස්ස, කිච්චාධිකරණපච්චයා ඉමා පඤ්ච ආපතනියෝ ආපජ්ජති.

තා ආපත්තියෝ චතුරතං විපතනිනං කති විපතනියෝ භජනති? චතුරතං අධිකරණානං කතමං අධිකරණං? සත්තනතං ආපත්තිකකුකුතං කතිති ආපත්තිකකුකුති සමගතිතා? ඡන්තං ආපත්තිසමුට්ඨානානං කතිති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨගතති? කතිති අධිකරණෙහි කතිස්ස යානෙසු කතිති සමපෙති සමමතති? තා ආපත්තියෝ චතුරතං විපතනිනං දො විපතනියෝ භජනති : සියං සිලවිපතනිං, සියං ආචාරවිපතනිං, චතුරතං අධිකරණානං ආපත්තාධිකරණං, සත්තනතං ආපත්තිකකුකුතං පඤ්චති ආපත්තිකකුකුති සමගතිතා : සියං පාරුජිකාපත්තිකකුකුති, සියං සමසාදිසෙසාපත්තිකකුකුති, සියං ථුලලච්චයාපත්තිකකුකුති, සියං පාවිතනියාපත්තිකකුකුති, සියං දුක්ඛවාපත්තිකකුකුති, ඡන්තං ආපත්තිසමුට්ඨානානං එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨානනති : කායතො ච වාචතො ච විතතතො ච සමුට්ඨගතති, යං සං ආපත්ති අනවසෙසං, සං ආපත්ති න කතමෙන අධිකරණෙන න කතමමති යානෙ න කතමෙන සමපෙන සමමති, යං සං ආපත්ති ගරුකා, සං ආපත්ති එකෙන අධිකරණෙන කිච්චාධිකරණෙන, එකමති යානෙ සමසමපෙකි, විති

සමපේති සමමති : සමමුඛාචිකයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව. යා තා ආපනතියො ලුහුකා, භා ආපජ්ඣයො ඵනොන අධිකරණෙන නිව්වාධිකරණෙන. නිසු ධානෙසු සඛ්ඤාමයේකි ගණමයේකි පුග්ගලස්ස සනඤ්ඤා. තීති සමපේති සමමතති: සියා සමමුඛාචිකයෙන ව පටිඤ්ඤානකරණෙන ව, සියා සමමුඛාචිකයෙන ව නිණවන්තරකෙන ව.

අධිකරණාධිපායො

විවාදාධිකරණං හොති අනුවාදාධිකරණං? හොති ආපනතාධිකරණං? හොති නිව්වාධිකරණං? විවාදාධිකරණං න හොති අනුවාදාධිකරණං, න හොති ආපනතාධිකරණං. න හොති නිව්වාධිකරණං. අපි ව විවාදාධිකරණපච්චයා හොති අනුවාදාධිකරණං. හොති ආපනතාධිකරණං. හොති නිව්වාධිකරණං. යථා කථං වීය? ඉධ භික්ඛු විවදනති ධම්මොති වා අධිමොති වා - පෙ- දුටුල්ලාපනතීති වා අදුටුල්ලාපනතීති වා, යං තත්ථ භණ්ඩනං කලහො වීඤ්ඤා විවාදො නානාචාදො අඤ්ඤාචාදො විපච්චයනාය වොහාරො ඵමධිකං ඉදං වුච්චති විවාදාධිකරණං, විවාදාධිකරණෙ සබ්බො විවදති, විවාදාධිකරණං. විවදමානො අනුචදති, අනුවාදාධිකරණං අනුචදමානො ආපනතී ආපජ්ඣති ආපනතාධිකරණං නාය ආපනතියා සබ්බො කම්මං කරොති, නිව්වාධිකරණං. ඵවා විවාදාධිකරණපච්චයා හොති අනුවාදාධිකරණං. හොති ආපනතාධිකරණං. හොති නිව්වාධිකරණං.

අනුවාදාධිකරණං හොති ආපනතාධිකරණං? හොති නිව්වාධිකරණං? හොති විවාදාධිකරණං? අනුවාදාධිකරණං න හොති ආපනතාධිකරණං. න හොති නිව්වාධිකරණං. න හොති විවාදාධිකරණං. අපි ව අනුවාදාධිකරණපච්චයා හොති ආපනතාධිකරණං. හොති නිව්වාධිකරණං. හොති විවාදාධිකරණං. යථා කථං වීය? ඉධ භික්ඛු භික්ඛු අනුචදනති සීලප්පනතියා වා ආචාරවිපනතියා වා දිට්ඨිවිපනතියා වා ආජීව විපනතියා වා, යො තත්ථ අනුචදො අනුචදනා අනුල්ලපනා අනුභණ්ණා අනුසම්පච්චිකතා අබ්භුස්සහනතා අනුබලප්පනං, ඉදං වුච්චති අනුවාදාධිකරණං. අනුවාදාධිකරණෙ සබ්බො විවදති, විවාදාධිකරණං. විවදමානො අනුචදති, අනුවාදාධිකරණං. අනුචදමානො ආපනතී ආපජ්ඣති, ආපනතාධිකරණං. නාය ආපනතියා සබ්බො කම්මං කරොති, නිව්වාධිකරණං. ඵවා අනුවාදාධිකරණපච්චයා හොති ආපනතාධිකරණං. හොති නිව්වාධිකරණං. හොති විවාදාධිකරණං.

ආපනතාධිකරණං හොති නිව්වාධිකරණං? හොති විවාදාධිකරණං? හොති අනුවාදාධිකරණං? ආපනතාධිකරණං න හොති නිව්වාධිකරණං. න හොති විවාදාධිකරණං. න හොති අනුවාදාධිකරණං. අපි ව ආපනතාධිකරණපච්චයා හොති නිව්වාධිකරණං. හොති විවාදාධිකරණං. හොති අනුවාදාධිකරණං. යථා කථං වීය? පඤ්චපි ආපනතීකනිකා ආපනතාධිකරණං. සත්තපි ආපනතීකනිකා ආපනතාධිකරණං. ඉදං වුච්චති

ආපතනාධිකරණං, ආපතනාධිකරණේ සබ්බෙසා විවදති, විවාදාධිකරණං, විවදමානො අනුවදති, අනුවාදාධිකරණං, අනුවදමානො ආපතනී, ආපජ්ජති, ආපතනාධිකරණං, තාය ආපතනීයා සබ්බෙසා කමමං කරොති නිව්වාධිකරණං, එවං ආපතනාධිකරණපච්චයා හොති නිව්වාධිකරණං, හොති විවාදාධිකරණං, හොති අනුවාදාධිකරණං.

නිව්වාධිකරණං හොති විවාදාධිකරණං, හොති අනුවාදාධිකරණං, හොති ආපතනාධිකරණං, නිව්වාධිකරණං න හොති විවාදාධිකරණං, න හොති අනුවාදාධිකරණං, න හොති ආපතනාධිකරණං. අපි ච නිව්වාධිකරණපච්චයා හොති විවාදාධිකරණං, හොති අනුවාදාධිකරණං, හොති ආපතනාධිකරණං. යථා කථා වීඨ? යා සබ්බෙසා නිව්චයතා කරණීයතා අප ප්‍රොකානකමමං ඤාතනිකමමා ඤාතනිද්වතීයකමමං ඤාතනි-චතුර්ත්තකමමා, ඉදං වුච්චති නිව්වාධිකරණං. නිව්වාධිකරණේ සබ්බෙසා විවදති, විවාදාධිකරණං, විවදමානො අනුවදති, අනුවාදාධිකරණං අනුවදමානො ආපතනී, ආපජ්ජති, ආපතනාධිකරණං. තාය ආපතනීයා සබ්බෙසා කමමං කරොති, නිව්වාධිකරණං, එවං නිව්වාධිකරණපච්චයා හොති විවාදාධිකරණං, හොති අනුවාදාධිකරණං, හොති ආපතනාධිකරණං.

සුච්ඡාචාගේ

යජ්ඣ සතිවිනයො, තජ්ඣ සමමුඛාවිනයො. යජ්ඣ සමමුඛාවිනයො, තජ්ඣ සතිවිනයො. යජ්ඣ අමුල්ලාවිනයො, තජ්ඣ සමමුඛාවිනයො. යජ්ඣ සමමුඛාවිනයො: තජ්ඣ අමුල්ලාවිනයො, යජ්ඣ පටිඤ්ඤාතකරණං, තජ්ඣ සමමුඛාවිනයො, යජ්ඣ සමමුඛාවිනයො තජ්ඣ පටිඤ්ඤාතකරණං. යජ්ඣ යෙභුය්‍යසිකා, තජ්ඣ සමමුඛාවිනයො, යජ්ඣ සමමුඛාවිනයො, තජ්ඣ දායං-පාපිය්‍යසිකා, යජ්ඣ තස්සපාපිය්‍යසිකා, තජ්ඣ සමමුඛාවිනයො. යජ්ඣ සමමුඛාවිනයො, තජ්ඣ තස්සපාපිය්‍යසිකා. යජ්ඣ තිණ්ණවජ්ඣාරකො, තජ්ඣ සමමුඛාවිනයො. යජ්ඣ සමමුඛාවිනයො, තජ්ඣ තිණ්ණවජ්ඣාරකො.

විසංජ්ජනචාගේ

යසම්මි සමයෙ සමමුඛාවිනයෙන ච සතිවිනයෙන ච අධිකරණං වුපසමමති, යජ්ඣ සතිවිනයො, තජ්ඣ සමමුඛාවිනයො. යජ්ඣ සමමුඛාවිනයො තජ්ඣ සතිවිනයො න තජ්ඣ අමුල්ලාවිනයො. න තජ්ඣ පටිඤ්ඤාතකරණං. න තජ්ඣ යෙභුය්‍යසිකා. න තජ්ඣ තස්සපාපිය්‍යසිකා. න තජ්ඣ තිණ්ණවජ්ඣාරකො. යසම්මි සමයෙ සමමුඛාවිනයෙන ච අමුල්ලාවිනයෙන ච -පෙ-සමමුඛාවිනයෙන ච පටිඤ්ඤාතකරණෙන ච-පෙ-සමමුඛාවිනයෙන ච යෙභුය්‍යසිකාය ච-පෙ-සමමුඛාවිනයෙන ච තස්සපාපිය්‍යසිකාය ච-පෙ සමමුඛාවිනයෙන ච තිණ්ණවජ්ඣාරකෙන ච අධිකරණං වුපසමමති, යජ්ඣ තිණ්ණවජ්ඣාරකො. තජ්ඣ සමමුඛාවිනයො. යජ්ඣ සමමුඛාවිනයො, තජ්ඣ තිණ්ණවජ්ඣාරකො. න තජ්ඣ සතිවිනයො, න තජ්ඣ අමුල්ලාවිනයො. න තජ්ඣ පටිඤ්ඤාතකරණං. න තජ්ඣ යෙභුය්‍යසිකා. න තජ්ඣ තස්සපාපිය්‍යසිකා.

සංසර්ගය

සමුදායවිනයෝති වා සතිවිනයෝති වා ඉමෙ ධම්මා සංසර්ගා උද්භු
 විසංසරා? ලබ්භා ව පනිමෙසං ධම්මානං විනිබ්බුජ්ඣා විනිබ්බුජ්ඣා
 නානාකරණං පඤ්ඤාපෙභුං? සමුදායවිනයෝති වා අමුලාභිනියෝති වා-
 සමුදායවිනයෝති වා පටිඤ්ඤාතකරණනාති වා- සමුදායවිනයෝති වා
 යෙභුය්‍යසිනාති වා- සමුදායවිනයෝති වා තස්ස පාපිය්‍යසිනාති වා-
 සමුදායවිනයෝති වා තිණ්ණවජ්ඣාරකෝති වා ඉමෙ ධම්මා සංසර්ගා උද්භු
 විසංසරා? ලබ්භා ව පනිමෙසං ධම්මානං විනිබ්බුජ්ඣා විනිබ්බුජ්ඣා
 නානාකරණං පඤ්ඤාපෙභුං? සමුදායවිනයෝති වා සතිවිනයෝති වා
 ඉමෙ ධම්මා සංසර්ගා, නො විසංසර්ගා, න ව ලබ්භා ඉමෙසං ධම්මානං
 විනිබ්බුජ්ඣා විනිබ්බුජ්ඣා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙභුං, සමුදායවින-
 යෝති වා අමුලාභිනියෝති වා- සමුදායවිනයෝති වා-පටිඤ්ඤාතකර-
 ණනාති වා- සමුදායවිනයෝති වා යෙභුය්‍යසිනාති වා සමුදායවින-
 යෝති වා තස්ස පාපිය්‍යසිනාති වා- සමුදායවිනයෝති වා තිණ්ණවජ්ඣාර-
 කෝති වා ඉමෙ ධම්මා සංසර්ගා, නො විසංසර්ගා, න ව ලබ්භා ඉමෙසං
 ධම්මානං විනිබ්බුජ්ඣා විනිබ්බුජ්ඣා නානාකරණං පඤ්ඤාපෙභුං.

සත්තසමුදායනිදානං

සමුදායවිනයෝ කිංකිද්දතො? කිංසමුදයො? කිංජාතිකො? කිං-
 පභවො? කිංසමුදයො? කිංසමුදයො? සතිවිනයෝ -පෙ-
 අමුලාභිනියෝ -පෙ- පටිඤ්ඤාතකරණං-පෙ- යෙභුය්‍යසිනා -පෙ- තස්ස
 පාපිය්‍යසිනා -පෙ- තිණ්ණවජ්ඣාරකෝ කිංකිද්දතො? කිංසමුදයො? කි-
 ජාතිකො? කිංපභවො? කිංසමුදයො? කිංසමුදයො?

සමුදායවිනයෝ නිදනනිදනො නිදනසමුදයො නිදනජාතිකො
 නිදනපභවො, නිදනසමුදයො, නිදනසමුදයො, සතිවිනයෝ-පෙ-
 අමුලාභිනියෝ-පෙ-පටිඤ්ඤාතකරණං, නිදනනිදනං, නිදනසමුදයං,
 නිදනජාතිකං, නිදනපභවං, නිදනසමුදයං, නිදනසමුදයං,
 යෙභුය්‍යසිනා-පෙ-තස්ස පාපිය්‍යසිනා නිදනනිදනං, නිදනසමුදයං
 නිදනජාතිකං, නිදනපභවං, නිදනසමුදයං, නිදනසමුදයං, තිණ්-
 ණවජ්ඣාරකෝ නිදනනිදනො නිදනසමුදයො නිදනජාතිකො නිදන-
 පභවො නිදනසමුදයො, නිදනසමුදයො.

සමුදායවිනයෝ කිංකිද්දතො? කිංසමුදයො? කිංජාතිකො? කිං-
 පභවො? කිංසමුදයො? කිංසමුදයො? සතිවිනයෝ-පෙ-අමුලා-
 භිනියෝ-පෙ-පටිඤ්ඤාතකරණං-පෙ-යෙභුය්‍යසිනා-පෙ-තස්ස පාපිය්‍ය-
 සිනා-පෙ-තිණ්ණවජ්ඣාරකෝ කිංකිද්දතො? කිංසමුදයො? කිංජාතිකො?
 කිං පභවො? කිං සමුදයො? කිං සමුදයො?

සමුදායවිනයෝ නෙභුනිදනො නෙභුසමුදයො නෙභුජාතිකො
 නෙභුපභවො නෙභුසමුදයො නෙභුසමුදයො, සතිවිනයෝ-පෙ-
 අමුලාභිනියෝ -පෙ- පටිඤ්ඤාතකරණං, නෙභුනිදනං, නෙභුසමුදයං

හෙතුඡාතිකං හෙතුපභවං හෙතුසමාරං හෙතුසමුට්ඨානං. යෙභුග්ගසංසිකා-පෙ-නස්සපාපියසංසිකා-පෙ-හෙතුනිදානා හෙතුසමුදයං හෙතුඡාතිකා හෙතුපභවා හෙතුසමාරා හෙතුසමුට්ඨානා. තිණ්වජාරකො හෙතුනිදානො හෙතුසමුදයො හෙතුඡාතිකො හෙතුපභවො හෙතුසමාරො හෙතුසමුට්ඨානො.

සමුඛාවිනයො කිංචිදානො? කිංසමුදයො? කිංඡාතිකො? කිංපභවො? කිංසමාරො? කිංසමුට්ඨානො? සතිවිනයො පෙ-අමුලහවිනයො-පෙ-පටිඤ්ඤානකරණං-පෙ-යෙභුග්ගසංසිකා-පෙ-නස්සපාපියසංසිකා-පෙ-තිණ්වජාරකො කිංචිදානො? කිංසමුදයො? කිංඡාතිකො? කිංපභවො? කිංසමාරො? කිංසමුට්ඨානො?

සමුඛාවිනයො පච්චයනිදානො පච්චයසමුදයො පච්චයඡාතිකො පච්චයපභවො පච්චයසමාරො පච්චයසමුට්ඨානො. සතිවිනයො-පෙ-අමුලහවිනයො-පෙ-පටිඤ්ඤානකරණං පච්චයනිදානං පච්චයසමුදයං පච්චයඡාතිකං පච්චයපභවං පච්චයසමාරං පච්චයසමුට්ඨානං. යෙභුග්ගසංසිකා-පෙ-නස්සපාපියසංසිකා පච්චයනිදානං පච්චයසමුදයං පච්චයඡාතිකං පච්චයපභවා පච්චයසමාරා පච්චයසමුට්ඨානා. තිණ්වජාරකො පච්චයනිදානො පච්චයසමුදයො පච්චයඡාතිකො පච්චයපභවො පච්චයසමාරො පච්චයසමුට්ඨානො.

සත්තනනං සමථානං කති මුලාති? කති සමුට්ඨානා? සත්තනනං සමථානං ඡබ්බිස මුලාති, ඡතතිංස සමුට්ඨානං. සත්තනනං සමථානං කතමාති ඡබ්බිස මුලාති? සමුඛාවිනයස්ස වාතාරි මුලාති: සබ්බසමුඛතා, ධම්මසමුඛතා, විනයසමුඛතා, පුග්ගලසමුඛතා. සතිවිනයස්ස වාතාරි මුලාති-අමුලහවිනයස්ස වාතාරි මුලාති-පටිඤ්ඤානකරණස්ස ථෙව මුලාති: යො ව දෙසෙති, යස්ස ව දෙසෙති යෙභුග්ගසංසිකාය වාතාරි මුලාති-නස්සපාපියසංසිකාය වාතාරි මුලාති-තිණ්වජාරකස්ස වාතාරි මුලාති: සබ්බසමුඛතා, ධම්මසමුඛතා, විනයසමුඛතා, පුග්ගලසමුඛතා. සත්තනනං සමථානං ඉමාති ඡබ්බිස මුලාති.

සත්තනනං සමථානං කතමෙ ඡතතිංස සමුට්ඨානා? සතිවිනයස්ස කම්මස්ස කිරියා, කරණං, උපගමනං, අජ්ඣුපගමනං, අභිවාසනා, අපටිකෙකාසනා. අමුලහවිනයස්ස කම්මස්ස-පෙ-පටිඤ්ඤානකරණස්ස කම්මස්ස-පෙ-යෙභුග්ගසංසිකාය කම්මස්ස-පෙ-නස්ස පාපියසංසිකාය කම්මස්ස-පෙ-තිණ්වජාරකස්ස කම්මස්ස කිරියා, කරණං, උපගමනං, අජ්ඣුපගමනං, අභිවාසනා, අපටිකෙකාසනා. සත්තනනං සමථානං ඉමෙ ඡතතිංස සමුට්ඨානා.

සත්තසමථානනාදි

1. සමුඛාවිනයොති වා සතිවිනයොති වා ඉමෙ ධම්මා නාතජා නානාබ්‍යඤ්ඤා? උදුහු එකජා බ්‍යඤ්ඤාතමෙව නානං? සමුඛාවිනයොති වා අමුලහවිනයොති වා-පෙ-සමුඛාවිනයොති වා පටිඤ්ඤාන-

කරණනති වා- සමමුඛාචිතයෝති වා යෙභුය්‍යසිකාති වා- සමමුඛාචිත-
 යෝති වා තස්ස පාපිය්‍යසිකාති වා-සමමුඛාචිතයෝති වා තිණ්‍යවජාර-
 නෝති වා ඉමෙ ධම්මා නානජා නානාබ්‍යඤ්ජනා? උදුහු ඵකජා
 බ්‍යඤ්ජනමෙව නානං? සමමුඛාචිතයෝති වා සතිචිතයෝති වා මෙ
 ධම්මා නානජා වෙව නානාබ්‍යඤ්ජනා ව. සමමුඛාචිතයෝති වා
 අමුලාචිතයෝති වා -පෙ-සමමුඛාචිතයෝති වා පටිඤ්ඤාතකරණනති
 වා- සමමුඛාචිතයෝති වා යෙභුය්‍යසිකාති වා- සමමුඛාචිතයෝති වා
 තස්සපාපිය්‍යසිකාති වා- සමමුඛාචිතයෝති වා තිණ්‍යවජාරනෝති වා
 ඉමෙ ධම්මා නානජා වෙව නානාබ්‍යඤ්ජනා ව.

විවාදෙ විවාදාධිකරණං. විවාදෙ නො අධිකරණං. අධිකරණං
 නො විවාදෙ. අධිකරණඤ්ඤව විවාදෙ ව. සියා විවාදෙ විවාදාධිකරණං.
 සියා විවාදෙ නො අධිකරණං. සියා අධිකරණං නො විවාදෙ. සියා
 අධිකරණඤ්ඤව විවාදෙ ව.

තත්ත කතමො විවාදෙ විවාදාධිකරණං? ඉධ භික්ඛු විවදනති
 ධම්මොති වා අධම්මොති වා -පෙ- පුට්ඨලොපනතිති වා අපුට්ඨලොපනතිති
 වා, යං තත්ත භණ්ඩනං කලහො විගගනො විවාදෙ නානාචාදෙ අඤ්ඤාපා-
 චාදෙ පිපච්ඡතා මොහාරො මෙධනා, අයං විවාදෙ විවාදාධිකරණං.

තත්ත කතමො විවාදෙ නො අධිකරණං? මාතාපි පුතොතන විවදති,
 පුතොතාපි මාතරු විවදති, පිතාපි පුතොතන විවදති, පුතොතාපි පිතරු
 විවදති, භාතාපි භාතරු විවදති, භාතාපි භගිනියා විවදති, භගිනීපි
 භාතරු විවදති, සභායොපි සභායෙන විවදති, අයං විවාදෙ. නො අධි-
 කරණං.

තත්ත කතමං අධිකරණං නො විවාදෙ? අනුචාදාධිකරණං ආප නතාධි?
 කරණං කිච්චාධිකරණං, ඉදං අධිකරණං නො විවාදෙ.

තත්ත කතමං අධිකරණං වෙව විවාදෙ ව? විවාදාධිකරණං අධිකර-
 ණඤ්ඤව විවාදෙ ව.

අනුචාදෙ අනුචාදාධිකරණං. අනුචාදෙ නො අධිකරණං. අධි-
 කරණං නො අනුචාදෙ. අධිකරණඤ්ඤව අනුචාදෙ ව. සියා අනුචාදෙ
 අනුචාදාධිකරණං. සියා අනුචාදෙ නො අධිකරණං. සියා අධිකරණං
 නො අනුචාදෙ. සියා අධිකරණඤ්ඤව අනුචාදෙ ව.

තත්ත කතමො අනුචාදෙ අනුචාදාධිකරණං? ඉධ භික්ඛු භික්ඛුං
 අනුචදනති සිලවිපතනියා වා ආචාරවිපතනියා වා දිට්ඨිවිපතනියා වා
 ආජීවිපතනියා වා, යො තත්ත අනුචාදෙ අනුචදනා අනුලොපනා අනු-
 භණ්ණා අනුසම්මතකතා අබ්‍යුත්තකතා අනුබලොපදනං, අයං
 අනුචාදෙ අනුචාදාධිකරණං.

තත්ත කතමො අනුචාදෙ නො අධිකරණං? මාතාපි පුතං අනු-
 චදති, පුතොතාපි මාතරං අනුචදති, පිතාපි පුතං අනුචදති, පුතොතාපි
 පිතරං අනුචදති, භාතාපි භාතරං අනුචදති, භාතාපි භගිනීං අනුචදති,
 භගිනීපි භාතරං අනුචදති, සභායොපි සභායං අනුචදති, අයං අනුචාදෙ
 නො අධිකරණං.

තථ කතමං අධිකරණං නො අනුවාදෙ? ආපත්තාධිකරණං කිවාධිකරණං විවාදාධිකරණං, ඉදං අධිකරණං නො අනුවාදෙ.

තථ කතමං අධිකරණඤ්ච අනුවාදෙ ව? අනුවාදාධිකරණං අධිකරණඤ්ච අනුවාදෙ ව.

ආපතති ආපත්තාධිකරණං, ආපතති නො අධිකරණං, අධිකරණං නො ආපතති අධිකරණඤ්ච ආපතති ව. සියා ආපතති ආපත්තාධිකරණං, සියා ආපතති නො අධිකරණං, සියා අධිකරණං නො ආපතති, සියා අධිකරණඤ්ච ආපතති ව.

තථ කතමා ආපතති ආපත්තාධිකරණං? පඤ්ච ආපතතිකකිකා ආපත්තාධිකරණං, සතථ ආපතතිකකිකා ආපත්තාධිකරණං, අයං ආපතති ආපත්තාධිකරණං.

තථ කතමා ආපතති නො අධිකරණං? සොතාපතතිපමාපතති, අයං ආපතති නො අධිකරණං.

තථ කතමං අධිකරණං නො ආපතති? කිවාධිකරණං විවාදාධිකරණං අනුවාදාධිකරණං, ඉදං අධිකරණං නො ආපතති.

තථ කතමං අධිකරණඤ්ච ආපතති ව? ආපත්තාධිකරණං අධිකරණඤ්ච ආපතති ව.

කිච්ච කිවාධිකරණං, කිච්චං නො අධිකරණං, අධිකරණං නො කිච්චං, අධිකරණඤ්ච කිච්චඤ්ච, සියා කිච්චං කිවාධිකරණං, සියා කිච්චං නො අධිකරණං, සියා අධිකරණං නො කිච්චං, සියා අධිකරණඤ්ච කිච්චඤ්ච.

තථ කතමං කිච්චං කිවාධිකරණං? යං සඛසයා කිච්චයනා කරණිකානා අපලොකකතමං ඤාතීකමං ඤාතීදුතීයකමං ඤාතීවතුත්තමං, ඉදං කිච්චං කිවාධිකරණං.

තථ කතමං කිච්චං නො අධිකරණං? ආවරිතකිච්චං උපජ්ඣායකිච්චං¹ සකිච්චං සමානුපජ්ඣායකිච්චං සමානාවරිතකිච්චං ඉදං කිච්චං නො අධිකරණං.

තථ කතමං අධිකරණං නො කිච්චං? විවාදාධිකරණං අනුවාදාධිකරණං, ආපත්තාධිකරණං ඉදං අධිකරණං නො කිච්චං.

තථ කතමං අධිකරණඤ්ච කිච්චඤ්ච? කිවාධිකරණං අධිකරණඤ්ච කිච්චං වාතී.

අධිකරණහෙදං

තිට්ඨිතං.

තඤ්ඤානං :-

අධිකරණං උභෙකාංවා අංකාරා පුග්ගලෙන ව,
නිදන හෙතු පච්චයා මූලං සමුට්ඨානෙන ව.

ආපනති හොති යත්ථ ව සංඝට්ඨා නිදනපභවං,¹
හෙතුපච්චයමූලාති සමුට්ඨානෙන බ්‍යඤ්ඤානං;
විවාදො අධිකරණාති හෙදධිකරණෙ ඉදනති.

අපරගාඨාසංගතානිං වොදනාදි පුච්ඡාමිසංජානා

වොදනා කිමන්තං සාරණං කිසං කාරණං ?
සබ්බෙසා කිමන්තං මතිකමමං පන කිසං කාරණං ?

වොදනා සාරණන්තං නිග්ගහන්තං සාරණං,
සබ්බෙසා පරිග්ගහන්තං මතිකමමං පන පාටිසේකකං.

මා ඛො තුරිතො අභණ්ඨි මා ඛො වණ්ඨිකතො භණ්ඨි,
මා ඛො පටිසං ජනයි සවෙ අනුචිත්තො තුචං.

මා ඛො සහජා අභණ්ඨි කථං විකානිකා අනත්ථංගිතං,
සුතෙන විතයෙ අනුලොමෙ පඤ්ඤෙ තෙ අනුලොමිනෙ

අනුයෝගවතං නිසාමය කුසලෙන බුද්ධිමතා කතං,
සුචිත්තං සිත්තං අනුලොමිකං ගතිං න නාසෙතො සම්පරාධිකං.

හිතෙසි අනුසුඤ්ඤා කාලෙනාච්ඡාසංගිතං,
වුද්ධස්ස ව වොදකස්ස ව සහසා වොහාරං මා පටාරෙති.

වොදකො ආහ ආපනොති වුද්ධතො ආහ අනාපනොති
උභො අනුකම්පතො පටිඤ්ඤානුසංකිතෙන කාරයෙ.

පටිඤ්ඤා ලජ්ජා කතා අලජ්ජා ඵලං න විජ්ජති,
බහුමපි අලජ්ජා භාසෙය්‍ය වතනානුසංකිතෙන² කාරයෙ.

අලජ්ජා කිදිසො හොති පටිඤ්ඤා යස්ස න රුහති,³
ඵලඤ්ඤා³ තාහං පුච්ඡාමි කිදිසො වුච්චති අලජ්ජා පුග්ගලො ?³

සංචිච්ච ආපනතිං ආපජ්ජති ආපනතිං පරිග්ගහති,
අගතිගමනඤ්ඤා ගච්ජති ඵදිසො වුච්චති අලජ්ජා පුග්ගලො.

සච්චං අගමපි ජානාමි ඵදිසො වුච්චති අලජ්ජා පුග්ගලො,
අඤ්ඤාඤ්ඤා තාහං පුච්ඡාමි කිදිසො වුච්චති ලජ්ජා පුග්ගලො ?

1. සංඝට්ඨානිදනෙන ව ම. ජ. ස. 2. වතනානු සංකිතෙන ම. ජ. ආ,
3. ඵලඤ්ඤා ම. ජ. ආ.

සංවිධිත ආපනතිං නාපජ්ජති ආපනතිං න පරිගුහති,
අගතිගමං න ගව්‍යති ඵදිසො වුච්චති ලජ්ජපුග්ගලො.

සචං අගමපි ජානාමි ඵදිසො වුච්චති ලජ්ජපුග්ගලො,
අඤ්ඤඤච තාගං පුච්ඡාමි කිදිසො වුච්චති අධම්මවොදකො?

අකාලෙන වොදෙති අභුතෙන ඵරුසෙන අනන්ධංගිතෙන,
දොසනතරො වොදෙති නො මෙතනවිතෙනා ඵදිසො වුච්චති
අධම්මවොදකො.

සචං අගමපි ජානාමි ඵදිසො වුච්චති අධම්මවොදකො,
අඤ්ඤඤච තාගං පුච්ඡාමි කිදිසො වුච්චති ධම්මවොදකො?

කාලෙන වොදෙති භුතෙන සන්තොග අන්ධංගිතෙන,
මෙතනවිතෙනා වොදෙති නො දොසනතරො ඵදිසො වුච්චති
ධම්මවොදකො.

සචං අගමපි ජානාමි ඵදිසො වුච්චති ධම්මවොදකො,
අඤ්ඤඤච තාගං පුච්ඡාමි කිදිසො වුච්චති බාලවොදකො?.

පුබ්බාපරං න ජානාති පුබ්බාපරස්ස අකොවිදො,
අනුසංකිච්චනපථං න ජානාති අනුසංකිච්චනපථස්ස අකොවිදො
ඵදිසො වුච්චති බාලවොදකො

සචං අගමපි ජානාමි ඵදිසො වුච්චති බාලවොදකො,
අඤ්ඤඤච තාගං පුච්ඡාමි කිදිසො වුච්චති පණ්ණිතවොදකො?

පුබ්බාපරං විජානාති¹ පුබ්බාපරස්ස කොවිදො,
අනුසංකිච්චනපථං ජානාති අනුසංකිච්චනපථස්ස කොවිදො;
ඵදිසො වුච්චති පණ්ණිතවොදකො.

සචං අගමපි ජානාමි ඵදිසො වුච්චති පණ්ණිතවොදකො,
අඤ්ඤඤච තාගං පුච්ඡාමි වොදනා කිනති වුච්චති?

සීලවිපතතිස්ස වොදෙති අපථා අචාරදිට්ඨියා,
ආජිවෙනපි වොදෙති වොදනා තෙන වුච්චති.

අපරං ගාථාසංග්ගණිකං

තිට්ඨිකං.

වොදනාභිෂේකය

අනුච්ඡික අනුශාසනා

අනුච්ඡිකෙත වොදනො ප්‍රච්ඡිකබ්බො “යං බො තං ආවුසො ඉමං භික්ඛුං වොදෙසි, කිම්භි තං වොදෙසි? සීලවිපතනියා වොදෙසි? ආචාරවිපතනියා වොදෙසි? දිට්ඨිවිපතනියා වොදෙසි”ති. සො වෙ ඵලං වදෙය්‍ය: “සීලවිපතනියා වා වොදෙමි. ආචාරවිපතනියා වා වොදෙමි. දිට්ඨිවිපතනියා වා වොදෙමි”ති. සො ඵවමස්ස වචනියො: “ජාතාසි පනා-
යස්මා සීලවිපතනි? ජාතාසි ආචාරවිපතනි? ජාතාසි දිට්ඨිවිපතනි”නති. සො වෙ ඵලං වදෙය්‍ය: “ජාතාමි බො අහං ආවුසො සීලවිපතනි, ජාතාමි ආචාරවිපතනි. ජාතාමි දිට්ඨිවිපතනි”නති. සො ඵවමස්ස වචනියො: “කතමා පනාවුසො සීලවිපතනි? කතමා ආචාරවිපතනි? කතමා දිට්ඨි-
විපතනි”ති. සො වෙ ඵලං වදෙය්‍ය: “චතුරාරි පාරුජිකාති තෙරස සඛිකාදි සෙසා, අයං සීලවිපතනි. ඵුල්ලච්චයං පාවිතනියං පාරිදෙසනියං දුක්ඛකටං දුඛාසිතං, අයං ආචාරවිපතනි. මිච්ඡාදිට්ඨි අනන්තරාගිකා දිට්ඨි, අයං දිට්ඨිවිපතනි”ති. සො ඵවමස්ස වචනියො: “යං බො තං ආවුසො ඉමං භික්ඛුං වොදෙසි, දිට්ඨිත වොදෙසි? සුතෙන වොදෙසි? පරිසඛිකාය වොදෙසි”ති. සො වෙ ඵලං වදෙය්‍ය: “දිට්ඨිත වා වොදෙමි. සුතෙන වා වොදෙමි. පරිසඛිකාය වා වොදෙමි”ති. සො ඵවමස්ස වචනියො: “යං බො තං ආවුසො ඉමං භික්ඛුං වොදෙසි, දිට්ඨිත වොදෙසි, කිනෙත දිට්ඨං? කිනති තෙ දිට්ඨං? කද තෙ දිට්ඨං? කන්ත තෙ දිට්ඨං? ප රුජිකං අජ්ඣාපජ්ජනො දිට්ඨං? සඛිකාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජනො දිට්ඨං? ඵුල්ලච්චයං-පාවිතනියං-පාරිදෙසනියං-දුක්ඛකටං-දුඛාසිතං අජ්ඣා-පජ්ජනො දිට්ඨං? කන්ත ව තං අගොසි? කන්ත වායං භික්ඛු අගොසි? කිංඤ්ච තං කරොසි? කිංඤ්චායං භික්ඛු කරොති”ති. සො වෙ ඵලං වදෙය්‍ය “ත බො අහං ආවුසො ඉමං භික්ඛුං දිට්ඨිත වොදෙමි. අපි ව සුතෙන වොදෙමි”ති. සො ඵවමස්ස වචනියො: “යං බො තං ආවුසො ඉමං භික්ඛුං සුතෙන වොදෙසි, කිනෙත සුතං? කිනති තෙ සුතං? කද තෙ සුතං? කන්ත තෙ සුතං? පාරුජිකං අජ්ඣාපජ්ජනාති සුතං? සඛිකාදිසෙසං ඵුල්ලච්චයං-පාවිතනියං-පාරිදෙසනියං-දුක්ඛකටං-දුඛාසිතං අජ්ඣා-පජ්ජනාති සුතං? භික්ඛුස්ස සුතං? භික්ඛුනිසා සුතං? සික්ඛමානාය සුතං? සාමණේරස්ස සුතං? සාමණේරියා සුතං? උපාසකස්ස සුතං? උපාසිකාය සුතං? රුජ්ජනං සුතං? රුජමහාමනසානං සුතං? තිත්ථියානං සුතං? තිත්ථි සාවකානං සුත”නති සො වෙ ඵලං වදෙය්‍ය: “ත බො අහං ආවුසො ඉමං භික්ඛුං සුතෙන වොදෙමි. අපි ව පරිසඛිකාය වොදෙමි”ති. සො ඵවමස්ස වචනියො: “යං බො තං ආවුසො ඉමං භික්ඛුං පරිසඛිකාය වොදෙසි, කිං පරිසඛිකසි? කිංහති පරිසඛිකසි? කද පරිසඛිකසි? කන්ත පරිසඛිකසි? පාරුජිකං අජ්ඣාපජ්ජනාති පරිසඛිකසි? සඛිකාදිසෙසං-ඵුල්ලච්චයං-පාවිතනියං-පාරිදෙසනියං-දුක්ඛකටං-දුඛාසිතං අජ්ඣා-පජ්ජනාති පරිසඛිකසි? භික්ඛුස්ස සුතං? පරිසඛිකසි? භික්ඛුනිසා-පෙ-

සිකුම්බාරාය -පෙ- සාමන්තරයා -පෙ- සාමන්තරයා-පෙ-උපායකයා
-පෙ-උපායකයා-පෙ-රජුනං -පෙ-රජුමහාමත්තානං -පෙ-තිනියානං
-පෙ-තිනියසාවකානං සභා පරිසඤ්ඤාති.

දිවියිං දිවෙයින සමෙති දිවෙයින සංසන්දනෙ දිවියිං,
දිවියිං පටිච්ච න උපෙති අසුඤ්ඤාපරිසරිකිත්තා;
තො පුග්ගලො පටිසංසාරං කාරකබ්බො තෙනුපොසථො.

සුතං සුඛෙන සමේති සුතෙන සංසන්දනෙ සුතං,
සුතං පටිච්ච න උපෙති අසුඛපරිසරිකිත්තො;
සො පුග්ගලො පටිසංසයං කාරතබ්බො තෙනුපොසංථො.

මුතං මුතෙන සමෙති මුතෙන සංසඤ්ඤෙ මුතං,
මුතං පටිච්ච න උපෙති අසුඤ්ඤාපරිසංකිතො;
සො පුග්ගලො පටිසංඤ්ඤා කාරණබ්බො තෙනුපොඤ්චොති.

වොදනාය නො ආදි? කිං මජ්ඣේයා? කිං පරියොසානං? වොදනාය ඔකාසකම්මං ආදි, කිරියා මජ්ඣේයා, සමප්ථා පරියොසානං. වොදනාය කති මූලාති? කති වජ්ඣති? කති භූමියො? කති නාකාරෙති වොදෙති? වොදනාය ථෙව මූලාති, තිති වජ්ඣති, පඤ්ච භූමියො, ටිනාකාරෙති වොදෙති. වොදනාය කතමාති ථෙව මූලාති? සමුලිකා වා අමුලිකා වා, වොදනාය ඉමාති ථෙව මූලාති. වොදනාය කතමාති තිති වජ්ඣති? දිට්ඨෙන සුතෙන පරිසංඝිනාය, වොදනාය ඉමාති තිති වජ්ඣති. වොදනාය කතමා පඤ්ච භූමියො? නාලෙන චක්කාමි නො අනාලෙන, භූතෙන චක්කාමි නො අභූතෙන, සණ්ඤාන චක්කාමි නො ඵරුසෙන, අත්ඨසංභිතෙන චක්කාමි නො අනත්ඨසංභිතෙන, මෙත්තවිතෙතා චක්කාමි නො දෙසත්තරොති වොදනාය ඉමා පඤ්ච භූමියො.

කතමෙහි ද්වීතාකාරෙහි වොදෙහි? කාශෙන වා වොදෙහි, වාචාය වා වොදෙහි, ඉමෙහි ද්වීතාකාරෙහි වොදෙහි.

ඉඩාදනාදිපටිපතනි

වොදනෙක කථං පටිපජ්ජිතබ්බං? චුදිතනෙක කථං පටිපජ්ජිතබ්බං? සමෙක්ඝන කථං පටිපජ්ජිතබ්බං? අනුචිජ්ජකෙත කථං පටිපජ්ජිතබ්බං? වොදනෙක කථං පටිපජ්ජිතබ්බනති වොදනෙක පඤ්චස්ස ධම්මෙස්ස පතිට්ඨාය පථෙ වොදෙනබ්බො: කාලෙත වක්කාමි නො අකාලෙත, භූතෙත වක්කාමි නො අභූතෙත, සණ්ඨෙත වක්කාමි නො එරුසෙත, අත්ථසංභිතෙත වක්කාමි, නො අත්ථසංභිතෙත, මෙත්තවිත්තො වක්කාමි නො දොසත්තරෙති. වොදනෙක එවං පටිපජ්ජිතබ්බං. චුදිතනෙක කථං පටිපජ්ජිතබ්බනති චුදිතනෙක ඕස්ස ධම්මෙස්ස පටිපජ්ජිතබ්බං: සමෙව ච, අභුපෙව ච. චුදිතනෙක එවං පටිපජ්ජිතබ්බං. සමෙක්ඝන කථං පටිපජ්ජිතබ්බනති සමෙක්ඝන ඔතිණ්ණානොතිණ්ණා ජාතිතබ්බං. සමෙක්ඝන එවං පටිපජ්ජිතබ්බං. අනුචිජ්ජකෙත කථං

පටිපජ්ජනබ්බනති අනුචිත්තකෙන තෙන ධම්මෙන යෙන විනයෙත්ත
තෙන සද්දුක්ඛසංගතො නා අභිකරණං වූපසමමති, තථා තං අභිකරණං
වූපසමෙතබ්බං, අනුචිත්තකෙන එවං පටිපජ්ජනබ්බං.

උපොසථො කිම්ඤ්ඤාය පචාරණං කිස්ස කාරණං,
පරිවාසො කිම්ඤ්ඤාය මූලායපටිකස්සනා කිස්ස කාරණං;
මානතතං කිම්ඤ්ඤාය අබ්භාතං කිස්ස කාරණං?

උපොසථො සාමග්ගඤ්ඤාය විසුද්ධිඤ්ඤාය පචාරණං,
පරිවාසො මානතතඤ්ඤාය මූලායපටිකස්සනා නික්ඛන්ධඤ්ඤාය;
මානතතං අබ්භාතඤ්ඤාය විසුද්ධිඤ්ඤාය අබ්භාතං.

ඡන්ද දොසා භයා මොහා ථෙරෙ ව පරිභාසති,
කායස්ස හෙදා දුපපඤ්ඤාධිකො උපහතිජ්ඣයො;
තිරයං ගච්ඡති දුමෙමධො න ව සික්ඛාය ගාරවො.

න වාමසං හි නිස්සාය න ව නිස්සාය පුග්ගලං,
උභො එවෙ විචජ්ජන්ති යථා ධම්මො තථා කරෙ.

මොදකස්ස අත්තජ්ඣාපනං.

කොධනො උපනාති ව චණ්ඩා ව පරිභාසකො,
අනාපතනියා ආපතනීති රොපෙති;
තාදිසො මොදකො ඤාපෙති අත්තානං.

උපහණ්ණකං ජප්පති ජීව්හං පෙක්ඛති
විතිහරති කුමමග්ගං පටිසෙවති,
අනාපතනියා ආපතනීති රොපෙති
තාදිසො මොදකො ඤාපෙති අත්තානං.

අකාලෙන වොදෙති අභුතෙන
ඵරුසෙන අනත්තංගිනෙන,
දොසන්ධරො වොදෙති නො මෙත්තවිතෙනා
අනාපතනියා ආපතනීති රොපෙති,
තාදිසො මොදකො ඤාපෙති අත්තානං.

ධම්මාධම්මං න ජානාති ධම්මාධම්මස්ස අකොච්ඡෙදා,
අනාපතනියා ආපතනීති රොපෙති;
තාදිසො මොදකො ඤාපෙති අත්තානං.

විනයාවිනයං න ජානාති විනයාවිනයස්ස අකොච්ඡෙදා,
අනාපතනියා ආපතනීති රොපෙති;
තාදිසො මොදකො ඤාපෙති අත්තානං.

භාසිතාභාසිතං න ජානාති භාසිතාභාසිතස්ස අකොච්ඡෙදා,
අනාපතනියා ආපතනීති රොපෙති;
තාදිසො මොදකො ඤාපෙති අත්තානං.

ආවිණ්ණානාචිණ්ණා න ජානාති
ආවිණ්ණානාචිණ්ණාය අකොච්ඡෙද,
අනාපතනියා ආපතනිති රූපෙති
තාදිසො වොදකො කොපෙති අත්තානං.

පඤ්ඤානාපඤ්ඤාතනං න ජානාති
පඤ්ඤානාපඤ්ඤාතනාය අකොච්ඡෙද,
අනාපතනියා ආපතනිති රූපෙති
තාදිසො වොදකො කොපෙති අත්තානං.

ආපතනානාපතනිං න ජානාති
ආපතනානාපතනියා අකොච්ඡෙද,
අනාපතනියා ආපතනිති රූපෙති
තාදිසො වොදකො කොපෙති අත්තානං.

ලුහනගරුකං න ජානාති
ලුහනගරුකාය අකොච්ඡෙද,
අනාපතනියා ආපතනිති රූපෙති
තාදිසො වොදකො කොපෙති අත්තානං.

සාවසෙසානවසෙසං න ජානාති
සාවසෙසානවසෙසාය අකොච්ඡෙද,
අනාපතනියා ආපතනිති රූපෙති
තාදිසො වොදකො කොපෙති අත්තානං.

දුට්ඨිලාදුට්ඨිලං න ජානාති
දුට්ඨිලාදුට්ඨිලාය අකොච්ඡෙද,
අනාපතනියා ආපතනිති රූපෙති
තාදිසො වොදකො කොපෙති අත්තානං.

පුබ්බාපරං න ජානාති පුබ්බාපරාය අකොච්ඡෙද,
අනාපතනියා ආපතනිති රූපෙති;
තාදිසො වොදකො කොපෙති අත්තානං.

අනුසංකිච්චනපථං න ජානාති
අනුසංකිච්චනපථාය අකොච්ඡෙද,
අනාපතනියා ආපතනිති රූපෙති
තාදිසො වොදකො කොපෙති අත්තානානි.

වොදනාකණ්ඩි .

නිවසිතං.

තස්සදානං :-

වොදනා අනුච්ඡා ව ආදිමුලෙහුපොසපො,
ගති වොදනාකණ්ඩවෙති සාසනස්ස පතිට්ඨායනති 1

අනුච්ඡාසායන මෙවනති

සංඛ්‍යාමාවචරෙන භික්ඛුනා සංඝං උපසංඝමිතෙන නිව්චිතෙන සංඝො උපසංඝමිතබ්බො රජොගරණ්‍යමො විතොනන, ආසනකුසලෙන භවිතබ්බං නිසජ්‍යාකුසලෙන ථෙරෙ භික්ඛු අනුපබ්ජනෙනා නවෙ භික්ඛු ආසනෙන අප්පට්ඨාගෙනෙන, යථාපතිරුපො ආසනෙ නිසිදිතබ්බං, අනානාකපිකෙන භවිතබ්බං අතිරච්ඡානකපිකෙන, සාමං වා ධම්මො භාසිතබ්බො, පුරෙ වා අපේක්ඛිතබ්බො, අරියො වා තුණ්හිභාවො නාතිමසුද්දිතබ්බො.

සංඝෙන අනුමතෙන පුග්ගලෙන අනුච්ඡාසෙන අනුච්ඡාතුකමෙන න උපස්ඤායො පුච්ඡිතබ්බො, න ආචරියො පුච්ඡිතබ්බො, න සද්ධිවිහාරිකො පුච්ඡිතබ්බො, න අතොචාරිකො පුච්ඡිතබ්බො, න සමානුප්පාදකො පුච්ඡිතබ්බො, න සමානාචාරිකො පුච්ඡිතබ්බො, න ජාති පුච්ඡිතබ්බො, න නාමං පුච්ඡිතබ්බො, න නොතතං පුච්ඡිතබ්බං, න ආයුෂො පුච්ඡිතබ්බො, න කුලපදෙසො පුච්ඡිතබ්බො, න ජාතිගුම පුච්ඡිතබ්බො. තං කිං භාරණා? අත්‍රස්ස පෙමං වා දොසො වා. පෙමෙ වා සති දොසෙ වා ඡන්දපි ගවේශ්‍ය, දොසාපි ගවේශ්‍ය, මොහාපි ගවේශ්‍ය, හයාපි ගවේශ්‍ය.

සංඝෙන අනුමතෙන පුග්ගලෙන අනුච්ඡාසෙන අනුච්ඡාතුකමෙන සංඝගරුකෙන භවිතබ්බං නො පුග්ගලගරුකෙන. සද්ධිමමගරුකෙන භවිතබ්බං නො ආමිසගරුකෙන, අත්ථවසිකෙන භවිතබ්බං නො පරිසංඝපාපිකෙන, කාලෙන අනුච්ඡාසනබ්බං නො අකාලෙන, භූතෙන අනුච්ඡාසනබ්බං නො අභූතෙන, සන්තෙන අනුච්ඡාසනබ්බං නො ඵරුසෙන, අත්ථසංහිතෙන අනුච්ඡාසනබ්බං නො අනත්ථසංහිතෙන, මෙතන-විතොනන අනුච්ඡාසනබ්බං නො දොසනතරෙන, න උපකණ්ණකප්පිතා භවිතබ්බං, න ජ්වහං පෙකඛිතබ්බං, න අකඛි නිබ්ඤ්ඤිතබ්බො, න හමුකා උකඛිපිතබ්බො, න සීසං උකඛිපිතබ්බං, න ගත්ථිකාරෙ කාතබ්බො, න ගත්ථමුද්දා දස්සෙතබ්බො.

ආසනකුසලෙන භවිතබ්බං නිසජ්‍යාකුසලෙන, යුගමතො පෙකඛිතෙන අත්ථං අනුච්චිතෙන සකෙ ආසනෙ නිසිදිතබ්බං, න ව ආසනා වුට්ඨාතබ්බං, න විහිභාතබ්බං, න කුමමෙස්සො සෙවිතබ්බො න බාහා උකෙකප්පකං භන්තිතබ්බං, අභූරිතෙන භවිතබ්බං අසාහසිකෙන, අවණ්ණිකෙකෙන භවිතබ්බං චචනකමෙන, මෙතනවිතොනන භවිතබ්බං හිතානුකම්පිතා, කාරුණිකෙන භවිතබ්බං හිතපරිසංඝිතිතා, අසච්ඡප්ප

ලාපිතා හවිතබ්බං පරියන්තනාණිනා, අවෙරවසිකෙන හවිතබ්බං
 අනසුරුතෙනා, අත්තා පරිග්ගහෙනබ්බො, පරෙ පරිග්ගහෙනබ්බො,
 වොදකො පරිග්ගහෙනබ්බො, චුදිතකො පරිග්ගහෙනබ්බො, අධම්ම-
 වොදකො පරිග්ගහෙනබ්බො, අධම්මචුදිතකො පරිග්ගහෙනබ්බො, ධම්ම-
 වොදකො පරිග්ගහෙනබ්බො, ධම්මචුදිතකො පරිග්ගහෙනබ්බො, වුත්තා
 අභාසෙනෙන අවුත්තං අප්පකාසෙනෙන ඔතිණ්ණාති පදව්‍යඤ්ජ-
 නාති සාධුතං පරිග්ගහෙනා පරෙ පටිපුච්ඡිතා යථා පටිඤ්ඤාය
 කාරෙතබ්බො, වොදකො භාසෙනබ්බො,¹ මඤ්ඤාසෙනබ්බො,² හිරු
 අස්සාසෙනබ්බො, වණ්ණො නිසෙධෙනබ්බො, අසුචි විභාවෙනබ්බො, උජ්ජ
 මඤ්ඤෙන, න ඡන්දගතිං ගන්තබ්බං, න ඤේයගතිං ගන්තබ්බං, න
 ඤොගගතිං ගන්තබ්බං, න භයාගතිං ගන්තබ්බං, මජ්ඣිමෙන හවි-
 තබ්බං ධම්මසු ව පුග්ගලෙසු ව, එවඤ්ඤ පන අනුච්ඡිකො අනුච්ඡි-
 මානා සත්ථු වෙව සායනකරෙ තොති, විඤ්ඤානං සමුග්ගවාට්ඨනං පියො
 ව තොති මනාපො ව ගරු ව භාවතීයො ව.

සුත්තං සංඝඤ්ජනජාය, ඔපමමං නිදස්සනජාය, අත්තො විඤ්ඤ-
 පතජාය, පටිපුච්ඡා යපනජාය, ඔකාසකමමං වොදනජාය, වොදනා
 සාරණජාය, සාරණා සවච්ඡිතජාය, සච්චනීයං පලිබොධජාය,
 පලිබොධො විනිච්ඡයජාය, විනිච්ඡයො සනාතීරණජාය, සනාතීරණං
 ආනාසානනමනජාය, ආනාසානගමනං දුමමඛකුතං පුග්ගලානං නිග්ග-
 ගජාය පෙයලානං හික්ඛුතං සමපග්ගහජාය, සමෙකා සමපරිග්ගහජාය,
 සමපරිග්ගහො සමපටිච්ඡනජාය, සමපටිච්ඡනං අතිබ්බිදජාය, සමෙකන
 අනුමතා පුග්ගලා පවෙවකට්ඨායිතො අවිසංවාදකට්ඨායිතො.

විතරො සංවරජාය, සංවරෙ අවිප්පටිසාරජාය, අවිප්පටිසාරෙ
 පාමොජ්ජජාය, පාමොජ්ජං පිතජාය, පිති පස්සද්ධිජාය, පස්සද්ධි
 සුඛජාය, සුඛං සමාධිජාය, සමාධි යථාභුතඤ්ඤාණදස්සනජාය, යථා-
 භුතඤ්ඤාණදස්සනං නිබ්බිදජාය, නිබ්බිදා විරුගජාය, විරුගො
 විමුත්තජාය, විමුත්ති විමුත්තිඤ්ඤාණදස්සනජාය, විමුත්තිඤ්ඤාණදස්සනං
 අනුපාද පරිනිබ්බාණජාය, එතදජා කථා එතදජා මනනනා එතදජා
 උපතිසා එතදජා තොතාවධානං, යදිදං අනුපාදා විතතස්ස
 විමොක්ඛාති.

අනුයොගවත්තං නිසාමය කුසලෙන බුද්ධිමතා කතං,
 සුචුත්තං සිකඛාපදනුලොමිකං ගතිං ත නාසෙනෙනා
 සමපරුසිකං.

වච්ඡං විපතතිං ආපතතිං නිදනං ආකාරඅකොවිදො,
 පුබ්බාපරං ත ජානාති කතාකතං අමෙන ව.

කමෙම ව අධිකරණෙව්‍ය යමථො වාපි අකොවිදො,
 රතෙනා දුට්ඨො ව මුලෙනා ව හරො මොහා ව ගච්ඡති.

1. පොදුකො භාසෙ තසබ්බොති පාඨය ම. ජ. සං. පොඤ්ඤා නන්ති
 2. උච්චො භාසෙතබ්බො-භාසා 3. කමම. ව අධිකරණ ඤා, ම ජ. භූ.

න ව පඤ්ඤානන්දාසලො නිජ්ඣතර්කයා ව අකොවිදො,
ලභ්වපකෙඛා අභිජිනො කණ්ණකමො අනාදරො;
ස චෙ¹ තාදිසකො හික්ඛු අපපටිකෙඛාති වුච්චති.

වච්ඡං විපතතිං ආපතතිං නිදානං ආකාර කොවිදො,
පුබ්බාපරං පජානාති කතාකතං ඤමෙන ව.

කමෙම ව අධිකරණෙ ව ඤමෙම වාපි කොවිදො,
අරතොතො අදුට්ඨො අමුලොහා භයා මොහා න ගච්ඡති.

පඤ්ඤානන්දාස ව කුසලො නිජ්ඣතර්කයා ව කොවිදො,
ලභ්වපකෙඛා භිජිමනො සුක්කකමො සගාරවො;
ඤ චෙ තාදිසකො හික්ඛු අපපටිකෙඛාති වුච්චති.

වුළුසංඛ්‍යාමං

නිවසිතං.

තස්සදානං:-

නිව්විතොතන පුච්චේය්‍ය ගරුඤ්ඤෙන පුග්ගලො,
සුතතං ඤංඤනන්දාස විතයානු ගගගෙන ව;
උදානං වුළුසංඛ්‍යාමෙ එකුදොසං ඉදං කතනති.

මහාසංඛ්‍යාමං

වොහරනොනන ජාතිතබ්බං.

ඤ්ඤාමාවචරෙන හික්ඛුතා ඤ්ඤෙ වොහරනොනන වච්ඡු ජාතිතබ්බං,
විපතති ජාතිතබ්බං, ආපතති ජාතිතබ්බං, නිදානං ජාතිතබ්බං, ආකාරෙ
ජාතිතබ්බං, පුබ්බාපරං ජාතිතබ්බං, කතාකතං ජාතිතබ්බං, කමමං
ජාතිතබ්බං, අධිකරණං ජාතිතබ්බං, ඤමෙම ජාතිතබ්බං, න ඡන්දගතිං
ගතතබ්බං, න දොසගතිං ගතතබ්බං, න මොහාගතිං ගතතබ්බං, න
භයාගතිං ගතතබ්බං, සඤ්ඤාපතියෙ ආනෙ සඤ්ඤාපෙතබ්බං, නිජ්ඣා-
පතියෙ ආනෙ නිජ්ඣාපෙතබ්බං, පෙකඛතියෙ ආනෙ පෙකඛතබ්බං,
පසාදතියෙ ආනෙ පසාදෙතබ්බං, "ලභ්වපකෙඛාමහි"ති පරපකෙඛා
නාවජාතිතබ්බො, "බහුසස්සතොමහි"ති අපසස්සතො නාවජාතිතබ්බො,
"ථෙරනරොමහි"ති නවකතරො නාවජාතිතබ්බො, අඤ්ඤාතතං න ව්‍යා-
ගරිතබ්බං, ඤමපතතං ධම්මතො විතයතො න පරිභාපෙතබ්බං, යෙන
ධම්මෙන යෙන විතයෙන යෙන සච්ඡාසානෙන නං අධිකරණං වූප-
සමමති, තථාගතං අධිකරණං වූපඤ්ඤෙතබ්බං.

විඤ්ඤාන භික්ෂුන්ගේ අධ්වනිකරණය¹ වනු ජාතිතබ්බං, තෙව්නි සංඝාදිසෙසානං වනු ජාතිතබ්බං, චෛතනියතානං වනු ජාතිතබ්බං, චෛත්තනාත්මිකනිසංගහිතානං වනු ජාතිතබ්බං, අධ්වනිකරණයතානං වනු ජාතිතබ්බං, ආදාසපාරිදෙසනිතානං වනු ජාතිතබ්බං, දුක්ඛාපාතං වනු ජාතිතබ්බං, දුක්ඛාසිතානං වනු ජාතිතබ්බං.

විපතනි භික්ෂුන්ගේ සිලවිපතනි ජාතිතබ්බං, ආචාරවිපතනි ජාතිතබ්බං, දිට්ඨිවිපතනි ජාතිතබ්බං, ආජීවවිපතනි ජාතිතබ්බං.

ආපතනි භික්ෂුන්ගේ පාරජිකාපතනි ජාතිතබ්බං, සංඝාදි-සෙසාපතනි ජාතිතබ්බං, ජුලලව්වයාපතනි ජාතිතබ්බං, පාචනියාපතනි ජාතිතබ්බං, පාරිදෙසනියාපතනි ජාතිතබ්බං, දුක්ඛාපාතනි ජාතිතබ්බං, දුක්ඛාසිතාපතනි ජාතිතබ්බං.

නිදානං භික්ෂුන්ගේ අධ්වනිකරණය නිදානං ජාතිතබ්බං, තෙව්නි සංඝාදිසෙසානං නිදානං ජාතිතබ්බං, චෛතනියතානං නිදානං ජාතිතබ්බං, චෛත්තනාත්මිකනිසංගහිතානං නිදානං ජාතිතබ්බං, අධ්වනිකරණයතානං නිදානං ජාතිතබ්බං, ආදාස පාරිදෙසනිතානං නිදානං ජාතිතබ්බං, දුක්ඛාපාතං නිදානං ජාතිතබ්බං, දුක්ඛාසිතානං නිදානං ජාතිතබ්බං.

ආකාරණ භික්ෂුන්ගේ සංඝො ආකාරණො ජාතිතබ්බං, ගණො ආකාරණො ජාතිතබ්බං, පුග්ගලො ආකාරණො ජාතිතබ්බං, වොදකො ආකාරණො ජාතිතබ්බං, වුද්ධකො ආකාරණො ජාතිතබ්බං.

සමෙකො ආකාරණො භික්ෂුන්ගේ පටිබලො නු ඛො අයං සමෙකො ඉමං අධිකරණං වුපසමෙතුං ධම්මෙත විනයෙන සජ්ඣාසාදනෙන උදුනු නොති එවං සමෙකො ආකාරණො ජාතිතබ්බං.

ගණො ආකාරණො භික්ෂුන්ගේ පටිබලො නු ඛො අයං ගණො ඉමං අධිකරණං වුපසමෙතුං පෙ-උදුනු නොති එවං ගණො ආකාරණො ජාතිතබ්බං.

පුග්ගලො ආකාරණො භික්ෂුන්ගේ පටිබලො නු ඛො අයං පුග්ගලො ඉමං අධිකරණං වුපසමෙතුං ධම්මෙත විනයෙන සජ්ඣාසාදනෙන උදුනු නොති එවං පුග්ගලො ආකාරණො ජාතිතබ්බං.

වොදකො ආකාරණො භික්ෂුන්ගේ කම්මි නු ඛො අයමායසමා පඤ්චස්ස ධම්මස්ස පතිට්ඨාය පරං වොදෙති උදුනු නොති එවං වොදකො ආකාරණො ජාතිතබ්බං.

වුද්ධකො ආකාරණො භික්ෂුන්ගේ කම්මි නු ඛො අයමායසමා විජ්ඣ ධම්මස්ස පතිට්ඨිතො සමෙව ච අකුප්පෙ ච උදුනු නොති එවං වුද්ධකො ආකාරණො ජාතිතබ්බං.

පුබ්බාපරං ඡන්තිහබ්බන්ති කවචි හු ඛො අගමායසමා වජ්ඣන්තා වා වජ්ඣං සංඝකමයි? විපතතිතො වා විපතතිං සංඝකමති? අපතතිතො වා අපතතිං සංඝකමති? අවජාතින්තා වා පටිජාතාති? පටිජාතින්තා වා අවජාතාති? අඤ්ඤාන වා අඤ්ඤං පටිවරති? උදුහු නොති එවං පුබ්බාපරං ජාතිතබ්බං.

භග්ගාභගං ඡන්තිහබ්බන්ති මෙට්ඨනධමෙමා ජාතිතබ්බො, මෙට්ඨන ධමමස්ස අනුලොමං ජාතිතබ්බං, මෙට්ඨනධමමස්ස පුබ්බන්තාගො ජාතිතබ්බො.

මෙට්ඨනධමෙමා ඡන්තිහබ්බන්ති අධංගධංගසමාපතති ජාතිතබ්බො. මෙට්ඨනධමමස්ස අනුලොමං ඡන්තිහබ්බන්ති භික්ඛු අත්තනො චූඛෙත පරස්ස අභිගජාතං ගණනාති. මෙට්ඨනධමමස්ස පුබ්බන්තාගො ඡන්තිහබ්බන්ති: වණ්ණාවණ්ණං කායසංඝකො දුට්ඨිලා වාචා අත්තකාම පාරිවරියා වචා මනුපපදුතං.

භමමං ඡන්තිහබ්බන්ති සොළුස භමමාති ජාතිතබ්බොති, වත්තාරි අපලොකකතමාති ජාතිතබ්බොති, වත්තාරි ඤත්තිකමමාති ජාතිතබ්බොති, වත්තාරි ඤත්තිදුතියකමමාති ජාතිතබ්බොති, වත්තාරි ඤත්තිවතුඤ්ඤකමමාති ජාතිතබ්බොති.

අධිකරණං ඡන්තිහබ්බන්ති වත්තාරි අධිකරණාති ජාතිතබ්බොති: විවාදාධිකරණං ජාතිතබ්බො, අනුවාදාධිකරණං ජාතිතබ්බං, අපතතාති කරණං ජාතිතබ්බං, නිවාදිකරණං ජාතිතබ්බං.

සමප්පා ඡන්තිහබ්බන්ති සත්ත සමථා ජාතිතබ්බො: සමමුඛාවිතයො ජාතිතබ්බො, සතිවිතයො ජාතිතබ්බො, අමුලුභවිතයො ජාතිතබ්බො, පටිඤ්ඤානකරණං ජාතිතබ්බං, සෙච්ඡාසංසිකා ජාතිතබ්බො, තස්ස පාපියසංසිකා ජාතිතබ්බො, තිණවජ්ජාරකො ජාතිතබ්බො.

න ඡන්දගති ගහනබ්බන්ති¹ ඡන්දගතිං ගවජ්ජෙනා කථං ඡන්දගතිං ගවජ්ජි? ඉධෙකවෙවා “අයං මෙ උපජ්ඣායො වා අචරියො වා සංඝිවිහාරිකො වා අනෙතවාසිකො වා සමානුපජ්ඣායකො වා සමානාවරියකො වා සන්ධිවෙය්ථා වා සමගායනා වා ඤාතිසාලොභිකො වා” ති තස්සානුකම්පකාය තස්සානුරක්කාය අධමමං ධමෙමාති දීපෙති, ධමමං අධමෙමාති දීපෙති, අවිතයං විතයොති දීපෙති, විතයං අවිතයොති දීපෙති, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාවිණ්ණං තථාගතෙන අාවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, අාවිණ්ණං තථාගතෙන අනාවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙති, අපඤ්ඤාතනං තථාගතෙන පඤ්ඤාතනං තථාගතෙනාති දීපෙති, පඤ්ඤාතනං තථාගතෙන අපඤ්ඤාතනං තථාගතෙනාති දීපෙති, අනාපතතිං අපතතිති දීපෙති අපතතිං අනාපතතිති දීපෙති ලහුතං අපතතිං.

1. න ඡන්දගතිං ගහනබ්බන්ති. කප්පි.

ගරුකාපතනිති දීපෙනි, ගරුකං ආපතනිං ලුහුකාපතනිති දීපෙනි, සාව-
සෙසං ආපතනිං අනවසෙසාපතනිති දීපෙනි, අනවසෙසං ආපතනිං සාව-
සෙසාපතනිති දීපෙනි, දුට්ඨලං ආපතනිං අදුට්ඨලාපතනිති දීපෙනි,
අදුට්ඨලං ආපතනිං දුට්ඨලාපතනිති දීපෙනි. ඉමෙහි අට්ඨාරසති වජ්ඣති
ඡන්දගතිං ගව්ඡන්තො බහුජනඅභිනාය පටිපන්නො හොති බහුජන-
අසුබාය බහුතො ජනස්ස අනන්ධාය අභිනාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං.
ඉමෙහි අට්ඨාරසති වජ්ඣති ඡන්දගතිං ගව්ඡන්තො බතං උපහතං අත්තානං
පරිහරති. සාවජේයා ව හොති සානුවජේයා ව විඤ්ඤානං. බහුඤ්ඤ
අපුඤ්ඤං පසවති. ඡන්දගතිං ගව්ඡන්තො එවං ඡන්දගතිං ගව්ඡති.

න දෙසාගති ගහනබ්බාති: දෙසාගතිං ගව්ඡන්තො කථං
දෙසාගතිං ගව්ඡති? ඉධෙකවෙවා අනන්ධං මෙ අවර්ගි ආසාතං බන්ධිති,
අනන්ධං මෙ වර්ගිති ආසාතං බන්ධිති, අනන්ධං මෙ වර්ග්‍යානිති ආසාතං
බන්ධිති, පියස්ස මෙ මනාපස්ස අනන්ධං අවරි, අනන්ධං වරති, අනන්ධං
වර්ග්‍යානිති ආසාතං බන්ධිති, අප්පියස්ස මෙ අමනාපස්ස අනන්ධං අවරි,
අනන්ධං වරති, අනන්ධං වර්ග්‍යානිති ආසාතං බන්ධිති. ඉමෙහි නවති ආසාත-
වජ්ඣති ආසාතො පටිසාතො කුඨො කොධානිභූතො අධම්මං ධම්මොති
දීපෙනි, ධම්මං අධම්මොති දීපෙනි, - පෙ - දුට්ඨලං ආපතනිං අදුට්ඨලා
ආපතනිති දීපෙනි, අදුට්ඨලං ආපතනිං දුට්ඨලා ආපතනිති දීපෙනි.
ඉමෙහි අට්ඨාරසති වජ්ඣති දෙසාගතිං ගව්ඡන්තො බහුජනඅභිනාය
පටිපන්නො හොති බහුජනඅසුබාය බහුතො ජනස්ස අනන්ධාය අභිනාය
දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං. ඉමෙහි අට්ඨාරසති වජ්ඣති දෙසාගතිං
ගව්ඡන්තො බතං උපහතං අත්තානං පරිහරති. සාවජේයා ව හොති
සානුවජේයා ව විඤ්ඤානං. බහුඤ්ඤ අපුඤ්ඤං පසවති. දෙසාගතිං
ගව්ඡන්තො එවං දෙසාගතිං ගව්ඡති.

න මොහාගති ගහනබ්බාති: මොහාගතිං ගව්ඡන්තො කථං
මොහාගතිං ගව්ඡති? රතො රතවසෙන ගව්ඡති, දුට්ඨො දෙසවසෙන
ගව්ඡති, මුලේනා මොහවසෙන ගව්ඡති, පරාධුට්ඨො දීට්ඨිවසෙන ගව්ඡති,
මුලේනා සමමුලේනා මොහානිභූතො අධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, ධම්මං
අධම්මොති දීපෙනි, - පෙ - දුට්ඨලං ආපතනිං අදුට්ඨලාපතනිති
දීපෙනි, අදුට්ඨලං ආපතනිං දුට්ඨලා ආපතනිති දීපෙනි. ඉමෙහි
අට්ඨාරසති වජ්ඣති මොහාගතිං ගව්ඡන්තො බහුජනඅභිනාය පටිපන්නො
හොති බහුජනඅසුබාය බහුතො ජනස්ස අනන්ධාය අභිනාය දුක්ඛාය
දෙවමනුස්සානං. ඉමෙහි අට්ඨාරසති වජ්ඣති මොහාගතිං ගව්ඡන්තො
බතං උපහතං අත්තානං පරිහරති. සාවජේයා ව හොති සානුවජේයා ව
විඤ්ඤානං. බහුඤ්ඤ අපුඤ්ඤං පසවති. මොහාගතිං ගව්ඡන්තො එවං
මොහාගතිං ගව්ඡති.

න භස්සාගති ගහනබ්බාති: භස්සාගතිං ගව්ඡන්තො කථං භස්සාගතිං
ගව්ඡති? ඉධෙකවෙවා “ අයං විසමනිසසිතො වා ගහනිසසිතො වා බලව
නිසසිතො වා කකුළො එරුතො ජිවිතනන්දයං වා බ්‍රහ්මවර්ගනන්ද-
යං වා කරස්සනිති තස්ස භස්සානිතො අධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, ධම්මං

අධිමෙමානි දීපෙනි, අවිනසං විනයොති දීපෙනි, විනයං අවිනයොති දීපෙනි, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අනාවිණිණිං තථාගතෙන අවිණිණිං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අවිණිණිං තථාගතෙන අනාවිණිණිං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අපඤ්ඤතතං තථාගතෙන පඤ්ඤතතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, පඤ්ඤතතං තථාගතෙන අපඤ්ඤතතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අනාපතතිං ආපතතිති දීපෙනි, ආපතතිං අනාපතතිති දීපෙනි, ලහුකං ආපතතිං ගරුකාපතතිති දීපෙනි, ගරුකං ආපතතිං ලහුකාපතතිති දීපෙනි, සාවසෙසං ආපතතිං අනවසෙසාපතතිති දීපෙනි, අනවසෙසං ආපතතිං සාවසෙසාපතතිති දීපෙනි, දුට්ඨලං ආපතතිං අදුට්ඨලාපතතිති දීපෙනි, අදුට්ඨලං ආපතතිං දුට්ඨලාපතතිති දීපෙනි, ඉමෙති අභාරසති වජ්ජිති භයාගතිං ගච්ඡන්තො බහුජනඅතිතාය පටිපතො යොති බහුජනඅසුබාය බහුතො ජනයා අනන්ධාය අතිතාය දුක්ඛාය දෙවමනුස්සානං. ඉමෙති අට්ඨාරසති වජ්ජිති භයාගතිං ගච්ඡන්තො බහං උපගතං අත්තානං පරිගරති සාවජේෆා ව යොති සානුවජේෆා ව විඤ්ඤතං. බහුඤ්ඤා අපුඤ්ඤං පසවති. භයාගතිං ගච්ඡන්තො එවං භයාගතිං ගච්ඡති.

ඡන්ද්‍රදෙසා භයා මොහා යො ධම්මං අතිවතනති,
තිහිගති තස්ස යසො කාලපකෙඛව වන්දිමාති.

අගතිඅගමනං

කථං න ඡන්ද්‍රගතිං ගච්ඡති? අධිමමං අධිමෙමානි දීපෙනොන ඡන්ද්‍රගතිං ගච්ඡති, ධම්මං ධිමෙමානි දීපෙනොන න ඡන්ද්‍රගතිං ගච්ඡති, අවිනසං අවිනයොති දීපෙනොන න ඡන්ද්‍රගතිං ගච්ඡති, විනයං විනයොති දීපෙනොන න ඡන්ද්‍රගතිං ගච්ඡති, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනොන න ඡන්ද්‍රගතිං ගච්ඡති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනොන න ඡන්ද්‍රගතිං ගච්ඡති, අනාවිණිණිං තථාගතෙන අනාවිණිණිං තථාගතෙනාති දීපෙනොන න ඡන්ද්‍රගතිං ගච්ඡති, අවිණිණිං තථාගතෙන අවිණිණිං තථාගතෙනාති දීපෙනොන න ඡන්ද්‍රගතිං ගච්ඡති, අපඤ්ඤතතං තථාගතෙන අපඤ්ඤතතං තථාගතෙනාති දීපෙනොන න ඡන්ද්‍රගතිං ගච්ඡති, පඤ්ඤතතං තථාගතෙන පඤ්ඤතතං තථාගතෙනාති දීපෙනොන න ඡන්ද්‍රගතිං ගච්ඡති, අනාපතතිං ආපතතිති දීපෙනොන න ඡන්ද්‍රගතිං ගච්ඡති, ආපතතිං අනාපතතිති දීපෙනොන න ඡන්ද්‍රගතිං ගච්ඡති, ලහුකං ආපතතිං ලහුකාපතතිති දීපෙනොන න ඡන්ද්‍රගතිං ගච්ඡති, ගරුකං ආපතතිං ගරුකාපතතිති දීපෙනොන න ඡන්ද්‍රගතිං ගච්ඡති, සාවසෙසං ආපතතිං සාවසෙසාපතතිති දීපෙනොන න ඡන්ද්‍රගතිං ගච්ඡති, අනවසෙසං ආපතතිං අනවසෙසාපතතිති දීපෙනොන න ඡන්ද්‍රගතිං ගච්ඡති, දුට්ඨලං ආපතතිං දුට්ඨලාපතතිති දීපෙනොන න ඡන්ද්‍රගතිං ගච්ඡති, අදුට්ඨලං ආපතතිං අදුට්ඨලාපතතිති දීපෙනොන න ඡන්ද්‍රගතිං ගච්ඡති, එවං න ඡන්ද්‍රගතිං ගච්ඡති.

කථං න දෙසාගතිං ගව්‍යති? අබමම. අබමමොති දීපෙනො න දෙසාගතිං ගව්‍යති, ධම්මං ධම්මොති දීපෙනො න දෙසාගතිං ගව්‍යති-පෙ-දුට්ඨලං ආපනති. දුට්ඨලාපනතිති දීපෙනො න දෙසාගතිං ගව්‍යති, අදුට්ඨලං ආපනති. අදුට්ඨලාපනතිති දීපෙනො න දෙසාගතිං ගව්‍යති, එවං න දෙසාගතිං ගව්‍යති.

කථං න මොහාගතිං ගව්‍යති? අබමම. අබමමොති දීපෙනො න මොහාගතිං ගව්‍යති, ධම්මං ධම්මොති දීපෙනො න මොහාගතිං ගව්‍යති-පෙ-දුට්ඨලං ආපනති. දුට්ඨලාපනතිති දීපෙනො න මොහාගතිං ගව්‍යති, අදුට්ඨලං ආපනති. අදුට්ඨලාපනතිති දීපෙනො න මොහාගතිං ගව්‍යති, එවං න මොහාගතිං ගව්‍යති.

කථං න භයාගතිං ගව්‍යති? අබමම. අබමමොති දීපෙනො න භයාගතිං ගව්‍යති, ධම්මං ධම්මොති දීපෙනො න භයාගතිං-පෙ-අවිභයං. අවිභයොති දීපෙනො න භයාගතිං-පෙ-විභයං විභයොති දීපෙනො න භයාගතිං-පෙ-අභයාසිතං. අලපිතං තථාගතෙන අභයාසිතං. අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනො න භයාගතිං-පෙ-භයාසිතං. ලපිතං තථාගතෙන භයාසිතං. ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනො න භයාගතිං-පෙ-අනාවිණ්ණං. තථාගතෙන අනාවිණ්ණං. තථාගතෙනාති දීපෙනො න භයාගතිං-පෙ-ආවිණ්ණං. තථාගතෙන ආවිණ්ණං. තථාගතෙනාති දීපෙනො න භයාගතිං-පෙ-අපඤ්ඤාතතං. තථාගතෙන අපඤ්ඤාතතං. තථාගතෙනාති දීපෙනො න භයාගතිං-පෙ-පඤ්ඤාතතං. තථාගතෙන පඤ්ඤාතතං. තථාගතෙනාති දීපෙනො න භයාගතිං-පෙ-අනාපනති. අනාපනතිති දීපෙනො න භයාගතිං-පෙ-ආපනති. ආපනතිති දීපෙනො න භයාගතිං-පෙ-ලහුකං. ආපනති. ලහුකාපනතිති දීපෙනො න භයාගතිං-පෙ-ගරුකං. ආපනති. ගරුකාපනතිති දීපෙනො න භයාගතිං-පෙ-සාවසෙසං. ආපනති. සාවසෙසාපනතිති දීපෙනො න භයාගතිං-පෙ-අනවසෙසං. ආපනති. අනවසෙසාපනතිති දීපෙනො න භයාගතිං-පෙ-දුට්ඨලං. ආපනති. දුට්ඨලාපනතිති දීපෙනො න භයාගතිං-පෙ-අදුට්ඨලං. ආපනති. අදුට්ඨලාපනතිති දීපෙනො න භයාගතිං ගව්‍යති, එවං න භයාගතිං ගව්‍යති.

ඡන්ද්‍ර දෙසා භයා මොහා යො ධම්මං නාතිවතනති,
ආසුරති තස්ස යෙසො සුඤ්ඤාපනිච්ඡිදිමාති.

සඤ්ඤාපනිච්ඡිදි

කථං සඤ්ඤාපනිච්ඡිදි යානෙ සඤ්ඤාපෙති? අබමම. අබමමොති දීපෙනො සඤ්ඤාපනිච්ඡිදි යානෙ සඤ්ඤාපෙති, ධම්මං ධම්මොති දීපෙනො සඤ්ඤාපනිච්ඡිදි යානෙ සඤ්ඤාපෙති-පෙ-දුට්ඨලං ආපනති. දුට්ඨලාපනතිති දීපෙනො සඤ්ඤාපනිච්ඡිදි යානෙ සඤ්ඤාපෙති, අදුට්ඨලං ආපනති. අදුට්ඨලාපනතිති දීපෙනො සඤ්ඤාපනිච්ඡිදි යානෙ සඤ්ඤාපෙති, එවං සඤ්ඤාපනිච්ඡිදි යානෙ සඤ්ඤාපෙති,

කථාං නිෂ්කාපනිතය ආනෙ නිෂ්කාපෙති ? අධම්මං අධම්මොති දීපෙනො නිෂ්කාපනිතෙ ආනෙ නිෂ්කාපෙති, ධම්මං ධම්මොති දීපෙනො නිෂ්කාපනිතෙ ආනෙ නිෂ්කාපෙති-පෙ-දුට්ඨලො ආපනතිං දුට්ඨලොපනති දීපෙනො නිෂ්කාපනිතෙ ආනෙ නිෂ්කාපෙති, අදුට්ඨලං ආපනතිං අදුට්ඨලොපනති දීපෙනො නිෂ්කාපනිතෙ ආනෙ නිෂ්කාපෙති, එවං නිෂ්කාපනිතෙ ආනෙ නිෂ්කාපෙති.

කථං පෙකකනිතය ආනෙ පෙකකති ? අධම්මං අධම්මොති දීපෙනො පෙකකනිතෙ ආනෙ පෙකකති, ධම්මං ධම්මොති දීපෙනො -පෙ-දුට්ඨලො ආපනතිං දුට්ඨලොපනති දීපෙනො-පෙ-අදුට්ඨලො ආපනතිං අදුට්ඨලොපනති දීපෙනො-පෙ-එවං පෙකකනිතෙ ආනෙ පෙකකති.

කථං පසාදනිතය ආනෙ පසාදෙති ? අධම්මං අධම්මොති දීපෙනො පසාදනිතෙ ආනෙ පසාදෙති, ධම්මං ධම්මොති-පෙ-දුට්ඨලං ආපනතිං දුට්ඨලොපනති-පෙ-අදුට්ඨලො ආපනතිං අදුට්ඨලොපනති -පෙ-එවං පසාදනිතෙ ආනෙ පසාදෙති.

කථං ලද්ධපකෙතමගිති පරපකං අවජ්ඣාති ? ඉධෙකවෙවං ලද්ධපකෙතො හොති ලද්ධපරිවාරෙ පකකවා ඤාතිමා, 'අයං අලද්ධපකෙතො අලද්ධපරිවාරෙ න පකකවා න ඤාතිමා'ති තස්ස අවජානනො අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති-පෙ-දුට්ඨලං ආපනතිං අදුට්ඨලොපනති දීපෙති, අදුට්ඨලං ආපනතිං දුට්ඨලොපනති දීපෙති, එවං ලද්ධපකෙතමගිති පරපකං අවජානාති.

කථං ඛත්තසුතොමගිති අප්පසුතං අවජ්ඣාති ? ඉධෙකවෙවං ඛත්තසුතො හොති සුතධරෙ සුතඝනනිවසො, අයං අප්පසුතො අප්පා ගමො අප්පධරෙති තස්ස අවජානනො අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති-පෙ-දුට්ඨලං ආපනතිං අදුට්ඨලොපනති දීපෙති, අදුට්ඨලං ආපනතිං දුට්ඨලොපනති දීපෙති, එවං ඛත්තසුතොමගිති අප්පසුතං අවජානාති.

කථං ථේරතෙමගිති නවකතරං අවජ්ඣාති ? ඉධෙකවෙවං ථේරෙ හොති රත්තඤ්ඤා විරපබ්බජිතො, 'අයං නවකො අප්පඤ්ඤාතො අප්පසුතො අප්පකතඤ්ඤා, ඉමස්ස වචනං අකතං හවිස්සති'ති තස්ස අවජානනො අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති-පෙ-දුට්ඨලං ආපනතිං අදුට්ඨලොපනති දීපෙති, අදුට්ඨලං ආපනතිං දුට්ඨලොපනති දීපෙති, එවං ථේරතෙමගිති නවකතරං අවජානාති.

අසම්පන්නං න ව්‍යාභද්ධබ්බතති: අයොතිණ්ණං භාරං න ඔතා-රෙතබ්බං. සම්පන්නං ධම්මතො විනස්සතො න පඤ්ඤාපෙතබ්බතති යමන්ධාය සබ්බෙසා සනතිපතියො හොති, තමන්ධං ධම්මතො විනස්සතො න පරිභාසෙතබ්බං.

සෙන බමුණෙකුගේ භූතෙක වන්නා. සෙන මිත්‍රසන්නාහි : වොදෙචා සංරචා. සෙන සංක්‍රාන්තයන්හි : සුන්දරයෙකුද මු-
සාවන සමපදය. සෙන බමුණෙකු සෙන මිත්‍රසන්නා සෙන සංක්‍රාන්තයන්හි.
නං අභිකරණං වූ පසමති, තථානං අභිකරණං වූ පසමතිබවන.

අනුමානසං අනුමානසං

අනුමානසං වොදනො පුමිතබ්බොති : යං බො චං අනුමාන
ඉමස්ස භික්‍ෂුනො පචාරණං ඔපෙසි, කිංචි නං ඔපෙසි? සීලවිපතනියා
ඔපෙසි? ආචාරවිපතනියා ඔපෙසි? දිට්ඨිවිපතනියා ඔපෙසිති, සො වෙ
ඵලං වදෙය්‍ය : “සීලවිපතනියා වා ඔපෙමි, ආචාරවිපතනියා වා ඔපෙමි,
දිට්ඨිවිපතනියා වා ඔපෙමි”ති සො ඵලමස්ස වචනියො : ‘ජාතාති පනා-
යසමා සීලවිපතනි? ජාතාති ආචාරවිපතනි? ජාතාති දිට්ඨිවිපතනි.
සො වෙ ඵලං වදෙය්‍ය : “ජාතාමි බො අහං ආනුමාන සීලවිපතනි,
ජාතාමි ආචාරවිපතනි, ජාතාමි දිට්ඨිවිපතනි”තති. සො ඵලමස්ස වච-
නියො : “කතමා පනානුමාන සීලවිපතනි? කතමා ආචාරවිපතනි? කතමා
දිට්ඨිවිපතනි”ති. සො වෙ ඵලං වදෙය්‍ය : “වග්ගාරි පාරුජිකාං චෙරස
සඤ්ඤාදිසෙසා, අයං සීලවිපතනි, ඵුල්ලච්චයං පාවිතනියං පාරිදෙසනියං
දුක්ඛං දුක්ඛාසිතං, අයං ආචාරවිපතනි, මිත්‍රසන්නා අනුමානසං
දිට්ඨි, අයං දිට්ඨිවිපතනි”ති. සො ඵලමස්ස වචනියො “යං බො චං
අනුමාන ඉමස්ස භික්‍ෂුනො පචාරණං ඔපෙසි? දිට්ඨිවිපතනි? සුතෙන
ඔපෙසි? පරිසංඝයා ඔපෙසි”ති. සො වෙ ඵලං වදෙය්‍ය : “දිට්ඨිවිපතනි වා
ඔපෙමි, සුතෙන වා ඔපෙමි. පරිසංඝයා වා ඔපෙමි”ති. සො ඵලමස්ස
වචනියො : “යං බො චං අනුමාන ඉමස්ස භික්‍ෂුනො දිට්ඨිවිපතනි පචාරණං
ඔපෙසි, කිං තෙ දිට්ඨි? කිං තෙ දිට්ඨි? කදා තෙ දිට්ඨි? කථං තෙ
දිට්ඨි? පාරුජිකං අක්කාපණෙනා දිට්ඨි? සඤ්ඤාදිසෙසං-ඵුල්ලච්චයං
පාවිතනියං - පාරිදෙසනියං - දුක්ඛං - දුක්ඛාසිතං අක්කාපණෙනා
දිට්ඨි? කථං ව චං අනුමාන? කථං වායං භික්‍ෂු අනුමාන? කිංචි චං
කරෙසි? කිංචි චං භික්‍ෂු කරෙති”ති. සො වෙ ඵලං වදෙය්‍ය : ‘න බො
අහං ආනුමාන ඉමස්ස භික්‍ෂුනො දිට්ඨිවිපතනි පචාරණං ඔපෙමි. අපි ව සුතෙන
පචාරණං ඔපෙමි”ති. සො ඵලමස්ස වචනියො : “යං බො චං අනුමාන
ඉමස්ස භික්‍ෂුනො සුතෙන පචාරණං ඔපෙසි, කිං තෙ සුතං? කිං තෙ
සුතං? කදා තෙ සුතං? කථං තෙ සුතං? පාරුජිකං අක්කාපණෙනාති සුතං,
සඤ්ඤාදිසෙසං අක්කාපණෙනාති සුතං? ඵුල්ලච්චයං-පාවිතනියං-පාරිදෙස-
නියං-දුක්ඛං-දුක්ඛාසිතං අක්කාපණෙනාති සුතං? භික්‍ෂුස්ස සුතං භික්‍ෂු
නියා සුතං? පිත්තමානාය සුතං? සාමනෙරස්ස සුතං? සාමනෙරස්ස සුතං?
උපායකස්ස සුතං? උපායකස්ස සුතං? රුක්ඛං සුතං? රුක්ඛමානස්ස සුතං
සුතං? කිංචි යානං සුතං? කිංචි යානමානස්ස සුතං”තති. සො වෙ ඵලං
වදෙය්‍ය : න බො අහං ආනුමාන ඉමස්ස භික්‍ෂුනො සුතෙන පචාරණං
ඔපෙමි. අපි ව පරිසංඝයා පචාරණං ඔපෙමි. සො ඵලමස්ස වචනියො
“යං බො චං අනුමාන ඉමස්ස භික්‍ෂුනො පරිසංඝයා පචාරණං ඔපෙසි,

කිං තෙ පරිභවකසි? කිනති තෙ පරිභවකසි? කද තෙ පරිභවකසි? කඤ්ඤා
තෙ පරිභවකසි? පාරුජිකං අඤ්ඤාපනොනාති පරිභවකසි? සඤ්ඤාදිසෙසං-
ථුල්ලවමයං-පාවිතනියං-පාරිදෙසනියං - දුක්ඛකම්මං - දුක්ඛාසිතං. අඤ්ඤා-
පනොනාති පරිභවකසි? භික්ඛුස්ස සුඤ්ඤා පරිභවකසි? භික්ඛුනියා සුඤ්ඤා
පරිභවකසි? සික්ඛමානාය සුඤ්ඤා පරිභවකසි? සාමනේරස්ස සුඤ්ඤා පරි-
භවකසි? සාමනේරියා සුඤ්ඤා පරිභවකසි? උපාසකස්ස සුඤ්ඤා පරිභවකසි?
උපාසිකාය සුඤ්ඤා පරිභවකසි? රුජ්ජනං සුඤ්ඤා පරිභවකසි? රුජමහා-
මහනානං සුඤ්ඤා පරිභවකසි? තිත්ථියානං සුඤ්ඤා පරිභවකසි? තිත්ථියාම-
කානං සුඤ්ඤා පරිභවකසි”ති.

දිට්ඨං දිට්ඨන සමෙති දිට්ඨන සංසද්ධතෙ දිට්ඨං,
දිට්ඨං පටිච්ච න උපෙති අසුඤ්ඤාපරිභවකසිතො;
සො පුග්ගලො පටිඤ්ඤාය කාතබ්බා තෙන පමාරණො.

සුතං සුතෙන සමෙති සුතෙන සංසද්ධතෙ සුතං,
සුතං පටිච්ච න උපෙති අසුඤ්ඤාපරිභවකසිතො;
සො පුග්ගලො පටිඤ්ඤාය කාතබ්බා තෙන පමාරණො.

මුතං මුතෙන සමෙති මුතෙන සංසද්ධතෙ මුතං,
මුතං පටිච්ච න උපෙති අසුඤ්ඤාපරිභවකසිතො;
සො පුග්ගලො පටිඤ්ඤාය කාතබ්බා තෙන පමාරණොති.

සුච්ඡාචිතසො

කිං තෙ දිට්ඨනති කතමා පුච්ඡා? කිනති තෙ දිට්ඨනති කතමා
පුච්ඡා? කද තෙ දිට්ඨනති කතමා පුච්ඡා? කඤ්ඤා තෙ දිට්ඨනති කතමා
පුච්ඡා?

කිං තෙ දිට්ඨනති චන්ද්‍රපුච්ඡා, විපතතිපුච්ඡා, ආපතතිපුච්ඡා,
අඤ්ඤාචාරපුච්ඡා, චන්ද්‍රපුච්ඡාති, අට්ඨනනං පාරුජිකානං චන්ද්‍රපුච්ඡා,
තෙවිසතිසඤ්ඤාදිසෙසානං චන්ද්‍රපුච්ඡා, ඤා අනිග්ගානං චන්ද්‍රපුච්ඡා,
චෙවතනාලිසතිස්ස නිග්ගානං චන්ද්‍රපුච්ඡා, අට්ඨාසිති, සතපාවිතනියානං
චන්ද්‍රපුච්ඡා, ආදසපාරිදෙසනිග්ගානං චන්ද්‍රපුච්ඡා, දුක්ඛකම්මානං චන්ද්‍ර-
පුච්ඡා, දුක්ඛාසිතානං චන්ද්‍රපුච්ඡා, විපතතිපුච්ඡාති: සීලවිපතති පුච්ඡා,
ආචාරවිපතතිපුච්ඡා, දිට්ඨිවිපතතිපුච්ඡා, ආජිවවිපතතිපුච්ඡා, ආපතති
පුච්ඡාති: පාරුජිකාපතතිපුච්ඡා, සඤ්ඤාදිසෙසාපතතිපුච්ඡා, ථුල්ලවමයං-
පතතිපුච්ඡා, පාවිතනියාපතතිපුච්ඡා, පාරිදෙසනිග්ගාපතතිපුච්ඡා, දුක්ඛකම්මා
පතතිපුච්ඡා, දුක්ඛාසිතාපතතිපුච්ඡා, අඤ්ඤාචාරපුච්ඡාති: ආයංආයංසමා-
පතතිපුච්ඡා.

කිනති තෙ දිට්ඨනති: ලිඛිතපුච්ඡා, ඉරියාපථපුච්ඡා, ආකාරපුච්ඡා,
විප්පකාරපුච්ඡා, ලිඛිතපුච්ඡාති: දීඝං වා රක්ඛං වා කණ්ණං වා බද්ධං වා,
ඉරියාපථ පුච්ඡාති: ගච්ඡන්තං වා සීතං වා නිසීන්තං වා නිපන්නං වා,
ආකාරපුච්ඡාති: ගිහිලිඛිත වා තිත්ථියලිඛිත වා පබ්බජිතලිඛිත වා,
විප්පකාරපුච්ඡාති: ගච්ඡන්තං වා සීතං වා නිසීන්තං වා නිපන්නං වා,

කදු හෙ දිට්ඨිනති කාල පුච්ඡා, සමය පුච්ඡා, දිවයපුච්ඡා, උතුපුච්ඡා, කාලපුච්ඡාති පුබ්බණ්ණ කාලෙ වා මජ්ඣිනතිකාලෙ වා සායණ්ණ කාලෙ වා, සමයපුච්ඡාති පුබ්බණ්ණාසමයෙ වා මජ්ඣිනතිකසමයෙ වා සායණ්ණ සමයෙ වා, දිවයපුච්ඡාති පුරෙහගතා වා පච්ඡාභතතං වා රතතිං වා දිවා වා කාලෙ වා ජුණ්ණෙ වා, උතුපුච්ඡාති හෙමනෙන වා ගිමෙන වා වස්සානෙ වා.¹

කන්ථ හෙ දිට්ඨිනති ණානපුච්ඡා, භූමිපුච්ඡා, ඔකාසපුච්ඡා, පදෙස-පුච්ඡා, ණානපුච්ඡාති : භූමියා වා පථවියා වා ධරණීයා වා ජගතියා වා, භූමිපුච්ඡාති : භූමියා වා පථවියා වා පබ්බතෙ වා පාසාණෙ වා පාසාදෙ වා, ඔකාසපුච්ඡාති පුරුෂ්ඨෙ වා ඔකාසෙ පච්ඡිමෙ වා ඔකාසෙ උත්තරෙ වා ඔකාසෙ දක්ඛිණෙ වා ඔකාසෙ, පදෙසපුච්ඡාති පුරුෂ්ඨෙ වා පදෙසෙ පච්ඡිමෙ වා පදෙසෙ උත්තරෙ වා පදෙසෙ දක්ඛිණෙ වා පදෙසෙති.

මහාසංඛ්‍යාමං

නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං :-

චජ්ඣ නිදානං ආකාරෙ පුබ්බාපරං කතාකතං,
කම්මාධිකරණඤ්ච සමථො ඡන්දගාමි ව.

දෙසා මොහා භයා චෙව සඤ්ඤාතිජ්ඣාපනෙන ව,
පෙකඛා පසාදෙ පකෙකාමහි සුත ථේරතරෙන ව.

අසම්ප නනඤ්ච සම්ප නතං ධම්මෙන විතයෙන ව,
සජ්ඣස්ස සාසනෙනාපි මහාඥාමඤ්ඤාපනාති.

කසිනහෙදෙ

කස්ස කසීනං? අනන්තං? කස්ස කසීනං අන්තං? කිනති කසීනං අනන්තං? කිනති කසීනං අන්තං?

කස්ස කසීනං අනන්තතනති : මිත්තං පුග්ගලානං අනන්තං හොති කසීනං, අනන්තාරකස්ස ව අනුමොදකස්ස ව, ඉමෙසං ද්විත්තං පුග්ගලානං අනන්තං හොති කසීනං.

කස්ස කසීනං අන්තතනති : මිත්තං පුග්ගලානං අන්තං හොති කසීනං : අන්තාරකස්ස ව අනුමොදකස්ස ව, ඉමෙසං මිත්තං පුග්ගලානං අන්තං හොති කසීනං.

කිනති කසීනං අනන්තතනති චතුර්විධියා ආකාරෙහි අනන්තං හොති කසීනං : න උල්ලිඛිතමනෙතන අන්තං හොති කසීනං, න ඛොචනමනෙතන අන්තං හොති කසීනං, න විවරවිවාරණ මනෙතන

1, වසස්ස ම, ඡ, සං, 2, කසීනං ම, ඡ, සං, 3, ගණ්ඨස තරණං : භෙත්තන-කන්ථවි,

අත්තං ගොති කසීනං, න ඡේදනමනෙතන අත්තං ගොති කසීනං, න බිඛනමනෙතන අත්තං ගොති කසීනං, න ඔවට්ඨකරණමනෙතන¹ අත්තං ගොති කසීනං, න කණ්ඩුකරණමනෙතන² අත්තං ගොති කසීනං, න දලිහිකරණමනෙතන අත්තං ගොති කසීනං, න අනුචාතකරණමනෙතන අත්තං ගොති කසීනං, න පරිභණ්ඩකරණමනෙතන අත්තං ගොති කසීනං, න ඔවට්ට්ඨාසකරණමනෙතන අත්තං ගොති කසීනං, න කම්මලමද්දනමනෙතන අත්තං ගොති කසීනං, න ඡම්මකතකතෙතන අත්තං ගොති කසීනං, න පරිකප්පකතෙතන අත්තං ගොති කසීනං, න කුසකුසතෙතන අත්තං ගොති කසීනං, න සන්තිධිකතෙතන අත්තං ගොති කසීනං න නිසංගහියෙතන අත්තං ගොති කසීනං, න අකප්පකතෙතන අත්තං ගොති කසීනං, න අඤ්ඤත්ත සම්ඝාපියා අත්තං ගොති කසීනං, න අඤ්ඤත්ත උත්තරුසම්මෙතන අත්තං ගොති කසීනං, න අඤ්ඤත්ත අනතරවාසකෙතන අත්තං ගොති කසීනං, න අඤ්ඤත්ත පඤ්ඤකෙතන වා අතිරේක පඤ්ඤකෙතන වා තදගෙව සඤ්ජෙනෙන සමණ්ඩලිකතෙතන අත්තං ගොති කසීනං, න අඤ්ඤත්ත පුග්ගලස්ස අත්තං ගොති කසීනං, සමමාචේව අත්තං ගොති කසීනං, තඤ්ඤාපිමධේයා අනුමොදති, එවමපි අත්තං ගොති කසීනං.

නිමිත්තකමමං නාම නිමිත්තං කරොති “ඉමිනා දුස්සෙත කසීනං අත්ථිසාමි”ති, පරිකප්පා නාම පරිකප්පං කරොති “ඉමාය පරිකප්පාය කසීනදුස්සං නිබ්බතෙතස්සාමි”ති, කුසකුසතං නාම අනාදිය දුතං චුළුවති, සන්තිධි නාම දෝ සන්තිධියො : කරණසන්තිධි ව, නිවස-සන්තිධි ව, නිසංගහියං නාම කර්මමානෙ අරුණං උට්ඨාහති,³ ඉමෙති වතුපිසති යා ආකාරෙති අත්තං ගොති කසීනං.

නිනති කසීනං අත්තනනි : සත්තරසති ආකාරෙති අත්තං ගොති කසීනං : අභතෙතන අත්තං ගොති කසීනං, අභතකප්පන අත්තං ගොති කසීනං, පිලොතිකාය අත්තං ගොති කසීනං, පංසුකුලෙන අත්තං ගොති කසීනං, පාපණ්ණිකෙතන අත්තං ගොති කසීනං, අනිමිත්තකතෙතන අත්තං ගොති කසීනං, අපරිකප්පකතෙතන අත්තං ගොති කසීනං, අකුසකුසතෙතන අත්තං ගොති කසීනං, අසන්තිධිකතෙතන අත්තං ගොති කසීනං, අනිසංගහියෙතන අත්තං ගොති කසීනං, කප්පකතෙතන අත්තං ගොති කසීනං, සම්ඝාපියා අත්තං ගොති කසීනං, උත්තරුසම්මෙතන අත්තං ගොති කසීනං, අනතරවාසකෙතන අත්තං ගොති කසීනං, පඤ්ඤකෙතන වා අතිරේක පඤ්ඤකෙතන වා තදගෙව සඤ්ජෙනෙන සමණ්ඩලිකතෙතන අත්තං ගොති කසීනං, පුග්ගලස්ස අත්තං ගොති කසීනං, සමමා චේව අත්තං ගොති කසීනං, තඤ්ඤාපිමධේයා අනුමොදති එවමපි අත්තං ගොති කසීනං, ඉමෙති සත්තරසති ආකාරෙති අත්තං ගොති කසීනං.

1, ඔවට්ඨිකරණමනෙතන ම. ඡ. සං. 2, කණ්ඩුකරණමනෙතන ම. ඡ. සං.

3, උට්ඨිසති, ස්ථා.

සහ කසිනස්ස අන්තර් කති ධම්මා ජායනති? සහ කසිනස්ස අන්තර් පණණරස්ස ධම්මා ජායනති: අට්ඨ මාතිකා, දො පළිබොධා, පඤ්ඤා ආතිසංඝා. සහ කසිනස්ස අන්තර් ඉමෙ පණණරස්ස ධම්මා ජායනති.

පරොගස්ස කතමෙ ධම්මා අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො? සමනන්තරපච්චයෙන පච්චයො? තිස්සයපච්චයෙන පච්චයො? උපතිස්සය පච්චයෙන පච්චයො? පුරෙජාතපච්චයෙන පච්චයො? පච්ජාජාත පච්චයෙන පච්චයො? සහජාතපච්චයෙන පච්චයො? පුබ්බකරණස්ස කතමෙ ධම්මා අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො-පෙ-පච්චුද්ධාරස්ස කතමෙ ධම්මා-අභිට්ඨානස්ස කතමෙ ධම්මා-අන්තරස්ස කතමෙ ධම්මා-මාතිකා-නඤ්ඤා පළිබොධානඤ්ඤා කතමෙ ධම්මා-විජ්ඣුස්ස කතමෙ ධම්මා අනන්තර පච්චයෙන පච්චයො? සමනන්තරපච්චයෙන පච්චයො? උපතිස්සය පච්චයෙන පච්චයො? පුරෙජාතපච්චයෙන පච්චයො? පච්ජාජාත පච්චයෙන පච්චයො? සහජාතපච්චයෙන පච්චයො?

පුබ්බකරණස්ස පරොගස්ස අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො. සමනන්තරපච්චයෙන පච්චයො. තිස්සයපච්චයෙන පච්චයො. උපතිස්සය පච්චයෙන පච්චයො. පරොගො පුබ්බකරණස්ස පුරෙජාතපච්චයෙන පච්චයො. පුබ්බකරණං පරොගස්ස පච්ජාජාතපච්චයෙන පච්චයො. පණණරස්ස ධම්මා සහජාතපච්චයෙන පච්චයො. පච්චුද්ධාරෙ පුබ්බකරණස්ස අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො. සමනන්තරපච්චයෙන පච්චයො. තිස්සයපච්චයෙන පච්චයො. උපතිස්සයපච්චයෙන පච්චයො. පුබ්බකරණං පච්චුද්ධාරස්ස පුරෙජාතපච්චයෙන පච්චයො. පච්චුද්ධාරෙ පුබ්බකරණස්ස පච්ජාජාතපච්චයෙන පච්චයො. පණණරස්ස ධම්මා සහජාතපච්චයෙන පච්චයො. අභිට්ඨානං පච්චුද්ධාරස්ස අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො. සමනන්තරපච්චයෙන පච්චයො. තිස්සයපච්චයෙන පච්චයො. උපතිස්සයපච්චයෙන පච්චයො. පච්චුද්ධාරෙ අභිට්ඨානස්ස පුරෙජාතපච්චයෙන පච්චයො. අභිට්ඨානං පච්චුද්ධාරස්ස පච්ජාජාත පච්චයෙන පච්චයො. පණණරස්ස ධම්මා සහජාතපච්චයෙන පච්චයො. අන්තරෙ අභිට්ඨානස්ස අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො. සමනන්තර පච්චයෙන පච්චයො. තිස්සයපච්චයෙන පච්චයො. උපතිස්සයපච්චයෙන පච්චයො. අභිට්ඨානං අන්තරස්ස පුරෙජාතපච්චයෙන පච්චයො. අන්තරෙ අභිට්ඨානස්ස පච්ජාජාතපච්චයෙන පච්චයො. පණණරස්ස ධම්මා සහජාතපච්චයෙන පච්චයො. මාතිකා ව පළිබොධා ව අන්තරස්ස අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො. සමනන්තරපච්චයෙන පච්චයො. තිස්සයපච්චයෙන පච්චයො. උපතිස්සයපච්චයෙන පච්චයො. අන්තරෙ මාතිකානඤ්ඤා පළිබොධානඤ්ඤා පුරෙජාතපච්චයෙන පච්චයො. මාතිකා ව පළිබොධා ව අන්තරස්ස පච්ජාජාතපච්චයෙන පච්චයො. පණණරස්ස ධම්මා සහජාතපච්චයෙන පච්චයො. අස්සා ව අනාස්සා ව

වච්ඡුස්ස අනන්තරපච්චයෙන පච්චයො, සමනන්තර පච්චයෙන පච්චයො, තිස්සපච්චයෙන පච්චයො, උපතිස්සපච්චයෙන පච්චයො, වච්ඡු ආසානඤ්ච අනාසානඤ්ච පුරෙජාතපච්චයෙන පච්චයො, ආසා ව අනාසා ව වච්ඡුස්ස පච්ජාජාතපච්චයෙන පච්චයො, පණ්ණෙරස ධම්මා සහජාතපච්චයෙන පච්චයො,

පුබ්බකරණං කිංතිදනං? කිංසමුදයං? කිංජාතිකං? කිංපහවං? කිංසමාරං? කිංසමුට්ඨානං? පච්චුඤ්ඤා? කිංතිදනො? කිංසමුදයො? ඤිංජාතිකො? කිංපහවො? කිංසමාරො? කිංසමුට්ඨානො? අභිට්ඨානං? කිංතිදනං? කිංසමුදයං? කිංජාතිකං? කිංපහවං? කිංසමාරං? කිංසමුට්ඨානං? අන්තරං කිංතිදනො? කිංසමුදයො? කිංජාතිකො? කිංපහවො? කිංසමාරො? කිංසමුට්ඨානො? මාතිකා ව පළිබ්බොධා ව කිංතිදනා? කිංසමුදයා? කිංජාතිකා? කිංපහවා? කිංසමාරා? කිංසමුට්ඨානා? ආසා ව අනාසා ව කිංතිදනා? කිංසමුදයා? කිංජාතිකා? කිංපහවා? කිංසමාරා? කිංසමුට්ඨානා?

පුබ්බකරණං පයොගතිදනං, පයොගසමුදයං, පයොගජාතිකං පයොගපහවං, පයොගසමාරං, පයොගසමුට්ඨානං, පච්චුඤ්ඤා, පුබ්බකරණතිදනො, පුබ්බකරණසමුදයො පුබ්බකරණජාතිකො, පුබ්බකරණපහවො, පුබ්බකරණසමාරො, පුබ්බකරණසමුට්ඨානො, අභිට්ඨානං පච්චුඤ්ඤාතිදනං, පච්චුඤ්ඤාසමුදයං, පච්චුඤ්ඤාජාතිකං, පච්චුඤ්ඤාපහවං, පච්චුඤ්ඤාසමාරං, පච්චුඤ්ඤාසමුට්ඨානං, අන්තරං අභිට්ඨාන තිදනො, අභිට්ඨාන සමුදයො, අභිට්ඨාන ජාතිකා, අභිට්ඨාන පහවො, අභිට්ඨානසමාරො අභිට්ඨානසමුට්ඨානො, මාතිකා ව පළිබ්බොධා ව අන්තරතිදනා, අන්තරසමුදයා, අන්තරජාතිකා, අන්තරපහවා, අන්තරසමාරා, අන්තරසමුට්ඨානා, ආසා ව අනාසා ව වච්ඡු තිදනා, වච්ඡුසමුදයා, වච්ඡුජාතිකා, වච්ඡුපහවා, වච්ඡුසමාරා, වච්ඡුසමුට්ඨානා.

පයොගො කිංතිදනො? කිංසමුදයො? කිංජාතිකො? කිංපහවො? කිංසමාරො? කිංසමුට්ඨානො? පුබ්බකරණං - පෙ - පච්චුඤ්ඤා? අභිට්ඨානං - අන්තරං - මාතිකා ව පළිබ්බොධා ව - වච්ඡු - ආසා ව අනාසා ව කිංතිදනා? කිංසමුදයා? කිංජාතිකා? කිංපහවා? කිංසමාරො? කිංසමුට්ඨානා?

පයොගො නෙතුතිදනො, නෙතුසමුදයො, නෙතුජාතිකො, නෙතුපහවො, නෙතු සමාරො, නෙතු සමුට්ඨානො, පුබ්බකරණං - පෙ - පච්චුඤ්ඤා - අභිට්ඨානං - අන්තරං - මාතිකා ව පළිබ්බොධා ව - වච්ඡු - ආසා ව අනාසා ව නෙතු තිදනා, නෙතුසමුදයා, නෙතුජාතිකා, නෙතුපහවා, නෙතුසමාරා, නෙතුසමුට්ඨානා.

පයොගො කිංඤ්දනො? කිංසමුදයො? කිංජාතිකො? කිංපභවො? කිංසමහාරො? කිංසමුට්ඨානො? පුබ්බකරණං-පෙ-පච්චුඤ්ඤායෙද්ධිසානං-අජායෙ මාතිකා ව පළිබොධා ව-වජ්ඣ-ආසා ව අනාසා වකිං නිදානා? කිංසමුදයා? කිංජාතිකා? කිංපභවා? කිංසමහාරා? කිංසමුට්ඨානා?

පයොගො පච්චයනිදනො, පච්චයසමුදයො, පච්චයජාතිකො, පච්චයපභවො, පච්චයසමහාරො, පච්චයසමුට්ඨානො. පුබ්බකරණං-පෙ-පච්චුඤ්ඤායෙ-අබ්බිසානං-අජායෙ-මාතිකා ව පළිබොධා ව වජ්ඣ ආසා ව අනාසා ව පච්චයනිදනා, පච්චයසමුදයා, පච්චයජාතිකා, පච්චයපභවා, පච්චයසමහාරා, පච්චයසමුට්ඨානා.

පුබ්බකරණං කතීති ධම්මෙති සමගතිතං? පුබ්බකරණං සත්තති ධම්මෙති සමගතිතං: බොවනෙන විචාරණෙන ජේදනෙන බ්බුතෙන සිබ්බනෙන රජනෙන කප්පකරණෙන. පුබ්බකරණං ඉමෙති සත්තති ධම්මෙති සමගතිතං.

පච්චුඤ්ඤායෙ කතීති ධම්මෙති සමගතිතො? පච්චුඤ්ඤායෙ තීති ධම්මෙති සමගතිතො: සමසාරියා උත්තරසමගත අත්තරවාසකෙන.

අබ්බිසානං කතීති ධම්මෙති සමගතිතං? අබ්බිසානං තීති ධම්මෙති සමගතිතං: සමසාරියා උත්තරසමගත අත්තරවාසකෙන.

අජායෙ කතීති ධම්මෙති සමගතිතො? අජායෙ එකෙන ධම්මෙන සමගතිතො: වච්චෙදෙන.

කඨිනස්ස කති මුලාති? කති වජ්ඣති? කති භූමියො? කඨිනස්ස එකං මුලං: සමෙසා. තීති වජ්ඣති: සමසාරි, උත්තරසමගත, අත්තරවාසකො. ඡ භූමියො: බොමං, කප්පාසිකං, කොසෙය්‍යං, කම්මලං සංණං, භමනං.

කඨිනස්ස කො ආදි? කිං මජ්ඣං? කිං පරියොසානං? කඨිනස්ස පුබ්බකරණං ආදි? කිරියා මජ්ඣං? අජායෙ පරියොසානං.

කතීහමෙති සමන්තාගතො පුග්ගලො අභබ්බො කඨිනං අජරිතුං? කතීහමෙති සමන්තාගතො පුග්ගලො භබ්බො කඨිනං අජරිතුං? අට්ඨහමෙති සමන්තාගතො පුග්ගලො අභබ්බො කඨිනං අජරිතුං. අට්ඨහමෙති සමන්තාගතො පුග්ගලො භබ්බො කඨිනං අජරිතුං. කතමෙති අට්ඨහමෙති සමන්තාගතො පුග්ගලො අභබ්බො කඨිනං අජරිතුං? පුබ්බකරණං න ජානාති, පච්චුඤ්ඤාරං න ජානාති, අබ්බිසානං න ජානාති, අජාරං න ජානාති, මාතිකං න ජානාති, පළිබොධං න ජානාති, උඤ්ඤාරං න ජානාති, ආනිසංසං න ජානාති. ඉමෙති අට්ඨහමෙති සමන්තාගතො පුග්ගලො අභබ්බො කඨිනං අජරිතුං. කතමෙති අට්ඨහමෙති සමන්තාගතො පුග්ගලො භබ්බො කඨිනං අජරිතුං? පුබ්බකරණං ජානාති, පච්චුඤ්ඤාරං ජානාති, අබ්බිසානං ජානාති, අජාරං ජානාති, මාතිකං ජානාති, පළිබොධං ජානාති, උඤ්ඤාරං ජානාති, ආනිසංසං ජානාති. ඉමෙති අට්ඨහමෙති සමන්තාගතො පුග්ගලො අභබ්බො කඨිනං අජරිතුං.

කතීනං පුග්ගලානං කසීනජාරං න රුහනති? කතීනං පුග්ගලානං කසීනජාරං රුහනති? තිණ්ණං පුග්ගලානං කසීනජාරං න රුහනති. තිණ්ණං පුග්ගලානං කසීනජාරං රුහනති. කතමෙසං තිණ්ණං පුග්ගලානං කසීනජාරං න රුහනති? නිසසීමධෙයා අනුමොදති, අනුමොදනො න වාචං භිඤ්ඤති, වාචං භිඤ්ඤනො න පරං විඤ්ඤපෙති, ඉමෙසං තිණ්ණං පුග්ගලානං කසීනජාරං න රුහනති. කතමෙසං තිණ්ණං පුග්ගලානං කසීනජාරං රුහනති? සීමධෙයා අනුමොදති, අනුමොදනො වාචං භිඤ්ඤති, වාචං භිඤ්ඤනො පරං විඤ්ඤපෙති. ඉමෙසං තිණ්ණං පුග්ගලානං කසීනජාරං රුහනති.

කති කසීනජාරං න රුහනති? කති කසීනජාරං රුහනති? තයො කසීනජාරං න රුහනති, තයො කසීනජාරං රුහනති. කතමෙ තයො කසීනජාරං න රුහනති? වජ්ඣවිපක්කයෙවු ව ගොති, කාල-විපක්කයෙවු, කරණවිපක්කයෙවු. ඉමෙ තයො කසීනජාරං න රුහනති. කතමෙ තයො කසීනජාරං රුහනති? වජ්ඣවිපක්කයෙවු ව ගොති, කාලවිපක්කයෙවු, කරණවිපක්කයෙවු. ඉමෙ තයො කසීනජාරං රුහනති.

කසීනං ජාතිතබ්බං. කසීනජාරෙ ජාතිතබ්බො කසීනස්ස අජාරමාසො ජාතිතබ්බො. කසීනස්ස අජාරවිපතති ජාතිතබ්බො. කසීනස්ස අජාරසම්පතති ජාතිතබ්බො. නිමිත්තකම්මං ජාතිතබ්බං. පරිකථා ජාතිතබ්බො. භූකඤ්ඤානං ජාතිතබ්බං. සන්තති ජාතිතබ්බො තිස්සග්ගියං ජාතිතබ්බං.

කසීනං ජාතිතබ්බනති: තෙසෙසෙසෙවු ධම්මානං සම්මානො, සම්මානො, නාමං, නාමකම්මං, නාමධෙයො, නිරුහනති, බ්‍රහ්මඤ්ඤානං, අභිලාපො, යදිදං කසීනනති.

කසීනස්ස අජාරමාසො ජාතිතබ්බොති: වස්සානස්ස පච්ඡිමො මාසො ජාතිතබ්බො.

කසීනස්ස අජාරවිපතති ජාතිතබ්බොති: වතුච්ඡිදියා අකාරෙති කසීනස්ස අජාරවිපතති ජාතිතබ්බො.

කසීනස්ස අජාරසම්පතති ජාතිතබ්බොති සත්තරසති අකාරෙති කසීනස්ස අජාරසම්පතති ජාතිතබ්බො.

නිමිත්තකම්මං ජාතිතබ්බනති: නිමිත්තකම්මං කතෙති 'ඉමිනා දුස්සෙන කසීනං අජාරිස්සාමි'ති.

පරිකථා ජාතිතබ්බොති: පරිකථං කතෙති 'ඉමාය පරිකථාය කසීන දුස්සං නිබ්බන්ධෙතස්සාමි'ති.

භූකඤ්ඤානං ජාතිතබ්බනති: අනාදියද්ධානං ජාතිතබ්බං.

සනාතිනී ඡිනිනබ්බාති: ථෙ ඝනනිබ්බො ජාතිනබ්බො: කරණ
 සනනිබ්බ ව නිවයසනනිබ්බ ව.

නිසංගතිසං ඡිනිනබ්බනති: කරයමානෙ අරුණං උද්දියති.

කාසිනභ්‍යාගේ ඡිනිනබ්බොති: ඝවෙ සඛ්ඝස්ස කසින දුස්සං
 උප්පන්නං හොති, සඛෙඝන කථං පටිපජ්ජිතබ්බං? අජාරකෙන කථං
 පටිපජ්ජිතබ්බං? අනුමොදකෙන කථං පටිපජ්ජිතබ්බං?

සඛෙඝන ඤාතනිද්ධතියකමෙවන කසිනභ්‍යාරකස්ස භික්ඛුනො
 දුතබ්බං. තෙන කසිනභ්‍යාරකෙන භික්ඛුනා තදගෙව ධොවිතො
 විමජ්ජිතො විචාරෙතො ඡිඤ්ඤිතො සිබ්බෙතො රජ්ජිතො කප්පං කතො කසිනං
 අජාරිතබ්බං. ඝවෙ සඛ්ඝාරියා කසිනං අජාරිතුකාමො හොති, පොරු-
 ණකා සඛ්ඝාරී පච්චුඤ්චරිතබ්බො. නවා සඛ්ඝාරී අධිට්ඨාතබ්බො, “ඉමාය
 සඛ්ඝාරියා කසිනං අජාරු”මිති වාචා භිඤ්ඤිතබ්බො, ඝවෙ උත්තරු
 සඛෙඝන කසිනං අජාරිතුකාමො හොති, පොරුණකො උත්තරසඛෙඝන
 පච්චුඤ්චරිතබ්බො. නවො උත්තරසඛෙඝන අධිට්ඨාතබ්බො, “ඉමිනා
 උත්තරසඛෙඝන කසිනං අජාරුමි”ති වාචා භිඤ්ඤිතබ්බො. ඝවෙ අනතර-
 වාසකෙන කසිනං අජාරිතුකාමො හොති, පොරුණකො අනතරවාසකො
 පච්චුඤ්චරිතබ්බො. නවො අනතරවාසකො අධිට්ඨාතබ්බො, “ඉමිනා අනතර
 වාසකෙන කසිනං අජාරුමි” ති වාචා භිඤ්ඤිතබ්බො. තෙන කසිනභ්‍යාර-
 කෙන භික්ඛුනා සඛ්ඝං උපසඤ්ඤාමිති ඵකංසං උත්තරසඛිතං කරිතො
 අඤ්ඤලිමපග්ගගෙතො ඵවමස්ස වචනියො: - “අජාරං භනෙන් සඛ්ඝස්ස
 කසිනං. ධම්මිකො කසිනභ්‍යාරො අනුමොදවා”ති. තෙති අනුමොදකෙති
 භික්ඛුති ඵකංසං උත්තරසඛිතං කරිතො අඤ්ඤලි පග්ගගෙතො ඵවමස්ස
 වචනියො: “අජාරං අනුමොදො සඛ්ඝස්ස කසිනං. ධම්මිකො කසිනභ්‍යාරො,
 අනුමොදො”ති. තෙන කසිනභ්‍යාරකෙන භික්ඛුනා සමබ්බුලෙ භික්ඛු
 උපසඤ්ඤාමිති ඵකංසං උත්තරසඛිතං කරිතො අඤ්ඤලි පග්ගගෙතො
 ඵවමස්ස වචනියො: “අජාරං භනෙන් සඛ්ඝස්ස කසිනං. ධම්මිකො
 කසිනභ්‍යාරො. අනුමොදවා”ති. තෙති අනුමොදකෙති භික්ඛුති ඵකංසං
 උත්තරසඛිතං කරිතො අඤ්ඤලිමපග්ගගෙතො ඵවමස්ස වචනියො:
 “අජාරං අනුමොදො සඛ්ඝස්ස කසිනං. ධම්මිකො කසිනභ්‍යාරො අනු-
 මොදො”ති. තෙන කසිනභ්‍යාරකෙන භික්ඛුනා ඵකං භික්ඛුං උපසඤ්ඤා-
 මිති ඵකංසං උත්තරසඛිතං කරිතො අඤ්ඤලිමපග්ගගෙතො ඵවමස්ස
 වචනියො: “අජාරං අනුමොදො සඛ්ඝස්ස කසිනං. ධම්මිකො කසිනභ්‍යාරො,
 අනුමොදො”ති. තෙන අනුමොදකෙන භික්ඛුනා ඵකංසං උත්තරසඛිතං
 කරිතො අඤ්ඤලිමපග්ගගෙතො ඵවමස්ස වචනියො: “අජාරං අනුමොදො
 සඛ්ඝස්ස කසිනං. ධම්මිකො කසිනභ්‍යාරො අනුමොදො”ති.

සබ්බෙසා කසීනං අත්ථරතී? ගණො කසීනං අත්ථරතී? පුග්ගලො කසීනං අත්ථරතී? න සබ්බෙසා කසීනං අත්ථරතී, න ගණො කසීනං අත්ථරතී, පුග්ගලො කසීනං අත්ථරතී, ගඤ්චි න සබ්බෙසා කසීනං අත්ථරතී? න ගණො කසීනං අත්ථරතී? පුග්ගලො කසීනං අත්ථරතී? සඛ්ඤ්ඤා අනත්තං භොති කසීනං, ගණස්ස අනත්තං භොති කසීනං, පුග්ගලස්ස අත්තං භොති කසීනං, සබ්බෙසා පාඨමොක්ඛං උද්දිසති? ගණො පාඨමොක්ඛං උද්දිසති? පුග්ගලො පාඨමොක්ඛං උද්දිසති? න සබ්බෙසා පාඨමොක්ඛං උද්දිසති, න ගණො පාඨමොක්ඛං උද්දිසති, පුග්ගලො පාඨමොක්ඛං උද්දිසති, ගඤ්චි න සබ්බෙසා පාඨමොක්ඛං උද්දිසති, න ගණො පාඨමොක්ඛං උද්දිසති? පුග්ගලො පාඨමොක්ඛං උද්දිසති? සඛ්ඤ්ඤා අනුද්දිසං භොති පාඨමොක්ඛං, ගණස්ස අනුද්දිසං භොති පාඨමොක්ඛං, පුග්ගලස්ස උද්දිසං භොති පාඨමොක්ඛං, සඛ්ඤ්ඤා සාමග්ගියා ගණස්ස සාමග්ගියා පුග්ගලස්ස උද්දෙසා සඛ්ඤ්ඤා උද්දිසං භොති පාඨමොක්ඛං, ගණස්ස උද්දිසං භොති පාඨමොක්ඛං, පුග්ගලස්ස උද්දිසං භොති පාඨමොක්ඛං, එවමෙව න සබ්බෙසා කසීනං අත්ථරතී, න ගණො කසීනං අත්ථරතී, පුග්ගලො කසීනං අත්ථරතී, සඛ්ඤ්ඤා අනුමොදනාය ගණස්ස අනුමොදනාය පුග්ගලස්ස අත්ථරතී සඛ්ඤ්ඤා අත්තං භොති කසීනං, ගණස්ස අත්තං භොති කසීනං, පුග්ගලස්ස අත්තං භොති කසීනතති.

පකකමනනතිකො කසීනුද්ධාරො වුත්තො ආදිවච්චක්ඛුතා,
එතඤ්ච තාභං පුච්ඡාමි කතමො පඤ්ඤොධො පඨමං ඡිජ්ජති?

පකකමනනතිකො කසීනුද්ධාරො වුත්තො ආදිවච්චක්ඛුතා,
එතඤ්ච තාභං විස්සජ්ජස්සං විචරපඤ්ඤොධො පඨමං ඡිජ්ජති;
තස්ස සභ ඛගිසීමගමනා ආවාසපඤ්ඤොධො ඡිජ්ජති.

නිට්ඨානනතිකො කසීනුද්ධාරො වුත්තො ආදිවච්චක්ඛුතා,
එතඤ්ච තාභං පුච්ඡාමි කතමො පඤ්ඤොධො පඨමං ඡිජ්ජති?

නිට්ඨානනතිකො කසීනුද්ධාරො වුත්තො ආදිවච්චක්ඛුතා,
එතඤ්ච තාභං විස්සජ්ජස්සං ආවාසපඤ්ඤොධො පඨමං ඡිජ්ජති;
විචරෙ නිට්ඨිතෙ විචරපඤ්ඤොධො ඡිජ්ජති.

සනතිට්ඨානනතිකො කසීනුද්ධාරො වුත්තො ආදිවච්චක්ඛුතා,
එතඤ්ච තාභං පුච්ඡාමි කතමො පඤ්ඤොධො පඨමං ඡිජ්ජති?

සනතිට්ඨානනතිකො කසීනුද්ධාරො වුත්තො ආදිවච්චක්ඛුතා,
එතඤ්ච තාභං විස්සජ්ජස්සං ඤො පඤ්ඤොධො අපුබ්බං අවර්ගිං
ඡිජ්ජනති.

නාසනනතිකො කසීනුද්ධාරො වුත්තො ආදිවච්චක්ඛුතා,
එතඤ්ච තාභං පුච්ඡාමි කතමො පඤ්ඤොධො පඨමං ඡිජ්ජති?

නාසනනනිකො කසිනුඤායෙ වුතො ආදිවබ්බකුතා,
එතඤ්ඤා නාහං විසංජ්ඣං ආවාසපට්ඨොධො පඨමං ඡජ්ජති;
විවරෙ නට්ඨ විවරපට්ඨොධො ඡජ්ජති.

සවණනනිකො කසිනුඤායෙ වුතො ආදිවබ්බකුතා,
එතඤ්ඤා නාහං පුච්ඡාමි කතමො පට්ඨොධො පඨමං ඡජ්ජති.

සවණනනිකො කසිනුඤායෙ වුතො ආදිවබ්බකුතා,
එතඤ්ඤා නාහං විසංජ්ඣං විවරපට්ඨොධො පඨමං ඡජ්ජති;
තස්ස සහ සවණෙ න ආවාසපට්ඨොධො ඡජ්ජති.

ආසාවච්ඡේදිකො කසිනුඤායෙ වුතො ආදිවබ්බකුතා,
එතඤ්ඤා නාහං පුච්ඡාමි කතමො පට්ඨොධො පඨමං ඡජ්ජති?

ආසාවච්ඡේදිකො කසිනුඤායෙ වුතො ආදිවබ්බකුතා,
එතඤ්ඤා නාහං විසංජ්ඣං ආවාසපට්ඨොධො පඨමං ඡජ්ජති,
විවරසාය උද්භවජිනාය විවරපට්ඨොධො ඡජ්ජති.

සීමාතීක්කනනිකො කසිනුඤායෙ වුතො ආදිවබ්බකුතා,
එතඤ්ඤා නාහං පුච්ඡාමි කතමො පට්ඨොධො පඨමං ඡජ්ජති?

සීමාතීක්කනනිකො කසිනුඤායෙ වුතො ආදිවබ්බකුතා,
එතඤ්ඤා නාහං විසංජ්ඣං විවරපට්ඨොධො පඨමං ඡජ්ජති;
තස්ස ඛිනිසීමගතස්ස ආවාසපට්ඨොධො ඡජ්ජති.

සහුබ්බායෙ කසිනුඤායෙ වුතො ආදිවබ්බකුතා,
එතඤ්ඤා නාහං පුච්ඡාමි කතමො පට්ඨොධො පඨමං ඡජ්ජති?

සහුබ්බායෙ කසිනුඤායෙ වුතො ආදිවබ්බකුතා,
එතඤ්ඤා නාහං විසංජ්ඣං ආදිවබ්බකුතා පට්ඨොධො අවර්තමං
ඡජ්ජනති.

කති කසිනුඤායෙ සම්භාවිතා? කති කසිනුඤායෙ පුග්ගලාධිතා?
කති කසිනුඤායෙ නෙව සම්භාවිතා න පුග්ගලාධිතා? එකො කසි-
නුඤායෙ සම්භාවිතො අනන්තරාධිතො. වතො කසිනුඤායෙ පුග්ග-
ලාධිතො පක්කමනනිකො නිට්ඨානනනිකො සන්තිට්ඨානනනිකො සිමා-
තීක්කනනිකො, වතො කසිනුඤායෙ නෙව සම්භාවිතා න පුග්ගලා-
ධිතා; නාසනනනිකො සවණනනිකො ආසාවච්ඡේදිකො සහුබ්බායෙ.

කති කසිනුඤායෙ අනෙකාසීමාය උද්භවජිනා? කති කසිනුඤායෙ
ඛිනිසීමාය උද්භවජිනා? කති කසිනුඤායෙ සිය අනෙකාසීමාය උද්භ-
වජිනා? සිය ඛිනිසීමාය උද්භවජිනා? ආදි කසිනුඤායෙ අනෙකාසීමාය
උද්භවජිනා; අනන්තරාධිතො සහුබ්බායෙ. තයො කසිනුඤායෙ ඛිනිසීමාය
උද්භවජිනා; පක්කමනනිකො සවණනනිකො සීමාතීක්කනනිකො.

වතකාරෙ කසිනුඳාර සියා අනෙකාසිමාය උඬුරියනති සියා බහිසිමාය උඬුරියනති : නිට්ඨානනතිකො සනතිකානනතිකො සවණනතිකො ආසාවචෙජ්ජිකො.

කති කසිනුඳාර එකුප්පාදු? එකතිරෙධා? කති කසිනුඳාර එකුප්පාදු? නානාතිරෙධා? ථෙව කසිනුඳාර එකුප්පාදු එකතිරෙධා: අනතරුඛාතරෙ. සප්පඛාතරෙ. අවසෙසා කසිනුඳාර එකුප්පාදු නානා තිරෙධාති.

කතිනිහෙදෙ

තිට්ඨිතො.

තසසුද්දනං :-

කසා කිනති පණණරස ධම්මා නිදනගෙනු ව,
පච්චය සංගහ මූලා ආදි ව අට්ඨ පුක්කලා.¹

හෙද ඡිණ්ණං² තයො ජාතිතබ්බං අභාරං උද්දසෙත ව,
පසුබොධාසිනා සිමාය උප්පාදතිරෙධෙන වාති

තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්ඡියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකසා ආරමෙ. අථ බො ආයසමා උපාලි යෙන භගවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භා භගවනං අභිවාදෙභා ඡිකමනං නිසිදි. එකමනං නිසිනො බො ආයසමා උපාලි භගවනං එතද-වොච : “කතීති නුබො භතෙන අඛෙහති සමනනාගතෙන භික්ඛුනා යාවජ්චං නාතිසිතෙන වත්ඛබ්බ”නති.

පඤ්චපාලි අඛෙහති සමනනාගතෙන භික්ඛුනා යාවජ්චං නාතිසිතෙන වත්ඛබ්බං: කතමෙහි පඤ්චති? උපොසථං න ජානාති, උපොසථකමං න ජානාති, පාතිමොකබ්බං න ජානාති, පාතිමොකබුද්දසං න ජානාති, උභනපඤ්චසෙසා ගොති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චභෙහති සමනනාගතෙන භික්ඛුනා යාවජ්චං නාතිසිතෙන වත්ඛබ්බං. පඤ්චපාලි අඛෙහති සමනනාගතෙන භික්ඛුනා යාවජ්චං අතිසිතෙන වත්ඛබ්බං. කතමෙහි පඤ්චති? උපොසථං ජානාති, උපොසථකමං ජානාති පාතිමොකබ්බං ජානාති, පාතිමොකබුද්දසං ජානාති, පඤ්චවසෙසා වා ගොති අතිරෙකපඤ්චවසෙසා වා. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චභෙහති සමනනාගතෙන භික්ඛුනා යාවජ්චං අතිසිතෙන වත්ඛබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චභෙහති සමනනාගතෙන භික්ඛුනා යාවජ්චං නාතිසිතෙන වත්ඛබ්බං. කතමෙහි පඤ්චති? පවාරණකමං න ජානාති, පවාරණකමං න ජානාති, පාතිමොකබ්බං න ජානාති, පාතිමොකබුද්දසං න ජානාති, උභනපඤ්චවසෙසා ගොති. ඉමෙහි බො

1. අභාරපුක්කලා 8, ජ, සං. 2. ඡිණ්ණං තයො ම, ජ, සං.

උපාලි පඤ්චගඬෙගහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා යාවජ්චං නාතිස්සි-
තෙන වජ්ඣං. පඤ්චුපාලි අඬෙගහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා
යාවජ්චං අතිස්සිතෙන වජ්ඣං. කතමෙහි පඤ්චහි? පචාරණං ජානාති,
පචාරණකමම. ජානාති, පාඨිමොකං ජානාති, පාඨිමොකානුදෙසං
ජානාති, පඤ්චවසොයා වා හොති අතිරෙකපඤ්චවසොයා වා. ඉමෙහි බො
උපාලි පඤ්චගඬෙගහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා යාවජ්චං අතිස්සිතෙන
වජ්ඣං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගඬෙගහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා යාව-
ජ්චං නාතිස්සිතෙන වජ්ඣං. කතමෙහි පඤ්චහි? ආපත්තානාපත්තිං
න ජානාති, ලුහුකගරුකං ආපත්තිං න ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං
ආපත්තිං න ජානාති, දුට්ඨිලාදුට්ඨිලං ආපත්තිං න ජානාති, උත්ත
පඤ්චවසොයා හොති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඬෙගහි සමන්තා-
ගතෙන භික්ඛුනා යාවජ්චං නාතිස්සිතෙන වජ්ඣං. පඤ්චුපාලි
අඬෙගහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා යාවජ්චං අතිස්සිතෙන වජ්ඣං.
කතමෙහි පඤ්චහි? ආපත්තානාපත්තිං ජානාති, ලුහුකගරුකං ආපත්තිං
ජානාති. සාවසෙසානවසෙසං ආපත්තිං ජානාති, දුට්ඨිලාදුට්ඨිලං
ආපත්තිං ජානාති, පඤ්චවසොයා වා හොති අතිරෙකපඤ්චවසොයා වා.
ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඬෙගහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා යාවජ්චං
අතිස්සිතෙන වජ්ඣං.

කතීහි හු බො ගතෙන අඬෙගහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා න උප-
සමපාදෙතබ්බං? න නිස්සයො දුතබ්බො? න සාමණේරෙ උපට්ඨාපෙ-
තබ්බොති.

පඤ්චුපාලි අඬෙගහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා න උපසමපාදෙ-
තබ්බං, න නිස්සයො දුතබ්බො, න සාමණේරෙ උපට්ඨාපෙතබ්බො,
කතමෙහි පඤ්චහි? න පටිබලො හොති අනෙතවාසිං වා සද්ධිවිහාරිං වා
ගිලානං උපට්ඨාතුං වා උපට්ඨාපෙතුං වා, උප්පන්නං අනභිරතීං වූපකා-
සෙතුං වා වූපකාසාපෙතුං වා, උප්පන්නං කුකකුචං ධම්මතො විනයතො
විනොදෙතුං වා විනොදපෙතුං වා, අභිධම්මෙ විනෙතුං, අභිවිනයෙ
විනෙතුං. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඬෙගහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා න
උපසමපාදෙතබ්බං. න නිස්සයො දුතබ්බො, න සාමණේරෙ උපසාපෙ-
තබ්බො. පඤ්චුපාලි අඬෙගහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා උපසමපාදෙ
තබ්බං, නිස්සයො දුතබ්බො, සාමණේරෙ උපට්ඨාපෙතබ්බො. කතමෙහි
පඤ්චහි? පටිබලො හොති අනෙතවාසිං වා සද්ධිවිහාරිං වා ගිලානං
උපට්ඨාතුං වා උපට්ඨාපෙතුං වා, උප්පන්නං අනභිරතීං වූපකාසෙතුං වා
වූපකාසාපෙතුං වා, උප්පන්නං කුකකුචං ධම්මතො විනයතො විනො-
දෙතුං වා විනොදපෙතුං වා, අභිධම්මෙ විනෙතුං, අභිවිනයෙ විනෙතුං.
ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඬෙගහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා උපසමපා-
දෙතබ්බං, නිස්සයො දුතබ්බො, සාමණේරෙ උපට්ඨාපෙතබ්බො.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං, න නිස්සයො දුතබ්බො, න සාමණේරෙ උපට්ඨාපෙතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චති? න පට්ඨලො හොති අනෙතවාසිං වා සද්ධිවිහාරිං වා ආභිසමාවාරිකාය සික්කාය සික්කාපෙත්තුං, ආදිබ්‍රහ්මවර්ගිකාය සික්කාය විනෙත්තුං, අභිසිලෙ විනෙත්තුං, අභිවිතෙත විනෙත්තුං, අභිපඤ්ඤාය විනෙත්තුං. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා න උපසම්පාදෙතබ්බං, න නිස්සයො දුතබ්බො, න සාමණේරෙ උපට්ඨාපෙතබ්බො. පඤ්චුපාලි අබ්‍යෙහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං, නිස්සයො දුතබ්බො, සාමණේරෙ උපට්ඨාපෙතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චති? පට්ඨලො හොති අනෙතවාසිං වා සද්ධිවිහාරිං වා ආභිසමාවාරිකාය සික්කාය සික්කාපෙත්තුං, ආදිබ්‍රහ්මවර්ගිකාය සික්කාය විනෙත්තුං, අභිසිලෙ විනෙත්තුං, අභිවිතෙත විනෙත්තුං, අභිපඤ්ඤාය විනෙත්තුං. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා උපසම්පාදෙතබ්බං. නිස්සයො දුතබ්බො. සාමණේරෙ උපට්ඨාපෙතබ්බොති.

කතීති නු බො හතොතා අබ්‍යෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං කාතබ්බන්ති.

පඤ්චුපාලි අබ්‍යෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චති? අලජ්ජි ව යොති, ඝීලො ව, අපකතතොතො ව, ඔව්ජාදිට්ඨිකො ව යොති, ආජීවවිපනොතො ව, ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං කාතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චති? අභිසිලෙ සීලවිපනොතො යොති, අජිකාචාරෙ ආචාරවිපනොතො යොති, අනිදිට්ඨියා දිට්ඨිවිපනොතො යොති, ඔව්ජාදිට්ඨිකො ව යොති, ආජීවවිපනොතො ව. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං කාතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චති? කාසිකොන දවෙන සමන්තාගතො යොති, වාචසිකොන දවෙන සමන්තාගතො යොති, කාසිකවාචසිකොන දවෙන සමන්තාගතො යොති, ඔව්ජාදිට්ඨිකො ව යොති, ආජීවවිපනොතො ව. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං කාතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චති? කාසිකොන අනාචාරෙන සමන්තාගතො යොති, වාචසිකොන අනාචාරෙන සමන්තාගතො යොති, කාසිකවාචසිකොන අනාචාරෙන සමන්තාගතො යොති, ඔව්ජාදිට්ඨිකො ව යොති, ආජීවවිපනොතො ව. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං කාතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චකඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චගි? කායිකෙන උපසාඨිකෙන සමන්තාගතො භොති, වාචසිකෙන උපසාඨිකෙන සමන්තාගතො භොති, කායිකවාචසිකෙන උපසාඨිකෙන සමන්තාගතො භොති, මිච්ඡාදිට්ඨිකො ව භොති, ආජීවපිපන්නො ව. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චකඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං කාතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චකඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චගි? කායිකෙන මිච්ඡාජීවෙන සමන්තාගතො භොති, වාචසිකෙන මිච්ඡාජීවෙන සමන්තාගතො භොති, කායිකවාචසිකෙන මිච්ඡාජීවෙන සමන්තාගතො භොති, මිච්ඡාදිට්ඨිකො ව භොති, ආජීවපිපන්නො ව. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චකඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං කාතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චකඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චගි? ආපනතී ආපන්නො කමමකතො උපසමපාදෙති, නිස්සයං දෙති, සාමණේරං උපට්ඨාපෙති, භික්ඛුනොවාදක සමමුතීං සාදිගති, සමමතොපි භික්ඛුනිත්තො ඔවදති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චකඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං කාතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චකඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චගි? යාය ආපනතියා සඛෙසක කමමකතං භොති, තං ආපනතී ආපජ්ජති, අඤ්ඤං වා නාදිසිකා, තතො වා පාපිට්ඨතරං, කමමං ගරහති, කමමකෙ ගරහති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චකඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං කාතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චකඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චගි? බුද්ධස්ස අවණණං භාසති, ධම්මස්ස අවණණං භාසති, සබ්බස්ස අවණණං භාසති, මිච්ඡාදිට්ඨිකො ව භොති, ආජීවපිපන්නො ව. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චකඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං කාතබ්බං.

අනිසිතිවගෙහා

තිට්ඨිතො.

පඨමො

තස්ස දුතං :-

උපොසඨං පචාරණං ආපනතී ව ගිලානකං,
ආභිසමාවාරලජ්ජී ව අබ්බිලදවෙන ව.

අනාවාරං උපසාඨි මිච්ඡා ආපනතීමෙව ව,
යාය ආපනතියා බුද්ධස්ස පඨමො වග්ගඝඛගොති.

න පටිපසසමනතවගෙනා.

කතීති හු බො භතෙන අබෙහති සමනනාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං න පටිපසස්සමෙනතබ්බනති.

පඤ්චාලි අබෙහති සමනනාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං න පටිපසස්සමෙනතබ්බං. කතමෙති පඤ්චාලි? ආපනතිං ආපනෙනා කමමං කතො උපසම්පාදෙති, නිස්සයං දෙති, සාමණේරං උපට්ඨාපෙති, භික්ඛුනොවාදක සමමුතියං සාදියති, සමමනොපි භික්ඛුනියො ඉවදති. ඉමෙති බො උපාලි පඤ්චාලිසමනතවගෙනති සමනනාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං න පටිපසස්සමෙනතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චාලිසමනතවගෙනති සමනනාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං න පටිපසස්සමෙනතබ්බං. කතමෙති පඤ්චාලි? යාය ආපනතියා සබ්බෙන කමමං කතං නොති, තං ආපනතිං ආපජ්ජති, අඤ්ඤා වා තාදිසිකං, තතො වා පාට්ඨනරං, කමමං ගරහති, කමමිකො ගරහති. ඉමෙති බො උපාලි පඤ්චාලිසමනතවගෙනති සමනනාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං න පටිපසස්සමෙනතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චාලිසමනතවගෙනති සමනනාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං න පටිපසස්සමෙනතබ්බං. කතමෙති පඤ්චාලි? බුද්ධස්ස අවණණං භාසති, ධම්මස්ස අවණණං භාසති, සබ්බස්ස අවණණං භාසති, මච්ඡාදිට්ඨිකො ව නොති, ආජ්චවිපනො ව. ඉමෙති බො උපාලි පඤ්චාලිසමනතවගෙනති සමනනාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං න පටිපසස්සමෙනතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චාලිසමනතවගෙනති සමනනාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං න පටිපසස්සමෙනතබ්බං. කතමෙති පඤ්චාලි? අලජ්ජි ව නොති, බාලො ව, අපකතතො ව, ඔමදුකාරකො ව නොති චතෙනසු, සිකාය ව න පරිපූරකාරි. ඉමෙති බො උපාලි පඤ්චාලිසමනතවගෙනති සමනනාගතස්ස භික්ඛුනො කමමං න පටිපසස්සමෙනතබ්බං නති.

සඛ්‍යාමාවචරෙන භරෙන භික්ඛුනා සබ්බං උපසඤ්ඤාමනොන කති ධම්මෙ අර්ඤ්ඤතං උපට්ඨාපෙතො සබ්බො උපසඤ්ඤාමිතබ්බොති?

සඛ්‍යාමාවචරෙන උපාලි භික්ඛුනා සබ්බං උපසඤ්ඤාමනොන පඤ්චාලි ධම්මෙ අර්ඤ්ඤතං උපට්ඨාපෙතො සබ්බො උපසඤ්ඤාමිතබ්බො. කතමෙ පඤ්චාලි? සඛ්‍යාමාවචරෙන උපාලි භික්ඛුනා සබ්බං උපසඤ්ඤාමනොන නිවචිතෙන සබ්බො උපසඤ්ඤාමිතබ්බො රජොතරණ සමෙත විතොන, ආසනකුලෙන භවිතබ්බං නිසජ්ජාකුලෙන පේරො භික්ඛු අනුපබ්ජ්ජනෙන, තවෙ භික්ඛු ආසනෙන අපපට්ඨාගතෙන තපාරුපො ආතෙන නිසීදිතබ්බං, අනානාභවිකෙන භවිතබ්බං, අතිරච්ඡානකපිකෙන, සාමං වා ධම්මො භාසිතබ්බො පරො වා අර්ඤ්ඤිතබ්බො අරියො උතුණ්ඨිභාවො නාතිමඤ්ඤිතබ්බො, සවෙ උපාලි සබ්බො සමග්ගකරණියාති කමමාති කරොති, තත්ත වෙ උපාලි භික්ඛුනො නකමමති අපිදිට්ඨාපිකමමං කතො උපෙතබ්බො යාමගති, තං කියස්ස තෙනු? මාහං

අබ්‍යේෂිත නානතොයා අස්සනති. සඛිනාමාවචරෙන උපාලි භික්ඛුනා සඛිං උපසඛිකම්‍යොනන ඉමෙ පඤ්ච ධර්ම අජ්ඣිත්තං උපට්ඨපෙත්වා සබ්‍යේෂා උපසඛිකම්‍භබ්බාති.

කතීති නු ඛො භරෙන අබ්‍යේෂිති සමන්තාගතො භික්ඛු සබ්‍යේෂ වොහරෙනො බහුජනඅකතො ව හොති බහුජනඅමනාපො ව බහුජන අරුචිතො වාති?

පඤ්චත්‍රපාලි අබ්‍යේෂිති සමන්තාගතො භික්ඛු සබ්‍යේෂ වොහරෙනො, බහුජනඅකතො ව හොති, බහුජනඅමනාපො ව බහුජනඅරුචිතො ව. කතමෙති පඤ්චති? උසස්තමනතී ව හොති, නිසස්තජ්ජපි ව හොති න ව භාෂානුසන්තිකුසලො හොති, න යථාධර්මෙ යථාචිතයෙ යථා-පතනියා වොදෙතා හොති, න යථාධර්මෙ යථා චිතයෙ යථාපතනියා කාරෙතා හොති. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චගබ්‍යේෂිති සමන්තාගතො භික්ඛු සබ්‍යේෂ වොහරෙනො බහුජනඅකතො ව හොති බහුජනඅම-නාපො ව බහුජනඅරුචිතො ව. පඤ්චත්‍රපාලි අබ්‍යේෂිති සමන්තාගතො භික්ඛු සබ්‍යේෂ වොහරෙනො බහුජනකතො ව හොති, බහුජන මනාපො ව බහුජනරුචිතො ව. කතමෙති පඤ්චති? න උසස්තමනතී ව හොති, න නිසස්තජ්ජපි ව හොති, භාෂානුසන්තිකුසලො හොති, යථා-ධර්මෙ යථාචිතයෙ යථාපතනියා වොදෙතා හොති, යථාධර්මෙ යථා-චිතයෙ යථාපතනියා කාරෙතා හොති, ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චගබ්‍යේෂිති සමන්තාගතො භික්ඛු සබ්‍යේෂ වොහරෙනො බහුජනකතො ව හොති, බහුජනමනාපො ව, බහුජනරුචිතො ව.

අපරෙභිපි උපාලි පඤ්චගබ්‍යේෂිති සමන්තාගතො භික්ඛු සබ්‍යේෂ වොහරෙනො බහුජනඅකතො ව හොති බහුජනඅමනාපො ව බහුජනඅරුචිතො ව. කතමෙති පඤ්චති? උසස්තදෙතා හොති, අපසා-දෙතා හොති, අධර්මං ගණ්හාති, ධර්මං පටිබ්‍යානති, සමථං ව බහුං භාෂති. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චගබ්‍යේෂිති සමන්තාගතො භික්ඛු සබ්‍යේෂ වොහරෙනො බහුජනඅකතො ව හොති බහුජනඅමනාපො ව බහුජන අරුචිතො ව.

පඤ්චත්‍රපාලි අබ්‍යේෂිති සමන්තාගතො භික්ඛු සබ්‍යේෂ වොහරෙනො බහුජනකතො ව හොති බහුජනමනාපො ව බහුජනරුචිතො ව. කතමෙති පඤ්චති? න උසස්තදෙතා ව හොති, න අපසාදෙතා හොති, ධර්මං ගණ්හාති, අධර්මං පටිබ්‍යානති, සමථංඤ්ච න බහුං භාෂති. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චගබ්‍යේෂිති සමන්තාගතො භික්ඛු බහුජනකතො ව හොති බහුජනමනාපො ව බහුජනරුචිතො ව.

අපරෙභිපි උපාලි පඤ්චගබ්‍යේෂිති සමන්තාගතො භික්ඛු සබ්‍යේෂ වොහරෙනො බහුජනඅකතො ව හොති බහුජනඅමනාපො ව බහු-ජනඅරුචිතො ව. කතමෙති පඤ්චති? පසංකප්පත්තො හොති, අනො-කාෂකම්‍මං කාරෙත්වා පටිත්තො හොති, න යථාධර්මෙ යථාචිතයෙ යථා-

පතනියා වොදෙනා හොඳි, න යථාධිකාරී යථාචාර්යය යථාපතනියා කාරෙනා හොඳි, න යථාධිකාරීයා බ්‍යාකතනා¹ හොඳි. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චග්‍රහෙහි සමන්තාගතො භික්‍ෂු සබ්බෙ වොහරනො, බහුජන ආකතො ව හොඳි බහුජනආකතොපො ව බහුජනආරුචිතො ව.

පඤ්චග්‍රහාලි අබ්බෙහි සමන්තාගතො භික්‍ෂු සබ්බෙ වොහරනො බහුජනකතො ව හොඳි බහුජනමතොපො ව බහුජනරුචිතො ව. කතමෙහි පඤ්චි? න පසංගපචතො හොඳි, ඔකාසකමං කාරෙනා පචතො හොඳි. යථාධිකාරී යථාචාර්යය යථාපතනියා වොදෙනා හොඳි, යථාධිකාරී යථාචාර්යය යථාපතනියා කාරෙනා හොඳි, යථාධිකාරීයා බ්‍යාකතනා හොඳි. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චග්‍රහෙහි සමන්තාගතො භික්‍ෂු සබ්බෙ වොහරනො බහුජනකතො ව හොඳි බහුජනමතොපො ව බහුජනරුචිතො වාචි.

කති හු බො හතො ආනිසංසා විනයපරිශතනියාති? පඤ්චමෙ උපාලි ආනිසංසා විනයපරිශතනියා. කතමෙ පඤ්ච? අතතො සීලකකිකො සුගුතො හොඳි සුරකිකො, කුකුචවොපකතානං පටිසරණං හොඳි, විසරදො සබ්බමජ්ඣෙ වොහරති, පච්චත්තෙ සභධමෙත සුනිග්ගනිතං නිග්ගණාති, සද්ධම්මධර්මයා පටිපන්නො හොඳි. ඉමෙ බො උපාලි පඤ්චානිසංසා විනයපරිශතනියාති.

න) පටිපපසංගමනනිවග්ගො

නිට්ඨිතො.

දුතිසො

තස්සදානං :-

ආපන්නො යාය වණ්ණඤ්ඤා අලප්ථි සඛාමෙන ව,
උසිතිනා උසාදෙනා ව පසංගපරිශතනියාති.

පඨමසමක පඤ්ඤානති

වොහරවග්ගො

කතීති හු බො හතො අබ්බෙහි සමන්තාගතො භික්‍ෂු නා සබ්බෙ න වොහරිතබ්බනති?

පඤ්චග්‍රහාලි අබ්බෙහි සමන්තාගතො භික්‍ෂු නා සබ්බෙ න වොහරි තබ්බං. කතමෙහි පඤ්චි? ආපතනි. න ජානාති, ආපතනිසමුට්ඨානං න ජානාති, ආපතනියා පකොනං න ජානාති, ආපතනියා වූපසමං න ජානාති, ආපතනියා න විනිවර්තනසලො කොති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චග්‍රහෙහි සමන්තාගතො භික්‍ෂු නා සබ්බෙ න වොහරිතබ්බං. පඤ්චග්‍රහාලි අබ්බෙහි සමන්තාගතො භික්‍ෂු නා සබ්බෙ වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චි? ආපතනි. ජානාති, ආපතනිසමුට්ඨානං. ජානාති,

ආපනතියා අයෝගං ජානාති, ආපනතියා වූපසමං ජානාති, ආපනතියා විනිවර්තය කුසලො හොති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සංඝෙස වොහරිතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සංඝෙස න වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චගති? අධිකරණං න ජානාති, අධිකරණ සමුට්ඨානං න ජානාති, අධිකරණස්ස පරොගං න ජානාති, අධිකරණස්ස වූපසමං න ජානාති, අධිකරණස්ස න විනිවර්තයකුසලො හොති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සංඝෙස න වොහරිතබ්බං. පඤ්චගුපාලි අඛෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සංඝෙස වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චගති? අධිකරණං ජානාති, අධිකරණසමුට්ඨානං ජානාති, අධිකරණස්ස පරොගං ජානාති, අධිකරණස්ස වූපසමං ජානාති, අධිකරණස්ස විනිවර්තයකුසලො හොති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සංඝෙස වොහරිතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සංඝෙස න වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චගති? පසයන පච්චතා හොති, අනොකාසකමමං කාරෙත්වා පච්චතා හොති, න යථාධිමෙම යථාචිතයෙ යථාපනතියා වොදෙතා හොති. න යථාධිමෙම යථාචිතයෙ යථාපනතියා කාරෙතා හොති, න යථාදිට්ඨියා බ්‍යාකතතා හොති ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සංඝෙස න වොහරිතබ්බං. පඤ්චගුපාලි අඛෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සංඝෙස වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චගති? න පසයන පච්චතා හොති, ඔකාසකමමං කාරෙත්වා පච්චතා හොති, යථාධිමෙම යථාචිතයෙ යථාපනතියා වොදෙතා හොති, යථාධිමෙම යථාචිතයෙ යථාපනතියා කාරෙතා හොති, යථාදිට්ඨියා බ්‍යාකතතා හොති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සංඝෙස වොහරිතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සංඝෙස න වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චගති? ආපනතානාපනතීං න ජානාති, ලුහුකගරුකං ආපනතීං න ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපනතීං න ජානාති, දුට්ඨිලාදුට්ඨිලා ආපනතීං න ජානාති, සප්පට්ඨකමමං අපනතීං න ජානාති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සංඝෙස න වොහරිතබ්බං. පඤ්චගුපාලි අඛෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සංඝෙස වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චගති? ආපනතානාපනතීං ජානාති, ලුහුකගරුකං ආපනතීං ජානාති, සාවසෙසානවසෙසං ආපනතී ජානාති, දුට්ඨිලාදුට්ඨිලා ආපනතීං ජානාති, සප්පට්ඨකමමං අපනතීකමමං ආපනතීං ජානාති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සංඝෙස වොහරිතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සංඝෙස න වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චගති? කමමං න ජානාති, කමමස්ස කරණං න ජානාති, කමමස්ස වහ්නං න ජානාති, කමමස්ස වතනං න

ජාතාති, කම්මය්‍ය වූපසම් න ජාතාති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්ච-
හඬෙහි සම්පන්නාගතෙන භික්ඛුනා සබ්බෙ න වොහරිතබ්බං. පඤ්ච-
පාලි අබ්බෙහි සම්පන්නාගතෙන භික්ඛුනා සබ්බෙ වොහරිතබ්බං. කත-
මෙහි පඤ්චිති? කම්ම ජාතාති, කම්මය්‍ය කරණං ජාතාති, කම්මය්‍ය
වජ්ඣං ජාතාති, කම්මය්‍ය චතතං ජාතාති, කම්මය්‍ය වූපසම් ජාතාති.
ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චහඬෙහි සම්පන්නාගතෙන භික්ඛුනා සබ්බෙ
වොහරිතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඬෙහි සම්පන්නාගතෙන භික්ඛුනා සබ්බෙ
න වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චිති? වජ්ඣං න ජාතාති, තිදනං න
ජාතාති, පඤ්ඤාතනි න ජාතාති, පදපච්චාහට්ඨං න ජාතාති, අනුසංකි-
වචනපථං න ජාතාති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චහඬෙහි සම්පන්නා-
ගතෙන භික්ඛුනා සබ්බෙ න වොහරිතබ්බං. පඤ්චපාලි අබ්බෙහි
සම්පන්නාගතෙන භික්ඛුනා සබ්බෙ වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චිති?
වජ්ඣං ජාතාති, තිදනං ජාතාති, පඤ්ඤාතනි ජාතාති, පදපච්චාහට්ඨං
ජාතාති, අනුසංකිවචනපථං ජාතාති, ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චහඬෙහි
සම්පන්නාගතෙන භික්ඛුනා සබ්බෙ වොහරිතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඬෙහි සම්පන්නාගතෙන භික්ඛුනා සබ්බෙ
න වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චිති? ඡන්දගතිං ගච්ඡති, දෙසාගතිං
ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති, අලජ්ජ ව හොති.
ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චහඬෙහි සම්පන්නාගතෙන භික්ඛුනා සබ්බෙ න
වොහරිතබ්බං. පඤ්චපාලි අබ්බෙහි සම්පන්නාගතෙන භික්ඛුනා සබ්බෙ
වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චිති? න ඡන්දගතිං ගච්ඡති, න දෙසාගතිං
ගච්ඡති, න මොහාගතිං ගච්ඡති, න භයාගතිං ගච්ඡති, ලජ්ජ ව හොති.
ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චහඬෙහි සම්පන්නාගතෙන භික්ඛුනා සබ්බෙ
වොහරිතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඬෙහි සම්පන්නාගතෙන භික්ඛුනා සබ්බෙ
න වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චිති? ඡන්දගතිං ගච්ඡති, දෙසාගතිං
ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති, අකුසලො ව හොති
විතරෙ. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චහඬෙහි සම්පන්නාගතෙන භික්ඛුනා
සබ්බෙ න වොහරිතබ්බං. පඤ්චපාලි අබ්බෙහි සම්පන්නාගතෙන
භික්ඛුනා සබ්බෙ වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චිති? න ඡන්දගතිං ගච්ඡති
න දෙසාගතිං ගච්ඡති, න මොහාගතිං ගච්ඡති, න භයාගතිං ගච්ඡති,
කුසලො ව හොති විතරෙ ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චහඬෙහි සම්පන්නා-
ගතෙන භික්ඛුනා සබ්බෙ වොහරිතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චහඬෙහි සම්පන්නාගතෙන භික්ඛුනා සබ්බෙ
න වොහරිතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චිති? ඤාතනිං න ජාතාති, ඤාතනියා
කරණං න ජාතාති, ඤාතනියා අනුසාවණං න ජාතාති, ඤාතනියා සමථං
න ජාතාති, ඤාතනියා වූපසම් න ජාතාති. ඉමෙහි බො උපාලි

පඤ්චගඤ්ඤාති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සඤ්ඤා න වොගරිතබ්බං.
පඤ්චගුපාලි අඤ්ඤාති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සඤ්ඤා වොගරිතබ්බං.
කතමෙති පඤ්චගු? ඤ්ඤාති ජානාති, ඤ්ඤාති යා කරණං ජානාති,
ඤ්ඤාති යා අනුසාවණං ජානාති, ඤ්ඤාති යා සමථං ජානාති, ඤ්ඤාති යා
වුපසමං ජානාති. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චගඤ්ඤාති සමන්තාගතෙන
භික්ඛුනා සඤ්ඤා වොගරිතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගඤ්ඤාති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සඤ්ඤා
න වොගරිතබ්බං. කතමෙති පඤ්චගු? සුත්තං න ජානාති, සුත්තානු-
ලොමං න ජානාති, විනයං න ජානාති, විනයානුලොමං න ජානාති,
න ච ඤානාඤ්ඤාසලො හොති. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චගඤ්ඤාති
සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සඤ්ඤා න වොගරිතබ්බං. පඤ්චගුපාලි
අඤ්ඤාති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සඤ්ඤා වොගරිතබ්බං. කතමෙති
පඤ්චගු? සුත්තං ජානාති, සුත්තානුලොමං ජානාති, විනයං ජානාති,
විනයානුලොමං ජානාති, ඤානාඤ්ඤාසලො ච හොති. ඉමෙති ඛො
උපාලි පඤ්චගඤ්ඤාති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සඤ්ඤා වොගරිතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගඤ්ඤාති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සඤ්ඤා
න වොගරිතබ්බං. කතමෙති පඤ්චගු? ධම්මං න ජානාති, ධම්මානු-
ලොමං න ජානාති, විනයං න ජානාති, විනයානුලොමං න ජානාති,
න ච පුඤ්ඤාපරකුසලො හොති. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චගඤ්ඤාති
සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සඤ්ඤා න වොගරිතබ්බං. පඤ්චගුපාලි
අඤ්ඤාති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සඤ්ඤා වොගරිතබ්බං. කතමෙති
පඤ්චගු? ධම්මං ජානාති, ධම්මානුලොමං ජානාති, විනයං ජානාති,
විනයානුලොමං ජානාති, පුඤ්ඤාපරකුසලො ච හොති. ඉමෙති ඛො
උපාලි පඤ්චගඤ්ඤාති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සඤ්ඤා වොගරි-
තබ්බං නති.

වොහාරවග්ගො

නිට්ඨිතො.

හති සො

තස්ස දානං :-

දාපනි අධිකරණං පසංඝාපනි ජානතා,¹
කම්මං චන්ද්‍රං අලංකරිතං ච අකුසලො ච ඤ්ඤාති යා;
සුත්තං න ජානාති ධම්මං තති යො උග්ගා ඤ්ඤාති.

1. ජානතා, ම. ජ. සං.

දිව්‍යාචිකාමමත්තයා

කනි හු බො භන්ත අබමමිකා දිව්‍යාචිකාමානි ? පඤ්චමේ උපාලි අබමමිකා දිව්‍යාචිකාමා. කතමේ පඤ්ච ? අනාපනතියා දිව්‍යං ආචිකරෙති, අදෙසනාගාමිනියා ආපනතියා දිව්‍යං ආචිකරෙති, දෙසිතාං ආපනතියා දිව්‍යං ආචිකරෙති, චතුති පඤ්චති දිව්‍යං ආචිකරෙති, මනොමානසෙන දිව්‍යං ආචිකරෙති. ඉමේ බො උපාලි පඤ්ච අබමමිකා දිව්‍යාචිකාමා.

පඤ්චමේ උපාලි බමමිකා දිව්‍යාචිකාමා. කතමේ පඤ්ච ? ආපනතියා දිව්‍යං ආචිකරෙති, දෙසනාගාමිනියා ආපනතියා දිව්‍යං ආචිකරෙති, අදෙසිතාං ආපනතියා දිව්‍යං ආචිකරෙති, න චතුති පඤ්චති දිව්‍යං ආචිකරෙති, න මනොමානසෙන දිව්‍යං ආචිකරෙති. ඉමේ බො උපාලි පඤ්ච අබමමිකා දිව්‍යාචිකාමා.

අපරෙපි උපාලි පඤ්ච අබමමිකා දිව්‍යාචිකාමා. කතමේ පඤ්ච ? තානාසංවාසකස්ස සනතිකේ දිව්‍යං ආචිකරෙති, නානාසීමාය සිතස්ස සනතිකේ දිව්‍යං ආචිකරෙති, අපකතතත්තස්ස සනතිකේ දිව්‍යං ආචිකරෙති, චතුති පඤ්චති දිව්‍යං ආචිකරෙති, මනොමානසෙන දිව්‍යං ආචිකරෙති. ඉමේ බො උපාලි පඤ්ච අබමමිකා දිව්‍යාචිකාමා.

පඤ්චමේ උපාලි බමමිකා දිව්‍යාචිකාමා. කතමේ පඤ්ච ? සමාන සංවාසකස්ස සනතිකේ දිව්‍යං ආචිකරෙති, සමාන සීමාය සිතස්ස සනතිකේ දිව්‍යං ආචිකරෙති, පකතතත්තස්ස සනතිකේ දිව්‍යං ආචිකරෙති, න චතුති පඤ්චති දිව්‍යං ආචිකරෙති, න මනොමානසෙන දිව්‍යං ආචිකරෙති. ඉමේ බො උපාලි පඤ්ච බමමිකා දිව්‍යාචිකාමානි.

කනි හු බො භන්ත අබමමිකා පටිග්ගහානි ? පඤ්චමේ උපාලි අබමමිකා පටිග්ගහා. කතමේ පඤ්ච ? කායෙන දීයමානං කායෙන අපටිග්ගහිතං, කායෙන දීයමානං කායපටිබ්භේදින අපටිග්ගහිතං, කායපටිබ්භේදින දීයමානං කායෙන අපටිග්ගහිතං, කායපටිබ්භේදින දීයමානං කායපටිබ්භේදින අපටිග්ගහිතං, නිස්සංගිග්ගෙන දීයමානං කායෙන වා කායපටිබ්භේදින වා අපටිග්ගහිතං. ඉමේ බො උපාලි පඤ්ච අබමමිකා පටිග්ගහානි.

පඤ්චමේ උපාලි බමමිකා පටිග්ගහා. කතමේ පඤ්ච ? කායෙන දීයමානං කායෙන පටිග්ගහිතං, කායෙන දීයමානං කායපටිබ්භේදින පටිග්ගහිතං, කායපටිබ්භේදින දීයමානං කායෙන පටිග්ගහිතං, කායපටිබ්භේදින දීයමානං කායපටිබ්භේදින පටිග්ගහිතං, නිස්සංගිග්ගෙන දීයමානං කායෙන වා කායපටිබ්භේදින වා පටිග්ගහිතං. ඉමේ බො උපාලි පඤ්ච බමමිකා පටිග්ගහානි.

කනි හු බො භන්ත අනභිරිත්තානි ? පඤ්චමේ උපාලි අනභිරිත්තා. කතමේ පඤ්ච ? අකප්පිකතං හොති, අපටිග්ගහිතකතං හොති, අනුචාරිතකතං හොති, අභන්තපාසෙ කතං හොති, අලමේතං භබ්බන්ති අචුත්තං හොති. ඉමේ බො උපාලි පඤ්ච අනභිරිත්තා,

පඤ්චමෙ උපාලි අභිරික්කා. කතමෙ පඤ්ච ? කප්පියකතං හොති, පටිග්ගභිතකතං හොති, උච්චාරිතකතං හොති, හත්ථපාසෙ කතං හොති, අලමෙතං සබ්බන්ති වුත්තං හොති. ඉමෙ ඛො උපාලි පඤ්ච අභිරික්කාති.

4. කතීඨි නු ඛො භන්තෙ ආකාරෙති පචාරණා පඤ්ඤයතීති ? පඤ්චුපාලි ආකාරෙති පචාරණා පඤ්ඤයති. කතමෙති පඤ්චති ? අසනං පඤ්ඤයති, භොජනං පඤ්ඤයති, හත්ථපාසෙ ධිනො අභිගරතී, ඞට්ඨෙකපො පඤ්ඤයති. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චහාකාරෙති පචාරණා පඤ්ඤයතීති.

5. කතී නු ඛො භන්තෙ අධම්මිකා පටිඤ්ඤාතකරණාති ? පඤ්චමෙ උපාලි අධම්මිකා පටිඤ්ඤාතකරණා. කතමෙ පඤ්ච ? භික්ඛු පාරුජිකං අර්ඤ්ඤාපනො හොති, පාරුජිකෙන වොදිගමානෙ සඛ්ඤාදිසෙසං අර්ඤ්ඤාපනොති පටිජානාති, තං සඛෙඤ්ඤා සඛ්ඤාදිසෙසෙන කාරෙති, අධම්මිකං පටිඤ්ඤාතකරණං. භික්ඛු පාරුජිකං අර්ඤ්ඤාපනො හොති, පාරුජිකෙන වෙ දිගමානෙ පාවිතතීයං-පාටිදෙසනීයං-දුක්ඛකටං අර්ඤ්ඤාපනොති පටිජානාති, තං සඛෙඤ්ඤා දුක්ඛකටෙන කාරෙති, අධම්මිකං පටිඤ්ඤාතකරණං. භික්ඛු සඛ්ඤාදිසෙසං - පාවිතතීයං-පාටිදෙසනීයං-දුක්ඛකටං අර්ඤ්ඤාපනො හොති, දුක්ඛකටෙන වොදිගමානෙ පාරුජිකං අර්ඤ්ඤාපනොති පටිජානාති, තං සඛෙඤ්ඤා පාරුජිකෙන කාරෙති, අධම්මිකං පටිඤ්ඤාතකරණං. භික්ඛු දුක්ඛකටං අර්ඤ්ඤාපනො හොති, දුක්ඛකටෙන වොදිගමානෙ සඛ්ඤාදිසෙසං - පාවිතතීයං - පාටිදෙසනීයං අර්ඤ්ඤාපනොති පටිජානාති, තං සඛෙඤ්ඤා පාටිදෙසනීයෙන කාරෙති, අධම්මිකං පටිඤ්ඤාතකරණං, ඉමෙ ඛො උපාලි පඤ්ච අධම්මිකා පටිඤ්ඤාතකරණා.

පඤ්චමෙ උපාලි ධම්මිකා පටිඤ්ඤාතකරණා. කතමෙ පඤ්ච ? භික්ඛු පාරුජිකං අර්ඤ්ඤාපනො හොති, පාරුජිකෙන වොදිගමානෙ පාරුජිකං අර්ඤ්ඤාපනොති පටිජානාති, තං සඛෙඤ්ඤා පාරුජිකෙන කාරෙති, ධම්මිකං පටිඤ්ඤාතකරණං. භික්ඛු සඛ්ඤාදිසෙසං-පාවිතතීයං-පාටිදෙසනීයං-දුක්ඛකටං අර්ඤ්ඤාපනො හොති, දුක්ඛකටෙන වොදිගමානෙ දුක්ඛකටං අර්ඤ්ඤාපනොති පටිජානාති, තං සඛෙඤ්ඤා දුක්ඛකටෙන කාරෙති, ධම්මිකං පටිඤ්ඤාතකරණං. ඉමෙ ඛො උපාලි පඤ්ච ධම්මිකා පටිඤ්ඤාතකරණාති.

කතීඨි නු ඛො භන්තෙ අඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො ඕකාසකම්මං කාරුපෙනාගස්ස නාලං ඕකාසකම්මං කාතුනති. පඤ්චුපාලි අඛෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො ඕකාසකම්මං කාරුපෙනාගස්ස නාලං ඕකාසකම්මං කාතුං. කතමෙති පඤ්චති ? අලජ්ජ ව හොති, ඛාලො ව, අපකතනෙතා ව, වාවතාබ්බපායො වත්තා හොති, න වුට්ඨා කාබ්බපායො. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චඛෙගති සමන්තාගතස්ස කුටුනො ඕකාසකම්මං කාරුපෙනාගස්ස නාලං ඕකාසකම්මං කාතුං.

පඤ්චුපාලි අබෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො ඔකාසකමං කාරු-
පෙනාස්ස අලං ඔකාසකමං කාතුං. කතමෙති පඤ්චති? ලජ්ජි ව
හොති, පණ්ඩිතො ව, පකතතො ව, වුට්ඨානාධිපපායො වහ්නා හොති,
තො වාවතාධිපපයො. ඉමෙති බො උපාලි පඤ්චාබෙගති සමන්තා-
ගතස්ස භික්ඛුනො ඔකාසකමං කාරුපෙනාස්ස අලං ඔකාසකමං
කාතුනති.

කතිනි නු බො භතො අබෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං
විනයො න සාකල්පිතබ්බොති? පඤ්චුපාලි අබෙගති සමන්තාගතෙන
භික්ඛුනා සද්ධිං විනයො න සාකල්පිතබ්බො. කතමෙති පඤ්චති? වජ්ඣං
න ජානාති, නිදුනං න ජානාති, පඤ්ඤතතිං න ජානාති, පදපච්චාහට්ඨං
න ජානාති, අනුසංඝිවචනපථං න ජානාති. ඉමෙති බො උපාලි පඤ්ච-
ාබෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං විනයො න සාකල්පිතබ්බො.

පඤ්චුපාලි අබෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං විනයො
සාකල්පිතබ්බො. කතමෙති පඤ්චති? වජ්ඣං ජානාති, නිදුනං ජානාති,
පඤ්ඤතතිං ජානාති, පදපච්චාහට්ඨං ජානාති, අනුසංඝිවචනපථං
ජානාති. ඉමෙති බො උපාලි පඤ්චාබෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා
සද්ධිං විනයො සාකල්පිතබ්බොති.

කති නු බො භතො පඤ්ඤපුච්ඡාති? පඤ්චමා උපාලි පඤ්ඤ-
පුච්ඡා. කතමා පඤ්ඤ? මන්දාතො මොමුහතො පඤ්ඤං පුච්ඡති, පාපිට්ඨො
ඉච්ඡාපකතො පඤ්ඤං පුච්ඡති, පරිහවා පඤ්ඤං පුච්ඡති, අඤ්ඤාතුකාමො
පඤ්ඤං පුච්ඡති, සවෙ මෙ පඤ්ඤං පුට්ඨො සම්මදෙව බ්‍යාකරිස්සති
ඉට්ඨිතං කුසලං, තො වෙ පඤ්ඤං පුට්ඨො සම්මදෙව බ්‍යාකරිස්සති,
අහමස්ස සම්මදෙව බ්‍යාකරිස්සාමිති පඤ්ඤා පුච්ඡති. ඉමා බො උපාලි
පඤ්ඤ පඤ්ඤපුච්ඡාති.

කති නු බො භතො අඤ්ඤබ්‍යාකරණොති? පඤ්චමෙ උපාලි අඤ්ඤ
බ්‍යාකරණො. කතමෙ පඤ්ඤ? මන්දාතො මොමුහතො අඤ්ඤං බ්‍යා-
කරෙති, පාපිට්ඨො ඉච්ඡාපකතො අඤ්ඤං බ්‍යාකරෙති, උමමාදු
විත්තකෙට්ඨො අඤ්ඤං බ්‍යාකරෙති, අධිමානෙන අඤ්ඤං බ්‍යාකරෙති,
භූතං අඤ්ඤං බ්‍යාකරෙති. ඉමෙ බො උපාලි පඤ්ඤ අඤ්ඤබ්‍යාකර-
ණොති.

කති නු බො භතො විසුද්ධියොති? පඤ්චමා උපාලි විසුද්ධියො.
කතමා පඤ්ඤ? ජිදුනං උද්දිසිත්වා අවසෙසං සුතො ඤාචෙතබ්බං, අයං
පඨමා විසුද්ධි. නිදුනං උද්දිසිත්වා වත්තාරි පාරජිකාති උද්දිසිත්වා
අවසෙසං සුතෙන ඤාචෙතබ්බං, අයං දුතියා විසුද්ධි. නිදුනං උද්දිසිත්වා
වත්තාරි පාරජිකාති උද්දිසිත්වා තෙරස සඛ්ඝාදිසෙසෙ උද්දිසිත්වා
අවසෙසං සුතෙන ඤාචෙතබ්බං, අයං තතියා විසුද්ධි. නිදුනං උද්දිසිත්වා
වත්තාරි පාරජිකාති උද්දිසිත්වා තෙරස සඛ්ඝාදිසෙසෙ උද්දිසිත්වා ථෙව
අනිත්තෙ උද්දිසිත්වා අවසෙසං සුතෙන ඤාචෙතබ්බං, අයං චතුත්තා විසුද්ධි
විජාරෙතෙව පඤ්ඤමි. ඉමා බො උපාලි පඤ්ඤ විසුද්ධියොති.

කති හු බො හතෙත හොජනාති? පඤ්චමෙ උපාලි හොජනා. කතමෙ පඤ්ච? ඔදනො, කුමාංසො, යහතු, මවේන, මංසං. ඉමෙ බො උපාලි පඤ්ච හොජනාති.

දිට්ඨාපිකමමවග්ගො

තිට්ඨිතො.

චතුසො.

තස්සදානං :-

දිට්ඨාපිකමමා අපරෙ පටිග්ගහා අනතිරිත්තා,
පචාරණා පටිඤ්ඤාතං ඔකාසං සාකච්ඡෙන ව;
පඤ්ඤා අඤ්ඤාබ්‍යාකරණා විසුද්ධි වාපි හොජනාති.

වොදකෙන හතෙත හික්ඛුතා පරං වොදෙතුකාමෙන කති ධම්මෙ අජ්ඣන්තං පච්චවෙකඛිත්වා පරෙ වොදෙතබ්බොති? වොදකෙනුපාලි හික්ඛුතා පරං වොදෙතුකාමෙන පඤ්ච ධම්මෙ අජ්ඣන්තං පච්චවෙකඛිත්වා පරෙ වොදෙතබ්බො, කතමෙ පඤ්ච? වොදකෙනුපාලි හික්ඛුතා පරං වොදෙතුකාමෙන එවං පච්චවෙකඛිතබ්බං: පරිසුද්ධිකායසමාවාරෙණ හු බොමති? පරිසුද්ධිතමති කායසමාවාරෙණ සමන්තාගතො අවජ්ඣේදෙන අප්පටිමංසෙන? සංවිජ්ජති හු බො මෙ එසො ධම්මො උදහු නොති? නො වෙ උපාලි හික්ඛු පරිසුද්ධිකායසමාවාරෙණ නොති පරිසුද්ධිත කායසමාවාරෙණ සමන්තාගතො අවජ්ඣේදෙන අප්පටිමංසෙන, තස්ස භවනති වත්තාරෙණ 'ඉඛිස තාව අයසමා කාසිකං සිකධස්සු'ති. ඉදං ස්ස භවනති වත්තාරෙණ.

පුතචපරං උපාලි වොදකෙන හික්ඛුතා පරං වොදෙතුකාමෙන එවං පච්චවෙකඛිතබ්බං. පරිසුද්ධිවට්ඨිසමාවාරෙණ හු බොමති? පරිසුද්ධිතමති වට්ඨිසමාවාරෙණ සමන්තාගතො අවජ්ඣේදෙන අප්පටිමංසෙන? සංවිජ්ජති හු බො මෙ එසො ධම්මො උදහු නොති? නො වෙ උපාලි හික්ඛු පරිසුද්ධි වට්ඨිසමාවාරෙණ නොති, පරිසුද්ධිත වට්ඨිසමාවාරෙණ සමන්තාගතො අවජ්ඣේදෙන අප්පටිමංසෙන, තස්ස භවනති වත්තාරෙණ 'ඉඛිස තාව අයසමා වාචසිකං සිකධස්සු'ති. ඉදං ස්ස භවනති වත්තාරෙණ.

පුතචපරං උපාලි වොදකෙන හික්ඛුතා පරං වොදෙතුකාමෙන එවං පච්චවෙකඛිතබ්බං: මෙතනං හු බො මෙ විතනං පච්චුපට්ඨිතං සමුහමචාරිසු අනාඝාති? සංවිජ්ජති හු බො මෙ එසො ධම්මො උදහු නොති? නො වෙ උපාලි හික්ඛු නො මෙතනං විතනං පච්චුපට්ඨිතං හොති සමුහමචාරිසු අනාඝාති, තස්ස භවනති වත්තාරෙණ 'ඉඛිස තාව අයසමා සමුහමචාරිසු මෙතනං විතනං උපට්ඨපෙති'ති. ඉදං ස්ස භවනති වත්තාරෙණ.

පුතචපරං උපාලි වොදකෙන හික්ඛුතා පරං වොදෙතුකාමෙන එවං පච්චවෙකඛිතබ්බං: බහුස්සුතො හු බොමති සුතධරෙ සුතසන්ති-වග්ගො, යෙ තෙ ධම්මා ආදීකල්‍යාණා මජ්ඣේක කල්‍යාණා පරිශොඝාන-කල්‍යාණා සාන්තා යව්‍යඤ්ජනා කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධා බ්‍රහ්මචරියං.

අභිවදනයි, තථාරූපා මෙ ධම්මා බහුස්සුතා හොනති ධනා ඔමසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුප්පට්ඨිඛා? සංචිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උදුහු නොති? නො චෙ උපාලි භික්ඛු බහුස්සුතො හොති සුතධරෙ සුතඝනත්වයො, යෙ නෙ ධම්මා ආදිකල්යාණො ඔඤ්ඤා කල්යාණො පරියොසාන කල්යාණො ඝාතො සව්‍යඤ්ඤා කෙවල-පරිපුණ්ණො පරිසුඛං බ්‍රහ්මවර්ගං අභිවදනයි, තථාරූපාස්ස ධම්මා න බහුස්සුතා හොනති ධනා චමසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුප්පට්ඨිඛා, තස්ස භවනති වත්තාරො. 'ඉඛ්ඝ තාව ආයස්මා ආගමං පරියාපුණස්සු'ති. ඉතිස්ස භවනති වත්තාරො.

පුතවපරං උපාලි වොදකෙන භික්ඛුතා පරං වොදෙතුකාමෙන එවං පච්චවෙක්ඛිතබ්බං : උභයාති ඛො මෙ පාඨමොක්ඛාති විජ්ජාරෙත ස්වාගතාති හොනති සුචිභතතාති සුප්පවනතිති සුචිතිච්ජිතාති සුත්ත සො නුව්‍යඤ්ඤානසො? සංචිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උදුහු නොති? නො චෙ උපාලි භික්ඛුතො උභයාති පාඨමොක්ඛාති විජ්ජාරෙත ස්වාගතාති හොනති සුචිභතතාති සුප්පවනතිති සුචිතිච්ජිතාති සුත්තසො අනුබ්‍යඤ්ඤානසො, ඉදං පතාට්ඨසො කත් වුත්තං භගවතාති ඉති උට්ඨො න සමපාදෙති, න සඤ්ඤායති. තස්ස භවනති වත්තාරො 'ඉඛ්ඝ තාව ආයස්මා විතයං පරියාපුණස්සු'ති ඉතිස්ස භවනති වත්තාරො. වොදකෙනුපාලි භික්ඛුතා පරං වොදෙතුකාමෙන ඉමෙ පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣතනං පච්චවෙක්ඛිතො පඤ්ඤා වොදෙතබ්බොති.

වොදකෙන භතෙන භික්ඛුතා පරං වොදෙතුකාමෙන කාඨී ධම්මෙ අජ්ඣතනං උපට්ඨපෙත්වා පරෙ වොදෙතබ්බොති? වොදකෙනු-පාලි භික්ඛුතා පරං වොදෙතුකාමෙන පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣතනං උපට්ඨපෙත්වා පරෙ වොදෙතබ්බො. කතමෙ පඤ්ඤා? කාලෙන චක්ඛාමි නො අකාලෙන, භූතෙන චක්ඛාමි නො අභූතෙන, සණ්ඨතන චක්ඛාමි නො ඵරුසෙන, අත්ඝංගිතෙන චක්ඛාමි නො අනත්ඝංගිතෙන, මෙත්තවිතෙන චක්ඛාමි නො දොසනතරෙති. වොදකෙනුපාලි භික්ඛුතා පරං වොදෙතුකාමෙන ඉමෙ පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣතනං උපට්ඨ-පෙත්වා පරෙ වොදෙතබ්බොති.

වොදකෙන භතෙන භික්ඛුතා පරං වොදෙතුකාමෙන කාඨී ධම්මෙ අජ්ඣතනං මනසි කරිත්වා පරෙ වොදෙතබ්බොති. වොදකෙනුපාලි භික්ඛුතා පරං වොදෙතුකාමෙන පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣතනං මනසි කරිත්වා පරෙ වොදෙතබ්බො. කතමෙ පඤ්ඤා? කාරුඤ්ඤා, සිතෙසිතා, අනුකම්පිතා, අපතනිට්ඨානතා, විතයස්සරෙක්ඛාරතා. වොදකෙනුපාලි භික්ඛුතා පරං වොදෙතුකාමෙන ඉමෙ පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣතනං මනසි කරිත්වා පරෙ වොදෙතබ්බොති.

කාඨී නු ඛො භතෙන අබ්බෙති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුතො ඔකාසකමමං කාරුපෙත්තස්ස නාලං ඔකාසකමමං කාතුනති? පඤ්ඤා-නුපාලි අබ්බෙති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුතො ඔකාසකමමං කාරුපෙත්තස්ස

නාලං ඔකාසකම්මං කාතුං කතමෙති පඤ්චිති? අපරිපුද්ධිකායසමාවාගේ තොති, අපරිපුද්ධිවිසමාවාගේ තොති, අපරිපුද්ධාථිවො තොති, බාලො ඵී තොති අබ්‍යතො, න පටිබලො අනුසුඤ්ඤිතො අනුසොගං දාතුං. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චගධෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො ඔකාසකම්මං කාරපෙනස්ස නාලං ඔකාසකමිං කාතුං.

පඤ්චපාලි අකේනති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො ඔකාසකම්මං කාරපෙනස්ස අලං ඔකාසකම්මං කාතුං. කතමෙති පඤ්චිති? පරිපුද්ධිකායසමාවාගේ තොති, පරිපුද්ධිවිසමාවාගේ තොති, පරිපුද්ධාථිවො තොති, පණ්ණිතො තොති බ්‍යතො, පටිබලො අනුසුඤ්ඤිතො අනුසොගං දාතුං. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චගධෙගති සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො ඔකාසකම්මං කාරපෙනස්ස අලං ඔකාසකම්මං කාතුනති.

අත්තාදානං ආදානාමෙත භතෙන භික්ඛුනා කතීගධෙගති සමන්තාගතා අත්තාදානං ආදානබ්බනති? අත්තාදානං ආදානාමෙත්ත-පාලි භික්ඛුනා පඤ්චගධෙගති සමන්තාගතං අත්තාදානං ආදානබ්බං. කතමෙති පඤ්චිති? අත්තාදානං ආදානාමෙත්තපාලි භික්ඛුනා එවා පච්ච-වෙකිතබ්බං: 'යං ඛො අහං ඉමං අත්තාදානං ආදානාමො, කාලො නු ඛො ඉමං අත්තාදානං ආදානං උදානු තො'ති. ඤ්චෙ උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකිතානො එවා 'ජානාති අකාලො ඉමං අත්තාදානං ආදානං, තො කාලො'ති, න තං උපාලි අත්තාදානං ආදානබ්බං.

ඤ්චෙත්තපාලි භික්ඛු පච්චවෙකිතානො එවා ජානාති කාලො ඉමං අත්තාදානං ආදානං තො අකාලොති, තෙත්තපාලි භික්ඛුනා උත්තරං පච්චවෙකිතබ්බං. 'යං ඛො අහං ඉමං අත්තාදානං ආදානාමො, භුක්ඛං නු ඛො ඉමං අත්තාදානං උදානු තොති. ඤ්චෙත්තපාලි භික්ඛු පච්චවෙකි-තානො එවා ජානාති 'අභුතං ඉමං අත්තාදානං, තො භුත'නති, න තං උපාලි අත්තාදානං ආදානබ්බං.

ඤ්චෙත්තපාලි භික්ඛු පච්චවෙකිතානො එවා ජානාති 'භුතං ඉදං අත්තාදානං තො අභුත'නති, තෙත්තපාලි භික්ඛුනා උත්තරං පච්චවෙකි-තබ්බං: 'යං ඛො අහං ඉමං අත්තාදානං ආදානාමො, අත්ථසංහිතං නු ඛො ඉදං අත්තාදානං උදානු තොති, ඤ්චෙත්තපාලි භික්ඛු පච්චවෙකි-තානො එවා ජානාති 'අත්ථසංහිතං ඉදං අත්තාදානං තො අත්ථසං-හිත'නති. න තං උපාලි භික්ඛුනා අත්තාදානං ආදානබ්බං.

ඤ්චෙත්තපාලි භික්ඛු පච්චවෙකිතානො එවා ජානාති අත්ථසංහිතං ඉදං අත්තාදානං තො අත්ථසංහිතනති, තෙත්තපාලි භික්ඛුනා උත්තරං පච්චවෙකිතබ්බං: 'ඉමං ඛො අහං අත්තාදානං ආදියමානො ලභිස්සාමි සන්දිට්ඨි සම්භවෙන භික්ඛු ධම්මෙනා විනායෙනා පඤ්ඤා, උදානු තොති, ඤ්චෙත්තපාලි භික්ඛු පච්චවෙකිතානො එවා ජානාති ඉමං ඛො අහං අත්තාදානං ආදියමානො න ලභිස්සාමි සන්දිට්ඨි සම්භවෙන භික්ඛු ධම්මෙනා විනායෙනා පඤ්ඤාති, න තං උපාලි අත්තාදානං ආදානබ්බං.

ඌවෙ පනුපාලි හිකුටු පව්වෙකකම්මානො ඵලං ජානාති 'ඉමං බො අහං අත්තාදානං ආදියමානො ලභිස්සාමි සන්ධිට්ඨා සමාගෙන හිකුටු ධම්මිනො විනයතො පකෙඛ'ති, නෙත්තපාලි හිකුටුනා උත්තරං පව්වෙකකම්මානං: 'ඉමං බො මෙ අත්තාදානං ආදියමානො හවිස්සාති සමස්සානානොතිදානං හන්තිනං කල්හො විශායො විවාදො සමස්සෙදො සමස්සරුජ් සමස්සවච්ඡානං සමස්සානානාකරණං උද්භු නාති, ඌවෙ උපාලි හිකුටු පව්වෙකකම්මානො ඵලං ජානාති 'ඉමං බො මෙ අත්තාදානං ආදියමානො හවිස්සාති සමස්සානානොතිදානං හන්තිනං කල්හො විශායො විවාදො සමස්සෙදො සමස්සරුජ් සමස්සවච්ඡානං සමස්සානානාකරණ'නාති, න නං උපාලි අත්තාදානං ආදානං.

ඌවෙ පනුපාලි හිකුටු පව්වෙකකම්මානො ඵලං ජානාති 'ඉමං බො මෙ අත්තාදානං ආදියමානො න හවිස්සාති සමස්සානානොතිදානං හන්තිනං කල්හො විශායො විවාදො සමස්සෙදො සමස්සරුජ් සමස්සවච්ඡානං සමස්සානානාකරණ'නාති, නං ආදානං උපාලි අත්තාදානං. ඵලං පඤ්චාසංගමනාගතං බො උපාලි අත්තාදානං. ආදිනං පච්ඡාපි අවිප්පට්ඨාරකරං හවිස්සාතිති.

කතීති හු බො හතෙත අබෙහති සමන්තාගතො හිකුටු අධිකරණ-ජාතානං හිකුටුනං බහුපකාරෙණොතිති? පඤ්චනුපාලි අබෙහති සමන්තාගතො හිකුටු අධිකරණජාතානං හිකුටුනං බහුපකාරෙණොති කතමෙහි පඤ්චති? සීලවා යොති පාදමොක්කසංවරසංවුත්තො විහරති ආචාරනොවරසමපන්නො අණුමොත්තසු චරෙස්සු ගගදස්සාපි සමාදාය සිකකති සිකකාපදෙස්සු, බහුසුත්තො යොති සුතධරෙණ සුතසන්නි-වයො මෙ තෙ ධම්මා ආදිකල්පාණා මරෙකි කල්පාණා පරිකාසාන-කල්පාණා සාත්ථා සමසංස්ථා කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරිකං අභිවදන්ති තථා රූපාස්සධම්මා බහුසුත්තා යොනති ධර්මා වචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුප්පට්ඨිදා, උභයාති බො පනස්ස පාති-මොක්කාති විජාරෙත සවාගතාති යොනති සුවිභවතාති සුප්පවහතිති සුවිච්චිතාති සුත්තසො අනුබ්බසංස්ථානසො, විනයෙ බො පන ඕතො යොති අසංගිතෙ, පටිබලො කොති උභො අත්තපච්චායකෙ අස්සා-සෙත්තුං සංඤ්ඤාපෙත්තුං නිජ්ඣාපෙත්තුං පෙකෙත්තුං පසාදෙත්තුං. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගබ්‍රෙහති සමන්තාගතො හිකුටු අධිකරණජාතානං හිකුටුනං බහුපකාරෙණොති.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගබ්‍රෙහති සමන්තාගතො හිකුටු අධිකරණ-ජාතානං හිකුටුනං බහුපකාරෙණොති කතමෙහි පඤ්චති? පරිසුද්ධි-කායසමාචාරෙණොති, පරිසුද්ධි වච්ඡමාචාරෙණොති, පරිසුද්ධිජ්වො-යොති පණ්ණාසො යොති බ්‍රහ්මෙතො, පටිබලො අනුසුඤ්ඤායමානො අනු-යොගං දදානං. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගබ්‍රෙහති සමන්තාගතො හිකුටු අධිකරණජාතානං හිකුටුනං බහුපකාරෙණොති.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු අධිකරණ-
ඡායානං භික්ඛුනං ඛන්ධාකාරෙ හොති. කතමෙහි පඤ්චි? වජ්ඣං
ඡායාති, නිදනං ඡායාති, පඤ්ඤාතරිං ඡායාති, පදපච්චාහට්ඨං
ඡායාති, අනුසංකීර්ණපථං ඡායාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි
සමන්තාගතො භික්ඛු අධිකරණඡායානං භික්ඛුනං ඛන්ධාකාරෙ
හොතිති.

කතීති හු ඛො භන්තෙ අග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛුනා නානු-
යුඤ්ජතබ්බනි? පඤ්චුපාලි අග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛුනා
නානුයුඤ්ජතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චි? සුත්තං න ඡායාති, සුත්තානු-
ලොමං න ඡායාති, විනයං න ඡායාති, විනයානුලොමං න ඡායාති,
න ච ඨානඨානකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි
සමන්තාගතො භික්ඛුනා නානුයුඤ්ජතබ්බං.

පඤ්චුපාලි අග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛුනා අනුයුඤ්ජතබ්බං.
කතමෙහි පඤ්චි? සුත්තං ඡායාති, සුත්තානුලොමං ඡායාති, විනයං
ඡායාති, විනයානුලොමං ඡායාති, ඨානඨානකුසලො ච හොති. ඉමෙහි
ඛො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛුනා අනුයුඤ්ජතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛුනා නානු-
යුඤ්ජතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චි? ධම්මං න ඡායාති, ධම්මානුලොමං
න ඡායාති, විනයං න ඡායාති, විනයානුලොමං න ඡායාති, න ච
පුබ්බාපරකුසලො හොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තා-
ගතො භික්ඛුනා නානුයුඤ්ජතබ්බං.

පඤ්චුපාලි අග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛුනා අනුයුඤ්ජතබ්බං.
කතමෙහි පඤ්චි? ධම්මං ඡායාති, ධම්මානුලොමං ඡායාති, විනයං
ඡායාති, විනයානුලොමං ඡායාති, පුබ්බාපරකුසලො ච හොති. ඉමෙහි
ඛො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛුනා අනුයුඤ්ජතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛුනා නානු-
යුඤ්ජතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චි? වජ්ඣං න ඡායාති, නිදනං න ඡායාති,
පඤ්ඤාතරිං න ඡායාති, පදපච්චාහට්ඨං න ඡායාති, අනුසංකීර්ණපථං
න ඡායාති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛුනා
නානුයුඤ්ජතබ්බං.

පඤ්චුපාලි අග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛුනා අනුයුඤ්ජතබ්බං.
කතමෙහි පඤ්චි? වජ්ඣං ඡායාති, නිදනං ඡායාති, පඤ්ඤාතරිං
ඡායාති, පදපච්චාහට්ඨං ඡායාති, අනුසංකීර්ණපථං ඡායාති. ඉමෙහි
ඛො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛුනා අනුයුඤ්ජතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛුනා නානු-
යුඤ්ජතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චි? ආපතරිං න ඡායාති, ආපතරි
සමුට්ඨානං න ඡායාති, ආපතරියා පයොගං න ඡායාති, ආපතරියා

වූපසමං න ජානාති, න ආපතතියා විනිවර්ණකුසලො හොති. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චගඛෙහති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා නානුයුඤ්ජිතබ්බං.

පඤ්චනුපාලි අඛෙහති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා අනුයුඤ්ජිතබ්බං. කතමෙති පඤ්චති? ආපතතිං ජානාති, ආපතතිසමුට්ඨානං ජානාති, ආපතතියා පයොගං ජානාති, ආපතතියා වූපසමං ජානාති, ආපතතියා විනිවර්ණකුසලො හොති. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චගඛෙහති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා අනුයුඤ්ජිතබ්බං.

අපරෙතිපි උපාලි පඤ්චගඛෙහති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා නානුයුඤ්ජිතබ්බං. කතමෙති පඤ්චති? අධිකරණං න ජානාති, අධිකරණ සමුට්ඨානං න ජානාති, අධිකරණස්ස පයොගං න ජානාති, අධිකරණස්ස වූපසමං න ජානාති, අධිකරණස්ස න විනිවර්ණකුසලො හොති. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චගඛෙහති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා නානුයුඤ්ජිතබ්බං.

පඤ්චනුපාලි අඛෙහති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා අනුයුඤ්ජිතබ්බං. කතමෙති පඤ්චති? අධිකරණං ජානාති, අධිකරණසමුට්ඨානං ජානාති, අධිකරණස්ස පයොගං ජානාති, අධිකරණස්ස වූපසමං ජානාති, අධිකරණස්ස විනිවර්ණකුසලො හොති. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චගඛෙහති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා අනුයුඤ්ජිතබ්බන්ති.

අතතාදුනවගෙහා

නිට්ඨිතො.

පඤ්චමො

තසසුද්දානං :-

පරිසුද්ධිඤ්ඤා කාලෙහ කාරුඤ්ඤාන¹ ඛකාසෙන ව,
අතතාදුනං අධිකරණං අපරෙති ව වජ්ඣ ව;
සුත්තං ධම්මං පුත වජ්ඣ ව ආපතති අධිකරණෙන වාති.

ධුතබ්ගවගෙහා

කති නු ඛො භන්තෙ ආරඤ්ඤාකාති? පඤ්චමෙ උපාලි ආරඤ්ඤාකා. කතමෙ පඤ්ච? මඤ්ඤානා මොක්ඛිකතා ආරඤ්ඤාකො හොති, පාපිට්ඨො ඉච්ඡාපකතො ආරඤ්ඤාකො හොති. උමමාදු විහතකෙඛපා ආරඤ්ඤාකො හොති. වණ්ණිකො බුද්ධෙහි බුද්ධිසාවකෙහිති ආරඤ්ඤාකො හොති. අපි ව අපිවර්ණකඤ්ඤාව නිසංය සන්තුට්ඨිකඤ්ඤාව නිසංය සලලව-කඤ්ඤාව නිසංය පටිවෙකඤ්ඤාව නිසංය ඉදමභිතඤ්ඤාව නිසංය ආරඤ්ඤාකො හොති. ඉමෙ ඛො උපාලි පඤ්ච ආරඤ්ඤාකාති.

කති නු ඛො භන්තෙ පිණ්ඩපාතිකාති-පෙ-කති නු ඛො භන්තෙ පංසුකුලිකාති-පෙ-කති නු ඛො භන්තෙ රුකබ්බුලිකාති-පෙ-කති නු ඛො භන්තෙ කොෂාතිකාති-පෙ-කති නු ඛො භන්තෙ අබ්භාකාසිකාති-පෙ-

කති හු බො හනෙන තෙව්වරිකාති-පෙ-කති හු බො හනෙන සපදන-
වාරිකාති-පෙ-කති හු බො හනෙන තෙසජ්කාති-පෙ-කති හු බො
හනෙන යථාඥාතිකාති-පෙ-කති හු බො හනෙන එකාසතිකාති-පෙ-
කති හු බො හනෙන බලපව්නාහනතිකාති-පෙ-කති හු බො හනෙන
පතනපිණ්ණිකාති ? පඤ්චමෙ උපාලි පතනපිණ්ණිකා. කතමෙ පඤ්ච ?
මන්දනා මොවුරු නතා පතනපිණ්ණිකො ගොති, පාපිවෙණි ඉවණ්පකතො
පතනපිණ්ණිකො ගොති. උමමාදු විතතකෙබපා පතනපිණ්ණිකො ගොති.
විණ්ණිතං බුද්ධෙති බුද්ධාසාවකෙතිති පතනපිණ්ණිකො ගොති. අපි ව
අපිවණ්තකෙඤ්ඤව නිසාය සනතුට්ඨෙඤ්ඤව නිසාය සලලෙබඤ්ඤව
නිසාය පච්චෙකඤ්ඤව නිසාය ඉදමච්චිතඤ්ඤව නිසාය පතන-
පිණ්ණිකො ගොති. ඉමෙ බො උපාලි, පඤ්ච පතනපිණ්ණිකාති,

ධුතබ්ගවග්ගො

තිට්ඨිතො.

ජමෙය්

තස්සදානං :-

ආරඤ්ඤකො පිණ්ණි පංසු රුකක සුසාන පඤ්චමං,
අබ්බො තෙව්වරිකෙඤ්ඤව සපදන තෙසජ්කා;
සජ්ඣෙතොසනඤ්ඤව බලපව්නා පතනපිණ්ණිකාති.

මුසාවාදවග්ගො

කති හු බො හනෙන මුසාවාදති ? පඤ්චමෙ උපාලි මුසාවාද.
කතමෙ පඤ්ච ? අනි මුසාවාදෙ පාරාජිකගාමි, අනි මුසාවාදෙ සබ්බාදි-
කෙසගාමි, අනි මුසාවාදෙ ථුලලව්වයගාමි, අනි මුසාවාදෙ පාචනනි-
ගාමි, අනි මුසාවාදෙ දුක්කටගාමි. ඉමෙ බො උපාලි පඤ්ච මුසාවාදති.

කතිහි හු බො හනෙන අබ්බෙති සමනනාගතස්ස භික්ඛුනො
සබ්බමජ්ඣෙ උපොසථං වා පචාරණං වා ඤ්ජෙනස්ස “අලං භික්ඛු මා
හණ්ණිනං, මා කලහං, මා විග්ගහං, මා විවාද” නති ඔමද්දිත්වා සබ්බෙත
උපොසථං වා පචාරණං වා කාතබ්බාති ? පඤ්චපාලි අබ්බෙති
සමනනාගතස්ස භික්ඛුනො සබ්බමජ්ඣෙ උපොසථං වා පචාරණං වා
ඤ්ජෙනස්ස “අලං භික්ඛු මා හණ්ණිනං, මා කලහං, මා විග්ගහං, මා
විවාද” නති ඔමද්දිත්වා සබ්බෙත උපොසථං වා පචාරණං වා කාතබ්බා.
කතමෙහි පඤ්ච ? අලජ්ඣ ව ගොති, බාලො වා අපකතනො වා වාච-
නාධිපායො වතො ගොති, නො වුට්ඨානාධිපායො. ඉමෙහි බො
උපාලි පඤ්චඅබ්බෙති සමනනාගතස්ස භික්ඛුනො සබ්බමජ්ඣෙ උපො-
සථං වා පචාරණං වා ඤ්ජෙනස්ස “අලං භික්ඛු මා හණ්ණිනං, ම,
කලහං, මා විග්ගහං, මා විවාද” නති ඔමද්දිත්වා සබ්බෙත උපොසථං වා
පචාරණං වා කාතබ්බා.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො සඤ්ඤාමණේ උපොසථං වා පචාරණං වා ඥානස්ස 'අලං භික්ඛු මා භණ්ණිතං මා කලහං, මා විග්ගහං, මා විවාද'නති ඔමද්දිඤා සඤ්ඤාත උපොසථො වා පචාරණං වා කාතබ්බා. කතමෙහි පඤ්චගි? අපරිපුර්ණාය-සමාවාදෙ තොති. අපරිපුර්ණා වපිසමාවාදෙ තොති. අපරිපුර්ණාච්චො තොති. බාලො තොති අව්‍යතො. භණ්ණිතකාරකො තොති කලහකාරකො. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො සඤ්ඤාමණේ උපොසථං වා පචාරණං වා ඥානස්ස 'අලං භික්ඛු මා භණ්ණිතං, මා කලහං, මා විග්ගහං, මා විවාද'නති ඔමද්දිඤා සඤ්ඤාත උපොසථො වා පචාරණං වා කාතබ්බාති.

කතීති හු බො භතො අඛෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො අනුයොගො න දුතබ්බොති? පඤ්චපාලි අඛෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො අනුයොගො න දුතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චගි? ආපත්තානාපත්තීං න ජානාති, ලුහුකගරුකං ආපත්තීං න ජානාති, සාව්‍යසානවසෙසං ආපත්තීං න ජානාති, දුට්ඨලාදුට්ඨලං ආපත්තීං න ජානාති, සප්පට්ඨකමං අප්පට්ඨකමං ආපත්තීං න ජානාති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො අනුයොගො න දුතබ්බො.

පඤ්චපාලි අඛෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො අනුයොගො දුතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චගි? ආපත්තානාපත්තීං ජානාති, ලුහුකගරුකං ආපත්තීං ජානාති, සාව්‍යසානවසෙසං ආපත්තීං ජානාති, දුට්ඨලාදුට්ඨලං ආපත්තීං ජානාති, සප්පට්ඨකමං අප්පට්ඨකමං ආපත්තීං ජානාති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතස්ස භික්ඛුනො අනුයොගො දුතබ්බොති.

කතීති හු බො භතො ආකාරෙහි භික්ඛු ආපත්තීං ආපජ්ජති? පඤ්චපාලි ආකාරෙහි භික්ඛු ආපත්තීං ආපජ්ජති. කතමෙහි පඤ්චගි? අලජ්ජිතා, අඤ්ඤාණතා, කුක්කුළවාපකතතා, අකප්පියෙ කප්පිය-සඤ්ඤිතා කප්පියෙ අකප්පියසඤ්ඤිතා. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඛාකාරෙහි භික්ඛු ආපත්තීං ආපජ්ජති.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගඛාකාරෙහි භික්ඛු ආපත්තීං ආපජ්ජති. කතමෙහි පඤ්චගි? අදස්සතො, අස්සවණො, පසුත්තතො, තථා-සඤ්ඤි, සතිසමොසා. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඛාකාරෙහි භික්ඛු ආපත්තීං ආපජ්ජති.

කතී හු බො භතො වෙරති? පඤ්චමෙ උපාලි වෙර. කතමෙ පඤ්ච? පාණාතිපාතො, අදින්නාදානං, කාමෙසු මිච්ඡාවාදො, මුසාවාදො, සුරුමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානං. ඉමෙ බො උපාලි පඤ්ච වෙරති.

කතී හු බො භතො වෙරමණියොති? පඤ්චමා උපාලි වෙර-මණියො. කතමා පඤ්ච? පාණාතිපාතො වෙරමණි, අදින්නාදානා වෙරමණි, කාමෙසු මිච්ඡාවාදො වෙරමණි, මුසාවාදො වෙරමණි, සුරුමෙරය මජ්ජපමාදට්ඨානො වෙරමණි. ඉමා බො උපාලි පඤ්ච වෙරමණියොති.

කතී හු බො හනෙත බසයනානීති? පඤ්චමානී උපාලි බසයනානී කතමානී පඤ්ච? ඤාතිබසනං, නොගබසනං, රෙගබසනං, සීල-බසනං, දිට්ඨිබසනං. ඉමානි බො උපාලි පඤ්ච බසයනානීති.

කතී හු බො හනෙත සමපදනී? පඤ්චමා උපාලි සමපද. කතමා පඤ්ච? ඤාතිසමපද, භොගසමපද, ආරෙගසමපද, සීලසමපද, දිට්ඨි-සමපද. ඉමා බො උපාලි පඤ්ච සමපදනී.

මුසාවාදවගො

නිට්ඨිතො.

සත්තමො

තසස්සදුතං :-

මුසාවාදො ව ඔමදා අපරෙ අනුයොගො ව ආපතති,
අපරෙ වෙර වෙරමඤ්ඤි බසයන සමපද වෙව සත්තමො

වග්ගසංඛගතොති.

හික්කුනොවාදවගො

කතීහි හු බො හනෙත අබ්බෙති සමනනාගතස්ස හික්කුනො හික්කුනීඝබ්බෙතෙව කමමං කාතබ්බනා? පඤ්චුපාලි අබ්බෙති සමනනාගතස්ස හික්කුනො හික්කුනීඝබ්බෙතෙව කමමං කාතබ්බං. අවඤ්ඤො සො හික්කු හික්කුනීඝබ්බෙත. කතමෙහි පඤ්චති? විවරිතා, කායං හික්කුනීතං දස්සෙති, උචාරං දස්සෙති, අභිතජාතං දස්සෙති, උපාලි අංසකුටෙ දස්සෙති, ඔභාසනී, ගිහි සමපයොජෙති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චාබ්බෙති සමනනාගතස්ස හික්කුනො හික්කුනීඝබ්බෙතෙව කමමං කාතබ්බං. අවඤ්ඤො සො හික්කු හික්කුනීඝබ්බෙත.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චාබ්බෙති සමනනාගතස්ස හික්කුනො හික්කුනීඝබ්බෙතෙව කමමං කාතබ්බං. අවඤ්ඤො සො හික්කු හික්කුනී-ඝබ්බෙත. කතමෙහි පඤ්චති? හික්කුනීතං අලාභාය පරිසකකති, හික්කු-නීතං අනන්දාය පරිසකකති, හික්කුනීතං අවාසාය පරිසකකති, හික්කු-නීතො අකෙකාසනී පරිභාසනී, හික්කු හික්කුනීති භෙදෙති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චාබ්බෙති සමනනාගතස්ස හික්කුනො හික්කුනීඝබ්බෙතෙව කමමං කාතබ්බං. අවඤ්ඤො සො හික්කු හික්කුනීඝබ්බෙත.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චාබ්බෙති සමනනාගතස්ස හික්කුනො හික්කුනී ඝබ්බෙතෙව කමමං කාතබ්බං. අවඤ්ඤො සො හික්කු හික්කුනීඝබ්බෙත. කතමෙහි පඤ්චති? හික්කුනීතං අලාභාය පරිසකකති, හික්කුනීතං අනන්දාය පරිසකකති, හික්කුනීතං අවාසාය පරිසකකති, හික්කුනීතො අකෙකාසනී පරිභාසනී, හික්කු හික්කුනීති සමපයොජෙති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චාබ්බෙති සමනනාගතස්ස හික්කුනො හික්කුනීඝබ්බෙතෙව කමමං කාතබ්බං. අවඤ්ඤො සො හික්කු හික්කුනීඝබ්බෙතාති.

කතීහි හු බො භනෙන අඛෙහි සමනනාගතාය භික්ඛුතියා කමම කාතබ්බනාහි ? පඤ්චපාලි අඛෙහි සමනනාගතාය භික්ඛුතියා කමම කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි ? විවර්ජ්ඣා කායං භික්ඛුතං. දසෙසනී, උඡරුං දසෙසනී, අඛප්පානං දසෙසනී, උභො අංසකුටෙ දසෙසනී, ඔභාසනී,හිති සම්පයොජෙති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චභඛෙහි සමනනාගතාය භික්ඛුතියා කමම කාතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චභඛෙහි සමනනාගතාය භික්ඛුතියා කමම කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි ? භික්ඛුතං අලාභාය පරිසකකතී, භික්ඛුතං අනන්දාය පරිසකකතී, භික්ඛුතං අවාසාය පරිසකකතී, භික්ඛු අකෙකාසති පරිභාසති, භික්ඛුතියො භික්ඛුහි තෙදෙහි, ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චභඛෙහි සමනනාගතාය භික්ඛුතියා කමම කාතබ්බං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චභඛෙහි සමනනාගතාය භික්ඛුතියා කමම කාතබ්බං. කතමෙහි පඤ්චහි ? භික්ඛුතං අලාභාය පරිසකකතී, භික්ඛුතං අනන්දාය පරිසකකතී, භික්ඛුතං අවාසාය පරිසකකතී, භික්ඛු අකෙකාසති පරිභාසති, භික්ඛුතියො භික්ඛුහි සම්පයොජෙති. ඉමෙහි උපාලි පඤ්චභඛෙහි සමනනාගතාය භික්ඛුතියා කමම කාතබ්බනාහි.

කතීහි හු බො භනෙන අඛෙහි සමනනාගතෙන භික්ඛුතා භික්ඛුතීනං ඔවාදෙ න ධපෙතබ්බොති ? පඤ්චපාලි අඛෙහි සමනනාගතෙන භික්ඛුතා භික්ඛුතීනං ඔවාදෙ න ධපෙතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි ? අලජ්ජි ව නොති, බාලො ව, අපකතතෙනා ව, වාවනාධිපපායො වතනා නොති, නො වුට්ඨානාධිපපායො. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චභඛෙහි සමනනාගතෙන භික්ඛුතා භික්ඛුතීනං ඔවාදෙ න ධපෙතබ්බො.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චභඛෙහි සමනනාගතෙන භික්ඛුතා භික්ඛුතීනං ඔවාදෙ න ධපෙතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි ? අපරිසුද්ධිකායසමාවාදෙ හොති, අපරිසුද්ධිවිසමාවාදෙ හොති. අපරිසුද්ධාජ්චො නොති, බාලො නොති අව්‍යතෙනා, න පටිබලො අනුසුද්ධියමානො අනුයොගං දාතුං. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චභඛෙහි සමනනාගතෙන භික්ඛුතා භික්ඛුතීනං ඔවාදෙ න ධපෙතබ්බො.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චභඛෙහි සමනනාගතෙන භික්ඛුතා භික්ඛුතීනං ඔවාදෙ න ධපෙතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චහි ? කාසිකෙන අනාවාරෙන සමනනාගතො හොති, වාවසිකෙන අනාවාරෙන සමනනාගතො හොති, කාසිකාවාවසිකෙන අනාවාරෙන සමනනාගතො හොති, භික්ඛුතීනං අකෙකාසකපරිභාසකො හොති, භික්ඛුතීහි සද්ධිං සංසට්ඨා විහරති අනනුලොමිකෙන සංසයෙන. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චභඛෙහි සමනනාගතෙන භික්ඛුතා භික්ඛුතීනං ඔවාදෙ න ධපෙතබ්බො.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛු-
නීනං ඔවාදො න ඤපෙනබ්බො. කතමෙහි පඤ්චිති? අලංකාරි ව නොති,
බාලො ව, අපකතකො ව, භණ්ඩනකාරකො ව නොති කල්පකාරකො,
සිකබාස හ පරිපුරකාරී. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තා-
ගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛුනීනං ඔවාදො න ඤපෙනබ්බොති.

කතීති නු බො හතෙන අබේගහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛුනීනං ඔවාදෙ න ගහෙතබ්බොති? පඤ්චනුපාලි අබේගහි සමන්තා-ගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛුනීනං ඔවාදෙ න ගහෙතබ්බො, කතමෙති පඤ්චහි? කාසිකෙන අනාචාරෙන සමන්තාගතො හොති, වාචසීකෙන අනාචාරෙන සමන්තාගතො හොති, කාසිකවාචසීකෙන අනාචාරෙන සමන්තාගතො හොති, භික්ඛුනීනං අකෙකාසකපරිභාසකො හොති, භික්ඛුනීති සද්ධිං සංඤ්චො වීගරහි අනනුලොමිකෙන සංසංඝෙන. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගබ්බෙහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛුනීනං ඔවාදෙ න ගහෙතබ්බො.

අපරෙහිම උපාලි පඤ්චකයෙහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛු-
නීනං ඔවාදෙ න ගහෙනබ්බො. කතමෙහි පඤ්චිති? අලංකාර ව හොති,
බාලො ව, අපකාතයො ව, ගමිකො වා හොති. ගිලානො වා. ඉමෙහි
බො උපාලි පඤ්චකයෙහි සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා භික්ඛුනීනං
ඔවාදෙ න ගහෙනබ්බොති.

කතීති හු බො හතෙන අබෙහති සමනනාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං න සංකල්පිතබ්බොති? පඤ්චපාලි අබෙහති සමනනාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං න සංකල්පිතබ්බො. කරමෙහි පඤ්චති? න අසෙකෙකින සීලකකිකේන සමනනාගතො හොති, න අසෙකෙකින සමාධිකකිකේන සමනනාගතො හොති, න අසෙකෙකින පඤ්ඤාකකිකේන සමනනාගතො හොති, න අසෙකෙකින විමුත්තිකකිකේන සමනනාගතො හොති, න අසෙකෙකින විමුත්තිඤ්ඤදස්සනකකිකේන සමනනාගතො හොති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගබ්හෙහි සමනනාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං න සංකල්පිතබ්බො. පඤ්චපාලි අබෙහති සමනනාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං සංකල්පිතබ්බො. කරමෙහි පඤ්චති? අසෙකෙකින සීලකකිකේන සමනනාගතො හොති, අසෙකෙකින සමාධිකකිකේන - පෙ-පඤ්ඤකකිකේන - පෙ- විමුත්තිකකිකේන - පෙ - විමුත්තිඤ්ඤදස්සනකකිකේන සමනනාගතො හොති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගබ්හෙහි සමනනාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං සංකල්පිතබ්බො.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චකඛෙගහි සමනනාභතෙන හික්ඛුනා සද්ධිං න සාකච්ඡිතඛෙබ්බා, කතමෙහි පඤ්චිති? න අත්ථපට්ඨමතිද්දප්පකොතොති, න ධම්මපට්ඨමතිද්දප්පකොතොති, න නිරුතති පටිසමතිද්දප්පකොතොති, න පටිභානපටිසමතිද්දප්පකොතොති, න යථා-විමුක්තං චිත්තං පච්චවෙකකති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චකඛෙගහි සමනනාභතෙන හික්ඛුනා සද්ධිං න සාකච්ඡිතඛෙබ්බා.

පඤ්චත්තපාලි අඛෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං සාකච්ඡි-
තබ්බො. කතමෙති පඤ්චති? අත්ථපටිසම්භිද්දප්පතො හොති,
ධම්මපටිසම්භිද්දප්පතො හොති, නිරුත්තරිපටිසම්භිද්දප්පතො හොති,
පටිභානපටිසම්භිද්දප්පතො හොති. යථා විමුක්තං විතතං පච්චවෙකකිති
ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතෙන භික්ඛුනා සද්ධිං
සාකච්ඡිතබ්බොති.

භික්ඛුනොවාදවග්ගො

තිට්ඨිතො.

අට්ඨමො.

තස්ස දුතං :-

භික්ඛුනිගෙව කාතබ්බං අපරෙහි තථා දුවෙ,
භික්ඛුනිතං තතො කම්මා න ඤපෙතබ්බො දුවෙ දුකා;
න ගහෙනබ්බො දො වුත්තා සාකච්ඡාසු ච දො දුකාති.

උබ්බාතිකාවග්ගො

කතීති හු ඛො හතොත අඛෙගති සමන්තාගතො භික්ඛු උබ්බාතිකාය
න සම්මන්තිතබ්බොති? පඤ්චත්තපාලි අඛෙගති සමන්තාගතො භික්ඛු
උබ්බාතිකාය න සම්මන්තිතබ්බො. කතමෙති පඤ්චති? න අත්ථකුසලො
හොති, න ධම්මකුසලො හොති, න නිරුත්තරිකුසලො හොති, න
බ්‍යඤ්ඤාකුසලො හොති, න පුබ්බාපරකුසලො හොති. ඉමෙති ඛො
උපාලි පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතො භික්ඛු උබ්බාතිකාය න සම්මන්ති-
තබ්බො. පඤ්චත්තපාලි අඛෙගති සමන්තාගතො භික්ඛු උබ්බාතිකාය
සම්මන්තිතබ්බො. කතමෙති පඤ්චති? අත්ථකුසලො හොති, නිරුත්තරි-
කුසලො හොති, බ්‍යඤ්ඤාකුසලො හොති, පුබ්බාපරකුසලො හොති.
ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතො භික්ඛු උබ්බාතිකාය
සම්මන්තිතබ්බො.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතො භික්ඛු උබ්බා-
තිකාය න සම්මන්තිතබ්බො. කතමෙති පඤ්චති? කොධනො හොති
කොධාතිභූතො, මකඛි හොති මකඛාතිභූතො, පලාසි හොති පලාසාති-
භූතො, ඉස්සුකි හොති ඉස්සාතිභූතො, අසද්ධිපරමාසි හොති අධාන-
ගාති දුප්පටිතිස්සගති. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චගඛෙගති සමන්තා-
ගතො භික්ඛු උබ්බාතිකාය න සම්මන්තිතබ්බො. පඤ්චත්තපාලි අඛෙගති
සමන්තාගතො භික්ඛු උබ්බාතිකාය සම්මන්තිතබ්බො. කතමෙති
පඤ්චති? න කොධනො හොති න කොධාතිභූතො, න මකඛි හොති
න මකඛාතිභූතො, න පලාසි හොති න පලාසාතිභූතො, න ඉස්සුකි
හොති න ඉස්සාතිභූතො, අසද්ධිපරමාසි හොති අධානගාති
සුප්පටිතිස්සගති. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චගඛෙගති සමන්තාගතො
භික්ඛු උබ්බාතිකාය සම්මන්තිතබ්බො.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු උබ්බාතිකාය න සමමන්තිතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චති? කුප්පති, බ්‍යාපජ්ජති, පතිජ්ජි-
යති, කොපං ජතෙති, අකමමො හොති අපදකම්ණ්ණාහි අනුසාසනී. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු උබ්බාතිකාය න සමමන්තිතබ්බො. පඤ්චුපාලි අඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු උබ්බා-
තිකාය සමමන්තිතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චති? න කුප්පති, න බ්‍යාපජ්ජති, න පතිජ්ජි-
යති, න කොපං ජතෙති, බමො හොති පදකම්ණ්ණාහි අනු-
සාසනී. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු උබ්බාතිකාය සමමන්තිතබ්බො.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු උබ්බාතිකාය න සමමන්තිතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චති? පසාරෙතා හොති නො
සාරෙතා, අනොසාසකමං කාරෙතා පචතතා හොති, න යථාධම්මෙ යථා
විනයෙ යථාපනතියා වොදෙතා හොති, න යථාධම්මෙ යථාවිනයෙ යථා
පනතියා කාරෙතා හොති, න යථාදිට්ඨියා බ්‍යාකතතා හොති. ඉමෙහි
බො උපාලි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු උබ්බාතිකාය න
සමමන්තිතබ්බො. පඤ්චුපාලි අඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු උබ්බා-
තිකාය සමමන්තිතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චති? සාරෙතා හොති නො
පසාරෙතා, ඔසාසකමං කාරෙතා පචතතා හොති, යථාධම්මෙ යථා-
විනයෙ යථාපනතියා වොදෙතා හොති, යථාධම්මෙ යථාවිනයෙ යථා-
පනතියා කාරෙතා හොති, යථාදිට්ඨියා බ්‍යාකතතා හොති. ඉමෙහි බො
උපාලි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු උබ්බාතිකාය සමමන්ති-
තබ්බො.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු උබ්බාති-
කාය න සමමන්තිතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චති? ඡන්දගතිං ගච්ඡති,
දෙසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති, අලජ්ජි ව
හොති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු උබ්බා-
තිකාය න සමමන්තිතබ්බො. පඤ්චුපාලි අඛෙහි සමන්තාගතො
භික්ඛු උබ්බාතිකාය සමමන්තිතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චති? න ඡන්දගතිං
ගච්ඡති, න දෙසාගතිං ගච්ඡති, න මොහාගතිං ගච්ඡති, න භයාගතිං
ගච්ඡති, ලජ්ජි ව හොති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඛෙහි සමන්තා-
ගතො භික්ඛු උබ්බාතිකාය සමමන්තිතබ්බො.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු උබ්බාති-
කාය න සමමන්තිතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චති? ඡන්දගතිං ගච්ඡති,
දෙසාගතිං ගච්ඡති, මොහාගතිං ගච්ඡති, භයාගතිං ගච්ඡති, අකුසලො
ව හොති විනයෙ. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතො
භික්ඛු උබ්බාතිකාය න සමමන්තිතබ්බො. පඤ්චුපාලි අඛෙහි සමන්තා
ගතො භික්ඛු උබ්බාතිකාය සමමන්තිතබ්බො. කතමෙහි පඤ්චති? න
ඡන්දගතිං ගච්ඡති, න දෙසාගතිං ගච්ඡති, න මොහාගතිං ගච්ඡති, න
භයාගතිං ගච්ඡති, කුසලො ව හොති විනයෙ. ඉමෙහි බො උපාලි
පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු උබ්බාතිකාය සමමන්තිතබ්බො.

කතීති නු බො භතො අබෙහති සමන්තාගතො භික්ඛු බාලොකේව සංඛං ගවජතීති? පඤ්චනුපාලි අබෙහති සමන්තාගතො භික්ඛු බාලොකේව සංඛං ගවජතී. කතමෙහි පඤ්චති? සුත්තං න ජානාති, සුත්තානුලොමං න ජානාති, විතසං න ජානාති, විතසානුලොමං න ජානාති, න ච සානාසානකුසලො හොති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගබ්‍භෙහති සමන්තාගතො භික්ඛු බාලොකේව සංඛං ගවජතී. පඤ්චනුපාලි අබෙහති සමන්තාගතො භික්ඛු පණ්ඩිතොකේව සංඛං ගවජතී. කතමෙහි පඤ්චති? සුත්තං ජානාති, සුත්තානුලොමං ජානාති, විතසං ජානාති, විතසානුලොමං ජානාති, සානාසානකුසලො ච නොති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගබ්‍භෙහති සමන්තාගතො භික්ඛු පණ්ඩිතොකේව සංඛං ගවජතී.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු බාලොඤ්ච සඛිං ගව්ඡති. කතමෙහි පඤ්චිති? ධම්මං න ජානාති, ධම්මානුලොමං න ජානාති, විනයං න ජානාති, විනයානුලොමං න ජානාති, න ච පුබ්බාපරකුසලො නොති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු බාලොඤ්ච සඛිං ගව්ඡති. පඤ්චග්‍රපාලි අඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු පණ්ණිවොඤ්ච සඛිං ගව්ඡති. කතමෙහි පඤ්චිති? ධම්මං ජානාති, ධම්මානුලොමං ජානාති, විනයං ජානාති, විනයානුලොමං ජානාති, පුබ්බාපරකුසලො ච නොති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු පණ්ණිවොඤ්ච සඛිං ගව්ඡති.

අපරේභි උපාලි පඤ්ඤායෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු බාලොකේව සඛිං ගවජ්ඤි. කතමෙහි පඤ්ඤායි? වජ්ඣං න ජානාති, තිදුතං න ජානාති, පඤ්ඤාතරිං න ජානාති, පදපච්චාහංගං න ජානාති, අනුසංඝිවචන පථං න ජානාති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්ඤායෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු බාලොකේව සඛිං ගවජ්ඤි. පඤ්ඤානුපාලි අයෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු පණ්ඩිතොකේව සඛිං ගවජ්ඤි. කතමෙහි පඤ්ඤායි? වජ්ඣං ජානාති, තිදුතං ජානාති, පඤ්ඤාතරිං ජානාති, පදපච්චාහංගං ජානාති, අනුසංඝිවචනපථං ජානාති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්ඤායෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු පණ්ඩිතොකේව සඛිං ගවජ්ඤි.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චග්ගෙහි, සමන්තාගතො භික්ඛු බාලොඤ්චෙව සඤ්චං ගව්ඡති. කතමෙහි පඤ්චිති? අපතති, න ජානාති, අපතති-සමුට්ඨානං න ජානාති, අපතතියා පයොගං න ජානාති, අපතතියා වූපසමං න ජානාති, අපතතියා විඤ්ච්ඤකුසලො න යොති ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු බාලොඤ්චෙව සඤ්චං ගව්ඡති. පඤ්චුපාලි අග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු පණ්ණිනොඤ්චෙව සඤ්චං ගව්ඡති කතමෙහි පඤ්චිති? අපතතිං ජානාති, අපතතිං සමුට්ඨානං ජානාති, අපතතිං පයොගං ජානාති, අපතතියා වූපසමං ජානාති, අපතතියා විඤ්ච්ඤකුසලො යොති. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු පණ්ණිනොඤ්චෙව සඤ්චං ගව්ඡති.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු බාලොඤ්ච සංඛං ගව්ඡති. කතමෙහි පඤ්චති? අධිකරණං න ජානාති, අධිකරණසමුට්ඨානං න ජානාති, අධිකරණස්ස පයොගං න ජානාති, අධිකරණස්ස වූපසමං න ජානාති, අධිකරණස්ස විනිව්ඡයකුසලො න භොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු බාලොඤ්ච සංඛං ගව්ඡති. පඤ්චත්‍රපාලි අඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු පණ්ඩිතොඤ්ච සංඛං ගව්ඡති. කතමෙහි පඤ්චති? අධිකරණං ජානාති, අධිකරණසමුට්ඨානං ජානාති, අධිකරණස්ස පයොගං ජානාති, අධිකරණස්ස වූපසමං ජානාති, අධිකරණස්ස විනිව්ඡයකුසලො භොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු පණ්ඩිතොඤ්ච සංඛං ගව්ඡති.

උබ්බාහිකාවගෙන

තිට්ඨිතො.

නමමො

තස්සදානං :-

න අත්තකුසලො වෙච්ඡෙ කොඛනො කුප්පති ච යො,
පසාරෙතා ඡන්දගති න කුසලො තථෙච්ච ව.

සුතං ධම්මස්ස වජ්ඣස්ස අපතතිං අධිකරණං,
ථෙථ ථෙථ පකාසිතා සබ්බෙ කණ්ණසුකකා විජානට්ඨාති.

අධිකරණවූ පසමවගෙන

සතීති හු ඛො ගතෙත අඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුං? පඤ්චත්‍රපාලි අඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුං. කතමෙහි පඤ්චති? අපතතිං න ජානාති, අපතතිසමුට්ඨානං න ජානාති, අපතතිස්ස පයොගං න ජානාති, අපතතිස්ස වූපසමං න ජානාති, අපතතිස්ස විනිව්ඡයකුසලො භොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුං. පඤ්චත්‍රපාලි අඛෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙතුං. කතමෙහි පඤ්චති? අපතතිං ජානාති, අපතතිසමුට්ඨානං ජානාති, අපතතිස්ස පයොගං ජානාති, අපතතිස්ස වූපසමං ජානාති, අපතතිස්ස විනිව්ඡයකුසලො භොති. ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙතුං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙතුං. කතමෙහි පඤ්චති? අධිකරණං න ජානාති, අධිකරණසමුට්ඨානං න ජානාති, අධිකරණස්ස පයොගං න ජානාති, අධිකරණස්ස වූපසමං න ජානාති, අධිකරණස්ස විනිව්ඡයකුසලො

නාලං අධිකරණං වූපසමෙවුං. පඤ්චුපාලි අබ්‍යෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙවුං. කතමෙහි පඤ්චිති? න ඡන්දගතිං ගව්ඡති, න දෙසාගතිං ගව්ඡති, න මොහාගතිං ගව්ඡති, න භයාගතිං ගව්ඡති, කුසලො ච යොති ටීනසෙ. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගබ්‍යෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙවුං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගබ්‍යෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙවුං. කතමෙහි පඤ්චිති? ඡන්දගතිං ගව්ඡති, දෙසාගතිං ගව්ඡති, මොහාගතිං ගව්ඡති, භයාගතිං ගව්ඡති, පුග්ගලගරුකො යොති නො සම්ඝගරුකො. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගබ්‍යෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙවුං. පඤ්චුපාලි අබ්‍යෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙවුං. කතමෙහි පඤ්චිති? න ඡන්දගතිං ගව්ඡති, න දෙසාගතිං ගව්ඡති, න මොහාගතිං ගව්ඡති, න භයාගතිං ගව්ඡති, සම්ඝගරුකො යොති නො පුග්ගලගරුකො. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගබ්‍යෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙවුං.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගබ්‍යෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙවුං. කතමෙහි පඤ්චිති? ඡන්දගතිං ගව්ඡති, දෙසාගතිං ගව්ඡති, මොහාගතිං ගව්ඡති, භයාගතිං ගව්ඡති, ආමිසගරුකො යොති නො සද්ධම්මගරුකො. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගබ්‍යෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු නාලං අධිකරණං වූපසමෙවුං. පඤ්චුපාලි අබ්‍යෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙවුං. කතමෙහි පඤ්චිති? න ඡන්දගතිං ගව්ඡති, න දෙසාගතිං ගව්ඡති, න මොහාගතිං ගව්ඡති, න භයාගතිං ගව්ඡති, සද්ධම්මගරුකො යොති නො ආමිසගරුකො. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගබ්‍යෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු අලං අධිකරණං වූපසමෙවුං.

කතීහි හු බො හන්තො ආකාරෙහි සබ්බෙසා භිජ්ජති? පඤ්චුපාලි ආකාරෙහි සබ්බෙසා භිජ්ජති. කතමෙහි පඤ්චිති? කමෙතන, උද්දෙසෙන, මොහරන්තො, අනුසාවෙන්ත, සලාකගාගෙන. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගාකාරෙහි සබ්බෙසා භිජ්ජති.

සම්ඝරුජ් සම්ඝරුජ්හි හන්තො වුච්චති. කිත්තාවතා හු බො හන්තො සම්ඝරුජ් යොති නො ච සම්ඝනෙදො? කිත්තාවතා ච පන සම්ඝරුජ් චෙව යොති සම්ඝනෙදො වාති? පඤ්ඤාතෙතනං උපාලි මයා ආගන්තුකානං භික්ඛුනං ආගන්තුකවත්තං, එවං සුපඤ්ඤාතෙත බො උපාලි මයා සික්ඛාපදෙ ආගන්තුකා භික්ඛු ආගන්තුකවත්තෙත න වත්තනති, එවමපි බො උපාලි සම්ඝරුජ් යොති නො ච සම්ඝනෙදො. පඤ්ඤාතෙතනං උපාලි මයා ආවාසිකානං භික්ඛුනං ආවාසිකවත්තං. එවං සුපඤ්ඤාතෙත බො උපාලි මයා සික්ඛාපදෙ ආවාසිකා භික්ඛු ආවාසිකවත්තෙත න වත්තනති, එවමපි බො උපාලි සම්ඝරුජ් යොති නො ච සම්ඝනෙදො. පඤ්ඤාතෙතනං උපාලි මයා භික්ඛුනං හත්තග්ගෙහ හත්තග්ගවත්තං යථා බුඞ්ඞං යථාරතං.

යථා පතීරූපං අභ්‍යාසනං අභ්‍යාදකං අග්‍යපිණ්ඩං, එවං සුපඤ්ඤතෙන
 බො උපාලි මයා සික්ඛාපදෙ නවා භික්ඛු භ්‍යඤ්ඤා පේරුනං භික්ඛුනං
 ආසනං පටිබාහනති. එවමපි බො උපාලි සඤ්ඤාදී නොති නො ව
 සඤ්ඤාදෙ පඤ්ඤාදෙනතං උපාලි මයා භික්ඛුනං සෙනාසනෙ සෙනා-
 සනවතනං යථා බුඩ්ධිං යථාරතනං යථා පතීරූපං, එවං සුපඤ්ඤතෙන
 බො උපාලි මයා සික්ඛාපදෙ නවා භික්ඛු පේරුනං භික්ඛුනං ආසනං
 පටිබාහනති. එවමපි බො උපාලි සඤ්ඤාදී නොති නො ව සඤ්ඤාදෙ,
 පඤ්ඤාදෙනතං උපාලි මයා භික්ඛුනං අනෙකාසිමාය එකං උපොසථං
 එකං පවාරණං එකං සඤ්ඤාකම්මං එකං කම්මාකම්මං, එවං සුපඤ්ඤතෙන
 බො උපාලි මයා සික්ඛාපදෙ තපෝව අනෙකාසිමාය ආවේණිභාවං
 කර්තා ගණං බ්‍යාධිතා ආවේණිඋපොසථං කරොනති ආවේණිපවාරණං
 කරොනති, ආවේණිසඤ්ඤාකම්මං කරොනති, ආවේණිකම්මාකම්මානි
 කරොනති. එවං බො උපාලි සඤ්ඤාදී වෙව නොති සඤ්ඤාදෙ වාති.

අධිකරණවූපසම්මතෙහි

නිට්ඨිතො,

දසමො

තස්සදානං :-

ආපනතිං අධිකරණං ඡන්ද අපසස්සතෙන ව,
 වජ්ඣඤ්ඤා අකුසලො ව පුග්ගලො ආමිසෙන ව;
 භිජ්ජති සඤ්ඤාදී ව සඤ්ඤාදෙ තපෝව වාති.

සඤ්ඤාදෙකම්මෙහි

කතීති හු බො භතෙන අබ්‍යෙති සමන්තාගතො සඤ්ඤාදෙකො
 ආපාසිකො තෙරසිකො කප්පට්ඨො අතෙකිවේණි ? පඤ්ඤාපාලි
 අබ්‍යෙති සමන්තාගතො සඤ්ඤාදෙකො ආපාසිකො තෙරසිකො
 කප්පට්ඨො අතෙකිවේණි. කතමෙති පඤ්ඤාති ? ඉධුපාලි භික්ඛු අධම්මං
 ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනං විනයොති
 දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, විනිබාය දිට්ඨිං කම්මෙතං, ඉමෙති
 බො උපාලි පඤ්ඤාදෙකම්මෙති සමන්තාගතො සඤ්ඤාදෙකො ආපාසිකො
 තෙරසිකො කප්පට්ඨො අතෙකිවේණි.

අපරෙතිපි උපාලි පඤ්ඤාදෙකම්මෙති සමන්තාගතො සඤ්ඤාදෙකො
 ආපාසිකො තෙරසිකො කප්පට්ඨො අතෙකිවේණි. කතමෙති පඤ්ඤාති ?
 ඉධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති,
 අවිනං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, විනිබාය දිට්ඨිං
 උද්දෙසෙන. ඉමෙති බො උපාලි පඤ්ඤාදෙකම්මෙති සමන්තාගතො සඤ්ඤා-
 දෙකො ආපාසිකො තෙරසිකො කප්පට්ඨො අතෙකිවේණි.

අපරෙහිප්‍රි උපාලි පඤ්චහඬෙහි සමන්තාගතො සඛ්‍යභෙදකො
ආපායිකො තෙරසිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡො, කතමෙහි පඤ්චි ?
ඉටුපාලි භික්‍ෂු අධම්මො ඤ්මෙමාහි දීපෙනි, ධම්මො අධම්මොහි දීපෙනි,
අවිනයං විනයොහි දීපෙනි, විනයං අවිනයොහි දීපෙනි, විනිබ්‍යාදිට්ඨිං
චොඤ්ඤො, ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චහඬෙහි සමන්තාගතො
සඛ්‍යභෙදකො ආපායිකො තෙරසිකො කප්පට්ඨො අතෙකිච්ඡො,

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගඬෙහි සමන්තාගතො සංඝපොදකො ආපාසිකො තෙරසිකො කප්පට්ඨා අතෙකිච්ඡා, කතමෙහි පඤ්චි? ඉටුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, විනිශාය දිට්ඨිං අනුසාවණ්ණා, ඉමෙහි ඛො උපාලි පඤ්චගඬෙහි සමන්තාගතො සංඝපොදකො ආපාසිකො තෙරසිකො කප්පට්ඨා අතෙකිච්ඡා,

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගඛෙහි සමන්තාගතො සඛ්ඝහෙදකො ආපාසිකො නෙරසිකො කප්පට්ඨො අනෙකිච්ඡො. කතමෙහි පඤ්චකි? ඉද්ධාපලි භික්ඛු අධිමමං ධම්මොති දීපෙනි, ධම්මං අධිමමාති දීපෙනි, අවිනයං විනයොති දීපෙනි, විනයං අවිනයොති දීපෙනි, වින්ධාය දිට්ඨිං සලාකගාගෙන. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඛෙහි සමන්තා-ගතො සඛ්ඝහෙදකො ආපාසිකො නෙරසිකො කප්පට්ඨො අනෙ-කිච්ඡො.

අපරෙතිපි උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො සඤ්ඤාදකො
 ආපායිකො තෙරසිකො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙණි. කතමෙති පඤ්චිති?
 ඉට්ඨාලි භික්ඛු අබලං ධම්මොති දීපෙති, ධමං අධම්මොති දීපෙති,
 අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, විනිබාය
 බන්ධනං කමමනං. පෙ-විනිබාය බන්ධනං උද්දෙසනං-පෙ-විනිබාය බන්ධනං
 මොගරනං-පෙ-විනිබාය බන්ධනං අනුසාවණං-පෙ-විනිබාය
 බන්ධනං සලාකගාගෙන. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තා-
 ගතො සඤ්ඤාදකො ආපායිකො තෙරසිකො කප්පට්ඨො අනෙ-
 කිවෙණි.

අපරෙතීපි උපාලි පඤ්චගඬෙහි සමන්තාගතො සඤ්ඤදකො
 ආපාසිකො තෙරසිකො කප්පමො අතෙකිවෙණ. කතමෙහි පඤ්චි?
 ඉටුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, ධම්මං අධම්මොති දීපෙනි,
 අවිනයං විනයොති දීපෙනි, විනයං අවිනයොති දීපෙනි, විනිධාය
 රුපිං කමෙමන-පෙ-විනිධාය රුපිං උද්දසෙන-පෙ-විනිධාය රුපිං.
 වොගරන්තො-පෙ-විනිධාය රුපිං අනුඤ්චෙන-පෙ-විනිධාය රුපිං.
 සලාකගාහෙන. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඬෙහි සමන්තාගතො
 සඤ්ඤදකො ආපාසිකො තෙරසිකො කප්පමො අතෙකිවෙණ.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගඬෙහි සමන්තාගතො සබ්බභෙදකො
 ආපාසිකො තෙරසිකො කප්පමධාං අනෙකිවෙජා. කතමෙහි පඤ්චහි?
 ඉධිපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මානි දීපෙති, ධම්මං අධම්මානි දීපෙති,

අවිනයං විනයොති දීපෙනි, විනයං අවිනයොති දීපෙනි, විනිධාය සඤ්ඤං කමමන -පෙ- විනිධාය සඤ්ඤං උද්දෙසෙන -පෙ- විනිධාය සඤ්ඤං වොහරනෙතා-පෙ-විනිධාය සඤ්ඤං අනුසාවනෙන-පෙ-විනි-ධාය සඤ්ඤං සලාභනාගෙන. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චහඬෙනති සමනනාගතො සඬ්ඤ්ඤාදකො ආපාසිකො නෙරසිකො කපපට්ඨො අතෙකිවෙජ්ඣති.

සඬ්ඤ්ඤාදකවග්ගො

තිට්ඨිතො.

එකාදසමො

තස්සුද්දනං :-

විනිධාය දිට්ඨිං කමමන උද්දෙසෙන වොහාරෙන ව,
අනුසාවණෙන සලාකෙන පඤ්චවතෙ දිට්ඨිතිස්සිතා;
ඛනති රුචි ව සඤ්ඤා ව¹ තයො තෙ පඤ්චධා තයාති.

දුතියසඬ්ඤ්ඤාදකවග්ගො

කතීති හු ඛො හතො අඬෙනති සමනනාගතො සඬ්ඤ්ඤාදකො න ආපාසිකො න නෙරසිකො න කපපට්ඨො න අතෙකිවෙජ්ඣති? පඤ්ච-හුපාලි අඬෙනති සමනනාගතො සඬ්ඤ්ඤාදකො න ආපාසිකො න නෙරසිකො න කපපට්ඨො න අතෙකිවෙජ්ඣ. කතමෙති පඤ්චති? ඉද්ධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, ධම්මං අධම්මොති දීපෙනි, අවිනයං විනයොති දීපෙනි, විනයං අවිනයොති දීපෙනි, අවිනිධාය දිට්ඨිං කමමන. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චහඬෙනති සමනනාගතො සඬ්ඤ්ඤාදකො න ආපාසිකො න නෙරසිකො න කපපට්ඨො න අතෙකිවෙජ්ඣ.

අපරෙතිපි උපාලි පඤ්චහඬෙනති සමනනාගතො සඬ්ඤ්ඤාදකො න ආපාසිකො න නෙරසිකො න කපපට්ඨො න අතෙකිවෙජ්ඣ. කතමෙති පඤ්චති? ඉද්ධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, ධම්මං අධම්මොති දීපෙනි, අවිනයං විනයොති දීපෙනි, විනයං අවිනයොති දීපෙනි, අවි-නිධාය දිට්ඨිං උද්දෙසෙන. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චහඬෙනති සමනනාගතො සඬ්ඤ්ඤාදකො න ආපාසිකො න නෙරසිකො න කපපට්ඨො න අතෙකිවෙජ්ඣ.

අපරෙතිපි උපාලි පඤ්චහඬෙනති සමනනාගතො සඬ්ඤ්ඤාදකො න ආපාසිකො න නෙරසිකො න කපපට්ඨො න අතෙකිවෙජ්ඣ. කතමෙති පඤ්චති? ඉද්ධුපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, ධම්මං අධම්මොති දීපෙනි, අවිනයං විනයොති දීපෙනි, විනයං අවිනයොති දීපෙනි, අවි-නිධාය දිට්ඨිං වොහරනෙතා. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චහඬෙනති සමනනාගතො සඬ්ඤ්ඤාදකො න ආපාසිකො න නෙරසිකො න කපපට්ඨො න අතෙකිවෙජ්ඣ.

1. ඛනති රුචි ව සඤ්ඤා ඛ, ජ, ඛ.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගඬෙකි සමන්තාගතො සම්ප්පාදකො
න ආපායිකො න හෙරසිකො න කප්පටේයා න අතෙකිච්ඡො. කතමෙහි
පඤ්චග් ? ඉටුපාලි හිකුලු අබමං ධමේමාති දීපෙනි, ධමමං අබමේමාති
දීපෙනි, අවිනං විනංයොති දීපෙනි, විනං අවිනංයොති දීපෙනි, අවි-
නිධාය දිට්ඨිං අනුසාවණෙන. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඬෙකි
සමන්තාගතො සම්ප්පාදකො න ආපායිකො න හෙරසිකො න
කප්පටේයා න අතෙකිච්ඡො.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චගඹෙහි සමන්තාගතො සඤ්ඤාදනො න ආපායිකො න තෙරසිකො න කප්පටේයා න අතෙකිමේවා. කතමෙහි පඤ්චති ? ඉද්දිපාලි භික්ඛු අට්ඨමං ධම්මොති දීපෙනි, ධම්මං අධම්මොති දීපෙනි, අවිනයං විනයොති දීපෙනි, විනයං අවිනයොති දීපෙනි, අවි- නිධාය දිට්ඨං සලාකයාගෙන. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්චගඹෙහි සමන්තාගතො සඤ්ඤාදනො න ආපායිකො න තෙරසිකො න කප්පටේයා න අතෙකිමේවා

අපරෙතිපි උපාලි පඤ්චගඬෙගති සමන්තාගතො සඞ්ඝභෙදකො න ආපායිකො න තෙරසිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිවේණි. කතමෙති පඤ්චගි? ඉට්ඨපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති, දීපෙති, අවිනයං විනයොති දීපෙති, විනයං අවිනයොති දීපෙති, අවිනිධාය ඛනනිං කමෙමන -පෙ- අවිනිධාය ඛනනිං උඥෙසෙන-පෙ- අවිනිධාය ඛනනිං වොහරනෙනා -පෙ- අවිනිධාය ඛනනිං අනුසාවණෙන -පෙ- අවිනිධාය ඛනනිං සලාකගාගෙන. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චගඬෙගති සමන්තාගතො සඞ්ඝභෙදකො න ආපායිකො න තෙරසිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිවේණි.

අපරෙතිපි උපාලි පඤ්චහඛේගති සමන්තාගතො සඛික්ඛෙදකො න ආපායිකො න තෙරසිකො න කාප්පට්ඨො න අතෙකිච්ඡො, කප්පමෙති පඤ්චති ? ඉට්ඨාපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙති, ධම්මං අධම්මොති දීපෙති, අවිනශං විනශොති දීපෙති, විනශං අවිනශොති දීපෙති, අවිනිධාය රුචිං කම්මෙන-පෙ-අවිනිධාය රුචිං උද්දෙසෙන-පෙ-අවිනිධාය රුචිං මොහරන්තො-පෙ-අවිනිධාය රුචිං අනුසාවණෙන-පෙ-අවිනිධාය රුචිං සලාකගාගෙන. ඉමෙති ඛො උපාලි පඤ්චහඛේගති සමන්තාගතො සඛික්ඛෙදකො න ආපායිකො න තෙරසිකො න කාප්පට්ඨො න අතෙකිච්ඡො.

අපරෙහිපි උපාලි පඤ්චග්ගෙහි සමන්තාගතො සඤ්ඤාදිකො න
 අංජායිකො න තෙරසිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිවෙණි. කතමෙහි
 පඤ්චගි ? ඉටුපාලි භික්ෂු අධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, ධම්මං අධම්මොති
 දීපෙනි, අවිනයං විනයොති දීපෙනි, විනයං අවිනයොති දීපෙනි,
 අවිතිරියං සඤ්ඤං කම්මතං-පෙ-අවිතිරියං සඤ්ඤං උදෙසෙන-පෙ-
 අවිතිරියං සඤ්ඤං මොහරතො-පෙ-අවිතිරියං සඤ්ඤං අනුඤ්ඤාන

-පෙ-අවිනිබාය සඤ්ඤාං සලාකභාහෙන. ඉමෙහි බො උපාලි පඤ්ඤා-
හබ්බෙහි සමන්තානතො සබ්බභෙදකො න ආවාසිකො න තෙරසිකො
න කපපට්ඨා න අතෙකිවෙණි.

දුතියසංඝිහි හෙදකවගෙහා

නිට්ඨිතො.

මාදසමො

තසසුද්දානං:-

අවිනිබාය දිට්ඨිං කමෙත උද්දෙසෙන මොහාරෙන ව,
අනුසාවණෙන සලාකෙන පඤ්ඤාවෙන දිට්ඨිනිත්තො.

බතති රුපි ව සඤ්ඤා ව තයො තෙ පඤ්ඤායා නයා,
තෙට්ඨිමෙ කණ්ණපඤ්ඤාමි සමවිසම්භි රූපා;
තපෙව සුකකපකඛමති සමවිසති ජානපාති.

ආවාසිකවගෙහා

කතීති හු බො හතො අබ්බෙහි සමන්තානතො ආවාසිකො හිකු
යපාහතං නිකම්බෙනා එවං තිරයෙති? පඤ්ඤානුපාලි අබ්බෙහි සමන්තා
ගතො ආවාසිකො හිකු යපාහතං නිකම්බෙනා එවං තිරයෙ. කතමෙහි
පඤ්ඤාති? ඡන්දගතිං ගව්ඡති, දෙසාගතිං ගව්ඡති, මොහාගතිං ගව්ඡති,
භයාගතිං ගව්ඡති, සංසිකං පුග්ගලිකපරිනොගෙන පරිභුඤ්ඤාති. ඉමෙහි
බො උපාලි පඤ්ඤාබ්බෙහි සමන්තානතො ආවාසිකො හිකු යපාහතං
නිකම්බෙනා එවං තිරයෙ.

පඤ්ඤානුපාලි අබ්බෙහි සමන්තානතො ආවාසිකො හිකු යපාහතං
නිකම්බෙනා එවං සන්නෙ. කතමෙහි පඤ්ඤාති? න ඡන්දගතිං ගව්ඡති,
න දෙසාගතිං ගව්ඡති, න මොහාගතිං ගව්ඡති, න භයාගතිං ගව්ඡති,
සංසිකං න පුග්ගලිකපරිනොගෙන පරිභුඤ්ඤාති. ඉමෙහි බො උපාලි
පඤ්ඤාබ්බෙහි සමන්තාගතො ආවාසිකො හිකු යපාහතං නිකම්බෙනා
එවං සන්නෙති.

කති හු බො හතො අධම්මිකා විනයබ්බාසකරණාති? පඤ්ඤාමෙ
උපාලි අධම්මිකා විනයබ්බාසකරණා. කතමෙ පඤ්ඤා? ඉද්ධිපාලි හිකු
අධම්මං ධම්මොති පරිණාමෙති, ධම්මං අධම්මොති පරිණාමෙති, අවිනයං
විනයොති පරිණාමෙති, විනයං අවිනයොති පරිණාමෙති, අපඤ්ඤාතො
පඤ්ඤාපෙති, පඤ්ඤාතො සමුච්ඡන්ති. ඉමෙ බො උපාලි පඤ්ඤා අධම්මිකා
විනයබ්බාසකරණා.

පඤ්ඤාමෙ උපාලි ධම්මිකා විනයබ්බාසකරණා. කතමෙ පඤ්ඤා? ඉද්ධිපාලි
හිකු අධම්මං අධම්මොති පරිණාමෙති, ධම්මං ධම්මොති පරි-
ණාමෙති, අවිනයං අවිනයොති පරිණාමෙති, විනයං විනයොති
පරිණාමෙති, අපඤ්ඤාතො න පඤ්ඤාපෙති, පඤ්ඤාතො න සමුච්ඡන්ති.
ඉමෙ බො උපාලි පඤ්ඤා ධම්මිකා විනයබ්බාසකරණාති.

කතීති හු බො භනෙන අබ්බෙති සමන්තාගතො භන්තුද්දෙසකො යථාභතං නිකම්බෙතො එවං නිරයෙති? පඤ්චුපාලි අබ්බෙති සමන්තාගතො භන්තුද්දෙසකො යථාභතං නිකම්බෙතො එවං නිරයෙ. කතමෙති පඤ්චෙති? ඡන්දගතිං ගව්ඡති, දෙසාගතිං ගව්ඡති, මොහාගතිං ගව්ඡති, භයාගතිං ගව්ඡති, උද්දිට්ඨානුද්දිට්ඨං න ජානාති. ඉමෙති බො උපාලි පඤ්චගබ්බෙති සමන්තාගතො භන්තුද්දෙසකො යථාභතං නිකම්බෙතො එවං නිරයෙ.

පඤ්චුපාලි අබ්බෙති සමන්තාගතො භන්තුද්දෙසකො යථාභතං නිකම්බෙතො එවං සග්ගෙ කතමෙති පඤ්චෙති? න ඡන්දගතිං ගව්ඡති, න දෙසාගතිං ගව්ඡති, න මොහාගතිං ගව්ඡති, න භයාගතිං ගව්ඡති, උද්දිට්ඨානුද්දිට්ඨං ජානාති. ඉමෙති බො උපාලි පඤ්චගබ්බෙති සමන්තාගතො භන්තුද්දෙසකො යථාභතං නිකම්බෙතො එවං සග්ගෙති.

කතීති හු බො භනෙන අබ්බෙති සමන්තාගතො සෙනාසනපඤ්ඤාපකො -පෙ- භණ්ඩාගාරිකො -පෙ- විවරපට්ඨානාගකො -පෙ- විවරභාජකො -පෙ- යාගුභාජකො -පෙ- ඵලභාජකො -පෙ- බජ්ජ භාජකො -පෙ- අපමන්තකවිසායකො -පෙ- සාරිසගායාපකො පෙ- පත්තගාභාපකො -පෙ- ආරාමිකපෙසකො -පෙ- සාමණේරපෙසකො යථාභතං නිකම්බෙතො එවං නිරයෙති? පඤ්චුපාලි අබ්බෙති සමන්තාගතො සාමණේරපෙසකො යථාභතං නිකම්බෙතො එවං නිරයෙති. කතමෙති පඤ්චෙති? ඡන්දගතිං ගව්ඡති, දෙසාගතිං ගව්ඡති, මොහාගතිං ගව්ඡති, භයාගතිං ගව්ඡති, පෙසිතාපෙසිතං න ජානාති. ඉමෙති බො උපාලි පඤ්චගබ්බෙති සමන්තාගතො සාමණේරපෙසකො යථාභතං නිකම්බෙතො එවං නිරයෙ.

පඤ්චුපාලි අබ්බෙති සමන්තාගතො සාමණේරපෙසකො යථාභතං නිකම්බෙතො එවං සග්ගෙ. කතමෙති පඤ්චෙති? න ඡන්දගතිං ගව්ඡති, න දෙසාගතිං ගව්ඡති, න මොහාගතිං ගව්ඡති, න භයාගතිං ගව්ඡති, පෙසිතාපෙසිතං ජානාති, ඉමෙති බො උපාලි පඤ්චගබ්බෙති සමන්තාගතො සාමණේරපෙසකො යථාභතං නිකම්බෙතො එවං සග්ගෙති.

ආවාසිකවග්ගො

නිට්ඨිකො.

කෙරසමො

තස්සද්දනං :-

ආවාසිකා බ්‍යාකරණා භන්තුද්දෙසසෙනාසනාති ව,
භණ්ඩවිවරගායො ව විවරස්ස ව භාජකො.

යාගු ඵලං බජ්ජකඤ්ච අප්පසාරිසගායකො,
පත්තආරාමිකාවෙව සාමණේරෙන පෙසකොති,

තනි හු බො හතෙක ආතිසංසා කසිනජාරෙති ? පඤ්චමේ උපාලි ආතිසංසා කසිනජාරෙ. කතමෙ පඤ්ච ? අනාමනනවායේ අසමාදාන-
වායේ ගණභොජනං යාවදජච්චිරා යො ව තජච්චිරාප්පාදො සො
තෙසං භවිස්සති. ඉමෙ බො උපාලි පඤ්ච ආතිසංසා කසිනජාරෙති.

කනි හු බො හතෙක ආදීනවා මුට්ඨස්සතිස්ස අසමපජානස්ස නිද්දං
ඔකකමතොති ? පඤ්චමේ උපාලි ආදීනවා මුට්ඨස්සතිස්ස අසමපජානස්ස
නිද්දං ඔකකමතො. කතමෙ පඤ්ච ? දුක්ඛං සුප්පති, දුක්ඛං පටිබුජ්ඣති,
පාපකං සුපිනං පස්සති, දෙවතා න රකකනති, අසුචි මුච්චති. ඉමෙ බො
උපාලි පඤ්ච ආදීනවා මුට්ඨස්සතිස්ස අසමපජානස්ස නිද්දං ඔකකමතො
පඤ්චමේ උපාලි ආතිසංසා උපට්ඨිතස්සතිස්ස අසමපජානස්ස නිද්දං
ඔකකමතො. කතමෙ පඤ්ච ? සුඛං සුප්පති, සුඛං පටිබුජ්ඣති, න පාපකං
සුපිනං පස්සති, දෙවතා රකකනති, අසුචි න මුච්චති. ඉමෙ බො උපාලි
පඤ්චාතිසංසා උපට්ඨිතස්සතිස්ස අසමපජානස්ස නිද්දං ඔකකමතොති.

කනි හු බො හතෙක අවඤ්ජියාති ? පඤ්චමේ උපාලි අවඤ්ජියා.
කතමෙ පඤ්ච ? අනතරසරං පච්චෙය්ඨා අවඤ්ජියො, රච්ඡගතො අවඤ්ජියො,
ඔතඤ්ජියො අවඤ්ජියො, අසමනනාහරතො අවඤ්ජියො, සුතො
අවඤ්ජියො. ඉමෙ බො උපාලි පඤ්ච අවඤ්ජියා

අපරෙපි උපාලි පඤ්ච අවඤ්ජියා. කතමෙ පඤ්ච ? යාගුපාතො
අවඤ්ජියො, භතතකො අවඤ්ජියො, එකාචතො අවඤ්ජියො, අඤ්ඤ-
චිතිතො අවඤ්ජියො, නංගො අවඤ්ජියො. ඉමෙ බො උපාලි පඤ්ච
අවඤ්ජියා.

අපරෙපි උපාලි පඤ්ච අවඤ්ජියා. කතමෙ පඤ්ච ? බාදතො
අවඤ්ජියො, භුඤ්ජතො අවඤ්ජියො, උචාරං කරෙතො අවඤ්ජියො,
පස්සාමං කරෙතො අවඤ්ජියො, උකඛිතතො අවඤ්ජියො. ඉමෙ බො
උපාලි පඤ්ච අවඤ්ජියා.

අපරෙපි උපාලි පඤ්ච අවඤ්ජියා. කතමෙ පඤ්ච ? පුරෙ උපසමප-
නෙන පච්ඡා උපසමපනෙන අවඤ්ජියො, අනුපසමපනෙන අවඤ්ජියො,
නානාසංවාසකො බුඞ්ඤ්ඤායෙ අධම්මවාදී අවඤ්ජියො, මානුගාමො
අවඤ්ජියො, පණ්ඩිතො අවඤ්ජියො. ඉමෙ බො උපාලි පඤ්ච අවඤ්ජියා.

අපරෙපි උපාලි පඤ්ච අවඤ්ජියා. කතමෙ පඤ්ච ? පාරිවාසිකො
අවඤ්ජියො, මුලාය පටිකස්සකාරගො අවඤ්ජියො, මානතකාරගො අවඤ්ජියො,
මානතකවාරී අවඤ්ජියො, අබ්බාකාරගො අවඤ්ජියො. ඉමෙ බො
උපාලි පඤ්ච අවඤ්ජියාති.

කනි හු බො හතෙක වඤ්ජියාති, පඤ්චමේ උපාලි වඤ්ජියා. කතමෙ
පඤ්ච ? පච්ඡා උපසමපනෙන පුරෙ උපසමපනෙන වඤ්ජියො, නානා-
සංවාසකො බුඞ්ඤ්ඤායෙ ධම්මවාදී වඤ්ජියො, ආවරගො වඤ්ජියො,
උපජ්ඣාගො වඤ්ජියො, සද්දෙවකෙ ලොකෙ සමාරතක සමුග්ගක
සස්සමණබ්බාහමණීයා පජාය සද්දෙවමනුස්සාය තථාගතො අරහා සමමා
සමුද්දො වඤ්ජියො. ඉමෙ බො උපාලි පඤ්ච වඤ්ජියාති.

නවකතරේන හතෙන භික්ඛුනා බුඛ්ඝ්ඨතරස්ස භික්ඛුනො පාදෙ වන්දනෙතන කති ධම්මෙ අජ්ඣන්තං උපට්ඨාපෙත්වා පාදා වන්දිතබ්බාති? නවකතරේනුපාලි භික්ඛුනා බුඛ්ඝ්ඨතරස්ස භික්ඛුනො පාදෙ වන්දනෙතන පඤ්ච ධම්මෙ අජ්ඣන්තං උපට්ඨාපෙත්වා පාදා වන්දිතබ්බා. කතමෙ පඤ්ච? නවකතරේනුපාලි භික්ඛුනා බුඛ්ඝ්ඨතරස්ස භික්ඛුනො පාදෙ වන්දනෙතන එකංසං උත්තරුසඛිතං කරිත්වා අඤ්ජලිමපග්ගහෙත්වා උතොති පාණ්ණි-තලෙහි පාදානි පරිසම්බාහනෙතන පෙමඤ්ච ගාරවඤ්ච උපට්ඨාපෙත්වා පාදා වන්දිතබ්බා. නවකතරේනුපාලි භික්ඛුනා බුඛ්ඝ්ඨතරස්ස භික්ඛුනො පාදෙ වන්දනෙතන ඉමෙ පඤ්ච ධම්මෙ අජ්ඣන්තං උපට්ඨාපෙත්වා පාදා වන්දිතබ්බාති.

කඨිනඤ්චාරවග්ගො

නිට්ඨිතො

මුද්දසමො.

තස්සද්දුතං :-

කඨිනඤ්චාර නිද්දා ව අත්තරු යාගු බාදනෙ,
පුරෙ ව පාරිවාසී ව වන්දියා වන්දිතබ්බකතති.

උපාලිපඤ්චකං

නිට්ඨිතං.

තෙසං වග්ගානං උද්දුතං :-

අතිසස්සිතෙන කම්මඤ්ච වොගාරුචිකමෙතන ව,
වොදනා ව බුච්ඡානා ව මුසා භික්ඛුනිමෙව ව.

උබ්බාතිකාබිකරණං හෙදකා පඤ්චමා පුරෙ,
ආවාසිකා කඨිනඤ්ච මුද්දස පුප්පකාසිතාති.

අඤ්චාපතතිසමුට්ඨානං.

අඤ්චාපතති අවිතතකො ආපජ්ජති සවිතතකො වුට්ඨාති, අඤ්චාපතති සවිතතකො ආපජ්ජති අවිතතකො වුට්ඨාති, අඤ්චාපතති අවිතතකො ආපජ්ජති අවිතතකො වුට්ඨාති, අඤ්චාපතති සවිතතකො ආපජ්ජති සවිතතකො වුට්ඨාති, අඤ්චාපතති කුසලවිතො ආපජ්ජති කුසල-විතො වුට්ඨාති, අඤ්චාපතති කුසලවිතො ආපජ්ජති අකුසලවිතො වුට්ඨාති, අඤ්චාපතති කුසලවිතො ආපජ්ජති අබ්‍යාකතවිතො වුට්ඨාති, අඤ්චාපතති අකුසලවිතො ආපජ්ජති අකුසලවිතො වුට්ඨාති, අඤ්චාපතති අකුසලවිතො ආපජ්ජති කුසලවිතො වුට්ඨාති, අඤ්චා-

පතනි අකුසලවිතෙතා අපච්ඡන්ති අබ්‍යාකතවිතෙතා වුට්ඨාති, අත්ථා-
පතනි අබ්‍යාකතවිතෙතා අපච්ඡන්ති කුසලවිතෙතා වුට්ඨාති, අත්ථාපතනි
අබ්‍යාකතවිතෙතා අපච්ඡන්ති අකුසලවිතෙතා වුට්ඨාති, අත්ථාපතනි
අබ්‍යාකතවිතෙතා අපච්ඡන්ති අබ්‍යාකතවිතෙතා වුට්ඨාති.

පඨමං පාරුජිකං කතීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති? පඨමං පාරුජිකං
එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති
න වාවතො.

දුතියං පාරුජිකං කතීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති? දුතියං පාරුජිකං
තීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති: සීයා කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති,
න වාවතො. සීයා වාවතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න කායතො.
සීයා කායතො ව වාවතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති.

තතියං පාරුජිකං කතීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති? තතියං පාරු-
ජිකං තීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති: සීයා කායතො ව චිත්තතො ව
සමුට්ඨාති, න වාවතො. සීයා වාවතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න
කායතො. සීයා කායතො ව වාවතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති.

චතුත්ථං පාරුජිකං කතීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති? චතුත්ථං
පාරුජිකං තීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති: සීයා කායතො ව චිත්තතො ව
සමුට්ඨාති, න වාවතො. සීයා වාවතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න
කායතො. සීයා කායතො ව වාවතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති.

චත්තාරො පාරුජිකා

තිට්ඨිතා.

සඛ්‍යාදිසෙසා

උපකකම්භා අසුචිං මොවෙන්නස්ස සඛ්‍යාදිසෙසො කතීති සමුට්ඨා-
නෙති සමුට්ඨාති? උපකකම්භා අසුචිං මොවෙන්නස්ස සඛ්‍යාදිසෙසො
එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති: කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති,
න වාවතො.

මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංසංකං සමාපච්ඡන්නස්ස සඛ්‍යාදිසෙසො
කතීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති? මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංසංකං
සමාපච්ඡන්නස්ස සඛ්‍යාදිසෙසො එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති:
කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න වාවතො.

මාතුගාමං දුට්ඨුලාති වාවාති ඔභාසන්නස්ස සඛ්‍යාදිසෙසො කතීති
සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති? මාතුගාමං දුට්ඨුලාති වාවාති ඔභාසන්නස්ස
සඛ්‍යාදිසෙසො තීති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨාති: සීයා කායතො ව
චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න ව වාවතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති,
න කායතො, සීයා කායතො ව වාවතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති.

මානුෂ්‍යමය සතකිනෙ අතතකාමපාරිවරියාය වණ්ණං භාසනාය සබ්බසංඝසො කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති ? මානුෂ්‍යමය සතකිනෙ අතතකාමපාරිවරියාය වණ්ණං භාසනාය සබ්බසංඝසො තීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-

සඤ්චරිතතං සමාපජ්ජනාය සබ්බසංඝසො කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති ? සඤ්චරිතතං සමාපජ්ජනාය සබ්බසංඝසො ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති : සීයා කායතො සමුට්ඨාති, න වාචනො න චිත්තතො, සීයා වාචතො සමුට්ඨාති, න කායතො න චිත්තතො. සීයා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨාති, න චිත්තතො. සීයා කායතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො. සීයා වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති, න කායතො. සීයා කායතො ව වාචතො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති.

සඤ්ඤවිකාය භූටිං කාරුපෙනාය සබ්බසංඝසො කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති ? සඤ්ඤවිකාය භූටිං කාරුපෙනාය සබ්බසංඝසො ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-මහලුකං විහාරං කාරුපෙනාය සබ්බසංඝසො කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති ? මහලුකං විහාරං කාරුපෙනාය සබ්බසංඝසො ඡති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-

භික්ඛුං අමුලකෙන පාරුජිකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤානාය සබ්බසංඝසො කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති ? භික්ඛුං අමුලකෙන පාරුජිකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤානාය සබ්බසංඝසො තීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ-

භික්ඛුං අඤ්ඤභාගියයං අභිකරණයං කිඤ්චි දෙසං ලෙසමත්තං උපාදාය පාරුජිකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤානාය සබ්බසංඝසො කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති ? භික්ඛුං අඤ්ඤභාගියයං අභිකරණයං කිඤ්චි දෙසං ලෙසමත්තං උපාදාය පාරුජිකෙන ධම්මෙන අනුඤ්ඤානාය සබ්බසංඝසො තීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති-පෙ.

සබ්බසංඝසො භික්ඛුනො යාව තතියං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිකාය ජාතාය සබ්බසංඝසො කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති ? සබ්බසංඝසො භික්ඛුනො යාව තතියං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිකාය ජාතාය සබ්බසංඝසො එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති කායතො ව වාචනො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති.

භෙදකානුචතතකානං භික්ඛුනං යාව තතියං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිකාය ජාතාය සබ්බසංඝසො කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති ? භෙදකානුචතතකානං භික්ඛුනං යාව තතියං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිකාය ජාතාය සබ්බසංඝසො එකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති කායතො ව වාචනො ව චිත්තතො ව සමුට්ඨාති.

දුබ්බවයං භික්ඛුනං යාව තතියං සමනුභාසනාය නප්පට්ඨිකාය ජාතාය සබ්බසංඝසො කතීති සමුට්ඨානෙහි සමුට්ඨාති ?

දුබලවස්ස භික්ෂුනො යාව තතියං සමනුභාසනාය නපට්ඨිත්ථස්ස ඡන්තස්ස සඛ්ඤාදිසෙසො ඵකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති.

කුලදුස්සකස්ස භික්ෂුනො යාව තතියං සමනුභාසනාය නපට්ඨිත්ථස්ස ඡන්තස්ස සඛ්ඤාදිසෙසො කතීති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති ? කුලදුස්සකස්ස භික්ෂුනො යාව තතියං සමනුභාසනාය නපට්ඨිත්ථස්ස ඡන්තස්ස සඛ්ඤාදිසෙසො ඵකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති.

තෙරසසඛ්ඤාදිසෙසං

නිට්ඨිතා. - පෙ -

අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරුණනස්ස දුක්ඛං කතීති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති ? අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පස්සාවං වා බෙලං වා කරුණනස්ස දුක්ඛං ඵකෙන සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාති : කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාති, න වාචතො.

පෙ සි යො

නිට්ඨිතා.

පාරජිකාදි

වග්ගාරෙ පාරජිකා කතීති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාගනති ? වග්ගාරෙ පාරජිකා තීති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාගනති : සියා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාගනති, න වාචතො. සියා වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාගනති, න කායතො. සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාගනති.

තෙරස සඛ්ඤාදිසෙසා කතීති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාගනති ? තෙරස සඛ්ඤාදිසෙසා ඡති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාගනති : සියා කායතො සමුට්ඨාගනති න වාචතො න විතතතො. සියා වාචතො සමුට්ඨාගනති න කායතො න විතතතො. සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨාගනති, න විතතතො. සියා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාගනති, න වාචතො. සියා වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාගනති, න කායතො. සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාගනති.

දො අනියතා කතීති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාගනති ? දො අනියතා තීති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාගනති, සියා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාගනති, න වාචතො. සියා වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාගනති, න කායතො. සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨාගනති.

තිංස තිස්සග්ගියා පාටිත්තියා කතීති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාගනති ? තිංස තිස්සග්ගියා පාටිත්තියා ඡති සමුට්ඨානෙන සමුට්ඨාගනති. සියා කායතො සමුට්ඨාගනති, න වාචතො න විතතතො. සියා වාචතො

සමුට්ඨගනනි, න කායතො න විතතතො. සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨගනනි, න විතතතො. සියා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨගනනි න වාචතො සියා වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨගනනි, න කායතො සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨගනනි.

දො නවුති පාවිතනියා කනිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨගනනි ? දො නවුති පාවිතනියා ඡති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨගනනි : සියා කායතො සමුට්ඨගනනි, න වාචතො න විතතතො. සියා වාචතො සමුට්ඨගනනි, න කායතො න විතතතො. සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨගනනි, න විතතතො. සියා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨගනනි, න වාචතො. සියා වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨගනනි, න කායතො. සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨගනනි.

වතතාරො පාවිදෙසනියා කනිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨගනනි ? වතතාරො පාවිදෙසනියා වතුති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨගනනි : සියා කායතො සමුට්ඨගනනි, න වාචතො න විතතතො. සියා කායතො ව වාචතො ව සමුට්ඨගනනි, න විතතතො. සියා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨගනනි. න වාචතො. සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨගනනි.

පඤ්චසත්තනි සෙබියා කනිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨගනනි ? පඤ්චසත්තනි සෙබියා නිති සමුට්ඨානෙති සමුට්ඨගනනි : සියා කායතො ව විතතතො ව සමුට්ඨගනනි, න වාචතො. සියා වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨගනනි න කායතො. සියා කායතො ව වාචතො ව විතතතො ව සමුට්ඨගනනි.

ස මු ට්ඨා නං

නිට්ඨිතං.

භික්ෂු දුතං :-

අවිතතකුසලඤ්ඤාව¹ සමුට්ඨානඤ්ඤා සබ්බථා
යථා ධම්මෙන ඤායෙන සමුට්ඨානං විජානාමි.

දුතියගාථාසංඛ්‍යා.

කතාපතනියො කායිකා කති වාචසිකා කතා,
ඡාදෙනසස්ස කති ආපතනියො කති සංඝග්ගපච්චයා.

ඡ ආපතනියො කායිකා ඡ වාචසිකා කතා,
ඡාදෙනසස්ස තියෙසො ආපතනියො පඤ්ච සංඝග්ගපච්චයා.

අරුණ්ණගෙන කති ආපතනියො කති යාවතනිකා,
කතෙත්ථ අට්ඨවඤ්චා කනිති සබ්බසංඛ්‍යා.

1. අවිතතකුසලානම්ම ම. ඡ. ස.

අරුණුකෙ තියෙසා ආපතියො දුවෙ යාවතනියකා
එකෙත් අට්ඨවනුකා එකෙන සබ්බසබ්බතො.

විනයස්ස කති මූලානි යාති බුද්ධො පඤ්ඤාතො,
විනයගරුකා කති වුතො දුට්ඨලලුඡාදනා කති.

විනයස්ස ඥො මූලානි යාති බුද්ධො පඤ්ඤාතො,
විනයගරුකා ඥො වුතො ඥො දුට්ඨලලුඡාදනා.

ගාමනනරෙ කති ආපතියො කති නදීපාරපච්චයා,
කති මංසෙසු පුලලච්චයං කති මංසෙසු දුක්ඛං ?

ගාමනනරෙ වතස්සො ආපතියො වතස්සො නදීපාරපච්චයා,
එකමංසෙ පුලලච්චයං නවමංසෙසු දුක්ඛං.

කති වාවසිකා රතනිං කති වාවසිකා දිවා,
දදමානස්ස කති ආපතියො පටිග්ගන්තනාස්ස නිත්තකා

ඥො වාවසිකා රතනිං ඥො වාවසිකා දිවා,
දදමානස්ස තියෙසා ආපතියො වතනා රෙ ව පටිග්ගතො.

කති දෙසනාගාමිනියො කති සප්පට්ඨිකමා කතා,
කතෙත් අප්පට්ඨිකමා වුතො බුද්ධොනාදිච්චබ්බුතා ?

පඤ්ඤා දෙසනාගාමිනියො ඡ සප්පට්ඨිකමා කතා,
එකෙත් අප්පට්ඨිකමා වුතො බුද්ධොනාදිච්චබ්බුතා.

විනයගරුකා කති වුතො කායවාසිකානි ව,
කති විකාලෙ ධඤ්ඤාරසො කති ඤාතනිවතුජෙන සමමුති ?

විනයගරුකා ඥො වුතො කායවාසිකානි ව,
එකො විකාලෙ ධඤ්ඤාරසො එකා ඤාතනිවතුජෙන සමමුති.

පාරුජිකා කායිකා කති කති සංවාසභූමියො,
කතීනං රතනිචෙජ්ඣෙ පඤ්ඤාතො ආබ්බුලා කති ?

පාරුජිකා කායිකා ඥො ඥො සංවාසභූමියො,
දම්මනඤ්ඤා රතනිචෙජ්ඣෙ පඤ්ඤාතො ආබ්බුලා දුවෙ.

කතතනානං වධිත්තාන කතීනි සබ්බෙසා භිජ්ජති,
කතෙත් පඨමාපතනිකා ඤාතනියා කරණා කති ?

ඥො අතනානං වධිත්තාන විනි සබ්බෙසා භිජ්ජති,
ඥෙත් පඨමාපතනිකා ඤාතනියා කරණා දුවෙ.

පාණාතිපායෙ කති ආපතියො වාචා පාරුජිකා කති,
ඛණ්ඩනා කති වුතො සඤ්ඤාරිතෙන වා කති ?

පාණාතිපාතෙ තිස්සො ආපතතියො වාචා පාරුජිකා තයො,
ඔභාසනා තයො වුත්තා සඤ්චරිතෙතන වා තයො.

කති පුග්ගලා න උපසම්පාදෙතබ්බා කති සම්මානං සංඛ්‍යා,
නාසිතකා කති වුත්තා කතීනං එකවාචිකා?

තයො පුග්ගලා න උපසම්පාදෙතබ්බා තයො කම්මානං සංඛ්‍යා,
නාසිතකා තයො වුත්තා තිණ්ණත්තං එකවාචිකා.

අදින්නාදුතෙ කති ආපතතියො කති මෙට්ඨනපච්චයා,
ඡිද්දන්නාසු කති ආපතතියො කති ඡිද්ධිතපච්චයා?

අදින්නාදුතෙ තිස්සො ආපතතියො වතස්සො මෙට්ඨනපච්චයා,
ඡිද්දන්නාසු තිස්සො ආපතතියො පඤ්ච ඡිද්ධිතපච්චයා.

භික්ඛුනොවාදකවග්ගස්මිං පාවිතතියෙන දුක්ඛවා,
කතෙත්ථ නවකා වුත්තා කතීනං විචරෙත ව?

භික්ඛුනොවාදකවග්ගස්මිං පාවිතතියෙන දුක්ඛවා,
කතා චතුරෙත්ථ නවකා¹ වුත්තා දවින්නං විචරෙත ව.

භික්ඛුනීනඤ්ච අකබාතා පාටිදෙසනීයා කති,
භුඤ්ජ්ඣාමකධඤ්ඤාන පාවිතතියෙන දුක්ඛවා කති ?

භික්ඛුනීනඤ්ච අකබාතා අට්ඨ පාටිදෙසනීයා කතා,
භුඤ්ජ්ඣාමකධඤ්ඤාන පාවිතතියෙන දුක්ඛවා කතා.

ගච්ඡන්නාසු කති ආපතතියො සීතස්ස වාපි කිත්තකා,
නිසින්නාසු කති ආපතතියො නිපන්නස්සාපි කිත්තකා?

ගච්ඡන්නාසු වතස්සො ආපතතියො සීතස්ස වාපි තත්තිකා,
නිසින්නාසු වතස්සො ආපතතියො නිපන්නස්සාපි තත්තිකා.

කති පාවිතතියාති සබ්බාති නානාවඤ්චකාති,
අපුබ්බං අවරිමං ආපඤ්ජය්‍ය එකතො ?

පඤ්ච පාවිතතියාති සබ්බාති නානාවඤ්චකාති,
අපුබ්බං අවරිමං ආපඤ්ජය්‍ය එකතො.

කති පාවිතතියාති සබ්බාති නානාවඤ්චකාති,
අපුබ්බං අවරිමං ආපඤ්ජය්‍ය එකතො?

නව පාවිතතියාති සබ්බාති නානාවඤ්චකාති,
අපුබ්බං අවරිමං ආපඤ්ජය්‍ය එකතො.

1. චතුරෙත්ථ නවකා වුත්තා ම. ජ ස.

කහි පාවිතනි තානි සබ්බානි ආතා වජ්ජකානි,
කහි මාමාය දෙසෙය් චිතතා ආදිවමබ්බකා?

පසුව පාවිතයාති සබ්බාති නානාවස්තුකාති,
එකවාචාය දෙශෙය්ස් වුතතා ආදිවමබ්බුතා.

කහි පාවිච්ඡායාහි සබ්බානි තාතා වජ්ජකානි,
කහි වාචාය දෙසෙය්ස් වුතතා ආදිවච්චකා?

නව පාචිතියාති සබ්බාති නානාවඤ්චකාති,
එකවාචාය දෙසෙය්‍ය වුතතා ආදිවබ්බකා.

ආදි පාචනියානි සබ්බානි තානාලිඤ්ඤානි,
කිඤ්ඤි කිතෙතො දෙතෙය් වුතො ආදිවමබ්බානා ?

පසුව පාචිතරියාත් සබ්බාති තාතාලස්සානි,
වස්ත්‍ර කිතොනො දෙසෙය් ප්‍රභතා ආදිව්වබ්බකා.

කහි පාවිච්ඡායාහි සබ්බාහි තාතාවච්ඡාහි,
කිසිදු කිවෙහොවා දෙසෙය් වුහො ආදිවච්ඡාහි?

නව පාචිත්‍රියානු සබ්බානි තාතාලවැන්නානි,
වැනි කිතෙතනා දෙසෙය් වුත්තා ආර්ථිකවැනි.

සාමාන්‍යයෙන් කවි අපනයනය කවි ව්‍යාපාරිකවලට,
බැඳෙන සහ අපනයනය කවි ව්‍යාපාරිකවලට ?

ශාචනතියකා කිසෙය් ආපතනියෝ ඡ මොහාරපච්චයා,
බාදනනසස කිසෙය් ආපතනියෝ පඤ්ච හෝජනපච්චයා.

සබ්බා යාවතඨයකා කඨි සානානි ගව්ඡතඨි,
කඨිතකොච්ඡ ආපතඨියො කඨිතං අධිකරණෙන ව ?

සබ්බා සාවතස්සකා පඤ්ච භානානි ගව්ඡන්ති,
පඤ්චනා ඤෙව ආපතති පඤ්චනාං අබ්බරණෙන ව.

කතීනං චිතිල්යො තොති කතීනං චූපසමෙන ච,
කතීනකොච ආනාපනති කතීති සාතෙති සොභති?

පඤ්චානාං චිතිච්ඡයො තොති පඤ්චානාං චූපසමෙන ච
පඤ්චානාඤ්ඤොච අනාපහති තිභි ධාතෙභි සොහඤ්ඤි

කහි කායිකා රහතිං කහි කායිකා දිවා,
නිජකියනනසා කහි ආපරාති කහි පිණිසානපව්වහ, ?

දේව කායිකා රතනිං දේව කායිකා දිවා,
නිද්ධායනනස්ස එකා ආපනනි එකා පිණ්ඩපාතපච්චයා.

කතානිසංසෙ සමපස්සං පරෙසං සද්ධාය දෙසයෙ,
උකඛිතතතා කති වුත්තා කති සමමා පවත්තතා?

අට්ඨානිසංසෙ සමපස්සං පරෙසං සද්ධාය දෙසයෙ,
උකඛිතතතා තයො වුත්තා තෙ වත්තාරිස සමමාවත්තතා

කති යානෙ මුසාවාදෙ කති පරමනති වුච්චති,
කති පාටිදෙසනියා කතීනං දෙසනාය ව ?

පඤ්ච යානෙ මුසාවාදෙ වුද්දස පරමනති වුච්චති,
ආදස පාටිදෙසනියා වතුන්නං දෙසනාය ව.

කතඛිතතො මුසාවාදෙ කති උපොසථඛානි,
කති දුතෙය්‍යඛානි කති තිත්ථියවත්තතා?

අට්ඨඛිතතො මුසාවාදෙ අට්ඨ උපොසථඛානි,
අට්ඨ දුතෙය්‍යඛානි අට්ඨ තිත්ථියවත්තතා.

කති වාචිකා උපසමපදා කතීනං පච්චුට්ඨාතඛිබ්බං,
කතීනං ආසනං දාතඛිබ්බං භික්ඛුනොවාදකො කතීති ?

අට්ඨ වාචිකා උපසමපදා අට්ඨන්නං පච්චුට්ඨාතඛිබ්බං,
අට්ඨන්නං ආසනං දාතඛිබ්බං භික්ඛුනොවාදකො අට්ඨති.

කතීනං ඡේජ්ජං හොති කතීනං ථුල්ලව්වයං,
කතීනකඤ්චව අනාපතති සබ්බෙසං එකවජ්ඣකා ?

එකස්ස ඡේජ්ජං හොති වතුන්නං ථුල්ලව්වයං,
වතුන්නකඤ්චව අනාපතති සබ්බෙසං එකවජ්ඣකා.

කති ආසාතවජ්ඣති කතීති සබ්බෙසා භිජ්ජති,
කතෙත්ථ පඨමාපතතිකා ඤාතතියා කරණා කතී?

තව ආසාතවජ්ඣති තවස් සබ්බෙසා භිජ්ජති,
තවෙත්ථ පඨමාපතතිකා ඤාතතියා කරණා තව.

කති පුග්ගලා නාභිවාදෙතඛිබ්බා අඤ්ඤාලි සාමිවෙන ව,
කතීනං දුකකටං හොති කති විවරධාරණා?

දස පුග්ගලා නාභිවාදෙතඛිබ්බා අඤ්ඤාලි සාමිවෙන ව,
දසන්නං දුකකටං හොති දස විවරධාරණා.

කතීනං වස්සං වුත්තානං දාතඛිබ්බං ඉධි විවරං
කතීනං සතෙන දාතඛිබ්බං කතීනකඤ්චව ත දාතඛිබ්බං ?

පඤ්චන්නං වස්සං වුත්තානං දාතඛිබ්බං ඉධි විවරං,
සතෙනන්නං සතෙන දාතඛිබ්බං සොළසන්නං න දාතඛිබ්බං.

කති සතං රතති සතං ආපතතියො ඡාදයිත්වාන,
කති රතතියො වසිත්වාන මුච්චෙවය් පාරිවාසිකො?

දසසතං රතති සතං ආපතතියො ඡාදයිත්වාන,
දස රතතියො වසිත්වාන මුච්චෙවය් පාරිවාසිකො.

කති කමමදෙසා වුත්තා බුද්ධොනාදිච්චබ්බකුතා,
වමපායං විනයවත්තසමිං සබ්බෙ අබමිකා¹ කති?

ආදස කමමදෙසා වුත්තා බුද්ධොනාදිච්චබ්බකුතා,
වමපායං විනයවත්තසමිං සබ්බෙව ධමමිකා කතා.

කති කමමසමපතතියො වුත්තා බුද්ධොනාදිච්චබ්බකුතා,
වමපායං විනයවත්තසමිං සබ්බෙව ධමමිකා කති.

වතස්සො සමපතතියො වුත්තා බුද්ධොනාදිච්චබ්බකුතා,
වමපායං විනයවත්තසමිං සබ්බෙව ධමමිකා කතා.

කති කමමාති වුත්තාති බුද්ධොනාදිච්චබ්බකුතා,
ඡ වමපායං විනයවත්තසමිං ධමමිකා අබමිකා කති?

ඡ කමමාති වුත්තාති බුද්ධොනාදිච්චබ්බකුතා,
වමපායං විනයවත්තසමිං එකෙත්ථ ධමමිකා කතා;
පඤ්ච අබමිකා වුත්තා බුද්ධොනාදිච්චබ්බකුතා.

කති කමමාති වුත්තාති බුද්ධොනාදිච්චබ්බකුතා,
වමපායං විනයවත්තසමිං ධමමිකා අබමිකා කති?

වත්තාරි කමමාති වුත්තාති බුද්ධොනාදිච්චබ්බකුතා,
වමපායං විනයවත්තසමිං එකෙත්ථ ධමමිකා කතා;
තයො අබමිකා වුත්තා බුද්ධොනාදිච්චබ්බකුතා.

යං දෙසිතා අනන්තජිහෙන තාදිතා
ආපතතික්කන්ධාති විවෙකදස්සිතා,
කතෙත්ථ සමමනති විනා සමපේති
පුච්ඡාමි තං බ්‍රෑති විහබ්බකොවිද?

යං දෙසිතා අනන්තජිහෙන තාදිතා,
ආපතතිත්තන්ධාති විවෙකදස්සිතා,
එකෙත්ථ සමමති විනා සමපේති
එතං තෙ අකම්මාමි විහබ්බකොවිද.

කති ආපාසිකා වුත්තා බුද්ධොනාදිච්චබ්බකුතා,
විනයං පටිජානන්තස්ස විසයාති² සුඤ්ඤාම තෙ ?

1. සඤ්ච අබමික ම . ඉත

2. විනායාති ම. ඡ, ස.

ඡ උභනදියසසකා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡක්කුතා,
ආපාසිකා නෙරසිකා කප්පට්ඨා සමසහෙදකා;
විනයං පටිජානනකස්ස විසයාති සුඤ්ඤාමි මෙ.

කති නාපාසිකා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡක්කුතා,
විනයං පටිජානනකස්ස විසයාති සුඤ්ඤාමි තෙ ?

අට්ඨාරස නාපාසිකා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡක්කුතා,
විනයං පටිජානනකස්ස විසයාති සුඤ්ඤාමි මෙ.

කති අට්ඨකා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡක්කුතා,
විනයං පටිජානනකස්ස විසයාති සුඤ්ඤාමි තෙ ?

අට්ඨාරසට්ඨකා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡක්කුතා,
විනයං පටිජානනකස්ස විසයාති සුඤ්ඤාමි මෙ.

කති කම්මාති වුතතාති බුද්ධොනාදිවච්ඡක්කුතා,
විනයං පටිජානනකස්ස විසයාති සුඤ්ඤාමි තෙ ?

සොළුස කම්මාති වුතතාති බුද්ධොනාදිවච්ඡක්කුතා,
විනයං පටිජානනකස්ස විසයාති සුඤ්ඤාමි මෙ.

කති කම්මදෙසා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡක්කුතා,
විනයං පටිජානනකස්ස විසයාති සුඤ්ඤාමි තෙ ?

ආදස කම්මදෙසා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡක්කුතා,
විනයං පටිජානනකස්ස විසයාති සුඤ්ඤාමි මෙ.

කති කම්මසම්පතතියො වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡක්කුතා,
විනයං පටිජානනකස්ස විසයාති සුඤ්ඤාමි තෙ ?

චතසස්සා කම්මසම්පතතියො වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡක්කුතා,
විනයං පටිජානනකස්ස විසයාති සුඤ්ඤාමි මෙ.

කති කම්මාති වුතතාති බුද්ධොනාදිවච්ඡක්කුතා,
විනයං පටිජානනකස්ස විසයාති සුඤ්ඤාමි තෙ ?

ඡ කම්මාති වුතතාති බුද්ධොනාදිවච්ඡක්කුතා,
විනයං පටිජානනකස්ස විසයාති සුඤ්ඤාමි මෙ.

කති කම්මාති වුතතාති බුද්ධොනාදිවච්ඡක්කුතා,
විනයං පටිජානනකස්ස විසයාති සුඤ්ඤාමි තෙ ?

චතාරි කම්මාති වුතතාති බුද්ධොනාදිවච්ඡක්කුතා,
විනයං පටිජානනකස්ස විසයාති සුඤ්ඤාමි මෙ.

කති පාරුජිකා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡිකා,
විනයං පටිජානනාසං විසයාති සුඤ්ඤාම තෙ ?

අට්ඨ පාරුජිකා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡිකා,
විනයං පටිජානනාසං විසයාති සුඤ්ඤාමි මෙ.

කති සඤ්ඤාදිසෙසා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡිකා,
විනයං පටිජානනාසං විසයාති සුඤ්ඤාම තෙ ?

තෙවිඤ්ඤාදිසෙසා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡිකා,
විනයං පටිජානනාසං විසයාති සුඤ්ඤාමි මෙ.

කති අනිශ්චතා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡිකා,
විනයං පටිජානනාසං විසයාති සුඤ්ඤාම තෙ ?

ඥෙ අනිශ්චතා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡිකා,
විනයං පටිජානනාසං විසයාති සුඤ්ඤාමි මෙ.

කති තිස්සග්ගිතා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡිකා,
විනයං පටිජානනාසං විසයාති සුඤ්ඤාම තෙ ?

ඥෙ චත්තාරික තිස්සග්ගිතා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡිකා,
විනයං පටිජානනාසං විසයාති සුඤ්ඤාමි මෙ.

කති පාවිතතිතා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡිකා,
විනයං පටිජානනාසං විසයාති සුඤ්ඤාම තෙ ?

අට්ඨාසිති සතං පාවිතතිතා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡිකා,
විනයං පටිජානනාසං විසයාති සුඤ්ඤාමි මෙ.

කති පාරිදෙසනීතා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡිකා,
විනයං පටිජානනාසං විසයාති සුඤ්ඤාම තෙ ?

ආදස පාරිදෙසනීතා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡිකා,
විනයං පටිජානනාසං විසයාති සුඤ්ඤාමි මෙ.

කති සෙබ්බිතා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡිකා,
විනයං පටිජානනාසං විසයාති සුඤ්ඤාම තෙ ?

පඤ්ඤාසතති සෙබ්බිතා වුතතා බුද්ධොනාදිවච්ඡිකා,
විනයං පටිජානනාසං විසයාති සුඤ්ඤාමි මෙ.

යාව සුපුච්ඡිතං තයා යාව සුවිසංජ්ජිතං මයා,
පුච්ඡාය විසංජ්ජනාය වා තස්මි නිඤ්ඤි අසුතතිකතති.

දුතියගාථා පටිගණිකං

නිවසිතං.

සෙදමොවනගාථා

අසංවාසො භික්ඛුහි ච භික්ඛුනීහි ච
සමොගො ඵකචො තභිං න ලබ්භති,
අවිප්පවාසෙන අනාපනති
පඤ්ඤා මෙසා කුසලෙහි විනතිතා.

අවිසංජ්ජයං අවෙහඬිති¹
පඤ්ච වුත්තං මනෙසිනා,
විසංජ්ජනාසං පරිභුඤ්ජනාසං අනාපනති
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා a

දස පුග්ගලෙ න වදාමි ඵකාදස විචජ්ජය,
බුද්ධිං වදානාසං ආපනති පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි
විනතිතා.

න උකඛිතකකො න ච පන පාරිවාසිකො,
න සඬ්ඝභිනෙතා න ච පන පකඛසඬ්ඝනෙතා,
සමානසංවාසකභූමියා සීතො
කථනානු සිකඛාය අසාධාරණො සීයො
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා.

උපෙති ධම්මං පරිපුච්ඡමානො
කුසලං අඤ්චපසංහිතං,
න ජීවති න මතො න තිබ්බුතො
තං පුග්ගලං කතමං වදන්ති බුද්ධා
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා.

උබ්භක්ඛතෙ න වදාමි අධො නාභිං විචජ්ජය,
මෙට්ඨනධම්මපච්චයා කථං පාරුජ්ජකො සීයො;
පඤ්ඤා මෙසා කුසලෙහි විනතිතා.

භික්ඛු සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කරොති
අදෙසිතවඤ්චකං පමාණාතිකකනනං,
සාරමං අපරිකකමනං අනාපනති
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා. b

භික්ඛු සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කරොති
දෙසිතවඤ්චකං පමාණිකං,
අනාරමං සපරිකකමනං ආපනති
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා.

1. අවිභවිතිකං.

a අයං ගාථා සමන්තපාසාදිකාය 913 තමෙ උපෙතිපි දිසානති,

, , , 411 , , , ,

න කාසිකං කඤ්චි පයොගමාවරෙ
න වාපි වාචාය පරෙ හණෙය්‍ය,
ආපජේය්‍ය ගරුකං ඡෙජ්ජවන්තං
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා.

න කාසිකං වාවසිකඤ්ච කිඤ්චි
මහසාපි සතොතා න කරෙය්‍ය පාපං,
සො නාසිතො කිඤ්චි සුනාසිතො හවෙ
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා.

අනාලපතොතා මනුජේන හෙනවි
වාචා ගිරං නොව පරෙ හණෙය්‍ය,
ආපජේය්‍ය වාවසිකං න කාසිකං
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා. a

සිකකාපදා බුද්ධවරෙත වණ්ණිතා
සබ්බාදිසෙසා චතුරෙ හවෙය්‍යං,
ආපජේය්‍ය එකපපතොගෙන සබ්බෙ
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා.

උතො එකතො උපසම්පන්නා
උභින්නං හත්තො විවරං පටිග්ගතෙ ඤාය්‍ය,
සියා ආපනතියො නානා
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා.

චතුරෙ ජනා සංවිධාය
ගරුහණ්ණං අවාහරං,
තයො පාරුජිකා එකො න පාරුජිකො
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා. b

ඉත්ථි ව අබ්බන්තරෙ සියා
භික්ඛු ව බිහිද්ධා සියා,
ඡිද්දං තසමං සරෙ නත්ති
මෙජ්ජනධම්මපච්චයා
කථං පාරුජිකො සියා
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා.

තෙලං මධුං එාණ්ණිකඤ්චාපි සප්පිං
යාමං ගහෙනාන නිකම්පෙය්‍ය
අවිතිවතෙන සත්තානෙ,

a. අං. ගාථා ෧, පා, 772 පිටප්පි දිසාති.

b 11 265 4 4

සති පච්චයෙ පරිභුඤ්ජනස්ස ආපනති;

පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා. a

නිස්සග්ගියෙන ආපනති=⁵³⁸

සුඛකෙන පාවිතතියං,

ආපජ්ජනස්ස එකතො

පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා. b

භික්ඛු සියා විසතිස්ස සමාගතා

කමමං කරෙය්‍යං සමග්ගසංඤ්ඤිතො,

භික්ඛු සියා දාදස යොජනෙ සීතො

කමමඤ්ච තං කුප්පෙය්‍ය වග්ගපච්චයා.

පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා

පදවිනිතාරමකෙන වාචාය භණ්ණිතෙන ව,=⁴⁰⁰

සබ්බාති ගරුකාති සප්පටිකමානි,

චතුසංසි ආපනතියො ආපජ්ජෙය්‍ය එකතො

පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා. c

නිව්ඤ්ඤා අනතරවාසකෙන,

දිගුණං සම්භාවිපාරුතො

සබ්බාති තාති නිස්සග්ගියාති ඤානාති

පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා.

න වාපි ඤානති න ච කමමවාචා

න වෙහි භික්ඛුති ජිනො අවොච

සරණගමනමපි න තස්ස අත්ථි,

උපසම්පන්නො උපසම්පදා වස්ස අකුප්පා

පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා.

ඉත්ථිං හතෙ න මාතරං පුරිසඤ්ච න පිතරං,

හතෙය්‍ය අනරියං මඤ්ඤෙ තෙන වානන්තරං චුඤ්ඤ;

පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා.

ඉත්ථිං හතෙ ව මාතරං පුරිසඤ්ච පිතරං හතෙ,

මාතරං පිතරං හන්ති න තෙනානන්තරං චුඤ්ඤ;

පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා.

අවොදසිති ආසාරසිති

අසමමුඛිභූතස්ස කරෙය්‍ය කමමං,

කතඤ්ච කමමං සුකතං භවෙය්‍ය

කාරකො ව සම්බොධො අනාපනතිකො සියා

පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා.

වොදයිනි සාරයිනි
සමුඛිභූතස්ස කරෙය්‍ය කමමං,
කතඤ්ච කමමං අකතං භවෙය්‍ය
කාරකො ව සබ්බෙසා සාපතතිකො සීයා
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිනා.

ඡිද්දනාස්ස ආපතති ඡිද්දනාස්ස අනාපතති,
ඡාදෙනාස්ස ආපතති ඡාදෙනාස්ස අනාපතති;
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිනා.

සච්චං භණ්ණෙනා ගරුකං මුසා ව ලුහු භාසතො,
මුසා භණ්ණෙනා ගරුකං සච්චඤ්ච ලුහු භාසතො;
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිනා.

අභිධිතං රජනාය රතතං
කප්පකතමපි සතතං,
පරිභුඤ්ජනාස්ස ආපතති
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිනා.

අත්ඛතෙන සුරියෙ නිකුඬු මංසා නි බාදති
න උම්මතතකො න ව පන බිතතවිතෙනා,
න වාපි සො වෙදනට්ටො භවෙය්‍ය
න වය්‍ය භොති ආපතති.
සො ව ධම්මො සුභතෙන දෙසිතො
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිනා.

න රතතවිතෙනා න ව පන ථෙය්‍යවිතෙනා
න වාපි සො පරං මරණාය චෙතසී,
සලාකං දෙනාස්ස භොති ඡේජ්ජං
පටිග්ගණ්ණනාස්ස ථුල්ලවචයං
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිනා.

න වාපි අරඤ්ඤකං සාසඛකයමමතං
න වාපි සබ්බෙන සමුමුති දිනනා,
න වය්‍ය කඨිතං අත්තං තුණ්ණෙව
විවරං නිකඛිපිනා ගවේජය්‍ය අභිසංයෝජනං
තණ්ණෙව අරුණං උග්ගච්ඡන්තාස්ස අනාපතති
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිනා.

කායිකාති න වාචසිකාත් = 160
සබ්බාති නානාවස්ථුකාති,
අප්‍රබ්බං අවර්මං ආපජේය්‍ය එකතො
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිනා. a

වාචසිකානි න කාසිකානි
සබ්බානි නානාවච්ඡිකාභි,
අප්‍රබ්බං අවර්මං ආපචේය්‍ය එකතො
පඤ්ඤා මෙසා කුසලෙහි විනතිනා.

තිස්සිත්ථියො මෙට්ඨනං නං න සෙවෙ
තයො පුරිසෙ තයො ව අනරියපණ්ණිකෙ,
න වාචරෙ මෙට්ඨනං බ්‍රහ්මකසම්මං
ජේජ්ජං සීයා මෙට්ඨනධම්මපච්චයා,
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිනා.^a

මාතරං විවරං යාවෙ තො ව සබ්බෙ¹ පරිණතං,
තෙනස්ස² හොති ආපතති අනාපතති ව ස්‍යතතො;
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිනා.^b

කුද්ධො ආරුධතො හොති කුද්ධො හොති ගරහිතො;
අඵ කො නාම සො ධම්මො තෙන කුද්ධො පසංසීයො;
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිනා.

කුට්ටියා ආරුධතො හොති කුට්ටියා හොති ගරහිතො,
අඵ කො නාම සො ධම්මො තෙන කුට්ටියා ගරහිතො
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිනා.

සබ්බකාදිසෙසං ථුලලච්චයං
පාවිතතියං පාවිදෙසනීයං,
දුක්ඛකම්මං ආපචේය්‍ය එකතො
පඤ්ඤා මෙසා කුසලෙහි විනතිනා.

උතො පරිපුණ්ණවිසතිවස්සා
උභින්නං එකුප්පකියො,
එකාචරියො එකා කම්මවාචා
එතො උපසම්පන්නො එතො අනුපසම්පන්නො
පඤ්ඤා මෙසා කුසලෙහි විනතිනා.

අකප්පකතං නාපි රජනාය රතතං⁴⁸⁰
තෙන තිව්‍රේෂා යෙන කාමං චජේය්‍ය,
න වස්ස හොති ආපතති
සො ව ධම්මො සුගතෙන දෙසිතො
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිනා.^c

න දෙති න පටිගණනාති පටිග්ගහො තෙන න විජ්ජති,
ආපජ්ජති ගරුකං න ලහුකං තඤ්ඤා පරිභොගපච්චයා;
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිනා.

න දෙති න පටිග්ගණ්ණාති පටිග්ගගො තෙන න විජ්ජති,
ආපජ්ජති ලුහුකං න ගරුකං තඤ්ච පරිභොගපච්චයා;
පඤ්ඤාමෙසා කුසලෙහි විනතිතා.

ආපජ්ජති ගරුකං සාවසෙසං
ජාදෙති අනාදරියං පටිච්ච,
න භික්ඛුනී තො ව ථුසෙය්‍ය වජ්ජං
පඤ්ඤා මෙසා කුසලෙහි විනතිතා.

සෙදමොචනගාථා

නිට්ඨිතා.

තස්සද්දනං :-

අසංවාසො අවික්ඛජ්ජි දස ව අනුකම්පනකො,
උපෙති ධම්මං උබ්භක්ඛකං තතො සඤ්ඤාචිකා දුට්ඨෙ.

න කායිකඤ්ච ගරුකං න කායිකං න වාචසිකං,¹
අනාලපනො සික්ඛා ව උභො ව චතුරේ ජනා.

ඉති තෙලඤ්ච නික්ඛංගි භික්ඛු ව පදවිනියො,
නිවජ්ඣො ව න ව පඤ්ඤාහි න මාතරං පිතරං හතෙ.

අවොදයිනො වොදයිනො ඡ්ඤානං සච්චමෙව ව,
අබ්බිච්ඡානඤ්චාඤ්චානෙ න රතනං න වාරඤ්ඤකං.

කායිකා වාචසිකා ව නික්ඛංගි වාපි මාතරං,
කුඨො ආරභිකො තුට්ඨො සංඝාදියෙසා ව උභො.

අකප්පකතං න දෙති න දෙතාපජ්ජතෙ ගරුං,
සෙදමොචනිකා ගාථා පඤ්ඤා විඤ්ඤාති විභාවිතාහි.

කම්මවග්ගො

වතතාරි කම්මානි : අපලොකනකම්මං, ඤාතීකම්මං, ඤාතීදුර්ග්ග
කම්මං, ඤාතීචතුර්ථකම්මං. ඉමානි වතතාරි කම්මානි කතීභාසාරෙහි
විපජ්ජනති? ඉමානි වතතාරි කම්මානි පඤ්චභාසාරෙහි විපජ්ජනති :
චජ්ජතො වා, ඤාතීතො වා, අනුයාවණතො වා, සිම්බො වා, පරි-
සකො වා.

කථං චජ්ජතො කම්මානි විපජ්ජනති? සමුඛාරණීයං කම්මං
අසමුඛාරණීයං කම්මං, චජ්ජවිපජ්ජනං අධම්මකම්මං. පටිපුච්ඡා කරණීයං
කම්මං අපටිපුච්ඡා කම්මං, චජ්ජවිපජ්ජනං අධම්මකම්මං. පටිඤ්ඤා
කරණීයං කම්මං අපටිඤ්ඤා කම්මං, චජ්ජවිපජ්ජනං අධම්මකම්මං.
සතිවිතරාගස්ස අමුලානිත්තං දෙති, චජ්ජවිපජ්ජනං අධම්මකම්මං.

1, විඤ්ඤාති විජ්ජනා. ට. ඡ. ස.

අමුලුනවිනශාරගස්ස තස්සපාපියසසිකාකමමං කරොති, වජ්ඣවිපන්නං අධම්මකමමං. තස්සපාපියසසිකාකමමාරගස්ස තජ්ජනීයකමමං කරොති, වජ්ඣවිපන්නං අධම්මකමමං. තජ්ජනීයකමමාරගස්ස නියස්සකමමං කරොති, වජ්ඣවිපන්නං අධම්මකමමං. නියස්සකමමාරගස්ස පබ්බාජනීයකමමං කරොති, වජ්ඣවිපන්නං අධම්මකමමං. පබ්බාජනීයකමමාරගස්ස පටිසාරඤ්ඤියකමමං කරොති, වජ්ඣවිපන්නං අධම්මකමමං. පටිසාරඤ්ඤියකමමාරගස්ස උකෙඛපනීයකමමං කරොති, වජ්ඣවිපන්නං අධම්මකමමං. උකෙඛපනීයකමමාරගස්ස පරිවාසං දෙනි, වජ්ඣවිපන්නං අධම්මකමමං. පරිවාසාරගං මූලාය පටිකස්සති, වජ්ඣවිපන්නං අධම්මකමමං. මූලායපටිකස්සනාරගස්ස මානතතං දෙනි, වජ්ඣවිපන්නං අධම්මකමමං. මානතතාරගං අබ්බහති, වජ්ඣවිපන්නං අධම්මකමමං. අබ්බහතාරගං උපසම්පාදෙනි, වජ්ඣවිපන්නං අධම්මකමමං. අනුපොයථෙ උපොසථං කරොති, වජ්ඣවිපන්නං අධම්මකමමං. අපචාරණං පචාරෙති, වජ්ඣවිපන්නං අධම්මකමමං. එවං වජ්ජනො කමමාති විපජ්ජනති.

කථං ඤාතො කමමාති විපජ්ජනති? පඤ්චාගාකාරෙහි ඤාතො කමමාති විපජ්ජනති. වජ්ඣං න පරමසති, සඬ්ඝං න පරමසති, පුග්ගලං න පරමසති, ඤාතං න පරමසති, පච්ඡා ඤාතං. යථෙති, ඉමෙහි පඤ්චාගාකාරෙහි ඤාතො කමමාති විපජ්ජනති.

කථං අනුසාවණො කමමාති විපජ්ජනති? පඤ්චාගාකාරෙහි අනුසාවණො කමමාති විපජ්ජනති: වජ්ඣං න පරමසති, සඬ්ඝං න පරමසති, පුග්ගලං න පරමසති, සාවණං භාපෙති, අකාලෙ සාවෙති. ඉමෙහි පඤ්චාගාකාරෙහි අනුසාවණො කමමාති විපජ්ජනති.

කථං සීමතො කමමාති විපජ්ජනති? එකාදසහි ආකාරෙහි සීමතො කමමාති විපජ්ජනති: අතිවුද්දකං සීමං සම්මන්තති, අතිමහතිං සීමං සම්මන්තති, බණ්ඩනිමිතං සීමං සම්මන්තති, ඡයානිමිතං සීමං සම්මන්තති, අතිමිත්තං සීමං සම්මන්තති, බහිසීමෙ සීමො සීමං සම්මන්තති, නදියා සීමං සම්මන්තති, සමුද්දෙ සීමං සම්මන්තති, ජාතස්සරෙ සීමං සම්මන්තති, සීමාය සීමං සම්මන්තති, සීමාය සීමං අලේඛානුරති. ඉමෙහි එකාදසහි ආකාරෙහි සීමතො කමමාති විපජ්ජනති.

කථං පරිසතො කමමාති විපජ්ජනති? ද්වාදසහි ආකාරෙහි පරිසතො කමමාති විපජ්ජනති: චතුරවග්ගකරණෙ කමමෙ යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පත්තා තෙ අනාගතා භොනති, ඡද්දරභානං ඡද්දෙ අනාගටො භොති, සම්මුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, චතුරවග්ගකරණෙ කමමෙ යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පත්තා තෙ අනාගතා භොනති, ඡද්දරභානං ඡද්දෙ අනාගටො භොති, සම්මුඛිභුතා පටිකෙකාසනති, චතුරවග්ගකරණෙ කමමෙ යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පත්තා තෙ අනාගතා භොනති, ඡද්දරභානං ඡද්දෙ අනාගටො භොති, සම්මුඛිභුතා පටිකෙකාසනති. පඤ්චවග්ගකරණෙ කමමෙ -පෙ- දසවග්ගකරණෙ කමමෙ -පෙ- විසතිවග්ගකරණෙ කමමෙ යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පත්තා තෙ අනාගතා භොනති, ඡද්දරභානං

ඡන්ද්‍ර අනාගතො හොති, ඵලමුඛිභූතා පටිකේකාසනාති, විසතිවග්ග-
කරණේ කමෙම යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පතතා තෙ ආගතා හොනති,
ඡන්ද්‍රගානං ඡන්ද්‍ර අනාගතො හොති, සමමුඛිභූතා පටිකේකාසනාති,
විසතිවග්ගකරණේ කමෙම-පෙ-යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පතතා තෙ
ආගතා හොනති. ඡන්ද්‍රගානං ඡන්ද්‍ර ආගතො හොති, සමමුඛිභූතා
පටිකේකාසනාති, ඉමෙහි ආදසති ආකාරෙහි පරිසතො කමමාති
විපජ්ජනති.

වතුචග්ගකරණේ කමෙම වතාරො භික්ඛු පකතතතා කමමප්පතතා,
අවසෙසා පකතතතා ඡන්ද්‍රගා, යස්ස සබ්බෙසා කමම කරොති සො
තෙව කමමප්පතතො නපි ඡන්ද්‍රගො, අපි ච කමමාරහො. පඤ්චවග්ග-
කරණේ කමෙම පඤ්ච භික්ඛු පකතතතා කමමප්පතතා, අවසෙසා
පකතතතා ඡන්ද්‍රගා, යස්ස සබ්බෙසා කමම කරොති සො තෙව
කමමප්පතතො නපි ඡන්ද්‍රගො, අපි ච කමමාරහො, දසවග්ගකරණේ
කමෙම දස භික්ඛු පකතතතා කමමප්පතතා. අවසෙසා පකතතතා ඡන්ද්‍ර
ගා, යස්ස සබ්බෙසා කමම කරොති සො තෙව කමමප්පතතො නපි
ඡන්ද්‍රගො, අපි ච කමමාරහො, විසති වග්ගකරණේ කමෙමවිසති භික්ඛු
පකතතතා කමමප්පතතා. අවසෙසා පකතතතා ඡන්ද්‍රගා, යස්ස සබ්බෙසා
කමම කරොති සො තෙව කමමප්පතතො නපි ඡන්ද්‍රගො, අපි ච කමමා-
රහො.

වතාරි කමමාති : අපලොකනකමම, ඤාතකමම, ඤාත-
දුතියකමම, ඤාතතිවතුක්කමම. ඉමාති වතාරි කමමාති කති
භාකාරෙහි විපජ්ජනති? ඉමාති වතාරි කමමාති පඤ්චභාකාරෙහි
විපජ්ජනති : වච්ඡතො වා, ඤාතතිතො වා, අනුසාවණතො වා, සීමතො
වා, පරිසතො වා.

කථං වච්ඡතො කමමාති විපජ්ජනති? පණ්ඩිතං උපසම්පාදෙති,
වච්ඡවිපන්නං අධම්මකමම. ථේය්‍යසංවාසකං උපසම්පාදෙති, වච්ඡ-
විපන්නං අධම්මකමම. තිස්සිපකඤ්ඤානං උපසම්පාදෙති, වච්ඡ-
විපන්නං අධම්මකමම. තිරව්ජානගතං උපසම්පාදෙති, වච්ඡවිපන්නං
අධම්මකමම. මාතුසාතකං උපසම්පාදෙති, වච්ඡවිපන්නං අධම්මකමම.
පිතුසාතකං උපසම්පාදෙති, වච්ඡවිපන්නං අධම්මකමම, අරහන්ත-
සානකං උපසම්පාදෙති, වච්ඡවිපන්නං අධම්මකමම. භික්ඛුනීදුසකං
උපසම්පාදෙති, වච්ඡවිපන්නං අධම්මකමම. සබ්බසංගෙදකං උපසම්පා-
දෙති, වච්ඡවිපන්නං අධම්මකමම. ලොභිතුප්පාදකං උපසම්පාදෙති,
වච්ඡවිපන්නං අධම්මකමම. උභතොබ්‍යඤ්ඤානං උපසම්පාදෙති, වච්ඡ-
විපන්නං අධම්මකමම, උභතවිසතිවසං පුග්ගලං උපසම්පාදෙති, වච්ඡ-
විපන්නං අධම්මකමම. එවං වච්ඡතො කමමාති විපජ්ජනති.

කථං ඤාතතිතො කමමාති විපජ්ජනති? පඤ්චභාකාරෙහි ඤාතතිතො
කමමාති විපජ්ජනති : වච්ඡං න පරමසති, සබ්බං න පරමසති, පුග්ගලං
න පරමසති, ඤාතතිං න පරමසති, පච්ඡා වා ඤාතතිං ධරෙති, ඉමෙහි
පඤ්චභාකාරෙහි ඤාතතිතො කමමාති විපජ්ජනති.

කථං සීමතො කමමානි විපජ්ජන්ති? එකාදසති ආකාරෙහි සීමතො කමමානි විපජ්ජන්ති: අතිවුද්දකං සීමං සමමන්තති, අතිමහතිං සීමං සමමන්තති, බණ්ඩනිමිත්තං සීමං සමමන්තති, ඡායානිමිත්තං සීමං සමමන්තති, අනිමිත්තං සීමං සමමන්තති, බහිසීමෙ සීමො සීමං සමමන්තති, නදියං සීමං සමමන්තති, සමුද්දෙ සීමං සමමන්තති, ජාතස්සරෙ සීමං සමමන්තති, සීමාය සීමං සමමන්තති, සීමාය සීමං අජේඤාන්තරති. ඉමෙහි එකාදසති ආකාරෙහි සීමතො කමමානි විපජ්ජන්ති.

කථං පරික්ඛො කමමානි විපජ්ජන්ති? චාදසභාකාරෙහි පරික්ඛො කමමානි විපජ්ජන්ති: චතුරවග්ගකරණේ කමෙම යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පත්තා තෙ අනාගතා භොනති, ඡන්දරහානං ඡන්දෙ අනාගතො භොති, සමමුඛිභූතා පටිකේකාසන්ති, චතුරවග්ගකරණේ කමෙම යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පත්තා තෙ අනාගතා භොනති, ඡන්දරහානං ඡන්දෙ අනාගතො භොති, සමමුඛිභූතා පටිකේකාසන්ති. චතුරවග්ගකරණේ කමෙම යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පත්තා තෙ අනාගතා භොනති, ඡන්දරහානං ඡන්දෙ අනාගතො භොති, සමමුඛිභූතා පටිකේකාසන්ති. පඤ්චවග්ගකරණේ කමෙම-ප-දසවග්ගකරණේ නාමෙම-ප-විස්තිවග්ගකරණේ කමෙම යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පත්තා තෙ අනාගතා භොනති, ඡන්දරහානං ඡන්දෙ අනාගතො භොති, සමමුඛිභූතා පටිකේකාසන්ති. විසතිවග්ගකරණේ කමෙම යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පත්තා තෙ අනාගතා භොනති, ඡන්දරහානං ඡන්දෙ අනාගතො භොති, සමමුඛිභූතා පටිකේකාසන්ති. විසතිවග්ගකරණේ කමෙම යාවතිකා භික්ඛු කමමප්පත්තා තෙ අනාගතා භොනති, ඡන්දරහානං ඡන්දෙ අනාගතො භොති, සමමුඛිභූතා පටිකේකාසන්ති. ඉමෙහි චාදසභාකාරෙහි පරික්ඛො කමමානි විපජ්ජන්ති.

අපලොකනකමමං කති ධානානි ගව්ජති? ඤාතතිකමමං කති ධානානි ගව්ජති? ඤාතතිදුතියකමමං කති ධානානි ගව්ජති? ඤාතති-චතුර්ත්වකමමං කති ධානානි ගව්ජති? අපලොකනකමමං පඤ්ච ධානානි ගව්ජති. ඤාතතිකමමං නව ධානානි ගව්ජති. ඤාතතිදුතියකමමං සත්ත ධානානි ගව්ජති. ඤාතතිචතුර්ත්වකමමං සත්ත ධානානි ගව්ජති.

අපලොකනකමමං කතමානි පඤ්ච ධානානි ගව්ජති? ඔසාරණං, නිස්සාරණං, භණ්ඩුකමමං, බ්‍රහ්මදණ්ඩං, කමමලකඩණ්ඤෙඤ්ඤව පඤ්චමං. අපලොකනකමමං ඉමානි පඤ්ච ධානානි ගව්ජති. ඤාතතිකමමං කතමානි නව ධානානි ගව්ජති? ඔසාරණං, නිස්සාරණං, උපොසථං, පචාරණං, සමමුඛිදුතං, පටිග්ගහං, පච්චුක්ඛකසීදනං, කමමලකඩණ්ඤෙඤ්ඤව නවමං, ඤාතතිකමමං ඉමානි නව ධානානි ගව්ජති. ඤාතතිදුතියකමමං කතමානි සත්ත ධානානි ගව්ජති? ඔසාරණං, නිස්සාරණං, සමමුඛිදුතං, උදාරණං, දෙසනං, කමමලකඩණ්ඤෙඤ්ඤව සත්තමං, ඤාතතිදුතියකමමං ඉමානි සත්ත ධානානි ගව්ජති. ඤාතතිචතුර්ත්වකමමං

කතමානි සත්ත ආනානි ගවේනි ? ඔසාරණං, නිසාරණං, සමමුඛදුක්ඛිග්ගහං, සමනුභාසනං, කාමමුලකඛණඤ්ඤාව සත්තමං. ඤානතිවතුජා කමමං ඉමානි සත්ත ආනානි ගවේනි.

වතුචග්ගකරණේ කමෙම වත්තාගේ භික්ඛු පකතතතා කමමප්පත්තා අවසෙසා පකතතතා ඡන්දරගා, යස්ස සබ්බේසා කමමං කරොති, සො තෙව කමමප්පත්තො නපි ඡන්දරගො, අපි ච කමමාරගො. පඤ්ච වග්ගකරණේ කමෙම-පෙ-දසවග්ගකරණේ කමෙම දස භික්ඛු පකතතතා කමමප්පත්තා, අවසෙසා පකතතතා ඡන්දරගා, යස්ස සබ්බේසා කමමං කරොති සො තෙව කමමප්පත්තො, නපි ඡන්දරගො අපි ච කමමාරගො. විසතිවග්ගකරණේ කමෙම විසති භික්ඛු පකතතතා කමමප්පත්තා, අවසෙසා පකතතතා ඡන්දරගා, යස්ස සබ්බේසා කමමං කරොති, සො තෙව කමමප්පත්තො, නපි ඡන්දරගො, අපි ච කමමාරගො.

කමමවගෙගා

තිට්ඨිතො.

පඤ්ඤා.

ඥේ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං : සමිසසුට්ඨිතාය, සමිසථාසුතාය. ඉමේ ඥේ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං. ඥේ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං : උමමඛකුතං පුග්ගලානං නිත්තතාය, පෙසලානං භික්ඛුනං ථාසුචිතාරාය. ඉමේ ඥේ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං. ඥේ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං : දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරාය, සමපරුසිකානං ආසවානං පටිසාතාය ඉමේ ඥේ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං. ඥේ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං : දිට්ඨධම්මිකානං වෙරුනං සංවරාය, සමපරුසිකානං වෙරුනං පටිසාතාය. ඉමේ ඥේ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං. ඥේ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං : දිට්ඨධම්මිකානං චරුතං සංවරාය, සමපරුසිකානං චරුතං පටිසාතාය. ඉමේ ඥේ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං. ඥේ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං : දිට්ඨධම්මිකානං භයානං සංවරාය සමපරුසිකානං භයානං පටිසාතාය. ඉමේ ඥේ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං. ඥේ අත්ථවසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං : දිට්ඨධම්මිකානං අකුසලානං ධම්මානං සංවරාය, සමපරුසිකානං අකුසලානං ධම්මානං

පටිඝාතාය. ඉමෙ ඥෙ අත්ථසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛා පදං පඤ්ඤාතනං. ඥෙ අත්ථසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං: ගිහීනං අනුකම්පාය, පාපිච්ඡානං පක්ඛුප්පෙත්ථය. ඉමෙ ඥෙ අත්ථසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං. ඥෙ අත්ථසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං: අපසන්නානං පසාදය, පසන්නානං භියොතාභාවාය. ඉමෙ ඥෙ අත්ථසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං. ඥෙ අත්ථසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං: සද්ධම්මට්ඨිතියා, විතයානුග්ගතාය. ඉමෙ ඥෙ අත්ථසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං.

අත්ථසවග්ගො

නිට්ඨිතො.

දුතීයො

ඥෙ අත්ථසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං පාඨමොක්ඛං පඤ්ඤාතනං - පෙ- පාඨමොක්ඛාද්දෙසො පඤ්ඤාතෙතො-පාඨමොක්ඛාද්ධං පනං පඤ්ඤාතනං-පමාරණං පඤ්ඤාතනං පමාරණධම්මං පඤ්ඤාතනං-තථ්ථනිකම්මං පඤ්ඤාතනං-නිසංසකම්මං පඤ්ඤාතනං-පබ්බාජනිකම්මං පඤ්ඤාතනං-පටිසාරණීයකම්මං පඤ්ඤාතනං-උකෙඛපනිකම්මං පඤ්ඤාතනං-පටිච්චාසදානං පඤ්ඤාතනං-මුලාය පටිභස්සනා පඤ්ඤාතනං-මානතනදානං පඤ්ඤාතනං - අබ්භානං පඤ්ඤාතනං - ඔසාරණීයං පඤ්ඤාතනං-නිස්සාරණීයං පඤ්ඤාතනං - උපසම්පදා පඤ්ඤාතනං-අප-ලොකනකම්මං පඤ්ඤාතනං - ඤාතනිකම්මං පඤ්ඤාතනං-ඤාතනිදුතීයකම්මං පඤ්ඤාතනං - ඤාතනිවච්ඡාදකම්මං පඤ්ඤාතනං.

පඤ්ඤාතනවග්ගො

නිට්ඨිතො.

පෙ-

තනිතො.

අපඤ්ඤා තෙත පඤ්ඤාතනං - පඤ්ඤා තෙත අනුපඤ්ඤාතනං - පෙ- සම්මුඛා, විතයො පඤ්ඤාතෙතො - පෙ- සති විතයො පඤ්ඤාතෙතො - පෙ- අමුල්ලාච්ඡිතයො පඤ්ඤාතෙතො - පෙ- පටිඤ්ඤාතකරණං පඤ්ඤාතනං - පෙ- යෙභුග්ගසික්ඛා පඤ්ඤාතනං - පෙ- තස්ස පාපියසික්ඛා පඤ්ඤාතනං - පෙ- තිණවත්ථ රතො පඤ්ඤාතෙතො: සම්මසුට්ඨිතාය, සම්මපාට්ඨිතාය. ඉමෙ ඥෙ අත්ථසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤාතෙතො. ඥෙ අත්ථසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤාතෙතො: දුම්මසිකුතං පුග්ගලානං තිග්ගතාය, පෙසලානං භික්ඛුතං ථාප්පවිහාරය. ඉමෙ ඥෙ අත්ථසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤාතෙතො. ඥෙ අත්ථසෙ පටිච්ච තථාගතෙන සාවකානං තිණවත්ථාරකො පඤ්ඤාතෙතො: දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරය, සම්පරාධිකානං ආසවානං පටිඝාතාය. ඉමෙ ඥෙ අත්ථසෙ

පරිව්ව තථාගතෙන සාවකානං තිණ්වජාරකො පඤ්ඤානො. දො අත්ථසෙ පරිව්ව තථාගතෙන සාවකානං තිණ්වජාරකො පඤ්ඤානො: දිට්ඨධම්මිකානං වෙරුනං යංවරුය, සමපරුසිකානං වෙරුනං පරිඝාතාය. ඉමෙ දො අත්ථසෙ පරිව්ව තථාගතෙන සාවකානං තිණ්වජාරකො පඤ්ඤානො. දො අත්ථසෙ පරිව්ව තථාගතෙන සාවකානං තිණ්වජාරකො පඤ්ඤානො: දිට්ඨ මිකානං වර්ජානං සංවරුය, සමපරුසිකානං වර්ජානං පරිඝාතාය. ඉමෙ වෙ අත්ථසෙ පරිව්ව තථාගතෙන සාවකානං තිණ්වජාරකො පඤ්ඤානො. දො අත්ථසෙ පරිව්ව තථාගතෙන සාවකානං තිණ්වජාරකො පඤ්ඤානො: දිට්ඨධම්මිකානං භයානං යංවරුය, සමපරුසිකානං භයානං පරිඝාතාය. ඉමෙ දො අත්ථසෙ පරිව්ව තථාගතෙන සාවකානං තිණ්වජාරකො පඤ්ඤානො වෙ අත්ථසෙ පරිව්ව තථාගතෙන සාවකානං තිණ්වජාරකො පඤ්ඤානො: දිට්ඨධම්මිකානං අකුසලානං ධම්මානං සංවරුය, සමපරුසිකානං අකුසලානං ධම්මානං පරිඝාතාය. ඉමෙ දො අත්ථසෙ පරිව්ව තථාගතෙන සාවකානං තිණ්වජාරකො පඤ්ඤානො දො අත්ථසෙ පරිව්ව තථාගතෙන සාවකානං තිණ්වජාරකො පඤ්ඤානො: ගිහිනං අනුකම්පාය, පාපිච්ජානං පක්ඛපච්චේද්දය. ඉමෙ වෙ අත්ථසෙ පරිව්ව තථාගතෙන සාවකානං තිණ්වජාරකො පඤ්ඤානො. දො අත්ථසෙ පරිව්ව තථාගතෙන සාවකානං තිණ්වජාරකො පඤ්ඤානො: අප්පසන්නානං පෘෂ්ඨාය, පසන්නානං භික්ෂාභාවාය ඉමෙ දො අත්ථසෙ පරිව්ව තථාගතෙන සාවකානං තිණ්වජාරකො පඤ්ඤානො. දො අත්ථසෙ පරිව්ව තථාගතෙන සාවකානං තිණ්වජාරකො පඤ්ඤානො සඤ්ඤානං භවිතො, විතොනුග්ගාය. ඉමෙ දො අත්ථසෙ පරිව්ව තථාගතෙන සාවකානං තිණ්වජාරකො පඤ්ඤානොති.

අපඤ්ඤානො පඤ්ඤානොවගො

තිට්ඨතො.

චතුසො

තව සමග්ගා: වජ්ජසමග්ගො, විපතරිසමග්ගො, ආපතරිසමග්ගො, තිදතසමග්ගො, පුග්ගලසමග්ගො, ඛණ්ඩසමග්ගො, සමුට්ඨානසමග්ගො, අධිකරණසමග්ගො, සමථසමග්ගොති.

අධිකරණෙ සමුප්පන්නෙ සචෙ උතො අත්ථපච්චිකා ආගමිකති, අතිත්තමි වජ්ජා ආරොවාපෙනබ්බං. අතිත්තමි වජ්ජා ආරොවාපෙනබ්බං අතිත්තමි පරිඤ්ඤා ආරොවාපෙනබ්බං. අතිත්තමි පරිඤ්ඤා පුත්ථා උතොපි වතනබ්බා'අමොනං ඉමිසමි. අධිකරණවුපසමෙන උතොපි තුට්ඨා භවිසා පා'ති? අවෙ ආනංසු'උතොපි තුට්ඨා භවිසාමා'ති සමෙසන තං අධිකරණං. සමපරිච්ඡිතබ්බං. සචෙ අලජ්ජසන්නා නොති පරිසා උබ්බාතිකාය වුපසමෙනබ්බං. සචෙ බාලසන්නා නොති පරිසා, විතොනුග්ගෙ පරිසෙසිනබ්බො, යෙන ධම්මෙන යෙන විතොනුග්ගෙ යෙන සමුසාසනෙන තං අධිකරණං වුපසමෙනති, තථා තං අධිකරණං වුපසමෙනබ්බො.

වච්ඡු ජාතිතබ්බං, ගොතතං ජාතිතබ්බං, නාමං ජාතිතබ්බං, ආපතති ජාතිතබ්බං.

මෙජ්ඣ මෙමාති වච්ඡු වෙව ගොතතඤ්ඤා පාරුජිකනති නාමඤ්ඤාව ආපතති ව.

අදිනනාදානනති වච්ඡු වෙව ගොතතඤ්ඤා, පාරුජිකනති නාමඤ්ඤාව ආපතති ව.

මනුස්ස විග්ගහොති වච්ඡු වෙව ගොතතඤ්ඤා, පාරුජිකනති නාමඤ්ඤාව ආපතති ව.

උතතරිමනුස්සධිමෙමාති වච්ඡු වෙව ගොතතඤ්ඤා, පාරුජිකනති නාමඤ්ඤාව ආපතති ව.

සුක්කවිසංඝිති වච්ඡු වෙව ගොතතඤ්ඤා සංඝාදිසෙසොති නාමඤ්ඤාව ආපතති ව.

කායසංසග්ගොති වච්ඡු වෙව ගොතතඤ්ඤා, සංඝාදිසෙසොති නාමඤ්ඤාව ආපතති ව.

දුට්ඨලලවාමාති වච්ඡු වෙව ගොතතඤ්ඤා, සංඝාදිසෙසොති, නාමඤ්ඤාව ආපතති ව.

අතතකාමනති වච්ඡු වෙව ගොතතඤ්ඤා සංඝාදිසෙසොති නාමඤ්ඤාව ආපතති ව.

සඤ්චරිතනනති වච්ඡු වෙව ගොතතඤ්ඤා, සංඝාදිසෙසොති නාමඤ්ඤාව ආපතති ව.

සඤ්ඤාකාමිය කුටිං කාරුපනනති වච්ඡු වෙව ගොතතඤ්ඤා, සංඝාදිසෙසොති නාමඤ්ඤාව ආපතති ව.

මහලලකං විහාරං කාරුපනනති වච්ඡු වෙව ගොතතඤ්ඤා, සංඝාදිසෙසොති නාමඤ්ඤාව ආපතති ව.

භික්ඛුං අමුලකෙන පාරුජිකෙන ධම්මෙන අනුදායනනති වච්ඡු වෙව ගොතතඤ්ඤා, සංඝාදිසෙසොති නාමඤ්ඤාව ආපතති ව.

භික්ඛු අඤ්ඤානානියස්ස අභිනරණස්ස කිංකරි දෙසං ලෙසමනන උපාදය පාරුජිකෙන ධම්මෙන අනුදායනනති වච්ඡු වෙව ගොතතඤ්ඤා

සංඝාදිසෙසොති නාමඤ්ඤාව ආපතති ව. සංඝාදිසෙසොති නාමඤ්ඤාව ආපතති ව. සංඝාදිසෙසොති නාමඤ්ඤාව ආපතති ව. සංඝාදිසෙසොති නාමඤ්ඤාව ආපතති ව.

නෙදකානුචතතකානං භික්ඛුනං යාවතභිසං සමනුභාසනාය නපටිතිස්සජ්ඣනනති වච්ඡු වෙව ගොතතඤ්ඤා, සංඝාදිසෙසොති නාමඤ්ඤාව ආපතති ව.

දුබ්බවස්ස භික්ඛුනො යාවතතියං සමනුභාසනාය නපටිතිස්සඡ්-
නනති වඤ්ච වෙව ගොතතඤ්ච. සඛිසාදිසෙසොති නාමඤ්චෙව ආපනති ව.

කුලදුස්සකස්ස භික්ඛුනො යාවතතියං සමනුභාසනාය නපටි-
තිස්සඡ්නති වඤ්ච වෙව ගොතතඤ්ච. සඛිසාදිසෙසොති නාමඤ්චෙව
ආපනති ව-පෙ-.

අනාදරියං පටිච්ච උදකෙ උච්චාරං වා පසාඨං වා බෙළං වා
කරණනති වඤ්ච වෙව ගොතතඤ්ච, දුක්ඛාපනති නාමඤ්චෙව ආපනති
වාති.

නිවසාසිගහවග්ගො

නිවසීතො.

පඤ්චමො

වග්ගපඤ්චකස්ස දුතං :-

අපලොකනං ඤාතී ව දුතියං වදුතේන ව,
වඤ්ච ඤාතී අනුසාවණං සීමාපරිසරෙව ව.

සමමුඛා පටිපුච්ඡා ව පටිඤ්ඤා විනයාරහො,
වඤ්ච සඛිසං පුග්ගලඤ්ච ඤාතීං හ පච්ඡා ඤාතී ව

වඤ්ච සඛිසං පුග්ගලඤ්ච සාවණං අකාලෙන ව,
අභිබුද්ධකා මහනතා ව බණ්ඩ ඡායා නිමිත්තකා.

බහිනදී සමුද්දෙ ව ජාතස්සරෙ ව භිඤ්ඤා,
අජෙක්ඛාත්ථරති සීමාය වතු පඤ්ච ව වග්ගිකා.

දස විසතිවග්ගා ව අනාහවා ව ආහවා,
කම්මපත්තා ඡන්දරහා කම්මාරහා ව පුග්ගලා

අපලොකනං පඤ්ච ආනං ඤාතී ව නවසාතිකා,
ඤාතී දුතියං සත්ත ආනං වතුත්ථා සත්තආතිකා.

සුච්ඡු ඵාසු දුමමඛකුතං පෙසලා වාපි ආසවා,
වෙරං වජ්ඣ භයඤ්ඤා ව අකුසලඤ්ච ගිහිතං ව.

පාපිච්ඡා අපසසන්නානං පසන්නා ධම්මට්ඨපනා,
විනයානුගතා වෙව පාතිමොක්ඛද්දෙසෙන ව.

පාතිමොක්ඛඤ්ච ධපනා ව පචාරණඤ්ච ධපනං,
නජ්ඣතිකා නිග්ගස්සඤ්ච පබ්බාජපටිසාරණී.¹

1. පබ්බාජනීය පරිසාරණී 9, 3, 10.

උකේඛපන පරිවාසං මූලං මානත්තආබ්භානං,
මසාරණං නිසාරණං තථෙව උපසම්පදා.

අපලොකනඤ්ඤාති ව දුතියඤ්ඤා වතුන්තං,
අපඤ්ඤායොගානුපඤ්ඤාතං සම්මුඛා විනයො සති.

අමුලුහපට්ඨොභුග්ග පාපියතිණවන්තාරකං,
වන්ත්ථු විපතති ආපතති නිදානං පුග්ගලෙන ව.

බකා වෙව සමුද්ඝාතා අභිකරණමෙව ව,
සමථා සංගතා වෙව නාමආපතතිකා තථාති.

පරිවාරො

නිට්ඨිතො.

පරිවාරපාළි

නිට්ඨිතා

පුබ්බාවර්ගමග්ගඤ්ඤා පුච්ඡිතා ව තතිං තතිං,
දීපනාමො මහාපඤ්ඤා පුහධාරී විචක්ඛණො.

ඉමං වින්තාරං සංකේතං සජ්ඣාමග්ගෙන මජ්ඣිමෙ,
විනතසිතා ලිඛාපෙසි සිසංකාතං පුබ්බවතං.

පරිවාරානති යං වුත්තං සබ්බං වන්ත්ථුං සලකන්තං,
අන්තං අන්තෙන සද්ධමෙම ධම්මං ධම්මෙන පඤ්ඤාගෙන.

සාසනං පරිවාරෙසි ජම්බුදීපං ව සාගරේ,
පරිවාරං අජානනොකා කුතො ධම්මවිනිවර්ජයං.

විපතති වන්ත්ථු පඤ්ඤාතති අනුපඤ්ඤාතති පුග්ගලො,
ඵකතො උභතො වෙව ලොකපණ්ණතති වජ්ජතො.

යසං ජායති විමති පරිවාරෙන ජීජ්ජති,
වකකවතති මහාසෙනෙ මිගමජේඛිව කෙසරි.

රචි රංසිපරිකිණේණා වන්දෙ තාරුගණේ යථා,
බ්‍රහ්මා බ්‍රහ්මපරිජාය ගණමජේඛි ව නායකො;
ඵවං සද්ධමමවිතයො පරිවාරෙන සොහතිති.¹

1. ඉමංගො ගාථායො මරමමපාඨයො න දිස්සන්ති.

(TRIPITAKA PUBLICATIONS)

Vol. ON.	NAME OF BOOK .	EDITED BY
39.	Jātakatṭhakathā, 6th Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
40.	Pancappakaranatṭha- kathā, 2nd Part	Acarya Rerukane Candavimala Thero
41.	Jātakatṭhakathā 7th Part	Pandit Widurupola Piyatissa Nayaka Maha Thero
42.	Dhammasanganippa- karanatṭhakathā	Pandit Yagirala Paññananda Nayaka Maha Thero
43.	Apadānatṭhakathā, 2nd Part	Pandit Walagedara Somaloka Tissa Thero
44.	Majjhima Nikāyatṭha- kathā, 2nd Part	Dhammakitti Siri Dhammananda Nayaka Maha Thero
45.	Samantapāsādikā Vinayatṭhakathā, 2nd Part	Weliwitiye Pemaratana Ther
46.	Samantapāsādikā Vinayatṭhakatha 3rd Part	Weliwitiye Sorata Nayaka Thero
47.	Majjhimanikayaṭṭha Kathā 3rd Part	Dhammakitti Siri Paññasara Nayaka Maha Thero
48.	Samantapāsādikā Vinayatṭhakatha 4th Part	Weliwitiye Sorata Nayaka Thero
49.	Majjhimanikayattha Kathā 4th Part	Dhammakitti Siri Pannasāra Nayaka Maha Thero

(PALI SERIES)

1.	Cariyāpitaka Pāli	Acarya Wilegoda Dhammananda Maha Thero
2.	Pārājika Pāl	Pandit Palannoruwe Wimaladhamma Nayaka Thero
3.	Dhammasanganippa- karana	Pandit Hapuwalane Sri Nanaloka Thero
4.	Jātaka Pāli	Pandit Widurupola Piyatissa Maha Nayaka Thero
5.	Jātaka Pāli 2nd Part	Pandit Widurupola Piyatissa Maha Nayaka Thero
6.	Khuddaka Patha-Dhammapada-Pali	Ven. Halgastota Dewananda Thero

7. Catubhanavara Pali,	Ven. Pathegama Walpita Siri Sumanatissa
Nayaka Thero
8. Apadana pali 1st Part,	Ven Pandit Walagedara Somaloka Tissa
Nayaka Thero
9. Mahawagga Pali I	Ven. Pandit Dehigaspe Pannasara
Nayaka Thero
10. Mahawagga Pali II	Ven. Dr. Dehigaspe Pannasara
Nayaka Thero
11. Jataka Pali iii	Pandit Nuwara Eliye Senananda Thero
12. The Parivara Pali I	Ven. Pandit Weragoda Amaramoli
Nayaka Thero
13. The Parivara Pali II	Ven. Pandit Weragoda Amaramoli
Nayaka Thero